C H I R I L TRICOLICI
NEBUNUL DIN BRENT
Roman
EDIŢIA A II-A
EDITURA DIAMANT
ISBN 973 – 9094 – 06 – 6
FAPT DIVERS

I

Cernea mărunt şi des ploaie rece, ca într-ei agonie de toamna. Miriadele de stropi, cât vârful de ac, învăluiau totul într-un fel de eeajă şi numai fascicolele de lumină ale felinarelor şi reclamelor multicolore, adevărată constelaţie pe această Jefferson Avenue, arătau ochiului mişcarea, plutirea în aer. Asfaltul ud făcea să fâşâio cauciucurile automobilelor ai căror conducători goneau, în ţăcănitul metronom al ştergătoarelor de parbriz, parcă spre mari şi indescifrabile depărtări.

Ca şi cum ar fi sfidat perpetua criză de timp a semenilor săi. unul singur înainta fără grabă, lăsând motorul la ralenti. În stânga licăreau, alungându-se în ceaţa ploii, luminile roşii ale maşinilor, care-l depăşeau; în dreapta defilau, feerice, vitrinele. Nu! e vedea. Privea drept înainte, absent. S-ar fi zis că se plimba pur şi simplu pe ploaie, adăpostit în maşină.

Deconecta aparatul de radio a cărui muzică i se păru că-l împiedica să se concentreze. După vreo două sute de metri observă bucuros că în dreptul masivului hotel „Crowley IIousc” erau câteva locuri de parcare, îi fusese teamă că nu va găsi niciunul. Iar aceasta i-ar fi încurcat socotelile.

Coborî din maşină cu gându) să-şi continue drumul pe jos, când s-o auzi strigat de o voce care i se păru cunoscută! h – llello, Gill!

Întoarse capul încet şi, zărind-o pe Martha, ridică alene mina în semn de salut, străduindu-se în acelaşi timp

să schiţeze un zâmbet.

— Gill! insistă ea şi adăugă, pe un ton de reproş, apropiindu-se *i*

Nu prea pari bucuros că mă vezi I

Martha Lasdalc se simţea de-a dreptul intrigată de atitudinea lui Gill. Nu era obişnuită ca un bărbat să-i arate atâta indiferenţă. Făcuse parte din buchetul celor „five girls" are oraşului, iar acum. co toţi cei treizeci de ani împliniţi, ar fi putut încă să concureze cu destule şanse pentru acest titlu mult râvnit. Era nu numai soţia avocatului Stuart Lasdale. proconsuli lui... Texaco Oil Company", unul dintre membrii marcanţi ai organizaţiei din Billas a Partidului Democrat şi preşedinte ni „Outing Golf Club"-ulu. dar şi singura moştenitoare a lui „Baggot's [ascet Destroyer Prodoces".

Gill mormăi o scuză, încurcându-se.

— Cum... să nu mă recunoşti? Pe mine! Sper că n-ai de gând să mă (îi afară! Nu mă conduci înăuntru? Trebuie să vină şi Bertina Woodward. O să-i facă plăcere să te vadă – insistă Martha Lasdalc şi păşi spre *intrarea* hotelului. Neavând încotro, Gill trebui s-o urmeze.

— Ştii... nu pot sta prea mult – spuse el uitându-se la ceas, în timp ce traversau holul de la „Crowley House", cu o boltă ca de catedrală, îndreptându-se spre bar.

Ocupată să răspundă celor care o salutau, tânăra femeie reluă de-abia când se aşezară:

— Afaceri sau... – şi întorcându-se spre barman, comandă: Eu un martini. Tu, Gill? Stuart spune că-i singurul loc unde se poate bea un bourbon original...

— Prefer un scotch... Şi ceru să fie servit.

— Oo, cum am uitat?! Lasă că-l vezi când pleci... Cadillac-ul meu. „Ai să ştii imediat că-i al meu... Verde. Mi l-a trimis tata săptămâna trecută de ia Chicago. Ştii, scaunul din faţă se rabatează apăsând doar un buton.

Gill plescăi din limbă în semn de admiraţie.

— Da, doar un buton. Şi geamurile tot aşa se lasă. O sută optzeci la bord!

— A. Îi ştiu. L-am văzut într-un „Newsweek”.

— Stuart spune că n-a apărut încă nici măcar în reviste. Da, n-a apărut. Îţi dai scama, crapă toţi de necaz. Wynette m-a felicitat de două ori într-o singură zi. Zicea că a uitat că-mi mai, telefonase o dată. Stuart spune că a făcut-o special ca să arate că într-adevăr se bucură. Da. special. Şi Bertina… Ştii, m-a întrebat de câteva ori de tină. Îi placi… Ascultă ce-ţi spun eu: îi placi. Da, sunt toate invidioase din cauza Cadillac-ului meu. Dariene. cum m-a văzut, m-a şi informat: „Nu mai plecăm la Long Beach, Allan a luat bilete pentru Milano, în Europa”. Parcă eu nu ştiam că Milano e în Europa! A apărut şi în „Dallas News”: „Doamna Dariene şi domnul Gilbert Mason se vor îmbarca în curând pentru Europa unde urmează a-şi petrece vacanţa”. Stuart spune că Milano nu-i pe ţărmul oceanului, ca Long Beach. Sigur cându-i. Fă-i puţină curte Bertinei – e moartă după tine. Aşa-i Bertina… Drew… Stuart spune că ştie, dar tace din gură. Bertina i-a adus optsprezece magazine. Sigur că dă. Gill, Bertina vorbeşte despre tine ca despre un mare erou, un victory boy. Da, chiar eşti un…

Faţa congestionată a lui Gill o făcu să amuţească. Involuntar se trase puţin înapoi, articulând un „Ooo!” în care era mai mult teamă decât surpriză. Îl văzu închizând ochii ca sub impulsul unei dureri, în timp ce maxilarele încleştate i se conturau proeminent sub piele.

Gill îşi smulse aproape mantaua de ploaie de pe scaunul alăturat ţi»

fără să mai spună un c’uvânt, se repezi în hol, stinse în drum ţigara, strivind-o de tunica galonată a unui negru care i se ivi în cale şi ieşi în stradă.

După un timp, se trezi cu capul vârât între umerii strânşi, pătruns de umezeală până la oase. De-abia atunci îşi dădu seama că purta mantaua de ploaie aproape târâş

pe braţ. O îmbrăcă peste hainele ude. Căută să se reîntoarcă în centru. Când ajunse în Jefferson Avenue, nu departe de „Crowley llouse”, intră într-un mic local, situat peste drum de un magazin nu prea mare de galanterie bărbătească. Deasupra uşii, contururi de neon desenau în jurul numelui „Woodward & Co”, într-un joc de culori, când a pereche de mănuşi, când o cravată, când o pălărie, pe rând apoi toate deodată, apoi iar pe rând. Numai „Woodward & Co” rămânea mereu aprins.

Comandă o cafea şi începu să supravegheze magazinul de peste drum, privind din când în când la ceas. După câtva timp ieşi în stradă, ajunse în fugă la maşina parcată în faţa hotelului, porni motorul şi, lăsându-l la ralenti, se întoarse în grabă în tea-room. La un moment dat, un Buick de tip comercial, pe caroseria căruia litere mari galbene înscriau „Woodward & Co”, se opri în faţa magazinului. Din maşină coborâră un om mai în vârstă şi un vlăjgan care purta un sac asemănător acelora cu care poştaşii ridică corespondenţa de la cutiile de scrisori; intrară amândoi înăuntru.

Gill pândi în stradă până când cei doi ieşiră şi după ce Buickul se îndepărtă, traversă, postându-se lângă vitrina magazinului. În cele din urmă» becurile din interior fură stinse; două vânzătoare ieşiră gălăgioase, pierzându-se în şuvoiul omenesc al străzii. Constată, aşa cum bănuise, că în magazin nu se mai afla decât bărbatul de la casă, a cărui faţă era luminată de o lampă de birou.

Intră hotărât înăuntru şi, închizând uşa după el, dădu drumul la yale. Neauzind, din cauza zgomotului pe care-l făcuse uşar ţăcănitul broaştei, omul de la casă îl preveni că magazinul este închis, dar Gill se afla acum în faţa lui, somându-l cu pistolul întins.

— Banii! Hai, repede, banii!

Casierul înghiţi de câteva ori în sec. Apoi, bâlbâindu-se, de-abia reuşi să spună că au fost ridicaţi cu câteva

minute mai devreme de maşina societăţii şi, nedezlipindu-şi privirea îngrozită de ţeava pistolului, trase ser* tarul casei ca pentru a-şi confirma spusele. În despărţiturile acestuia-nu să mai aflau decât vreo cinci dolari mărunţiş, lăsaţi special pentru a servi drept rest a doua zi dimineaţa.

Gill trase o înjurătură şi, retrăgându-se cu spatele spre uşă, ieşi în stradă. În timp ce alerga spre locul de parcare îl auzi pe casier ţipând isteric că fusese atacat... Se urcă în maşină şi, demarând puternic, vira după colţ.

Doi trecători, care săriră în grabă pe trotuar ca să nu fie călcaţi, indicară poliţistului, venit în fugă cu câţiva curioşi după el, direcţia în care dispăruse „un Chevrolet. bej deschis. Mu trecu mult şi maşinile de patrulări ale poliţiei, comunicând prin radio între ele, îşi schimbară direcţiile iniţiale gonind acum în urletul sirenelor spre sud-estu! oraşului.

După co coti po câteva străzi mai iânişţito, supraveghind tot timpul prin oglinda retrovizoare dacă nu era urmărit, Gill încetini de tot viteza redusă încă de mai înainte, şi intră cu aripa dreaptă în stâlpul unui felina»

Din cauza şocului, becul acestuia se stinse. Înjură cu ciudă, căci rasşâsw rămăsese în întuneric. Stătu câtva timp pe ioe, întorcând mereu capul spre geamul din spate, apoi, pierzându-şi răbdarea şi observând la colţul străzii firma luminoasă a – unei farmacii, coborî, luând-o la fugă într-acold

Găsi numărul celui mai apropiat post de poliţie trecut pe tabelul înrămat lângă aparatul telefonic şi, când 1 se răspunse, informă pe ofiţerul tic poliţie că un individ, conducând ca un nebun, a intrat cu maşina într-un stâlp po Hudson Street.

— Chevrolet boj deschis? auzi f. ormulându-se întrebarea ia celălalt capăt al firului.

Confirmă, agăţă receptorul în furcă. şi se întoarse grăbit la maşină, instalându-se la volan.

Nu trecu mult şi lumina proiectorului unei maşini a poliţiei ţâşni pria ploaie de după colţ, măturând strada. Aproape în acelaşi timp. din spate, se auzi o sirenă. Frânând puternic, cele două maşini încadrară Chevroletul în razele orbitoare ale farurilor şi proiectoarelor lor.

— Afară! Cu mâinile sus, altfel te găurim în maşină! tună o vot* din cornetul acustic.

GUI rămase nemişcat, cu' fruntea rezemată de volan.

— Tom, ţine-l în bătaie! Să văd, poate vrea reverenţe – spuse unul dintre poliţişti.

— O fi strâns volanul la piept – presupuse un altul, dar fu repede pus la punct:

— Nu vezi că a intrat cu dreapta?

— Da, e ameţit de şocul loviturii – constată, descuizând uşa Chevrolet. ului, poliţistul care coborâse din prima maşină.

Gili mişcă încet capul, ca şi cum s-ar fi trezit, deschise ochii, dar îi închise repede la loc, orbit de lumina proiectoarelor.

— Scoate-i afară! ordonă un ofiţer.

Gill cobori cu mâinile întinse înainte, aşa cum i se ordonase, şi *la* acelaşi timp simţi că cineva îl îmbrăţişează fulgerător pe lo spate, pipăin du-l în grabă. Din buzunarul dia dreapta al balonzaidului i se scoase pistolul.

— Avea trăgaciul la el – raportă SVI – olej –, întinzând pistolul superioruiţii sau.

Acesta îl luă, încercă să-l 8 esearee, dar spre mirarea sa, gheara« «tactoare un azvârli ainiic afară, încărcătorul se dovedi şi el gol.

— Nu-i de prin părţile noastre – observă ofiţerul, BBgând pistolul în buzunar, I se adresa lui Gill. Ce dracu', băiete, ieşi la treabă fără boabe în trăgaci? Moley, l-ai căutat bine? Şi nemaiaşteptând răspuns, deoarece. văzuse cum îl percheziţionase Moley, îi ceru lui Gill să-şi declare Identitatea.

— Gill Toscrly.

— Am vrut… Mi să nu v-am recunoscut decât acum. Mă iertaţi, cofeorâţi mâinile, domnule Teseriy. Un concurs de împrejurări… Maşina' dumneavoastră corespunde semnalmentelor ce ne-au fost furnizate era legăturii ea un atac armat asupra…

— Da, eu am fost dădu Gill afirmativ din cap. Ar fi inutil să neg. La confruntare oricum se va stabili…

— …asupra casierului unuia din magazinele lui „Woodward & Co" → continuă ofiţerul, parcă pentru a preîntâmpina o nouă eroare. Se şi vedee comentat sub un titlu gras în ziare; „Prostia poliţiei n-are marginj" cu descrierea amănunţită, presărată de ironii usturătoare, a gafei sale. Îi venea aproape să-i mulţumească lui Teseriy pentru că el şi nu un altul săvârşiso atacul.

— Da, în Jefferson Avenue – preciza Gill.

— Domnule Teseriy, Ştiţi probabil că tot ce aţi declarat poate losit împotriva dumneavoastră! adoptă ofiţerul un ton ceva mai autoritar, dar nu Lipsit de inflexiunile politeţii.

— Împrejurările nu-mi oferă altă soluţie – desfăcu Gill mâinile şi continuă, vrând să fie ironie: Ar fi ridicol să tăgăduiesc un fapt de netăgăduit… Dar vocea sa se sparse în accente de durere şi izbucni în hohote de plâns.

PARTEA în T! îi

CAPITOLUL t i înconjurat de un grup de fermieri ce se înşiraseră dezlânat pe întreaga lăţime a singurei străzi din Cranston Fals, Tom Teseriy comenta eu aprindere elocinţa pastorului Gompers, care în duminica aceea le vorbise cu atâta har despre „năzuinţa binefacerii". Iar atunci când încheie cu convingere – că desigur nu există în tot Texasul, şi dacă nu există în Texas, nu există nici în întreaga Americă un pastor care să predice mai bine, tovarăşii săi de druin îşi exprimară zgomotos aprobarea.

De fapt, neamul Teserly nu era originar din Texas.

Dar bătrânul John Teserly veiiise la Cranston Falls când aici nu se aflau decât două case: a lui Sam Jacobs – un tip ursuz, cu care avusese destul de furcă, dar care în cele din urmă devenise şi el pleavă albă, cărându-se în altă parte, dracul să-l ia – Şi a lui Samuel Gompers, tatăl pastorului Arnold Gompers.

Tom nu ţinea minte acele vremuri. Pe atunci de-abia învăţa să umble, ajutat de fratele său Philip, mai mare cu vreo doi ani. Ştia însă că veniseră într-un furgon, prin stepă cu cactuşi uriaşi a Arizonei. Şi mai ştia şi alte lucruri despre care lui John Teserly nu-i plăcea să vorbească. Doar când băieţii deveniseră mai mari şi începuseră să-şi facă un rost în viaţă, le spusese că de fapt mama lor, Kosetta, nu murise odată cu vitele, de aceeaşi boală, cum se ştia la Cranston Falls.

Era o femeie tare frumuşică, a treia luată cu cununie, dar mai ales aprigă la muncă, Nu ca celelalte două, care nici treaba toată la vite n-o dovedeau atunci când el se încurca la cărţi, îi făcuse doi copii. Toate erau bune…

Într-o zi însă, o prinsese, în timp ce bălegarul zăcea necurăţat în grajd, zgâindu-se la un fermier venit, cu doi cowboy indieni tocmai din Middle-West să cumpere un taur. O zvântase în bătaie ca pentru ţinere de minte, dar ea găsise cu cale să fugă cu fermierul, care lăsase taurul dracului, căci vânzătorul, moş Philbrooke, pişicher nu glumă, nu voia să lase din preţ. Le-au luat urma – vecinii îi săriseră în ajutor: se ştia că fermierul venise cu bani peşin – şi au tras o goană să crape caii, nu alta. Nu i-au mai putut ajunge. „Ehei, Rosetta călărea mai bine decât toţi bărbaţii din Arizona!”

Asta-n-ar fi fost însă cea mai mare nenorocire – deşi toţi făceau haz, spunând că fermierul din Middle-West a preferat taurului o iapă de prăsită şi unde mai pui că a luat-o şi pe gratis – dacă în mai puţin de o lună n-ar fi început să-i moară vitele ca secerate. Blestemate de vite,

parcă intrase dracul în ele 1 S-a nimerit tocmai atunci să-i sosească cumpărători de la abatoarele din Kansas City I Au aflat că a dat moartea-n vite şi nu le-au mai luat. S-au dus la moş Philbrooke şi el Le-a vândut vite câte au vrut, la un preţ bun. Cu banii la chimir, veni peste vreo două zile la Teserly şi-i spuse:

— Uite, băiete, te scot eu din belea: cumpăr vitele care ţi-au mai rămas. Cântăresc opt sute, ţi le plătesc bine la două sute. Am eu un leac: l-am învăţat în New Mexico. Dracu' să ştie dacă s-o potrivi! Eu riscâu ştii că mie îmi place să risc? Da-mi vinzi odată cu ele şi grajdurile, şi

40 y

jfaieurile, şi silozul. Nu le pot băga în grajdurile mele sănătoase. Şi apoi, vreau să cumpăr vite în locul ălora vândute…

Noaptea îi mai murise lui Teserly o vacă, aşa că nu stătu mult la tocmeală cu moş Philbrooke şi-x vându casa odată cu vitele, şi grajdurile cu jarcul, şi silozul. Ce era să mai facă cu casa? Doar nu ora să rămână acolo, să ajungă din fermier cowboy?

„Cum, un Teserly ai cărui strămoşi se trag din piignmtathers cf Plymouthl, onoarea şi nobilimea Statelor Unite, al cărui tată a purtat drapelul Armatei Confederaţilor, apărând la Gettysburg demnitatea Sudului, să devină pleavă albă? Asta niciodată!

Din gospodăria odată înstărită, aproape înfloritoare, păstră numai furgonul cu doi cai, lucruri de îmbrăcăminte pentru el şi cei doi băieţi, o căţea mare neagră pe care de altfel o şi chema Nigger2 şi rochiile nerecunoscătoarei sale soţii. O luă spre est, prin prerie, spre Texas, unde auzise că oamenii erau mai săraci, iar pământ berechet. Socotea că din banii ce-i obţinuse să-şi poată înjgheba o fermă care să-i permită să nu muncească la alţii.

Cel mai mult i-a plăcut la Cranston Falls. S-a apucat să cultive bumbac şi nu s-a mai însurat niciodată. Dar

rochiile ultimei sale soţii le păstrase într-o ladă mică, niciodată descuiată, despre care mult timp băieţii crezuseră că „acolo tata păstrează o comoară”. Şi mai păstra bătrânul John Teserly ceva: două roţi şubrezite, legate cu sârmă, cu spiţe lipsă, de la furgonul cu care plecase din Arizona. Una stătea prinsă deasupra uşii pe faţada casei lui Toni Teserly, cealaltă atârna sub firma drugstore 3-ului lui. Philip Teserly – semne ale distinsei lor origini de americani sadea, descendenţi din pilgrim fathers of Plymouth. Căci John Teserly susţinea, chiar şi în faţa fiilor, că roţile aparţin furgonului strămoşilor săi. Că spre autenticitate le smulsese câteva spiţe, asta-i altceva.

Ajuns, în faţa casei, care nu se deosebea prea mult de celelalte aliniate cu ea. Tom Teserly se opri spre a-şi lua rămas bun. Era înalt, bine făcut, trecut de patruzeci de ani, cu faţa aspră, cutată cam de timpuriu şi se legăna aşa cum se leagănă cei din Texas când merg. După ce le strânse mâna la toţi, îi făcu semn fratelui său, care venea dintr-un alt grup, mai în urmă – pentru a nu înghiţi praful stârnit de cizmele cu toc înalt ale celoiP din 1.

Cu toate că nu se priceperea să vorbească atât de frumos ca Tom şi mai ales să se impună întotdeauna atenţiei generale ca acesta, Philip se

1 Primii colonişti englezi din America.

2 Termen peiorativ pentru negri.

3 Magazin tipic american unde se vând mărunţişuri, produse farmaceutice, răcoritoare etc.

bucura de o autoritate mai mare. Căci în afară de faptul că ţinea Ul cirugstore, mai dădea şi fermierilor bani cu dobândă. Îi răspunse în Tom» apoi îi strigă că, dacă voia, putea să treacă pe la Sam unde probabil avea să se încingă un pocher.

Gill se juca în faţa casei când II văzu pe tatăl său venind într-un grujção

— Mom, mom, vine tata! năvăli el în casă.

Puţintică la trup – probabil i s-ar fi potrivit rochiile din Iadă bătrânuhtl Teserly – cu părul blond roşcat şi ondulat, pistruiată uşor pe faţă.

Mary Teserly nu era o femeie frumoasă. Toată fiinţa ei respira însă atâta gingăşie feminină, încât fără să vrei te gândeai la o floare. Avea ochii de un verde deschis, blânzi şi în acelaşi timp visători. Era mai mult tăcută, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu supere pe cineva vorbind.

Gill era favoritul ei. Poate pentru că era cel mai mic sau mai degrabă pentru că semăna mai mult decât ceilalţi cu ea. Avea părul ci, ca aurul cu multe carate, şi mai ales ochii erau întregi ai ei. Se ferea să-i arate o dragoste mai deosebită decât purta celorlalţi doi, Joseph şi Margaret, de care era mulţumită. Îi. trecea doar din când în când mâna prin păr. dar, ca străbătut de un fluid magnetic, Gill simţea cită dragoste era în această atingere

Cu şapte ani în urmă, când se discutase ce nume să-i pună, Tom insistase să i-l. dea pe cel al tatălui său, însă Mary ţinuse morţiş ca noul-născut să fie botezat Gill, aşa cum îl chemase pe bunicul ci, un irlandez roşcovan, care o crescuse. În cele din urmă căzuseră de acord să-i dea primul nume John, iar al doilea Virgil. Ea îl alintase însă… Gill” şi aşa rămăsese.

Îl trimise să-l cheme pe fratele său la masă şi apoi să se spele pe mâini.

Când Tom apăru în prag. erau. aşa cum îi plăcea lui să fie duminica, adunaţi cu toţii în sufragerie, iar soţia să spună: „A venit tata. puteţi să vă aşezat! la masă” După ce Mary îşi îndeplini îndatorirea, fiecare îşi ocupă locul său: Tom în capul mesei, în dreapta Mary în stânga fiul cel mare, Joseph, căruia i se spunea scurt Jo, Margaret lângă maică-sa. ca s-o ajute la servit şi, în sfârşit, GilJ. Tom se; ridică, îşi făcu semnul crucii şi începu să spună rugăciunea, o compoziţie a bătrânuliii John Teserly. reactualizată însă şi adaptată la condiţiile familiei tor

— Îţi mulţumesc, Doamne Dumnezeule, pentru tot ce ne-ai dat. Rogu-te, Doamne, dă-ne nouă sănătate, mie, lui Mary, lui Jo, lui Margaret şi lui Gill, precum şi rudelor noastre. Dă-ne, Doamne, fericire şi împăcare. Iartă greşelile noastre făcute şi nefăcute, gândite şi negândite. Pogoară îngerii tăi păzitori ca să ne apere şi să ne păzească de (tot ce-i rău şi viclean, precum şi de pink vorm sau booiweevie 1. Îţi mulţumim ţie. Doamne, pentru tot ce ne-ai dat. Pentru tot şi pentru toate. Slavă ţie. Doamne, slavă ţie f

I Două insecte dăunătoare care pe vremea aceea distrugeau plantaţiile da bumbac.

Ştiind. că aici se termină rugăciunea» Jo înşfacă lingura şi s-o repez, cu ea în ciorba de fasole roşie, care îi gâdila plăcut nările. O lâă însă în farfurie, căci tatăl său continuă rugăciunea cu o frază inedită, la care se gândise toată săptămâna cum să sune mai frumos şi totodată mai impresionant pentru Cel de Sus. Ziarele anunţau timpuri grele, înfăţişând o femeie osoasă. îmbrăcată în giulgiu, cu de coasă în mină, pe care scria „Criza”, iar sindicaliştii băgau lumea la sperieţi 5 aşa că:

— Ajută-ne. Doamne Dumnezeul nostru, ajută-ne! Căci în tine ne stă toată nădejdea şi speranţa.

Poftă bună la toţi 1 încheie Tom ceremonialul, aşezându-se. Dar imediat adăugă: Şi tiu. Jo, poftă bună I

— Mhi, mulţumesc, tată – răspunse acesta cu gura plină, făcându-se că nu înţelege.

Un timp liniştea nu fu tulburată decât de cele cinci linguri şi de sorbiturile lui Jo.

Semăna leit cu tatăl său. Era înalt aproape cât acesta şi toi atât de greu – mai puţin masiv, dar dolofan. Avea o faţă rotundă, cu buze cărnoasa şi roşii ca de fată. Ochii de un albastru spălăcit, inexpresivi, căpătau adesea sclipiri de şiretenie, poate chiar de inteligentă. Părul său castani u-închis era tăia! scurt. În genul boxerilor Nu se ştie dacă

din cauza aceasta i se spunea „categoria grea” sau se tundea aşa ca să i se spună. În orice caz, îi plăcea să pară sportiv, cu toate că era prea comod ca să fie într-adevăr.

Vorbea repede, turnând de cele mai multe ori minciuni. Le inventa cu atâta iscusinţă, le prezenta eu atâta vervă, cu atâta pasiune, încât toţi El credeau şi chiar el se întreba de multe ori dacă ceea ce spunea n-ar putea fi totuşi adevărat.

Părăsise şcoala când mai avea doi ani ca s-o termine. „America e *o* tară de biisinessmeni! La dracu’ cu atâtea bazaconii care nici măcar nu-tl arată cum se poate câştiga un ban!”. Lui taică-său îi spusese că nu mai poate, că-i vine nebunie când trebuie să înveţe o mulţime de lucruri nefolositoare, că vrea să rămână acasă să se facă fermier, cu toate că ştia că fermier a avea să devină niciodată Nu era o îndeletnicire pentru el. Năzuia spre ceva care să-i aducă zi de zi bani. Azi trei dolari, mâine cinci: poirnâine poate să fie şi doi… Dar numai să fie. să-i poată vedea cum se strâng Munci vă avea şi cămăşi scrobite şi butoni de aur şi haine ca acelea ale lui Roger, care venea ca un henry1 Io şcoală.

După ce în farfurie nu mai rămăsese nimic, Tom se adresă lui *Jo cu* un ton puţin dojenitor:

5 Poreclă dată automobilelor produse de uzinele „Ford”, după numele întemeietorul acestora, Henry Ford.

— e! îi putut să aştept (i până terminam rugăciunea…

— Fijn crezut, tată…

Gill nu-l lăsă să termine, intervenind:

— I-a fost teamă că-i mănâncă Nigger ciorba.

— Obraznicule!

— Tu, tot ce nu-ţi convine spui că sunt obrăznicii. Culcat, Nigger 1

Nu era o simplă coincidenţă de nume cu căţeaua din Arizona care însoţise furgonul în bejenie, ci chiar un descendent al strămoşilor acesteia. Deci cu o îndepărtată

obârşie. E drept, bătrânul Teserly nu-i păstrase vreun lanţ cu verigi lipsă, legat cu sârmă, ca semn al nobilei ei origini, dar câinele moştenise labele groase, pieptul voinic, părul des şi negru al neamului.

Auzind că Gill îi pronunţă numele, Nigger plecase de lângă Margaret, care tot nu-i dăduse până atunci nicio atenţie şi, venind la băiat, îşi pusese botul mare pe genunchii lui. privindu-l ţintă în ochi. Fu bineînţeles dezamăgit auzindu-i ordinul, dar ascultă, căci aşa fusese învăţat.

De fapt, Nigger ştia să facă mult mai multe: să stea multă vreme nemişcat până când auzea strigându-i-se „liber!”, să se târască pe burtă, să sară obstacole, să-şi menţină echilibrul ffe crupa calului, în spatele stăpânului, când acesta pleca la un drum măi lung. Dar mai deprinsese Nigger ceva prin care-şi întrecea toţi semenii din acea regiune: la auzul unui simplu

„Hop!” se năpustea ca o panteră asupra negrului care îi era arătat.

De la un timp, pe Tom Teserly îl frământa o problemă căreia nu-i putea găsi rezolvare. Adevărat, pământ avea destul, şi nu din cel mai prost... John Teserly se stabilise doar printre primii în Cranston Falls, iar Philip şi Tom nu stătuseră nici ei cu mâinile în sân. Pe Philip pământul nu-l interesa chiar atât de mult – avea acum o afacere. „Fi-mi-ar capul al dracului!” spunea Tom adesea, văzând cât de bine îi mergea lui Philip.

Cel mai bun teren era al lui Bill Stevens, învecinat cu al său la hotarul din răsărit – o fâşie destul de Iată, dar mai ales întinsă de-a lungul lui Big River. John Teserly se ferise de partea aceea ca dracul de tămâie, căci în fiecare vară râul se revărsa, inundând câmpul până departe. Stevens l-a luat însă, hoţomanul, şi încă înainte de război i-a pus pe negri să-l îndiguiască. Apoi a început să-l cultive scoţând recolte nemaipomenit de mari. A încercat el Tom să-l facă

să i-l vândă oferindu-i preţ bun, dar bătrânul nici n-a vrut să audă.

„Ar trebui să mă sfătuiesc cu Jo!” îşi spuse Tom într-o după-amiază pe când încerca să citească o carte. Avea încredere în minteaascuţită a fiului său mai mare şi, luând brusc o hotărâre, se dădu jos din hamac, îndreptându-se spre scările care duceau la catul de sus al casei.

Jo se afla în camera sa, curăţind puşca de vânătoare. Când îl văzu pe tată său, i-o întinse desfăcută, cu ţeava îndreptată spre fereastră.

— Ia te uită cum străluceşte bătrâna Emy 1

Tom privi prin cele două (evi, închise arma şi, aşezându-se pe pa8» se sprijini cu mâinile în ea.

— Ascultă, Jo – începu el, uitându-se pe sub sprâncene la fiul său – cred că ar trebui să te apuci şi tu să faci ceva bani.

— Păi nu fac, tată?!

— Lasă băuturile; asta-i o treabă care ar putea să se sfâr. şească prost t.

— Unchiul Philip e bine cu toţi…

— Nu, Jo! spuse cu hotărâre Tom.

— Ştii doar că pun ban peste ban ca să pot începe ceva!

— Da, dar eu sunt de părere că tu fermier trebuie să rămâi.

„În praf, în soare, cu palmele bătătorite, lângă împuţiţii ăştia de smokes2 ca oricare fermier, ca oricare ţărănoi, cum îmi spuneau şi mie ta şcoală – gândi Jo, dar nu spune nimic, ca să nu-l jignească pe taică-su.

— Fermier cu carte e mare lucru! Ai auzit de ăia din Iowa, care-şi trimit copiii la şcoală iar după asta îi aduc înapoi acasă. Ştii, ţi-am mai vorbit eu despre pământul scorpiei aceleia bătrâne de Stevens… Cum dracu’ să facem să punem mâna pe el?

— Şi eu m-am gândit – minţi Jo

— Am auzit zvonindu-se că vor să facă o derivaţie de la calea noastră ferată spre est, spre Louisiana, şi că podul peste Big Biver l-ar construi pe aici, pe la noi.

— Pod înseamnă şi muncitori, iar muncitori înseamnă noi clienţi pentru drugstore-ul unchiului Philip. Fain!

— Nu mi-e mie de Philip… Prostule! Calea ferată şi podul înseamnă într-adevăr muncitori, dar muncitori înseamnă şi case… Căci podul nu se face într-o zi-două. Mulţi or să vrea să rămână aici. Nod de cale ferată, gară, pod… Asta înseamnă că va fi în permanenţă de lucru. Cum s-ar spune:

O nouă localitate, poate chiar un orăşel. Iar asta înseamnă, de-abia asta înseamnă că pământul va creşte în preţ – încheie Tom. trântind cu patul armei în podea, ca pentru a-şi sublinia ultimele cuvinte.

Jo scoase un „psss” lung în semn de aprobare şi exclamă, lovind cu pumnul în palma stingă:

— Da, trebuie să facem ceva.

— Asta ştiu şi eu Da’ ce?

— Ce?

— Da, trebuie să facem ceva – repetă Jo în timp ce mintea îi lucra febril.

— Şi încă acuma, Dacă lăsăm timpul să treacă, va fi prea târziu t

Când or începe ăia să lucreze, se deşteaptă toţi proştii. Iar Stevens, ţine seama, nu-i de loc prost!

1 Referire la legea prohibţiei care interzicea fabricarea, transportul şi desfacerea băuturilor alcoolice.

3 Denumire peiorativă dată negrilor.

— Înţelegi, tată, e tocmai porţiunea aceea ea iteapţi, aude apa cade în cascadă. Nici malul nu-i înalt acolo… Teserly & Teserly” I Or să crape toţi de ciudă, dar nu vor putea tace altceva decât să scrâşnească din dinţi.

Tom vrji să amintească ceva despre capital, despre banii care le-ar fi trebuit ca să pună pe roate o astfel de

treabă, dar se gândi că era mai bine să nu-l trezească pe Jo din exaltarea sa. Poate că mintea lui avea să născocească totuşi ceva.

Şi nu se înşelă. Într-o zi, în timp ce stătea la hamac, trăgând din pipă şi apreciind cam câte baloturi avea să scoată în anul acela de pe plantaţie, Iar Gill meşterea la nişte pinteni vechi, Jo veni la ei cu o mină radioasă

— Tată, cred că am găsit.

Tom vru să sară din hamac – *o* asemenea veste nu o putea primi culcat – dar fu cât po aci să se încurce în plasă.

— Dă-i drumul, băiete! – îl îndemnă ei după ce se aşeză pe marginea hamacului.

— E vorba să împuşcării doi iepuri dintr-un singur foc.

— Nu-mi prea place mie…

— Ai răbdare – îl întrerupse Jo.

— E suficient unul şi bun: Stevens.

Jo făcu ochii mici: în albăstrinica lor spălăcită apăruse acum licărul vicleniei.

— În el vom Lovi, dar indirect. Printr-o» altul, căruia de mult trebuia să-i umplem gura cu ţărână!

— T Vorbeşte de-a dreptul!…

— Mizăm totul pe o carte, jur cartea – sunt negrii.

— Negrii? – Da. Mai precis, cartea mizată este teama morbidă a «eestor cretini de stafii.

Jo era sigur că tatăl său nu ştia ce înseamnă „morbid”… „Să vadă că nu mi-am pierdut, aşa cum spune el, degeaba timpul la şcoală!”

— Stafii? se miră din nou Tom.

— Ai auzit bine – stafii. Capul tuturor răutăţilor de „Dincolo de drumul de fier” este, ştii bine „Theatis Krimes. Îl tot stârneşte pe negri că ne ceară mai mulţi bani… De fapt, şi ei îl recunosc ca pe un fel de şef, Krimes este însă impulsiv, aprig la mânie. Nu vezi, nu vrea să lucreze decât

la Stevens, care-l lasă în pace. Ştie zgripţuroiul că Theatis munceşte şi aşa cât şapte. Are nişte umeri de Hercule.

— Lasă-l dracului pe Hercule ăsta J interveni Torn nerăbdător.

— E» bine, trebuie să-l provocăm pe Krimes în aşa fel încât să-şi iasă din fire, să ne jignească cu ceva, să ne jignească de moarte. Ridicăm atunci toţi fermierii şi pornim… Dincolo de drumul de fier”. Negrul o să-şi dea seama că venim să ne răfuim cu el… Ştie bestia că ne stă la toţi în gâl şi o să fugă, luând-o bineînţeles spre râu, unde fug toţi negrii ca să se salveze trecând apa înot. Eu, pentru orice eventualitate, o să-i barez, ca din întâmplare, drumul spre sud. Să nu ne strice planurile, puturosul! El e mai iutede picior ca voi, dar tu când vezi că a trecut de plantaţia noastră şi a intrat în cea a lui Stevens, îi dai drumul lui Nigger. De câine nu va scăpa, iar fermierii n-o să se poată abţine. De un singur lucru trebuie să ai gri îi să-i opreşti să tragă în el cât timp va fugi pe plantaţia noastră. „Să-l prindem viu! Să-l prindem viu!” le vei spune. Când va intra pe plantaţia lui Stevens, pot să şi tragă.

— De Krimes şi zicem că scăpăm, dar ce facem cu Stevens? Lua-l-ar dracu’! Nouă asta…

— Aici e aici! îl întrerupse Jo pe taicu-său, gândind: „E greu de cap, n-a înţeles încă”. La vreo trei zile după moartea lui Theatis, prin plantaţia lui Stevens va începe să umble o stafie.

— Stafia o să fiu cu! exclamă deodată Gill, care reuşise în sâjrşit şi obţină ca steluţa zimţată de la unul din pinteni să se învârtească liber.

— Întâi să creşti! îl puse la punct Tom, l arî să-şi dezlipească privirile încordate de pe buzele cărnoase ale lui Jo, ca şi cum l-ar fi înţeles mai bine urmărindu-le mişcarea.

Gill mai vru să spună ceva, dar Jo îşi continuă ideea:

— Negrii se scaldă seara târziu în râu şi nu se poate

să n-o observe, l-ai aceasta înseamnă sfârşitul scorpiei de Stevens. N-o şi mai calce unul pe plantaţia lui Stevens, chiar dacă i-ar da fiecărui câte Un henry! Să vedem atunci eu cine o să-şi mai culeagă recolta!…

— Straşnic! Adu un păhăruţ, Jo!

Tom îşi reaprinse pipa din care uitase să mai tragă, în timp ce cu ochii minţii îl şi vedea pe Theatis Krimes gonind printre tufele de bumbac. Apoi în locui acestuia îi apăru slăbănogul de Stevens, cu mutra lui zbârcită şi colţuroasă, ducându-se el însuşi „Dincolo de drumul de fier" ca să-i roage pe negri să-i culeagă bumbacul.

Ceea ce nu reuşea să vadă însă era cum îl vor putea scoate pe Krimes din sărite. Îl ştia mândru, dar politicos şi numai o dată. când Stevens vrusese să-l lovească, îi prinsese pumnul în laba sa mare. Stevens nil avusese încotro şi se lăsase păăgubaş. Prin Cranston Falls aproape că nu se arăta. «Va trebui s-o descos puţintei pe Maxine despre felul de viaţă al lui Theatis*" – Hotărî Tom când Jo intră, aducând două pahare şi o sticlă de whisky, e» etichetă falsă de „Old Forester", „sută în sută canadian".

Când intrai în Cranston Falls nu vedeai decât o stradă lungă, plină de praf, cu case ce se înşiruiau de o parte şi de alta, mai mult sau mai puţin aliniate, obişnuitele case ale fermierilor din Texas, cu parter, un etaj şi verandă. Mai impunătoare erau cea cu firma de drugstore a lui Philip şi biserica.

Spre sud, strada se transforma de la ultima casă, cea a lui Hugues, într-un drum ce se deschidea privirii nemărginita întindere a preriei. Şi 'numai hăt, departe, cerul îşi dădea mina cu pământul. După aproape o milă, când drumul tăia calea ferată spre stânga, de după paravanul unor arbuşti apărea colonia negrilor, ascunsă parcă special de ochii celor din Cranston Falls. Căsuţe mici din bârne de lemn încheiate la colţuri, se îngrămădeau în neorânduială, ca şi cum cineva le-ar fi vărsat acolo dintr-un

cornet uriaş.

În după-amiaza aceea, ca în toate zilele de altfel, afară de duminică, colonia părea locuită doar de către copii. Se jucau, aproape goi, în grupuri gălăgioase. La umbra caselor, păsări scurmau prin gunoaie, în timp ce câinii stăteau tolăniţi, răsuflând greu, cu limba scoasă, copleşiţi de zăduful care se înteţise. Din când în când, pe uşile caselor larg deschise, ieşea câte o bătrână osoasă după vreo treabă şi repede căuta să se întoarcă.

Pe treptele de lemn. ale unei case. un copil părea stingher. Purta nişte pantaloni albi, care se vedea că-i rămăseseră mici; încolo, semăna cu toţi ceilalţi copii – părul creţ şi scurt, pielea neagră ca abanosul în contrast cu albul ochilor şi mai ales al dinţişorilor. Frământa de zor o bucată de lut galben, când o auzi pe maică-sa chiar lângă el:

— Jeff, ai mâncat?

I – Nu. mamă. am uitat.

— Eu l-am chemat, Maxine, să ia ceva – zise ieşind din casă o bătrână încovoiată, cu părul nefiresc de alb. Mi-a spus „îndată", dar n-a mai venit. Iar eu am uitat de el, strânge-mă, Doamne!

— Uite. Jeff, ce ţi-a adus mama! Şi Maxine scoase dintr-o hârtie soioasă un abecedar cam jerpelit. Vezi, din cartea asta ai să înveţi să citeşti şi să ţii socoteli, cum ştie numai Theatis şi puţin Goos.

Jefi se uita când la abacedar, când la maică-sa cu nişte ochi mari, dăutând parcă să descifreze tâlcul cuvintelor pe care le auzea.

— Mi l-a dat doamna Teserly, căci domnişorul Gill nu mai are nevoie de el. Îşi scrie de mult singur numele. Şi tu trebuie să scrii singur „Jeffry Perkins*". Domnişorul Gill citeşte acum cărţi mai groase, apoi spune pastorului ce a învăţat din ele. Şi tu trebuie să citeşti. Vorbesc chiar azi cu Theatis. Îl rog să te ajute – încheie ca eu hotărâre.

După ce dădu să mănânce soţului venit de la câmp. Maxine Perkins o porni spre casa lui Theatis Krimes. Îl găsi stând de vorbă cu câţiva vecini pp trunchiul unui copac adus de unul dintre aceştia pentru a înlocui temelia casei. Se aşează tăcută la un capăt, aşteptând ca Theatis să termine.

3

A doua zi. nefiind prea mult de lucru, şi plătindu-i cu ora, Stevens dădu drumul mai devreme negrilor – şi ei veneau cu toţi în grup spre casă. Când ajunseră la plantaţia lui Tom Teserly, se întâlniră cu Jo.

— Ia stai puţin, Krimes 1

Acesta se opri din mers, apropiindu-se până ia distanţa cuvenită.

— Bună ziua, master Teserly.

— N-ai vrea să lucrezi la noi? Tatii îi place cum munceşti.

— Mă împac bine la domnul Stevens.

— Uite ce-i, Krimes, o să-ţi propunem să fii şef de echipă şi să supraveghezi munca în partea de sud a plantaţiei. Ei?

— Eu cămin la domnul Stevens – spuse politicos, dar hotărât Theatis.

— Mai gândeşte-te, Krimes. Cu o astfel de bunăvoinţă nu te întâlneşti decât o dată în viaţă – şi-l concedie cu un gest.

Păşind printre tufele de bumbac ca ninse de fulgi uriaşi, Theatis se gândea la propunerea lui Teserly junior fără să-i priceapă tâlcul. Când să iasă în drum, chiar la marginea plantaţiei, văzu o formă albă întinsă pe jos. Se sperie recunoscând-o pe Margaret Teserly. „I s-a făcut probabil rău…” şi începu să strige „Master Teserly, master Teserly, master Teserly!”. Îşi dădu seama că era prea departe ca să poată fi auzit. „S-o fi dus spre râu… O privi din nou pe Margaret. Dar dacă are nevoie de un doctor?”.

Se aplecă hotărât spre ea, o luă cu uşurinţă în braţe şi, ieşind în drum, începu să alerge spre Cranston Falls. Îi privi faţa fără să vrea. Nu era frumoasă. Nasul mare, cam prea mare pentru o fată. semăna cu al lui Tom Teserly.

După ce făcuse aproape o jumătate din drum, Margaret mişcă o mină spre cap şi deschise brusc ochii. Theatis se opri şi pentru că ea începu să se zbată, îi dădu drumul. O văzu rupând-o la fugă, Schiţă un gest de indiferenţă şi se întoarse, luând-o spre casă.

De-abia terminase de mâncat când Maxine năvăli în casă ţipând:

— Fugi, fugi! Vine întregul Cranston Falls după tine! Margaret Teserly zice c-ai vrut s-o siluieşti.

Theatis rămase nemişcat, cu ochii plini de groază pironiţi în gol. E coborî apos încet asupra soţiei şi, scoţând un geamăt de durere, o trase spre el, strângându-i capul la pieptul lui de uriaş.

— Ai grijă de copii! mai avu timp să strige, ţâşnind pe uşă.

Krimes ştia: era acuzaţia cea mai grea» vina cea mai mare care SE

poate atribui unui negru, o crimă pedepsită întotdeauna cu spânzurătoarea. Când eşti în diurn, îi văzu pe urmăritorii săi venind. O luă de-a dreptul prin plantaţie, spre râu. Răsunară câteva detunături şi gloanţele îi şuierară pe lângă urechi. Începu să alerge în zigzag, aplecându-se înainte, ca să fii o mai puţin vizibil. Crengile tufelor de bumbac îl plesneau peste frunte, peste obraji. Îi sfâşiară cămaşa, biciuindu-i acum carnea. Îşi simţea plămânii gata să se spargă, gura ca o cavernă. Văzu copacul cel mare, un hickory 1 şi îşi dădu seama că nu mai avea mult până la râu. Prinse parcă noi puteri Dar în aceeaşi clipă auzi un tropot de cal venind din stânga, ca şi cum i-ar fi tăiai calea. Se opri pentru a se orienta. Îl recunoscu pe Stevens în timp ce acesta îl ochea din goana

calului. Odată cu detunătura, o căldură sfâşietoare îi umplu pieptul. Vru să fugă. făcu un pas, dar puterile îl părăsiră.

Când Niger îl ajunse din urmă pe Krimes, acesta era mort.

— Dintr-o singură lovitură, băieţi t ridică Stevens în sus mâna în care ţinea colţul. Se ducea dracului dacă nu-i ieşeam eu în faţă. Cum de nu v-aţi gândit să vă luaţi caii?

— Cine a mai avut timp? zise unul din fermieri, gâfâind. Şi apoi, credeam că vom pune mâna pe el „Dincolo de drumul de fier".

— Viu să fi pus mâna pe el! făcu Tom Teserly. simulând ciudă.

— Ehe, dacă nu-l găuream eu. v-oţi fi holbat şi acuma la apă! mai ştie încă moş Stevens să ţină o armă în mână I

— Să-l spânzurăm totuşi! De hickory, acolo! propuse Tom cu pornire, Fermierii aprobară în cor

A doua zi. fiind duminică după slujba religioasă. Întregul Cranston Falls veni pe plantaţia lui Stevens să-l vadă pe blestematul de negru cum se bălbănea în bătaia vântului. Însă Krimes „dispăruse noaptea cu frânghie cu tot.

Nu fusese lucru uşor. Cântărea peste o sută de kilograme în viaţă iar mori părea şi mai greu. Până la râu era destul de departe, urme nu trebuia să rămână... Păziţi de Gill ca să nu-i surprindă cineva. Tom şi Jo avuseseră de furcă, nu glumă. În cele din urmă, legat de o piatră din digul lui Stevens, Theatis s-a dus la fund.

Stevens îi acuză pe negri că au furat cadavrul ca să facă vrăji Dar la scurt timp sosi în bocete la Cranston Falls. urmată de majoritatea femei» lor de „Dincolo de drumul de fier". nevasta lui Theatis Krimes. dibii ou i-au crezut pe negri şi nici negrii pe albi. Lucrurile s-au lămurit de-abia atunci când. pe întuneric, fetele de „Dincolo de drumul de fier" au început să se întoarcă. e adevărat cu frică, prin

plantaţia lui Stevens. de la scăldat. Cu toatele văzură stafia lui Krimes înveşmântată în alb. „Da, da. erai Rom înrudit cu nucul.

statura acestuia şi chiar mersul semăna. Nici vorba că era duhul lui Krimes, SSântuia plantaţia lui Stovens, căci acolo fusese împuşcat. Şi chiar de Setenst”.

Culesul bumbacului era pe sfâr. ştie, însă pe plantaţia scorpiei de irlandez capsulele răsărânte doldora cu vată pufoasă, imaculată, stăteau neatinse. Orâcât i-a ameninţat, oricât i-a rugat, oricât i-a momit cu bani. cei de „Dincolo de drumul de fier** n-au mai vrut să calce pe plantaţia lui. de era teamă de duhul lui Theatis şi Stevens nu i-a putut convinge că aşa ceva nu există. A intervenit până şi pastorul Arnold Gompers – zadarnic. Stevens a adus negri tocmai de la vreo cincisprezece mile depărtare. Aceştia au lucrat o zi, însă scara, când au aflat despre stafia lui Krimes, s-au făcut nevăzuţi. Bumbacul a rămas pe câmp, la discreţia furtunilor de nisip.

Stevens a încercat să obţină asigurarea creditului făcut la banca „First National” din Dallas, dar cei de acolo n-au vrut în ruptul capului să considere stafia lui Theatis drept o calamitate naturală.

— De ce nu pleci la băiat, în Colorado? E doctor… îl sondă Tom într-o zi

— Văd că îmi târcoalo cu pământul – dădu Stevens cărţile pe faţă. O să-l vând. Să ştii însă că şi frate-tu m-a întrebat.

— Philip?! exclamă Tom fără să vrea.

— Da, mai alaltăieri, când am intrat la el să beau un păhărel.

— Să-l cumpere dacă vrea – făcu Tom cu indiferenţă. Tot nu-i o afacere!

— Eu îl dau cui o plăti mai bine…

— Îl vinzi bineînţeles cu stafie cu toi! simţi Teserly nevoia să răbufnească într-un fel.

Ajuns acasă şi găsindu-l pe Jo, Tom dădu drumul unui torent de înjurături, ameninţă că o să-l facă praf pe fratesău, dar asta aşa, ca să-şi dea o cât de mică satisfacţie, fie ea şi imaginară. De fapt ştia că dacă Philip nu-i împrumuta bani, nu putea cumpăra pământul lui Stevens.

Jo îi completă gândurile.

— Banii pe bumbac nu i-ai ridicat. Dar să presupunem că-i ai şi că ei îţi ajung să-l plăteşti pe Stevens. Cu ce trăim un an întreg, cu ce îţi munceşti plantaţia, plus asta nouă?! Trebuie să-i explicăm cu vorbă bună unchiului şi să ne înţelegem cu el.

— Poate îl convingem pe Philip să ne lase nouă o bucată mai mare, să zicem trei pătrimi sau chiar două treimi. Pui şi tu banii tăi…

— Nu, tată. eu nu am de gând să mă fac fermier! spuse Jo ferm.

— Cum? se miră Tom.

M-am „indii bine zâle-Io astea – minţi Jo. care de fapt se hotărâso încă de când se tasase de şcoală. Să zicem că rămân aici, că o să cultiv bumbac, chiar că o să fac o îăbricuţă de egrenat pe râu… Şi ce-i cu asta?

O să trăiesc tot ca şi tine – mereu cu datorii la bancă, mereu fără bani, muncind în praf şi în soare.

— Păi unde să pleci? făcu Tom dezorientat!

— Să fac bani! Numai banii, tată, Îţi pot da maşină, cinste, trecere, haine frumoase…

— Bine, bine… Dar cum să faci bani?

— Îmi deschid o afacere. Uită-te, tată, la unchiul Philip: cum şi-a pus drugstore-ul pe roate, au început şi banii să curgă. Îi dă cu împrumut, ia dobândă şi, uite aşa, banul îl face pe ban. Cine-i astăzi omul cel mai de vază în Cranston Falls? Unchiul Philip! Dar noi? Noi tot de el depindem. Face ce vrea. Vrea să te împrumute, te împrumută; vrea să cumpere toată plantaţia lui Stevens, o cumpără… Asta înseamnă banii!

— O să-l iau cu binişorul…

— Când eram mic şi-l ajutam la vânzare, m-a luat o dată deoparte şi mi-a dat unt cent. „Ţine, asta-i peste ceea ce am convenit cu tat tu. Diseară când te culci, uită-te la el. Mâine, dacă munceşti ca şi azi, îţi mai dau unul. Pune-l lângă primul. Mângâie-i, uită-te la ei. Şi aşa, unul câte unui, o să vezi cum creşte grămăjoara. Numără-i şi ai să-i îndrăgeşti! Ţine minte: banilor le place să fie număraţi, altfel fug, se irosesc!”. Câţţi dolari crezi, tată, că am puşi deoparte?

— Ştiu eu! Ştiu eu! sări pe neaşteptate Gill din hamac, ţopăind cu o

mină ridicată în sus.

Tom se scobea în nas, r. eşti ind ce să răspundă.

— Patru sute optzeci şi şase de dolari şi nouăsprezece cenţi. Îi ţine în pod, într-o cutie de metal, băgată sub acoperiş.

Tom fluieră admirativ, dar Jo se răsti la frate-său:

— M-ai urmărit? Obraznicule!

— Am văzut că te urci în fiecare seară în pod şi am vrut să văd… Numără mereu…

— Bine, Jo, dar ăştia-s bani, nu glumă! îl întrerupse taică-său pe Gill. Putem trata de pe alte poziţii cu Philip!

— Nu, tată! Cu ei am de gând să încep o afacere. Tu ştii doar cu câte riscuri i-am câştigat, cărându-i din Vegas City „ceai” unchiului Philip! mai rămân în Cranston Falls până se lichidează cu Stevens.

— Şi unde pleci?

— Am câţiva cunoscuţi din şcoală la Dailas şi… o idee grozavă!

Cu Stevens lucrurile nu au mers chiar atât de uşor cum îşi închipuir seră Tom şi Jo. Zgripţuroiu] ţinea la preţ. „Am din ce trăi un an de zile – spunea el – aşa că nu e nicio grabă. Poate se iveşte un cumpărător din altă parte, care ar vrea să se stabilească la Cranston Falls, mai ales că

umblă nişte zvonuri despre o nouă cale ferată şi un pod peste Big Kiver Dar Jo avu din nou o idee. Făcu un drum până la Vegas City, unde se înţelese cu un individ de la Societatea de căi ferate „Santa Barbara”, iar a doua zi acesta, oprindu-se „în trecere” prin Cranston Falls, povesti la toată lumea că societatea a renunţat la construirea noii căi ferate şi bineînţeles a podului. „La dracu’, costa prea mult! Socotelile au arătat că nu şi-ar fi scos banii nici într-o sută de ani!”. Argumentul părea dintre cele mai plauzibile. Aproape o săptămână în Cranston Falls nu s-a vorbit decât despre asta. S-a dezumflat şi Stevens:

— Eu zic să mai dai ceva şi să iei pământul – îi ieşi el lui Tom în cale ca din întâmplare. I-am scris lui fiu-miu o scrisoare… Mi-a răspuns că face luna ce vine un împrumut ca să-şi deschidă un cabinet şi m-ar putea ajuta cu ceva bani. Acum, depinde de preţul vostru…

Tom îl ascultă calm. Ştia că Stevens minţea. Fiul acestuia îi răspuneso într-adevăr, dar poştaşul trecuse mai întâi cu scrisoarea pe la Philip li (le-abia în ziua următoare o înmânase destinatarului. Jo îşi dovedise şi Je data aceasta priceperea, dezlipind-o la abur…

„Nu câştig cine ştie ce la spital, dar nu zic că n-ai putea să stai la mine. Bineînţeles n-am de unde să-ţi trimit atâţia bani. Părerea mea este să-ţi vinzi mai bine pământul şi cu banii încasaţi să încerc să încropesc un început de cabinet. Deşi. să-ţi spun drept, concurenţa este mare şi lumea preferă cabinete elegante…”

— Ştiu eu, moş Stevens. parcă nu mă mai interesează. Am vorbit chiar azi cu Philip. Banii sunt scumpi acuma. Nu vezi ce timpuri grele… Înainte te căutau ei să le vinzi bumbacul, acuma îi rogi tu. „American Security League” a dat faliment. Se vorbeşte că nici „Credit Association” n-are s-o mai ducă mult.

— Vorbe goale 1 Că i-am hrănit destul cu bani!

— Nici calea ferată cea nouă nu se mai face…

— Ei. s-o face mai târziu. Am auzit că la anul – blufă Stevens.

— Nu, are dreptate Philip. Nu-i acuma timpul să cumperi pământ.

Tulburat de discuţia cu Tom, Stevens îşi făcu drum după câteva ore pe la drugstore-ul lui Philip. Acesta îi vându o sticlă de sirop contra tusei şi nu-l mai băgă în seamă, ocupându-se de alţi clienţi. Când, nemaiputând răbda, pomeni de pământ, Philip îl încolţi:

— Să-ţi spun drept, Stevens, nu ştiu ce să fac. Tom mi-a spus că s-a hotărât – nuntai cumpără. Şi are dreptate. Nu vezi ce lipsă de bani e peste tot?! Falimente peste falimente... Eu... să zic cât poate i-aş luă... Am; de ceva bani gheată...

— Păi, poate ne înţelegeni...

— Da, «iar trebuie să scad din preţui pe care l-am oferit elte 30 de dolari de acru – zise Philip desfăcând mâinile a neputinţă.

— Cum să scazi?!

— Vremuri grele, Stevens! – Bine, dar eu cu ce mai rămih?! Trebuie să dau înapoi împrumutul la bancă... Ştii doar că cei de la „Credit Aşsociation** n-au vrut să-mi plătească asigurarea!

— Vremuri grele, Stevens!

Bănuind că Stevens s-a dus la Philip, Toni făcu ţi ci o vizită fratelui său. Se temea ca nu cumva, acesta să-i tragă clapa şi să cumpere întreaga plantaţie. Îi arătase că iniţiativa era a lui şi a lui Jo şi deci dacă nts opărea stafia lui Krimes... Philip se dovedise om de înţeles, mulţumindu-ses după discuţii mai lungi – „dar banii slut ai mei*” – numai cu jumătate. Totuşi...

— Lî fiert zgripţuroiul. A fost pe la mine.

— Am ştiut că o să vină! „Aha, va să zică Philip joacă cinstit*”. l. asă-l să fiarbă! La amiază mi-a ieşit în drum. L-am jucat când. În carte, când în cacealma. I-ai scăzut din

preţ?

— Credeam că turbează. Eu zic să forjăm cartea. Adică ce, blestemaţii ăştia de spade1 n-ar putea să-i pună şi foc la casă?

— Ce, ai înnebunit? Sunt aproape vecin cu el! Nu poţi să ştii cui» se întoarce vântul!…

— Ei, îl stingem noi îndată. Doar iui-ţi închipui că aş lăsa să-i ardă casa… chiar de tot. Aşa, o sperietură!

— Nu-i de glumă cu focul – făcu Tom hotărât.

— Am fi avut şi un motiv să ne mai răfuiiu puţin cu împieliţaţii ăia. Să dăm aşa… câteva exemple…

— Krimes e de ajuns. Eu zic să-l lăsăm pe Stevens să fiarbă în propria lui zeamă. Ştie că alţi cumpărători nu mai are. O să vezi că mâine sad cel mai târziu poimâine vine să-ţi spună: „Ei hai, dă banii!”. O să vină! N-are încotro – căută Toni să-şi convingă fratele, ca să-i scoată din cap povestea cu focul.

Stevens „a fiert** mai mult de două zile şi între timp, vorba lui Jo, dracul şi-a băgat coada în businessul lor.

Duminică urmau să aibă loc la Vegas City jocurile anuale ale cowboy-lor din regiunile învecinate. Era evenimentul numărul unu, şi partici

1 Denumire peiorativă dată negrilor.

[Sarea ia ele dovedea, «ama consemnau afişele» că eşti un bon texuri, aşa că nimeni 8 n Cranston au se încumetă să lipsească. Mai ales că se încheiau Jfălnăşaguii care de multe ori se ridicau la suine frumoase.

După deschiderea oficială a jocurilor, urmară defilarea concurenţilor ta cele două probe şi prezentarea lor individuală prin demonstraţii libere în călărie şi mânuirea lasso-tihii.

Urau bărbaţi vâguroşi, cu piele pătrunsă de sudoarea cailor şi mirosul *le* grajd, cu feţele arse de soarele şi vânturile preriei, pe care goneau din «ori piuă în noapte, păzind cirezile marilor fermieri. Poate tocmai de aceea,

gusn spune *a* zicătoare locală, se simţeau mai bine în şa decât pe scama. Cămăşile strâmte, cu o basma înnodată pe sub guler, scoteau în evidenţă z-arsurile musculoase, în vreme ce pantalonii largi, de stofă aspră, lăsaţi zisesto elzmuliţele eu toc înalt, ascundeau cambrura picioarelor, încovoiate pa [surla calului clin fragedă tinereţe. Nu lipseau, bineînţeles, pălăriile cu loniri uriaşe prinse cu o cureluşă pe sub bărbie.

Se perindară în manej, cu numere mari negre înscrise pe spatele cămuşii. Măiestria multora era cunoscută de la jocurile anuale anterioare, iae MS arareori se întâmpla ca ea să fie egalată şi întrecută de tineri defi Nitaap. O demonstrau sau o disimulau în această prezentare, după cum cereau interesele., Publicul urmărea doar speculozitatea. Se ştia în general că prezentarea era o simplă formalitate, menită să justifice prima serie de pariuri.

Când „încălzirea" lua sfârşit, spectatorii se îndreptară cu toţii spre caseie de pontaj, special amenajate în spate. Cine nu paria acum, înainte se începerea primei încercări a probei, nu mai avea dreptul să participe ia eeleâalte două tranzacţii. Bineînţeles, majoritatea pontă, dacă nu chiar la întâmplare, totuşi suma cea mai redusă, deoarece nu se cunoşteau încă forma concurenţilor. Era, cum s-ar spune, un fel de al doilea bilet de intrare. Xeee la sută din sumele încasate la această primă tranzacţie era destinat premierii primilor trei clasaţi.

În cele din urmă, un gong anunţă începutul primei scrii de încercări ale probei denumite rodeo. În arenă fură aduşi câţiva cai aleşi de către juriu din diverse herghelii, apoi îşi făcu intrarea primul concurent. I se dădu *9* şa obişnuită, dar căptuşită pe marginile interioare eu ţinte scurte şi ascuţite. Co\vboy-ul aduse unul din cai, la alegere. În mijlocul arenei. Îi puse într-o clipă şaua pe spinare şi fulgerător se aruncă în ea înnebuni! de durere,

speriat de mulţimea de oameni din jur şi mai ales de fluierăturile şi urletele lor încurajatoare, animalul se ridică în două picioare, aproape perpendicular faţă de pământi, apoi se lăsă brusc cu capul în jos, zvârlind din picioare. Reuşi în cele din urmă să se dscotorosească de călăreţ. Se afişă rezultatul; 1, 4 minute, Oc îndată izbucni un vacarm de huiduieli în arenă fură aduşi noi cai şi noi călăreţi îi încălecără. folosindu-se toţi de aceeaşi şa. Cel mai bun timp fu realizat în prima încercare de cowboy-ul. cu numărul 21 – 2, 9 minute.

Se anunţă pauza; toţi se repeziră la casele de pontaj. Mulţi cereau bilete cu numărul 21, mizând chiar trei până la cinci dolari. Aţii erau mai prudenţi. Între cunoscuţi şi mai ales în tribuna centrală, se încheiau pariuri individuale care depăşeau cu mult pe cel mai scump bilet la casă.

În seria celei de a doua încercări, călăreţul cu numărul 21 realiză 2, 7 minute, dar numărul 5 înscrise pe panoul de marcaj 3, 1 minute – cel mai bun timp al seriei.

Din nou pauză, din nou se pontă, numai că mult mai masiv. Majoritatea cumpărară bilete cu numerele 5 şi 21, 6 şi 17: aceştia erau protagoniştii probei.

În faţa uneia din case se înghesuiau întregul Cranston Falls. Ascultând sfatul. fiului său mai mare, Tom urcă miza pe cowboy-ul cu numărul 21 la trei dolari. Philip puse opt dolari pe numărul 5. Jo sta deoparte. „Nu bag eu bani în ce nu văd cu ochii şi nu pipăi cu mina mea”. Când însă unul din Vegas City protestă cu glas tare că „din cauza ţărănoilor care au umplut de bălegar cel mai frumos oraş din Texas nu poate ajunge la casă”, Jo se băgă în – el şi acesta, impresionat de alura „categroiei grele”, spălă puţină.

— Cât aţi mai bătut pe „21”? se adresă Tom-pastorului. după ce-şi ocupară locurile în jurul manejului.

— Încă doi dolari.

— Cum, numai atâta?

— M-am gândit că n-ar fi rău să pun şi pe „5” câte ceva. Am impresia că „21” a scos maximum în prima încercare. Sau rezultatul lui din a doua e un bluf! Cine ştie…

Cowboy-ul cu numărul 18 reuşi să se menţină în şa, 3, 3 minute. Majoritatea amuţiră. Tabela de rezultate înscrise apoi 2, 8; 2, 5, 2 minute. Venr rândul lui „21”. Călăreţul, un bărbat înalt, tânăr, cu un nas lung şi gros, câştigătorul probei de rodeo la jocurile din anul precedent, făcu o adevărată *demonstraţie artistică*, *dar calul*, *din cale afară de enervat se prăvăli pe o* rină şi fu cât pe-aci să-l strivească. Sări din şa. Ceasul marcase însă 3, 6 minute. Întreaga mulţime, fără excepţie, izbucni în fluierături de admiraţie. Gill fluieră şi el cât putu. Tom ţopăia de bucurie, imputându-i pastorului Gompers că nu avusese deplină încredere în „21”, iar apoi îl bătu pe

, 26

umăr pe Jo, mulţumindu-i pentru sfatul bun pe care i-l dăduse. Jo însă nu se arătă de loc entuziasmat. Nu atât pentru a nu-I cătrăni şi mai rău pe unchiu-său Philip, cât pentru că în definitiv putea să bage şi el un dolar pe „21”, ale cărui şanse se arătaseră de la început, ca într-o afacere în care nu puteai să dai greş. Când trecură patru minute iar numărul 5 mai stătea încă în şa, fe (de începură să-şi schimbe expresiile.

— Una, două, trei – începu Philip să numere cu glas tare – patru, cinci, şase, şapte – şi se puse pe fluierat. Îl acompanie imediat pastorul Gompers şi încă vreo jumătate din spectatori. Numărul 5 câştigă într-adevăr cu 4, 9 minute, căci se lua în consideraţie rezultatul cel mai bun obţinut în cele trei încercări. Nu se dădură cote prea mari, căci pe „5” pontaseră destui de mulţi. În orice caz, Philip se alesese cu un câştig curat de şase dolari, iar pastorul Gompers aproape că-şi scoase pierderea banilor investiţi în „21”.

A doua probă era socotită de public mai interesantă, iar de organizatori – mai stimulativă la pariuri. După ce mizară minimul de zece centi pe unul din cei patruzeci şi doi de concurenţi, spectatorii fură întâmpinaţi, când îşi ocupară locurile, de răgete de tăuraşi şi nechezături de cai. Olovitură de gong anunţă seria primelor încercări. Poarta manejului fu deschisă şi, aţâţat de o lovitură de bici, un tăuraş se năpusti. În arenă. În urmă. lui apăru gonind călare cowboy-ul. Cronometrele intrară în funcţiune. Lasoul, aruncat cu măiestrie, zbură prin aer, desfăşurându-se până la tăuraş, îi prinse grumazul şi unul din picioarele din faţă. Celălalt capt al lasoului era legat de şa. Dresat, căci asemenea exerciţii fac parte din munca de zi cu zi a cowboy-lor, calul se opri, proptindu-se zdravăn pe picioarele din faţă – frânghia se întinse, tăuraşul se prăbuşi la pământ. Aproape în aceeaşi clipă, cowboy-ul sări din şa şi, repede ca o săgeată slobozită dintr-o coardă puternic întinsă, se năpusti asupra tăuraşului. Cu o mişcare dibace îi legă, cât ai clipi, picioarele. Gongul arbitrului ordonă oprirea cronometrelor Pe panoul de marcaj apăru rezultatul f 20, 4 secunde. Entuziasmul spectatorilor fu de data aceasta atât de mare, încât fluierăturile care nu se mai sfârşeau fură punctate şi de pocnete de pistol.

În acest vacarm îşi făcu apariţia al doilea concurent Juriul opri însă desfăşurarea probei până ce publicul se linişti. Timpul de 20, 4 secunde realizat de cowboy-ul cu numărul 19 n-a mai putut fi egalat până la sfârşitul seriei primei încercări. Patru concurenţi – numărul 3 cu 21.7 cu zi.a. 25 cu 22, 4 şi 34 cu 22, 4 secunde – se detaşară de restul cowboy-lor. insinindu-se ca rivali ai primului clasat. Casele erau luate cu asalt, majoritatea cerând bilete cu numărul 19. Era un cowboy cunoscut, de trei ori câştigător al locului doi iar anul trecut ai locului întâi Philip miză pe el toţi cei şase dolari câştigaţi. Tom – patru, ca să-şi scoată paguba. Miză până şi Jo nu dolar. Pastorul Arnold Gompers

bătu însă recordul prudentei – cinciy. eci de cenţi…

— Aştept şi a doua serie de încercări. Poate… poate atunci ponte.

mai mult!

Ţi-o teamă cumva de vreunul din ăştilalţi patru'din capul listei *i* îl sondă Tom, păţit de data trecută.

— Pe tinerelul cu numărul V calul nu l-a prea ajutat. El însă… dibaci băiatul!

Şi într-adevăr, în seria a doua cowboy-ul cu numărul 7 reduse simţitor timpul la 20, 8 secunde, în timp ce liderul întrecerii, numărul 19. nu reuşi decât 20, 9 secunde. Rămânea însă în continuare deţinătorul celui mai bun rezultat.

Încercările din seria a doua promovară un nou concurent printre fruntaşi – numărul 31. cu timpul de 22, 1 secunde. Nimeni nu-l băgă în seamă. Purta un nume celebru în jocurile anuale de la Vegas City ale cowboy-lor – Wallace. Thomas Wallace îi suflase trei ani la rând numărului 19 titlul de… star", şi încă cu două-trei secunde diferenţă. Murise într-o catastrofă de cale ferată în timp ce transporta vite la abatoarele. din Chicago. Numărul 31 era fratele său mai mic. John Wallace, care se dovedise întotdeauna un concurent mediocru şi din cauza aceasta rezultatul său fu socotit pur şi simplu accidental. Dacă ar fi aparţinut unuia care îşi făcea pentru prima oară apariţia la jocurile din Vegas City. poate că ar fi fost altceva. Dar John Wallace scosese anul trecut abia 23, 1

Pastorul Gompers era însă de altă părere. Cum se despărţi de cei din Cranston Falls, se făcu nevăzut şi pontă la cinci case diferite – ca să nu bată la ochi – câte, cincisprezece dolari pe numărul 31.

La început nu avusese atâţia bani. De acasă plecase doar cu treizeci de dolari, din care cinci-şase pentru pariuri, iar restul aşa, pentru orice eventualitate. Dar când ieşi în prima pauză, dădu întâmplător cu ochii, la una din

case. de colegul şi bunul său prieten Ike Burton, pastorul din Giles. Nu-l mai văzuse de câţiva ani. Nu-l strigă, ci se furişă în spatele lui pentru aface o surpriză. Aşteptând ca Burton să ajungă la ghişeu îşi făcu planul să spună cu o voce sonoră: „Şi eu pontez, la domnul Burton, pe numărul în momentul respectiv îl auzi cu mirare cerând un bilet de douăzeci de dolari cu numărul 31. Treizeci şi unu? –... Treizeci şi unu?... Aha, John Wallace!”. Căută în minte timpul realizat de cowboy-ul respectiv, dar în loc de răspuns se trezi făcând asociaţia: „John Wallace e tot din Giles! Dar de ce atâţia bani? Şi încă după prima încercare!”. Se opri mecanic în faţa ghişcului; dându-şi însă seama că nu are nimic de pontat, fugi repede pe urmele lui Burton.

După ce clipa revederii trecu. Gompers îi povesti colegului său cum îl urmărise pentru a-i face o surpriză şi apoi îl întrebă:

— Ia spune, Burton, ce ţi-a venit şi pontezi pe „31”?

— Tu pe cine ai pontat?

— N-airn avut încă timp. Se înţelege, pe „19”!

— Ei, nu se ştie... Şansele sunt deschise pentru toţi...

— Nu mă lua cu şansele. Vrei să spui că John Wallace are vreuna? N-a scos niciodată sub douăzeci şi trei!

— S-a mai pregătit băiatul...

— De asta a făcut în prima încercare douăzeci şi doi eu şapte! arată Gompers cu mâna spre tabla de afişaj.

— Singur te contrazici. Adineauri spuneai că n-a scos sub douăzeci şi trei. Ţi-am spus...

— Lasă-mă! îi întrerupse Gompers. Începuse să se enerveze. E ceva la mijloc! Tu ştii, dar nu vrei să spui. Nu se poate să nu ştii. Eşti doar pastor în Giles I

— Dacă n-o să pontăm noi, cer din Giles, pe John Wallace, cine alţii să-l încurajeze? I

— Aha, tu care nu scoţi din buzunar un cent fără folos, te-ai găsit să

arunci douăzeci de dolari pentru încurajări”?! făcu Gompers ironic.

Nu vrei să-mi spui, asta-i t Păstrezi secretul faţă de prietenul tău care, ţi-aduci aminte, atunci… cu Betty!…

— Arnold. dar eu îţi sunt recunoscător… Tu îmi ceri însă imposibilul. Ce să-ţi…

— Uite. fue, eu îmi dau seama că umbli; cu şoalda! se enerva de-a feinelea pastorul Gompers. Cum te cunosc eu nu te cunoaşte nimeni! Nu vrei să spui? Fie! Să ştii însă că dacă „31” iese în cele din urmă. Îi pun pe cei din Cranston Falls să facă tărăboi 1 Un tărăboi de n vă ve ducă vestea. Nu ştii ce pot băieţii…

Becât să arunci sămânţa răzvrătirii, mai bine mizezi şi tu pe „31”!

M-ai văzut că ana pontat pe el? Ştii că nu sunt din aceia care să facă lucruri necugetate şi să arunce cu banii în câini? Ce mai aştepţi? Joaci-l pe „31” şi ai să câştigi! Ce vrei mai mult?!

— Şi dacă te înşeli? Băgăm banii în mormântul ăsta de Wallace…

— Nu mă înşel deloc! Du-te şi pariază. Nu te arunca însă prea-tare.

Pontează şi tu vreo două zeci de dolari. Nu mai mult! În pauza a doua, când casele sunt gata să se închidă, tragi o raită pe la fiecare şi atunci!… John Wallace are să scoată ia a doua încercare un timp destul de bun ca să nu bată prea tare la ochi în a treia. Dacă bagă de seamă pungaşii ăştia din Vegas City, care roiesc pe lângă case, că se mizează dintr-odată o sumă Biare pe „31” ne scad cota S…

— Şi dacă John Wallace ne face totuşi bucata?

— Tu şi Toanta necredinciosul-… Nu ne face nicio bucată! Pentru ei) 4 e fapt nu e John, ci Tho/nas Wallace! Acum ai înţeles?

— O. K! Splendid, Ike! Şi pastorul Gompres trânti un pumn în piept bunului său prieten.

— În accidentul de lângă Chicago a murit John, dar Saro Lewis – ai auzit de Sam Lewis, crescătorul de tauri pentru prăsilă? – la care erau angajafi cei doi fraţi, a avut o idee grozavă… Pe mine nu m-a putut ocoli. Îţi dai seama!

— Anul trecut de ce n-a câştigat? Accidentul s-a petrecut doar cu mult înaintea jocurilor! obiectă Gompers.

— Nu fi prost! Putea să intre lumea la bănuială. A pierdut intenţionat. În schimb acum lovitura o să fie de trei ori mari mare!

Pastorul Gompers începu să se plângă că dacă ar fi ştiut şi-ar fi adus toţi banii de acasă, dar pastorul Burton rămase ferm pe poziţia sa că „nici el nu prea are”. După ce se despărţi de colegul şi bunul său prieten, Gompers alergă la o casă. mizând zece dolari pe „31” şi cincizeci de cenţi pe „19”. Trebuia doar să arate celor din Cranston Falls că a jucat şi el ca toată lumea 1

Seria celei de a doua încercări îi confirmă spusele lui Burton. Cowboy-ul cu numărul 31 reduse într-adevăr timpul şi încă la 21, 1! Când fu anunţată pauza, luă fermierii la rând, rugându-i să-i împrumute bani până deseară, motivând că are să-i dea unui cunoscut fată de care avea o datorie. Ciupi de la unul cinci, iar de la Philip zece dotări.

— Am văzut că ai ceva la dumneata! observă Jo când pastorul îl solicită.

— Am, e adevărat, dar de data asta vreau să joc şi eu mai tare.

— Ei, şi prietenul ăsta parcă cu te-ar putea aştepta!

— Dacă îi dau acum scap de un drum până la Vegas City. Şi apoi vrea omul să mizeze din gros pe „19”. Zice că o să câştige sigur şi astfel benii pe care-i datorez eu i-ar aduce folos. Am acasă, ţi-i dau cum ne întoarcem.

Jo nu pleca niciodată la drum fără să ia la el cel puţin cincizeci de dolari. Pentru un eventual chilipir care s-ar putea ivi. Aşa cât dădur când pastorul Gompers îşi ocupă

locul lângă cei din Cranston Falls. ghişeele se închiseseră de puţin timp. Toţi aşteptau nerăbdători să înceapă seria ultimei încercări.

I – O să luăm cotă mică pe „19” – comentă Philip, sigur de câştig, t – Toţi ăştia din Vegas City – dracu’ să-i ia – au pontat numai pe el! făcu Tom cu ciudă. Domnule Gompers, spuneai că ai avut de gând să joci tare 7

— Da, destul de tare – spuse el indiferent.

— Te pomeneşti că ai mizat pe mucosul cu număr 7? îl sondă Philip.

— Nu. pe „31”.

Luat prin surprindere, Philip rămase tăcut o clipă, apoi izbucni în hohote de râs. Cei din jur îl imitară.

— Bine, pastore, te (îi de glume? numai el îşi permitea să i se adre

sere lui Gompers fără domnule.

„Re de glume? Pe mine ochiul nu mă înşală.

jacă e aşa, atunci ţine şi cu mine zece dolari pe „31” al dumitale, pe nătângul ăsta de John Wallace… Banii îi depun la Jo.

— Ţin şi treizeci de dolari! făcu Gompers cu indiferenţă. Numai că ne socotim acasă…

— Primesc!

Mai pariarî cu pastorul, Tom pe cinci dolari, Jo pe doi şi Gill pe un dolar bani gheaţă, depuşi la Jo. Gill îl avea dat de maică-sa pentru pariuri, dar sfătuit de Jo, nu-l investise până atunci, iar Gompers îl păstrase – singurul, pentru Doamne fereşte;

Primul din seria celei de a treia încercări concură numărul 19. Taurul fu imobilizat în 20, 5 secunde. Urmară rezultate nesemnificative. Majoritatea se plictisea aşteptând nerăbdătoare anunţarea cotei care avea să fie plătită pentru 19. Când însă tânăru] cowboy cu numărul 7 evoluă în arenă, toţi rămaseră înlemniţi. Afişarea timpului obţinut era aşteptată într-o tăcere încordată. Tensiunea

spori când pe tabela de afişaj apăru o cifră mare neagră: 20. Iar când o alta ceva mai mică, zebrată – 3 – i se alătură, în tregul manej se cutremură de urelte punctate cu pocnete de pistol. „19”, cu primul său rezultat de 20, 4, pierduse întâietatea.

Urmă însă o nouă surpriză. După ce publicul se linişti şi în timp ce în tribuna centrală animaţia continua, în arenă îşi făcu apariţia, urmărind taurul, cowboy-ul cu numărul 31. Spectatorii, încă nervoşi din cauza pierderilor băneşti suferite, nu-şi dădură seama de întreaga măiestrie pe care o demonstra concurentul şi la sfârşit doar ici-colo se auziră fluierături de admiraţie. La apariţia rezultatului – 19, 9 secunde – stupefacţia fu generală. Câteva clipe domni o tăcere adâncă, apoi izbucniră ici-colo fluiera Aturi care încetară curând. Unii primiră rezultatul cu indiferenţă, căci banii pontaţi pe numărul 19 tot erau pierduţi; alţii, cu bucurie că nu câştigaseră aceia – şi erau destul de mulţi – care mizaseră pe numărul 7.

Concursul continua, dar publicul îşi părăsise locurile. Se aştepta cu interes cota care avea să se ofere pentru numărul 31. Fură depăşite chiar cele mai exagerate pronosticuri – şapte dolari pentru unul. Pastorul Gompers câştigase cinci sute douăzeci şi cinci de dolari de la pariurile încheiate la casă, treizeci şi opt de la cele individuale şi de atunci trecut drept cel mai mare cunoscător din Cranston Falls în materie de cai şi călăreşti, iar dacă din Cranston Falls, deci şi din întregul Texas, deci şi din întreaga Americă.

Dar pastorul Gompers se dovedi nu numai cunoscător în ale jocurilor de cowboy, ci şi amator de a-şi extinde plantaţia de bumbac. Şi încă pe seama pământului lui Stevens. Ideea era mai veche* de pe timpul câaid bumbacul zăcea necules. Îşi muşca pe atunci degetele de ciudă că nu-i ne ungeau banii. Acum însă, cu bânişorii câştigaţi din pariuri…

Numai că Jo, căruia Gonipers nu voise să-l plătească datoria din câştig – Ca să nu-şi strice norocul – se grăbi, îndată ce ajunse în Cranstoe Falls, spre acasă acestuia. Întâlnindu-se pe drum cu micuţa Lucille, o întrebă:

— Încotro, aşa de târziu?

— M-a trimis tata după moş Stevens.

— Vezi că a trecut acum un sfert de oră călare spre plantaţie Dar ai grijă, nu te afunda prea tare. Ştii… stafia!

Impresionată de spusele lui Jo despre stafie, Lucille nu-şi dădu seama că Stevens nu avea ce căuta pe plantaţie, mai ales duminică seară. Aşa că o porni – e drept cil şovăială – într-acolo.

Îndată ce se convinse că fiica tul Gompers îi urma indicaţia, Jo dădu fuga acasă. Negăsindu-l însă pe Tom, se repezi la unchiul Philip.

În drugstore-ul acestuia, aproape toţi fermierii din Cranston Falls, comentau la o ceaşcă de ceai-whisky surprizele din Vegas City. Curios să afle ce se întâmplase la jocuri, căci nearzându-i de distracţie rămăsese acasă, Stevens era şi el acolo. Stătea singur într-un colţ, atent la discuţii.

Philip îl observase de cum intrase în drugstore. Îl lăsase în pace, „să fiarbă 4, urmărindu-l doar cu coada ochiului. Când însă Tom şi Jo 3! informară cum stăteau lucrurile, îşi făcu îndată de lucru printre oameni până’s «poticni de Stevens.

— Ce dracu’, nu bei nimic”; Nu mi-e că ocupi locul în prăvălie, dar să… Bani doar o să ai, că pământul tot o să-S vinzi. Faci rău, moş Stevens. că te încăpăţânezi la preţ. Vin timpuri şi mai grele. Cine ştie dacă o să-ţi mai pot da cât am zis!

— Eu nu m-aş încăpăţâna dacă nici dumneata…

— Păi, hai să stăm de vorbă în casă, că aici… Uite-S şi pe Tom. Poate-l convingi să ia şi el jumătate – făcu Philip confedinţiai, în timp ce se strecurau printre fermieri spre

încăperile de Locuiat. Vremuri grele, Stevens! Drept să-ţi spun, acum nu m-aş încumeta să iau tot. Do aia zie «fi primeşti preţul meu. La băii ăştia sper să-l fac şi pe Tom să cumpere jumătate. Tom, ia vino încoa' S – se întoarse el, strigându-l pe frato-său când erau gata să intre în camera-birou a prăvăliei.

În cele din urmă se înţeleseră. Stevens mai lăsă 20 de dolari la acru, semnă faţă de doi martori hârtiile de vânzare care urmau să fie legalizate a doua zi şi primi banii. Făcându-i-se semn că totul era în regulă, Jo, care rămăsese în drugstore de pază, ca nu cumva pastorul să dea buzna peste ei, plecă spre casa acestuia, să-şi încaseze datoria şi, printre altele» să-l informeze că fraţii Ţeseri? au cumpărat pământul lui Stevens.

CAPITOLUL tf i

Când Gül termină şcoala, multe lucruri erau schimbate la Cranston falls. Numărul caselor crescuse de trei ori, căci construcţia noii căi ferate fusese începută, iar podului i se turnau pilonii chiar ia capătul fostei plagiaţii a lui Stevens. „Comercial Society" din Vegas City deschise un drugstorc şi o sucursală la barăcile muncitorilor albi, iar Philip o sucursală „dincolo de drumul de fier", unde se instalaseră corturile muncitorilor negri. Şi negri veniseră berechet, atraşi de mirajul găsirii de lucru, Di neînţeles, nu fuseseră toţi angajaţi. Mulţi rămaseră să muncească pe plantaţii, neavând altceva mai bun de făcut. Stafia lui Krimes, o pisică albă adusă de Jo din calias, într-un sac, fusese urcată în hickory şi împuşcată acolo de Tom, Negrii nu mai aveau deci de ce să se teamă. Dar doi pretendenţi la mâna lui Mnrgaret, (lin localităţile învecinate, când auziră că Tlicatis nu mimai că a vrut s-o siluiască pe logodnica lor… renunţară s-o mai ia de nevastă, în schimb, treburile lui Tom mergeau strălucit. Arenda acum înirrg pământul lui Philip. Fratele mai mare, avea destulă bătaie de cap cu prăvăliile, mi-i mai ardea de bumbac.

Se schimbase şi Cili. Citea mult, aproape tot ce-i cădea sub elina, fără alegere – şi „Aventurile lui Tom Sawyer” sau „Aventurile lui Iluckteborry Finn” alo lui Mark Twain, şi „Mâna care ucide la miezul nopţii”, şi „Tess D’Urbervillo” a lui Thomas Ilardy, şi „Spânzurătoarea din pod”, şi „Documentele postume ale clubului Pickivick” ale lui Dickens, şi „Ciob, copilul detectiv”. Părăsea cartea numai de dragul scăldatului şi, câteodată. al farselor.

Într-una din zilele vacanţei, întorcându-se cu Nigger de la Ilig River, puse câinele să sară peste un băţ pe care-l ţinea ridicat la peste o jumătate de metru, să se târască pe burtă, să tacă „aport”... Când ajunseră aproape de casă, Nigger, sătul de atâtea exerciţii, o rupse la fugă. îl găsi culcat la umbră, în spatele clădirii, cu limba scoasă de un cot. Dar în acelaşi timp îl zări şi pe Jeff stând chircit, rezemat de peretele bucătăriei.

Îi cunoştea bine, căci Maxine îl aducea câteodată cu ea. De jucat cu e) nici nu putea fi vorba. Dar nici de bătut nu-l bătuse vreodată. Pur şi simplu îi ignora existenţa. Acum era însă altceva: recunoscuse îi mâinile lui Jefe una din cărţile sale de şcoală. Aceasta depăşea orice îndrăzneală, orice obrăznicie.

— Nigger, hop! ordonă deodată Gill clinului, arătându-i-i. pe – leii Perkins.

Parcă vrând să-şi răscumpere vina, Nigger, ca proiectai de un resorb se năpusti cu capul zburlit spre acesta.

Nebunul din Brent c. ce (

— Nigger! Culcat! Culcat! se auzi disperată, din uşa bucătăriei, vocea mamei lui Gill.

Câinele ascultă, dar ghearele de la laba lui dreaptă apucaseră să lase două urme lungi şi adânci pe obrazul stâng al băieţaşului negru. Ca după o tăietură de brici, sângele nu ţâşni imediat. Câteva clipe mai târziu începu însă să curgă şiroaie, înroşind pantalonaşii albi, curaţi şi

cam scurţi ai lui Jeff.

r

A fost cea mai aspră pedeapsă pe care i-a dat-o mama vreodată. După ce l-a tras zdravăn, în faţa lui Jeff, de păr – şi asta n-o mai făcuse niciodată – l-a pus să stea o oră întreagă în mijlocul camerei, într-un singur picior. O oră, pentru că Mary ştia că Gill mai trăgea chiulul – se sprijinea când era neobservat şi în celălalt picior.

— Dar a îndrăznit să pună mina pe cartea mea – se dezvinovăţi Gill, nedumerit în sinea sa: „Atâta asprime pentru un negru!?”

— În primul rând, eu i-am dat-o…

— O carte?

— I-am dat mereu cărţile tale vechi. Învaţă foarte bine. E băiat deştept. 1

— Negrii nu pot să fie deştepţi 1

— De ce?

— Pentru că aşa i-a lăsat Dumnezeu. Jo spunea că de aia sunt negri şi albi, proşti şi deştepţi, pentru ca primii să muncească pentru ceilalţi.

— Jo e un… prost.

— Şi tata spune tot ca Jo…

— Maxine vrea să plece în Nord pentru ca Jeff să înveţe la şcoală. Iar cu o s-o ajut! spuse Mary categorică, aşa cum nu mai fusese niciodată.

A doua zi, Mary Teserly a stat mult timp pe gânduri. N-a apelat niciodată la fraţii şi surorile şale şi nici n-a crezut că o s-o facă vreodată. Crescută de bunic, se înstrăinase de ei. Ştia vag, din corespondenţa rară pe care o purta cu una din surori, Eve, măritată la Chicago, că fratele cel mare reuşise foarte bine în viaţă. Se apucă hotărâtă să-i scrie:

Dragă Henry.

Îţi scrie sora ta, Mary, pe care bunicul a dat-o după un fermier din Texas. Locuim la Cranston Falls. Poate ai

auzit de Cranston Falls? În *Texas toată lumea a auzit de Cranston Falls*. *Cred că mă mai ţii minte de copilă*. *Eu te ţin bine minte*. *Parcă te văd şi acum cum ai tăiat din rochia cea neagră a mamei o bucată, pentru că să te joci de-a mascaţii îmi pare bine că ai izbutit atât de bine în viaţă*. *Toată familia se mândreşte cu tine! Tata a spus întotdeauna că ai să ajungi un om mare*. *Ţii minte, după ce te-ai hotărât să nu mai vinzi îngheţată cumpărată de la pungaşul acela de polonez*. *şi s-o faci singur, cum mă puneai să presar mereu sare peste gheată*? *Al ciracului învârteai la riştiinţa aia*! *Câteodată îmi pare rău că m-a luat bunicul să mă crească*. *Cine ştie, poate ajungeam şi eu o* lady. *Cu toate că Eve n-a ajuns deloc o* lady. *Dar uite, I-ienry, despre ce este vorba Din cei trei copii pe care îi am, celui mai mic, GUI, îi place al dracului de mult cartea*. *E un băiat drăguţ şi cuminte*. *Toată ziua stă şi citeşte*. *Se înţelege că-l voi trimite la* high-scool. *Şi pastorul Gompers a spus*: *„ar fi mare păcat, doamnă Teserly, că n-am mai văzut un copil atât de inteligent şi de spiritual”*. *Tom, bărbatul meu, zice că o să facă ce* o *să facă şi o să-l ţie şi la* collège *în Dallas sau chiar din Austin, ca să* se *întoarcă şi să devină un fermier mare şi cu carte, ca cei din Iowa*. *Eu nu ştiu ce crezi tu despre negrii şi cum o duc fermierii din Iowa, dar n-aş vrea deloc ca GUI să se facă fermier*. *M-am gândit la tine şi te rog, I-Ienry, în genunchi*: *aşa cum te-a ajutat pe tine Domnul să devii un businessman cunoscut, ajută-mă* şi *pe mine şi aranjează-l* într-*un* high-school *din Los Angeles pe GUI Aş vrea mult să plece de aici, să mai cunoască şi el lumea cum trăieşte şi cum se poartă şi în alte părţi*. *Cu toate că în Texas se spune că sunt oamenii cei mai deştepţi*. *Eu am ceva bani puşi deoparte pentru, Margaret, care se pricepe la agricultură şi o să dea Dumnezeu* şi *o să se mărite cu un fermier – aşa că n-o să-ţi fac necazuri băneşti*. *Te rog pe tine însă să scrii că-l iei pe Gill aşa, în întreţinerea ta… Ca să-l pot convinge mai uşor*

pe Tom să-l lase. În anul următor n-o să mai aibă ce face şi o să dea el baiii. Să nu-ţi fie teamă că o să-ţi rumâie pe cap, căci Tom şi-a murit acum dor ani plantaţia Aştept cu nerăbdare răspunsul tău binevoitor. Îţi mulţumeşte din suflet sorta ta mai mică

M ari).

P. S. *În scrisoare să nu pomeneşti cumva că eu te-am rugat şi să mă* dai de *gol*.

Nu era acum după-amiază în care Marry să nu aştepte cu nerăbdare trecerea poştaşului. „Azi precis soseşte răspunsul”. Gill promitea să fie un băiat frumos şi ea îşi spunea că nu se poate ca într-un oraş atât de mare ca Los Angeles-ul să nu-şi găsească o nevastă bogată. Şi câte vise nu-şi făcea! Scrisoarea întârzia însă. Sosi într-o zi când Mary pierduse orice speranţă.

Era scurtă» aproape telegrafică, fără amintiri duioase din copilărie, aşa cum îi scrisese ea. Tom se cant enervă din cauza tonului distant „ca al celor de la „Credit Association, drăcii să-i ia!” şi mai ales pentru că fusese bătută la maşină.

Dragă Mary.

Am citit scrisoarea ti. Mfi *bucur că n-o duceţi rău. Chiar eram curios* în *ştiu ce Jali. tini scrisese mai de mult Eve că di trei cojiii. Ştiam că* soţul *tău e fermier* când *am citit despre băiatul tău cel mic că* îi *place aşa. de mult cartea, m-am gândit imediat să-l iau la mine. Vreau să spun eu i-aş putea ajuta să răzbată mai uşor în viaţă. Şi desigur că o să-l iau. Dar nu acum. Vreau să spun că mai târziu. Cu alte cuvinte când o să mai crească. Ar fi prea brusc pentru el dintr-un sat din Texas direct la Los Angeles Vreau să spwi într-o casă ca a mea.*

Vă doresc să reuşiţi în ce v-aţi pus în gând. Să-mi scrieţi când Gill va creşte mai mare. Vreau să spun că atunci o să-l iau la *mine. Adie şi să mă străduiesc pentru el. Şi n-o să vă coste niciun* ban. Cu *alte cuvinte pe gratis*.

— *Henry Murray*

As

— Nu te supăra, Mary, dar frate-tău ăsta e un mare… nu ştiu ce să spun! se revoltă Tom după ce citi scrisoarea. Auzi: direct la *el* la Los

Angeles! Numai că nu scrie că suntem nişte ţărănoi. Ilm! „Dintr-un sat din Texas”!…

— Da, ai dreptate… N-ar fi trebuit să scrie aşa.

— „Dintr-un sat din Texas”! mai repetă o dată fraza care-l enervase. Poate că nu ştie că Texas-ul e cel mai mare stat din America?! Orice copil învaţă asta la şcoală. Cel mai mult petrol… cel mai mult… nu mai spun de bumbac!

— Înseamnă că tot la Dallas va trebui să-l trimitem pe Gill – făcu Mary ca pentru sine.

— Ce înseamnă tot la Dallas? Unde ai fi vrut în altă parte? Sigur că la Dallas! E şi Jo acolo… Îi merge bine… Poate stă cu el şi nu mai plătim internatul. „Numai să vrea să-şi bată capul cu el” – îşi spuse el în gând.

— Aş face. şi eu un drum la Dallas, Tom. Am auzit de un doc. mare specialist în osteopatie. Ştii… să mă arăt lui.

— Lasă că avem doc şi la Cranston Falls. Slavă Domnului, te-a văzut de zece ori. Nu poate să fie mai prost ca unul din Dallas. Nu vine oricine la Cranston Falls! Şi apoi drumul costă o mulţime de bani, plus ce te mai jupoaie şi ostemeopatul ăia!… Sau cum dracu’ îi spune!

2

Jo nu s-a arătat prea încântat să-l lă pe Gill la el, cu toate că taică-său îl asigurase că va plăti jumătate din costul chiriei, masa şi celelalte cheltuieli până la ultimul cent. Se stabilise la Dallas, îndată după lichidarea afacerii cu Stevens. Nu vrusese să rămână mai mult nici în ruptul capului. Găsise, într-un cartier nu prea elegant dar curat, o cameră la doamna Pat» fen, care avea pensiune şi mai ţinea încă vreo opt chiriaşi. Erau iuţi mici funcţionari pe la diverse întreprinderi comerciale şi când se adunau ti masă

cu vreo alţi zece abonaţi, tot Dallas-ul era în gura lor. Lui Jo în convenea această informare de fiecare zi despre tot ce se întâmpla în oraş, aşa că era numai urechi.

Tu venise la Dallas fără un obiectiv dinainte vizat. În oraş se înfiinţa… le vreun an o nouă întreprindere de produse insecticide şi Jo, cunoscinci neîncrederea pe care o manifestau fermierii faţă de produsele acesteia, îşi puse în gând să profite de situaţie şi să devină unu] din comis-voiajorii el.

După-masă ieşi în centru, examina cu atenţie cum era îmbrăcată lumea mai elegantă şi îşi puse la punct ţinuta vestimentară într-un magazin universal. Îi părea rău de bani, căci hainele, socotite înainte „de duminică*”, le-ar mai fi putut purta, în condiţii onorabile, încă vreo doi ani. Trecu într-un carneţel de socoteli suma cheltuită, ca o investiţie la businessul său. Ce fel de business, încă nu ştia. Dar era sigur că va fi unul.

Constată a doua zi de dimineaţă că procedase cu cap. De altfel, privindu-se în vitrinele pe care le întâlni. În drum spre „Baggot’s Insect Bestroyer Produces” îşi dădu el însuşi seama că era cineva. Portarului de la uşa „numai pentru funcţionari*” îl repezi cu voce autoritară:

— Anunţă-mă boss-ului! Sunt plantatorul Teserly din Cranston Falls.

Portarul îl cântări dintr-o privire şi, înclinându-se respectuos, ridică în grabă receptorul:

— Domnişoară White, un domn plantator din…

— Cranston Fatis – îl ajută de.

— …din Cranston Falls doreşte să vorbească cu domnul Baggot.

— Da. da, îndată. Urcaţi, vă rog. la primul etaj, a doua cameră pe dreapta.

Io urcă grav scările, gândindu-se ce repede „mersese*”, şi ciocăni la uşa indicată. Fu primit cu amabilitate de o tânără scurtă şi grasă ca un dop. care-şi

lot trecea nuna prin păr, aranjându-l. Intră imediat la domnul Baggot.

Acesta, un om de vreo patruzeci de ani. cu o faţă care nu spunea nimic, dar cu ochi şireţi şi vioi, îl primi ridicându-se politicos de pe scaunul său din spatele unui birou elegant.

— Ne face plăcere că ne vizitaţi! Vă stăm la dispoziţie! Şi întinse mâna, poftindu-l să ia loc într-un fotoliu.

Jo intui că depăşise măsura, dar hotărî să-şi păstreze prestanţa.

— Am auzit de produsele dumneavoastră…

— Vă asigur – îi întrerupse domnul Baggot – că reprezintă o performanţă calitativa în materie de insecticide! Nicio firmă din America nu ne ponte egala Trei chimist! germani celebri au fo’ t aduşi specia) din liuropa. Vă stăm la dispoziţie eu orice cantitate… O livraţii la domiciliu cu maşinile noastre… Dacă cumpăraţi pentru vreo doi-trei ani, vă facem rabat. Avantajele acestea, fiţi sigur, nu vi le poate oferi nimeni. Noi însă suntem o firmă solidă, care înţelege interesele clienţilor săi!

— Domnule Baggot, tatăl meu este cunoscutul fermier Teserly din Cranston Falls. Jo observă că interlocutorul său vrea să spună ceva, dar nu-i lăsă timp. Cred că aţi auzit de fermierul Teserly?

— Da, am auzit, dar mi s-a spus că dumneata eşti plantator?!

— Desigur, tatăl meu posedă o plantaţie însemnată. Pe Big River.

— Şi cam ce cantitate ar vrea să cumpere tatăl dumitale?

— De fapt, eu aş vrea să vând produsele firmei, nu să cumpăr. Aş putea-Jo se opri, căci domnul Baggot se rezemă cu spatele de fotoliu, făcu ochii mici. fhrindu-l câteva clipe în tăcere şi deodată zbieră:

— Afară!

— Domnule Baggot! insistă Jo.

— Ieşi afară! – arătă acesta cu mina spre uşă.

— Domnule Baggot! urlă atunci şi Jo, ridicându-se în picioare. Apoi, profitând de surprinderea acestuia, continuă, calm dar hotărât: Dacă nu mi asculţi, niciun firicel din prafurile dumitale, bune doar pentru strănutat, nu va cădea vreodată pe plantaţiile fermierilor din regiunea noastră!

Baggot îl măsură din cap până în tălpi şi-i făcu semn din cap să vorbească.

— Vreau să mă ocup de vânzarea produselor firmei dumneavoastră…

— Rtai vor vreo patruzeci! Şi nu văd de ce te-aş prefera tocmai pe dumneata! Ai mai lucrat în branşă?

— Una este când prafurile insecticide sâât oferite fermierilor de către un agent oarecare din Dallas şi alta când le recomandă chiar un fermier şi încă un Teserly! Cunosc toţi plantatorii de bumbac din regiune – adăugă Jo, văzând că până atunci spusele sale nu făcuseră niciun tot de impresie.

— Cum ai avea de gând să lucrezi? Dacă ai venit să-mi faci o asemenea ofertă, înseamnă că ai un plan!

Jo avea unul:

— Dau o raită pe la toţi fermierii şi plantatorii din jur. mari sau mici, indiferent; caut să-i conving de calităţile neîntrecute ale produselor firmei „Baggot”…

— Au făcut-o şi alţii!

— V-am spus, sunt fermier cunoscut. Pe mine o să mă creadă! Jo se cam dezuniflase, dar creierul său lucra febril. Şi ca să le dovedesi. îl voi pune pe tata să le folosească pe plantaţia lui. Adică să facem o demonstraţie publică. Poate avem noroc şi de un an bun… Astă-i rea mai grozavă reclamă! începu Jo să se înfierbânte, cu toate că nu era prea convins – a Tom *p* să accepte să rişte de dragul

reclamei produselor „Bnggof Vedeţi, fermierii n-au încredere… Le e frică să nu piardă recolta. Asta înseamnă ruina. Dar în momentul în care o să vadă că cel mai priceput şi mai înstărit fermier cumpără… Vorba aia: „To keep up with the Johnes l”… Şi apoi mai am în planul meu o idee: În schimbul unui comision, să zic de 2 la sută, îi conving pe pastori să laude insecticidele., Baggot”, de pildă într-o predică în care să vorbească despre… „agoniseala aducătoare oamenilor de bucurii şi Domnului plăcută, împotriva cărei se năpustesc boolweevie şi pink-worm, trimişi de satana”… Apoi: „Să ne rugăm şi să mulţumim celui de sus că firma Baggot ne hărăzeşte cu produsele ei atât de eficiente!”, Dar ei se pricep mai bine la texte din astea!

— O.K. Te iau la mine, Temerly.

— Teserly, domnule.

— Da, da… Teserly. Ai cinci la sută din vânzare.

Jo făcu treabă destul de bună. Pe tatăl, sau nu I-a putut convinge în ruptul capului să folosească produsele cărora ci le făcea reclamă, dar Tom acceptă cu plăcere să pună în ambalajele firmei „Baggot” insecticidele pe care le cumpăra de mulţi ani de la vechea firmă. Convingându-se cu propriii lor ochi că Tom folosise produsele cele noi, fermierii îndată făcură ca alde Tom.

După ce vizită toate aşezările din sectorul ce-i fusese încredinţat şi încheie contracte frumuşele, Jo începu să aibă timp berechet. Activitatea sa pentru „Baggot’s Insect Destroyer Produces” dura cel mult trei luni pe an şi, bineînţeles, numai atunci câştiga.

Alerga de câtva timp să mai găsească ceva de făcut. Norocul nu-i surâdea. Constată cu ciudă că începuse să mănânce din banii puşi deoparte din vânzarea produselor insecticide. Nu era admisibil! Căută cu asiduitate să ia legătura cu foştii săi colegi de şcoală. Toţi îi promiseră să-l recomande membru al „Country Cluh”-ului, unde ar fi avut

ocazia să lege relaţii, să mai audă de vreo afacere demnă de făcut, dar când fu vorba să-şi îndeplinească făgăduiala, toţi ezitară. Jo intuia că foştii săi colegi, cu o situaţie consolidată, fiecare proprietar al unui automobil nou-nouţ – primul semn pe atunci al bunăstării – îl mai considerau încă „ţărănoi”, cu toate că el nu mai era. Avea o capacitate extraordinară de a se adapta oricărui mediu cu care venea[1] în contact. Evita să distoneze şi în acelaşi timp căuta să se facă plăcut. Deviza sa era: „Să nu fii ce eşti, să fii ceea ce vrei să pari că eşti!”. Nu făcea nimic fără să analizeze mai întâi dacă îi aduce sau nu folos. După ce se despărţea de un cunoscut întrinit întâmplător, îşi spuse ea: „Aha, Va să zică n-an» pierdui timpul degeaba. Tot am aflat ceva *l*”. Sau: „Să-l ia dracu’, cât m-a ţinut de vorbă într-una din zile, auzi de la unul din colegi, cel mai binevoitor dintre toţi, John Nicholson, conducătorul unei agenţii imobiliare, o chestie care-l interesă.

— Jo, băiete, Treci că an» o idee pentru tine.

— Nu zău? Să vând case? Vând şi casei

— Nu, în branşa asta trebuie să ai relaţii, să prezinţi garanţii serioase. De altceva e vorba”.

— Dă-i drumul, John, silit numai ochi şi urechi!

— Ai auzit de ţicnitul ăla bătrân de Frânt Byrnes?

— Ţicnit nu ştiu dacă e, dar am auzit că e putred de bogat!

— E şi ţicnit. Numai unul cu păsărică la scăfârlie ar fi putut să tacă ceea ce a făcut el. Se spune că a pornit de la o făbricuţă de la taicî-său.

— Când şi-a trâhtit rafinăriile de petrol, a dat-o dracului de făbricuţă. Acum câteva luni, proprietarul acesteia a dat faliment. Se pare că-i era dator şi lui B.vines ceva bani. În orice caz Pbătrânnt şi-a cumpărat vechitura înapoi. ca pe o relicvă a familiei. Spune şi tu dacă nu-i jignii!

---

1 Să faci ca alde Johnes.

— Ce legătură arc asta cu mine?

— Are. Odată cu fabrica, Byrnes a preluat şi un stoc de vreo mitele maşini de gătit, căci astă – producea fierăria aia nenorocită. Maşinile iac acolo în magazie, ne vădute. Nimeni n-a vrut să le cumpere, de aia a şi dat faliment. O fi vreun model demodat. Tu însă ai putea să încerci să obţii concesiunea vânzării lor. Ce te costă? Vezi însă cum îl iei pe bătrân! Nu te miorlăi. că nu-i place. Toţi chiar să spui că te-a trimis John Nicholson junior, de la Agenţia imobiliară „Nicholson”. Nu-i rău să ştie că port interes *cu* afacerile lui să meargă bine. Vezi, nu mă face de râs!

A doua zi, la zece dimineaţa, Jo se afla în faţa singurului zgârie-nor, pe atunci, din Dallas – „Byrnes building” – cu treizeci şi şase de etaje.

Se interesă la portarul galonat dacă domnul Frank Byrnes a sosit şi auzind răspunsul afirmativ, urcă cu liftul la etajul al şaselea. Nimeri în cele din urmă în faţa secretarului lui Byrnes. „Ah, cerberii ăştia de secretari!”. Îi întinse cartea „— sa de vizită şi ceru şi fie primit, ca venind din partea lui uhu Nicholoson junior, de la agenţia imobiliară Nicholoson.

— În ce chestiune?

Jo răspuuc grăbit:

— În chestiune de afaceri.

— Puteţi să-mi spuneţi mie. Domnul Byrnes e ocupat.

— Nu pot. Trebuie să vorbesc numai cu el!

Secretarul se gândi că mai auzise el din astea, dar văzând atitudinea înfiptă şi arogantă a vizitatorului, se hotărî să-l anunţe. Când se întoarse, lăsă uşa deschisă, fac indu-l plictisit semn lui Jo să poftească.

Intra ţarii să-şi scoată pălăria şi păşind hotărât spre biroul în spatele căruia se vedea un bătrân uscăţiv îl salută din mers, ridicând mina, cu un „Ifcilo, mister Byrnes” de parcă ar fi fost egalul acestuia. Nu i se răspunse, dar el se aşează pe scaun. Avea în faţă un om trecut de şaptezeci de

ani, cu pielea obrazului ridată şi lipită pe oase, dar cu dinţi puternici şi ochi încă dârji. Îl examina şi Byrnes, calm, cu priviri sfredelitoare.

— Să nu mă daţi afară, că nu ies!

— Ce dracu' vrei de la mine? întrebă bătrânul aspru şi parcă scârbit

— Să fac o afacere. Şi dacă nu o fac eu, n-o face nimeni!

— Dă-i drumul... Să fii scurt!

— Am de gând \să vând maşinile de gătit pe care le-aţi cumpărat odată cu făbricuţa aia...

— Făbricuţa aia l-a născut pe „Byrnes Oil Company" – spuse bătrânu') gânditor, apoi întrebă rigid: Ce te face să crezi că aş vrea să le vând 7

— Orice capital nerulat aduce pagubă – făcu Jo sigur pe el, apoi scoase din buzunar o cutie de ţigări scumpo de foi şi-l servi pe Byrnes. Burta întotdeauna la el această evidenţă a prosperităţii, ca să facă impresie interlocutorilor cu vază. El însă nu fuma niciodată din ele, chiar de-ar fi rămas o zi întreagă fără ţigări. Era pur şi simplu o investiţie în businessul lui.

— Niţică dreptateai – acceptă Byrnes luând o ţigară. Nu crezi însă că cheltuieşti prea mult pe fumat, pentru un travciling salesman de maşini de gătit!

Jo pricepu imediat că de data aceasta o scrântise.

— Sunt numai pentru cei cu care tratez afaceri – zise el cu înţeles, arătând spre cutia cu ţigări.

Bătrânul se uită mai bine la Jo. Tânărul acesta începea să-i placă.

— Ce te face să crezi că ai să reuşeşti să le vinzi?

— Faptul că de când vând produsele insecticide ale firmei Buggot, care nici nu-i gâdilă măcar pe pink-worm şi boolhveevie – cifra ci de afaceri a crescut cu douăzeci la sută.

— Îţi dau o maşină de gătit pentru o lună, s-o cari

după tine. Cum spui că te cheamă?

— Teserly. Joseph Teserly. Silit recomandat de domnul John Nicholsoai junior, de la agenţia imobiliară „Nicholson”.

— Pentru o lună… Cheltuielile, te privesc. Restul ai să le afli de la secretarul meu. Şi acum, pleacă!

Jo lustrui cât putut mai bine maşina de gătit, care nu era chiar aşa de urâţi; angaja un negru cu un cărucior şi luă la rând toate magazine. e cu articole de menaj. Peste tot se lovi însă de refuzuri hotărâte, căci ţnarfa era cunoscută şi socotită nevandabilă. Oferi chior la preţul care îi fuse. O fixat, fără să mai adauge comisionul său. Zadarnic. I se răspundea că e demodată, costisitoare şi neconfortabilă.

Încercă atunci să-şi plaseze marfa prin case. Suna. Când uşa se deschidea, băga imediat piciorul ca să nu-i fie trântită în nas şi începea să ridice osanale maşinii de gătit „Splendid”: „Tot ce – poate fi mai modern, mai economic şi mai elegant, pentru care se bat toate. gospodinele pricepute din Dallas şi din întreg Texasul!”. Reuşi, să vândă, după două săptămân de alergătură, o maşină unei „gâsculiţe” tinere, care abia se măritase.

Jo îşi dădu seama că în Dallas nu mai avea nicio şansă. Toată lumea ştia că întreprinderea care produsese maşinile de gătit dăduse faliment tocmai din cauză că nu putuse să le vândă. Se hotărî să plece eu ea la Austin. Ajuns aici, lăsă Iada cu maşina „Splendid” în depozit, la mesagerii şi plecă în recunoaştere. Îi interesă bineînţeles întâi cartierul comercial, unde depistă magazinele de specialitate. Când zări în vitrina unui magazin gol un afiş pe care scria „De închiriat”, o idee grozavă îi trecu prin cap. Începu s-o rumege. Comporta destule riscuri, dar… Cine ştie! se interesă alături de adresa proprietarului magazinului, zbură într-acolo şi aranja cu acesta să-i închirieze prăvălia pentru şase zile, cu clauza că dacă se

va ivi între timp un amator pentru un termen lung să-i cedeze. imediat locul. A doua zi dis-de-dimineaţă aduse maşina, o lustrui frumuşel şi o puse în vitrină. Apoi alergă să pună la punct celelalte amănunte ale planului său.

După-amiază, două afişe mari aşezate pe trotuar indicau trecătorilor:

Uultima expresie a tehnicii – economicoasa maşină de gătit. SPLENDID

modernă şi elegantă, produsă de întreprinderile Frank Byrnes vă oferă o delicioasă „clătită în mod „G R A T U IT

Im magazin maşina duduia. Un bucătar şi un ajutor, îmbrăcaţi de sus până jos în alb, începură să întoarcă una după alta clătitele, aruncându-le în aer şi prinzându-le cu măiestrie din nou în tigaie. Jo, Îmbrăcat în costumul său de afaceri, stătea într-un colţ, demn, serios, gândindu-se: la bănişorii înghiţiţi de ide, ea să comercială. Lumea începuse să se înghesuie. În scurt timp îşi făcu apariţia şi un fotoreporter de la „Austin Star”.

Jo avusese grijă de toate. Nu mersese chiar aşa de uşor. Directorul ziarului observase politicos că asemenea lucruri sunt de domeniul reclamei şi se plătesc, căci din ăsta trăieşte gazeta. Dar Jo îi răspunse că el avea nevoie de un fotoreporter şi nu de reclamă. Iar dacă fotoreportajul nu va apărea, pe viitor reclamele maşinii de gătii „Splendid”,.ca şi ale celorlalte produse ale întreprinderii Byrnes, nu vor mai avea nici ele ce căuta paginile ziarului „Austin Star”.

Prezentarea maşinii de gătit „Splendid” mai dură o jumătate de oră. apoi obloanele fură trase.

În dimineaţa următoare, la ora zece, reprezentaţia începu din nou. În „Austin Star” apăru o fotografie pe trei coloane, în care se vedea o grămadă de lume înghesuindu-se la o vitrină ocupată de maşina de gătit „Splendid”, iar în spatele acesteia doi bucătari în alb. Textul cules sub

fotografie arăta că era vorba de un nou produs modern, economic şi elegant ai întreprinderilor lui Frank Byrnes, proprietarul lui „Byrnes Gil Conptany” şi că maşina de gătit „Splendin” va cuceri probabil în curând piaţa mondială.

După vreo jumătate de Oră de la deschiderea magazinului, în faţa lui Jo apăru un bărbat chel, între două vârste, care-i întinse cartea sa. de vizită. Era reprezentantul pentru achiziţii al Magazinului Universal „Parker”. Jo îl pofti să-i arate cea mai veritabilă bijuterie în materie de maşini de gătit ce s-a văzut vreodată. Îi explică avantajele cuptoarelor aşezate în dreapta, ingeniozitatea adaptorului pentru prăjit felioargie de pâine pe ambele părţi, lăudă în special funcţionarea ireproşabilă a tormostatului cu sonerie de la cele două cuptoare – „o adevărată creaţie de gOaă ti 3 inventatorului, un inginer vestit al întreprinderilor Byrnes”.

După cum observ, este ceva între patentul englezesc „First”.

şi patentul german „Lux”. Vom cumpără cincizeci de maşini „Splendid” în loc de treizeci, cu toate că preţul depăşeşte aşteptările Piele. E destul de mare.

— Nu ştiu ce o să spună firma mea când va afla că m-am ocupat cu vânzarea en detail. Asta ne scade… prestigiul. O sută, în sfârşit…

— Trebuie să cer avizul directorului. Se ridică la o sumă care depăşeşte împuternicirile mele. Voi reveni imediat.

Când însă reprezentantul magazinului ajunse la uşă şi văzu pe trotuarul din faţă patru reprezentanţi pentru achiziţii ai altor magazine din oraş. se răzgândi să mai ceară avizul direcţiei, se înapoie şi semnă o comandă pentru o sută de maşini de gătit moderne, economicoase şi elegante, „Splendid”.

La şcoală. Gill se simţi multă vreme stingher.

Majoritatea colegilor săi ştiau o sumedenie de lucruri despre care el nici nu auzise. În centrul discuţiei generale erau în special automobilele. Stătea deoparte, trăgând cu urechea, fără să se observe, la comentariile asupra mărcilor, viteze; maxime a fiecăreia, virajeloru. îl uluia dezinvoltura, siguranţa cu care vorbeau. Îşi dădea seama că mulţi spuneau minciuni gogonate şi se mira că ceilalţi nu. – i contraziceau. Când Bob Bruvvn, se lăudă că a condus câteva şuii1 de metri „Chevrplet”-ul, fără ca nimeni să fie în dreapta, toţi ceilalţi exclamară „formidabil!”, cu toate că nu crezură nicio iotă din, ECie povestite de Bob.

În clasă erau şi vreo câţiva băieţi veniţi, ca şi Gill, din diferite sate sau orăşele şi care, ca şi el, nu se îmbrăcau atât de elegant şi nu vorbeau cu atâta uşurinţă despre maşini. Stăteau în primele bănci, căci ultimele înseseră ocupate cu bătaie şi formaseră un grup separat. Gill se aşezase Să banca a doua, chiar în faţa catedrei, dar nu se alătură grupului, cu iloate că într-o zi Brown îl făcuse „ţărănoi” şi îi spusese „Ce te bagi? Bute la ai tăi Hotărî să-i zdrobească prin învăţătură şi să-i focă astfel să-i caute ei prietenia. De mândrie, se decise să piardă cei doi dolari investiţi, aşa cum îl învăţase Jo, în peniţe, radiere şi creioane pe care urma să le vândă colegilor, bineînţeles mai scump, atunci când aceştia ar fi fost la nevoie! De altfel, cei mai mulţi aveau stilouri „Parker” sau „Sheaffer’s”, cu peniţe mari de aur.

— În scurt timp profesorii remarcară nu numai sârguinţa şi conştiinciozitatea elevului Gill Teserly, dar şi mintea sa vioaie, memoria excelentă, uşurinţa deducţiilor. Profesorul de matematică însă nu-i putuse ierta că atunci când îl dăduse afară din clasă pentru că lovise cu pumnul un coleg alin spate, care-l tot împungea cu un ac, Teserly trântiso aşa de tare uşa în urma sa incit geamul. Se făcuse ţăndări. Gill presimţi că ia lecţia următoare profesorul îl va asculta şi se pregăti zdravăn. Aşa se şi întâmplă.

Profesorul de matematică îl puse să facă vreo şase exerciţii. îl purtă prin toată materia predată, ţinându-l la tablă aproape întreaga oră. dar elevul Teserly răspunse fără să se poticnească. Îi scăzu totuşi nota cu două puncte pentru lipsă de respect faţă de corpul didactic.

Într-o zi, obosit de învăţarea pe de rost a unor reguli gramaticale, ieşi în balconaşul camerei lor, despre care Jo spunea că semăna cu o cameră dintr-un azil de bătrâni, dar că era bună fiindcă avea unde să-şi pună capul. Aerul de afară îl mângâia plăcut fruntea. Pe terasa spaţioasă de la etajul al patrulea al blocului din faţă, doi copii se jucau de-a gangsterii... îşi aţinti privirile într-acolo, urmărindu-i cu invidie.

După ce săvârşiră „atacul", ieşiră (lin casă sărind, prin fereastră, spre terasă. Aveau măşti înguste pe ţaţă şi pistoale în mâini începură să şi împartă „prada" – nişte jucării La (în momint /lat. unul (lin ei se smuci de lângă „complicele" săli. alergă spre o scară scurtă de frânabio ce abrria de pe acoperiş până aproape de balustrada de beton a balconului, se urcă pe marginea acesteia şi. apueându-se de scară începu să se caţere ca o pisică în sus Celălalt îi urmări, lâra drumul pe care veniseră şi pe care trebuiau să se retragă în caz de „primejdie". Când urmăritorul un să încalece cu un picior acoperişul, cel urmărit îi ameninţă cu pistolul un os. Dar primul ştia cât valora o astfel Ce ameninţare şi se săltă în sus. să pomeni lovit de către celălalt cu piciorul în cap, scăpă frânghia din sâhâă şi. pierjiajâil-şi echilibrul, se prăbuşi în gol.

Totul se petrecu într-o clipă. Gill văzuse pericolul, striga, dar era prea târziu. Ţipătul lui se amestecă cu acela al băiatului care acum se prefăcuse într-o masă de carne sângerândă pe trotuar. Nu-şi putea lua ochii de la ea. Se cunoşteau doar formele picioarelor îmbrăcate în pantaloni.

Câţiva locatari din blocul de peste drum ieşiră repede în stradă, trecătorii se opriră şi ei. Gill vru să coboare. Un

strigăt sfâşietor. mai degrabă un urlet de durere îl făcu însă să se întoarcă şi să privească în jos. G femeie tânără se aruncă în genunchi lângă trupul copilului, încercând să-l ia în braţe – trupul se îndoi însă ca o rufă spălată. Mâinile femeii începură să caute febril capul... Şi le trase ca electrocutate, privindu-le cu groază. Erau pline de sânge amestecai cu bucăţele albicioase de creier. Urlă din ei cu şi în urletul ei părea să se fi strâns toată durerea din lume. Zgudui trupul copilului ca şi cum ar fi vrut să-l trezească: „Dick! Dick! Dick începu să blesteme cu ură şi deznădejde şi cerul, şi pe Dumnezeu, şi pe ea. Mai multe femei încercară s-o ridice. Nu vru să se dezlipească de copil. Apoi, ca şi cum un vrăjitor i-ar fi smuls din piept durerea, luă în bra. Ţo masa însingurată, se ridică şi porni, cu ochii aţintiţi în gol. În direcţia casei. Puterile n-o ajutară – căzu lângă scară, cu trupul sfărâmat al copilului strâns în braţe.

GUI urmărise înmărmurit întreaga scenă. Lumea se împrăştiase, trotuarul rămăsese gol, dar el mai privea încă bucata de asfalt înroşit de sânge. De fapt nu o vedea. În ochi îi stăruia chipul mamei, în urechi durerea-ei. Nu se mai putu apuca de învăţat. Într-un târziu încercă să citească o carte adusă de Jo cu câteva zile în urmă, „Cadavrul din automobil”, însă nu reuşi să se concentreze. Când. Io sosi acasă şi intră în cameră fluierând, lui Gill i se păru că se săvârşeşte o profanare, că mama copilului îl aude pe Jo. Sări din pat, încercând să-i povestească cele întâmplate.

— Ştiu, mi-a spus doamna Patten – îl întrerupse Jo. Ce vrei, unii mor, alţii se nasc, alţii... îşi cumpără maşini.

Gill dădu buzna pe balcon.

— Maşină?! Maşina noastră, Jo?

— Un Chevrolet de şase, în „V”. N-are decât vreo treizeci de mii da kilometri rulaţi

— Formidabil! exclamă Gill, sărindu-i de gât. Apoi începu să ţopăio de bucurie. Maşină, maşină, maşină!

— O să-i înnebunesc pe cei din Cranston Falls i

— Jo, du-mă şi pe mine la şcoală cu maşina t

— Ce, ai înnebunit? Pentru asta am luat ou maşină? 1 Şi apoi, ai doi paşi pipă la şcoală *i*

Toţi băieţii bine din clasă mă privesc, cu toate, că am notele cele

Wai bune, aşa”; ca pe mj ţărănoi. Vorbesc toată ziua de fel de fel de maşini, pe mulţi îi aduc babacii sau şoferii cu automobilul, iar du”.

— S-a făcut, Gill! Te duc.

Gill sări din nou de gâtul fratelui său.

Gill nu se afiliase până atunci la niciunul din cele două grupuri din clasă. Când era provocat sau chiar la o simplă aluzie răutăcioasă care-i era adresată, îl pocnea pur şi simplu pe cel care, cum spunea el, „îl scosese din sărite”. În scurt timp toată clasa începu să-i ştie de frică. Într-una din zile, Stuart Lasdale se apropiase de el şi-i propusese confidenţial să-l bată, în schimbul a doi dolari, pe Márton Browler. Ştiind că cei doi erau buni prieteni, Gill îl privi în faţă, apoi îi trânti un pumn – o „directă”, cum se spunea în romane. Fu pedepsit să stea în tot cursul orelor următoare în picioare, iar Márton Browler îi strigă: „Prostule, trebuia să-i iei cei doi dolari şi după aceea să-l baţi!”

Într-una din dimineţi Gill descinse din Chevroletul lui Jo, care staţionă în faţa şcolii mai mult decât era necesar pentru o coborâre. Ştia că fusese văzut de Stuart.

În prima pauză îl văzu pe Márton Bowler, Stuart Lasdale şi Ben Kobertson şuşotind şi privind mereu în direcţia lui. Se făcu că nu-i observă până când aceştia nu porniră grupaţi spre el.

— Ascultă Teserly – începu Stuart Lasdale interogativ. Ala era Chevroletul vostru, cu care ai venit azi la şcoală?

— Da 1 Şi ce vrei? răspunse Gill sfidător.

— Stai, nu te enerva – se amestecă împăciuitor Ben Kobertson. Am vrut să ştim dacă are motorul de şase în linie sau în „V”.

— Nu minţi, Ben! interveni Márton Bowler. Dă-i drumul, Stuart, mai departe!

— Ai spus că fratele său e om de afaceri... L-am întrebat pe tata. N-a auzit de niciunul cu numele de Teserly 1

— Şi de ce mă rog, trebuia să audă?!

— Pentru că are cel mai mare birou de avocatură din Dallas.

— Jo face afaceri cinstite. Nu are nevoie de avocaţi!

Ceilalţi izbucniră în râs.

— Cel puţin până acum n-a avut nevoie – adăugă Gill, dându-şi seama că spusese o prostie. Lucrează cu’ Byraes

— Tata apără toate procesele lui Byrnes! Cum de n-a auzit?... Aaa, probabil că fratele tău n-are o – afacere proprie...

— Ba are! Cu maşina de gătit „Splendid V

— Daaa? se miră Márton Browler.

— Am văzut reclama în „Dallas News” – confirma Ben.

— Ascultă, Teserly, nu vrei să mergi după-masă cu noi la un western?

— Îl îmbie Stuart Lasdale. Ne duce şoferul lui Ben.

— Nu, eu după-masă fac sport.

Gill începuse să se împrietenească cu un băiat dintr-o clasă superioară, Tom Bryson, care locuia lângă el şi era nebun după sport. Acesta parcurgea mergând în mâini cea mai lungă distantă – 15, 4 metri – şi numai Clvde Lawrence, cunoscut în toată şcoala ca recordman reuşea să-l întreacă, cu 15, 2 metri. Gill exersa şi el de câteva săptămâni. dar după câţiva metri cădea cu picioarele pe pământ.

— Ce anume? – se interesă curios Márton Brow.w.

— Cei din a doua vor să lanseze un nou concurs şi se antrenează în secret ca să fie în formă. Eu am aflat de la Tom Bryson, iar după-amiază trag tare.

Oricât îl rugară cei trei colegi să le spună şi lor despre ce anume era vorba, Gill nu trădă „secretul celor din a doua”. În timpul orei următoare primi de la fiecare din ei câte un bileţel trimis din mână-n mână şi fiecare scria „numai mie... jur să nu spun la nimeni”. Dar Gill se ţinu tare. După-amiază se întâlni cu Márton Browler şi împreună se duseră acasă la Ben Kobertson, unde trebuia să vină şi Stuart Lasdale. Pe drum, acesta îl tratã cu ice-cream and soda, Ben îi cedă locul său în faţă lângă şofer, Stuart se gândi să-i ofere cinci dolari, dar temându-se că Gill îl va pocni din nou îl invită după film acasă, să-i împrumute ultimele noutăţi în materie de romane de aventuri. Niciunul însă nu află ceva de la Teserly.

A doua zi, într-un din pauze, pe când se credea neobservat de ceilalţi, Stuart se apropie de Gill şi-Ix invită să vină la el după-amiază.

— O să facem tir cu o puşcă cu aer comprimat. Ştii, gloanţele sunt din plumb. Ar putea să omoare chiar un om!

— Eu am tras cu pistoale „COIT”! nu se arătă Gill impresionat.

— Da, dar puşca mea e specială... O să tragem în grădină, apoi o să te las să te uiţi printr-un binoclu de-al tatii prin care se văd multe, multe femei goale, aproape adevărate...

Gill fu puternic impresionat de somptuozitatea interiorului casei avocatului Lasdale; însă nu lăsă să-i scape nicio exclamaţie de uimire sau de admiraţie. Se uita numai cu coada ochiului în toate părţile, urmându-l pe Stuart care-l plimba special, aşa cum făcea cu toţi noii săi invitaţi, aproape prin întreaga casă Explica: „Aici e holul pentru seratele Lasdale; aici, biroul particular al tatii; aici, salonul chinezesc; în stânga sunt dormitoarele părinţilor;

aici, sufrageria de toate zilele…”

v, Gill spunea mereu „da”, apoi, destul de şters: „frumos, frumos!”

— Iar aici, cu ieşirea în grădină, camera mea.

Lângă fereastră se afla un pupitru ca cel de la şcoală şi încolo, răspândite peste tot în dezordine, numai jucării. Gill nici nu bănuise vreodată că pot exista lucruri atât de minunate. Automobile în minjatură, care reproduceau mărcile celor adevărate, şi un tren pe o linie mare, circulară, aşezată pe covor. L-ar fi interesat să vadă cum funcţionau, dar el arătă spre proteic de lângă fereastră, unde atârna o armă de tir.

sta e? – a. Ia-o de acolo. Să caut gloanţele…

llupă ce traseră în grădină cu arma, Stuart îi dădu să privească prin binoclul tatii şi în timp ce acesta schimba una după alta imaginile femeilor goale, aproape adevărate, îi făcu propunerea:

— Teserly, hai să facem un business. Eu l (i dau acum cinci şi cu mâiuc unul – şase dolari, iar tu să-mi spui în ce constă concursul pe care vor să-l lanseze cei din a doua. Uite, jur pe ţeava armei mele că n-o să spun la nimeni”.

— În regulă! răspunse Gill, fără să-şi ia ochii de la lentilele binoclului.

— Ei hai, lasă-l dracului de binoclu!

— Stai două minute! Numără banii până atunci.

— Nu, întâi spune-mi… Banii la urmă!

— Be ce adică eu să am încredere în tine şi tu nu?!

Când te duci la magazin, întâi îţi dă marfa…

— Uite ce-i: nici la mine, nici la tine; pune banii acolo pe pupitru, vino lângă mine şi dacă nu-ţi spun, îi iei înapoi.

— O. K! acceptă Stuart. Se duse la pupitru şi băgă cine; dolar» sub sugativă.

— Răniâi paf când ai să auzi. Nici nu ţi-ar fi putut trece prin cap.

— Hai, dă-i drumu’!

— Concursul constă în cine poate să reziste mai mult timp stând într-un picior! Ei?

— Formidabil!

— Să nu crezi că-i chiar aşa de simplu. Trebuie antrenament, nu glumă! făcu el grav, gândindu-se că dacă ar putea însuma toate pedepsele mamei, probabil ar rezulta săptămâni întregi, dacă nu şi luni.

Stuart se apucă să încerce, sprijinindu-se numai pe talpa piciorului drept.

— Nu, nu aşa! Piciorul stâng nu ai voie să-l balansezi prin aer… IS îndoi şi îl lipeşti deasupra genunchiului drept – începu Gill să inventeze regulamentul concursului.

— Dar dacă vreau să stau pe stângul? I

— Indiferent. Totul e să nu-ţi tii echilibrul cu celălalt picior Mâinile –, la spate. Înţelegi: e o chestiune de rezistentă şi echilibru/În special de rezistenţă! sublinia Gill, ducându-se la pupitru şi luând baiii. Lipseşte un dolar! constată ol.

— Nu ţi-o. În spus că ai să-l primeşti mâine? Îmi dă mama pentru bufet – explică Stuart şi apăsă pe butonul unei sonerii în perete.

Gill îi propuse să încerce amândoi în acelaşi timp, dar un servitei negru intră în cameră, înclinându-se. Stuart comandă îngheţată şi, după ce servitorul ieşi, îi făcu cu ochiul.

— Dacă vrei, am şi whisky… Veritabil! Acolo, după cărţi.

— Nu, îmi arde gura. Am încercat odată…

— Nici mie nu-mi place. Bob însă când vine mai trage din sticlă. Tata spunea ieri că probabil o să anuleze legea l asta stupidă care încalcă libertăţile democratice. Şi că fiecare om are conştiinţă şi este liber să aleagă dacă trebuie sau nu să bea.

Peste două săptămâni, întreaga clasă se pregătea în secret pentru concursul pe care voiau să-l lanseze cei din a

doua. Gill avu însă grijă să-l informeze confidenţial pe Tom Bryson despre provocarea sportivă pe care o puneau la cale colegii săi, şi în scurt timp toate clasele ştiau unele despre altele că se pregăteau în secret. Concursul fu lansat oficial de cei din a patra. Începură întrecerile pe clase după regulamentul care devenise notoriu. Teserly îi întrecu pe toţi din clasa sa, rumânând într-un singur picior 28, 4 minute

Când Gill se întoarse în vacanţă acasă, Cranston Falls nu-i mai păru atât de frumos cum se păstrase în amintirea sa în timpul petrecut la Dailas. Parcă şi casele erau mai mici, mai urile. Chiar şi casaunchiului Philip. Socoti că era prea mult praf, că oamenii erau sărăcăcios îmbrăcaţi şi parcă deveniseră mai urâţi. Big River şi Nigger rămăseseră în! aceiaşi. Gill lua câte un volum din teancul de romane împrumutate de la Stuart şi pleca însoţit de Nigger, la scăldat. Dar vacanţa nu dură prea mult: Tom stătu de vorbă cu domnul Graham, proprietarul celui de-al treilea drugstore, căci cu Philip nu se avea prea bine în ultimul timp, şi Gill intră la acest» „ca să se pregătească pentru viaţă”.

CAPITOLUL HI

1

În cabinetul preşedintelui lui „Californian. Bank”, un grup de bărbaţi, majoritatea trecuţi de cincizeci de ani, discutau zgomotos banalităţi, în timp’s Referire la legea piyiuoiţiei a/veonuui.

ce fiecare se servea cu băutura preferată din colecţia de sticle de pe măsuţa cu rotile. Unul singur, Kurt Weber, stătea, ca întotdeauna, tăcut, uitându-se încruntat la bucăţelele de gheaţă ce pluteau într-un licifici roşie-l tic pe fundul paharului său. Samuel Harrict iutenţiona tocmai să-l ia peste picior; când pe uşă intră, cu un „how de you de” răguşit, Sain Schurlock.

— Te pomeneşti că numai pe mine mă mai aşteptaţi!

remarcă acesta, văzând că ceilalţi se îndreptau fără să-şi întrerupă discuţiile spre uşa care dădea în sala de consiliu.

Îşi ocupară cu toţii locurile în jurul unei mese lungi şi masive, singura mobilă, de altfel, din această cameră ai cărei pereţi, căptuşiţi cu plută şi mochetă fofioizolantă, nu aveau urechi.

— Iată-ne aşadar adunaţi... – îşi desfăcu Thomas Babble mâinile grăsuţe şi scurte, lăsându-se pe speteaza scaunului prezidenţial. Este vorba de noi investiţii pe care le propune Murray şi cu care cu înclin să fiu de acord. Murrary, ai cuvântul!

— Gerald este de părere – începu el – că viitorul război va fi un război al aviaţiei. Nemţii ştiu asta. Vreau să spun că în direcţia asta se pregătesc.

— Eşti nebun! Te pomeneşti că ai gând să dai. peste cap uzina de maşini-unelte din San Francisco? sări Samuel Harrict.

— Aş fi chiar nebun! Trebuie să producem ce se cere. Vreau să spun că C cer avioane. Planul meu este să cumpărăm „Aircars”! Adică să punem mâna pe ea.

— Aircars”? Cine ţi-o vinde?! Una din cele mai moderne uzine... Tot utilajul aproape nou...

— Tocmai de aceea! Cii alte cuvinte, am ţinut seama de toate considerentele pe care le-ai enunţat. Majoritatea acţiunilor le deţin Stine, Pearson şi „Butcher Banic”.

— Se contează foarte bine la bursă! interveni Ilarriet. Riscul e prea mare pentru o speculaţie.

— Pe „Butcher Bank” să-l eliminăm. Vreau să spun că deţinem mai multe acţiuni de-ale lui decât are el acţiuni „Aircars” în depozit. Adică am putea face schimb la un moment dat. Pe ceilalţi doi să-i încolţim. Cu Stine sunt destul de bine. Vreau să spun că vine la mine în casă. Stine şi Pearson stau prost cu banii. Încă de anul trecut s-au împotmolit, când au început să ridice hala cea nouă din dreapea. Adică au rămas fără un chior. N-au scos din

acţiuni pe piaţă ca să nu le strice cursul şi ca să nu le cumpere cineva pachet. Le-au vândut personalului. Acum, din nou nu le ajunge. Vreau să spun că au cumpărat de la început o parcelă prea mică. Adică eu le-am vândut-o aşa. Preţ prea mare n-am luat pe atunci. S-au bucurat că-i chilipir şi nu s-au mai gândit că locul era prea mic pentru *o* uzină de avioane. Adică proiectantul uzinei lor era omul meu. Stine şi

Pearson îmi dau târcoale de un an să le mai vând o parcelă. Vreau să spun că în stânga e uzina noastră de cauciuc sintetic, iar în spate şi în dreapta sunt par relele mele. Le-am. cerut un preţ de le-a sărit ochii. Adică îi joc cum Vreah. N-au avut încotro, l-au accept & L

— Să ţi-l plătească în acţiuni! – bătu cu Dsimilg? în măsă Samue! Harriet.

— Nu vor. Asta a şi fost condiţia tranzacţiei: jumătate în bani, jumătate în acţiuni. Vreau să spun că le e teamă. Adică, o să vândă din nou personalului. Amin cu vânzarea până când îi încolţim din toate părţile. Adică acţiunile lui „Aircars" încep să scadă. Atunci le fac o ofertă avantajoasă, dar numai în bani lichizi. Cu alte cuvinte, îi oblig să le scoată la bursă şi deci să accentueze scăderea. Muncitorii n-or să mai vrea să cumpere. Vreau să spun că cineva o să aibă grijă să-i informeze despre micşorarea continuă a cotei. Asta o să fie prima lovitură. De rest, adică de speculaţia de la bursă, tot ou o să am grijă. Cu alte cuvinte, ştiţi că mă pricep.

— Un singur lucru n-ai prevăzut: se vor găsi destui amatori pentru „Aircars".

— „Fairchilds" are necazuri în America Latină. „Boeing" şi „Douglas" îşi extind uzinele şi sunt în criză de capital – spuse Charles White liniştitor. Cred că ar trebui să-i dăm drumul!

— Ce ar fi dacă am lua operaţiunea pe contul nostru şi n-am mai amesteca „California Bank"? aruncă momeala

Sam Schurlock.

Începură să se privească unul pe altul, mai mult aprobativ decât întrebător.

— Eu totuşi sunt obligat, ca preşedinte, să informez „Consiliul celor douăzeci şi cinci", ca să sancţioneze cu votul lor…

— La dracu', Babble! Umbli cu prostii! Vrei să transpire?

— Dacă participarea la operaţiune e unanimă…

— Nu v-am făcut cunoscute condiţiile mele… Vreau să spun că ideea îmi aparţine. Cer pentru ea doi la sută din acţiunile lui „Aircars" care vor reveni fiecăruia dintre voi.

— Bine, Murray, asta înseamnă…!

— N-am terminat. Adică va trebui să mi se plătească parcela de teren pe care i-o vând lui „Aircars" la preţul pe care l-a acceptat Stine. Bineînţeles numai în acţiuni. La o cotă medio.

— La dracu'! Asta înseamnă – interveni din nou Kurt Weber – că veţi deţine de la bun început majoritatea în consiliul de administraţie al uzinei! Nu poate conveni nici unuia din noi!

— Principiul este la participare egală – beneficii egale. Vreau să spun că aşa ne-am călăuzit până acum să luăm realitatea. Cu alte cuvinte, eu aş putea vinde parcela lui Stine plătită numai în acţiuni, iată deci plusul (le acţiuni faţă de voi. Mai mult, ou acest pacliot m-aş putea lansa singur în speculaţii la bursa. Adică să încerc să intru în consiliul lor de administraţie, cu drepturi egale, alături de Stjne şi. Pearson. Am. fost însă cinstit. V-am expus ideea mea. Asâi…

„— To-ai molipsit de la Gerald – îl întrerupse Sam Schurlock. Nu suntem alegători, Murray!

— Uite ce. e, Murray – interveni Wliitcân primul rând Stine îţi plăteşte numai-Jumătate din preţ în acţiuni. Şi apoi. de unde ştim noi suma Sa care a acceptat să cumpere

parcela? Mâine ai să ne ceri şi pe dracu'! Nant terminat – ridică ei mâna. Dacă ai fi putut să te iei singur la harţă cu ei, al şi făcut-o. Ideea ta, fără noi. nu face nici oft un ou clocit-Ai nevoie şi de banii lichizi ai lui „Californian Bank" şi de ajutorul nostru ea să-i încolţim po Stine şi Pearson. Numai că ai uitat de „Butcher Bank"!

— Sunt încurcaţi până peste cap cu minele din Canada – îşi informă prompt colegii Babble. Au venit la mine cu acţiuni…

— Cumpără-le! bătu din nou cu pumnul în masă Samuel Harrirt.

— Le-am cumpărat! Dar bursa tot am informat-o… Ce sunt eu vinovat dacă la mine, ca în toate părţile, sunt şi funcţionari indiscreţi!

— Eu zic s-o laşi mai moale cu doi la sută – mormăi Kurt Weber.

— Mai moale de unu şi opt zecimi la sută – nu las. Vreau să spun că ideea mă costă bani. Tu n-ai luat atunci frumos pentru informaţiile pe care (i le-a dat senatorul tău neamţ?! „Aircars" cooperează cu vreo douăzeci şi ceva de întreprinderi din Middle-West. Cu alte cuvinte, când îi încolţim, trebuie s-o facem deodată. Vreau să spun că trebuie să aranjezi ca cel puţin unele să ceară, sub diferite pretexte, rezilierea contractului, în special cele de electromotoare şi pompe de injecţie. Altele să întârzio livrarea furniturilor. Spune-le că suporţi tu penalizările. Vor renunţa să le mai ceară atunci când „Aircras" are să fie a noastră. Vreau să spun când are să încheie contracte cu noi.

— Numai cu plata penalizărilor nu-i pot aţi; ago de partea noastră. Voi fi nevoit să le vorbesc despre intenţia noastră de a colabora…

— Asta te interesează pe tine – interveni Samuci Ilarriet. Noi nu ştim numic!

— Ai grijă, nu angaja „Californian Bank"! îl preveni şi

Babble. Aluzii da. declaraţii nu. Şi mai ales să nu apară în presă. În orice caz, când „Aircars” o să fie a noastră, tu ai să pleci în Elveţia ca să tratezi cu nemţii. Poţi să foloseşti asta ca argument.

— White, ai legături cu „Utah Aluminium Compăny” – furnizorul lor principal, iar Schurlock cu uzinele de echipament de bord din Denver. Vreau să spun că atunci când vor fi încolţiţi, să lansaţi zvonul că „Aircras” sc. 3 uce pe copcă şi nu mai are cu ce plăti. Eu şi cu Babble o să mă ocup de ei aici, la Los Angeles.

— Ai acţiuni 2 a „Santa Barbara”. Câteva trenuri ar putea fi dirijate în alte direcţii… Spre Cleveland, să zicem…

— Mulţumesc peâitru idee. Vreau să spun că lucrurile sunt ca şi aranjate. Stine n-a cumpărat de la ei parcela’; Cu alte cuvinte, dacă „Aircars” protestează, roziliază contractul.

— Cum ai de gând să-i forţezi să vândă? se interesă prudent tlarriet.

— Nu este vorba de o simplă speculaţie de bursă. Vreau să spufl Cta mă abţin de la declaraţii în public… Iau asupra mea. Atijgg sărcina’ cea mai grea. Ilarriet. tu trebuie să observi cum se desfăşoară operaţiunea ea un… arbitru. Cu alte cuvinte, să ne sesizezi dorit încearcă cineva să-şi bage nasul în businessul nostru. La „Aircars” ani doi oameni care mă informează în fiecare zi despre tot ce se întâmplă. Vreau să spun că e un domeniu acoperit. Ţinu legătura cu Bursa din New York. răspândeşte mereu zvonuri şi tră nd dăm lovitura, lansează panica. Cumperi numai când îţi spunem noi. Cu alte cuvinte, ăsta-i lot planul. Condiţiile mele le ştiţi. Vreau să spun că dacă nu vă convin, mă mulţumesc să vând lui „Aircars” parcela şi las toiul baltă. Adică o să-i joc până acceptă să-mi plătească tot preţul în acţiuni. Nu ştiu însă ce câştigaţi voi din asta! în orice caz, deseară suntets invitaţii mei. Cu alte cuvinte,

vă rog să veniţi la mine. O să fie şi florali! şi Stine. Vreau să spun că o să puteţi afla de la Stine ce preţ îmi oferă pe parcelă, iar de la Gerald…

— Acceptăm prima ia condiţie cu plata parcelei, dar ca bonificaţia pentru idee nu-ţi dăm mai mult de unu la sută din cota fiecăruia.

— Te cam grăbeşti, Babble! observă Kurt Weber.

Cu cinci la sută de la noi şi cu acţiunile pe care le vei încasa pentru parcelă ai să ne joci pe toţi. Murray! interveni şi Charles White.

— De ce? Vreau să spun că o să am numai două voturi în loc de unul, cât o să aveţi voi la „Aircars”. Referilor la propunerea lui Babble, mă mi mă gândesc să scad sub unu virgulă, opt la sută. Adică n-o să cedez.

n cele din urmă, căzură de acord ca proprietarul ideii să primească unu şi şase zecimi, dar în schimb să suporte din buzunarul său cheltuielile logate de punerea în aplicare a planului prin care cei de la… Aircars” urmau să fie forţaţi să vândă.

2

Murray rămase pe scările intrării monumentale ale lui „Califomlan Bank”, urmărind parcă cu privirea cum se depărta maşina lui Schurlock. De apt, el nu vedea decât masa lungă din sala de consiliu şi pe cei care stătuseră în jurul ei. Începu să facă bilanţul convorbirilor purtate şi, coborând «na câte una treptele de marmură neagră, păşi în stradă. Îl urmă la mică distanţă luxosul său Packard, o comandă specială.

Împlinea peste puţin timp cincizeci şi patru de ani. Dar nici părul şi nici trupul, întreţinut prin gimnastică, masaje şi înot în piscina vilei, nu-i trădau vârsta. Era destul de înalt, corpolept, fără să ţie însă gras… Un început de chelie, spre frunte, dădea feţei sale mari, cu trăsături destul fie banale, un aspect intelectual – el spunea de financiar – mai ales când îşi puncă Ofhelarii cu ramă

groasă, aproape neagră, de baga. Esteticianul îi recomandase CM făldură să-i poarte. Îşi dăduse şi el seama că-l avantajau. Când se afla în societatea unei femei, şi-i scotea cu un gest hotărât, bine studiat, ca şi cum ar fi spus 5... Priveşte-mă, sunt frumos şi fără ei". Acordase întotdeauna atenţie ţinutei sale extei ioare. În ultimul timp ea devenise însă o adevărată preocupare. Îşi schimba costumul de două ori pe zi. iar casa la care. Se îmbrăca se îngrijea să-l ţină în pas cu îjţieţura, desenul şi culoarea stofelor la modă. Purta însă întotdeauna pe reverul sting urmele de la scrumul nelipsitei ţigări din colţul gurii. Nici nu se gândea să-l scuture. Simţea chiar o plăcere să-şi vadă hainele scumpe astfel murdărite.

Îl înjură în gând pe Charles Wliito şi se opri la marginea trotuarului. După ce şoferul în livrea îi deschise portiera, se urcă în maşină, cerând să fie dus acasă. Automobilul străbătu oraşul care se încolăcea ca un şarpe uriaş de-a lungul ţărmului oceanului, pătrunse pe străzile cartierului industrial şi deodată prin parbriz, apăru, confrasţând izbitor cu peisaâul de oţel, sticlă şi beton al corpurilor noilor uzine, o magazie cam dărăpănată, a cărei firmă indica că acolo se afla direcţia puternicei societăţi feroviare „Santa Barbara". Pe faţa lui Murray apăru un zâmbet fugitiv.

El nu se născuse ca Sam Schurlock, ca Thoman Babbic sau Hârnet, cu bogăţia gata făcută. Răzbătuse alături de ei dând întâi din coate, apoi şi din pumni. Poate tocmai de aceea nu-l prea avuseseră la stomac când intrase, prin acţiunile ce le deţinea, în „Consiliu) celor şase" \al lui „Cali. fornian Bank". Într-una din zile, Harriet îl întrebase: „E adevărat ce se vorbeşte, că ai vândut odată îngheţată?"

Despre povestea cu îngheţata Murray nu pomeneşte nimic, dar recunoaşte că a pornit în afaceri ca simplu agent al unui birou care se ocupa cu vânzări de terenuri. Şi

sunt unii la Los Angeles care îl ţin minte de atunci. De fapt, când se angajase ca agent, avea ceva bani puşi deoparte. Patronul îl lăuda că era un băiat dezgheţat, că într-o zi avea să devină un bun agent pentru vânzarea de terenuri. Câştiga atât cât să nu intre în banii economisiţi. În scurt timp începu să trăiască cu văduva care ţine pensiunea unde mânca, aşa că scăpă de cheltuiala mesei, iar peste puţin şi de cea a casei. Ştia că prietena sa avea cont la o bancă. Tocmai de aceea socotea că ceea ce îi dădea de buzunar era cu totul necorespunzător fală de diferenţa de aproape douăzeci de ani şi mai ales de gelozia pe care trebuia s-o suporte.

Şansa nu întârzie să se ivească. Cutreierând oraşul în depistare de terenuri şi clienţi, dădu peste trei grădinari amatori să cumpere un uriaş maidan de la marginea Los Angeles-ului, brăzdat de crăpături mari, provocate de arşiţă, pe care uriaşe cocoloaşe de ciulini se plimbau în voie, minate de vânt. „Nu se poate, aici trebuie să fie un dedesubt!” îşi spusese Murray şi, amânându-i pe grădinari, se repezise la secţia funciară a primăriei. Află că şi societatea feroviară „Santa Barbara” se interesa de locul respectiv, aşteptând ca primăria să mai lase din preţ. Prevăzu că era rost de câştig şi într-o clipă se repezi acasă. Banii pe care-i avea erau cu totul insuficienţi, iar văduva îi puse condiţia căsătoriei. Acceptă. Şi pentru că nu era timp de pierdut, semnă o declaraţie că o va lua de nevastă în cursul săptămânii respective.

A doua zi cumpără, din economiile sale şi ale viitoarei soţii, o porţiune uriaşă de teren, începând chiar din marginea oraşului, care pe atunci nu număra decât vreo patru sute de mii de locuitori. Grădinarii luară restul. Le rămăsese destul, e adevărat însă nu atât cât intenţionau să cumpere şi mai ales nu locul pe care-l vizaseră de la început. Puşi pe treabă, irigaseră terenul, transformându-l într-o enormă grădină de legume. Aveau intenţia să

transporte marfa la Chicago, iar de acolo să aducă vite.

Societatea feroviară „Santa Barbara” n-a fost însă de acord cu cele întâmplate; Directorii ei scrâşneau din dinţi că le-a fost luat pământul de sub nas. Când grădinarii au apelat la societate ca să le transporte marfa la Chicago, aceasta i-a tot amânat, invocând motivul lipsei de vagoane, până când întreaga recoltă s-a stricat. Cum îşi investiseră toţi banii de care dispuneau, grădinarii s-au trezit ruinaţi. Au apelat la bancă pentru credite. Dar „Santa Barbara” veghea. În cele din urmă. societatea s-a oferit să în cumpere pământul, la un preţ derizoriu. Grădinarii ghinionişti au acceptat, bucuroşi că puteau să scoată măcar o părticică din bani.

Evident. Murray nu a trecut terenul pe numele proprietăresei pensiunii, dar în schimb a luat-o de nevastă. Nici n-ar fi avut altă ieşire. Patronul agenţiei îl dăduse afară în urma plângerii grădinarilor, iar celelalte două agenţii concurente, care până atunci îl momiseră la ele. nu se arătau dispuse să-l angajeze. Încălcase o lege nescrisă, dar unanim acceptată: făcuse afacerea care s-ar fi cuvenit patronului său. În cele din urmă intră, cu un salariu de două ori mai mic. ca ajutor al unui agent de bursă. Aceasta a fost şcoala care l-a ajutat mai târziu să reuşească în viaţă.

Societatea feroviară n-a avut cum să-l strângă în chingi, aşa cum făcuse cu grădinarii Directorii ei îl încercaseră cu bani oferindu-i o sumă frumoasă şi, la un moment dat, Murray s-a simţit tentat să le vândă tere

nul. I-ar fi rămas un câştig frumos şi ar fi scăpat şi de nevastă, care devenise şi mai geloasă. Rezistă totuşi. În scurt timp se dovedi că procedase cu înţelepciune.

„Santa Barbara*”, începu să ridice acolo un complex industrial, apoi parcelă restul suprafeţei şi oferi parcelele spre vânzare, la preţuri avantajoase, unor firme

industriale, cu obligaţia însă ca acestea să efectueze toate transporturile de materie primă sau producţie finită exclusiv cu trenurile ei. Nu era prost gândit. Pe maidan se înălţară construcţii după construcţii. Uzine şi fabrici de maşini electrice, de asamblat automobile, de cabluri, de produse chimice, de anvelope, de textile, rafinării de petrol se înşirară, unele lângă altele. Majoritatea societăţilor industriale din Statele Unite se întreceau în a înfiinţa filialo la marginea oraşului de pe ţărmul Oceanului Pacific.

Preţul terenului lui Murray crescu de peste o sută douăzeci şi cinci de ori. Vându doar o mică parcelă linei fabrici de produce farmaceutice, rstitui soţiei suma împrumutată şi, dfvorţă de ea. dând auziră că Henry Murray s-a hotărât în sfârşit să vândă, firme industriale îi făcură oferte peste oferte. Nu se grăbea. Planul său era simplu: să parceleze maidanul pentru construcţii de locuinţe. Ar fi fost mult mai avantajos. Oamenii însă fugeau de aerul viciat, de pădurea de coşuri ale uzinelor. Preferau celălalt capăt al I, os Angeles-ului.

Când fabrica de produse farmaceutice transportă materialele de construcţii de care avea nevoie cu vagoanele unei alte societăţi feroviare recent înfiinţate, „Santa Barbara” văzu în aceasta un precedent periculos şi se gândi să ia măsuri. Unul din conducătorii ci şi cel mai mare acţionar, Prutt, îl pofti pe Murray la el, propunându-i să nu vândă parcele decât acelor firme care erau dispuse să încheie contracte de transport cu „Santa Barbara”. Bineînţeles că în cazul în care el ar fi manifestat înţelegere pentru interesele societăţii, avea să primească de la aceasta doi la sută peste suma realizată cu ocazia vânzării. Murray îi declară că nu avea încă de gând să vândă, că mai aşteaptă să crească valoarea terenului, care nu cerea de mâncare şi pretenţiile lui erau de 10 la sută, plătite în acţiuni „Santa Barbara”. Prutt consideră aceasta drept o nemaipomenită îndrăzneală. Nu se putu abţine să nu-l

ameninţe, gesticulând enervat. „Ia seama! E periculos să te joci cu «Santa Barbara»!”

Murray zâmbi. În orice caz, era o prevenire mult mai delicată decât primise atunci când refuzase să tundă societăţii terenul. Ştiind cât de uşor se poate trece de la vorbe la fapte, se dusese atunci direct la notar şi-şi făcuse testamentul. O copie a acestuia fusese trimisă „strict personal şi confidenţial” lui Prutt. În ea se prevedea că în caz de deces, testatarul lăsa întregul teren viran ce-l aparţinea societăţii feroviare „Pacific”. Totodată, Murray îl sfătuise, printr-un bileţel, să ardă copia testamentului, căci dacă „Pacific” afla de confinatul testamentului, moartea persoanei semnatarului ar fi putut aduce mari pagube lui „Santa Barbara”.

Prutt se potolise atunci aşa cum se potoli şi acum, văzându-l pe Murray; cum îi râdea în faţă. Vru să spună că urcă oferta cu încă doi la sulă, dar interlocutorul său i-o luă înainte.

— Scad la şase la sută. Vreau să spun, dacă mi-o daţi pe Ketty de nevastă.

— Ce?! urlă Prutt.

— Adică ştiu de la o persoană de încredere că fiica dumneavoastră n-a fost la rude în Florida, ci la o clinică de psihiatrie din l’unta Gorda. cu s-a culcat cu valetul care a preferat să fugă, ştiind-o ţicnită, decât să se însoare cu ea. Cu alte cuvinte, Ketty e în luna a şasea. Mie însă îmi place. Adică, aş lua-o de nevastă.

A fost a doua jertfă adusă de Murray pe altarul lui Ilymepeu. Dar nu şi ultima. Ea i-a deschis, ea ginerea! lui Prutt, ca acţionar la „Santa Barbara” şi proprietar al unui uriaş maidan, uşile caselor la care fostul agent mijlocitor de vânzări şi cumpărări de terenuri nici n-ar fi îndrăznit să-şi ridice ochii. Când după un an şi ceva Ketty muri într-un sanatoriu, proaspătul văduv se căsători cu aleasa inimii sale.

Multe lucruri s-au schimbat de atunci la Los Angeles şi mai ales pe terenui înainte viran. Societatea feroviară „Santa Barbara” a păstrat însă ca pe un monument al începuturilor ei magazia construită odată de grădinarii neprevăzători. Ea îi aminteşte şi lui Murray de felul cum s-a priceput el să reauşească în viaţă.

La câteva mile după ce ieşi din oraş, Pacuardul coti pe o derivaţie şi.se opri în faţa unei uriaşe vile tudoriene, de un alb imaculat. Privind-o de pe şosea, părea că se desprinde aerian din mijlocul parcului de arbuşti şi palmieri, plutind pe ţerul ulirumarin spre apa albastră a oceanului.

Valetul care se repezise să-i deschidă uşa îl informă:

— Sunteţi aşteptai, sir. de un tânăr care spune că este nepotul dumneavoastră.

Murray se opri din mers, privi undeva în gol şi. fără să spună un cuvânt, se întoarse brusc, urcându-se din noii îţi maşina care nu apucase să plece din faţa intrării.

Valetul nu mai ştiu ce să creadă despre nepotul lui şir lterir.v. Se îndreptă spre bolul care răspândea în oamera-bibliolecă. unde stăpâni] său primea vizitele de afaceri.

3

t. ilt Teseri. v aştepta de vreau două ore. Examinase pe nad toi ceea to era în cameră, apoi perejii, Studiase desenul covorului şi în cele din urmă.

st plictisindu-se, se hotărâse să iasă în grădină. Îl cucerise ornamentaţia ei, conntrastul de culori folosit cu gust şi pricepere. La sosire nu avusese timp să-i acorde decât o privire fugitivă, de ansamblu. Nu era dificil să ajungă, de unde se găsea, la intrarea principală a vilei, aşa că porni într-acolo. Pe drum se întâlni cu valetul care-l informă că sir Henry sosise, dar că plecase imediat, cu toate că fusese informat că nepotul său îl aştepta. Îi răspunse acestuia printr-un „alt right 1” dar valetul în sinea lui nu era deloc de acord că ar fi fost chiar aşa de „în

regulă”. Se miră că tânărul se plimba ca la el acasă şi, văzându-l că se îndrepta spre ieşire, nu se putu abţine să-l întrebe:

— Când să comunic că reveniţi 7

— Nu revin. Pentru că n-am de gând să plec – răspunse Gill. continuându-şi drumul fără să dea valetului vreo atenţie. Vizitez parcul.

Gill nu era chiar atât de sigur pe cât se arăta. Nu-i plăcuse însă privirea cercetătoare cu care valetul îl primise la sosire. Avusese şi când şi de la cine să înveţe că atitudinea faţă de oamenii cu care vii în contact trebuie să fie în Concordanţă cu ceea ce ei reprezintă. Păşind pe aleile parcului, se întreba îngrijorat: „I s-a spus că am sosit… De ce a plecat atunci fără să mă vadă 7 Ar fi putut să-mi spună că e grăbit… să-l mai aştept. Să fi exagerat mom bun voinţa unchiului, manifestată într-o scrisoare de răspuns 7 Oricare ar fi situaţia, trebuie să încerc!”

Nu mai era băieţaşul pistruiat şi neştiutor din prima clasă de liceu. Crescuse înalt de peste un metru optzeci, dar nu deşirat, aşa cum se întâmplă la unii tineri de vârsta lui. Cu toate că arăta cam subţirel, poate şi din cauza picioarelor lungi, era bine făcut, cu un tors legat şi musculos. Fusese mândria echipei de base-ball şi recordmanul şcolii la tenis. Părul ondulat se închisese la culoare, fiind acum caştaniu cu reflexe roşcate, iar ochii verzi, frumoşi că ai mamei, deveniseră adânci şi romantici. Se armonizau plăcut cu faţa lui bronzată, prietenoasă şi inteligentă, luminată mereu de un zâmbet ce iradia optimism.

Los Angeles-ul; cu cerul ultramarin, cu străzile străjuite de palmieri uriaşi, cu aerul răcoros, cu dinamismul specific marilor oraşe, îi plăcuse. Dar priveliştea paradiziacă pe care i-o oferise de pe şosea vila unchiului său îi făcuse pur şi simplu să se oprească în loc. Nu bănuise că mâna omului putea crea ceva atât de

minunat. Mama sa îi spusese că fratele ei reuşise foarte bine în viaţă, dar care erau proporţiile acestui „bine” nici ea, bineînţeles, nu şi le putuse închipui.

Ieşi pe una din aleile parcului, în spatele vilei. De aici se vedea şi mai bine întinderea nesfârşită a oceanului de un albastru pur. O luă drept; înainte pe alee, chemat parcă de peisajul marin. După câţiva paşi, văzu apărând dindărătul unei uriaşe tufe decorative o tânără în costum de baie, care venea de-a dreptul spre el. Se opri, privind-o atât cât îi permitea decenta s-o Facă. Peste pielea bronzată a umerilor se revărsa un păr Iun „blond, aproape alb. De fapt, întreaga ci faţă avea o expresie de păpuşă mare şi scumpă din raftul unui magazin. Numai gura cu buze pline, senzuale, spunea că păpuşa era vie. Făptura aceasta luminoasă, răsărită pe neaşteptate, într-un cadru de basm, îi păru lui Gill un miraj, ceva cu totul ireal.

— Te-ni rătăcit cumva? îl întrebă ea ironic, în timp ce se apropia, învârtind în mână un bluzon din material pluşat.

— Da, probabil în rai. Căci îngeri, am învăţat la şcoală, numai acolo există – făcu Gill, dându-se politicos la o parte.

— Ooo! Observ că nu eşti numai, drăguţ… – şi îşi puse cochet bluzonul pe umori. De fapt cine eşti?

— Dacă mama mea nu se înşală, sunt nepotul lui Henry Murray.

— Din Texas? întrebă ea ca şi cum nu i-ar fi venit să creadă.

— Da.

— Aşteptam un ţărănoi!

— Iată-mă!

— Dar nu eşti de loc! Cui Henry o să-i pară bine. Eu sunt… Ghici, cine sunt? îl întrebă ea. clipind din ochi ştrengăreşte

Gill îi privi genele lungi, întoarse şi vru să spună: „Un

înger tot ce am văzut luai frumos”. Se abţinu însă. Putea să fie fiica unchiului său, sau soţia unuia din cei doi fii ai acestuia. Răspunse diplomatic:

— Bănuiesc – o rudă.

Sunt soţia lui Henry – spuse ea, adeptând deodată o mină serioasă – şi deci, prin alianţă, mătuşa ta. N-ai să-mi spui însă… Ai să-mi spui simplu: Hope. Aşa îmi spun şi băieţii.

1 Dacă o să-mi dea voie unchiul Henry… să vă spun pe nume…

— Asta depinde de mine, nu de el. În orice caz – adăugă ea după o pauză – nu semeni cu o operă de caritate. Şi cu care am şi povestit la

„Woman’s Club”… Vei fi o surpriză pentru Henry.

Ce vreţi să spuneţi? întrebă Gill, cu toate că îşi dădea seama despre ce era vorba.

— Şi soţul meu şi eu te vedeam cu totul altfel. În sfârşit!…

Ştiţi, eu aş vrea să urmez un colleg? Sunt oare în vederile unchiului meu? o sondă, de data aceasta mai timid, Gill.

— Spunea că o să te ajute să reuşeşti în viaţă. Poate o să te aranjeze undeva… La el sau în altă parte. Nu-i o problemă. Depinde ce are de gând cu tine…

Henry Murry îşi adusese aminte, pe într-o ci uda (îi asociaţie de idei, că la ora aceea Stine putea fi găsit la club. Actinii, inionându-se în oraş, se necăjea că am-i trecuse prin cap mur maniie. Se guidise la Stine. dar gât de reţeaua de capcane pe care trebuia s-o întindă. Îl văzu siind io o ninsă, de vorbă cu doi cunoscu (i. Trecu pe lângă el salutând cu indiferentă şi se aşează mai încolo, ca şi cum ar fi aşteptat pe cineva. Ştia că Stine va veni la masa lui. Aşa se şi întâmplă.

— Deseară eşti la mine? îl întrebă Murray pe un ton ca şi cum lucrurile ar fi fost aranjate.

— Nu ştiu nimic l se miră Stine.

— Cum, n-ai primit invitaţia 7 O să-l dau afară! Adică pe măgarul ăla de secretar. Şi eu care mă miram de ce nu vin unii! Nu-i întreb. Adică motivul. Vreau să spun cui îi face plăcere… 6 să-l dau afară, nu se mai poate!

— Zău că n-am primit-o. Bineînţeles că o să viu.

— Cum merg treburile? Cu alte cuvinte uzina? Ştii, am impresia că} i-am făcut un *pref toarte redus*. Vreau să spun, pentru *parcelă*.

— Ce dracu', Murray? Doar ne-am înţeles o dată? Am stabilit… Să rămână!

— Nici nu m-am gândit să te urc. Vreau să spun că o să vând tot restul de parcele lui „Californian Bank". Adică mi-ai putea strica preţul… Cu alte cuvinte, când o să afle că ţie ţi-am vândut… Îţi dai seama… lor o să le cer mai mult.

— De ce să afle? Ce, eu le dau lor socoteală? I

— Aşa. să te sondeze. Adică să te întrebe chiar astă-seară. Vreau să spun că o să vină şi ei. Adaugă şi tu la preţ vreo douăzeci-douăzecă şi cinci de mii de dolari în plus.

— N-o să creadă. Dar ce te-a apucat aşa deodată să vinzi? Şi în a tot! făcu Stine bănuitor.

— Tocmai, că nu vreau să vând. Cu alte cuvinte, am de când să-i alung cu preţul.

— O.K., Murray! Mă şi miram, tocmai tu să vinzi toate parcelele I Când perfectăm afacerea noastră?

— Să scap de ei. Vreau să spun, să-i sperii cu preţul.

Când Murray se întoarse acasă, îşi găsi nepotul aşteptându-l răbdător, în camera unde primea vizitele de afaceri.

— Văd că sora-mea are un băiat frumos! Vreau să spun că eşti drăguţ. Bravo! Da, eşti drăguţ – şi îşi scoase ochelarii cu ramă de baga. apoi şi-i puse la loc. Mary îmi scria că înve ţi foarte bine şi că ea ţine foarte nitiit să urmezi un collège aici la tos Angeies., Tii ce ai vrea să faci?

— Să intru într-un collège.

— Băieţii mei, Edy şi Andy, au ieşit unul inginer, iar celălalt încearcă să devină savant. Tu la ce te-ai gândit? Adică în ce ramură…

— *Dreptul*. *Să* devin *avocat*.

— Nu-i râu. Ai putea şi fe con acri politicii mai târziu. Vreau să spun ca ginerele meu Cerald. adică soţul lui Gladys, care a ajuns senator. Da… aviator ai să te faci. O să ani nevoie de piloţi.

— Aviator aţi spus? tăcu Gill nedumerit.

— Nu ţi-ar place să fiiv aviator? Vreau să spun, să zbori!

— Ba da! se entuziasmă Gill. E greu însă… de pătruns.

— Îţi trebuie o recomandare, adică a unui senator. O s-o ai. Vreau să spun că Gerald o să ţi-o dea chiar astă-seară. Ai să-l cunoşti. Cu alte cuvinte, eşti invitatul meu. Da, ai să fii un super-pilot. Ha, ha, ha, texanul nostru! se amuză Murray. Apăsă butonul unei sonerii şi, când valetul apăru, îi spuse: Jack, pofteşte-o pe soţia mea şi tăne câte un manhattan. Decă, vei deveni cadet la „Santa Catalina Collège”, vreau să spun că vei rămâne chiar la Los Angeles.

— E foarte, bine! făcu Gill, ca să spună ceva. De fapt, se bucura. Ifotărârea bruscă a unchiului său îl cam năucise, zeci de gânduri i se perindau prin minte, încercă să-şi închipuie viitorul său. Nu reuşi.

— Ieşi ofiţer pilot şi vedem noi. Vreau să spun că s-ar putea să experimentezi şi avioane. Unde te-ai oprit? Adică la ce hotel?

— „Patricii Hotel”.

— N-am auzit. Un nepot de al meu nu poate să stea decât la „Palmer House”. Cu alte cuvinte, te mulţi acolo până intri la „Santa Catalina Collège”. Spui la toată lumea: „Gill Teserly, nepotul lui Henry Murray”. Vreau să spun. ca

să ţi se deschidă imediat uşile. Adică să ai mai multă trecere…

— Da…

— Spune-mi: unchiule Henry. Ai să ai nevoie şi de ceva bani de buzunar… Vreau să spun că o să vedem noi. Adică într-o zi, prin străduinţele tale ai sănii mulţumeşti că te ajut să răzbaţi în viaţă.

— Desigur, unchiule!

— Mic însă să nu-mi spui mătuşă! îşi făcu Hope apariţia.

— Ăsta-i texanul nostru – îl p rezentă Murray. Ei, ce zici?

— Ne-am cunoscut.

— Da? zise Murray dezamăgit.

Te aşteaptă băiatul de atâta vreme. I-am cerut să-mi spună simplu’s

Hope. Bineînţeles, dacă n-ai nimic împotrivă!

— Nu, desigur. Vreau să spun că şi băieţii îi spun Hope – se adresă ci nepotului său. Sâni însă împotriva curselor nebuneşti cu maşina şi cu barca cu motor. Adică nu vreau să rămân văduv. Gill, o să te dau pe mâna lui Ed şi el o să te introducă peste tot.

Seara. Gill se simţi cam stingher în holul somptuos al casei, înţesat de luxoasele toalete ale femeilor şi hainele albe de seară ale însoţitorilor lor. Fu plimbat pe la fiecare grup, cărat pe scara interioară de marmură ce ducea la etaj şi prezentat de unchiul său aproape fiecărui invitat 3 „Nepotul moii din Texas. Vreau să spun că o să-l ajut să reuşească în viaţă. A sosit chiar astăzi”. Ultima frază era spusă ca un fel de scuză referitoare la muta lui Gill, dar cu o satisfacţie lăuntrică pentru Murray. „Las să vă, dă că mă interesez de rudele sărace! Adică am suflet caritabil”. Una din aceste scene fu imortalizată pe peliculă de fotoreporterul rubricii mondene de la „Los Angeles Times”.

În holul ceva mai mic de la etaj, cunoscu pe urâţica

Gladys şi pe soţul ei, Gerald, care răspunse: Alt right!” când socrul său îi făcu cunoscut că trebuia să dea o recomandaţie pentru primirea lui Gill la „Santa Catalina Collège” 7

Bucuros că scăpase în sfârşit de zâmbetele politicoase, însoţite de priviriscrutătoare, se retrase într-un colţ, examinând acum el pe fiecare. Era prima recepţie din lumea mare la care asista. Bărbaţi de toate vârstele şi femei, în marea majoritate tinere, formau şi desfăceau grupuri într-o continuă mişcare. Valeţi, tot atât de eleganţi ca şi invitaţii, numai că ha îne-le lor erau negre, asemenea culorii feţei, circulau purtând cu dexteritate tăvi încărcate cu pahare pline. Gill. luă şi el unul, mai mult ca să aibă ce face cu mâinile. Alcoolul îi stârni şi mai mult foamea. Nu mâncase de la prânz, iar unchiul neglijase să-i întrebe ceva în această privinţă. Alături de el se găseau un bufet uriaş, cu platouri încărcate cu tot felul de bunătăţi. Nu îndrăzni însă să se servească, căci nimeni nu o făcea.

Deodată o văzu pe Ilope îndreptându-se spre colţul său* la braţ cu o tânără. blondă ca şi ea. Aproape că semănau. Aceeaşi statură, acelaşi păr lupg, acelaşi năsuc puţin în vânt.

— Gill, una din cele mai frumoase fete din Los Angeles. Dariene Babble, fiica cea mai mică a lui mister Babble îşi spuse numele şi se înclină uşor. Privirile îi alunecară de pe gura mătuşii sale* ca un boboc de trandafir gata să izbucnească în floare – prefaţa celeilalte:

— O să-ţi dau voie să dansezi astă-seară cu mine. Sper că n-ai să mă calci pe pantofi, cum obişnuiesc majoritatea celor de aici. Acum vă las, că am obligaţii de gazdă.

Gill, de obicei foarte puţin timid cu cei de o vârstă cu el şi mai ales cu fetele, nu ştia cum să înceapă conversaţia. Îl scoase ea din încurcătură.

— Cum ai de gând să te distrezi la Los Angeles?

— Drept să vă spun, nii iri-ani gândit încă Nu cuiiosc pe nimeni”.

— Am putea face mâine o plimbare ia Hollywobdj sau la staţiunile de pe ţărm. Ai să vezi, conduc o nebunie!

— O. IC! răspunse bucuros Gili. Ce marcă *i*

— Un Dpdge ultimul tip! Ai unii şaptezeci şi opt, Gill.

— Unii optzeci! şi se îndreptă din umeri.

— O. IC,! adăugă veselă: Spune nâi Dariene.

— Are geamul de la parbriz dintr-o singură bucală.

— Da. Şi e decapotabilă.

Gill scoase un fluierat admirativ, pe care-l întrerupse la mijloc, ca şi cum şi-ar fi dat seama că săvârşise o greşeală. Dariene începu să râdă.

— Poţi să fluieri. Doar nu suntem englezi!

Începură să discute cu aprindere despre tipurile de automobile, analizară şi calităţile şi dezavantajele, le demontară în zeci de piese. Îi întrerupse însă vocea de stentor a unui valet care anunţă că sunt poftiţi să asculte un concert.

După ce majoritatea oaspeţilor se aşeză pe scaunele orânduite în semicerc pe uriaşa terasă ce se termina în trepte, coborând spre aleile parcului, un bărbat în vârstă, îmbrăcat în frac, se înclină cu o anumită demnitate în faţa auditoriului şi, aşezându-se la pianul cu coadă, începu să execute o bucată de Bach. Era un cunoscut compozitor de origine poloneză, care lucra de mulţi ani la Hollywood, pentru „Metro Goldwyn Mayer”. La sfârşit, auditoriul aplaudă discret, iar bărbaţii se ridicară formând grupuri, grupuri. Pianul fu tras la o parte şi în locul polonezului apăru vedeta mexicană a Hollywood-ului, Lupe Vélez, care mimă câteva momente din ultimul ei rol.

— Are de vreo două săptămâni un amant nou – spuse încet Dariene.

— Cine? întrebă Gill nedumerit.

— Vélez! Un actoraş austriac, venit să se lanseze la

noi. Se spune că pe ăsta îl iubeşte la nebunie. A declarat că nu turnează în filmul „Cactusul din deşert” dacă nu i se dă şi lui un rol.

În urma actriţei evoluară doi dansatori de step şi o cântăreaţă de culoare care interpretă, acompaniată de trompete, ultimele şlagăre. Când pe terasă apăru o trupă de french cancan, bărbaţii coborâră câteva trepte mai jos.

La sfârşitul programului, din spatele unor boschete răbufniră acordurile unei orchestre de jaz şi valetul cu vocea de stentor anunţă deschiderea dansului.

*

Gill observă mai întâi cum se mişcau perechile, se uita atent la paşii bărbaţilor şi, dându-şi seama că nu era cu nimic mai prejos decât ei, o invită pe Dariene la un slow-lox. Se trezi oprit în mijlocul dansului de o mină care-l bătu pe umăr.

— Hello, Gill! Eu sunt Ed – îi spuse un tânăr de vreo douăzeci şi cinci de ani, mai scund decât el, cu ochi vioi şi inteligenţi. Mi-a spus tata că mi te încredinţează până intri la „Santa Catalina Collège”!

— Lasă-ne să dansăm, Ed! – protestă Dariene.

— Te-ai şi agăţat de el? Mă bucură că vărul meu nu e un ţărănoi, cum spunea tata. Fred Andersen, colegul meu – prezentă el pe un tânăr blond cu faţa prelungă de suedez, care stătuse tăcut până atunci.

— Ei, Ed, cum îţi place Gill? se apropie lâope de grupul lor.

— O să fac din el un pilot a-ntâia!

— Al cluburilor de noapte?

Kâseră cu toţii şi Gill, încurajat de o privire a mătuşii sale, o invita” la dans.

— Văd că te simţi bine – începu ea, degajându-se din strângerea lui.

— Da, e foarte plăcut… – răspunse Gill încântat.

— Tocmai de aceea ţi-am prezentat-o pe Dariene. E o

fată simpatică şi ore mare trecere la băieţi…

— „Când dansez cu ea caut s-o privesc în aşa fel încât să-i văd numai purul. El îmi aminteşte de altcineva…

— Eram îngrijorată că datorită ţinutei ai să te simţi stânjenit…

— De ce? N-a fost greu să-mi dau seama că unchiul Henry a avut nevoie aici de o rudă săracă.

— Oo! E inteligent cu eşti cuminte. Am vorbit cu el. Mi-a spus că-i în regulă.

— Şi chiar dacă eram altfel îmbrăcat, n-aş fi avut pretenţia să fiu egalul celor de nici. Am venit să-mi fac un drum în viaţă. Sunt sigur că voi reuşi.

— Cu toţii suntem optimişti.

— Nu mă declar mulţumit până nu fac un lutru temeinic. Îmi place să depun sâiguinţă în tot ce întreprind. Asta îmi dă încredere – se trezi Gill destăinuindu-se. Era crezui lui. Nu-l mărturisise însă niciodată şi se mira acum de ce o făcuse.

— Ar fi bine. când mai vorbeşti cu Henry, să-l lauzi puţin fizicul. E foarte sensibil în privinţa asta.

— Spun ceea ce cred. Am cunoscut însăr pe cineva a cărei frumuseţe (reface în banalităţi orice superlative…

— În general, lui Henry îi place să fie măgulit. Poate într-o zi o să facem o plimbare cu barca eu motor… Şi te rog să nu mă mai inviţi astă-seară la dans.

— Ascultă, Gill – începu Ed – găsesc de datoria mea să te previn v mai întâi, tata e gelos şi, când ne-a adus-o pe Hopo de mămică, m-a trimis dracului să locuiesc în altă parte; în al doilea rând, nu te da pe mâna lui Dariene care e o gâlmă neoperată în materie de volan.

— Ed! Cum poţi să vorbeşti aşa?! sări tânăra fată revoltată.

— N-am dreptate? fa ridică puţin fusta, să vadă şi Gilî ce ai (a piciorul drept.

— Aici, faţă de lume? Ai înnebunit!

— Gill, ştii să conduci? – < – Sigur. Am învăţat în şcoala.

— Mergi cu ea unde vrei, dar urcă-le la la volan. Prefer să le văd capotând cu avionul… Cel puţin o să-ţi cin te Star Spangled Banner

Kjgeră cu toţii, inclusiv Darieno, deşi era puţin bosumflată.

— Şi pentru că veni vorba de înmormântare, nu ştiu de ce mai rămânem aici. O clipă numai, să-l prezint pe Fred lui tata, şi *o* ştergem la „Papagalul*[2]. Mă aşteaptă câţiva prieteni acolo

— Viii şi eu cu voi! – se rugă Darieno.

— Dacă vrea Gilll…

— Sigur.

— Merg să-i spun mamii şi într-o clipă sunt aici.

Rămas singur. Gill se gândi cum ar fi mai bine să procedeze. „*Ar* trebui să-i mulţumesc unchiului şi să-i comunic că plec. Poate mă invită să vin şi mâine pe aici… Sau îmi spune cum pot să-l mai întâlnesc. N-a rămas nimic stabilit. Dacă ocupat cu afacerile lui uită?” se îngrijoră el deodată. POVni hotărî! spre hol, căci pe terasă nu-l văzuse. Află în colo din urmă de la unul din valeţi că domnul Murray se află într-o discuţie de afaceri, în bibliotecă. Se întâlni chiar în uşa acesteia cu Ed şi Fred.

— Lasă-l, că e cu toţi boss-ii lui „Californian Banii”. Şi pe noi ne-a amânat pentru mâine. X-ani şoptit că le Iau cu mine.

Dariene Babble îi aştepta afarăşi când îi văzu ieşind îl chemă pe Gill în maşina sa.

— Îl las, dar. să ştii că dacă mă depăşeşti nu mai morgi cu noi!

O ameninţă F, d.

Şoseaua nu era prea aglomerată, iar Chevroletul lui Murrny junior mergea, după cum i se părea lui Dariene, al

---

2 Imnul naţional american.

dracului de încet.

— JCe-ar fi să le facem cu mina? Găsim noi şi singuri unde să ne distrăm! Ştiu eu un local…

— Nu, o să se supere E<1.

— Asta ne mai lipseşte acum; o dădacă.

„— Până încep să mă descurc singur.

— O. K! făcu ca bucuroasă. Nu-i-promite nimic, pentru mâine seară lui Ed. Mergem în doi la „Junior League Club”.

— Numai să nu aibă unchiul Henrj* nevoie de mine sau să mă invite la e. l observă Gill prevăzător, gândindu-se la fondurile lui băneşti.

Merseră un timp tăcuţi. Intraseră în oraş şi Dariene era atentă să nu piardă din ochi Chevroletul lui Ed. După ce depăşi câtevri maşini ce se intercalaseră între oi, i se adresă 1 ni Gill:

Nebunul din Brent c. – *i*

65

— Ia uită-te te am aici – şi-i arătă cu degetul un loc pe obraz, lângă gură. Să mi mă săruţi…

— Nu văd nimic – făcu Gill indiferent, după ce se uită fugitiv acolo ande-i arătase ea.

— În Texas băieţii nu se plimbă cu fetele în maşină?

— Ba da, dar nu le sărută la cerere. %

— Nesuferitule!

Continuară restul drumului tăcuţi, fiecare prefăcându-se atent la circulaţie. După ce parcară maşinile, intrară într-un local a cărui firmă luminoasă desenă multicolor un papagal. Era un bar destui de select. Pe o estradă lăsată în întuneric cânta o orchestră în surdină. Clapele pianului, unghiile celor de la instrumentele de suflat, beţele bateriei, conturul gurii trompetelorerau acoperite cu fosfor, astfel că produceau un joc de lumini sui generis. Printre mese circulau, alunecând fără zgomot, chelneri în fracuri. La înălţimea

tavanului pluteau baloane multicolore şi pe fiecare era desenat un papagal. Aşteptară să se termine dansul, pentru că numai atunci se aprindea lumina. Ed îşi găsi cunoscuţii, care se întorceau tocmai de pe ring şi cu toţii se îndreptară spre masa pe care o ocupau aceştia.

Gill purta un costum maron destul de bine croit, cămaşă albă, cravată asortată şi butoni de duble. Dar şi aici aproape toţi bărbaţii erau în haine albe de seară cu revere de mătase, cu papioane negre la gulerele scrobite ale cămăşilor imaculate. Când fu prezentat de Ed: „Vărul meu, Gill Tescriy”, toţi îl examinară ca pe un animal curios. Era bucuros că o avea pe Dariene. lângă el şi se, lansă cu ea într-o conversaţie despre dansurile la modă. Îi ignora pur şi simplu pe cunoscuţii lui Murray, un grup de trei băieţi şi patru fete. Una din ele se văzu de la început că era prietena lui Ed. Nu se grăbi înadins s-o invite pe Dariene la dans şi fu bucuros când Fred Andersen o făcu în locul lui.

Rămas singur la masă, se gândi cât ar putea costa punciul comandat de vărul său, însă hotărându-se a nu. şi mai facă griji din pricina aceasta, sorbi cu paiul ultimele picături rămase printre bucăţelele de gheaţă, portocale, ananas şi cireşte. Pleşcăi din limbă, zicâneu-şi că era al, dracului de bun. Se pomeni îndată cu un alt pahar plin. Când perechile. se întoarseră de la dans, Dariene văzu paharul de punci şi crezând că fusese comandat de Gill pentru ea, începu să soarbă băutura.

Întregul grup se antrena într-o discuţie contradictorie cu privire la intrigile amoroase dintre actriţa hollywoodiană Rita Sparsor, care încerca să-şi păstreze amantul, şi o nouă vedetă. Neavând ce spune, Gill îşi plimba privirile asupra celor de la masă şi de-abia atunci descoperi farmecul cu totul. deosebit al tinerei din capătul opus. Ed îi spunea Dordthy. Purta o superbă rochie de dantelă, decoltată mult în faţă şi aproape complet în

spate; când nu dansa, îşi acoperea umerii cu o etolă de vulpi albastre, îi atrăsese la început atenţia contrastul dintre părul oi roşcat şi culorile şalului de blană. Ochii ei însă îi magnefizară cu totul privirile. Nu pentru că erau mari şi migdalaţi, ci stranii, roşii şi ei. Un roşu închis, ca şi cum cineva ar fi turnat în el puţin negru. Da, erau cu totul neobişnuiţi aceşti ochi!

Gill duse paharul la gură şi privirile i se îndreptară um… u spre Dorothy. Se încrucişară cu ale ei. Pentru o clipă numai. Căci în următoarea fracţiune de secundă tânăra fată scoase un sifon din frapieră şi proiectă spre el un jet puternic de apă gazoasă.

— Pentru că te uiţi mereu la mine! se explică ea.

Gestul fu atât de surprinzător încât toţi amuţiră, iar Gil-l nu fu în stare să schiţeze măcar un gest. Încercă să spună ceva, dar se trezi din nou împroşcat cu apă. De data aceasta îl stropea Dariene.

— De ce te uiţi la ea?

Gluma plăcu tuturor. În râsul general, fetele apucară sifoane de la mesele vecine şi începură să-i stropească pe băieţi, în timp ce chelnerii, desfăcându-şi hainele şi transformându-lo în paravane, căuta să-i apere de stropi pe ocupanţii celorlalte mese. Făcându-i-se. probabil un semn, orchestra atacă înainte de vreme o melodie de dans şi, bineînţeles, luminile isc stinseră. Tinerilor li se aduseră şerveţele cu care îşi şterseră feţele, părul şi îşi tamponară hainele.

— Ei, acum poţi să mă inviţi la dans – i. se adresă Dorothy lui Gill când operaţia de uscare luă sfârşit.

— Puteam să te invit şi fără duşul pe care mi l-ai făcut – observă Gill în drum spre ring.

— De ce te uitai aşa la mine?

— Pentru că ai ochi interesanţi.

— Se spune că-s frumoşi. Numai ochii ţi-au plăcut?

— Nuuu! Şi rochia.

— Minţi!

— Îţi priveam ochii pur şi simplu ca pe o curiozitate. Un roşu atât de închis…

— Mi i-am vopsit. Fetele spun că mania, când eram mică, mi-a injectat probabil ceva ca să se coloreze astfel. De invidie că plac. Dar eu nu fac nimic ca să plac.

— Ba, eşti o Tess D'Urberville – zâmbi Gill ironic.

— Cine e asta?

— Nu i-ai citit pe Hardy? Pe Thomas Hardy?

— Nu.

— Socoteşti, probabil, că William Ilolmes îţi ajunge. Ca să ştii să porţi o roche elegantă nici nu trebuie mai mult.

Dorothy se smulse de lângă el şi. fără să mai spună un cuvânt, părăsi ringul îndreptându-se spre masă. Gill o urmă. Ridică indiferent din umeri când fata îl chemă pe Fred Andersen la dans.

4

Henry Murray stătea răsturnat într-un fotoliu la „Golf Club" cu un pahar într-o mină iar în cealaltă cu „The New York Horald Tribune", când îl zări pe Stine intrând în sală… Ştia că era ora când venea să ia masa. Se prefăcu că nu-l observă. Însă acesta veni drept la el.

— Nu te-am văzut de mult, Stine. Cum mai merg treburile? Vreau să spun la uzină.

— În general bine – făcu acesta indiferent.

— Ani auzit că ai făcut un tărăboi grozav ălora de la „Santa Barbara".

— Porcii! Mi-au încurcat vreo douăzeci şi ceva de garnituri. Le-au trimis lui „Aircraft", la dracul în praznic! auzi, să confuzi „Airears" cu „United Aircraft"?! O să reziliez contractul! Să plătească penalizări!

— Nu… să te judeci cu „Santa Barbara"… Adică nu-i chiar aşa de uşor. Vreau să spun, înţelege-te cu ei.

— Nu vor! Am încercat. Îmi cer să suport eu

cheltuielile.

— Pearson ce zice? Adică în chestiunea asta.

— Este de acord să reziliem contractul.

— Nu se ştie cine va câştiga… Adică să nu vă pună la cheltuieli. Să presupunem că vă duceţi la „Pacific”. Vreau să spun că durează oină vă preiau, ei toate încărcăturile-şi organizează dirijarea vagoanelor pentru contractele voastre.

— Ani impresia că şi-a băgat dracu’ coada aici! răbufni Stine.

— Adică cum dracu’?

— Uite aşa. Du la un timp, lucrurile au început să meargă de-a-ndoaselea. – t

— Mai exagerezi şi tu! Vreau să spun că o să se reglementeze povestea asta cu transporturile.

— Ştiu că eşti bine cu Kurt Weber. E doar cu tine la „Californian Bank”. Am neplăceri cu nemţii din Middle-West.

— Ce dracif i-a găsit?

— Nu pot pricepe nici eu. Trebuie să fie o chestie politică. Aşa. toţi deodată… Nu mai vor să lucreze pentru noi. Şi fac lucru bun, îngrijit, migălos. În aviaţie nu merge orice!

— Aveţi contracte cu englezii. Vreau să spun, le furnizaţi motoare.

— Da, dar asta n-are de ce să-i îndârjească. Chamberlain s-a întâlnit cu Hitler şi a acceptat să-i dea Cehoslovacia.

— Nu poţi şti ce iese… – făcu Murray pe naivul.

— Îţi spun eu ce iese. Democraţiile nu au interesul să-l oprească pe îl itler, Ce, crezi că Cehoslovacia i-au dat-o pe gratis?

Murray îl asculta absent, căci tot ce spunea Stine discutase mai de mult cu Gerald şi apoi cu cei din consiliul lui „Calitornian nanii”, când se adunaseră din nou cu toţii

pentru a-şi coordona acţiunile.

Lucrurile nu s-au desfăşurat chiar aşa de uşor cum şi-au închipuit ci la început. „A în cais” era un client bun. Industriaşii nemţi din Middte West s-au lăsat mai repede convinşi, dar cei de la uzinele de echipament de bord din Denver şi „Utah Alluminium Company” au făcut destule nazuri. Ceruseră lui White şi Schurlock atât de mult, încât aceştia propuseră să pornească la treabă numai cu nemţii lui Weber şi „Santa Barbara”. Consiliul nu fusese de acord şi ei trebuiseră să se «întoarcă pentru noi tratative. În cele din urmă, toiul fusese pus la punct. Weber primise semnalul ca nemţii să înceapă boicotarea lui „Aircars”. A intrat imodial în acţiune „Santa Barbara”. Ceilalţi doi furnizori ai lui „Aircars” au fost lăsaţi la urmă ca să coste mai puţin, căci „Californian Bank” se angajase să cumpere tot volumul de comenzi ce nu va fi expediat lui Stine. Se produseseră însă între timp evenimente ce îngreuiaţi situaţia. Pearsou plecase în Germania ca să trateze încheierea unui contract pentru furnizarea de motoare, iar Stine trimise emisari în Îmiddle West ca să-i înştiinţeze pe nemţii de acolo despre atitudinea progerniană a lui „Aircars”. Murray aflase totul prin oamenii săi şi hotărâse să acţioneze.

— Lasă Europ. a, am neplăceri aici. Vreau să spun, greutăţi…

— Şi tu? întrebă mirat Stine, nu fără oarecare bucurie în glas. Ce anume

— Ei… Adică încurcături. Vreau să spun că am nevoie de hani. Stine, îţi fac o propunere! exclamă Murray. ca şi cum i-ar fi venit o idee. Îţi vând parcela. Dar numai pe bani lichizi. Cu alte cuvinte, chiar mâine.

— Cum, preferi bani în loc să capeţi „Aircars”? întrebă acesta de-n dreptul stupefiat. Piuă atunci Murray îi ceruse tot preţul în acţiuni. Ştiam că te interesa odată „Aircars”?

— Da. Dar acum prefer bani.

— Alta! exclamă Stine sarcastic. Te-ai speriat că au început să scadă. Se ţine cineva de capul meu în Dotvning Street. Lansează zvonusri prosteşti la bursă. „Aircars" e tare!

— Nu sunt cu omul care se sperie de fluctuaţii. Vreau să spun că tu ştii bine asta. Să fiu sincer: pornesc la o treabă nouă care mi se pare foarte avantajoasă pe viitor.

— De ce nu vinzi?

— Întrebi prea multe, Stine. Bine – făcu el după câteva minute de tăcere – o să-ţi spun. Suntem prieteni, cu alte cuvinte, ştiu că va rămâne între noi. Lăsă din nou o pauză, ca şi cum s-ar fi gândit dacă trebuia să-i mărturisească sau nu; Am de gând să încep de unul singur, adică fără „Californian Bank*" Am mai vândut ceva. Vreau să spun că nu-mi ajung banii

O.K., Murray [Plătesc în bani. Două bronx – zise el, făcândsemn chelnerului.

— Nu, mie tot scotch.

— Îmi scazi însă câte două mii de dolari din preţ. Actele le facem azi, dar banii ţi-i dau peste şapte zile – îl încolţi Stine".

Murray se aşteptase ca acesta să-i ceară o amânare a plăţii, scontând pe faptul că în scurt timp acţiunile lui 7? Aircârs" vor reveni la cursul lor anterior. În felul acesta, Stine nu voia să piardă la ele şi nici nu accentua scăderea la bursă. Arunca în scrumieră ţigara din colţul gurii şi. sorbind băutura din pahar, se prefăcu că se gândeşte, cu toate că propunerea lui Stine corespundea planului său.

— Să fiu cinstit. Murray: am de încasat în termenul cerut o sumă care s-ar apropia de preţul tău.

— Dacă îmi dai banii acum, îţi scad câte două mii din preţ; dacă peste şapte zile. nu las un cent din cât ne-am înţeles – blufă Murray, ştiind că Stine minţea. Nu putea să accepte chiar aşa de uşor, ca să nu-i dea de bănuit

acestuia.

— Îţi dau când am spus şi-mi scazi câte o mie, dar pentru cealaltă mie îmi îndeplineşti o rugăminte cu totul particulară.

— M-ai prins la str-îirstoare, Stine! Vreau să spun, să aud mai întâi rugămintea.

Convins că pe Murray nu-l mai interesa „Aircars”, Stine se hotărî să-i ceară sprijinul. La începutul pphvorbirii, ezitase s-o facă.

— Eşti prieten cu Weber, sunteţi amândoi în consiliul celor şase al lui „Californian Bank”... Ştiu că e foarte influent în Midii le-West Roagă-l să-l convingă pe măgarii ăia de kr. auts să lucreze mai departe cu mine. Până mă judec cu ei şi obţin penalizări, până închei noi contracte cu alţii, durează. A intrat dracu’ în toţi deodată! mai ales electromotoarele mă dor...

— Weber e un tip foarte dificil. Vreau să spun că e greu să te înţelegi cu el.

— Am argumente serioase. Pearson a plecat în... Germania.

— În Los Angeles se vorbeşte că la New York.

— Nu avea niciun rost să... trâmbiţăm.

— Şi „Buieher Bknk*” ce face?

— Lucrează şi ei cu nemţii, dar prin întreprinderile lor din Canada.

— Bine. Stine. vorbesc cu Weber. Vreau să spun că nu ştiu cum va reacţiona. Adică o să vorbesc.

s

Murray gonea în Packardul său, de data aceasta condus de el însuşi, pe o şosea paralelă aproape cu ţărmul, în direcţia staţiunii Buenaveniura. Pe Stine îl evitase după semnarea actului de vânzare a parcelei, dar oamenii săi de la „Aircars” îl ţineau în permanenţă la curent cu tot ce se întâmpla. Pe linia de garaj a uzinelor nu mai intrase de două săptămâni niciun vagon, iar societatea feroviară

„Pacific” nu se hotăra să intre în tratative cu Stine până când litigiul cu „Santa Barbara 4 n-avea să fie lichidat. Emisarii trimişi în Middle West îi comunicară că industriaşii nemţi vor relua colaborarea cu „Aircars” de-abia peste şase luni, deoarece primiseră comenzi urgente pentru exportul direct. Peste patru zile, uzinelor de aparataj de bord din Benver şi lui „Utah Alluminium Company” li se transmise semnalul să înceteze livrările. La bursa de efecte din Los, Angeles, cursurile lui „Aircars” scădeau întruna, dând tonul bursei din New York. Se aflase că Stine a redus, neavând cu ce lucra, săptămâna de lucru întâi la patru, iar acum la trei zile. Singura secţie care mergea normal era cea de motoare.

Când pe şosea apăru în câmpul vizual un motel, Murray reduse viteza şi trase în faţa acestuia. O fată în şorţ alb ieşi de după tejgheaua instalată în aer liber şi, alergând până la maşină, îl întrebă dacă nu dorea ceva de băut. Murray coborî şi, fără să dea fetei vreo atenţie, se îndreptă spre un tânăr roşcovan şi plinuţ care-i venea în întâmpinare. Era inginerul Biber de la uzinele „Aircars”.

— Unde-i Dalton? îl întrebă Murray în loc de răspuns la salut.

— Este nevoit să întârzie. A fost trimis de Stine la bursă şi m-a rugat să-l scuz. Vine cum termină.

— Tu ce vesti îmi aduci?

— Cred că totul se aranjează, sir.

— N-am nevoie de ce crezi. Vreau să spun că trebuie să fii sigur! Ai vorbit cu boss-ul lor sindical?

— Cere două pentru grevă şi patru ca să se ocupe de macara.

— Cam mult.

— Zice că are şi el acţiuni de patru sute cincizeci de dolari.

— I le cumpăr la preţul zilei în care încheiem afacerea.

— L-am spus: persoana n-o să te lase să păgubeşti la ele. A răspuns: „O. IC! Dar vreau două şi patru”.

— Lucrurile trebuie e să se de făşoare-... Cu alte cuvinte fii atent. Mâine accidentul cu macaraua.

— Mâine nu se poate. Treaba trebuie făcută noaptea.

— Clătesc ca să se execute când cer eu! Adică am nevoie mâine. Vreau să spun că turnătoria de fontă fiind scoasă din funcţiune, direcţia o să fie re* oiţă să reducă activit u: la banda de es. răîţ motoare. Cu alte cuvinte, există şi – pro.: – lui Lr; lru grevă. bă i se ce, a lui Stine să plătească-întregului personal săptămâna completă. N-o să accepte. Acţiunile „Aircars” o să scadă mereu. Boss-ul să şi le vându pe ale lui chiar în prima zi de grevă. Să vândă el primul. Adică ai să-i plăteşti diferenţa. E clar?

— Da, sir. Cum rămâne însă cu preţul? Cere şase.

— Dă-i cinci, iar dacă vezi că nu merge, dă-3 şi şase. Hanii aşa cum ne-am înţeles.

— Oa, sir.

— Nu uita să telefonezi imediat după, accident la „Los Angeles Times”. Dar vezi, ai grijă de unde... Vreau să spun, în general fii foarte prudent. Bănuieşte cumva boss-ul cine se interesează de „Aircars”?

— Nici – vorbă.

— Poţi să pleci. Vreau să spun cu aştept fapte.

Văzând că Dalton, consilierul financiar altui „Aircars”; întârzia, iMurray intră în motel şi de la telefonul acestuia ceru numărul preşedintelui lui „Californian Bank”. Când Babble îi răspunse, îi făcu cunoscut că putea să înceapă tatonarea pentru schimba! de acţiuni cu „Butcilor Bank”. Dar numai tatonarea.

Avea de gând ca în caz extrem, cu acţiunile „Aircars” obţinute de ia „Bufetier Bank” să forţeze, scăderea cursului la bursă. Spera însă să nu fie nevqit să recurgă la o astfel de manevră, care ar fi putut impune, şi unele sacrificii băneşti. Investise şi aşa din buzunarul propriu

sume desmi de considerabile. Se consola însă cu cei unu şi şase zecimi pe care avea să-i obţină de la fiecare membru tal consiliului celor şase. Această însemna să aibă cu opt la sută mai multe acţiuni plus. bineînţeles acţiunii" care aveau să constituie preţul, umflat de Stine, al parcelei vândute lui „Aircars. „Cum dracu' am uitat să-i spun lui Babbic să ia legătura cu Harriei la New Vork?" se gândi ei înciudat când îl văzu pe Dalton coborând dintr-o maşină Se îndreptă spre ol făcându-i semn, ca să-l vadă.

— Mi-a spus Biber că ai îcst la bursă. Care sunt ultimele veşti?

Veşti bune., sir. Neiv Vork-ul a luat-o azi înaintea Los Angelesiiiui; în Wall-Street. „Aircars" a scăzut de două ori; odată cu trei puncte, iar a doua oară, masiv – cu nouă. S-au vândut numai acţiuni mari. După informaţiile pe care le-am obţinut, au fost oferite pachet. Asta putea s-o tacă numai „Bowery Bank" de la care Poarson a luat bani când s-a lansat în construirea uzinei. Au. fost cumpărate de *public Câte* una-două, Aircars" se bucură încă de reputaţiei A crescut mereu şi lumea crede că e *o* simplă fluctuaţie de bursă. Spre sfârşit, „Aircars" s-a mai ridicat cu.ua punct şi jumătate. y – Ce zice Stine? Vreau să spun, cum o reacţionat?

— A sosit de câteva ore Pearson, chemat înapoi de Stine. Sâni înnebuniţi. Nu mai ştiu ce să facă.

— Te învăţ ou ce trebuie să facă. Cu alte cuvinte, ce trebuie să-5

sâutuieşti să facă. Nu puteam să fi transmit instrucţiunile mele prin Biber. Adică e destul de e nătărău în chestiunile astea. „Aircars" o să scadă mereu. Poimâine se împlineşte termenul când Stine trebuie să-mi dea banii! Cu alte cuvinte, o să trebuiască să vândă. M-a căutat la telefon, l-atw comunicat prin secretarul meu că nu admit niciun ceas de amânare. Speriafi de scăderea cursului, cei care deţin doar câteva acţiuni or să vândă. Învaţă-i pe

Stine să speculeze asta. Vreau să spun: să le-o ia înainte. Să vândă el întâi, motivat de faptul că are să-mi dea bani, dar să vândă mult mai mult decât are nevoie, ca să-şi facă rezerve de bani pentru mai târz. În Cotele 6 să scadă vertiginos. Să întreţină scăderea vânzând mereu. Publicul, o să ofere acţiunile sale ca să-şi mai salveze ceva din bani. O să se creeze panică. Şi când cotele o să scadă la minimum, să cumpere tot. Adică să dea o lovitură de bursă.

— Nu văd ce Câştigafi dumneavoastră cu asta?! făcu Dalton mirat.

— O să vezi ta urmă. Vreau să spun că îl înveţi numai pe Stine.

strecurându-i ideea că aşa o să poată obţine majoritatea, iar Pearson o să rămână vioara a doua. O să fie încântat, ascultă-mă pe mine. Bupî aceea, îi şopteşti lui Pearson cum vrea Stine să-l lucreze. Mai bine de un sfert din acţiuni sunt răspândite la public. Vreau să spun că Pearson va înţelege pericolul. Adică va încerca să-l dea peste cap pe Stine şi dec i o să vândă pentru a întreţine scăderea ca apoi să cumpere ol.

— OK! Totul este clar.

G

Conform unui vechi obicei deprins de po timpul când lucra încă la bursă ca ajutor de agent, Mm-ruy desfăcea întotdeauna ziarul, odată cu micul dejun, la pagina consacrată informaţiilor de la bursa de efecte. Astăzi însă el se opri ia pagina întâi. Pe patru coloane, un titlu negru însera; „Catastrofă la uzinele de avioane «Aircars»”. Subtitlurile lămureau în linii generale: „Turnătoria de fontă scoasă pentru multă vrem. din funcţiune. Numeroşi răniţi. Pagube însemnate”. În cuprinsul reportajului. Însoţit du două fotografii, se arăta că una din cele două traverse pl care rula podul-macara s-a desprins la un capăt din cauza şiirubuviloi slăbite cu timpul de trepidaţii şi uriaşa

masă de fier s-a prăbuşit chiar deasupra cuptoarelor turnătoriei. Articolul se încheia cu comentariul ea Uzinele de avioane „Aircars” vor arca de suferit probabil noi scăderi ale cursului acţiunilor lor.

„11 r-av întoarse ziarul pentru a. se înfoina de ultima cotă a lui „Aircars”, iasă tiilitul reni săi comunice că era poftit la telefon de Babble.

Acesta îi aduse laţ cunoştinţă că la bursă a început hărmălaia şi că Stine? era de o jumătate de oră acolo.

— Telefonează-i lui Harriet la New York. Adică să lanseze panica. Du-te personal la bursă. Vreau să spun, asta nu-i o treabă s-o laşi pe seama agentului de schimb.

După ce puse receptorul în furcă, se îndreptă spre dormitorul soţiei, dar răzgândindu-se pe drum, se întoarse şi formă numărul lui Babble.

— Ţine tu legătura la telefon. Mă duc eu acolo. În zece minute am plecat.

Sala circulară de operaţiuni de bursă, imensă cât holul unui aeroport, semăna cu un gigantic muşuroi de furnici. Într-un zumzet înfundat care când şi când se transforma în tumult, alergau în toate părţile sute de agenţi de schimb. De-a lungul pereţilor se găseau instalate cabine telefonice aproape în permanenţă ocupate, ghişee pentru, primirea dispoziţiilor de vânzări şi cumpărări, teleimprimatoare ale căror benzi curgeau fără sfârşit, pline de cifre. Aceleaşi cifre, aşezate pe două rânduri, apăreau simultan la înălţime, de jur-împrejurul sălii, lunecând pe un ecran circular puternic luminat. Rândul de sus indica cifrul societăţii respective, iar cel de dedesubt cursul acţiunilor ei. Mai jos de cele două şiruri, erau instalate la distanţe egale zeci de panouri, fiecare împărţite în opt pătrăţele însemnate cu cifre. Fiecare agent de schimb avea repartizat câte un pătrăţel când becul din interiorul acestuia începea să se aprindă şi să se stingă luminând cifra, agentul ştia că este chemat la telefon. Şi pătrăţelele

semnalizau mereu. Agenţii alergau necontenit la cabinele telefonice, la ghişee, ieşeau pe scări laterale pentru a expedia, prin ajutoarele de agenţi, mesaje ultraconfidenţiale patronilor lor.

Murray îşi găsi agentul consultând o bandă ruptă de la teleimprimator.

— „Aircars” a coborât de azi-dimneaţă cu 26 de puncte – raportă acesta şi. uitându-se în sus. adăugă: A ajuns la 404. Acum o săptămână nu scădea sub 498.

— L-ai văzut pe Stine?

— Nu, e numai Peârson aici. Poate şi Stine... în hărmălaia asta... Vând mereu.

— Lasă-i să vândă 1

— Mă scuzaţi, sunt chemat la telefon – şi alergă spre o cabină.

Murray. îl urmări din ochi şi văzu că-i face semn să vină într-acolo.

Era Babble. îl înştiinţa că băncile primesc încontinuu dispoziţii de la public să vândă „Aircars” şi că Harriet lansează ia douăsprezece panica la bursa din Wall-Street.

Urmă o nouă înştiinţare telefonică: „Personalul «Aircars» a declarat grevă”. Murray îşi trimise imediat agentul să răspândească ştirea printre colegii săi. Se instala între o cabină telefonică şi un teleimprimator, examinând continuu banda acestuia. Dedesubtul indicaţi vide? d t < „altui „Aircars” apăreau cifre noi: 401; 392; 381; 380; 37 r»

La un moment dat, cota salbă brusc de la 324 cât ajunsese la 343. „Înseamnă că cineva a cumpărat! – îşi spuse Murray. Să fi încercat oare Stine sau Pearson să stăvilească căderea? Să-şi fi dat seama unul din ei că jocul a devenit prea periculos? Nu, nu se poate! Din moment ce au intrat în speculaţie, o duc până la capăt”. Ştia foarte bine ce înseamnă jocul la bursă. Experienţa lui îndelungată, miile de operaţiuni la care luase parte îi

spuneau că nici Stine şi nici Pearson nu se puteau opri la jumătatea drumului. Pătrunsese nu numai în cele mai ascunse colţuri ale Complicatei maşinării a bursei, dar şi în cele mai tainice cute sufleteşti. Benzile circulare de cifre smulgeau măştile, pe feţe se oglindea groaza sau satisfacţia. Religiile se unificau; rămânea un singur Dumnezeu – Cel al iubirii de arginţi.

Banda teleimprimatorului marcă o nouă urcare: „1 i *V** – 348, Da, cineva cumpără! Să nu fi rezistat oare nervii lui Stine sau Pearson? – începu Murray să analizeze febril situaţia. Asta înseamnă că murg la pierdere. Să se fi oprit la jumătatea drumului? Păstrează uzina, dar pierd majoritatea. Nu, nu îi ştiu eu! mai degrabă a intervenit altcineva... Scăderea e profitabilă. Rechinii! «Aircas» se bucură de reputaţie bună. Uzină nouă. Au mirosit jocul!

Rupse nervos o filă din carnetul său şi scrise: „Californian Bank – Vând 1800 (una mie opt sute) bucăţi „111" emisiunea a doua – şi i-o întinse agentului său de schimb, care alergă la unul din ghişee.

Murray hotărâse să forţeze scăderea aruncând o parte din acţiunile primite prin schimb de la „Butcher Bank". Babble făcuse transferul când „Aircars" se cota la 408. Pierdea deci o sumă destul de mare. Dar n-avea ce face. Trebuia să rişte. Începu să urmărească teleimprimatorul, însă semnalele luminoase din pătrăţelul cu numărul agentului sau îi atraseră atenţia că era chemat la telefon.

— Urcarea fost provocată de New York – auzi el vocea lui Babble. Hnrrâet nu poate face nimic. În curând o să scadă, căci personalul lui „Aircars" a depus chiar înainte, când nu se anunţase încă creşterea. Au aşteptat tot timpul în faţa panoului cu cote de la „Butcher Bank", sperând mereu o redresare a cursului

— De ce dracu'" nu ni-ai chemat înainte?

— Nu ştiam. Casierul lui „Butcher Bank" n-a totalizat

mea suma. Sunt acţiuni mici. Probabil că în câteva minute va comunica la bursă oferta de vânzare. Fii atent!

— Du-te dracului! făcu trântind receptorul.

Ieşi ca proiectat din cabină. Se descheie repede la haină, aruncând mucii! aprins de ţigară oare-i căzuse fără să-şi dea seama, onrindu-se la întretăierea reverelor la un and. Cămaşa se arsese, dar nu-i acordă nicio atenţie. Înjura în gând că vânduse inutil, deoarece acţiunile personalului de la „Aircars” ar fi menţinut şi fără el scăderea. Dar mai ales îl înjura pe idiotul de Babbic.

Teleimprimatorul bătu mai întâi efectul celor 1800 de acţiuni mari oferite de „Californian Bank”: „111” – 342. „Cu şase puncte mai jos faţă de ultima cotă şi cu unul faţă de prima urcare – îşi tăcu el calculul examinând cifrele anterioare de pe bandă. Creşterea e destul de slabă.1 Probabil că în Wallătreet s-a cumpărat destul de masiv – trase Murray concluzia. Cine s-o fi băgat oare? Dracu’ să-i ia! Mii de rechini! Să fi şoptit cuiva Harriet? Sau ceilalţi vor să scoată castanele printr-un interpus cu mâinile mele? Tot ce se poate. Afacerea asta le-a surâs la toţi, Nu-i exclus ca unul din ei să se fi hotărât s-o facă de unul singur, asociindu-se cu vreo bancă. Weber… Prea s-a declarat repedede acord să-i influenţeze pe krauts-ii săi. Middle-Wcsful a răspuns prompt. Te pomeneşti că au făcut-o în propriul lor interes. Ca să pună mâna şi „Pe „Airenrs „şi să-l ajute pe Hitleraşu! lor din Germania”.

Agentul de schimb îi întrerupse reflecţiile indicându-i şirul luminos iiila înălţimea pereţilor. „I 1 1” scăzuse la 303. O clipă uriaşa sală parcă amuţi. Prin oscilaţiile sale. „Aircars” atrăsese atenţia tuturor, chiar dacă în preocupările lor erau alte speculaţii. Apoi tumultul surd al sutelor de voci. amestecat cu ţăcănitul teleimprimatoarelor, reveni la normal. Cola următoare. reprezenta o scădere şi mai vertiginoasă: 252. „Alia, Stine sau Pearson au vândut” – se bucură Murray. Îşi scoase

ochelarii, de parcă aceştia i-ar fi jenat mulţumirea sufletească. Numai ei puteau s-o facă. Publicul a vândut de mult. Personalul lui „Aircars” de asemenea. Da. ca să provoci o asemenea cobor! re. a cursului trebuie să arunci un pachet întreg. Să mai scadă *1* Nu cumpăr decât la 2001 Avu însă o surpriză care-l aruncă în panică. După „J 1 1”. teleimprimatorul bătu 260. Probabil, din nou New Toritul! Şi încă cineva puternic Aţâţă focul. Cumpără câte puţin, riscând pierderi, ca să întărite scăderea. Numai cineva puternic o poate face!

— Cheaniă-l pe Ea bble! urlă el aproape la agent.

În timp ce acosta încerca să obţină legătura, scrise po o filă de carnet: „Californian Bank”. Cumpăr 40.000 (patruzeci de miif bucăţi i 1” emisiunea întâi, o rupse şi o întinse agentului, făcându-i somn să rămână lângă el, în timp ce prelua receptorul.

— Din nou New *Yorliiil*. *Babhle*?

Aurind răspunsul afirmativ al acestuia, nu mai ascultă restul.

— La ghişeu! ordonă el agentului în timp ce agăţa receptorul în furcă.

— Sir... – vru acesta să-i atragă atenţia patronului său asupra uriaşei sume cu care licita.

„— La ghişeu! zbieră la el ivlurray.

Probabil oferta ajunse în ultimul moment, când tocmai se calcula cota lui „Aircars”, căci după co imprimă pe banda de hârtie „111”, teleimprimatorul amuţi pentru o clipă. Cifrele apărură pe rând una cele una <171. Încă de la prima cifră întreaga sală se cutremură de un urlet ca o tânguire sinistră, de parcă ar fi gemut de deznădejde întreaga clădire. Benzile însă îşi continuau imperturbabil drumul lor şi urletul se transformă în obişnuitul sumzet înfundat. Doar un slab ecou mai continua să vibreze sub bolta de sticlă „ca la un foc de artificii care se aprinde brusc pe cer şi tot atât de brusc se stinge lăsând doar o

Uârâ luminoasă în cădere. Murray îşi puse calm ochelarii şi urmări cum „1 11” – 471 făcea ocolul sălii pe ecranul circular. îl simţi pe agent în spatele său şi se întoarse spre el.

— N-ai învăţat încă să execuţi ordinele rapid! Vreau să spun imediat.

— Mă iertaţi, sir! Micra teamă... Formidabilă lovitură! „Aircars* a revenit aproape la cota lui normală. Telefonul, sir.

Murray intră în cabină chiar în momentul în care începea să curgă pe ecran noul curs – al lui „Aircars”: 509. Era cu unsprezece puncte mal mare dorit cea mai bună cotă care s-a plătit vreodată pentru „11 1”. Rămase cu receptorul în mână cu tnalc că auzea că cineva striga „alo!”. „Va să zică am avut. dreptate. Acel cineva a preferat să cumpere chiar după lovitură”.

— Ori ai înnebunit, ori eşti cel mai mare om pe care l-am văzut cu vreodată! zise Babble când în sfârşit Murray îi răspunse. Mi-a telefonat Harriet! în Wall-Strect cumpără „Consolidated”.

— „Consolidated”!? nu se putu abţine Murray să exclame. V-am salvat banii la toţi. nenorociţilor! Începuse parcă să-i pară rău că de lovitura dată profitau şi ceilalţi cinci

— Formidabil Nici n-am fost atent la ultimul curs: 509! Bravo Murray! Şi-au făcut socoteala că mai pot cumpăra ceva la 471. care oricât nu era 498 cât se cota săptămâna trecută „Aircars”. Am uita! să-ţi spun: mi s-a telefonat de la „lâutcher Bank” că personalul lui Stine. adică al nostru acuma, a făcut un tărăboi grozav şi că au plecat eu toţii spre bursă Am anunţat poliţia, dar cred că e mai bine s-o ştergi., Vino încoace. Urmărim de aici. Ce a fost interesant a trecut.

Când ieşi din cabină, îl văzu pe Stine aşteptându-l. Era palid şi buza lui mare de jos tremura.

— M-ai lucrat, Murray!

— Ce-ţi trece prin minte. Stine? Am intrat în joc de-abia când am auzit că „Consolidated” cumpără în Wall-Strect. Adică tatonează o lovitură.

— „Consolidated”?

— Vreau să spun că e totuşi mai. bine ca „Aircars”-ul să rămână în mâinile celor din Cos Angeles.

n

— De-aia a venât un inginer de-al lor alaltăieri la mine! Mi-a spus că ar fi amatori să le vând motoarele. Şi eu ca boul l-am plimbat prin uzină – făcu acesta cu ciudă şi deodată izbucni: Minţi, Murray! M-ai strâns de gât cu terenul! Ai vrut bani! M-ai forţat să vând!

— Nu, de ce? Adică poţi să-mi plăteşti acum şi în acţiuni. Vreau să spun…

— Lasă-mă cu „vreau să spun”-ul tău, şarpe prefăcut I

— Stine, nu trebuie să uiţi că de azi încolo eu deţin majoritatea la „Aircars”!

7

„Duminicile de sport” organizate de lady Murray erau de mult în atenţia „rubricilor mondene ale ziarelor din Los Angeles. Numeroşi invitaţi făceau parte din lumea cea mai bună a oraşului, dar Henry ţinea în special la prezenţa unor tineri cu aptitudini deosebite pentru ştiinţă, indiferent din ce clasă socială se trăgeau. Făcea tot posibilul ca niciunul din ei să nu se simtă stingher, căuta chiar să-i măgulească prin cordialitatea sa, tratându-i aproape pe picior de egalitate. Ed şi Andy îi aduceau mereu noi cunoştinţe de-ale lor, iar el se pricepea să selecţioneze pe cei care urmau să mai fie invitaţi.

În orice caz, reuniunile sportive de la vila lui Murray aveau o largă participare şi se bucurau de cele mai frumoase aprecieri în Los Angeles. Se făcea schi pe apă, curse cu vele, canotaj, înot, curse cu bărci cu motor

rapide, se juca tenis, golf şi în special se aşternea pe iarbă un lunch pl n de bunătăţi. Organizate pentru cei doi fii ai săi, „duminicile de sport”. aduceau satisfacţii nu numai lui Henry. În egală măsură şi poate chiar ceva mai mult, se bucura şi I-îope care, în sfârşit, putea să vadă tineret în jurul ei.

Cii toate că unchiul nu era de părere să se acorde o prea insistentă atenţie nepotului său, Gill era mereu invitat. Se împrietenise zdravăn cu Ed şi acesta îi spuse într-o zi mai amănunţit cum stăteau lucrurile cu târ. ara soţie de douăzeci şi – trei de ani a tatălui său. „S-a căsătorit cu ea acum doi ani, am încercat să mă… îndrăgostesc de ca şi rezultatul a fost că a trebuit să-mi fac bagajul şi să plec de acasă. Dracu’ să-l ia. Aşa că vezi!… Să nu miroase, că…”

De la şcoala militară de aviaţie „Santa Catalina”, Gill scăpa numai sâmbăta după-amiaza şi duminica, iar atunci Ed îl căra peste tot după el. Se întâmpla de multe ori să nici nu dea pe la vilă. Când îl întreba pe Ed ce mai face taică-său, acesta îi răspundea că, nânăra soţie a lui Murray era din ce în ce mai frumoasă şi că-i trimitea salutări. Telefona de la şcoală în cursul săptămânii, se informa chiar de la Hope de sănătatea unchiului şi atunci se gândea la neasemuita gură a mătuşii sale. Un lucru nu înţelegea1 Gilî: de ce când îâope i se desena în minte, în locul ochilor ci îi apăreau alţii de un roşu închis, atât de închis, de parcă cineva ar i picurat un strop de vopsea neagră în ei.

— Şi iată-le acum pe amândouă deodată, stând de vorbă pe aleea centrală a parcului. Se bucurase când Ed îi spus este în seara precedentă că vor petrece la vilă „o duminică de sport”, dar nu-i trecuse o clipă prin minte că ar putea s-o întâlnească aci şi pe cealaltă. N-o mai văzuse din scara, când o cunoscuse la f. Papagal”. Se opri, înclinându-se politicos şi-i înulţumi lui Ilope pentru invitaţie.

— Dorothy Taylor – o prezentă lady Murray pe roşcovană.

Giii îşi spuse numele, înclinându-se din nou.

— Ne-am mai cunoscut – zâmbi aceasta maliţios.

— Da, da, aveţi dreptate. Pe plajă la Long Beach – se prefăcu *Gilt* că îşi aduce aminte.

— Sigur, când aţi făcut baie de sifon! zise. ea, imitându-i tonul.

— Îl mai citiţi pe autorul dumneavoastră preferat, Holmes?

Dorothy vru să-şi răspundă, însă Ho pe interveni *

— Ai să fii coechipierul siicu astăzi la vele. Vrei, Gül 7

Era’ atâta căldură în întrebarea ei încât G.ill rămase surprins.

— Da. desigur., răspunse el vesel, gândindu-se în acelaşi timp. că se urcase doar… singură dată într-o asemenea barcă şi atunci pânzele fuseseră manevrate de Andy. Nu mai putea da însă înapoi. Nici n-ar fi vrut s-o facă de faţă eu Dorothy Taylor.

Ed, care rămăsese la maşină, îl ajunse din urmă.

— N-am impresia că a venit prea multă lume, observă el după ce salută pe cele două femei.

— E încă devreme. A întrebat. Henry de – tine. E cu Andy şi câţiva invitaţi pe terenul de golf.

— Hai, Dorothy, vii? Ilope rămâne să-şi primească musafirii.

— Cum o să mă inse singură, necioplitule!

Pus la punct. Ed! luă de braţ pe Gül şi amândoi se afundară în uriaşul parc ai vilei, îndreptându-se spre ţărmul oceanului.

— Ascultă, Ed, Ilope m-a rugat să-i fiu azi coechipier la vele…

— Nu le astâmperi! îi făcu acesta cu degetul.

— Tocmai despre asta voiam să-ţi vorbesc. N-aş vrea să-l las văduv pe taică-tău. Pe Big River nu erau vele.

— Nu fi prost! Ilope te-a ales special. „Vai Gül. e complet nepriceput! De-abia m-am putut întoarce. Ooo! De două ori era să ne răsturnăm!” o imită Ed.

— O. K! râse Gül. Adevărul este însă că am putea să ne înecam. Trebuie să ştii totuşi să manevrezi pânzele acelea. Pe Ilope n-o văd făcând aşa ceva.

— Nu-i nimic: pe o să pună priceperea iar cu puterea… Nu vezi cp frunte de savant are tata!

— Am observat.

— L-am auzit pe Andy că a început să construiască în cadru! lui „Aircars” un imens laborator de cercetări şi că o să te pună acolo, căci Andy a refuzat.

— Andy umblă cu capul în nori. Crede că o să iasă ceva din savantlâcul lui. O să iasă pe dracu’.

Lângă terenul de golf înconjurat de palmieri nu’ prea înalţi, Henry Murray construise un bar rustic din bârne cioplite gosolan. În „duminicile de sport” se instala aici, la una din măsuţele apărate împotriva soarelui de umbrele multicolore, stând de vorbă cu oaspeţii săi. Căci toţi treceau pe: Ia terenul de golf, indiferent dacă ştiau sau nu să joace. După o cursă înviorătoare cu barca cu motor, Gill se prezentă şi el. În faţa unchiului, mulţumindu-i pentru invitaţia pe care i-o transmisese prin Ed.

— Ei, cum merge cu şcoala? Vreau să spun cu aviaţia.

— Strună! Am începu zborurile la dublă comandă. Sunt înnebunii după ele.

— Vezi, am avut o idee bună! Vreau să spun că te-am dat la „Santa Catalina Collège”.

— Straşnică idee! îţi sunt foarte recunoscător.

— Nu-i nimic. Vreau să spun că dacă ai să fii un as, te iau la „Airears” ca pilot de experimentare.

— Fain! Am auzit că lărgeşti uzina. Toată şcoala vorbeşte de lovitura formidabilă pe care ai dat-o la bursă!

— Construiesc acum un laborator de cercetări în aeronautică de o să se ducă vestea 1 Vreau să spun că o să

vindem patente „Aircars” Ai putea să rămâi dacă n-ai vreo combinaţie deseară; Adică va fi şi generalul Leslie Craves din Washington, nu strică să vadă ce bine eşti primit în casa mea.

— Mulţumesc mult! O să vorbesc cu Ed. Mă duc. Îmi face impresia că Maud dp-abia aşteaptă să plec… – insinuă el şi o şterse spre terenurile de tenis.

Jocurile erau în plină desfăşurare. Întrobă la cine se afla lista de înscrieri pentru meciurile următoare şi i se răspunse că a fost organizat un fel de campionat, că aveau loc meciurile de selecţie, dar tonismenii recunoscuţi, ca Dorothy Taylor sau Sam Stewart intră direct în concurs. Teserly rămase surprins auzind numele lui Dorothy Taylor. Socotind că trebuia să fii o într-unul din şezlângurile instalate între cele două terenuri paralele, la umbra palmierilor, o luă într-acolo.

Când o zări, se prefăcu atent la schimbările de mingi dintre doi jucători şi ca din greşeală – se împiedică în şezlongul eh Aproape că *o* răsturnă.

— Vă rog să mă scuza}! – făcu Gill şi se aplecă, pipăindu-şi genunchiul drept, la care într-a, dovăr se lovise într-unul din beţele şezlongului. Pielea era, zgâriată destul de zdra. vărt.

— Aşa îţi trebuie, dacă nu te uiţi unde mergi.

— Ai grijă să nu mori într-o zi de… bunătate.

— Nu sunt mai rea decât tino…

— Eu în schimb ştiu să joc tenis.

— Daa?!

— Nu prea grozav… fu orice caz, nu mu mulţumesc să privesc Ia

«Mii!

— De fapt şi eu am învăţat să joc. Sunt la a eincca lecţie de tenis. Şi o să te bat!

— Pe mine? făcu Gill pe încrezutul. Te sfătuiesc să – stai liniştită pentru că eu am studiat după Bealey 1.

— Nici nu mă gândesc. Te provoc la un meci!

— Bine, joc, dar cu o condiţie. Să ceri scuze că th-ai aşezat cu şezlongul în drumul meu.

Ochii roşii ai lui Dorotliy păreau acum în văpăi. Pretenţia lui Gill era „culmea neobrăzării, a impertinenţei, a obrăzniciei – a tot ce poate fi mai rău". ti venea să-l pălmuiască. Se stăpâni. Trebuia să joace cu ei. Îl va umili pe acest încrezut, răzbunându-se cu vârf şi îndesat.

— Îmi cer scuze – strecură ea printre dinţi.

— Bine. le primesc. Scuză-mă, mă duc să mă schimb.

Teserly ştia că femeile îl plăceau. „Făcuse praf" – cum spunea el însuşi, fetele din Dallas şi constituise punctul de atracţie al sexului slab Sa seratele bisăptămânaie organizate de fostul său coleg Stuart Lasdale, earfe urina acum dreptul la Harvard. Îşi alegea atitudinea pentru fiecare în parte, din instinct bărbătesc. Existase însă la cei doi prieteni şi o preocupare pentru stabilirea unor „metode" adecvate fiecărui gen de femeie. Şi băieţii nu s-au pulul plânge cu un avuseseră suficient material de studiu

După ce se schimbă, o luă printre şezlonguri, spre capătul celălalt al terenului de tenis. Dorolhy se oprise acolo în dreptul unui tânăr, SYtci Kncckworth, fiul primarului din tos Angeles.

— Am aranjat să intrăm pe teren îndată ce se termină meciul acesta – îi spuse ea calm, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, când Gill se apropie.

— Cu cât scap mai repede de obligaţia asta, cu atât mai bine – zise Gill, aşezându-se lângă Dorotliy într-un fotoliu de paie.

— De ce obligaţie?!

— Din motive… multiple.

I Autorul unor cărţi despre jocul de tenis.

— Anume?

— Ai să te superi din nou.

— Nu! Care sunt?

— O să ţi le spun numai pe cele care nu te pot deranja. Primul: tu m-ai provocat. Al doilea: eşti doar la a cincea lecţie de joc. Al treilea: i-am promis lui Hope să-i fiu coechipier la vele. Al patrulea: mă aşteaptăi Dariene. I-am promis s-o învăţ să înoate „brasse”.

— Am auzit că nu mai sunteţi în amor.

— Cine te-a informat atât de bine ţi-a spus probabil că locul nu o vacant.

— Eu un încrezut şi un nesuferit!

— Să nu vorbim despre calităţile noastre comune. – o întrerupse

Gill. e 1

Imediat după eliberarea terenului, Gill, ghicind intenţiile partenerei sr.lc, forţă primul nota. Dorothy îi răspunse, trimiţându-l în colţuri, dar îs: dădu imediat seama că acesta băufase. „Cu atât mai bine, lecţia va fi şi mai, usturătoare!” începu să joace în maniera ei obişnuită: „Da, e o adversară. nu glumă!” îşi spuse Gill şi puse în aplicare tot ceea ce ştia. Jocul deveni pasionant. Se menţineau la o diferenţă de un* punct, când în f, voare3 unuia, când a celuilalt. Gill prinse o minge bună şi finaliza, câştigând.

— Ism datorezi o revanşă! spuse Dorothy, în timp ce părăseau terenul. Calitatea jocului lui era pentru ea o adevărată surpriză.

— Cu multă plăcere. Nu însă acuma. Să mă achit mai întâi de obligaţiile contactate.

— Obligaţii?! se opri ea din mers.

— Da. De-abia acestea sunt obligaţii. Cu tine eu am vrut să joc! Te-am căutat... Am văzut că stăteai în şezlong şi m-am wnpiedicat special... Cum scap, mă întorc.

Dorothy rămase de-a dreptul uluită. Se uita La Gill cum se depărta, îşi aminti cum o fixase atunci, la masa aceea de la „Papagal”. Să fi spus adevărul? Şi se simţi

deodată veselă, uşoară, parcă plutind.

Găulând-o pe Hope, Gill dădu cu ochii de Dariene, iar pentru că şi aceasta îl văzu şi-i făcea semn cu mâna, se îndreptă spre ea. O minţise pe Dorothy. Nu-i promisese nimic lui Dariene. De fapt, nu se mai întâlniseră de vreo trei săptămâni.

— Ce face frumosul meu Gill? – îl întâmpină ea, mlădiindu-se ca o pisică.

— Dar micuţa mea Dariene? o imită Teserly.

— Sufăr, Gill… Nu te-am mai văzut…

— Aa, te referi la noul tău coup de foudre – o întrerupse el cu compătimire în glas. Sărăcuţa 1

— Da, dar în încă îmi plăci!

— Ascultă, Bariene, cum reuşeşti să te îndrăgosteşti aşa de repede?

— A scris în „Hollywood Revue”. E modern! Clara Dow e la al nouălea anul ăsta. A descris cum i s-a întâmplat cu fiecare în part».

— Şi tu cum ai procedat cu noul tău coup de foudre? L-a? rugat, în timp ce conduceai maşina, să vadă dacă nu ai ceva pe obraz, lângă gură?

— De unde ştii? Ai citit-o şi tu pe Clara Dow7

— Nu, am cunoscut pe una din elevele ei. Adevărat, era una dintre cele mai silitoare… Şi e drăguţ noul tău boy-friend?

— O, Gill, e ca un cowboy! Dar tu îl ştii: Fred Andersen.

9

— Fred? Fred seamănă mai degrabă cu un bibliotecar!

— Vai, Gill! Cum…

— Ai văzut vreodată un cowboy?

— Da, la cinema!

— Car pini de iapă ţi s-a întâmplat să miroşi? o întrebă Gill foarte serios.

— Eşti nebun! exclamă Dariene îngrozită.

— De. loc! Fred ai tău miroase a săpun „Buchetul de Caşmâr”. iar lin cowboy adevărat a pipi de iapă! Dacă preferi, poate să fie şi de ai – Râse. Gill.

— Cum poţi să vorbeşti astfel?!

— Te referi la Fred sau la cai? &

— Eşti imposibil!

— Şi să ştii că dacă ai ghinionul să te îndrăgosteşti cum a de un cowboy veritabil, ăsta te leagă cu lasoul de şa şi nu mai faci tu un a coup de foudre toată viaţa ta! Doar pentru vacile sau b îi pe ea/v-i paşte… La revedere, dragostea mea veşnică. Ai grijă, mai schimbă mei da cu invitaţia la sărut în maşină!

O găsi pe Hope ascultând plictisită, ia masa soţului ei, teoriile lui Fred Andersen despre un dispozitiv electronic de-lansare a bombele: în avion. ÎYI – urray era numai urechi. Cei doi nu-l observară pe Tescrly. În schimb Hope îl văzu şi-i făcu semn discret din ochi în direcţia plajei.

Suprafaţa abia vălurită a oceanului de acelaşi ultramarin cu cerul care se oglindea în ea, fără măcar o scamă de nori, era brăzdată ici-colo de schifuri subţiri şi uşoare, de bărci cu motor sau cu vele. Gill aşteptă lângă, debarcader şi Hope nu întârzie prea mult.

— Cred că am făcut o greşeală venind aici – i se adresă ea, indicând în acelaşi timp unui servitor negru să tragă o barcă cu vele pe apă

— De ce? făcu Gill sincer nedumerit.

— O să-ţi spun…

— N-ai prefera o barcă cu motor?

— Te referi la stabilitate? întrebă ea ironic.

— Să fiu sincer, pur şi simplu nu mă pricep să manevrez pin rele.

— Ştiam. Acum însă mi-e indiferent… Să luăm o hârcă cu motor.

Se îndreptară spre garajul nautic fără să mai schimbe un cuvânt.

Ilope aştepta să rămână singuri. Gill tăcea din motive diplomatice, îi era teamă să nu strice totul printr-o întrebare prost plasată. Şi-o puse în sinea lui: – Ce vrea să spună cu acest „Acum mi-e indiferent”? Nu găsi. răspuns. Remarca ei era prea sinuoasă. În urechi îi răsuna în schimb: „Te referi la stabilitate?” Şi se întrebă din nou: Mă îndeamnă să fiu îndrăzneţ? Să n-aibă nicio grijă, nu sunt dintre cei timizi! Prea repede cade… Aşa face oare cu toţi?».

Aleseră o barcă Gill o ajută să se urce la volan şi o înfiorare îl electriza la atingerea pielii catifelate o braţului ei. Se aşeză alături. Hope scoase din cutia de bord o pereche de mănuşi de piele perforată, porni motorul şi. cuplându-l cu elicea, făcu barca să ţâşnească spre larg. Acul vitezometrului începu să oscileze dincolo de semnul rare indica patruzeci de mile pe oră. Curentul de aer năvălea după parbriz, biciundu-le feţele. Părul lung şi blond al lui Hope se transformase într-o jerbă aurie, scoţând şi mai mult în relief obrazul fin profilat, bronzat de soare. Privind o, o-asemui cu o zeitate şi nu se putu abţine să-şi mărturisească admiraţia:

— Eşti divină!

Motorul şi gazele eşapate urlau din răsputeri, însă Hope îi citi spusele în priviri. Reduse viteza şi când zgomotul încetă, se întoarse spre el.

— Gill. e o nebunie ce facem!

— Ştiu. Nu-mi pasă! răspunse ci şi ochii îi scânteiau, învăluind-o pătimaş şi răscolitor. Hope îi înţelese. Tulburată de ce văzuse în ci frământută de senzualitate şi emoţie, îşi lăsă capul pe volanul bărcii încercind să se feculeagă. Un glas lăuntric îi cerea prudenţă.

Gill îi luă braţul şi începu să i-l acopere de sărutări.

— Nu. Gill – şi-l trase ei. Opreşte-te-Carnea lui Hope

îi aprinse imaginaţia, care ardea acum ca o flacără orbitoare. Îşi pierdu capul. Se repezi s-o îmbrăţişeze, s-o sărute mult la nesfârşit Hope se apără. îl privi cum se retrage dezarmat. Dar negura de tristeţe dispăru repede. Ochii i se luminară din nou de patimă.

— Cât eşti de frumoasă! Mi-a! intrat în suflet, în minte, în ochi, în carne. Nu mai sunt cu Te văd peste tot. Mă uit la profesori, te văd pe tine. Din albul pereţilor tu îmi apari. Mă" chinuiesc. Te iubesc I înţelegi – te iubesc *t* ilope îl privea, fix. fascinată de exaltarea lui, îmbătată de sentimentelepe care i le trezise. Care femeie nu se simte magnetizatu când i se fac asemenea declaraţii? Mai ales că ochii lui Gill spuneau aceleaşi lucruri. Şi lui Hope îi plăcea Gill. Raţiunea însă învinse din nou.

— N-ar fi trebuit să te las să vorbeşti 1 – spuse ea sever

— De ce? Ştiu că nu-ţi sunt indiferent – Nu, nu-mi eşti… Gill, eu n-am dreptul să fac ce vreau, ce-mi place! E vorba de soarta mea, de viaţa mea, dacă vrei!

Sinceritatea ei îl dezarma. Încercă totuşi timid:

— De ce nu vrei să trăieşti altfel? Şi se gândi: „Dintr-un punct de vedere, mai bine că s-a terminat aşa. La un moment dat, unchiul Henry ar fi putut să bănuiască ceva şi atunci… în orice caz, mi-am făcut un aliat din ea".

— Câte milioane de femei n-ar vrea să fie în locul meu?! Hanii! Aşa că, băiatule, ai grijă – în – ţi o fată cu bani. Sunt destule gâsculiţe pe «ici. Eşti frumos…

— Aşa mi-a spus şi mama – mărturisi Gill, dar îi păru imediat rău 1 „Ce m-a găsit să-i spun

— Pentru că ea ştie ce înseamnă să n-ai!

Ştia şi Gill. De câte ori nu dorise el lucrurile pe care le văzuse la Stuart Lasdalc, iicn Robertson său. Márton Hrowler – cămăşi, cravate, haino ca ale lor. Nu folosise bufetul şcolii ca să păstreze bani. inventase tot felul de obligaţii şcolare ca să smulgă alţii de la zgârciobu! de Io şi

mereu apelase la economiile lui mom.

Hope – întorsese de mult barca, îndreptându-se spre (arin. dar la un moment dat motorul începu să tuşească, zvâcni de câteva ori şi se opri.

— Ce facem. Gill? spuse ea îngrijorată.

— O să ne remorcheze. Trebuit să se apropie cineva, Malul nu e aşa departe. Să aprindem un foc. ca naufragiaţii – glumi.

— Tu râzi. dar prelungirea acestei plimbări ar putea da ioc la coronntrii. O să audă Henry… Voiam chiar să-ţi spun să fii mai rezervat faţă de mine. Lui Ed îi place să trăncănească. Henry mi-a spus într-o zi. mai în glumă, mai în serios: Te uiţi cam drăgăstos la băiatul ăsta. Vreau să spun mai drăgăstos decât la un nepot" – îl imită ea pe Murray.

— Voi face întocmai. Dar lasă-mă să te sărut. Şi se aplecă spre ea.

Jâope se dădu în lături.

— Credeam că m-ai înţeles! E spre binele amândorora!

— Te rog. Hope! – o imploră. În ochi i se aprinse din nou flacăra dorinţei îţi jur că o să fiu cuminte. Mă dur apoi să văd ce arc motorul.

— Nu. nu trebuie. Gill! – protestă slab. Învăluindu-l cu o privire drăgăstoasă.

Era mulţumită că a înţeles-o, dar undeva. În sufletul ei de femeie, simţea un fel. de dezamăgire pentru exaltarea lui atât de repede stinsă. Ar fi vrut că e! să fi insistat mai mult, cu toate că era hotărâtă să pună capăt acestui joc pe care îl considera nebunesc şi periculos deopotrivă. Acum privirile ci spuneau: „Hai, îndrăzneşte!". Şi Gill îndrăzni…

Motorul bărcii era cu cel de automobil şi lui Ţeserinti-i fu greu să se descurce, înăţasc la şcoală conducerea şi elementele de bază ale m^3.

canicii auto pe care le experimentase apoi, în lipsa lui Jo, pe Chevroletul acestuia. Constată că un jiclor fusese blocat de o impuritate. După ce acostară la ţărm, Ilope rămase pes plaja să-şi întreţină musafirii aflaţi acolo, iar Gill o porni grăbit spre terenurile de tenis-o găsi pe Dorothy aşteptându-l, şi ea i se păru acum mult mai reuşită decât Ilope. Ochii ci ciudaţi ardeau ca jarul. Şi părul ca soarele în apus. Nasul cu nările arcuite şi dilatate, gura... Nu, gura Hope o avea mai frumoasă. În schimb ochii lui Dorothy...

— Cam mult au durat obligaţiile tale!...

— Tonul ei îi măguli amorul propriu. „A, va să zică a deranjat-o!

— M-am întâlnit cu o mulţime de cunoscuţi. Am stat apoi cu unchiul Henry... îţi dai seama că nu puteam să nu mă duc.

— Şi cu\IIope n-ai fost în larg? Simţise" atunci când Ilope îl invitase să-i fie coechipier, o împunsătură în inimă.

„De ce nu mă întreabă de Dariene? ** se gândi Giii.

— Nu, am făcut doar o plimbare cu barca cu motor.

Dorothy ar fi vrut să întrebe: „De ce barca cu motor şi nu cu vele? **, dar se abţinu. „Lasă că o să te joc eu, băiete!" îl anunţă ea în gând. Spuse: – Ed zicea că la „Ritz Club" e un hot-jazz teribil. Ce ar fi să mergem diseară acolo? O, a vină Fred cu Dariene, Ed cu Ann...

Conform tradiţiei „duminicilor de sport", o trompetă imitând răgetele unui măgar – căci stăpânul casei aparţinea Partidului Democrat i – anunţă că oaspeţii erau invitaţi la lunch. Se reuniră în apropierea vilei unde. tot conform tradiţiei, erau aşternute direct. pe iarbă feţe de masă care formau un uriaş triunghi echilateral. În vâri se aşează amfitrionul, având în stânga şi în dreapta pe cei doi fii ai. săi, iar apoi restul de băieţi. Fetele erau grupate în jurul lui Hope, ocupând latura de bază a triunghiului. Se servi un îmbelşugat bufet rece şi bineînţeles băuţuri.

Ca întotdeauna, Murray nu avu răbdare să aştepte sfârşitul mesei. Scoase o ţigară şi în momentul în care o. duse la gură câţiva tineri se repeziră simultan cu brichetele întinse, răsturnând o sticlă. Cu toate că aceasta nu i se întâmpla pentru prima oară, Murray se sperie şi, vrând să se ferească, îşi pierdu echilibrul căzând pe spate. Băieţii îl aşteptară să se ridice, stând toţi cu brichetele aprinse. Dar el aruncă furios ţigara.

— La dracu', Andy, tu era să-mi arzi cel mai rău! Vreau să spun, puteai să mă orbeşti.

Băieţii stinseră brichetele, retrăgându-se confuzi.

— Ce, astea sunt glume! remarcă Murray, acum mai calm. Adică profesorul ăla al vostru, Patterheimer sau cum dracu' îi spune, trebuie să

3 Măgarul este simbolul partidului deniucrat din S.U.A.

fie nebun. Iar voi n-aţi găsit altceva mai bun de făcut decât să-l imitaţi. Vreau să spun că dacă staţi cu capul aplecat într-o parte nu pricinuiţi nimănui niciun rău. Dar cu brichetele…

— Te-am rugat, tată, să-l invităm o dată şi pe ei.

— N-am fabrică de cadrane luminoase pentru ceasuri şi nici cu industria ceramică nu mă ocup. Vreau să spun că n-am devenit încă olar!

— Nu vă supăraţi, domnule – interveni George Kern – uraniul va avea în curând aplicaţii din cele maj neaşteptate…

— Eu nu cred. Mi-a explicat ceva Andy. E ea şi cum v-aţi fi pus în gând să zburaţi în lună.

Scara, cu ocazia recepţiei oferite în cinstea generalului Leslie Craves, care sosise într-o vizită de informare la uzinele „Aircars", Murray avu câteva surprize. După ce programul luă sfârşit iar oaspeţii începură să danseze, îl invită pe general la un cocteil în biroul-bibliotecă şi-i făcu semn lui Jack. valetul său de încredere,

să aibă grijă să nu fie deranjat.

Conversaţia o începu Craves cu aprecieri în legătură cu picioarele fetelor din baletul excentric, care evoluaseră pe terasă. Murray le susţinu. Apoi, socotind că introducerea a fost făcută, intră în subiect.

— Ce părere aveţi despre uzină? Vreau să spun... părerea personală.

— Am vizitat în cursul călătoriei mele, după cum ştiţi semioficiale, numeroase întreprinderi de acest gen. „Boeing", „Doiiglas", „United Aircraft"... „Consolidated*[3] nu-i prost organizată.

— V-aţi dat. probabil, seama că suntem înzestraţi cu utilajele cele mai moderne. Adică la un înalt nivel tehnic.

— Uzinele aeronautice au în general această tendinţă.

„Dracu' să te ia de vulpoi f Lasă că tot aflu eu pentru ce ai venit

— Din câte ştiu. uzinele de care aţi pomenit sunt mai

---

3 ' ' ••

Andy Murray crescuse pripernicit, cu o faţă urită, încadrată dc două urechi mari. Iii liceu îl porecliseră „clăpăugul", iar fetele, cu toate că la şaisprezece ani conducea maşina sa proprie, nu-i acordaseră niciodată aten- ţie. Un singur băiat, timid şi studios, din care cauză i se spunea „domni- şoara", David Mcny, îl atrăsese. Se împrieteni cu el. Amîndbi se însoriseră la Facultatea dc fizică a Universităţii California din Berkeley. şi, absol- vind-o printre primii, intrară să lucreze în laboratoarele de cercetări alo Institutului Tehnologic din Pasadena. Profesorul Robert Patterheimer preda în ambele instituţii de învăţământ superior, iar Andy începu să se numere ■printre aceia carc-l înconjurau pe „I'atty", aşa cum îl denumeau studenţii pe savant.

Şi nu era puţin lucru. Patterheimer sc bucura de un mare prestigiu ştiinţific în forurile academice ale ţării. Colaboratorii săi erau recrutaţi dintre cei mai buni absolvenţi şi, bineînţeles, se revărsa şi asupra lor ceva din aureola lui Patty. Ţineau mult la el. Din extravaganţă, căutau să-i imite toate gesturile, în special cel cu bricheta, căci Patterheimer. fumător pasionat, se repezea să ofere foc ori de cîte ori cineva din preajma lui

slab utilate. Fină mai acum câtva timp, nu-şi puica nimeni – permite investiţii. În plină recesiune!

— Conflagraţia europeană a schimbat lucrurile!

— Există însă un risc…

— Britanicii sunt îngrijoraţi, mister Murray… le lipsesc avioane! – accentua generalul pe ultimul cuvânî.

— Noi stăm Să dispoziţia oricui…

Statele Unite sunt neutre şi vor rămâno neutre f

Am vrut să spun „Aircars. Îmi spuneaţi, mi se pare, că aveţi un băiat inginer. Probabil un inginer foarte capabil. Vreau să spun. Întreprinderile lui. Californian Bank" simt lipsa mâinii de lucru. Adică uzinelor noastre de cauciuc sintetic din Los Angeles le-ar trebui un director. „Californian Bank" va rămâne îndatorată pentru concursul pe care ni l-aţi da… Adică prin fiul dumneavoastră.

— All right J

— Livrăm şi avioane gata echipate din tipurile pe care le-aţi văzut. În ultimul timp însă s-a pus accentul mai mult asupra producţiei de motoare. Vreau – să spun că am putea echilibra situaţia mărind eforturile şi în celelalte sectoare alo uzinei.

— Mi s-a cerut să recomand societăţi ale industriei noastre aeronautice care ar putea furniza să zirem… şaizeci şi cinci la sută aparatedo vânătoare şi restul bombardiere.

— Comanda de bombardiere ar prelua-o „Aircars". Cred că am putea acoperi cererea. Vreau să spun, ştiţi cu aproximaţie la ce număr de aparate s-ar ridica?

— Eu fac doar o vizită de… informare, domnule Murray. Cu totul neoficială în orice caz, necesităţile lor sunt mari. Amănuntele le veţi discuta cu reprezentanţii respectivi. Probabil că în două, trei săptămâni le veţi primi vizita.

— Perfect!

— În orice caz, războiul se va prelungi. America

rămâne însă neutră.

— Foarte bine! Vreau să spun, să nu se bage, Adică direct.

CAPITOLUL IV 1

Voia să «prindă o ţigară. Erau. recunoscuţi întotdeauna de studenţi după felul lor (le-a tino capul aplecat într-o parte. „Uite-l, ăsta e unul din băieţii lui Palty!” spuneau toţi cu invidie.

Andy se mândrea cu această poreclă. Încercase de cele va ori să-l tacă pe taică-său să-i invite profesorul la una din „duminicile de sport”, însă Henry rămăsese neînduplecat. Socotea cercetările lui Patty în domeniul minereului de uraniu, care îşi găsea aplicarea mai mult în producţia de cadrane luminoase, ca simple elucubraţii ştiinţifice, fără viitor, snn cel puţin fără un viitor apropiat.

Şi mai era ceva: ftlurray nu obişnuia să invite persoane pe care nu le cunoştea din relaţiile sale de afaceri fără să se informeze asupra lor. Andy îi spusese despre profesorul său că era un om deosebit de înzestrat, en o putere uriaşă de muncă, ambiţios şi energic, că cercetările ştiinţifico ale acestuia l-au făcut foarte apreciat în cercurile academice. iar articolele de specialitate publicate în presa periodică din diferite ţări i-au adus un renume internaţional. Dar [durraj nu se mulţumise numai cu relatările fiului său. Luase într-o zi deoparte pe unul din colegii mai mari ai lui Andy. Cliff Hughes, pe care-l ştia cu picioarele bine înfipte pe pământ. şi-l descususe în amănunt. Acesta făcu aprecieri tot. atât de elogioase la adresa lui Palty. al cărui farmec personal cucerea pe toţi cei care-l cunoşteau.

— Am auzit că ar avea idei radicale, vreau să spun. de stânga

— Patty şi-a făcut studiile în Germania, chiar în ajunul venirii lui Hitler la putere. Se spune că i-au fost omorât-o câteva rude acolo Nu pomeneşte de ele. Ne-a

povestit însă despre câţiva savanţi cărora nemţii le-au făcut de petrecanie.

— Şi de nstn-i de stânga?

Totuşi, Patty e un om foarte bogat... A moştenit de la taică-său, cunoscutul bancher Paucrheimev din IVall-Street, o avere de milioane

— Am aflat.

— A fost încurcat într-un scandal formidabil Patty trăia de câţiva ani cu ieanne Matlocu. fiica profesorului de literatură engleză din!! erlielcy. A cunoscut-o când aceasta studia psihiatria ta Pasadena şi era cât pe-aci să se căsătorească cu ca De fapt, erau ca şi căsătoriţi. Frecventau împreună cercuri de stânga... Patty a întâlnit însă o brunetă splendidă, soţia doctorului Morrison, s-a îndrăgostit nebuneşte de ea şi a lăsat-o pe Matiock. Se vorbeşte că şi asta a doua a fost de stânga sau... căsătorită cu un comunist înaintea lui Morrison. Cu toate că e născută în Germania şi-i rudă cu generalul ICeilel iar el o evreu. Vă daţi seama ce scandal a le. şi-l în mijlocul prietenilor şi rudelor foştilor parteneri A vuit tot corpul pedagogic din iSei-ketev şi Pasadena. Dar lui Patty puţin i-a păsat. A luat-o de soţieimnilâli (Ţipătaţi *o* ta Hughes îl determinară pe iMurra y să riposteze energic atunci când fiul său cel mare refuză, definitiv să ia cnoflucerea laboratoarelor de cercetări în curs de construcţie la uzinele „Aircars", pentru motivul că aveai de gând să se mute la Berkeley. Andy însă nu se lăsă.

— Este în interesul meu să fiu cât mai mult în preajma lui Patty I şi să ştii că nu e aşa de „roşu" cum spui. Pe mine mă preocupă deocamdată atât: să intru în lucrări alături de el.

— O să iasă din tine savant când...

Andy nu-l mai lăsă pe taică-său să termine... îi întoarse spatele şi ieşi trântind uşa. Cunoştea neîncrederea. şi chiar dispreţul pe care le manifesta acesta

faţă de aptitudinile, sale. Pe timpul când era încă elev, îl auzise spunând maică-sii: „Cu tine seamănă probabil! Din mine nu putea să iasă un astfel de degenerat. Uită-te la urechile lui!”. Suportase suficiente jigniri din partea colegilor, de la Ed. Acum nu mai era dispus s-o facă.

După câteva luni, Andy reuşi să se mute la Berkeley, unde lucra şi David ăâeny, plecat din Pasadena cu doi ani înainte. Reîntâlnirea îi bucură pe amândoi deopotrivă. David se ridicase vertiginos pe scara valorilor ştiinţifice din Universitate, i se publicaseră numeroase lucrări şi devenise unul dintre cei mai apropiaţi colaboratori ai lui Patterheimer. Andy era la curent cu succesele colegului său. Cât se afla la Los Angeles, ele îl lăsaseră indiferent. Alum însă, în contact direct cu realitatea pe care n-o bănuise chiar atât de favorabilă lui David, viermele invidiei, prezent mereu în el, nu-i dădu pace. Cultivându-l cu pricepere, căută să reînsufleţească vechea lor prietenie. Faptul că Meny era acum căsătorit îi îngreuna oarecum eforturile, dar el, datorită posibilităţilor materiale, ştiu să-şi manifeste cu mici atenţii simpatia faţă de Rita, soţia acestuia, să se facă primit ca un oaspete întotdeauna plăcut.

De la o vreme nu-şi mai anunţa vizitele. Astfel, într-o duminică d. după – amiază, ştiind că soţii Meny nil aveau intenţia: a plece nicăieri, t eeu pe la ei Fu surprins să constate că aveau musafiri. „A, şi mie nu mi-a spus nimic 1” gândi el cu ciudă. Majoritatea erau membri ai corpului profesoral. Pe unii îi cunoscuse; direct, în cadrul lucrărilor, fără să-i fi fost însă colegi, de laborator; pe alţii, din vedere.

Începu să se întreţină cu Rita Meny când din camera de alături apăru Cobert Patterheimer împingând o măsuţă pe rotile, cu tot felul de băuturi. „Pa t ty?… Ca un obişnuit al casei!” gândi el stupefiat în timp ce-l salută pe profesor. Se bucură auzindu-l pe acesta răspunzându-i cu sădită

simpatie; „Hello, Andy!”. Dar imediat se întrebă: „De ce nu mi-a spus că au invitaţi? Şi mâi cu seamă că vine Patterheimer? Ca să nu-mi dau seama că e aşa de bine cu el? Dr –, n-am ştiut că-şi fac vizite. Reciproc, prob b. l t A reuşit să-i intre sub piele? Dar cum? Numai contrazicându-l? Lui Patty îi place să-i demonstrezi că nu are dreptate, să teiei la harţă cu el, ca să-i dai posibilitatea să te combată şi astfel să –… şi verifice teoriile, David o face. Are şi eu pe! Ar trebui să ies d.in muţenia mea, să fiu mai dezinvolt. Câni vede că te supui, Patty comandă şi mai rău… Ca un general! îi place Balzac. O să-l provoc cu Balzac!”

Murray cunoştea obiceiul lui Patterlieiiner de a interveni cu citato literare în timpul celei mai profunde discuţii ştiinţifice. Erudiţia, memoria excelentă i le punea oricând la dispoziţie. Şi totdeauna găsea adânci analogii de sens. Andy îşi aducea aminte că într-o zi. Ia Pasadena. În timp ce-şi verifica lucrările de laborator, Patty remarcase pe neaşteptate:

— Cineva ne-a luat-o totuşi înainte!

— Cine? întrebase Murray uimit.

— Valéry, scriitorul! „Acum nu mai ştiu ceea ce poate sau nu şi cuprindă sau să producă. În clipa asta sau următoarea, un fragment al unui corp oarecare” – scrie ei într-o prefaţă la Poe. L-ai citii pe Valéry?

— Nu – răspunse Andy jenat.

— Trebuie să ne cultivăm grădina 1 – cere Voataire.

— După şiruri kilometrice de formule, e greu să-i iei pe scriitori la rând Prefer din nou formule.

— Încearcă scriitorii! Te vor odihni. Ţi-l recomand pe Balzac. În special ţie. Dar nu-l. uita pe Valéry 1 Este literatul care desprinde din ştiinţă mai mult decât savanţii, ideile pe care aceasta le naşte.

Murray îi ascultase sfatul şi îi citise pe amândoi. Se îndreptă spre Patterheimer hotărât – a provoace o dezbatere literară cu el. Dar acesta era preocupat de

prepararea cocteilului, scuturând ca un veritabil barman. În fiecare mină câte un shaker şi Andy se gândi că ar. trebui să aleagă un alt moment. Coti spre grupul de bărbaţi care râdea în hohote în jurul unei doamne. Îi auzi însă pe Patty adresându-i-se:

— Ai vrut să-mi spui ceva, Andy?

— A aflat o reţetă straşnică de cocteil. Mă gândeam să v-o recomand… Iâenumele pe care-l aveţi în materie m-a oprit însă din drum. Riscam să-mi povestiţi… geneza ei.

Patterheimer zâmbi amuzant şi invită lumea să nu lase bietele pahare să se intoxice cu alcool. Combinaţia se dovedi excelentă. Majoritatea îşi exprimară admiraţia. Patty mai turnă o dată în pahare şi invitaţii lui David reluară discuţiile întrerupte înainte. Andy îşi spuse că acum era cel mai potrivit moment, dar profesorul, parcă ghicindu-i gândurile, i-o luă înainte.

— Ei. cum ţi-a plăcut Valéry?

— Valéry e scânteietor Balzac m-a dezamăgit însă – îşi exprimă Murray părerea.

— Nu ţi-a plăcut ce sau cum scrie el? întrebă Patty calm, fără să arate surprindere.

— Pur şi simplu urăşte lumea care-l înconjoară.

— Ba mi. el îşi zugrăveşte monştrii fără mânie.

— Bine spus: „Monştrii”, Delormează în mod evident!

— De ce?! Putem oricând întâlni, şi chiar întâlnim, indivizi mai violenţi decât Bridau, mai răi decât Vautrin. Nu personajele lui sunt balzaciene, ci lumea oamenilor e balzaciană!

— Poate lumea Franţei secolului trecut…

— Din păcate, eroii lui nu sunt acontemporani – interveni în discuţii

Clievillard, profesor de drept internaţional la Berkeley, cel mai bun prieten al lui Patty, care se alăturase celor doi între timp. Tocmai acesta este marele lui merit. 1

— America nu este Franţa!

— Nu se cheamă Franţa! îl corija Clievillard pe Andy. Citindu-i pe Balzac cu ochii prezentului, găseşti zeci de copii fidele chiar printre vecinii tăi.

— Vă referiţi la America? întrebă consternat Murray.

— Da. da.

— Balzac a descris o societate care astăzi în mod istoric nu mai există!

— Asemănare; nu identitate. Gobscck, cămătarul din „Comedia umană" era un personaj cu buze subţiri, cu haine ponosite, trăia în mizerie, într-o odaie modestă. Gobscckul nostru este un mucalit, exersat în a se face simpatic, şi el tronează la un birou elegant din propriul său zgârie-nori.

— O mare deosebire. De scop!

— N-am văzut tigri vegetarieni!

Andy continuă să dea atenţie remarcii lui Clievillard:

— De altfel şi acest Gobseck mi se pare, ca şi celelalte personaje ale lui Balzac, supradimensionat. Rămân la această primă părere a mea. Scriitorul însuşi spune că a făcut concurenţă stării civile!

— În sensul celor două mii de caractere creionate de el şi nu în acela al corespondenţei lor cu realitatea – interveni Patterhaimer. Înfăţişând cea mai mare parte din varietăţile speciei lintanc, a creat o lume.

— O lume dispărută astăzi!

— Dar „Sora Carrie", „Financiarul", „Titanul", „Doisprezece oameni", „Stoicul" nu constituie şi ele părţi componente ale unei tot atât de vaste „Comedii umane"?

— Dreiser totuşi nuri un Balzac – remarcă meditativ Patty. Prin subiecte oarecum. Prin stil în niciun caz!

— Totuşi, zeci de Clyde Griffiths i trăiesc şi, aidoma lui, vor şi ei să reuşească în viaţă!... – făcu Clievillard.

— Inexact! se opusese Murray. Este o diferenţă enormă între a-ţi dori o nevastă bogată şi a omorî o fiinţă pentru a-ţi atinge acest scop. Prin „O tragedie americană",

nu mai vorbesc de „Minerii din Ilarlam au cuvântul”, Dreiser a arătat încă o dată că e de fapt un „roşu”.

— Personajul principal al cărţii lui Dreiser „O tragedie americană”.

— Dacă Balzac ar trăi acum la noi, şi e I ar fi categorisit comunist i remarcă ironic Patty.

— S-a încercat şi cu Lewis – adăugă Chevillard.

Murray nu fu de acord:

— Sinclair Lewis e altceva.

— A descris babbiltismul

— În orice caz, nu-i pătimaş ca Dreiser. Cu toate că în „La mu’ una ca asta nu se poate întâmpla” alarmează în mod gratuit cu primejdia fascismului în America.

— Gratuit 7 întrebî aproape răstit Patterheimer. Aşa. se spunea şi în Germania înainte ca Hifler că acapareze puterea. Şi iată ce se întâmplă astăzi!

— Credeţi că opinia publică americană…

— Hm, opinia publică! îl întrerupse Patty pe Murray. Ce a putut face opinia publică în Germania? Ai să-mi spui că suntem în America, Da, dar cu ştiu, aşa cum ştii şi dumneata, că tocmai în America acţionează, no lâii rezultate. Partidul Naţional-Sociulist American, că ziarul său „National American” scrie tot timpul în manşetă: „S-au împlinit vremurile 1 Se impune un plan constructiv de guvernare. Numai fascismul poate să salveze naţiunea americană de primejdia comunistă!”. Vrei un abonament? Serie pe adresa: „New Yorli Est 14, strada llfi”.

— Făr „American Guard”, folosindu-se de această sperietoare, cheamă mereu: „Oameni pl rasei albe, uniţi-vă în jurul doctrinei americanismului arian Lindbergh colindă ţara adunând mii de auditori pe care-i îndeamnă să ceară o înţelegere cu Germania, pe Mru a împărţi cu ea stăpânirea lumii întregi.

— În momentul de faţă, fascismul constituie principalul pericol! spuse Chevillard. El şi nu Rusia a

pornit războiul împotriva democraţiilor occidentale!

— Englezii au crezut că o să se poată înţelege cil el aşa cum s-au înţeles la timpul său Thiers cu Bismarli pentru a zdrobi Comuna din Paris. Nemţii se simt destul de puternici să ia şi singuri Rusia.

— Numai că după Danemarca şi Norvegia, vor dezlănţui probabil ofensiva pe frontul francez. Au vrut să-şi asigure întâi flancurile. Cred că aţi auzit, profesorul Gettler a creat săptămâna trecută un Comitet de acţiune în favoarea democraţiilor. S-a izbit însă de izolaţionişti din Universitate. Ar trebui să-i dăm o mână de ajutor. În special tu. Patty. Te-ar urma băieţii tăi – propuse Chevillard.

S După numele lui Babbitt, figura centrală a cărţii cu acelaşi nume a scriitorului american Sinclair Lewis

— Semnez cu placer6 apelul către Casa Alba. Dar să mă ocup prea mult cu treburile astea, ştii bine că acum nu mai am timp.

— America rămâne izolaţionistă – fu de părere Murray.

— Nu-i în favoarea America/ Cu cât forţa lui Hitler creşte, cu atât devine mai impertinent. Să nu ne trezim într-o zi provocaţi. Ce ar fi. Patty, să ne mai faci un cocteil? Preferăm însă un tawern. Reţeta asta îţi reuşeşte grozav.

— Andy mi-a spus că ştie una straşnică… Urmez după aceea la rând.

Fire vioaie, în continuă mişcare, ca şi cum ar fi vrut să cheltuiască cu orice preţ energic, Patterheimer făcu o piruetă şi cu paşi de dans se îndreptă spre. grupul în care se găsea soţia sa.

Slab, cu o faţă de ascet, uimea pe toţi cei care-l cunoşteau prin dinamismul său fizic al cărui izvor era o adevărată enigmă şi mai ales prin cel iiiteh r \-3

Aşa* fusese dintoadeauna. Ca elev se orientase spre ştiinţele umanistice. Studiase franceza – scria chiar versuri

în această limbă – iar mai. târziu latina şi greaca, citindu-l în original pe Virgiliu şi Horaţiu, tot atât d bine ca pe Homer şi Platon. Îşi desăvârşise cunoştinţele la Universitatea Iâarvard pe care o absolvise cu suma cum laude.

Primind cu ocazia majoratului, ca dar din partea tatălui său, câteva zeci, de mii de dolari, plecă în Europa şi se înscrise Li Cabridge, unde făcu cunoştinţă cu renumiţii fizicieni Nieâs Bohr, Max Corn, Paul Dirac... Ascultă primele prelegeri despre teoria atomului, şi fizica îl cuceri definitiv. Se mută apoi la Universitatea din Göttingen. completându-şi studiile sub îndrumarea lui Max Born. La întoarcerea sa în Statele Unite, descoperi că se bucura de aprecierile cercurilor ştiinţifice. Zeci de universităţi americane îi oferiră catedra de fizică. Alese Universitatea californiană din Berkeley. „M-au atras acolo câteva cărţi vechi; colecţiile poeţilor francezi din secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea* din biblioteca universităţii au hotărî! totul” – obişnuia Patterheimer să spună.

Avea patruzeci de ani neîmpliniţi şi putea fi mulţumit de cariera sa. În cercurile savanţilor fizicieni trecea drept un teoretician strălucit, iar în cele universitare drept un eminent pedagog, iubit până la devotament de studenţi. Totuşi, spre deosebire de Born sau Bbhr, care erau nu numai dascăli talentaţi, dar şi deschizători de drumuri. Patterheimer nu dăruise lumii nicio idee nouă care să încununeze o epocă. Numeroasele sale articole ştiinţifice publicate în presa de specialitate din diferite ţări îi aduseseră recunoaşterea internaţională căci ele reprezentau o contribuţie valoroasă la schelăria noii fizici ce se înălţa în acea vreme, dar nu constituiau pietre de temelie ale acestei structuri. Aşa gândea şi Patty. Era ros de gândul că la patruzeci de ani nu putuse să atingă acele cuhni ale muncii creatoare.

pe care le escaladaseră Joliot Curie, Enrico Fermi,

Paul Dirac, Werner îl eisenberg, de aproximativ aceeaşi vârstă cu el.

Într-o zi. citi în ultimul număr al revistei berlineze „Naturwissensehaften** articolul intitulat ţ. Otto Ilahn şi F. Strassmann despre identificarea şi comportarea metalelor alcaline pământoase care se formează în bombardarea uraniului cu neutroni-şi rămase de-a dreptul stupefiat. Cei doi oameni de ştiinţă germani comunicau rezultatele unor experienţe ciudate, asemănătoare cu acelea ale lui irene urie: în uraniul bombardat cu neutroni apărea bariul. În tabloul lui Mendelecv, uraniul ocupă numărul de ordine 92, iar bariul 5S. „Cum e posibil ca nucleul atomului cu sarcina 92 să se transforme brusc într-un alt nucleu cu sarcina aproape de două ori mai mică?” se întrebă nedumerit Patty. Totuşi rezultate asemănătoare a obţinut şi irene Curie. Numai că la ea apărea 57 lantanul în loc de bariu. Do unde însă acest 5G sau... 57? nu putea să priceapă.

Patterheimer ştia că fizicianul italian Fermi, laureat al Premiului Nobel, emigrat în America din cauza regimului fascist din propria-i ţară, efectuase şi el bombardamente ale uraniului, descoperind radioactivitatea acestuia. Dar... 92 şi 5G?

Peste puţin timp, când în America sosi în vizită savantul danez Niels Bohr, misterul fu dezlegat. Bohr adusese cu el comunicările făcute de Lise* Meitner şi nepotul ei, Frisch. experimentatori talentaţi de la Universitatea din Copenhaga. 92 şi 5G însemna pur şi simplu descompunerea. nucleului de-uraniu în două jumătăţi. Dezagregarea uraniului!

La Washington se întruniră imediat într-o conferinţă să var ţi li. icieni americani şi cei emigraţi din Europa. Enrico Fermi, gesticuiind şi – Şi... – 7. nd de enfoţie de la engleză la italiană, încercă să demonstreze că dacă, în vă de „jumătăţi”, din interiorul nucleului. ies şi neutroni...

Cuvântul… dv.es” ere. Însă depăşit! Cu şase zile înainte, la Paris, Frederic Joliot-Curie şi soţia sa Irene, co. ntinuând să rămână liderii cercetărilor în domeniul ura vi ului, observaseră existenţa unor neutroni în momentul dezagregării şi rezultatul fusese publicat în „Comunicările** academice din Paris.

Patterheimer trecu cu febrilitate la experimentări, mobiliind în lreg colectivul de cercetători de la Berkelcy. Ştia că Fermi experimenta în laboratorul Universităţii Columbia, iar Led Szillard, savant originar din l garia, în laboratorul său din New York. Şi cu unul şi cu celălalt era greu să se măsoare.

Andy Murray nu observă nicio schimbare în atitudinea lui Patty faţă de el, ba mai mult, i se păru că David manifesta o oarecare răceala. Se hotărî să forţeze nota. Peste câtva timp, închine parterul unei vije. silule pe un drum lateral între Oakla. nd şi Berlieley şi, după ce o firmă specializată în decorarea interioarelor îi mobilă. apartamentul, se muta acolo. Putea oieri acum un ca, dru mai intim oaspeţilor săi docil în luxosul hotel „San

Francisco 1, unde stătuse până atunci, Nu lăsă să-i scape prilejul inaugurării şi invită pe toţi cei pe care-i socotea utili scopurilor sale. Bineînţeles ţie J’nuerheimer odată cu Chevillard şi David, dar pe niciunul din coleg, i de la laboratorul de radiaţii unde lucra.

Spre surprinderea sa, Patty, de obicei toarte punctual, nu-şi tăcea apariţia. De-abia David, venit ultimul, îi spuse că Pattferheimer trebuia să plece a doua *ti* fa Washington şi că îşi cerea scuze că ou. putea răspunde invitaţiei, fiind ocupat cu redactarea linei comunicări la care lucraseră împreună până atunci. Andy înjură în gând cu ciudă şi luând simbolul festiv – O sticlă mare de şampanie – anunţă cu o voce pe care o voia de stentor:

— Îmi va face plăcere să vă văd pe toţi reuniţi în fiecare vineri la mine. Viaţa trebuie trăită! Jos abstinenţa!

Şi eu mi-am pus în gând să trăiesc! încheie el cu emfază în pocnetul dopului, pregătit dinainte pentru destupare de către un valet negru, care prelua, imediat sticla şi începu să umple paharele musafirilor.

Văzându-i pe Chevillard şi David Meny discutând lângă o fereastră, se îndreptă spre ei. Ştia că Chevillard, numai cu doi ani mai maro decât Patty, era prietenul cel mai bun al acestuia.

Originar dintr-un orăşel din statul New Jersey, Chevillard studi în Franţa şi Norvegia, călătorise mult prin lume. Cu el, Paşterheimer put... să evadeze din fizică, să discute ore întregi despre literatura franceză de care amândoi erau deopotrivă de îndrăgostiţi, sari să-şi petreacă pur şi simplu timpul preparând. băuturi şi mâncăruri exotice. Când izbucnise scandalul în urma căsătoriei lui Patterheimer cu Ketty, Chevillard şi soţia lui. Barbara, fuseseră aproape singurii din cercul prietenilor lor comuni care-l susţinuseră. Cu aceasta, relaţiile lor deveniseră şi mai strânse.

Tocmai de aceea Andy îşi spuse: „Patty n-a venit, dar îl am pe Chevillard. Poate că acesta e şi mai accesibil!... Realizez acelaşi lucru... Aşa e mult mai. subtil!”

Conversaţia sări de la excursia pe care-i proiectaseră pentru duminică, la Ueinc, apoi la uşurinţa cu care Patterheimer învăţase sanscrita-şi, la un moment dat, David, referindu-Se la uriaşa putere de muncă a lui Patty şi la comunicarea pe care acesta rămăsese s-o – redacteze. Chevillard glumi;

— Mi se pare că v-a legat în lanţuri reacţia în lanţ.

— Suntem de-abia. – la începutul începutului şi limitele so-depăşesegreu de unul singur – remarcă Andy.

— De ce. de unul singur? În America sâni reuniţi savanţii cei mai de scârnă ai Europei centrale şi apusene!

— Murray are totuşi dreptate – interveni David – Ne risipim eforturile în direcţii paralele. Aceleaşi experienţe şi

chiar, mai avansate le efectuează şi grupul de atomişti din jurul lui Joliot Curie şi cel al lui James Chodwicis şi Thompson din Anglia. Dacă n-ar fi războiul…

— Am avut surpriza, cuutârul la bibliotecă un articol apărut în „Nature”, să dau peste o traducere foarte recentă dintr-o revistă rusească, despre uraniul 235, spuse Murray, dar David Meny îşi continuă ideea:

— Dacă n-ar fi războiul, s-ar putea realiza un schimb de experienţă din care fizica ar avea mult de câştigat. În orice caz, dacă se pun pe prim plan probleme de ordin naţional, nici America n-ar fi în pierdere. Încă din toamna lui 1338, Irene Curie a găsit în uraniu elementul „57” – lantamit. Deci lucrurile erau aproximativ ca la llabn.

— Spuneam de ruşi… reluă Andy.

— Îi au pe Kapiţa, Lundau, Kurceatov…

— Ani putea să-i propunem lui Patl. v să luăm legătura cu ei. – sugeră IMurray.

— Eşti nebun, băiete! suri David Meny.

— De ce? Ştiinţa e în afara politicii!

— Dar când ştiinţa serveşte politicii, se integrează în ea.

Susţineai…

— Era vorba de savanţii francezi şi englezi. De altfel, cu ocazia vizitei toi Barnos, ara stabilit o legătură cu el. Este cu totul altceva!…

Cheltuielile făcute cu instalarea şi cele necesitate de „vinerile Miirray”, cum îşi botezase el reuniunile din fiecare săptămână, avură darul să-i reducă simţitor fondurile băneşti cu care venise de la Los Angeles. Ducând o viaţă mai ordonată decât Ed, reuşise să pună ceva bani deoparte din sumele lunare cu care îl subvenţiona taică-său. Acum însă trăia pe picior mare şi nici) Henry nu-i mai trimisese vreun ban, după discuţia avută. Orgolios, Andy nu mai dăduse niciun semn de viaţă. Forţat de împrejurări, îi expedic o scrisoare în care îi arăta că era foarte bine

cotat la Beriteley, că se împrietenise cil Patterheimer, că era invitat mereu la acosta acasă, fapt care l-a silit să închirieze o vilă şi să primească în fiecare săptămână. Nu uită să specifice că ta reuniunile sale veneau cei mai renumiţi savanţi din toate domeniile care l-ar fi putut interesa pe Henry. De-abia spre sfârşit aduse vorba de bani. Sârbunie însă că avea nevoie de el pentru a reprezenta cu cinste numele de Murray şi că nu-şi închipuia că tatăl său i-ar fi putut pune piedici în eforturile1 sale de a reuşi cât mai bine în viaţă.

Henry Murray îi răspunse scurt:

1 *„Nu ştiu cum îndrăzneşti să mai apelezi la mitic după ce mi-ai trântit uşa în nas Vreau să spun eu n-ai dreptul să procedezi aşa, ştiind că* al *nevoie da ajutorul meu. Sunt supărat. Nu-ţi trimit nici im cent"*.

— Să te ia dracu'! izbucni Andy, mototolim] în pumn scrisoarea tiil taică-său. Trebuia să-i fi explicat – vorbi ci de unui singur, plimbându-se nervos prin cameră – că m-a jignit. Ieşindu-mi din fire, i-nm trântit uşa io nas Dar asta ar fi însemnat să-i cor scuze! Lui, enre-i vinovat! Că el

97

Nebunul din Brent – c. te vinovatul! În orice caz. era bine dacă o făceam înainte şi abia apoi. după vreo zece zile, să-i fi cerut bani. Acum e prea târziu. Trebuie născocit ceva… Dar ce?

Andy construia de câteva zile tot felul de stratageme care să-i deschidă calea spre punga tatălui său. Niciuna nu stătea însă în picioare şi el le respinse pe rând. Hotărî în cele din urmă să plece la Los Angeles. Lui Henry avea să-i spună că a fost invitat să ţină o prelegere la Fasadena. Îşi propunea să ia taurul de coarne – o discuţie dură despre copilăria sa, cu acuzaţii violente, apoi descărcarea bruscă a tensiunii şi împăcarea. După-amiază, primi, spre uimirea sa, o înştiinţare de la una din băncile din San Francisco prin care i se comunica că din dispoziţia lui „Californian

Bank” i-a fost deschis un cont în valoare de cinci îmi de dolari.

„A înnebunit tata!” fu prima lui reacţie.

Oricât îşi frământă creierul, nu putu să găsească explicaţia unei schimbări atât de bruşte în atitudinea lui Henry, Cea mai plauzibilă dintre ipoteze i se păru aceea a unei rupturi cu Ed. «Se vede că nu i-a convenit să se înhame la treabă sub biciul lui, iar tata îşi pune acum din nou speranţa în mine, momindu-mă cu bani. Dacă-i aşa, atunci de ce mi i-a trimis înainte? Nu, tata nu e omul să scape din mână un astfel de atu! Ar fi putut să mă şantajeze: „Primeşti să lucrezi la „Aircars” – îţi dau, refuzi – niciun cent.

Când Henry îi telefonă peste câteva zile, cerându-i să vină urgent la Los Angeles pentru a discuta o chestiune confidenţială, care nu suferea nicio amânare. bănuiala lui Andy se întări – şi mai mult. „Ai jucat prost – ai pierdut. Acum te am eu în mână, domnule tată! Dacă mai dai ceva bănişori, îţi promit să mă mai gândesc…; În timpul ăsta, pun eu lucrurile la punct cu Patty! Bagăţi-l slugă pe Ed al tău, nu pe mine!”

Ann Verlotti îşi reveni în urletul prelung, ca un vaiet des repetat, al sirenei ambulanţei. „Va să zică trăiesc. Dar Nick?”. Apoi, în aceeaşi clipă, înaintea ochilor i se desenă masca de buldog a unui camion apărută pe neaşteptate la un viraj, la numai câţiva paşi în faţa maşinii lor.

— Nick! gemu ea în timp ce încerca să deschidă ochii.

Nu, bărbatul în alb de lângă ea nu era Nick. „Dar ce-i cu Nick! Unde e Nick?”

— Staţi liniştită doamnă – îi spuse medicul, punându-i mâna pe frunte.

„Va să zică sunt rănită… gândi ea, dându-şi seama că avea capul bandajat. Dar Nick? Ce-i cu Nick?”

— Soţul meu trăieşte? întrebă ea rugător.

— Da. Mu fi (i îngrijorată. A fost urcat într-fi maşină înainte de sosirea noastră.

„Asta înseamnă că e mai grav decât mine.

— Ce-i cu el? Unde-i rănit? se adresă ea însoţitorului său. Se linişti însă singură mal înainte de a auzi răspunsul, aducându-şi aminte că ridicase mina să apere ochii soţului de cioburile parbrizului.

— Mi s-a spus că la... piept... Că este în afară de orice pericol – se grăbi medicul să adauge.

„Faţă mea! De ce tocmai la faţă? Ce o să spună Nick? De ce tocmai faţa?”

Gândurile îi fură întrerupte de oprirea maşinii. Când o coborâră cu targa, simţi o durere ascuţită în mâna stângă. Încercă s-o ridice. Durerea se accentua. Apoi, ca şi cum ar fi uitat de ea, începu să cerceteze printre picopape fiecare figură întâlnită în cale. La intrarea în sala de operaţie văzu o soră ieşind cu un cărucior pe care se contura, sub cearşaf, o formă omenească. Nick? – se întrebă ea cu groază. Adormi sub influenţa anesteziculuí, gândindu-se că medicul care o însoţise în maşină o încredinţase că soţul ei era în afară de orice periqol.

Se trezi seara târziu. Încercă ca prin vis să desluşească tot ce se întâmplase. vru să se intereseze de Nick, dar somnul fu mai tare decât ea. Abia a doua zi de dimineaţă se scula lucidă. Odată cu întrebzarea „Ce-i cu Nick?”, simţi bandajul înconjurându-i faţa. Ridică mâinile ca să-şi pipăie capul Constată bucuroasă că în mâna stângă nu mai simţea dureri. O privi. „Nu. nu se poate! Nu-i adevărat! refuză Ann să ia drept realitate ceea ce vedea, izbucni în plâns, contimiind să-şi privească mâna, car Inn locul palmei se termina cu un ciot.

Ann Verlotti nu se mai gândea la nimic. Prezentul era din cale-afară de crud. Nu-I raporta încă la viitor. Plângea în hohote şi atât. Câteva bolnave din salon încercară s-o încurajeze. Apoi fiecare îşi descrise în culorile cele mai

sumbre suferinţa pe care o avea. Egoist, omul se bucură să constate că nu-i singurul nenorocit pe pământ. Ann nici nu le auzea.

Târziu de tot puterile o părăsiră. Odată cu lacrimile i se scursese parcă şi mintea. Ca norii minaţi de furtună, mii de gânduri incoerente începură să zboare prin golul format. Unul singur revenea cel mai adesea, conturându-se în forme diferite, dar cu acelaşi conţinut: „Ce o să spună Nick?”. Treptat întrebarea se transformă în alta: „Ce face Nick?”. Încercă să se ridice din pat. Nu reuşi. Era prea slăbită. Vecina de pat o întrebă ce doreşte şi Ann o rugă să cheme o soră.

— Odată cu mine, îi spuse când aceasta veni, a fost accidentat şi soţul meu, Nick Verlotti. N-aţi auzit ce-i cu el, cum se simte?

— Nu, n-am auzit!

Poate te interesezi… – interveni o bolnavă. Doamna o să aibă grijă

«S – (! răsplătească serviciul…

— Da desigur! – se grăbi Ann să confirme. Nici nu încape îndoială. Te rog. acum însă. Nick Verlotti. A fost adus ieri înaintea mea. Nu uita: Nick Verlotti.

Începu să pândească uşa, aşteptând. Întoarcerea infirmierei. Şi-l închipui pe Nick într-un pat ca al ei, învelit cu un ceatsaf până la gât. Îi vedea faţa energică luminată mereu de un zâmbet afectuos. Deodată însă imaginea aceasta fu înlocuită de aceea a unei forme omeneşti, culcală în căruciorul pe care întâlnise la – intrarea în sala de operaţie. O alungă revenind la prima. Dar imaginea din urmă i se lipise parcă de creier. Tresări când se deschise uşa: un medic ce-l păru cunoscut intră în salon. Îşi aduse aminte că mai venise o dată ca s-o întrebe cum se simte şi tot el dăduse dispoziţie să i se facă o injecţie împotriva stării depresive.

— Mi-a spus infirmiera că v-aţi interesat de soţul

dumneavoastră.

— Da, ce-i cu el? făcu Ann nerăbdătoare.

— A fost lovit destul de grav la piept, însă noi sperăm că totul se va sfârşi cu bine.

— Unde-i? Vreau să-l văd! Şi încercă să se ridice.

Medicul o prinse uşor de umeri şi o culcă, fără ca Ann să se opună.

— În interesul sănătăţii lui s-a interzis să i se facă vizite. În cazul că-i vreţi răul... A întrebat şi el de dumneavoastră.

— Da? Şi... şi ce a spus? rosti Ann cu teamă în glas, ridicând braţul amputat.

— A fost fericit că aţi scăpat cu viaţă – spuse medicul după o clipă de ezitare.

A doua zi, Ann suferi o operaţie estetică. O bucată de piele înlocui pe cea distrusă a obrazului stâng, care deveni, aşa cum o încredinţase chirurgul, chiar mai frumos şi mai catifelat decât cel drept care scăpase neatins. Se împacă însă greu cu gândul că va rămâne o viaţă întreagă infirmă. Aproape că nu-i venea să creadă.

Începu să se neliniştească din nou cu privire la sănătatea lui Nick. O urmărea mereu, ca o presimţire neagră, viziunea căruciorului cu forma omenească ce se desena sub cearşaf. Fără să spună nimănui ce avea de gând. O porni spre saloanele bărbaţilor. Deschise uşă după uşă, dar nu dădu de Nick nicăieri. Agitată, o luă de la capăt. De data aceasta intră în fiecare salon, întrebându-i pe bolnavi dacă n-au auzit cumva de Nick Verlotti. În cele din urmă, se găsi cineva să-i răspundă:

— A stat în patul acela de lângă referastră. N-a trăit decât vreo două zile după ce l-au adus.

A.nu nu schijă niciun gest. Rămase încremenită lângă uşă. Numai ochii îi deschise mari, ca şi cum ei iar i dat perceperea senzorială a morţii, îşi pierdu cunoştinţa. Se trezi cu un medic aplecat asupra ei.

— Liniştiţi-Vă, doamnă! Vă rog să mă ascultaţi. L-am îngrijit pe soţul dumneavoastră şi el m-a însărcinat să vă predau o scrisoare.

— O scrisoare? se ridică Ann ca hipnotizată, stăpânindu-şi cu greu hohotele de plâns De la Nick?

— Da, domnul Verlotti mi-a dictat-o. Sunt doctorul Lnurent – se prezentă acesta. Doi bolnavi şi-au pus semnăturile pentru a confirma autenticitatea. Nu v-am predat-o până acum deoarece colegul care vă îngrijeşte Bil-a rugat să n-o fac, din cauza stării sănătăţii dumneavoastră. Dar acum. când aţi aflat... Şi doctorul Laurent scoase din portofel o foaie de bârfie împăturită, pe care i-o întinse-o luă repede şi, desfăcând-o, începu s-o citească *

Draga mea Ann.

Cred că nu mai am mult de trăit. Îmi pare rău că ai fost şi tu rănită.

Te rog să mă ierţi. Ştiu că bunătatea ta e nemărginită. Trebuie însă să-n pricinuiesc o nouă durere Împrejurăn̆ăte mă silesc s-o fac. În *strada 101 la numărul IS locuieşte o femeie cu numele de Roşită Brascos. Am trăit mai de mult cu ea Din legăturile noastre a rezultat o fetiţă. O cheamă Katherine. Are acum doi ani şi jumătate. Ea nu poartă nicio vină. Nu vreau să fie crescută de maică-sa. Dorinţa mea, te rog respect-o, este s-o iei la tine de Katherine şi să te ocupi tu de educaţia ei Vă las ia amândouă garajul. Nu-l vinde. Închiriază-l lui Joe Swanson E băiat cinstit* şi *toarte priceput. Cer ca scrisoarea să fie socotită în privinţa garajului co act oficia/. Primeşti cealaltă jumătate din veniturile garajului numai dacă o iei pe Katherine Creşte-o tu Te rog din sufle ştiu că n-ai să mă poţi ierta. Dar Katherine nu e cu nimic vinovată Te rog să mă crezi că te-am iubit mult. Mă gândesc numai la tine şi la Katherine. Respectă-mi dorinţa.*

Nick Ver/otti

Mai jos, sub fraza: „Scrisoarea a fost dictată doctorului Laurent în faţa noastră şi corespunde spuselor lui Nicli Verlotti”, erau aşternute două semnături descifrabile – John Haltei, Tom Newton – cu adresele respective.

Ann le citi şi pe acestea, maşină). Lacrimile i se uscaseră. Se ridică mută, cu ochii încremeniţi, prăsind undeva departe, dar fără să vadă nimic. Ieşi din cameră fără un cuvânt. Aşa se comportă tot timpul pe care-l mai petrecu în spital. În cele din urmă, ceru să plece şi medicii fură bucuroşi să scape de ea.

Închirio lui John Swanson garajul şi de-ahia ca ocazia. Îndeplinirii fermalilujilor notariale se trezi în faţa necesităţii de a lua o hotărârc în privinţa Katherânei. Nick Verlotti nu specificase în scrisoare ce destinaţie urma să se dea celeilalte jumătăţi din venitul pe care-l aducea garajul. În cazul că Ann ar fi refuzat să crească copilul. Lacuna se preta la diferite interpretări. niciuna însă favorabilă soţiei lui Verlotti. Avocatul o sfătui să îndeplinească dorinţa testatarului, pentru că altfel banii urmau să fie depuşi la o bancă până la majoratul Katherânei.

An ceru un termen de gândire şi după câteva zile de frământări să prezentă cu inima strânsă de umilinţă la adresa indicată în scrisoare. Să pomeni într-o curte înconjurată de mai multe clădiri. Un copil o condusa pe o scară până la locuinţa Sositei Brascos. Îi deschise o femeie cu o fizionomie tipică de spaniolă. Ann o examină dintr-o privire, constatând cu ciudă că tânăra era drăguţă, aproape frumoasă. După îmbrăcămintea ei neglijentă şi tonul supărat cu care răspunsese, se vedea că fusese trezită din somn.

— Sunt soţia lui Niclî Verlotti – se prezentă Ann mândrăc Aş vrea să stau de vorbă cu dumneavoastră.

— Da, poftiţi-La mine e cam deranjat... Adică văduva lui Nich Verlotti...

„Ştie! gândi Ann contrariată. Cum de a aflat?”

— Ştiu că a murit – spuse Roşită Brascos parcă citindu-i gândurile şi-i arătă un scaun. O să vorbesc eu”, ca să vă scutesc pe o situaţie neplăcută. Îmi dau seama prin ce treceţi. L-am cunoscut pe Nick înaintea dumneavoastră… Da, da înainte – preciză ea. citind uimirea pe faţa lui Ann. Aşa că nu ştiu care din noi două are dreptul să fie mai supărată pe cealaltă. Cred că eu, pentru că mi l-aţi luat. Dar nu sunt. Fetiţa are doi ani şi şapte luni, iar dumneavoastră v-aţi căsătorit acum doi ani.

Nu se gândise. Amănuntul era revelator. „Cum de nu mi-am dat seama?” se întrebă Ann.

— De fapt, nu mi I-aţi luat – continuă Roşită Brascos. Când am rămas însărcinată, Nick a propus să ne căsătorim. Am acceptat… Dar mai târziu ne-am dat seama şi unul şi celălalt că n-o să iasă nimic din treaba asta. Nick era foarte gelos, iar meseria mea mă obligă să fiu drăguţă cu toţi. Ştiţi probabil că sunt dansatoare într-un local de noapte… În timpul sarcinii pierdusem contractul şi am fost nevoită să caut un nou angajament-Nu au rost amănuntele. Esenţialul e că Nick v-a lăsat o scrisoare prin care…

— De unde ştiţi? nu se putu abţine Ann să întrebe.

— M-a informat un binevoitor contra sumei de cincizeci de *dolari*. Chiar unul din martorii care au semnat scrisoarea. O vreţi, deci, pe Katherine ca să puteţi încasa întregul venit al garajului. Eu ce am din afacerea asta?

Ann nu ştiu ce să-i răspundă. Nu-şi făcuse niciun plan înainte de a veni acolo şi nici măcar nu se întrebase cum va reacţiona femeia ia care avea de gând să se ducă. Reuşi în cele din urmă să spună:

Dar e dorinţa., lui.

Kosita Brascos zâmbi ironic:

— Să lăsăm asta!… În afară de aer, ne mai trebuie şi bani să trăim…

— Dar sunteţi marnă!… Aveţi tot interesul ca fetiţa să

crească spuse

Ann, uitându-se prin camera sumar mobilată. Nimic nu arăta că acolo trăia un copil.

— O să fiu sinceră – simţi Roşită Brascos nevoia să se justifice îbi ochii ei. Katherine, constituie o piedică pentru mine. Nu am timp de După-amiaza repetiţii… iar noaptea până firziu lucrez. Nu pot să-mi schimb profesiunea. Eu asta ştiu – să dansez. Bărbaţii când aud că ai şi un copil…

— Unde-i fetiţa?

— La o soră de-a mea, măritată după un fermier, nu departe de aici. La vreo treizeci de mile de Oakland. Trebuie să-i trimit şi ei bani… Pe gratis nimeni… V-am spus toate acestea pentru că eu pun condiţiile. Aveţi mai mult de pierdut decât mine dacă nu le acceptaţi. V-o dau pe Katherine numai în cazul în care se depune timp de zece ani în contul meu cincizeci la sută din jumătatea care i se cuvine ei. Indiferent de sumă – mare sau mică – cincizeci la sută!

Din felul cum se desfăşurase convorbirea, Ann intuise o astfel de propunere, aşa că nu fu luată prin surprindere. Dar găsi că pretenţiile Rositei Brascos erau exagerate.

— Cereţi mult prea mult! observă ea rigid.

— Dar eu am născut-o, am suferit cu ea! argumentă Kosita.

— Katherine va necesita cheltuieli… Nu sunt dispusă să accept.

— Garajele merg din ce în ce mai bine, iar al dumneavoastră este destul de cunoscut în oraş.

— Vă ofer douăzeci la sută pe opt ani. E suficient. Altfel, conform legii, partea Kiherinei va fi depusă la o bancă până la majoratul ei.

Căzură în cele din urmă de acord la treizeci la sută, pe timp de şase ani. Kosita Brascos se gândise: „Cine ştie ce se poate întâmpla mai târziu… Convenţia fu perfectată la notar, iar formele de înfiere încheiate în faţa organelor

judecătoreşti.

Ann închiriase între timp un apartament în San Francisco, astfel că a doua zi după ce o luă pe Katherine, se şi mută la noua adresă, unde aceasta trecu drept fiica ei naturală. Constatase, nu fără surprindere, cât de bine semăna fetiţa cu Kosita Brascos. Tot atât de brunetă, ochii mari, negri, tot atât de migdalaţi şi de frumoşi. Nu ştia nici ea de ce, dar se aşteptase să găsească trăsături de-ale lui Nick. Fu decepţionată să nu (recunoască niciuna. Katherine se manifesta deosebit de sperioasă, cu o sălbatică. Aon o porecli injun l. O izola într-o cantorii, îi angaja o bon!» şi nu se mai ocupi.

de ea.

Har lucrurile nu rămaseră aşa. Treptat-treptat, fiica îşi făcu tot mai mult loc în inima aceleia căreia îi spunea „mamă” şi în cele din urmă legături de trainică afecţiune reciprocă se sudară între ele. Când fata crescu mai mare, Ann descoperi la ca fruntea mare, frumos bombată a lui Niciţi ceva din trăsăturile asimetrice ale fetei acestuia şi în special firea lui independentă şi vioaie. Nu-i mai spunea de mult Iajun, dar nici Kathărine nu-l plăcea s-o cheme. O porecli Squirrel2 şi aşa-i rămase numele şi pentru colegele din şcoală.

Într-una din seri, pe când se întorceau tăcute de la Templu] Angelus, Katherine îşi întrebă pe neaşteptate mama:

— Do ce vorbeşti aşa de puţin despre tata?

Ann trăia tot timpul cu tema, deşi, n-o mai întâlnise de atunci pe Kosita Brascos, că aceasta o să-şi caute în cele din urmă Fiica. Se hotărâse mai de mult să-i spună adevărul, dar întotdeauna îi lipsise curajul s-o facă. Afăindu-se încă sub influenţa ritualului religios la care participaseră, is» păru că un înger, vorbind prin gura fiicei ci, îi cerea, să se mântuinscă de păcatul minciunii. Frână maşina, oprind-o lângă bordura trotuarului şi se întoarse

spre Katherine, care rămăsese surprinsă de reacţia provocată de întrebarea ei

— Ştii din spusele mele – începu Ann cu un tremur al vocii – că tatăl tău, Nick Verlolti, a murit într-un accident de automobil, că mic mi-a fost amputată mina şi că de acolo am cicatricea de lângă ureche. Aşa este. Da. Nicli Verlotti ţi-a fost tată. Dar cu… nu sunt… mama ta – i se curmă glasul de emdjie. Te-a făcut cu alta! rosti Ann cu vădită durere. Înainte de a se căsători cu mine. Eu nu ştiam nimic. Înainte de a muri. mi-a lăsat o scrisoare în care destăinuia că exişti pe lume şi-mi cerea să te cresc. Pentru că nu avea încredere în… cealaltă. Era dansatoare. Şi nu se putu abţine să adauge: Prezenţa ta o încurca! Am ţinut seama că era dorinţa lui de pe urmă şi am îndeplinit-o. To-am înfiat când aveai doi ani şi jumătate. Acum ştii tot.

Katherine rămase tăcută câteva clipe, privind parcă prin faţa transfi. garată a lui *Apa*. Apoi spuse calm, Iiotărât, dar în acelaşi timp cu o voce vibrând de căldură:

— Tu eşti mama încât Nu cunosc alta. Şi nici n-am să cunosc vreodată! Mamă este aceea care te creşte, care suferă pentru – tine şi nu aceea care te produce fizic… Şi. Încă incidental! adăuga ca eu un zâmbet amar.

1 Denumire peiorativă dată în S.U.A. – indienilor.

2 Veveriţa-Apoi adăugă, pe un ion glumeţ – Mai, dă drumul Iioddrbagcă, c5 Scont te trezeşti cu o namilă de poliţist ţi gata amenda…

Din ziua aceea, fiecare din ele căută să preîntâmpine eventuale susceptibilităţi, să-şi arate una alteia o şi mai mare afecţiune. Dragostea se SIS – ocie cu o trainică prietenie, care începuse încă de mai înainte *să n-o* clădească.

În vara următoare, înainte de terminarea şcolii, ICatherine se întoarse într-o sâmbătă noapte acasă mult mai târziu ca de obicei. Alergă de-a dreptul în dormitorul maică-sii care, neliniştită de întârzierea ei, era încă trează,

şi se aruncă plângând lângă ea. Printre hohote, îi mărturisi că i se întâmplase ceva îngrozitor.

Fire băieţoasă, Katlierinei îi plăcuseră de mică mai mult pistoalele decât păpuşile. Când vârsta de joacă rămase în urmă, ea continuă să caute prietenia băieţilor. Era de multe ori, fără să vrea, confidenta aventurilor lor galante. Începuse să dispreţuiască sexul slab, învăţând în acelaşi timp să se apere împotriva celui opus. Ann îi făcea mereu imputări, prevenind-o fără ocoluri că lucrurile se puteau sfârşi rău.

„Fetele nu ştiu decât să se bârfească lina pe alia, silit invidioase, iar pe deasupra, nişte gâsculiţe naive şi proaste 1” motiva de fiecare dată Katherine. Mama încercă să-şi impună prin severitate punctul de vedere. Dar, aşa cum se aşteptase, caracterul independent al fiicei sale o făcu pe aceasta să reacţioneze eu vehemenţă. Atunci Ann invocă părerea proastă pe care şi-o făceau coi din jur despre ea. „Nu mă justific decât în faţa lui Dumnezeu, a ta şi a mea!” – şi-i ţinu o întreagă teorie pe această temă.

La începutul anului, ICatherine îi mărturisise că-i plăcea un băiat, Boris Nash, şi că acesta avea ca şi ea intenţia de a intra la Academia de artă dramatică „Pasadena Playhouse”. Din felul cum îl descrise, mania îşi dădu seama că fiica ei se îndrăgostise. O prevenise din nou.

Lacrimile nu durară prea mult. De altfel, Katherine plângea rar şi atunci se ascundea ca să n-o vadă nimeni.

— Am fost mai întâi la un film. După ce am ieşit, Wyntrop a propus: „Ce ar fi să dansăm puţin cu toţii ne-am declarat de acord. Val şi Lavvreiice îmi spuseseră că se vor duce la „Black Cocli” aşa că am Siotărâi să mergem şi noi acolo, ca să nu fiu singură cu trei băieţi. Când am ajuns în faţa localului, Erik a intrat să vadă ce-i înăuntru, iar noi ceilalţi l-am aşteptat în stradă. A ieşit strâmbându-se. „E o lumeee! N-ai unde să te mişti. Şi nici urmă de Val şi

Lawrence”. Sare Wyntrop, adresându-se lui Boris: „Spuneai că babacii îşi petrec weekend-ul afară… Ce ar fi să mergem la tino! Ne pui discurile cil care te Lăudai atâta… Whisky bun ştiu că ai, io pentru Squircil luăm prăjituri.

— Şi tu gata, te-ai dus?! rosti mama cu imputare în glas-Da. nu m-am opus – recunoscu Katherine. Cu toate că aveam parcă un presentiment. Nu mi-a plăcut tonul entuziast al lui Wyntrop. Suna cam fals, Ne-am oprit în faţa unei cofetării şi în sinea mea m-am mirat de ce a trebuit să ocolim atâta când am întâlnit atâtea altele în drum. Mi-ajunsese la urechi că unii din băieţi frecventau cofetării speciale, unde sub formă de prăjituri consumă stupefiante. Dar n-aş fi bănuit vreodată că şi Boris era printre aceştia.

— Doamne, Doamne! ridică Ann mâinile spre cer.

— În timpul unui dans – continuă Katherine – am simţit deodată că-mi vine ameţeală. Ca şi cum m-aş prăbuşi într-un abis. Am vrut să ţip. N-am putut. Eram totuşi trează, îmi dădeam seama de ce se întâmplă. „Mai mult chiar, simţeam o exaltare. M-am culcat şi…

— Nu, nu-i adevărat! Spune că nu-i adevărat! strigă Ann.

— Dar de ce aşa? De ce? De ce? începu Katherine din nou să plângă, bombardând furioasă cu pumnii salteaua patului. Dacă m-ar fi rugat şi de astă dată, îi cedam…

— Eşti nebună! făcu Ann stupefiată.

— Toate fetele vor să scape. de beleaua asta… Dar nu aşa! De ce cu forţa? De ce? Bestii!… Brute!… Şi eu îl iubeam – izbucni iarăşi Katherine în plâns. M-am răzbunat însă cu vârf şi îndesat! zise ea cu o satisfacţie rea.

— Doamne! se sperie mama, cunoscând firea impulsivă a Katherinei.

— N-o să uit nici eu, dar nici el. cât va trăi! Când mi-am revenit, l-am găsit întins lângă mine. Mâncase o prăjitură sau două. Ceilalţi plecaseră. I-am înfipt unghiile

în amândoi obrajii, cum a făcut Margaret Glenn în „O amantă trădată” şi am plecat cu ele în jos. cu piele cu tot.

— O să te dea în judecată pentru desfigurare! spuse Ann cu teamă.

— N-o să îndrăznească Pot să invoc la urma urmei… legitima apărare.

— Scandal?! făcu maică-sa îngrozită. Tatăl lui Boris a fost mitropolitul bisericii ruse din San Francisco! Se bucură de multă trecere!

Cum se văzu mai târziu, părinţii lui Boris nu se gândiră să intenteze vreo acţiune împotriva Katherinei. Ar fi însemnat, în primul rând. O Compromitere pentru ei.

3

Treburile lui „Californiau Banii” mergeau din ce în ce mai bine, „Aircars” devenise o adevărată mină de aur şi totuşi Henry Murray nu avea odihnă nici ziua, nici noaptea. Începuse campânia electorală atât pentru alegerile prezidenţiale, cât şi pentru desemnarea celor doi senatori ai sta* tului California.

Întregul Los Angeles era parcă subordonat acestui eveniment. Zidurile erau împestriţate cu enorme afişe electorale. Un Roosevelt uriaş se desprindea de pe fundalul steagului înstelat, cu lozinca: „America are-nevoie de Roosevelt!”. Alături, de aceleaşi proporţii, Wendel] Wilkie vestea: „Votând pentru Wilkie, votezi pentru libertăţile interne!”. Erau candidaţii «celor două partide – Democrat şi Republican – la preşedinţia Americii. Radiojurnalele informau: Inaugurând campania electorală pentru al treilea termen, Roosevelt a cerut introducerea serviciului militar selectiv… în Rrooklyn, Wilkie a declarat: „Nimeni pe acest pământ nu are dreptul să se folosească de puterile prezidenţiale pentru a atrage poporul american în război”. Jack Martin, lider al partidului republican repetă: „Am votat iii ’37 legea de neutralitate, să respectăm atunci cu sfinţenie izolaţionismul

Marile ziare new-yorkeze, ca şi cele locale, consacrau pagini întregi dezbaterii problemelor de politică externă care erau în centrul campaniei electorale. În „New York Times”, specialistul în problemele militare Hanson Baldvvin comenta: „Singura nădejde care rămâne Angliei, acum când Franţa e aproape ocupată, este o pace de compromis”. Revista „Time” făcea să explodeze o. bombă: „Germania vrea să-şi impună dominaţia în lumea întreagă!” – era titlul cules cu litere de-o şchioapă pe prima pagină. Iar mai jos scria: „Din medii parlamentare şi industriale bine: informate, s-a aflat că a fost interceptat un raport secret trimis din America de Sud la Wilhelmstrasse de agentul von Zeebrugge, cu care ocazie au fost confirmate manevrele mişcării subterane naziste în America Centrală şi de Sud. Carlton Ward, preşedintele marii companii aeronautice „Fairchilds”, a expus în Comisia militară a senatului că raportul agentului german stabilea toate prevederile unui al treilea război mondial care; după ce Rusia avea să fie atacată şi eliminată în al doilea război, trebuia să pecetluiască soarta Statelor Unite şi să impună dominaţia Germaniei şi a naţional-socialismului în lumea întreagă”.

Ilotărât să obţină realegerea ginerelui său Gerald Grey în postul de senator din partea Californiei, Murray devenise, cum el însuşi spunea, statul major al acestuia. Angajă pe avocatul Kenney, cunoscut economist, pentru studierea poziţiei pe care urma s-o ia Grey faţă de anumite probleme economice sau politice, doi ghostwriters 2, pentru confecţionarea de discursuri, interviuri, răspunsuri la scrisori; câţiva ziarişti care urmau să se ocupe de publicitate, adică de apariţia permanentă în toate ziarele din California a numelui lui Gerald Grey, de studierea reacţiei maselor, de aranjare a conferinţelor de presă şi a vizitelor în toate localităţile vizate; în sfârşit, doi experţ Inn „atracţia emotivă” cu misiunea de a-l prezenta pe Grey ale

J Se subînţelege Ministerul de Externe al lui Ribbentrop. 8 În traducere literară: scriitori din umbră.

gătorilor drept omul care a reuşit în viaţă. Un alt specialist în „atracţia emotivă*” urma să se ocupe de apariţia pe piaţă a unor produse pe care să scrie colorat cu litere din ţesătura, „I like Grey t”.

Erau instalaţi cu toţii în birourile particulare ale lui Murray din centru! Los Angelesului şi Henry avea grijă ca ei să nu-i mănânce banii degeaba. Kăniânca până noaptea târziu pentru a sprijini eforturile lor. Secretarul îl anunţă că la radio se transmitea un discurs de al lui Koosevelt şi Henry acţiona un buton. „... Statele Unite trebuie să devină – recunoscu el vocea lui Koosevelt – marele arsenal al democraţiilor. În cazul că Anglia ar fi învinsă, puterile Axei ar controla toate continentele – Europa, Asia, Africa, Australia; toate mările, toate oceanele şi după asta ar concentra forţele lor navale şi militare împotriva „noastră”.

Gerald îl întrerupse, intrând pe neaşteptate în birou. Plecase de-abia de câteva zile la Washington şi Murray nu-i aştepta întoarcerea decât peste vreo două săptămâni.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă el îngrijorat, în loc de răspuns la salut.

— Nimic grav. Totuşi foarte important. Hai jos.

— De ce? Spune aici.

— Hai jos! insistă Gerald şi motivă arătând cu capul spre uşă.

— Ori ai înnebunit, ori vor să te aleagă preşedinte 1 făcu Murray, ridicându-se de la biroul său.

Când ajunseră în stradă. Murray făcu semn şoferului să iasă de la volan şi, urcându-se în locul acestuia, o porni însoţit de Grey pe străzilo Los Angelesului.

— Dă-i drumul odată, ce dracu’!

— Îl ştii pe Sachs? întrebă Gerald după o pauză.

— Bancherul? se puse Murray în gardă. Vreau să spun Alexander Sachs din Wall-Street?

— Da. el. Henry. dacă transpiră un sinngur cuvânt, o singură aluzie, intrăm într-un mare bucluc.

— Ce dracu', Gerald? I

— Ai mai spus tu... Nu vreau să ştiu de niciun „Californian Bank", de niciun Harriet, de niciun Babbie...

— Da, dar fără ei tot nu puteam pune mina pe „Aircars". Vreau să spun că n-am avut încotro.

— Acum e cu totul altceva. Trebuie să tatonezi singur lucrurile cu toate că „Henry, te mai fac o dată atent!

I t.

— Ce-s copil? Ajunge 1 exclamă Murray pierzându-şi răbdarea.

«<*t* 15» B «fi 5 R *O* 5 fi fi O *4 o 6* e – o 3 * îmi place Grey – lozincă electorală.

Leo Szillard hotărî să acţioneze. Din Europa îi sosise pe căi particulare ştirea că hitleriştii au interzis exportul de minereu de uraniu din Cehoslovacia cotropită. O altă ţară care dispunea de rezerve de uraniu, extrăgându-i din zăcămintele congoloze, era Belgia. „Nemţii trebuie împiedicaţi cu orice preţ să pună mina pe ele! Regina-mamă Elizabeta... Da, Einstein! Se bucură de încrederea ei deplină. I-ar putea trimite o scrisoare".

A doua zi, Szillard plecă la Princeton. unde se slabilise, după emigrarea sa în America, celebrul fizician. Albert Einstein. IVâai iuţii luă legătură cu compatriotul şi prietenul său, savantul atomist Eugen Wigner şi amândoi făcură o vizită lui Einstein în Morăer Street 112.

Se înserase. Einstein nu era acasă. îl aşteptară în grădina din faţa casei şi când acesta apăru, primul lucru pe care-l făcură fu să-i arate o informaţie apărută în pagina a treia a ziarului „New York Times" din 30 aprilie.

— Aţi citit? întrebă Szillard.

Einstein îşi scoase ochelarii din buzunarul vestei şi punându-i pe nasul său mare. citi în timp ce intrau cu toţii în casă.

„Doctorul Niels liohr din Copenhaga a declarat că bombardarea unei mici cantităţi din izotopul pur de uraniu 235 cu neutroni produce o reacţie în lanţ sau o explozie atomică… Dacă nu se vor lua măsuri, laboratoarele şi tot ceea ce se găseşte în jur, pe o rază de mai multe mile, vor sări în aer…”

— Eu n-am prevăzut că asta s-ar” putea înfăptui în cursul vieţii mele – spuse Einstein. Lumea mă numeşte, pare-se, un geniu sau ceva asemănător, însă eu, Albert Einstein, vă mărturisesc: n-am bănuit aceasta. Am vorbit şi eu cu Bohr.

— Otto Haini, a cărui capacitate o cunoaşteţi foarte bine…

— Ştiu ce vrei să spui… Dar Germania n-are uraniu!

— Au pus mâna pe ţara cea mai bogată în uraniu din Europa – Cehoslovacia. Mi-e teamă să nu încapă în mâinile lor şi rezervele din Belgia. Tocmai în legătură cu aceasta v-am ruga să adresaţi o scrisoare regineimame Elizabeta. care vă apreciază atât de mult. Pus în gardă, guvernul belgian va şti cum să acţioneze.

— Ar fi bine dacă am trimite o copie a acestei scrisori, spre informare. Departamentului de stat – propuse Wigner.

— Da – făcu gânditor Einstein. Întocmiţi proiectul unei astfel de scrisori şi veniţi cu ea – spuse el după câteva minute de tăcere.

Întors de la New York şi simţind o nehotărâre în atitudinea lui Ejnstei. Szillard îl vizită pe Otto IVathan, Un emigrant de origine germană care preda economia la unul din college-urile din New York, şi pentru care ştia că Einstein nutrea o afecţiune deosebită. „Nathan înţeleptul” – îl numea creatorul teoriei relativităţii pe acest om mic de statură, care îşi pierdea mer-ţi, ochelari, şi pălăria. „N-am întâlnit în viaţa mea un om cu atâta dezinteres pentru sine şi gata oricând să se sacrifice pentru aproapele sau spunea

Einstein despre Nathan.

În casa economistului german, Szillard îl găsi pe un alt emigrant, tot de origine germană, Gustav Stolper, economist şi el. Le povesti despre întrevederea avută cu Einstein.

— E o chestiune care trebuie sesizată Casei Albe – aprecie Gustav

Stolper. ar

— Birocraţia aparatului administrativ american e în stare s-o ţină într-un sertar ani de zile – zise Szillard sceptic. Şi apoi, după cum ştiţi, noi, emigranţii, avem prea puţin acces la astfel de foruri.

— Ştiu. Am în vedere cu totul altceva. Îl cunosc foarte bine pe financiarul Alfexander Sachs, prieten apropiat şi consilier influent al lui Roosevelt. V-aş putea face legătura cu el... Cred, că o să vă ajute.

Szillard se întâlni cu Sachs la Banca „Lehman Brothers" din Wall-Street.

— Stolper a avut dreptate. Preşedintele este persoana indicată – spuse categoric Sachs, după ce-l ascultă atent pe fizician. Se impune o acţiune energică şi rapidă. Care este această acţiune? Alarmarea guvernului belgian?... Nu, aceasta nu înseamnă a acţiona! Sunt necesare tratative urgente americano-belgiene pentru achiziţionarea rezervelor de uraniu şi exploatarea zăcămintelor congoleze. Ar fi punctul numărul unu. La punctul doi ar fi propunerea cu privire la finanţarea, sprijinul şi accelerarea cercetărilor atomice.

— Einstein nu va semna o astfel de scrisoare.

— Trebuie să semneze Vă voi spune deschis: Stolper mi-a vorbit despre dumneata ca despre un mare savant... Nimeni însă n-a auzit în America de Szillard. Sunt cinic, nu? Iartă-mă, te rog, dar în lumea noastră lucrurile sunt tratate fără menajamente. Einstein trebuie să semneze scrisoarea adresata lui Eoosevelt! Sarcina dumitale este să

obţii acest lucru, iar a mea-s-o înmânez preşedintelui. Mai mult: să fac tot posibilul ca ea să dea rezultate. Obţineţi semnătura. Altfel nemţii ne vor trimite superbomba asta în cap! îl atacă Sachs pe Szillard cu armele pe care le folosise fizicianul până atunci.

— Stolper este bun prieten cu Nathan, iar acesta din urmă „se bucură ele o deosebită consideraţie din i, artea lui Einstein.

— Am înţeles… Vom influenţa lucrurile. Să redactăm atunci proiectul scrisorii pe care i-o veţi da lui Einstein s-o semneze.

Cu Nathan lucrurile nu se desfăşurară însă chiar atât de uşor:

— Parafrazându-l pe Frish, aş spune că străbătând jungla fizicii, ei au prins la un moment dat de coadă un elefant şi nu mai ştiu ce. să facă cu el

— Că nu ştiu, mă îndoiesc. Că vor afla, sunt sigur – opinie Szillard… În genere vorbind, nu se poate ttfirma nimic *despre* existenţa unor secret» ale cercetărilor, cu toate că noi am pus embargo asupra experienţelor noastre. În această ordine de idei, cunoaşteţi foarte bine că ei îl au pe Ileisenberg, Otto Hahn, Max von Laue…

— Şi sunteţi siguri că aceştia vor realiza practic bomba:

— Contaţi pe faptul că conştiinţa nu le va permite să dea în mâinile lui Hitler o astfel de armă? răspunse Szillard printr-o întrebare.

— Conştiinţa?… Unor oameni care lucrează sub nazism?… Ilm… Mă îndoiesc profund. Să dea Dumnezeu să greşesc!

— În laboratoarele „Kaiser Wilhelm" ale lui Ilahn, lucrează Karl von Weizsäcker, al cărui tată e subsecretar de stat şi mâna dreaptă a lui Ribbentrop.

— Nu, nu la conştiinţa lor mă refeream. Ci la baza lor economică, la posibilităţile potenţiale de realizare a

bombei. Dumneavoastră singur aţi subliniat uriaşele investiţii de capital necesitate de crearea unei astfel de bombe. Să admitem, prin absurd, că minereul din Cehoslovacia le va fi suficient… Dar minereul, din câte am înţeles, este departe de a fi totul!

— Datoria noastră este să împiedicăm accesul lui Hitler nu numai la posibilităţi, ci chiar şi la supoziţii de posibilităţi viitoare. Ori. minereul din Congo…

— De curând am vizitat, cu prilejul unor prelegeri, statele din sud. Aţi văzut vreodată cum sunt trataţi negrii acolo? Am să fiu sincer: n-aş vrea să văd uraniul dumneavoastră în mâinile acestor oameni.

— Atunci el va ajunge în acelea ale lui Hitler. Care sunt mai periculoase? Alegeţi 1

Înarmat cu o scrisoare din partea lui Nathan, Szillard plecă cu maşina la Long Island, unde Einstein îşi petrecea concediul. Eugen YVigner se afla în California şi pe Szillard îl însoţea acum Edward Seller.

Originar şi el din Budapesta, Seller îşi făurea la vremea aceea cariera pe care o visa strălucită. Fiu al unui avocat bogat, crescut într-o sferă de snobism intelectual pentru care studiul obiectelor abstracte era o confirmare a capacităţii, tânărul Edward se îndreptase spre acest domeniu. Nu excela. Cariera sa ştiinţifică fusese hotărâtă de un accident. Pe când se afla la München, în anii de studenţie, plecând odată în excursie cu un rucsac greu în spinare, voise să sară într-un tramvai însă piciorul îi alunecase şi nimeri – sub o maşină. Vanitatea transformă apoi infirmitatea sa fizică într-un puternic stimulent, într-o îndârjită voinţă de a se remarca pe plan spiritual. La Karlsruhe, Leipzig, Göttingen, făcu cunoştinţă cu străluciţi fizicieni şi se dedică mecanicii cuantice. Dar. lucrând mai târziu la institutul de fizică teoretică de la Kodan. sub conducerea eminentului savant Niels Bohr, se consacră fizicii. Datorită soţiei sale, care avea legături cu cercurile

Rockefeller, intră sub protecţia acestora. Subvenţiile căpătate îi permiseră să-şi continue studiile în Anglia la institutul biochimistului de renume mondial, doctorul Dounnh. La sosirea în Statele ţiuite, obţinu o catedră de profesor, la universitatea „George Washington”.

Ajungând, după o cursă de două ore, Ja Long Island, Seller, care se afla ia volan, opri maşina cu gândul să se uite pe hartă pentru a stabili exact drumul spre localitatea unde se afla Einstein. Numele acesteia le fusese transmis prin telefon, iar acum îşi dădea seama că îl uitaseră. Căzură de acord că probabil era Patehpga, la câteva mile de locul unde se găseau. La Patchoga însă, pierdură două ore întmbând de vila doctor Moore. Nimeni nu auzise de ea.

— Cred că ar trebui să ne întoarcem acasă – propuse Sziliard.

— Să mai întrebăm, insistă Seller... Poate că, în cele din urmă, vom găsi pe cineva care să ştie.

— OUO Nathan găseşte (reaba aceasta foarte discutabilă din punct de vedere al conştiinţei! exterioriza Sziliard pe neaşteptate gândul csrc-l frumântase toi timpul drumului.

— Sunteţi, cred, de acord cu mine că conştiinţa nu-i de loc un criteriu obiectiv. Fiind o categorie morală şi nicidecum una ştiinţifică, doi indivizi, cu microclimatul lor sufletesc caracterizat de proprietăţi distincte, vor aprecia acelaşi fapt în mod diferit. Unul va ţine seama de circumstanţe puternice, celălalt le va neglija chiar dacă ele îi sunt sesizabile. Consider nejust ca o problemă ştiinţifică, indiferent care, să fie abordată din punctul de vedere al unor concepţii subiective apriorice.

— Acţiunea mea om pornit-o finind seama de criteriul moralei şi au de acela al ştiinţei. Morala îmi spune că llitler trebuie împiedicat să-şi facă o armă din această descoperire a geniului uman. Ceea ce mă nelinişteşte este

că în afară de chemarea la vigilenţă, purtăm în buzunar un mesaj care îndeamnă la producerea ei! sublinic Sziliard.

— Vedeţi, şi cu aceasta voi confirma cele spuse mai înainte: conştiinţa mea, judecătorul meu lăuntric, incoruptibil, îmi spune că este bine ceea ce facem. Tocmai pentru că ţin seama de circumstanţe. Posibilitatea chiar ipotetică a lui llitler de a extermina lumea-Nu cumva o fi Pekonic? Exact, Pekonic!

— Da, Pekonic! îşi aduse şi Sziliard aminte de numele adevărat al localităţii.

Se îndreptară spre Pekonic, dar nici aici nu putură să dea de vila doctorului Moore. Cei veniţi în vilegiatură nu auziseră de ea.

— S-o lăsăm baltă şi să ne întoarcem acasă! spuse hotărât Sziliard. Să fie acesta un somn al sorţii?... Poate că facem o mare greşeală că încercăm să folosim ajutorul lui Einstein pentru a ne adresa autorităţilor”.

— Este de datoria noastră să facem acest pas! – îl întrerupse Seller, Să întrrebăm pe puştiul ăsta – r arătă el spre un băieţel de vreo şapte aai, frumos bronzat, care privea spre maşina lor, ronţăind o bucată de candel, Ai auzit cumva de vila doctorului Mooro 7 i se adresă Şeilor.

— Nu – negă acesta.

— Dar poate ştii cumva unde stă profesorul Einstein?

— Cum să nu?! Vă conduc, dacă vreţi, acolo.

Marele savant era acasă. Szillard îi citit proiectul scrisorii, întocmit în clădirea băncii „Lelimann Brothers” din YVall-Street. împreună cu Sachs şi după aceea bătu textul la maşină. Şeilor scoase stiloul şi i-i întinse lui Einstein. Acesta îl luă, dar nu iscăli. Se aşeză obosit în fotoliu.

— Urmează deci să se obţină o energie de natura celei solare, nu-i aşa? rosti Einstein brusc.

— Da – confirmă Szillard. Pe soare, în afară de „ciclul fundamentai Rotiiş” s-ar putea să aibă loc şi ceva analog

cu reacţia în lanţ din uraniu.

— Şi noi vrem să obţinem această energie din atonii tereştri… Avem oare dreptul să ucidem oameni cu energia cave a fost ascunsă de natură cu şapte lacăte şi care până acum nu era accesibilă oamenilor?

— Energia uraniului va fi folosită numai pentru autoapărare împotriva fascismului! – declară cu hotărâre Szillard.

— Autoapărare…

— Mi-aduc aminte – interveni Seller – că atunci când în ziarul „independance Beige" din Bruxelles, a apărut o scrisoare a unui cititor care întreba: „Ce sfat ar da pacifistul Einstein tineretului belgian dacă graniţele patriei sale ar fi cotropite de agresorul fascist?" dumneavoastră i-oţi răspuns în acelaşi ziar: „Să lupte! Să lupte cu arma în mână, până la ultima picătură de sânge!"

Einstein tăcu câtva timp. părând că se gândeşto la cele spuse de Seller şi întrebă deodată:

— Dar dacă fascismul va fi înfrânt înainte, să facem bomba?

— Atunci, ea nu va mai fi folosită în niciun caz în scopuri războinice! replică imediat Szillard, ridicându-se de pe scaun.

— Putem noi oare garanta aceasta?

— O garantează conştiinţa şi cinstea întregii ţări, o garantează numele lui Franklin Delano Eoosevelt! răspunse Szillard.

Einstein luă stiloul şi semnă scrisoarea.

*Preşedintelui Statelor Unite ale Americii Franklin D. Roosev*cit *din partea lui Albert Einstein Old Grave Road*

Nassen Point, Pekonic, Long Island Sir.

Anumite lucrări recente ale lui Fermi şi Szillard, care mi-au fost transmise în manuscris, m-ott *făcut să-mi dau seama că elementul chimic uraniu* poate *fi transformat într-o nouă şi importantă sursă de energie* în viitorul

apropiat. O serie de aspecte noi ale acestei probleme cer, pare-se, vigvenţă şi, dacă veţi fi de acord, acţiuni rapide din partea guvernului. Eu consider, de aceea, că e de datoria mea să atrag atenţia Domniei Voastre asupra următoarelor fapte şi recomandări.

În decursul ultimelor patru luni, datorită lucrărilor lui Joliot Curie în Franţa şi Fermi şi Szillard în America, este probabil că se va reuşi să se realizeze reacţia nucleară în lanţ într-o masă mare de uraniu, în urmă. *cărui fapt vor putea fi eliberate mari cantităţi de energie şi vor putea fi create elemente chimice radioactive. Este aproape siguR că aceasta se va realiza în viitorul cel mai apropiat.*

Acest nou fenomen poate sta de asemenea la baza unei bombe şi este posibil, deşi mai puţin probabil, că vor fi create bombe de un tip nou şi de o putere excepţională. O singură bombă de acest tip, fiind aşezată pe un vas şi făcută să explodeze într-un port, va distruge cu uşurinţă întreg portul şi va pustiii teritoriul înconjurător. Aceste bombe s-ar putea să fie prea grele pentru a putea fi transportate pe *calea aerului.*

Ţinând seama de această situaţie, s-ar putea ca Domnia-Voastră să dorească a stabili un contact permanent între guvern şi grupul de fizicieni care conduc, în America, cercetările asupra reacţiei în lanţ. Una din căile posibile pentru stabilirea acestui contact ar putea fi realizată prin împuternicirea de către Dumneavoastră a unei persoane care se bucură de încrederea Dumneavoastră şi care să îndeplinească în mod neoficial următoarele funcţii:

a) Să fie în contact cu instituţiile guvernamentale, ţinându-le la curent cu toate cercetările şi dându-le sfaturi, în special în ceea. ce priveşte asigurarea rezervelor minereului de uraniu din Statele Unite b) Să colaboreze la accelerarea lucrărilor experimentale care se efectuează în prezent în cadrul bugetelor laboratoarelor universitare,

*prin stabilirea contactului cu persoane particulare şi cu labora*toare *industriale*.

Eu sunt informat că Germania a sistat în prezent vânzarea de uraniu din *minele din Cehoslovacia cotropită*. *Faptul că Germania a făcut aceasta poate fi înţeles, dacă ţinem seama că fiul ministrului adjunct al Afacerilor Externe al Germaniei, von Weizsäcker, lucrează la Institutul „Kaiser Wilhelm" din Berlin, unde se reproduc în prezent lucrările americane în domeniul uraniului*.

Al dumneavoastră, A. Einstem

Două zile mai târziu, Sachs fu primit de Roosevelt. Acesta citi scrisoarea întocmită de el împreună cu Szillard şi semnată de Einstein, însă efectul se dovedi a nu fi cel aşteptat de Sachs.

— Lucrurile sunt în general interesante – spuse Koosevcit – dar amestecul guvernului în stadiul actual este, probabil, prematur şi schimbă vorba.

Plecând de la Casa Albă. Sachs obţinu de la preşedinte, drept consolare, o invitaţie la dejunul de a doua zi de dimineaţă.

Toată noaptea Financiarul se gândi ce ar fi trebuit să-i spună lui Koosevcit pentru a-l câştiga de partea sa. Măsură de sute de ori în lung şi în lat camera sa de la hotelul „Carlton", iar între unsprezece seara şi şapte dimineaţa ieşi de câteva ori. spre uimirea portarului, din hotel, îndreptându-se spre parcul alăturat. Spre ziuă, o idee îl făcu să strige „Evrika!". Se întoarse la hotel, se băgă sub duş. şi peste puţin timp intra din nou la Casa Albă.

Roosevelt mânca, stând în căruciorul său. Când îl văzu pe Sachs, îl întrebă ironic:

— Ce idee strălucită mai ai? Şi cât timp îţi trebuie ca să mi-o expui

— Aş vrea să vă povestesc o istorioară care ar putea să vă pară anecdotică…

Koosevcit încuviinţă din cap.

— În timpul războaielor napoleoniene, la împăratul Franţei s-a prezentat un tânăr inventator care, cunoscându-i intenţiile, i-a propus să-i construiască o flotilă de vase cu aburi, cu ajutorul căreia Napoleon ar fi putut să traverseze pe orice vreme Canalul Mânocii şi să debarce în Anglia. „Vase fără pânze?”. Aceasta i se păru corsicanului atât de neobişnuit, de fantastic, încât îl alungă pe Fulton. Şi astfel Anglia a fost salvată datorită miopiei adversarului. Dacă Napolean ar fi manifestat atunci mai multă perspicacitate, istoria secolului al nouăsprezecelea ar fi putut să capete o cu totul altă dezvoltare.

Preşedintele rămase câtva timp cu fruntea încreţită. Fără să pronunţe un cuvânt, scrise ceva pe o bucăţică de hârtie şi o întinse lacheului care servea la masă. Acesta din urmă se întoarse în scurt timp cu o sticlă de coniac din vremurile lui Napelon. Koosevcit îi făcu senin să toarne în două pahare. Îl ridică pe al său şi ciocni cu Sachs, invitându-l să bea.

— Ţi-i teamă, Alex, că naziştii vor să ne tragă clapa?

— Întocmai aşa! răspunse Sachs.

Roosevelt îl chemă pe aghiotantul său, generalul de brigadă Edwin Watson, cunoscut – în cercurile intime sub numele de Pa, şi-i întinse scrisoarea adusă de Sachs:

— Trebuie să acţionăm, Pa!

— Îţi dai seama, Henry, dacă se interesează Sachs! – … Imediat ce Koosevcit a spus „da”, Sachs a făcut tot posibilul ca proiectul bombei să t» tt fie monopolizat de armată sau flotă. Şi a reuşit. „Proiectul S-I”, cred că S „de la super”, a fost dat sub controlul nemijlocit al directorului Biroului naţional al standardelor, cu care Sachs e prieten.

— Trebuie să intru imediat în acţiune! spuse hotărât Murray Mărturisesc, am fost un mare tâmpit. Vreau să spun că Andy mi-a cerut bani ca să-şi facă drum alături de Patterheimer altui, care tocmai la uraniul ăsta lucrează, iar

eu l-am refuzat. Acum îmi dau seama: Andy o să reuşească în via (a. Şi eu care îl credeam un simplu egg-head 1. Da, trebuie să acţionez.

— Nu ştiu la ce te gândeşti tu, dar uite care e propunerea mea: Începem recrutarea de savanţi, fizicieni de ai noştri şi străini – am auzii că aceştia sunt mult mai pricepuţi – şi încheiem contracte cu ei pe mai mulţi ani. Laboratoarele „Aircars”-ului le-am putea utila tocmai în acest sens. Acum cât nu ştie nimeni, şi n-o să ştie pentru că sursa mea este mai zăvorâtă decât un seif, acest lucru poate fi făcut mult mai uşor. Trebuie să i-o iei însă înainte lui Sachs. O să aibă nevoie de savanţii pe care tu o să-i legi de tine şi atunci o să fie nevoit să ţi se adreseze. Banii tot n-o să-ţi ajungă să te apuci de treaba asta. Mi s-a spus că o să coste colosal. Calcule nu s-au făcut, dar o apreciere sumară a dat cifra de aproape un miliard.

Murray scoase un fluierat prelung.

4.

Dorothy Taylor îşi aruncă din nou ochii, nerăbdătoare, spre ceas, H se păru că barmanul zârabca ironic. „E pur şi simplu lipsă de bun simţ! frândi ea enervată. A nu ştiu cita oară de când mă face să-l aştept!”

Un tip o fixa insistent de când intrase în cafenea şi, nemaiputându-i suporta privirile, se ridică brusc de pe scaun. leşr în stradă, îndreptându-se decisă spre locul unde-şi parcase maşina. După câţiva paşi se opri. gândindu-se că poate întârzierea lui Gill era determinată de un caz fortuit. Se întoarse în faţa cafenelei unde avea întâlnirea „Mă mint. ştiu că mă mint şi totuşi o fac. E liber de la unu: acum e cinci… Unde îşi petrece orele? Înainte, folosea orice clipă liberă ca să fie cu mine. N-ar fi trebuit să mă culc cu el. A” vrut plăcere, I-am oferit plăcere. Să-l fi ţinut în şah… Mi-a spus-o categoric: „Sunt bărbat. Înţelege-mă… Vrei să te iubesc pe tine şi să mă culc, cu alt ştiu sigur: trăia cu flope. Poate că mai continuă?…”

Făcu câţiva paşi spre intrarea cafenelei, unde văzuse un telefon public, cu gândul de a suna la vila Murray, însă aducându-şi aminte de barman şi de tipul care o fixase, renunţă. Căută din priviri semnul unui nit telefon. „Cam s-o întreb dacă-i acolo tocmai pe Hope?! Da, trăieşte cu Hope f Dariene i-a văzut pe amândoi ieşind dintr-un motel. Minciuni! Nu era nici i „Cap de ou" – termen peiorativ la adresa' intelectualilor.

un Ed ca ei. 1. – a învăţat Gill să mă mintă. Cel mai bine ar! ca o voce binevoitoare să-l pună în gardă pe Henry. Nu i-ar ierta-o în primul md Sui Gill. Tata s-ar împotrivi atunci şi mai tare. «Singurul lucru acceptabil din toate astea este că-i nepotul lui Murray» – îi veniră în minte vorbele tatălui său. Totuşi, mă iubeşte. Mia spus-o. «Ai grijă să nu ţintească banii tăi prin tine. În definitiv, el n-are niciun chior. Dacă Murray ar fi ţinut atât de mult la el, l-ar fi băgat în afaceri. Slavă Domnului, avea cum sui dea un post ca lumea!» o avertizase tatăl ei. Nu, Gill e sincer. Spune însă totul râzând. Ia. r veselia lui e întotdeauna pigmentată cu ironie. De multe ori mă oboseşte. Mereu sunt nevoită să descifrez coca ce subînţelege. Poate că nu a vrut de la mine decât femeia. Cum ne întâlnim, nu caută decât să mă aibă. În maşină, în motel-uri, pe câmp… Indiferent unde. De fapt, şi eu vreau. Da, la asta se rezumă totul. Mi-a cerut plăcere. I-am dat-o. I-am cerut plăcere. Mi-a dat plăcere şi nimic mai mult. Bărbatul nu dă decât ceea ce i se cere. Nimic mai mult! Dar de ce nu vine? se întrebă, uitându-se din nou la ceas şi se trezi bătând din picior. Mă umileşte făcându-mă să aştept! Intenţioat probabil. Din calcul. Aşa a procedat tot timpul. Avansând şi retrăgându-se imediat. E o tactică. Înseamnă că vrea să mă păstreze, înseamnă că mă iubeşte! Aşa m-a cucerit. De fapt, a fost primul care mi-a trezit emoţia nesiguranţei. Cu ceilalţi, eu eram aceea care mă jucam Eu stabileam şi regulile jocului şi timpul când acesta

trebuia să se sfârşească. Nu. Gül no visează banii mei. Nu mi-ar fi povestit cu atâta sinceritate ce i-a spus Mnrra. v despre mine. «Bate fierul cât e cald – însoară-te cu ea. E o şansă pe care n-o întâlneşti des în viaţă!». Când l-am întrebat de ce nu-i vorbeşte tatii de căsătorie – şi de data aceasta tot eu am făcut primul pas – mi-a răspuns tot cu o întrebare: «Eşti sigură că mă iubeşti atât de mult?» şi a schimbat vorba. Şi aici poate să fie o tactică... Să arate cât e de dezinteresat... Vrea oare să se convingă cât de mult îl iubesc? Data trecută m-a provocat: «Ea tino e un capriciu plăcut». Poate că Ilope a avut dreptate – cu toate că intenţia ei a fost să mă lovească – când mi-a spus: «Lui Gil) îi plac toate femeile, frumoase. Toate deodată. Şi din toate pe el se place cel mai mult!». Trebuie să preiau iniţiativa. Eu să-l joc pe el. Am mai spus-o şi altă dată. De data aceasta însă sunt hotărâtă! Cu orice preţ. Şi dacă. vanitos cum este, se va ambiţiona? N-are decât!”

Se îndreptă hotărâtă spre locul unde îşi lăsase maşina, dar nu se putu abţine să-şi privească ceasul de la mână. Acum se înfurie de-a binelea 11 aşteptase aproape douăzeci şi cinci de minute... Să fi înţoies eu greşit ora întâlnirii? Iar mă mint! Nu mă voi duce acasă, ca să nu-i dau posibilitatea să mă găsească la telefon!”

Gill parcă maşina pe care o primise de la Ed, deoarece acesta îşi cumpărase un Chrysler de ultimul lip, chiar pe locul lăsat liber di? cca. 3 lui Dorothy şi alergă spre cafenea. „Era normal să plece – raţiona el negăsind-o. S-o fi făcut foc... îi trece! se gândi cil ciudă că din cauzză lui Ed îşi stricase programul şi se întrebă dacă ăl mai putea prinde pe Johnson, un coleg de şcoală care-l invitase să-şi petreacă weekend-ul în compania unei societăţi plăcute, pe lacul Tulare. N-o să mă apuc să miaun după ea. Am întârziat, am întârziat... N-a fost din vina mea. O să-i dau un telefon” * Vru să facă cale întoarsă spre cafenea, dar în acelaşi moment Pontiacul bej al lui Dorothy se opri

lângă el.

— Mă aştepţi de piuit? îl întrebă ea cu o intonaţie de vinovăţie în glas, scoţând capul pe fereastră. Se gândise la un moment dat pe drum că era posibil să i se fi întâmplat ceva neprevăzut lui Gill şi el să fi întârziat împotriva voinţei lui. Întorsese maşina, călcându-şi pe inimă, dar îşi spusese că n-avea. să oprească decât în cazul că ar fi văzut-o pe a lui, staţionată la locul de parcare din apropierea cafenelei.

— Tu de ce ai întârziat?

— Am vrut să văd cât eşti în stare să mă aştepţi.

— Aaa, mă pui la încercare?

Deschise, prefăcându-se furios, uşa maşinii lui Dorothy, îi luă capul în mâini şi aplecându-l spre spate, vru s-o sărute.

Ea se feri:

— Tu nu? Tu nu mă încerci? Să…

— Te-aş încerca acum – răspunse Gill în timp ce cu mâinile începu s-o caute febril.

— Gill, lumea! Ai înnebunit. Suntem în stradă. Am oprit neregulamentar! spuse îndepărtându-l.

Gill se trase înapoi ca şi cum ar fi făcut o eschivă pentru a nu fi lovit sub centură. O urmă pe Dorothy care închise uşa şi trase maşina cu spatele la bordura trotuarului.

— Va să zică, dacă nu era povestea cu Ed, stăteam ca un caraghios?! Numai pentru că tu ai capricii!

— Ce-i cu Ed?

— Era cu o tipă la el care nu voia să fie văzută. Ca să mă schimb.

L

a trebuit să aştept aproape trei ore în stradă… De văzut însă tot am văzut-o.

— Cine e! O cunosc?

— Aproximativ… Nu era rău deloc!

— Ce ai fi făcut dacă nu veneam?

— Aş fi răseblit întreg oraşul – râse Gill.

— Întotdeauna spui lucrurile serioase glumind – făcu îmbufnată.

— Nu-i nicio glumă! După o săptămână de post…

— Da, asta-i tot ceea ce vrei de la mineH. V

— Nu înţeleg de ce îmi împuţi să te doresc tot mai mult? O altă femeie ar fi încântată!

— Hope de pildă, nu? şi ochii şeinteiară de răutate.

ÎÂ8

— Ţi-am spus de atâica ori că n-a fost nimic între mine şi îâope.

— Dariene…

— Pui mai mult preţ pe halucinaţiile istericei aceleia decât pe ce-ţi spune Ed. Pe Dumnezeu nu pot să-l invoc ca martor…

— Gill!

— Probabil că nici pe el nu l-ai crede.

— Da, sigur.

— Nu m-aş mira să mă fi dus şi pe mine în motel-ul. În care ai fost cu Hope şi chiar în camera în care te-ai culcat cu ea (

— Iar ne certăm? Acest capitol, ţi-am spus, îl vreau încheiat. Am avut şi fără asta o săptămână rea.

— De ce? Ce s-a întâmplat?

— Marţi, după antrenament, nu mi s-a deschis trenul de aterizaj. Se defectase comanda. M-am zvârcolit în aer până am terminat benzina. L-am lăsat dracului de aparat şi am sărit cu paraşuta. Jos, m-a luat în primire comandantul. „Trebuia să-l pui pe burtă”. Îi convenea… Ce, era el înăuntru? Aveai şansa să rămâi azi…

— Gill!

— Îl ştii pe Mariani? Omoară întotdeauna mai puţine muşte decât mine. Într-un ceas, eu făcusem 42, iar el numai 33. I-am luat banii. Era pornit încă din ajun. Are tabietul lui. Se duce la closet întotdeauna seara. După

aceea se bărbiereşte, ca să n-o mai facă de dimineaţă… Văzându-i că-şi îmbracă pijamaua, i-am luat-o înainte, am deşurubat ţeava care porneşte în jos de la bazin, am turnat înăuntru două sticle de tuş roşu şi când Mariani a tras de miner, toată apa i-a curs în cap. Să-l fi văzut cum arăta Pijamaua ca pijamaua… S-a tot spălat pe cap până la ora unu noaptea. Cine crezi că s-a mai culcat? Ce-s petele astea roşii pe tine?” – l-a luat în primire comandantul. Nu ne-am putut abţine, am izbucnit cu toţii în râs. A urmat apoi concursul cu muştele în repausul de la prânz. Era furios şi, ca să-l întărit, i-am spus că singurul lucru la care se pricep italienii e să fie gangsteri. Nici n-am observat când m-a pocnit. Mi-a umflat ochiul drept de parcă aveam basedow. Ne-a pus comandantul să boxăm toată noaptea sacii de nisip din sala de gimnastică. Iar aseară, capac, am pierdut toţi banii la poker. Nu. lui Frank nu-i poţi rezista. Joacă prea tare şi în cele din urmă te curăţă. Joc şi eu… Dar el are cu ce!

— Asta înseamnă că azi ne facem programul la Ed…

4

Luni. când Gill Teserly se prezentă la şcoală, principalul subiect de discuţie era Katherâne Verlotti, studentă la Academia de artă dramatică „Pasadena Playhouse”.

Îi cucerise printr-o fermecătoare apariţie în rolul unei midinete pariu ziene. Publicul, care sub impresia ştirilor despre ocuparea Parisului era obsedai de imaginea zvasticii fluturând de la înălţimea turnului JSifel, e rechemase de nenumărate ori la rampă, iar elevii şcolii militare de aviaţie scandaseră minute în şir, repetând „Je t’aime”-ul ei pronunţat cu accent american. Ridicându-se în picioare, restul respectatorilor le urmaseră exemplul. Era lin „te iubesc” adresat Franţei cotropite, libertăţii zdrobite de cizma fascistă.

Când se adunară pe câmpul de zbor, elevul pilot

Mariani propuse achiziţionarea în exclusivitate a unuia din spectacolele Academiei de artă dramatică „Pasadena Playhouse** şi organizarea unei serate în cinstea Katherinei Verlotti. Toţi îşi băgară imediat vârfurile degetelor arătătoare de la ambele mâini între dinţi ceea ce, conform tradiţiei college-ului, însemna adeziune deplină.

După ce o delegaţie expuse comandantului şcolii dezideratul lor, seara, în dormitor, hotărâră să aleagă boy-friend-ul Katherinei, care să-i reprezinte pe lângă proaspăta vedetă. Fură emise două propuneri: una îl viza pe Teserly, cealaltă pe Mariani. Erau băieţii cei mai frumoşi din an şi în jurul lor gravitau simpatiile colegilor.

Cei care împărtăşeau prima propunere se strânseseră în Jurul lui Teserly; restul în jurul lui Mariani. Grupul lui Gill era mult mai numeros, începură să-şi motiveze fiecare poziţia. Argumentul lui Frank Gettler – că Toserly constituia sută la sută prototipul americanului ideal, iar înfăţişarea lui ar fi fost tocmai bună pentru un afiş care să facă reclamă recrutării – fu hotărâtor şi majoritatea suporterilor lui Mariani trecură în grupul lui GUI.

Sâmbută seara, după sfârşitul spectacolului, care cunoscu acelaşi emoţionant succes, băieţii îşi conduseră prietenele în sala balului şi, pentru a se conforma tradiţiei şcolii, se despărţiră de ele, a. şezându-se pe două noduri, unul în faţa celuilalt, într-un coridor de onoare. Dorothy rămase în compania lui Susic Snyder, prietena lui Frank Gettler, iar Gill îşi luă postul în primire. Când Katherinc Verlotti apăru, îmbrăcată în aceeaşi rochie simplă a midinetei pariziene, pe care o purtase şi pe scenă, băieţii, ridicând braţele, începură să sară „mingea** în loc, scandând în cor „Di, Di, Alfa-Di, Oi, Alfa… Bi, Di, Alfa… La capătul coridorului o aştepta Teserly. Uniforma militară îi sublinia supleţea, şi înălţimea, făcându-l să arate parcă şi

mai tânăr.

— Sunt pilot-elov în aviaţia militară a Statelor Unite – se prezentă el Katherinei, când aceasta se apropie. Într-o zi voi veni se va eliberez, domnişoară!

— Şi eu o să te primesc cu flori J răspunse Katherinc cu un zâmbet semnificativ, pretându-se jocului.

Orchestra atacă o melodie de dans, elevii desfăcurî rândurile, îndreptâffidu-se spre prietenele lor. Gil] rămase nemişcat, cu privirile aţintite în ochii negri şi adânci ai Katherinei.

— Invitaţi-mi la dans – spuse aceasta rupând tăcerea. Aşa prevede, «îi se pare, protocolul.

— Da, mi-am uitat rolul. Iertaţi-mă îşi se înclină invitând-o. N-aş fibun de actor.

— Nu s-ar putea spune – spuse ea cu subînţeles… De altfel, mult» actori îşi depăşesc câteodată rolurile… improvizând.

— Probabil că animaţi de un anumit sentiment.

Mai trist e când apelează la gaguri, scontând succesul uşor la public.

— Sau se integrează în rol, trăindu-l.

Ţinând-o mai departe decât impunea dansul, Clitl o privea drept în faţă, mişcându-se maşinal, în ritmul muzicii.

— Da, sunt şi din aceştia. Dar publicul nu le-o tolerează decât lor…

— Cabotinii în teatru, ca şi în viaţă, nu rămân decât cabotini şi nimic mai multâi recunoşti imediat.

— O bună reclamă nu-i exclus însă. să-i scoată drept virtuoşi – insinua Katherine. Exemple…

— Unui public care nu e dispus să se lase amăgit, mistificarea îi va fi sesizabilă.

— Operaţi ca noţiuni foarte largi şi interpretabile. Oamenii cumpără de obicei ambalajul… care o foarte frumos, şi nu marfa. Kniberine suporta calm şi indiferent

privirile lui insistente.

— Mai devreme sau mai târziu însă…

— Acest „mai târziu”, aproape întotdeauna devine „prea Orziii”. Timpul, luat material, nu este recuperabil.

— Argus, din cei o sută de ochi ai săi. Ţinea deschişi mimai cincizeci. Dumneavoastră – pe toţi o sută?

— De ce nu?

— Ddormaţie profesională?

— Adică?

— Se spune cu actorii interpretează de fapt roluri.

— Când un actor se inspiră în viaţă din teatru, el nu mai e decât un figurant: Şi pe o scenă şi pe alta. Ce ficţiune, plăsmuită chiar de cel mai genial creier omenesc, ar putea să concureze viaţa în ineditul împrejurărilor şi diversitate?

— Totuşi, cârtind o actriţă aş fi susceptibil…

— Înseamnă că nu veţi curta niciodată o actriţă.

— Ba da. Pe cea cu care dansez – îi căută el privările.

— Îndemnat de ce? Ce opinia expusă? S-ar putea să nu-mi aparţinu! S-o fi susţinut numai!…

I 2.4

— Căldura cu care…

— Noi învăţăm meşteşugul vibraţiilor!

— Dar nu şi pe al virtuţilor altora. Dă-mi voie să-ţi spun Katherine. Băie (îi îmi spun Gill.

— A venit ziua eliberării Franţei?

— Mi-ai promis că mă vei primi cu flori!

— A promis midineta pariziană pilotului-elev din forţele aeriene ale Statelor Unite.

— Nu mi-ar plăcea să cred că a fost doar o continuare a ficţiunii scenice.

— Te pricepi la reclamă?

— Nu! făcu Gill şi se opri din dans. Să te prezint-., viitoarei mele logodnice, sau ceva asemănător.

Şi luând-o de braţ, o porni spre extremitatea din

dreapta a barului uriaş, improvizat de-a lungul întregului perete, unde o văzuse pe Dorothy stând cu Frank Gettler şi cu prietena acestuia, Susie.

— Dacă te-a urmărit cu privirile, va crede că tot timpul n-ai făcut altceva decât să-mi povesteşti cât de puternic îţi bate inima pentru ea şi că, întrerupând dansul, mi-ai spus: „Să mergem s-o cunoaşteţi şi dumneavoastră, domnişoară1. Sau în cel mai rău caz, că te-ai plictisit groaznic dansând cu mine. Prin urmare, te pricepi la reclamă!

Gill nu răspunse ironiilor ei. Continua s-o conducă tăcut, strecurându-se printre perechile de dansatori. Când ajunseră în dreptul grupului, făcu prezentările.

— Încântaţi să vă cunoaştem. Suntem cu toţii entuziasmaţi de jocul dumneavoastră! spuse curtenitor Frank Gettler.

Katherine nu avu când să-i răspundă, căci băieţii năvăliră s-o invite la dans.

— Dansurile trei, şase, opt şi doisprezece mi-au fost acordate mie! îi preveni Gill sentenţios. Aşa că trageţi la sorţi pentru celelalte. Nu-i aşa, Katherine? o întrebă el insinuant.

— Puteţi trage la sorţi şi dansurile trei, şase şi doisprezece. Te vei mulţumi numai cu dansul opt, nu-i aşa, Gill? îi imită ea intonaţia vocii.

— Nu! exclamă Teserly categoric. Te rog.

— Toţi băieţii sunt de părere că tu şi domnişoara Katherine Verlotti formaţi o pereche straşnică – spuse Maliţios Mariani. Am vrea să ştim totuşi ce dansuri să tragem la sorţi. N-ai dreptul să impui voinţa ta invitatei de onoare a şcolii! – sublinie el ultimul cuvânt.

— Dar am dreptul, conform tradiţiei, să mă înscriu primul în carnetul ei de dansuri!

— Iar domnişoara Verlotti ţi-a acordat dansul opt.

— Băieţi, la mijloc a fost o neînţelegere – începu

Teserly calm. Domnişoara Verlotti mi-a acordat dansurile, neştiind bineînţeles de existenţa lui Dorothy şi în special de prezenta ei aci. Când i-am spus, mi-a lăsat numai un dans, retrăgându-mi-le pe celelalte. Voi credeţi că în cursul unui Singur dans, o femeie poate cuceri un bărbat? Nu, nu-i aşa?! Nici cu un credeam. Acum o ştiu sigur!

Toţi amuţiră. Şi deodată, în liniştea care se lăsase, Dorothy izbucni, bătând din picior:

— Te rog să mă conduci acasă! Apoi, făcându-şi loc printre cadeţii stupefiaţi de întorsătura lucrurilor, se îndreptă spre ieşire.

— Mă scuzi, te rog, Katherine. Trebuie s-o conduc pe fosta viitoara logodnică. Mariani – se întoarse Gill grav spre colegul său – te numesc adjunctul meu! Katherine, fii amabilă cu el. E mereu al doilea… – încheie Teserly cu o solicitudine exagerată.

O ajunse pe Dorothy afară. Merseră câtva timp unul lângă altul, fără să-şi spună un cuvânt. În cele din urmă, el rupse tăcerea:

— Sunt obligat să – (i cer iertare pentru situaţia penibilă în care…

— Ce a însemnat comportarea asta?

— E greu să-ţi explic acum.

— Te rog, îţi cer să explici!

— Nu acum! şi deschizând uşa Pontiac-ului, aşteptă ca ea să se urce la volan. Văzând-o că ezită, continuă: O să-ţi telefonez mâine.

— Va să zică, nu mergi cu mine?

— Nu.

— De ce?

— Nu-mi plac scenele… Şi nu-i singuul motiv.

— Bine. Atunci totul s-a terminat!

— Este de la sine înţeles.

— A avut dreptate Frank când mi-a spus că nu mă iubeşti, ca…

— În schimb te iubeşte el? Fii fericită!

— Gill!

— Crezi că nu ştiam că Franit îţi face curte! N-aş fi deschis vorba, dar ai făcut-o tu. O cară pe gâsculiţa aia de Susie peste tot după ei, numai ca să fie cu noi. Mie îmi spunea că tu nu mă iubeşti. Pentru că-l vedeam perfid, îi povesteam cu lux de amănunte timpul petrecut cu tine şi mai ales cum ne culcăm. Ticălosul tăcea. Se răzbuna numai la pocher. Acolo însă mă băteau banii lui, nu el. Dacă vrei să ştii, Frank a susţinut să fiu boy-friend-ul Katherinei. Poza în Ajax l – nu-i însă decât o parodie a lui Iago! Dar am uitat: tu nu-l citeşti pe filipinezul Shakespeare…

Dorothy – trase uşa, trântind-o. Gill îi făcu „pa" din mină.[4]

— Să nu *craii* cu astfel mu pui la încercare!! strigă ca coborâne!

geamul…

— Nu-mi tac iluzii!

Reîntors în sala balului, Teserly fu întâmpinat de privirile întrebătoare ale colegilor săi. Katlicrine şi Susic se aflau acolo unde le lăsase, într-un grup de băieţi, lângă bar. Se îndreptă spre ele.

— Ei, Frank – se adresă el colegului său' de şcoală – drumul spre inima lui Dorothy îţi este acum deschis. Apoi, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, o întrebă pe Katherinc: Dansul următor este dat?

— Bineînţeles. Dansurile trei, / şase şi doisprezece i-au revenit lui Mariani. Vezi, am ţinut seama că l-ai numit adjunct. De altfel, se achită mai bine de îndatoriri decât titularul. Şi în afară de asta, nu-şi blamează logodnica în public.

Gill se înclină ceremonios.

— Îmi voi aştepta atunci rândul, cu toate că aş putea

4 Simbol al prieteniei in Iliada lui flomer.

invoca uzurparea de… onoruri ale unei funcţii eligibile. Mă voi revanşa însă bătându-l la… muşte. Şi înclinându-se din nou, se retrase.

Pe când se instala pe un scaun înalt în celălalt capăt al barului, îi văzu pe Gettler venind după el.

— Frank, este mai cuminte pentru tine să mă laşi în pace.

— Gill…

— Vrei să pisez cu tine toate sticlele din rafturi?]

— E inexplicabil…

— O să te lămurească Dorothy. Tot ce vrei să ştii de la mine, i-am spus ei. Iar acum du-te dracului! şi îi întoarse spatele, comandând barmanului un julep, dar preparat ca în Texas, cu whisky, zahăr, gheaţă şi rumurele de mentă pisată.

Nu se mişcă de pe scaunul său până nu luă sfârşit dansul numărul şapte. Când orchestra făcu pauză, căci un dans dura patru melodii, se îndreptă spre locul unde se oprise Katherinc. Lângă ea se şi înfiinţase italianul, care-l preveni:

— Dansul numărul opt n-a început încă, iar pauzele aparţin boyfriendului.

— După câte ştiu, băieţii l-au ales pe Gill’ să-i reprezinte… – interveni Katherinc. Vă mulţumesc, domnule Mariani, că aţi fost amabil şi v-aţi ocupat până acum de mine.

— Hai, şterge-o! îi făcu Gill semn cu mâna, dezgustat. Şi să ştii că de azi nu mai Joc pe bani. Fiecare muscă pe care o sro omor în plus, to voi obliga s-o înghiţi I Domnişoară Verlotti, se întoarse el spre Katherine, îmi veţi face plăcerea să acceptaţi un crusch 1?

I Băutură preparată din zeamă de fructe.

— To comporţi ca un puşti năzuros – observă ea după ce făcură câţiva paşi spre bar. iartă-mă că-ţi spun. dar asta este impresia pe care o faei – U Poate ai fi vrut să-ţi spun:

„Bravo Gili, ai dovedit că eşti un actor şi nu un figurant”?

— Ţi s-a întâmplat vreodată să te „grizezi”? Aşteptându-mi rându) să dansez cu tine, m-am gândit la ceea ce s-a petrecut. Dacă raţionezi, ieşirea mea. blamarea logodnicii – cum i-ai spus tu – pare, mai ales la prima vedere… inexplicabilă. A fost o izbucnire, o descărcare electrică. Bansând cu tine am simţit… Parcă aş fi prizat un stupefiant sublim!

— Ai făcut-o vreodată?

— Să mistific viaţa?

— Atunci, de unde ştii?

— Mi s-a povestit.

Se urcară pe câte un scaun în faţa barului. Gili comandă o prăjitură şi un crusb pentru Katherine, iar pentru el un julep.

— Unul din colegii de şcoală care practicau acest sport, spuneau că la urmă încerci o senzaţie neplăctuă care e „trezirea din fericire”.

— Din plăsmuiri de fericire! preciză ea. Ai vrut pur şi simplu să impresionezi printr-un gest de teribilism.

— Nu, nu aceasta a fost intenţia mea. De fapt, nu am avut nicio intenţie. A fost o ieşire cu totul neprevăzută, pe care însă tu ai provocat-o. Întâi acuzându-mă că practic reclama – acesta a fost un şoc – apoi retrăgându-mi dansurile.

— Pe care nici nu ţi le acordasem şi pe care nici nu mi le-ul cerut.

— Uitasem unde mă aflam, nu auzeam muzică, râu vedeam oameni. Eram noi doi.

— Sunt încântată că în numai câteva minute de dans… sau te-am cucerit încă de când m-ai văzut pe scenă? întrebă maliţioasă.

— Nu, te-am aflat de-abia aici, în sala balului, când ai apărut pe coridorul de onoare. Fără să-mi dau seama, am improvizat atunci cuvintele cu care te-am întâmpinat. Cu

câteva minute înainte, nu erai decât o actriţă frumoasă şi talentată, al cărei joc aproape că nu l-am urmărit, dar al cărei boy-friend fusesem ales.

— Ştiu. În timpul pauzei, ţi-ai luat iubita şi ai plecat cu ea la maşină…

— Ţi-a spus Frank… O să ştii într-o zi povestea asta a mea cu Dorothy.

— Vorbeşti ca şi cum ai fi sigur că îţi voi acorda o întâlnire.

— Sunt hotărât s-o obţin!

— Nu ţi-ai pus. Întrebarea că aş putear să fiu angajată?

— Katherine, eşti divină! exclamă Gili cu admiraţie.

— Eşti un exaltat! Da. exact asta eşti: un exaltat spuse ea, râzând şi, sărind de pe scaun, adăugă; Hai să dansăm.

— Nu, te ros. să rămânem aici. Dacă ai virea să plecăm… la Santa Monica.

— Îţi imifi ochii romantici… Am fost curioasă să văd ce ai să-mi spui. M-a şocat oarecum purtarea ta.

— Da, am uitat că tu te inspiri în teatru din viaţă. Poate că astfel într-o zi ai să ajungi să fii soţia mea.

Katlierine izbucni în râs.

— Umorul tău îmi aminteşte de butadele lui Sălci 1 – făcu ea ironic.

— Iar curiozitatea ta – de John Beechman, care umbla zi şi noapte, ca Diogene, pe străzi, în căutarea de întâmplări care să-i inspire pana. Se spune că una din acestea i-a fost fatală…

5 – Gill nu putuse smulge Katherinei promisiunea unei întâlniri şi nici măcar permisiunea de a o conduce cu maşina la căminul Academiei de artă dramatică „Pasadena Playhouse”. În fiecare zi din săptămâna următoare îi scrisese câte o scrisoare, dar Katherine tăcea.

Pe Frank îl ignora pur şi simplu, în schimb lui

Mariani îi căuta mereu ceartă. Ştiau cu toţii că în momente de enervare, Gill repezea fulgerător mâna dreaptă înainte, lovind gâtul adversarului mai jos de bărbie, cu pieliţa dintre degetul cel mare şi arătător bine întinsă. Era o figură de jiu-jitsu, învăţată din filmul „Mister Motto învinge”, vizionat de cinci ori la rând. Băieţii nu reuşiseră încă să construiască o eschivă Lovitura paraliza adversarul, iar croşetul de stânga al lui Gill îl trimitea, invariabil, la pământ. Mariani simţise pe pielea lui ce însemna ca Teserly să fie supărat şi acum îl ocolea sau făceau totul ca să-i intre în voie.

Presăzând. după insuccesul primelor scrisori, soarta celorlalte, cumpără din timp un bilet pentru spectacolul de sâmbătă seara. Nu-şi alesese locul în rândul întâi ca să nu pară ostentativ, ci unul în rândul patru, la marginea din mijloc, unde totuşi putea fi văzut.

În timpul primelor două acte, Katherine nu dădu niciun semn că l-ar fi remarcat şi Gill nu reuşi să-i prindă nici pentru o clipă privirea. În pauză încercă să pătrundă în culise, dar portarul se arătă neînduplecat, fel ocupă locul după începutul actului trei, gândindu-se aproape tot timpul cum să-i atragă atenţia fără ca gestul său să pară intenţionat. Renunţă în cele din urmă, spunându-şi că o va aştepta la ieşirea actorilor. Când cortina căzu, se grăbi să iasă din sală, însă entuziasmul spectatorilor îi sugeră o idee.

3 Pseudonim al scriitorului satiric englez Hect or Hugtv Munro.

Reapariţia la rampă a Katherinei Verlotti, căci pe ea o chemau, stârral un tumult de ovaţii. În sala electrizată de midineta pariziannă, strigătul său: „Pe scenă, cu toţi la ea!” fu ca o scânteie. Gill sări printre primii şi, repezindu-se la Katherine, o cuprinse în braţe, sărutând-o. Spectatorii consideră gestul tânărului pilot al aviaţiei militare a Statelor Unite drept un simbol. În strigăte de „Vive la

France!” cei doi tineri se treziră ridicaţi pe braţe. Pentru o clipă privirile lor se întâlniră şi Gill, zâmbind, îi făcu din ochi un semn strengăresc de complicitate. Răsuflară amândoi uşuraţi când se văzură din nou cu picioarele pe pământ. Dar în aceeaşi clipă, un om în vârstă, mic de statură şi grăsuliu, care. şi croise cu greu drum prin mulţime, făcu o reverenţă în faţa lor.

— Copii, vă rog să-mi faceţi bucuria de a fi astă-seară invitaţii lui Jean Rougier.

Reverenţa fusese destul de caraghioasă, la prima vedere, astfel că tinerii nu ştiau ce să creadă. Dar Jean Rougier continuă cu aprindere:

— Franţa va fi liberă din nou într-o zi, aşa cum vor fi libere toate popoarele cotropite de Hitler! Apoi, trecând între Katherine şi Gill şi cu prânzându-i cu câte un braţ pe după mijloc, strigă: „Vive la liberté!” şi porni cu ei spre scările laterale ce duceau în sală.

Îi urmă întregul cortegiu de spectatori. Katherine îşi exprimă dorinţa de a se întoarce în cabină pentru a-şi schimba rochia, însă. domnul Rougier insistă să meargă aşa cum se găsea. Aruncând o privire în urmă, îşi dădu seama că i-ar fi fost greu să răzbată înapoi pe scenă şi se supuse.

Jean Rougier se dovedi a fi proprietarul unui vechi şi nu prea mare restaurant francez, situat în apropierea gării principale a Los Angelesului. Localul, denumit curios şi cine ştie de ce „Jean Valjean”, era aranjat cu gust – cochet şi intim în acelaşi timp. Tinerii se aşezară la o masă, sub o boltă de plante agăţătoare, din desişul cărora răzbătea difuz lumina multicoloră a zeci de beculeţe, ca nişte licurici. Amfitrionul le alcătui un m^3 nu de specialităţi franţuzeşti, stropite la început cu un vin sec de Provence, iar apoi cu deliciosul Margaux din recolta anului 1932.

Gill manifestă o poftă de adevărat gurmand, însă Katherine. cu toate insistenţele domnului Rougier şi

aprecierile superlative ale tânărului comesean, nu mâncă decât câteva stridii şi puţină langustă.

Discuţia se purtă în jurul tradiţiilor viticole ale Franţei, a trădării mareşalului Pétain şi guvernului de la Vichy, apoi în jurul operelor marelui scriitor Victor Hugo, care era favoritul gazdei.

La sfârşitul mesei, când chelnerul desfăcu o sticlă de şampanie Royal Chambéry-1925, păstrată, ca şi Margaux-ul, numai pentru „evenimente îffl familie", Rougier se ridică în picioare şi, închinând paharul, se adresă solemn oaspeţilor săi;

— Pentru cei care luptă ca Franţa să redevină liberă, pentru cei care vor lupta în viitor! Pentru dumneata domnişoară, pentru talentul, dualitate, care a nimă sentimentele cele mai nobile! Pentru dumneata, tinere pilot american. Poate că într-o zi – şi să dea Dumnezeu ca aceasta să fie cât mai apropiată – vei lupta pe cerul Franţei. Căci America nu poate rămâno indiferentă, dacă nu vrea ca propria-i libertate să fie ameninţată!

Băură cu toţii cupele până la fund.

— Acum, copiii mei, vă las singuri. Şi adăugă, zâmbind cu înţeles I Fie ca midineta pariziană să-l vrăjească pe pilotul american. În voi văd nu numai Franţa şi America, dar şi o minunată pereche de îndrăgostiţi. Vive la vie! Vive l'amour! Ie ură ol în limba sa natală.

— Este cea mai frumoasă seară din viaţa mea! exclamă Gili luând mina ICatherinei, după ce bătrânii Uougier se depărta.

Dar ea şi-o retrase.

— Da, mâncărurile au fost delicioase, ca şi vinurile.

— De ce eşti răutăcioasă? Tu ştii doar la ce mă refer! Poate că tot ce s-a întâmplat e un semn al sorţii).

— Sau, măj curând, un rezultai al stratagemei tale.

„T De ce?

— TO-am văzut foarte bine când ai îndemnat publicul

să urce pe scenă.

— A Fost pentru mine o clipă de dumnezeiască fericire când le aţi sărutat.

— Fără voia mea.

— Dar invitaţia pe care ne-a făcut-o acest francez simpatic, tot o stratagemă de a mea e? 1 – Un efect indirect.

— Da, seara aceasta, în acest local, sub această boltă cu licurici, lângă tine scumpă Katherine… este o stratagemă, stratagema fericirii, a sublimului…

Tăcu, căci chelnerul se apropia să le umple cupele.

Dacă doriţi ceva, vă stau la dispoziţie.

— Aş vrea să-mi faci un cocteil cu şampanie.

— Vai, domnule, să stricaţi acest Royal Chambéry prin amestec?! – exclamă chelnerul îngrozit. Ceva tare? şi zâmbi cu complicitate. Vă aduc un Courvoisier cinci stele.

— O. K.

— Mai mănânci din brânza asta? Dacă nu, „spune-i, te rog, chelnerului când se întoarce, s-o ia de aici. Miroase îngrozitor!

— Domnul Uougier s-a simţit prost că-l refuzai mereu.

— Cre. le-înă, eu m-am simţit şi mai prost că trebuia să-l refuz şi poate mai ales că trebuia să rezist tuturor deliciilor care s-au perindat pe sub nările mele – spuse ca zâmbind cri părere de rău.

— Să-ţi păstrezi linia, înţeleg. Dar să-ţi refuzi *o* dată o plăcere?

— Trebuie. Vreau să particip în primăvară la concursul de frumuseţe de la Long lâeach. Ca să mă lansez. Toţi cei de la „Pasadena Playhouso” spun că aşa voi fi mai cnrând remarcată. Din păcate am 128 de pfunzi Aşa că am redus regimul alimentar sub o mie de calorii.

— Va fi o lovitură. Bani din reclame, Hollywoodul…

— Tocmai de aceea nu mă Tac blondă… Deşi blondele

sunt preferate. Ai citit, desigur, că Lupe Vélez, vedeta mexicană de la Metro Goldw.vn Maybr s-a sinucis… Şi-a prins amantul înşelând-o.

— Schultze, un actoraş austriac – * îi arătă Gill că e bine informat

— Da, de mina a cincea. 11 iubea însă la nebunie. Au nevoie acum debrunetă.

— Să bem pentru reuşita ta 1 – propuse Gill ridicând paharul, în timp ce mâna-i stingă se aşează pe a ei. Xatherine şi-o retrase însă din nou. Atunci, acorda-mi măcar o privire – spuse el trist. Eu totuşi îţi doresc succes. Mult succes, Katherine t

— Melodramaticule! Nu-ţi acord nimic.

— Nu-i adevărat! în timpul mesei, te-am surprins cum mă examinai. Spune-mi, Katherine, că e adevărat, că nu am halucinaţii.

— Vrei să ştii ca să nu-ţi investeşti timpul degeaba?

— Nu fac din dragoste o afacere. Puteam să mă însor cu Dorotliy Taylor…

— Ai procedat sub impulsul momentului.

— A! dragostei!

— A! unui moment de exaltare.

— Şi acum?

— Al vinurilor şi şampaniei franţuzeşti – risc Katherine.

— Eşti rea. Fie… dacă-ţi face plăcere.

— De unde eşti, Gill?

— Californienilor nu le spun. Mă enervează înfumurarea lor.

— Texas?

— Da.

Katherine izbucni într-un râs molipsitor. Gill o seconda.

— Cum îţi spuneau acasă? o întrebă el pe neaşteptate.

— Squirell.

— Veveriţă?! Erai atât de neastâmpărată?

— Aşa mi se pare.

Aş vrea să-ţi spun uşa cum nu (i-a-mni spus nimeni. Tunsa «aptămâna m-am gândit…

— Şi ce nume mi-ai ales?

— Katty.

Nebunul din Brent – c!

] Un pfund – 450 grame.

— Nu… Mai bine… Kat.

— Da, Kat e mai frumos.

— Kat Veriotti… Iar eu ţi-am spus Sandii.

Ochii lor se întâlniră şi rămaseră astfel câteva secunde.

— Îţi mulţumesc, îţi mulţumesc mult! – exclamă Gill cu veneraţie şi mina şa dreaptă o apăsă pe cea a Katherinei.

Ea şi-o retrase însă din nou.

— Eşti un exaltat… şi în glasul ei nu mai era acum dojană, ci duioşie.

— Nu m-am cunoscut astfel decât în apropierea ta.

— Să mergem, Gill.

— Ce splendidă ar fi o plimbare la Santa Monica!

— E târziu…

Se ridicară de la masă, însă Gill întârzie câteva minute, neputând rezista tenaţiei de a turna peste restul de coniac din pahar şampania rămasă în sticlă. Punând palma peste gura acestuia, îl scutură de câteva ori şi-l dădu pe gât. Plescăi din limbă de mulţumire.

Domnul Jean Kougier le ieşi înainte.

— Vă mulţumesc, copiii inei, pentru plăcerea pe care mi-aţi făcut-o. Veţi fi întotdeauna bineveniţi la mine! Şi adăugă, amenințându-i cu degetul: Dar numai amândoi!

Tiill îndreptă maşina spre centru, traversă Wilshire Avenue şi ieşi pe artera care cobora spre litoral. Se opriră

între Santa Monica şi Malibu, sub şirul de palmieri ce străjuiau şoseaua, foşnind, la adierea brizei, din frunzele lor traforate. Pe întinderea întunecată şi fără de sfârşit a Pacificului, luna urcată în creştetul bolţii înstelate aşternea o uşoară cărare sclipitoare ce despica parcă apele în două.

— Vom veni mereu aici. Chiar în locul acesta. Toată viaţa!

— Toată viaţa… repetă Katherine gânditoare. Dacă ai putea să ştii ce-ţi rezervă viitorul…

— Eu îl privesc în faţă, deoarece cred în el. Şi-l voi face plin de bucurii! Pe care le vom împărtăşi amândoi. Nu, Kat?

Smulgându-se din braţele lui, Katherine fugi la maşină, fără să-l răspundă.

— Să mergem. Mi-e foarte rece în rochiţa asta – îl rugă când el se apropie.

6

Începură să-şi petreacă fiecare clipă liberă împreună. Sfmbătă seara erau nelipsiţii cochetului restaurant franţuzesc „Jean Valjean”, al cărui[5]

proprietar, devenit acum pentru ei, „Papa Jean”, avea grijă să le facă întotdeaun reduceri la preţ. Se duceau apoi să se plimbe pe coasta oceanului, oprindu-se între Santa Monica şi Malibu şi de fiecare dată Pacificul era martorul sărutărilor lor. Alteori, schimbau itinerariul preferând, după o vizită la „Papa Jean”, un local de dans, iar când Katherine era liberă, îşi petreceau weekend-ul pe munte sau în localităţile de pe litoral.

Dorothy rezistase o săptămână întreagă, aşteptând ca Gill să dea vreun semn de viaţă. Nu putea concepe, nu se putea împăca cu gândul că acesta nu va veni să-şi ceară scuze, să caute împăcarea. Construia tot timpul planuri care se rezumau la ideea „acum am să-l joc eu pe el”, dar

5 Blond-roşia’tic, de culoarea nisipului.

văzând că lucrurile nu se desfăşurau deloc după cum ar fi vrut ea, îl vizită într-o sâmbătă după-amiază pe Ed. Intenţiona să-l sondeze şi mai ales să vadă dacă nu cumva Gill venea acolo cu Katherine.

Ed nu era la curent cu cele1 întâmplate. După ce Dorothy îi povesti revoltată, e! îi spuse râzând;

— Răzbună-te cu mine. Un îndemn banal, dar, tradus în fapt, foarte plăcut…

— Numai la asta vă gândiţi voi, toţi bărbaţii!

— Da, că voi nu! ÎMi-ai dărâmat patul cu Gill. Acum o s-o aducă pe artista aceea o fi ceva de capul ei dacă ţi-a preferat-o!

Dorothy îl avea pe Franti Gettler ca să se răzbune pe Gill, socotind să-i Vacă astfel în necaz. Dar vanitatea ei nu putea încă admite că fusese într-adevăr părăsită pentru o altă femeie… Izbucnirea lui a fost doar un capriciu de moment! Putea, în definitiv, să se întâlnească cu ca şi fără să ştiu. Nu avea nevoie să rupă brusc relaţiile cu mine. De obicei, în astfel de cazuri tactica este o răceală treptată. Când m-am săturat de Felix, m-a făcut nesuferită. Aşa mi-a fost mai uşor să scap de el. Intenţionează oare să mă încerce? Să vadă cât de mult ţin la el? Ţin oare chiar atât de mult? Da îmi lipseşte. Şi dacă nu revine? Or să spună toţi că mi s-a înfundat. De fapt, eu am fost aceea care m-arp supărat, care am rupt… A curtat o altă femeie în faţa mea şi i-am dat cu piciorul. Pot să spun că a fost doar un pretext, că mă detaşasem mai de mult, acceptând curtea lui Franic, că Gill ora gelos şi a vrut să mă recâştige, încercând să mă facă geloasă… Eram pentru el o partidă straşnică chiar… de ce nu revine atunci? O să revină!”

Vrând să-şi creeze o opinie favorabilă, se duse peste câteva zile la vila Murray. Ed însă nu scăpase ocazia să toarne puţin venin în inima lui Ilope şi duminica precedentă o informase, ca printre altele:

— Ai auzit că Gill i-a făcut vânt lui Dorothy, pentru o

actriţă de la „Pasadena PIayhouse”? Dorothy singură recunoaşte că tipa e formidabilă

Ilope acceptase legătura lui Gill cu Dorothy şi ca un excelent paravan al escapadelor lor – ce-i drept, destul de rare ca să nu bată la ochi – dar şi conştientă că Gill trebuia să-şi facă o situaţie intrând în familia Taylor. Acum însă se simţea parcă trădată şi ca Gill nu reprezenta pentru Hope decât o legătură comodă, o necesitate fiziologică asociată cu o simpatie pe care i-o purta nu numai pentru felul lui plăcut de a fi, dar şi pentru că, asemenea ei, reuşita lui în viaţă depindea de alţii.

Scontând să afle totul în amănunt, se prefăcu faţă de Dorothy că nu ştie nimic.

— V-aţi dat cu totul la fund. Era vorba să veniţi la duminica noastră sportivă…

— Nu eu sunt cea vinovată… „Oare să nu fi aflat?”

„Minte! Era tot timpul geloasă pe mine. Ani s-o provoc”.

— Hery spune că l-ai monopolizat cu totul pe Gill.

— Nu era chiar… monopolizat – insinua Dorohty. În sfârşit, trebuie să-ţi fac o surpriză: am lichidat capitolul Gill.

— Cum?! adoptă IIope o mină stupefiată.

— Simplu: a fost măgar şi eu nu sunt dispusă să înghit mojicii.

— Adică?

— Era gelos că-mi făcea curte un coleg de-al lui şi ca să-mi plătească cu aceeaşi monedă, a început să flirteze cu o studentă cil pretenţii de star de la „Pasadena Playhouse”. Băieţii îl aleseseră boy-friend-ul ei, dar Gill şi-a depăşit rolul. Nu i-am putut-o era şi am rupt cu el.

— Asta-i tot? Dar toţi bărbaţii flirtează! Tu doar nu eşti o novice…

— Sublinic ea maliţios.

— Am considerat-o şi o consider o jignire.

— Tu singură ai spus că şi ţie îţi făcea curte un coleg de-al lui!

— Dar nu în public!

— Ei, Dorothy, nu fii copilă… Cel puţin e drăguţă actriţa?

„Te ustură? Să te usture atunci!”:

— Trebuie să recunosc, e foarte bine. Mă mir că Gill nu ţi-a povestit…

— N-a mai fost pe la noi.

— Asta dovedeşte că nu eu eram aceea care-l reţineam.

— Când s-a întâmplat?

— Acum vreo lună.

— Şi de atunci n-aţi mai vorbit? Dar e o copilărie! Lasă că vă împăcaţi voi. Vă împac eu. O să vorbesc cu Gili.

— Dacă şi-ar cere scuze…

După plecarea lui Dorothy, Ifope îi telefona lui Gill la şcoală şi ace. ta îi promise că impdiat ce va putea să scape, va veni la ea.

Gill bănui că Dorothy o alarmase pe IIope şi nevrând s-o piardă ca aliată, se duse în după-umiază aceleiaşi zile la vila Murray. Răsuflă uşurat când află că Henry nu era acasă, căci în sinea lui spera că acesta nu aflase încă de cearta cu Dorothy. Îi povesti lui Hope cu aproximaţie ce se întâmplase în sala balului şi nimic din ceea ce simţea pentru Katherine.

— Te credeam mai deştept – trase IIope concluzia, dând din cap w părere de rău.

— Nu pretind că sunt. În orice caz, cu ea nu puteam discuta, decât despre…

— Despre culcat – rosti Ilope ceea ce Gill se jenase să exprime. Ştiu doar foarte bine că te culcai cu ea de dimineaţă până seara – spuse ea cu răutate.

Gill sesiză şi vru să-i dea satisfacţie.

— Ca să nu mai vorbesc de scenele de gelozie.

„Sigur, le-ai întâlnit iar cu Ilope!”. Şi nu mai înceta.

— Intiorătoare femeie! Nu-i explicai?

— Ştii bine, doar l-am pus şi pe Ed să-i confirme că a fost atunci cu noi. De multe ori micra teamă ca într-o criză din asta o să-i spună lui Honry…

— Să fie oare capabilă? se întrebă IIope cu teamă.

— Dacă ai fi asistat Vreodată la scenele ei de gelozie, ji-ai şi de Ţ seama că da!

IIope fu câştigată de partea lui Gill, mai ales că erau şi interesele el în ioc. De la vizita aceasta Gill nu se mai arătă decât o dată – şi atunci foarte fugitiv – pe la villa Murray, astfel că ea intui ceea ce Gill îi ascunsese. Invidia pentru o dragoste liberă o făcu să-l informeze într-o scară pe Henry, căci Ed, la rugămintea lui Gill, tăcuse. Murray reacţiona prompt, chemându-l a doua zi la ea.

— Ai înnebunit! îl luă el în primire de la uşă. Pur şi simplu ai înnebunit! Vreau să spun că eu le introduc în societate, unde ai posibilitatea să cunoşti fete de lume… Şi tu dai cu piciorul unei partide ca Dorothy. Adică după ce eu pia întâlnesc cu Taylor şi te laud din răsputeri… Am auzit că ai invocat motivul că n-aveai ce să discuţi cu ea?!

Gill. care luase o poză supusă, confirmă din cap.

— Trebuia să… nu sa cu. cuţi, La anii tăi, eu…

— Şi parcă acum te laşi mai prejos – şarjă Gili, flatându-l.

— Asta trebuia să faci! reluă Murray discuţia, dar pe un ton mai calm.

— O făceam, n-avea grijă –, dar ea se culca şi cu alţii.

— Tu ştii ce înseamnă „National Cash Register”? Un milion două sute de mii de dolari! Cu alte cuvinte, Dorothy e o femeie splendidă.

— Nu şi la pat… Să fiu sincer – făcu Gill timid – asta îmi place mai mult.

— Actriţa, nu?

— Da

— Ce, eşti tu un successiul-businvssman, ca să te încurci cu o actriţă? Vreau să spoit că utila lucru cred că înţelegi şi tu! Sunt'înnebunite după blănuri şi bijuterii… Din ce i le cumperi? Din rahatul tău de leafă?!

Era ocazia aşteptată de Gill pentru a arunca în Joc atuul pe care-i pregătise, ştiind că lupta cu Murray va fi grea.

— Mania ei e văduvă. Au un garaj în Oakland cu un venit de aproape – Aici Gill făcu o pauză şi închizând un ochi, continuă – o sută de mii de dolari.

— O. K! râse Henry Murray.

— Se simte" nevoia unei mâini de bărbat. Te rog însă, unchiule, n-aş vrea să se ştie acest amănunt…

— Prostule, de ce să nu se ştie? E o mândrie pentru tine.

— Să nu audă ea că eu… Ar putea deveni suspicioasă…

— E bine tipa?

— Aproape 34 – 23 – 34!

— O. K! exclamă Murray entuziasmat, netezindu-şi podoaba capilară.

8

Plictisindu-se aşteptând în maşină, Gill coborî şi, zărind ceva mai departe un bar automat, se îndreptă într-acolo. Îşi comandă un pahar de bere şi un sandvici cu crenvurşti fripţi. După ce bău şi al doilea pahar, se grăbi să se întoarcă. În stradă. Spre surprinderea sa, o văzu pe ICatherine lângă maşină şi alergă la ea.

— Ei?

— S-a dus dracului. Am fost o proastă…

— Cum? De. ce? Ce vrei să spui? o asalta el cu întrebări, văzând-o enervată.

Katherine deschise uşa din spate şi, ca şi cum ar fi vrut să se odihnească. se aşează pe perna maşinii. Instalându-se la rândul său pe bordura trotuarului, Gill o

aştepta nerăbdător să vorbească.

— Da, s-a dus dracului – spuse după câteva minute de tăcere, confjrmând parră pentru sine. Î – început... întâi mi-au făcut un polifoto pentru fotogenie. M-a pipăit atât optratorul încât în un moment dat am crezut că o să-mi bage mâinile sub fustă. Eram la discreţia lui: putea să strice clişeele sau în cel mai bun caz să-mi aleagă numai poziţii nefavorabile i-am zâmbit tot timpul şi când am plecat (i-am făcut cu ochiul Devenisem un pachet de nervi. Am defilat apoi pţdn I: ţa unei comisii care aprecia aspectul general. Caificativele la triere sunt Secrete, cred însă că am făcut o impresie bună, căci cei din comisie mi-au rerut să mai trec o dată prin faţa lor. Privirile cu care mă examinau îmi spuneau că le plăcusem. C-ind să cobor de pe rampă, unul m-a întrebat: „Ai fard pe corp?”: „Nu. nu este admis” – i-am răspuns. „O K!” mi-a zâmbit e) binevoitor. Măsurătorile au ieşit bine. Media tor e aproape excelentă De data aceasta au fost respinse peste optzeci de concurente, Bineînţeles, a trebuit să suport alte pipăioii. Nu se puteau abţino să nu le apese pe coapse, să nu-şi plimbe mâinile mângâindu-te şi mai jos, să nu te seringă de picioare. A trecut şi asta. A urmat examenul experţilor. Unii pentru păr, alţii pentru dinţi, ochi şi aşa mai departe, tenul, catifelarea şi nuanţa pielii corpului în raport cu părul. Pe una am văzut-o cu ochii mei dată cu fond de ten pe corp, dar a trecut. Am intrat după aceea pe mina unui maimuţoi bătrân şi roşcovan care înscria pe o fişă, în baza calificativelor obţinute până atunci şi a aprecierilor lui, verdictul. M-a măsurat încet, din cap până-n tălpi, cu nişte priviri lascive, s-a uitat pe fişă şi iar m-a examinat. În cele din urmă, a rupt tăcerea. „Nu te prezinţi rău! mi-a spus el insinuant, închizând un ochi. Întoarce-te”. M-am întors. Mi-a pus mâinile pe omoplaţi. „Sunt cam ieşiţi – l-am auzit strecurând printre dinţi. Întoarce-te”. M-am întors. „Sper că n-ai sutien artificial „Se vede foarte

bine că nu” – i-am răspuns. „Nu se vede deloc bine! a obiectat el pe acelaşi ton. Scoate-l”. Am strâns din dinţi, am zâmbit şi l-am scos.

— Cum, l-ai scos?

— Ce era să fac?! „O. IC!” a exclamat el. Ştii că de mine depinde în ultimă instanţă soarta ta, fetiţo!” şi a pus mâna. Atunci l-am pocnit.

— Cum?!

— Da. I-am ars o directă de dreapta, aşa cum fac băieţii. S-a apucat de nas şi a ieşit repede pe uşă, fără să mai spună nimic. Parcă îi pierise graiul. Am vrut să fac tărăboi ca să câştig presa, dar am fost imediat prevenită că n-am martori şi că dacă nu mă astâmpăr o isă-mi pară rău. Eram dezorientată. M-am potolit. Şi cred că foarte bine am făcut. Am aflat de la o funcţionară de acolo că maimuţoiul ălî bătrân este Sam Ilook, patronul agenţiei Ilook, care are concesionată reclama pentru producţiile tuturor caselor de filme din Hollywood. Vezi bine deci că are presa în mină.

— Porcul! izbucni Gill cu indignare. Nu punea câtuşi de puţin la îndoială spusele Katherinei, dar se întreba care alta în locul ei ar mai fi procedat astfel.

Povestindu-şi unul altuia întâmplările cotidiene, comontându-le, ajun. seră să-şi cunoască punctele de vedere asupra diferitelor laturi ale vieţii-Intr-o zi, Katherine îi vorbise despre o colegă care abandonase studiile pen «tru a se căsători cu un fabrican de nasturi în vârşti, iar Gill îi relataso după ceeca cazul aproape similar al lui Hope. „Foarte bine a făcut 1 apne» clase atunci Katherine. Fiecare ia din viaţă ce crede, fiecare înţelege altfel plăcerile vieţii. Iar pentru femeie, în general, plăcerea cea mai mare este luxul”.

— Care ziar ar fi riscat să-şi piardă încasările de pe urma reclamelor de filme ca să mă susţină pe mine?! Dar nu ăsta e răul cel mai mare, mai ales că n-a ieşit tărăboi. Pot să introduc contestaţie. De fapt, nici nu ştiu ce-o să-mi

scrie în fişă. Nenorocirea e că Ilook face parte din juriu! concursului. Nota lui nu-i hoaărâloare, însă poate să-mi strice media şi tot aia e! Să-l dăm aracului de concurs şi să mergem la Papa Jean. Să mănânc şi cu, în sfârşit, ca lumea. Mai există o şansă, adică două. M-a vizitat alaltăieri un impresar iar decanul mi-a promis că va vorbi cu un regizor de la „Metro Goldwyn Mayer", cu care e prieten.

9 rf într-o sâmbătă când ICatherinc era liberă, hotărârî să-şi petreacă weekend-ul lângă lacul Tulare. Pe drum, Gill regiza o pană. Trăsese pa neobservate „şocul", ridicând, concomitent, piciorul de pe accelerator, motorul se „înecă" şi se opri. Blestemând, coborî din maşină, apucându-se să umble la carburator.

— De ce nu verifici mai întâi dacă bagă pompa de benzină?

— Mi-a mai făcut şi alaltăieri figura. Pompa n-are nimic. probabil că s-a înfundat un jicler – şi îşi văzu mai departe de treabă.

Neputând suporta căldura din maşină, Katherine se aşează pe marginea şoselei. Dar curând se plictisi şi veni lângă Gill pentru a-i da o mână de ajutor. Trimiţând-o la portbagaj după o cheie, „găsi" defectul. Keuşise să întârzie peste o oră. Sosiră într-una din localităţile turistice ale Tiilnre-ului pe la ora S şi constatară că nu mai exista nicio cameră liberă.

— Bine c-am fost prevăzător şi am împrumutat campingul de la Ed.

— De ce taci atunci? Ne-am pierdut atâta timp întrebând peste tot...

După ce cumpără de-ale mâncării şi o sticlă cu whisky, ieşiră afară pe şosea. În cele din urmă găsiră un loc pe placul lor şi, la lumina farurilor maşinii, în timp ce Katherine umbla după vreascuri. Gill instala corlul pe iarbă.

Mântând lângă focul de tabără. Katherine îl întrebă

pe neaşteptate:

— Ai avut dinainte intenţia să dormim în cort?

— Ce înseamnă „dinainte”?

— Ştii tu ce înseamnă…

— Ai văzut doar că n-am găsit. camere. Noroc că mi-a dat prin cap să-i cer lui Ed cortul. Asia pentru, că am mai păţit-o o dată. Eram cu Ed. cu Frank…

— …cu Dorothy – completă ea.

— Ţi-am povestit tot şi te-am rugat să nu mai vorbim niciodată despre acest capitol.

— Eu dorm în maşină – spuse Katherine Iiotărâlă.

Keuşi în cele din urmă s-o convingă să rămână cu el, promiţându-i solemn că va fi cuminte. Ştia, bineînţeles, că nu-şi – va respecta cuvântul. Mai târziu, când atmosfera se destinse prin subiectele aduse specia! în discuţie şi când condiţiile devenirăfavorabile, încercă s-o aibă. Ea însă îl respinse cu brutalitate de la primul gest. Ameninţându-l că o reeditare St celor întâmplate ar însemna ruperea deii initivă a relaţiilor lor, se îndreptă spre maşină şi se culcă pe perna din spate.

Clitl rămase jenat, fără să spună un cuvânt, pe salteaua pneumatică aşezată afară din cort, lângă focul aproape stins. Nu mai ştia ce să creadă. Se ridică în cele din urmă, ducându-se că-i ceară iertare, s-o împace. Spre stupefacţia lui, o găsi plângând. Îi acoperi faţa cu sărutări, îi jură că o iubeşte, că n-a făcut-o premeditat. Văzând că ea continuă să plângă, o întrebă – cu solicitudine, gata s-o accepte şi pe-asta – dacă nu cumva era fată, de şi în sinea lui nu putea concepe că dăduse peste aşa ceva.

— Nu! răspunse Katherine cu brutalitate şi se opri din plâns.

Gill se aşează confuz – pe scara maşinii, gândindu-se enervat că tocmai acest adevăr supărător şi jenant pentru ea o determinase să nu-i cedeze şi apoi să plângă. „Ce concepţii stupid tradiţionaliste de prea sfântă bunică

— Trebuie să mă înţelegi, Gill! izbucni ea pe neaşteptate. Sunt probabil un caz patologic sau dracii ştie ce sunt. Mă apucă un sentiment de dezgust, de repulsie nestăpânită faţă de bărbaţi, mai ales când mă ating.

Gill nu ştia ce să spună şi mai ales pentru faptul că-i plăcea să facă întotdeauna el pe supăratul, păstră tăcerea.

După o pauză, Katherine începu din ucu să vorbească, privind prin întuneric cu ar. i în urmă, departe, răscolind un colţ tainic din mintea ei

— Prima mea dragoste, cu mult mai târzie decât a altor fete, am avut-o pentru un băiat, Boris Nash… – şi Katherine povesti ceea ce numai mama ei ştia, ceea ce nu mai destăinuise nimănui de atunci.

Gill o ascultă tăcut, rapotând mereu cele auzite la felul ei de a fi, la cote ce se întâmplaseră de când o cunoscuse. Când Katherine încheie lăsând să se înţeleagă ce se petrecuse pe când ea era sub influenţa stupefiantului, Teserly exclamă cu ură:

— Bestia! L-aş strânge de gât!

— L-am întâlnit aici, Ia Hollywood, profesor de gimnastică.

— Să mi-l arăţi! gesticula Gill cu pumnii strânşi.

— A [ilecat. Am auzit că făcea ţie vedeta masculină.

— Animalul!

— Da, acest animal… Probabil m-am deformat psihic. Mă inhib. Am complexe şi tot felul de aiureli, sunt în capul meu. Am să fac tot posibilul să mă schimb, cu tine.

— Bine că am ajuns şi mediu de acomodare! simţi, nu ştia nici ol de ce, nevoia de a spune o răutate. Poate din cauza acelui Boris Nash.

— Prostuţule, pentru că pe tine te iubesc!

Surprins, Gill se întoarse spre Katherine căutând în ochii ei confirmarea. O găsi. Luându-i capul în mâini, îi acoperi părul, ochii, gâtul cu năvalnice sărutări”.

— GUI. şi înc5 ceva. Te rog să aştepţi să vreau cu Te

rog, Gili. Da, Gill?

— Da, scumpa mea Kat.

Io

Absolvind „Santa Catalina Collège”, Teserly fu înaintat în gradul dei second-Iieutenant al U.S.A.A.F. 1 La tradiţionalul bal organizat cu această ocazie, veni ca invitat de onoare Henry Murray, însoţit, bineînţeles, de Hope, căreia i se prezenta în sfârşit ocazia s-o cunoască pe Katherine. Amândouă rămaseră deopotrivă de surprinse. Hope crezuse că Ed exagera ca să-i facă sânge rău; Kiherinei, mătuşa lui Gill îi fusese descrisă de către acesta în culori atenuate. În timp ce Henry exclama cu gura plină: „It s-O. E.”, Gill! când Katherin le fu prezentată, cele două femei simţiră de la primul schimb de priviri aversiune una faţă de cealaltă.

Plictisindu-se şi displăcându-i mediul eterogen în care se găsea, Murray propuse să meargă la un local. Hope însă pretextă o migrenăşi-şi rugă soţul s-o conducă acasă.

— Vreau să-mi sărbătoresc nepotul – rezistă Henry. Vreau să spun, domnişoară – se adresă el Katherinei – că ni l-aţi răpit cu totul. Adică de când v-a cunoscut, nu mai dă pe la noi. L-am invitat să vină cu dumneavoastră dar el se vede că a preferat să rămână în doi…

— Da, lui Gill îi plac femeile frumoase… înţepă veninos Hope.

— Şi invers dacă nu mă înşel… – nu rămase Katherine datoare, privind-o drept în ochi. Din păcate, unele din ele îl uită câni greu – continuă ca eu maliţiozitate.

„Să-i fi spus Gill ceva despre relaţiile noastre?” se întrebă IIopo îngrijorată.

— Da, Dorothy a suferit un timp – şarjă ea.

— Hope, ce rost are? Adiia să dezgropăm morţii – interveni Murray.

— Chiar, Hope, de ce n-am merge la un local?! se regăsi Gill. Schimbul – rapid de înţepături dintre Katherine şi Hope avusese asupra lui un efect paralizant.

— Dacă insistaţi atâta… mergem.

Se deciseră pentru „Blue Star”.

După ce chelnerul aduse cocteilurile, Murray ridică paharul toaslând pentru Gill.

— În sănătatea ta. tinere pilot ofiţer al Satelor Unite 1 Unchiul tău Ilchry ţi-a deschis, aşa cum a promis surorii sale Marje drumul în viaţă.

1 United States of Ameiica Air Foi ce = Foiţele aeiiene ale S.U.A.

Unchiul tău Henry va veghea să reuşeşti pe acest drum”. Vreau să spuii că vom discuta mâine despre asta.

Îşi goliră cu toţi paharele şi Murray o invită pe Katherine la dans. Gill fu nevoit să-l imite.

Hope rupse cea dintâi tăcerea.

— Te însori cu ea?

— Nu ştiu…

— De ce nu te-ai însura? În definitiv, dacă o iubeşti…

— O să mă însor…

— Pentru alţii?

— Adică?

— Mi-a spus Henry că n-ai să rămâi la Los Angeles.

— Nu înţeleg de ce o preferi pe Dorothy Katherinei?

— „Nu prefer nimic.

— Atunci, de ce atâta răutate?

— Pur şi simplu mă enervează laşitatea cu care ai proceda.

— Laşitate?! De orice numai de laşitate nu pot fi acuzat. Nu am fost şi nu voi fi vreodată laş! Da, am dat înapoi, dar nu pentru că mi-era teamă să nu fim descoperiţi. Periculos era în primul rând pentru tine… Totuşi îi datorez recunoştinţă lui Henry pentru că mă ajută să reuşesc în viaţă.

„— Oo, procese de conştiinţă? Ştiai asta de la început!

— Dar n-am ştiut că ai să mă întrebuinţezi ca pe un obiect, ca pe e apă de gură.

— Ceea ce a fost şi Dorothy pentru tine.

— Şi ceeca ce nu este Katherine. v.

— Nu cumva vă certaţi? se auziră cu surprindere întrebaţi de Murray care, fără ca ei să observe, ajunsese în timpul dansului în apropierea lor.

— Lăsaţi-i să se certe – spuse destul de tare Katherine şi-l opri pe Murray din dans pentru ca Ilope şi Gill să se poată îndepărta

— I-ai spus ceva? îl interogă bănuitoare Hope.

— Nu.

— Precis?

— Precis nu.

— Poate ţi se pare numai… Şi mie mi-ai spus că mă iubeşti. Şi, bineînţeles. şi lui Dorothy.

— Acum e cu totul altceva.

— La ce-ţi foloseşte acest… altceva”?

— Unde vrei, în definitiv. Să ajungi?

— Vreau să-ţi demonstrez că ai fost un nătărău. Crezi că o să poţi să ţii cu banii pe care îi câştigi o femeie frumoasă doar pentru tine! Şi mai ales o actriţă! Am auzit că i talentată, că are succes… Pentru ca o femeie să facă carieră în teatru trebuie în primul rând să se culce.

— Vorbeşti din experienţă?

— Nu mă jigneşti!

— Cu mine încă nu s-a culcat.

— Ce?

— Da, nu s-a culcat.

— Nătărăule! risc Hope sarcastic. E şi şmecheră, păsărică… Poate tocmai de aceea o iubeşti – observă ca maliţios. Să n-ai o deziluzie când s-o întâmpla.

— Nu-ţi face griji 1

— Ai să pleci din Los Angeles, iar că va rămâne, bineînţeles, aici. Cu Dorothy te culcai şi în cele din urmă ai fi făcut o carieră!…

— Şi într-o zi, când se termina plăcerea, îmi dădea cu piciorul.

— O să-ţi dea şi asta.

— Mă hrăneşti cu venin. Stând lângă Dorothy simţeam prostie, falsitate şi bani. Lângă Katherine nu o simt decât po ca Dacă o să se întâmple aşa, cel puţin n-o să încerc regretul c-am investit câţiva ani din viaţă.

— Aşa-i, aici nu investeşti nimic. Ba dimpotrivă, îţi conservi puterile!

— Stupidă discuţie! Dă-mi voie, mătuşico, să te conduc la masă – se opri el din dans. Mi-a făcut multă plăcere.

— Ai devenit voluntar! îi strecură ea printre dinţi, în vreme ce faţa-i era toată un zâmbet.

— Nu mă ameninţa! Nu sunt dintre cei fricoşi… Îţi propun pipa. Dacă pui mina pe secure, că va deveni bumerang! o avertiză, conducând-o de braţ. Ce preferi?

— Pipa

— În regulă.

Când ajunseră la masă, Katherine care părăsise cu Murray ringul mai de mult. îl întrebă glumind dacă mai poate rezista la un dans

— Mai întâi să mă drogez – îi răspunse râzând. şi conţinutul paharului cu cocteil dispăru dintr-o înghiţitură.

— Ai învăţat să bei ca un californian – remarcă Murra. v bine dispus.

— Nu numai să bea… – adăugă Hope însă aducându-şi aminte că promisese să turneze pipa păcii cu Gitl. – completă imediat: Să şi zboare a învăţat în California.

— Din floare în floare… – insinuă Katherine.

Gill. făcând legătură cu cavatina lui l’iguro, parodie, cu vociângroşată de bas, arătând spre Katherine:

— Domnul conte mi le-a retezat!

Murray care nu ascultase opera lui Mozarl şi nu prinsese Sensul răspunsului lui Gill, ţinu să complintenteze:

— O floare mai frumoasă nici nu puica găsi. Vreau-iii spun afirăneatu, domnişoară Verlolti…

Kotherinc îi mulţumi printr-o înclinare uşoară a capului, zâmbindu-i. Imediat ce se depărta însă cu Gilî de la masă, îndreptându-se spre ringul de dans, faţa ei luă o expresie furioasă.

— Mare porc acest unchi al tău!

— De ce? întrebă Gill contrariat

— Mai întâi s-a băgat în mine, apoi pur şi simplu a început să mă pipăie. Dacă nu ţi-ar fi fost unchi… făcu ca ameninţător. L-am respins delicat, dar hotărât. O fi crezut că fac nazuri şi ce şi-o fi zis: „Stai, că te fac eu rezonabilă, mititico A adus vorba despre magazine, a sărit apoi la jefuirea unui bijutier şi, ca printr-o asociaţie de idei, mi-a spus că are intenţia să cumpere un inel şi că eu i-aş putea da în materie de gust o consultaţie calificată. „Cine ştie. poate o să vă placă inelul şi o să vreţi să fie al dumneavoastră…”. Înţelegi deci cum stau lucrurile! „Cu cea mai mare plăcere – r i-am spus eu. O să vin cu Gill să vedem inciul. Pe mine însă nu mă interesează decât acela pe care Gill o să mi-l dea de logodndă”.

— Ai spus asta?

— Da.

— Vrei un astfel de inel?

— Nu.

— Nu?

— Nu încă. Iată, aşadar, cine-i scumpul tău unchi.

— Porc e puţin spus

— Tu însă ai fost perspicace şi te-ai răzbunat dinainte pe el – remarcă ea maliţios. Sper că astăzi ai sfârşit cu capitolul Hooe. Vreau să sper!…

— E încheiat de mult.

— De mult?

— Da. Odată cu cel al lui Dorothy. Te re

— To cred, iubitule.

Bespărţindu-se după plecarea de la „Bluc Star”, Murray îi spuse lui Gill că-l aştepta a doua zi între unu şi două la „Golf Club”, pentru a discuta câteva chestiuni privind viitorul său. Îşi găsi unchiul stând de vorbă într-un grup de bărbaţi. Henry îl prezentă imediat cunoscuţilor săi: Nepotul meu pe care l-am adus acum doi ani din Texas”. Apoi. luându-l deoparte, se aşezară singuri la o masă.

— Despre ceea ce vom vorbi aerau nu trebuie să afle nimeni. Dar absolut nimeni! Vreau să spun nici Katherine. Adică e nu secret care priveşte relaţiile internaţionale ale statului nostru.

— Înţeleg. Sigur că da.

— *Avn* aranjat să fii repartizai la baza aeriană Lungley din Virginia, Ungă Norlolk.

— Tocmai pe coasta cealaltă a Atlanticului – făcu Gill încruntat, gândindu-se că avea să fie despărţit de ICatherine prin mii de mile. La dracu’, e prea departe!

— Ai răbdare! Ţi se vor. Încredinţa imediat misiuni de primă importanţă la care un boboc ca tine nici n-ar putea să viseze. Vei pilota bombardiere pe care America le livrează Angliei.

— Minunat! exclamă Gill, radiind de bucurie.

— N-a fost de loc uşor să obţin asta pentru tine. Având în vedere calificativele bune cu care ai ieşit, intenţionau să te oprească la şcoală instructor de zbor.

— Mai bine rămân la şcoală. Voi fi împreună cu – Katherine…

— Prostule! Vreau să spun că te vei umple de bani. Adică sunt misiuni de război. Care pilot tânăr va putea însuma într-un timp aşa de scurt atâtea ore de zbor?! Într-

un an îi vei egala pe cei mai experimentaţi aviatori militari! Adică vei deveni un nume în U-S.A.A.F!

— O. K!

— Vezi, mă gândesc la tine! Vreau să spun să reuşeşti în viaţă.

— Da, îţi mulţumesc, unchiule.

— Iar în ce o priveşte pe Katherine, dacă n-ar avea garajul… M-aş mira să ajungă vreodată cineva.

— Nici nu vreau. Aş fi fericit să ajungă soţia mea! şi atât.

— Eşti încă tânăr. Adică nu tot ce zboară se mănâncă. Mecanicii de bord vor completa fişe de comportare a aparatelor. Veţi zbura la circa douăzeci de mii de picioare înălţime. Mă interesează comportarea motoarelor la un drum atât de lung. Sunt primele tipuri cu turaţia mărită şi cu modificări esenţiale în regimul de carburanţi. O formaţie compusă din şase aparate va efectua în timpul zborului şi experimentări la diferite înălţimi şi în diferite condiţii de lucru. Vreau să am notarea exactă a indicaţiilor aparatelor de bord. Formaţia voastră va avea fişe speciale cărora trebuie să vă conformaţi, iar apoi să le completaţi cu rezultatele înregistrate. Vreau să spun că eşti ochiul meu acolo. Pe unul din bombariere va fi şi un inginer foarte capabil de la „Aircars”, dar ai să fii şi tu.

— Poţi să te bizui pe mine!

În seara dinaintea plecării, se duseseră să mănânce în cocheta grădină a restaurantului botezat cu numele eroului lui Victor *Hugo şi* Papa Jean veni ca de obicei la masa lor.

— O parte din urarea dumitale se împlineşte, papa! Voi zbura spre

Franţa. – Mon Dieu! Va să zică, intrăm în horă?! şi ochii săi sclipiră de bucurie.

— Nu. Dar voi duce avioane englezilor pentru a se

răfui cu nemţii. Iar ele vor zbura, probabil, şi pe cerul Franţei.

— Credeam că Roosevelt va fi mai hotărât. De aceea' l-am şi votat acum un an. Asta-i o treabă bună, dar totodată e şi o mare afacere f... Englezii ne-au cedat pentru asta o serie de insule în Pacific!

— The business of America are business i[6] – cită Katherine cunoscuta formulă, lansată de fostul preşedinte Coolidge şi devenită slogan.

— Să nu ne trezim într-o zi că Hitler ne ia toate afacerile de sub nas! Şi poate nu numai afacerile...

Papa Jean aduse apoi o sticlă din deliciosul vin roşu Margaux şi. după ce ciocni cu tinerii, îi ură lui Gill misiuni încununate de succes, iar pe Katherine o ameninţă cu degetul, avertizând-o că n-o va primi însoţită de altcineva în localul lui. Apoi îi lăsă singuri.

Nu rămaseră nici ei multă vreme la masă. Gill îndreptă maşina spre centru, traversă Wilshire Avenue şi coborî spre litoral. Se opriră între Santa Monica şi Malibu, sub şirul de palmieri ce mărginea şoseaua. Ţinându-se de mână, păşiră tăcuţi spre apa întunecată a oceanului. Luna se juca cu norii de-a v-aţi ascunsclea. La un moment dat, Gill se opri, îşi scoase haina şi aşternând-o pe o ridicătură de pământ, se aşezară. Cuprinzând-o pe după umeri, mâna lui dreaptă mângâia braţul gol al Katherinei.

— La ce te gândeşti, Gill? răsună cam nefiresc de încet glasul Katherinei.

— Poate... – începu el şi tăcu.

— Şi eu tot la asta mă gândeam. Şi mi-am răspuns nu. Vrei să ştii de ce nu?

— Vezi. Kat, pare ceva nefiresc – să nu mă înţelegi greşit – acest calcul al momentului „da". De ce judecata şi nu dragostea este aceea... Nu ţi-e teamă de prozaicul acelui „da?". Atunci la Tulare am luat special cortul de la

6 Treaba America sini afttctiiie-

Ed. În sinea mea mă blamam pentru că procedam aşa. pe ascuns de tine, premeditat. Îmi dădeam seama că era necinstit. Dar n-am putut să mă frânez. Pana de benzină eu am provocat-o. Aveam o justificare: sunt bărbat... Şi m-am agăţat de ea. Nu o fac şi acum. Dar calculul era nlimai pe jumătate calcul.

— Te-am întrebat într-o zi dacă nu dăunează dragostei noastre... Te-am întrebat pentru că mi-era teamă. Şi tu mi-ai răspuns ferm „nu". Deoarece crezi ce ţi-am povestit eu. A existat şi în mine teama că „da"-ul – Eu n-o să-i spun prozaic, voi fi mai dură... Nu, nu poate să fie aşa I – respinse Katherine ceea ce nu îndrăznise să spună. M-am surprins o dată încercând regrete că n-ai luat cu forţa... Gill, dacă crezi că ceva în dragostea noastră nu e în regulă, rupe-o.

— Ai acum ocazia. Spune-mi-o însă. Să nu uiţi niciodată că am promis să fim cinstiţi unul faţă de celălalt. Mai ales că... nu"-ul meu de azi este categoric.

— De co acest" (le azi?"

— Pentru că... plecând tu, mi-e teamă. Viaţa îţi rezervăntâtea surprize, Mi-e teamă de elo. Poate şi de mine...

— Ce centură sui generis de castitate?!

— Nu de castitate. Ca să apere dragostea noastră.

Tăcură amândoi. Nu se auzea decât zgomotul valurilor ce se spărgeau de ţărm.

— La ce te gândeşti Gill? îl întrebă ea după – un timp.

— La nimic. Mi-e bine.

— Curios, nici eu nu mă gândeam la nimic.

11.

Afecţiunea cu care-l întâmpină tatăl său îl intrigă pe Andy. „Ce l-a găsit? Ce urmăreşte de fapt? se întrebă, în timp co Henry îl complimenta, străduindu-se să creeze o atmosferă cât mai destinsă, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat între ei. În cele din urină ajunse chiar să ia

asupra sa vina incidentului petrecut în aceeaşi cameră unde discutau acum.

— La dracu', trebuie să înţelegi că „Aircars"-ul a devenit pentru mine o mare speranţă. Adică voiam ca tu să conduci lucrările laboratorului.

„Vorbeşte la trocuţ; voiam" – gândi Andy şi hotărî să-l sondeze.

— Dar lucrurile merg destul de bine şi.cu Ed, nu?

— Ed e superficial... Îl cunoşti doar! Vreau să spun că nu-l las de loc.

„Te cunosc cu Aşa ai fi vrut să mă călăreşti şi pe mine! De ce mi-o fi trimis cinci mii de dolari?". Se hotărî să pună chestiunea de încredere;

— Trebuie să mă înţelegi. Nu am de gând să rămân un egghead idiot, Nu încape îndoială că voi intra să lucrez pentru tine... Dar mai întâi să ajung om de ştiinţă!

— Sunt de acord. Vreau să spun, foarte bine. Mi-am dat seama că aveai dreptate. Adică ţi-am trimis cinci mii de „dolari. Nici nu mi-ai mulţumit.

— Nu uita, domeniul în care lucrez este de mare viitor! continuă Andy cu acelaşi patos în glas... Poate chiar pentru tine...

— Ce ar fi să orientăm lucrările laboratorului „Aircars" şi în direcţia fizicii atomice?

Andy îl privi surprins, apoi zâmbi ironic.

— Nu-i de na.su] „Aircars"-ului o poveste ca asta

— De ce?

— Ai văzut vreodată laboratoarele de la Bericeley? Te-ar costa milioane de dolari să le reproduci ia „Aircars"! Şi nu ţi-ar folosi la nimic.

Nu, e încă prea devreme să te bagi. Dibuim cu toţii. Mai ales noi, cei de la

Berkeley.

— Da, dar dibuirile pot fi cumpărate mai ieftin 1

— Dar ce ţi-a venit să te interesezi aşa, deodată, de

treburile astea!”

— E un domeniu nou. Vreau să spun în care nu s-a investit încă. Tu singur ai spus că e de mare viitor!

— Ilm – zâmbi fiul său ironic. Şi pe spusele mele ai de gând să bagi bani… Mă crezi naiv, llenry!

— O să fiu cinstit cu tine. Vreau să spun că trebuie să mă ajuţi. Deţin informaţii că fizica asta atomică sau nucleară, cum dracu’ îi mai spune, poate fi de mare viitor. M-am gândit că tocmai acum când. lucrurile silit încă la început… Adică să-mi bag piciorul prin crăpătura uşii. După ce uşa va fi deschisă, o să năvălească destui prin că Vreau să spun – rechinii.

— Nu văd cum ai puica să fi bagi piciorul – dădu Andy sceptic din cap.

— Tu n-ai altceva de făcut decât să-mi dai o mână de ajutor ca să recrutez pe cei mai valoroşi, savanţi.

— Şi ce să faci cu ei?

— Sui pun să lucreze. Adică să-i Jeg de mine prin contracte pe mai mulţi ani.

— Unde să lucreze?

— La „Airenrs”.

— Ţi-îm explicat doar cât costă să utilezi laboratoare ca cele de la Berkelcy. Şi ele nu se pot numi nici po departe de fizică nucleară.

— Sunt gata să investesc. Cu alte cuvinte şi zece milioane, dacă e nevoie

— Ai o concepţie foarte simplistă despre ceea ce înseamnă cercetări nucleare.

— Te rog să părăseşti zâmbetul tău sarcastic 1

În alte condiţii n-ar fi suportat o nstfpl de atitudine din partea lui Andy. Să fie contrazis, da, dar nu cu acre de superioritate. Andy nu riscă *o* nouă încordare a relaţiilor cu Henry. Totuşi, găsimlu-l absurd, îi explică, de data aceasta abordând un aer de colaborare:

— Crezi oare că eu n-am interesul ca tu să te

introduci?! înţelege însă că nu-i încă momentul. Nu ştim nici noi ce va ieşi.

Eu însă ştiu. Da, ştiu. Vreau să spun, mult mai multe decât îţi închipui tu. Adică coca ce ţie probabil nici prin cap nu-ţi trece. Mă interesează cum să-l agăţăm pe Patty al vostru.

— Pe Patty?

— Tu fă ce-ţi spun eu şi *o* să iasă bine. Sunt lucruri despre care nu pot să-ţi vorbesc. Da, pe Patty.

— E inaccesibil.

— Plătesc i

— Are şi el bani – nu, cu Patty n-o să meargă. Ascultă Henry. să dăm cărţile pe faţă. Mi-am dat seama încă de când ai spus că vrei să orientezi laboratoarele „Aircars”-ului şi spre cercetări de fizică nucleară… Pasty e într-adevăr cel mai bun fizician american, dar lucrurile nu stau în puterile lui. Trebuie reunite infinit mai multe forţe. Aşa că mă îndoiesc profund…

— Întotdeauna ai fost un tip negativist! Vreau să spun pesimist. Dacă nu investesc acum bani, mai târziu savanţii ăştia, dracu’ să-i ia, o să coste de o sută de ori mai mult.

— Patty n-o să accepte; Nu-i omul pe care să-l tenteze banii. Are destui. O să încercăm cu alţii. Îţi dau însă un sfat: nu investi prea mult în construcţii şi aparataj până nu se pun la punct cercetările. În sensul acesta o să-ţi fiu de mare folos. Lucrând la Berkeley, o să fiu tot timpul la curent şi o să pot să te informez cum stau lucrurile, direcţiile în care trebuie să se îndrepte investiţiile tale. Berkeley însă nu înseamnă totul. Cei de la universităţile din Columbia şi Princeton sunt mult mai înaintaţi. Acolo lucrează Enrico Fermi, Szillard şi o mulţime de alţi savanţi europeni. Pe aceştia dacă poţi să pui mina… Asta da lovitură! mai ales că au buzunarele goale.

PARTEA A DOUA

CAPITOLUL V

După ce Andy se întoarse la Berkeley. Henry nu rămase inactiv. Pentru a căpăta noi date necesare orientării sale strategice, plecă la Washing. ton unde Spera să şi le procure prin Gerald Grey, devenit senator Dar planurile sale nu vizau numai capitala Statelor Unite. Însoţit de doi avocaţi, urma să tatoneze cercurile de savanţi străini grupaţi la universităţile Columbia. Princeton, Harvard, iar apoi să întreprindă o călătorie în Elveţia şi Anglia, unde. conform informaţiilor pe care le culese. se se refugiaserî din ţările cotropite de Hitler numeroşi oameni de ştiinţă dornici să emigreze în America.

1

Prima senzaţie pe care o încercă Teserly când se prezentă la baza militară aeriană Langley fu aceea a unei furnici căzute într-un muşuroi de termite, răscolii cu băţui. Foi Iota a mii de oameni în aceeaşi uniformă ca şi el. necontenitele decolări şi aterizări de avioane de toate tipurile, enormele cisterne ce se încrucişau în păienjenişul de piste, urletul aproape continuu a zeci de aparate aliniate pentru probă în faţa hangarelor – toate, îl făceau să se simtă ca un pigmeu. Dispunea însă de acea însuşire care se cheamă adaptarea la mediu, capacitate de a se integra imediat în ambianţă. Poate că tocmai de aceea californienii nu recunoşteau în el texanul

Fu repartizat chiar din prima zi, fără să i se dea vreo atenţie deosebită, la grupul „R-4”, al cărui comandant i se spuse că era maiorul Connolly. Acesta, un om scund, vioi şi aproape chel, cu toate că nu arăta să aibă mai mult de treizeci-treizeci şi doi de ani, când îl văzu, se întrebă cu

glas tare:

— Ce dracu’ să fac cu tine? Deschide gura mare şi spune „a” – ordonă el după câteva minute de gândire.

Gill se execută.

— Bun! aprecie maiorul, dând mulţumit din cap. Ştii să înoţi?

— Da.

— Ei, probabil pe aceste două considerente le-au repartizat la mine. O să te dau pe mina căpitanului Max. Mai ştii?... Poate scoate un Lindbergh din tine, spuse râzând.

Peste trei zile începu, avându-l pe căpitanul Max ca instructor, antrenamente pe cvadrimotoare. Era* tot timpul atât de încordat încât uita imediat tot ceea ce i se spunea, comiţând una după alta numai stângăcii. La un moment dat se întrebă dacă nu cumva se tâmpise şi se mira că Max nu-I arunca peste bord.

Căpitanul John Maxwell era mai înalt cu vreo zece centimetri decât Gill. Părul tuns cu maşina şi ochii mici, privind uneori şaşiu, scoteau în evidenţă un nas mare şi borcănat. Totuşi, faţa lui avea o expresie plăcută. Mesteca continuu chewing-gum, iar din când în când, strâmbând gura, făcea cu dexteritate să ţâşnească prin colţul ei o cantitate apreciabilă de salivă.

După ce aterizară, Max îşi scoase casca de zbor şi se întoarse spre Gill:

— Mâine să te prezinţi cu o sticlă de whisky „Lord Colver”. Altă porcărie nu beau. Dar ia seama: dacă te vede Ly, ţi-o sparge în cap şi-i bea conţinutul.

— În regulă, căpitane!

— Max! îl corectă acesta cu o strâmbătură comică.

— În regulă, Max!

— De unde dracu’ eşti?

— Texas.

— O.E. I Max era şi el texan.

De la aerodrom, se duse direct la hotelul unde trăsese cu gândul să-i scrie Katlierinei. Strică câteva coli de hârtie, şi, neizbutind frazele aşa cum ar fi dorit, se trânti pe pat. Îşi spusese încă înainte de a pleca din Los

Angeles că poate ar fi fost mai bine să fi rămas instructor la „Santa Catalina Collège” şi astfel; În apropierea Katherinei. Perspectiva de a ajunge as şi mai ales de a se umple de bani, descrisă în culori atât de vii de Murray, în aprinsese însă imaginaţia. În sinea lui spera că făcându-şi un nume şi strângând o sumă mare de bani ar putea-o determina pe Katherine să renunţe la teatru. Acum îşi dădea seama că lucrurile nu ctrnu chiar atât de simple, că în jurul lui roiau numeroşi piloţi cu o experienţă a cărei egalare era foarte îndepărtată. Şi cum Katherine îi lipsea, începu să regrete.

„Da, am făcut o prostie. Mai mare decât mine. Voi încasa totuşi bani frumoşi pentru orele de zbor în misiune. Dar dacă banii aceştia nu-mi vor mar ajuta la nimic? Cine ştie dacă Kat... Nu, ea mă iubeşte. Dar ochii care nu străd, se uită! «Pentru ca o femeie să facă carieră în teatru trebuie în primul rând să se culce» – îi răsunară în urechi vorbele lui Ilope. S-ar fi culcat cu Hook... Miza care era în joc merita! Concursul ar fi semnalat-o imediat Hollywoodului. Crez moral? Nu. Mai curând inhibiţia! Atunci cu mine? Tocmai de aceea!...”

A doua zi Teserly se prezentă la aerodrom purtând cu el o sticlă de tvhishy „Lord COI – vor”, din secară canadiană. Gândindu-se că putea s-o ascundă foarte uşor într-unul din buzunarele largi ale costumului de zbor, se schimbă la vestiar şi, cu toate că mai era încă o oră până la începerea antrenamentelor, ieşi pe pista de beton lângă care lăsaseră bambardierul cvadrimotor. îl văzu sclipind în soare cu aripile sale uriaşe. Semăna mat degrabă a insectă decât a pasăre.

Căpitanul Max îl găsi înmâliarizându-se cu avionul în

timp ce mecanicii îl pregăteau de zbor.

— Hei, texanule, ce dracu' cauţi acolo?

— Strâng antena – îi răspunse Gill, urcat deasupra cabinei.

— Asta nu-i treaba ta.

Se întâlniră în cabină.

— Ştii să înjuri? îl întrebă Max foarte serios.

— Ştiu… – răspunse Teserly evaziv.

— Atunci înjură cât poţi de tare. Hai. dă-i drumul! îl îndemnă el, văzând că Gill nu se hotăra.

Teserly înjură de câteva ori, vizând când pluralul când singularul.

— Dobitocii 1 completă Max, făcând să ţâşnească un scuipat masiv pe fereastra carlingii. Are dreptate L.v: statele-majore sunt pline de tâmpiţi. Auzi ordinul vine direct de la Comandamentul Armatei a 4-a aeriene. Te-au băgat în formaţia de experimentare a noilor tipuri. Ly a hotărât să-mi Iii secund.

— O.K. 1

— Pe dracu'! Poate ai venit eu ghinionul… „Aircars"-ul plăteşte prima frumoase, dar eu eram mulţumit şi cu ce încasam din orele de zbor peste

Atlantic cu „A-20". Erau o mană cerească. De nu ne-ar pica astătaltă din iad… Dacă ştii să râzi şi să spui bancuri, e în regulă. Dacă nu. te arunc la rechini. Ai adus „Colver"-ul?

— Da. y

Teserly scoase sticla din buzunar. Căpitanul o luă, şi aşezându-se picior peste picior izbi sticla cu fundul de călcâiul cizmei. Dopul zbură afară, însoţit de stropi de whisky.

— Trage un gât zdravăn! îi întinse el sticla lui GUI. Hai, mai trage – îl îndemnă el, văzând că acesta ezita. Asta te desfundă la minte. Altfel nu măi al" i s-a bei un veritabil „White Horsc" englezesc.

2

După aproape două săptămâni, antrenamentele se întrerupseră brusc. Soseau noile tipuri de bombardiere fabricate de „Aircars” şi cu aceasta începură zborurile de acomodare ale întregului grup de piloţi. Apoi Teserly plecă în prima sa cursă peste Atlantic, ca secund al căpitanului Max.

formaţia lor specială, compusă din şase aparate, denumită „Escadrila maimuţoiului” execută experimentările ordonate, prevăzute în fişele de zbor.) La un moment dat. când coborâră plafonul de zbor la unsprezece mii nouă sute de picioare, iar acul turometrului indica turaţia maximă, motoarele începură să trepideze, zguduind aripile. Cu toate că era prevăzută o jumătate de oră de zbor în acest regim. Max luă imediat înălţime. Fiind comandantul escadrilei, cele cinci aparate îi urmă pilda. Comunicând prin radio, constată că totaie bombardierele formaţiei speciale înregistraseră a» acelaşi simptom. Inginerul „Aircars”-ului se grăbi însă să-i liniştească, asigurându-i că era vorba doar de un punct critic care avea să fie depăşit. Aterizară în Anglia după două escale, cu aproape o oră şi jumătate mai târziu decât celelalte avioane ale grupului, care zburase la douăzeci de mii de picioare înălţime.

Aerodromul englez era în plină alarmă. Se aprovizionară în grabă cu combustibil şi decolară din nou, pentru ca avioanele să nu fie prinse pe sol. Max îi ordonă, lui GUI să înjure şi acesta se execută cu promptitudine demonstrându-şi toate cunoştinţele în materie. Alarma mai dură încă vreo douăzeci de minute şi când aterizară din nou, primiră dispoziţii să se îmbarce imediat în două avioane de transport americane, care aşteptau cu motoarele încălzite. Se înghesuiri unii peste alţii ca sardelele, în timp ca jvl. s îi blestema cu foc pe nemţi, din cauza cărora nu putuse cumpăra câteva sticli de „White

Horse” englezesc.

(rmarî aln şi alte zboruri în e, cefm viiimv era mulţumit de felul în care GUI îşi îndeplinea misiunea ce i-o uuicumţaşe, fără să ştie că un alt membru al echipajului se ocupa cu notarea indicaţiilor aparatelor de bord la diferite regimuri de zbor. Max se supărase:

— Devii pilot ori scriptolog? Alege! şi-i predase comanda avionului, după ce-l pusese să tragă un gât de whisky.

To (i îi spuneau lui Gill că avusese noroc că încăpuse pe mâna lui Max – Unul din puţinii piloţi de mina întâia care împărtăşea şi altora din ceea ce ştia el.

După – al patruzeci şi treilea zbor peste Atlantic, Max promise că avea să stea de vorbă cu maiorul Connolly, propunând să i se încredinţeze lui Teserly comanda unui echipaj. Remarcase la Gill sânge rece, prezentă de spirit, gândire matură.

Coborând din avionul de transport şi dezmorţindu-şi oasele, îşi dădură seama că pe aerodrom se petrecea ceva neobişnuit. Grupuri de oameni se strânseseră ici-colo, pe piste, discutând cu însufleţire. Şoferul maşinii care venise să remorcheze avionul îi informă:

— Hitler i-a atacat pe ruşi.

— Când? Cum?

— Ieri dimineaţă.

— Ai un ziar? întrebă un alt pilot.

Şoferul se întoarse de la cabină cu un număr din „New York Times” – Mi-l aduceţi la hangarul 9.

— Şi ce spun ai noştri? i se adresă Max nerăbdător, luându-i ziarul din mină.

1 – Dracu’ poate să mai înţeleagă ceva!

Se strânseră cu toţii în jurul lui Max. Litere de-o şchioapă anunţau: „Naziştii au invadat Itusia”. Dedesubtul textului care indica direcţiile principalele de atac ale trupelor hitleriste, de la Marea Neagră până la Marea

Baltică, era publicată declaraţia preşedintelui Roosevelt prin care afirma hotărârea guvernului S-l). A. de a încheia alianţa cu U.R.S.S.

Urma nu titlu cules din aceeaşi literă şi paginat în formă de „z”: „Rusia va fi cucerită într-o lună… dar. Joseph Davies este de părere contrară”. „Cercuri militare, dintre cele mai competente – relata textul – sunt de părere că Germania va zdrobi Armata Roşie în decurs de trei luni. Aceste cercuri admit posibilitatea unei victorii totale asupra Rusiei în decurs de o lună. În cazul când invazia germană va fi încununată de succes, probabil va mai fi timp pentru o încercare de a cuceri Anglia încă în anul acesta”. Dar într-o declaraţie făcută corespondentului agenţiei „United Press”, Joseph Davies, ’1 ambasadorul Americii la Moscova remarca: Este un gest de bun simţ pentru Statele Unite să dea Rusiei tot sprijinul posibil, deoarece Sovietele luptă împotriva celei mai mari primejdii pentru America: agresiunea hitleristă, care riscă să distrugă lumea”.

Dacă nemţii debarcă în Anglia, s-au dus dracului primele noastre de zbor! observă Gill gesticulând semnificativ.

— Nu cred că o vor putea face cât timp sunt în harţă cu ruşii – observă Max.

— Ia! îl făcu atent locotenentul Drevve, arătând spre megafonul de la marginea unui hangar de care se apropiau, în drum spre vestiar.

Iuţiră pasul.

Se auzi un glas adânc şi răsunător de bas: Faţă de pretenţiile guvernului nazist, răspunsul nostru este limpede. Toate forţele, ori de unde ar veni, ce se pot aduna ca să-i grăbească sfârşitul, nu pot decât să fie un adaos la propria noastră securitate. Armatele lui Hitler sunt astăzi cea mai mare primejdie pentru continentul american”. Interveni imediat o altă voce: „Prin bunăvoinţa firmei

renumitelor bretele Slyp. care vă asigură totdeauna o ţinută impecabilă, aţi ascultat conferinţa de presă radiodifuzată de la Departamentul de Stat. a domnului Summer Welles. Cu faţa fină şi priviri de oţel, domnul Summer Welles este, aşa cum îl caracterizează revista „Life”, primul diplomat american de mare anvergură care îndrăzneşte să spună ce gândeşte. El poate fi considerat reprezentantul curentului democratic la Departamentul de Stat şi „omul zilei” în această instituţie. Bărbat elegant, domnul Summer Welles s-a dovedit a fi în acelaşi timp un constant adept al bretelelor Slyp.

— Ce bretele porţi texanule? întrebă Max, punând palma sa mare po umărul lui Gill.

— Slyp, bineînţeles

— Înseamnă că Ly îţi va încredinţa un echipaj. Să-mi clătesc întâi gura. ca să mi se dezmorţească limba. Culese guma de mestecat dintre dinţi şi lipind-o după ureche, trase o duscă zdravănă din veritabilul „White Horse” englezesc. E de dorit, texanule, ca războiul să te găsească în funcţie di locotenent.

— Crezi că vom intra în război?

— Altfel nu se poate.

Teserly aştepta cu nerăbdare în faţa clădirii comandamentului de grup ca Max să iasă de la Connolly. Când în sfârşit apăru. Îi veni repede înainte.

— În primul rând. până săptămâna viitoare zborurile peste ocean sunt contramandate. Asta înseamnă patru zile Aşa că dacă vrei să ştii rezultatul întrevederii cu Ly. dai patru zile de băut, texanule!

Gill simţise din atitudinea căpitanului că totul era în regulă, dar nu aceasta îl preocupa, ci o idee cărei venise în vreme ce vorbea cu Max.

— Dau şi zece! Numai că aş cere o permisie”.

t în uiuiuia iz. L.i-i., un p ut iuzpot, şi câtui Cii iuut iviupoi are ia funcţie.

— Permisie 7! Hai, că înnebunesc de căldură – şi se îndreptară spre vestiare. La ce dracu' îţi trebuie permisie?

— Ştiu că sunt măgar, dar tot o spun: ca s-o şterg la Los Angeles.

Max fluieră lung şi, făcârul o strâmbătură, începu să se scarpine în cap.

— Nu merge, texanule… Ai şase luni?

— Aproape şapte.

Nu mă pot duce acuma şi nici nu prea înghite Ly poveşti din astea, De-abia te-am lăudat că eşti disciplinat. „Am auzit că-i arde pe băieţi la pocher? m-a întrebat, făcându-se că n-aude. O să-i dau echipajul lui Butler. Sunt băieţi tot unul şi unul. Gata, Max, am treabă" – şi cu acta m-a expediaat. Ei, spune, cum o să mă mai duc acum la el?!…

Se dezbrăcară fără să mai scoată un cuvânt şi intrară în camera de duşuri.

— Ce-ar fi, texanule, să te îmbolnăveşti? întrebă Max pe neaşteptate.

— Cum? se miră Gill şi deschise involuntar ochii, uitând că tot capul îi era numai, săpun.

— Înţeleg: nu poţi să iubeşti coada avionului… – continuă Max după un timp. Totuşi, treaba cu boala nu e o soluţie. O să te învoiesc eu! N-am dreptul la ofiţeri. Şi ce-i dacă n-am dreptul? Eşti încă în subordinea mea. O să fie o bramburealâ zilele astea… O ştergi şi dacă se prinde, eu te-am învoit. Păcat, mă gândisem să-i ardem câteva chefuri la Norfolk…

În dimineaţa următoare, Tescrly se afla în avionul de pasageri Norfolk-Denver, iar la prânz în cel de Los Augeles. De la aeroport luă un taxi şi peânserate ajunse la Pasadena. Nu-i telegrafiase Katherinei, ca să-i facă o surpriză. Dar spre stupefacţia lui, Ia Academia de artă dramatică află că ea plecase în ziua precedentă într-un turneu pe litoral. Îi pomenise ea într-o scrisoare despre o

asemenea eventualitate, dar, în bucuria de a n revedea, Gill uitase.

Nemaiavând ce să facă la Pasadena, se întoarse abătut la Los Angelos. Telefonă la villa Murray. Un valet îi răspunse că doamna şi domnul Murray întreprind o călătorie în Europa. Nu-l găsi nici pe Ed „Iată-mă deci străin la Los Angeles", reflectă Gill cu tristeţe şi deodată îşi aduse aminte: „Papa Jean!". Opri o cameră la unul din hotelurile de lângă gara centrală şi apoi se duse să mănânce la restaurantul domnului Rougier.

În seara următoare, cobora pe aeroportul din Norfolk, aducând cu ei o sticlă de Courvoisier cinci stele, cumpărată de la Papa Jean pentru Max. 11 costase o grămadă de bani, totuşi o sumă infimă în comparaţie cu ce clieltuise în această infructuoasă călătorie. Ghinionul se dovedi a fi total. Acasă, i se spuse că fusese căutat în seara precedentă de comandantul bazei şi repezindu-se până la un pilot dintr-o altă escadrilă, care locuia în apropiere, află că avuseseră loc două exerciţii de alarmă – unul de noapte, celălalt de zi.

„Am intrat rău în bucluc, Bine, eu am de ce să irag. Eu am făcut-o, cu u trag! Dar Max? El cu ce-i vinovat? Nu, nil pol să profit de bunătatea lui. Care altuj s-ar fi băgat într-o chestie ca asta?! Cel mult ar fi spus; Treaba ta, eu nu ştiu nimic. Mâine mă prezint direct maiorului Connolly, Iau toată vina asupra mea. Îi spun că Max n-a ştiut nimic şi din camaraderie a declarat că m-a învoit. În cazul că se îngroaşă gluma... Dracu'. I-a găsit să plece tocmai acum în Europa! Şi dacă Max a născocit vreo poveste? No prinde pe amândoi cu minciuna! Nu numai că nu scapă, dar intră şi mai rău la apă. Trebuie să dau de el. Acasă; în altă parte n-am unde să-l caut".

Ştia că Max locuia în afara orăşelului, pe o ramificaţie a şoselei ce ducea la Norfolk. Luă autobuzul şi coborî, ghicind prin întuneric cu aproximaţie locul unde

căpitanul vira cu maşina la dreapta. După aproape o oră. de mers pe jos, în care timp luase vilele la rând, găsi în sfârşit locuinţa căpitanului. Proprictăreasa îl informă, spre bucuria lui, că Max era acasă şi îl conduse la camera acestuia. Gill bătu la uşă, ascunzând la spate sticla cu coniac

— Intraţi, intraţi 1 Nu prea aude – spuse proprictăreasa, dând semnificativ din cap.

„Cum dracu' n-aude?" se miră Teserly în sinea lui şi intră. Max dormea. Trezindu-l, îşi dădu seama că era beat. O cană de cafea amară îl făcu să-şi mai revină, dar cu adevărat miraculos se dovedi coniacul. După ce înghiţi dintr-odată o jumătate de pahar, căpitanul se cutremură, sughiţă de câteva ori şi exclamă „O. K!". Până când află că Max îi spusese maiorului că el îl învoise şi că pentru depăşirea atribuţiunilor fusese sancţionat cu rămânerea timp de două săptămâni pe sol, iar Teserly mutat în echipajulunţii idiot de locotenent, sticla de „Courvoasier" se goli mai mult de jumătate şi Gill rămase să se culce lângă instructorul său.

Noul şef de echipaj, locotenentul Barlow, era un tip de irlandez taciturn şi ursuz, dar Teserly nu trecu decât de patru ori cu el Atlanticul în zbor căci, expirându-i lui Max termenul de pedeapsă, maiorul Connolly îi chemă pe amândoi şi-l încredinţă lui Gill comanda unui echipaj. În primul zbor independent avu la început emoţii, se fâstâci la decolare, ridicând aparatul înainte de vreme. În aer însă deveni stăpân pe sine. Cât fusese secundul lui Barlow constatase cu mirare că ştia mult mai multe decât acesta şi de-abia atunci îşi dădu seama ce fusese pentru el căpitanul Max.

3

De dimineaţă, fulgi mari şi grei de zăpadă începură să cadă din corul plumburiu, apoi ninsoarea se opri şi un vânt îngheţat dinspre Atlantic prinsca mătura aerodromul,

dislocând câteva aparate de vânătoare din ancorojele lor. Spre prânz, vântul se transformă într-un adevărat uragan, împiedicând complet activitatea bazei. Teserly privea pe gem vijelia când în difuzorul clubului se auzi vocea maiorului Connolly. îl chema împreună cu alţi piloţi la comandamentul diviziei.

— Pe timpul ăsta se poate zbura numai în direcţia iad – glumi Max. De ce ia divizie?…

În scurt timp aflară că fuseseră mutaţi la una din bazele aeriene de pe insulele Hawaii. Gill se bucură, căci Pacificul însemna pentru el aproape California, cu toate că de aceasta îl despărţea aproape o jumătate de ocean. Max nu se arătă însă de loc entuziasmat.

— Scăpăm de nenorocita asta de iarnă. Când spui Honolulu, spui cele mai frumoase femei! – căută Gill să-l încânte.

Baza militară aeriană din Hawaii era mai mică decât cea din Langley, în schimb era mult mai bine organizată. Căpitnul John Maxwell, avansat de câteva zile maior, fu numit comandantul escadrilei de recunoaştere şi, având posibilitatea să-şi aleagă echipajele, îl luă pe Teserly la el. Acum, pentru prima oară, Gill avea avionul său. Capitonă carlinga, aşa cum făcuse cu peretele de deasupra patului, ca dublul exemplar al celor treizeci şi două de poze ale Katherinei – înclinându-se publicului de pe scena lui Pasadena Playhouse, urcată ps capota maşinii, culcată în iarbă, stând la masă sub bolta de plante agăţătoare de la restaurantul lui Papa Jean, căţărată pe un vârf de stâncă, sau pur şi simplu – şi acestea formau majoritatea – pozându-i în costum de baie pe fondul cerului ultramarin.

În pavilionul ofiţerilor, camera lui Max se afla viz-i-vi de cea a lui Gill. Neputând să doarmă din cauza căldurii tropicale, cu care nu se putea deloc obişnui, îl trezea adesea pe Teserly cu noaptea în cap. În noaptea aceea se culcaseră amândoi târziu căci, a doua zi fiind duminică,

partida de pocher se prelungise mai mult ca de obicei. Cu toate acestea, Max se înfiinţă în camera lui Gill când încă nimeni în pavilion nu se trezise.

— Hai, scoală, texan puturos! făcu, trăgându-i perna, de sub cap.

Teserly mormăi o înjurătură şi se întoarse cu spatele la Max. Dar acesta nu se lăsă. Apucând salteaua de margine, o smulse printr-o mişcare bruscă, astfel că Gill se pomeni cu plasa somierei intrându-i în carne.

— Să te ia dracu'! Cât e ora?

— Unu şi ceva.

— Ce unu? Poate la Washington! întinse mâna după lanţul gros de aur pe care-l purta ca brăţară pertiana stingă şi de care era prins, alături de zeci de flecuşteţe, un ceasornic minuscul. Eşti un asasin… Opt fără einer Zău, lasă-mă să dorm! – se rugă Gill.

— Stai două minute să auzi unde vreau…

Dar glasul lui Max fu acoperit de zgomotul uriaş al unei explozii „urmată la numai câteva secunde de o alta, apoi de încă câteva. Geamurile se prefăcură în ţăndări, întreaga clădire se cutremură, gata parcă să se prăbuşească.

Gill sări în picioare, uitându-se îngrozit la comandantul său.

— La avioane! Alarmă! Da, alarmă! strigă Max din răsputeri, repezindu-se pe coridor iar de acolo pe scări, aşa, în chiloţi, cum era.

Gill îl urmă. Fură însă nevoiţi să se oprească în uşa clădirii, căci o ploaie de gloanţe mătura suprafaţa aerodromului iar bombele cădeau ca nucile dintr-un pom scuturat, i Era 7 decembrie 1941.

Tratativele japono-americane eşuaseră. Pretenţiile japoneze în împărţirea surselor de materii prime şi a zonelor de influenţă se dovediseră inacceptabile pentru America şi la 25 noiembrie gruparea operativă a flotei

japoneze, destinată să atace Pearl Harbour-ul, primise ordin să se deplaseze în cel mai strict secret spre apele insulelor Haivai. Şase portavioane cu 560 de parate la bord, două nave de linie, două crucişătoare grele, nouă distrugătoare şi douăsprezece submarine, cinci din ele având la bord submarine pitice, ieşiră din golful Ilito Kappu.

În ziua de 7 decembrie, la ora 14 şi 20 de minute, Kurusu şi Maraura, reprezentanţii japonezi la tratative, fură. primiţi. Ia cererea acestora, de către Cordel Hull, secretarul Departamentului de Stat. Cu zâmbete's: plecăciuni, ei îl asigurară că guvernul japonez era cel mai dornic de pace. dar nu putea accepta propunerile americanei din 26 noiembrie şi îi înmânară un memorandum care se încheia cu cuvintele: „Guvernul japonez regretă că este, nevoit să anunţe pe această cale guvernul american că datorită situaţiei pe care s-a situat guvernul american, el nu poate să procedeze altfel doeât să considere imposibilă realizarea unei înţelegeri pe cale de noi tratative".

Cordel FIul I, prototipul munteanului din Tennessee. cu părul alb dar faţa tinerească, dădu dovadă de o deosebită stăpânire de sine.

— După cum văd, memorandumul guvernului japonez nu conţine niciun fel de declaraţie de război! Iată însă telegrama-şi scoase o hârtie din buzunar – prin care mi se anunţă că forţele armate japoneze au macat Pearl Harbour-ul! Deci. un atac fără declaraţie de război < Un atac mişelesc.

— Se> sorry 1 – zâmbiră negociatorii niponi.

Atacul asupra Pearl Uarbour-ului căzu ca un trăsnet din senin Kada strâmtă şi puţin adâncă a portului, în care erau înghesuite ana lângă alta peste şaizeci de nave de luptă şi douăzeci şi patru de vase auxiliari inclusiv opt nave de linie, fusese transformată într-o cursă de şoareci

chiar ia primul atac al avioanelor japoneze decolate de pe portavioane. tonic navele de linie au fost lovite de bombe. În decurs de o oră şi cincizeci *tla*[7]

minute, forţele maritime americane au suferit o înfrângere fără precedent în istoria războaielor navale.

Dar 7 decembrie n-a însemnat numai Pearl Harbour. La orele 10, 45 a fost ocupat Settlomentul internaţional din Şanhai, la orele 11, 45 Japonia a deschis focul asupra poziţiilor engleze din Malaezia de nord; la orele 12, 05 trupele japoneze au debarcat pe litoralul malaez, iar o oră mai târziu porneau ofensiva prin Thailanda de sud.

Din escadrila maiorului Maxwell scăpară doar două avioane ţi unul dintre acestea se nimeri să fie cel al lui Teserly. Câteva gloanţe îi găuriseră aripa dreaptă şi fuselajiil însă niciun punct vital nu fusese atins. Pierderile în oameni şi aparate erau mari. Clădirea comandamentului bazei fuse o distrusă şi, odată cu ea, toate instalaţiile de comandă; pistele deveniseră, din cauza gropilor săpate de bombe, aproape inutilizabile.

În vreme ce de pe continent se transmiteau în continuare programele oferite de publicitatea diferitelor firme comerciale, reportaje asupra meciurilor de baseba.il şi muzică de jaz, personalul bazei se pregătea de luptă. Pe baza avioanelor capabile de zbor, fură alcătuite noi formaţii, care aşteptau acum doar ordinul de ridicare în aer.

Rămas comandantul escadrilei de recunoaştere – acum singura pe întreaga bază – maiorul John Maxwell îşi adunase oamenii lângă aparate. Stăteau culcaţi pe iarbă, tăcuţi, dirji, furioşi.

— Bastarzi galbeni! O să vă plătim cu vârf şi îndesat!

— Crezi că le vom declara război?

— Nu, le vom spune… mulţumesc pentru amabila dumneavotră vizită”!

---

7 isc parc atil ele rău

— Nu puteau să decoleze decât de pe portavioane.

— Probabil că şi flota lor a atacat

— Atunci or să-l vadă pe dracu'! La Pearl Harbour e concentrată toată flota noastră din Pacific.

— Dacă i-au luat şi pe ei prin surprindere?

— Vor plăti cu vârf şi îndesat 1

— Deocamdată am plătit noi – oftă Mas. Am plătit curvasâria politicii noastre, duplicitatea.

— De ce duplicitatea?! se indignă Gill.

— Ştiai până azi dimineaţă cine ţi-e prieten şi cine duşman? Cochetam cu ei şi iată că ne-au dat peste bot. Băieţii pe care l-am îngropal acolo nu sunt numai victimele gloanţelor şi schijelor japoneze, ci şi ale greşelilor politicii noastre. De ce nu ne-au ţinut în alarma? De ce n-am fost avertizaţi?

— Poate nu s-a ştiut…

— Cum nu s-a ştiut? întrebă Max revoltat. N-au scris ziare e… premierul japonez a cerut acum câteva zile curăţirea Asiei de amestecul american şi englez? New York Times s-a grăbit însă să dezmintă prin interviul lui Namura: „Nu cred că cineva doreşte războiul". Ca să nu stricăm atmosfera tratativelor, ne pupam cu ei în bot. Duplicitate! Curvăsăric! Să dea Dumnezeu ca atacul ăsta să ne înveţe minte!

Rămaseră cu toţii tăcuţi. Apoi unul câte unul se ridicară, pornind să-şi facă de lucru la avioane. La puţin timp, cineva alerga spre ei. Era căpitanul Scott de la comandamentul aripii 1. Îi ieşiră în întâmpinare.

— La Pearl Iâarbour e o adevărată catastrofă. Japonezii au atacat cu flota şi aviaţia. 11 cuirasate, 44 de crucişătoare… Preşedintele a ordonat riposta imediată. Am fost informaţi că gruparea de forţe navale japoneze a început să se retragă în direcţia nord-vest. Misiunea este să urmăriţi manevrele ei. Veţi fi escortaţi de două avioane de vânătoare. Dumnezeu şi America sunt cu voi. La

aparate!

Erau de-abia la şase mii de picioare înălţime când trecură pe deasupra Pearl Ilarbour-ului. Teserly văzu avionul comandant al lui Max înclinându-se pe dreapta şi-şi aplecă la rându-i aparatul. Rada portului era aproape goală, iar de pe uscat se înălţau flăcările unor incendii puternice. După aproape douăzeci de minute de zbor peste întinderea oceanului apărură câteva zeci de puncte înşirate în formaţie. Aparatul lui Max vira spre stânga şi, în acelaşi timp, Gill îi auzi vocea în cască:

— Plafon paisprezece mii de picioare!

Luară cu toţii înălţime, ţinând sub observaţie gruparea navală japoneză.

La un moment dat secundul lui Gill avertiză:

— Bombardiere americane în dreapta!

— O.K. 1 răspunse Teserly şi începu să le numere. Erau treizeci şi două de cvadrimotoare însoţite de două escadrile – de vânătoare.

Peste câteva minute, însă, ţâşniră. parcă din apele aceanului, câteva zeci de săgeţi albe urcând vertiginos spre cer.

— Plafonul de zbor – şaisprezece mii de picioare! se auzi ordinul, maiorului Maxwell.

Bombardierele îşi continuau netulburate drumul ca şi cum piloţii lor n-ar fi observat decolarea vânătoarelor japoneze de pe portavioane. Curând exploziile bombelor americane înălţară trompe uriaşe de apă, iar în înalturi începu lupta aeriană. Câteva aparate de vânătoare – trei americane şi două japoneze – se prăbuşiră în flăcări. Le urmară un bombardier american şi un avion de vânătoare japonez. Apoi, aproape simultan, pe cer izbucniră trei explozii şi şase aparate căzură arzând. Erau kamikazele de sacrificiu japoneze care se înfipseră în câte un bombardier american.

1 Unitate aviatică echivalentă cu un regiment.

Teserly constata tocmai cu amărăciune cum se destrăma formaţia de bombardiere, când răpăitul mitralierelor avionului său şi vocea secundului îl sesizară:

— Un japonez în coada comandantului!

Era prea târziu. Avionul maiorului Maxwell ardea. Aplecându-se pe o coastă, intră în vrilă.

— Dădu turaţie maximă motoarelor, luându-se după vânătorul japonez. Fu depăşit pe sus de un aparat de vânătoare american de tipul acelora care le asigura lor protecţia. Japonezul era mult mai rapid.

— Dillon a fost doborât! îl anunţă din nou secundul. Un japonez în flăcări şi unul american!

Gill aplecă avionul. Curios, aparatul locotenentului Dillon, care zburase în dreapta lui, cădea fără să ardă. Două paraşute se deschiseră ca nişte umbrele, una după alta pe cer. „Oare Max nu s-a putut arunca?”. Aproape nu-i venea să creadă că prieţenul său cel mai bun nu mai era. Aviatorii ştiau: a te arunca cu paraşuta când eşti în mijlocul oceanului şi nu sunt nave de-ale tale prin apropiere, e mai rău decât să cazi cu avionul. Colacul de salvare îţi dă două şanse: să mori sfâşiat de rechini sau de foame.

— Preiau comanda, Teserly, intră în formaţie! auzi Gill în cască vocea locotenentului Welch.

Mai rămăseseră patru avioane de recunoaştere-şi unul de vânătoare. Peste o oră se întorceau la bază. De-abia aici. pe pământ, simţi întreaga durere a pierderii lui Max. Ducându-se să se schimbe, intră mai întâi în camera acestuia. Privi tăcut în jur – patul desfăcut, sticla goală de whisky, două perechi de cărţi de joc, haine aşezate pe scaun, agăţate într-un cuier, o pereche de ciorapi aruncaţi pe masă lângă cămaşă şi deasupra ei, amuleta lui Max – un colţ de delfin prins într-o montură de aur. de la care pleca un lănţişor. Max o purta la gât şi când Gill îl întrebase: „Ce-i cu colţul ăsta?” căpitanul îi răspunsese evaziv: „E o

poveste întreagă…” şi schimbase vorba. Fără să stea pe gânduri, luă amuleta şi scoţându-şi brăţara de la mână, strecură lănţişorul, pus în două, prin verigile lanţului său gros, înnodându-i sirius capetele. Brăţara avea acum o nouă podoabă – dintele de delfin.

— Plecarea a şase avioane în recunoaştere fu socotită de către comandamentul bazei o *greşeală*, dar cei de la aripă motivară că, femându-se de un nou atac japonez, intenţia lor fusese să disloce în acelaşi timp, avioanele de pe sol.

Acestei expediţii îi urmară altele şi altele, într-un ritm ameţitor. De multe ori, întorcându-se dintr-o misiune, Gill pleca imediat în alta. Începu să fie socotit unul dintre cei mai buni piloţi ai aripii. I se încredinţară însărcinări tot mai grele: le duse pe toate la bun sfârşit. Drept răsplată pentru comportarea sa excelentă fu avansat locotenent şi i se acordă oi permisie (le două săptămâni. Chiar a doua zi se îmbarcă de la Honolulu în avionul de Los Angeles. Nici de data aceasta nu-i telegrafie Katherinei; numai că acum dispunea de paisprezece zile.

La „Pasadena Playhouse” i se spuse că domnişoara Verlotti se afla în repetiţie pentru o nouă premieră a Academiei de artă dramatică. Se repezi la teatru şi strecurându-se pe uşa din dos iar de acolo pe coridoare, pătrunse neobservat în sala goală.

Pe scenă se afla un bărbat care monologa, întrebându-se dacă trebuia sau nu să-şi asasineze amanta. „Am început o viaţă nouă… Trebuie să scap de ea!” – se hotărî bărbatul şi în clipa aceea Katherine intră pe scenă.

— Nu-l crede! Vrea să te omoare, Kat! strigă Teserly declamatoriu, înaintând spre cei doi actori. Nu-l crede!

— Gill! exclamă Katherine. Gill, iubitule! Şi coborî în goană scara laterală ce ducea în sală, spre el.

Fericirea lor nu dură însă mult. Peste şase zile Teserly primi o telegramă prin care i se ordona să se

întoarcă imediat din permisie. Nu avu încotro. Ordinul era ordin! Zburând spre insulele. Ilawai se întreba mereu ce s-a putut întâmpla atât de grav încât cei de la bază să se fi văzut nevoiţi să-l recheme.

Prezentându-se direct la comandament, află că fusese transferat la baza aeriană americană Port Darwin de la marginea dezolantului deşert australian. Plecarea îi fusese fixată pentru a doua zi, aşa că în dimineaţa următoare, după ce-şi pregăti avionul de drum, decolă cu direcţia sud-vest.

4

Îi avea şi aici pe niponi în faţă. Forţele armate japoneze se consolidaseră în Indochina şi Thailanda, cuceriseră Malaezia, Singapore, a cărui garnizoană se predase fără luptă, principalele insule ale Indoneziei, o parte din Noua Guinee, Birmania, Filipinele, Hong Kongul, ocupaseră insulele Guan, Wake, Noua Britanie, insulele Solomon şi altele. Baza militară aeriană de la Port Darwin, situptă pe ţărmul de nord al Australiei, constituia acum principalul punct de sprijin şi de plecare al tuturor acţiunilor aeriene americane din această zonă a Pacificului.

Se prezentă colonelului Smith, un tip mic şi îndesat, care avea obiceiul să stea cu picioarele desfăcute şi mâinile sprijinite în şolduri.

— Ai o caracterizare excelentă, ai fost propus pentru decorare… O să te vedem noi de ce eşti în stare. Ai fost rănit?

— Nu.

— Rău! Ai căzut?

— Nu.

— Bău!

— O să am grijă să mă corijez – zise Gill smerit.

— O. IC! exclamă colonelul şi începu să râdă.

Ieşind de la colonel, porni să viziteze baza. Domnea o

căldură insuportabilă ce-i dădea impresia că de la un moment la altul sângele va începe să-i fiarbă în vine. Fu bucuros când văzu nu departe, de ţărm Un local po a cărui firmă, vopsită în culori vii, citi „Surf-Club”. Apropiindu-se, o. inscripţie îi atrase atenţia: „Numai pentru soldaţi şi subofiţeri!”. Intră totuşi înăuntru şi comandă un whisky cu mai multă gheaţă.

— Eşti democraţia în persoană, ofiţere! i se adresă ironic un sergent care, cocoţat pe un scaun alăturat, privea fix în fitnul paharului său gol.

— Ce ai văzut acolo? se întoarse Gill, arătând spre pahar, apoi către barman: Umple-i-l cu whisky! Altfel cine ştie ce dracu’ mai vede

— N-ai să-mi astupi gura! făcu sergentul, ridicându-şi ochii spre Gill.

— Nici nu vreau.

— În definitiv, ce cauţi în „Serf-Club”-ul nostru? – transformă el cuvântul „spumă” în „sclav”.

— Să beau! răspunse Gill, închinând paharul.

— Foarte bine, să bem! La port Darwin două lucruri poţi să faci: să mori şi să bei. Eu n-am reuşit să mor – şi, întorcându-se pe scaun, trase pantalonul piciorului drept în sus. O protează metalică ieşi de sub el.

— Ce dracu’ mai cauţi atunci în iadul ăsta?!

— Şi ce să fac acasă? Să citesc cum alţii se bat?

— Ce ai fost?

— Mitralior.

— Da în civilic?

— Pictor de firme. Fac antrenament mereu cu scara, E greii să te enţeri când ai numai o labă. La avioane merge…

— Ascultă, sergentule, un raliat ştii să pictezi?

Sergentul se încruntă la început, dar, dându-şi seama că locotenentul nu avusese intenţia să-l jignească, răspunse evaziv.

— Ştiu…
— Cu moţ?
— Cu moţ.
Gill comandă două scolch-uri cu sifon şi multă gheaţă.
— Mie sec – preferă sergentul, apoi adăugă: Dar pune nişte gheaţă. Nu, lasă, gheaţa o pun eu… Nu de alta, dar să ştiu cât whisky beau.
— Bei o săptămână cu mine dacă…
— Un rahat? îl întrerupse sergentul.
— Da.
— Cu moţ?
1 bl – Da. Moţul însă să fie un cap de japonez.
— O. E! exclamă sergentul cu entuziasm, ridicând pumnul în aer.
— Fain. nu-i aşa? se bucură Gill de ideea sa
— Prima!
— Acum însă… hai! rosti el nerăbdător.
Îşi goliră paharele şi părăsiră clubul.
Ajunşi la avionul lui Teserly, acesta îl invită pe sergent să urce în carlingă şi i-o arătă pe Katlierine în cele treizeci şi două de poze cu care tapisase pereţii, astfel că ea îl privea de pe Ste tot. Sergentul îşi exprimă admiraţia, iar Gill îl rugă să retuşeze literele care înscriau „Kat” pe fiecărei extremitate a aripii.
— La dracu’, acolo îmi trebuie. O scară mai mare. Asta nu ajunge. Gill aduse scara pe rotile, iar sergentul îşi pregăti vopselele. După ce retuşa diminutivul numelui Katherinei, căzură de acord ca ia capătul fuselajului, acolo unde se ridica planul vertical al cozii, să fie piclat recipientul unui scaun de closet, iar înăuntrul acestuia, într-un galben murdar, un soldat japonez dispărând măturat de un jet violent de apă.
Teserly se acomoda destul de repede la Port Darwin, cu toate că baza nu dispunea de condiţiile de locuit pe care

le avusese în Ilawai. Clima era aproape insuportabilă, iar situaţia aeriană mai grea. Intrase într-un cerc de băieţi veseli cu care în scurt timp se împrietenise, petrecându-şi timpul ori la clubul ofiţerilor, ori jucând pocher în dormitor.

În ultimul timp însă misiunile deveniră din ce în ce mai dese şi înapoindu-se frânt de oboseală, nu-i mai ardea de cărţi. Într-o zi, pe când mecanicii pregăteau aparatele pentru o nouă decolare, îi veni ideea unui nou joc.

— Hei, Sfinx, ai bani la tine? se adresă el locotenentului Iloward, vecinul său de avion, poreclit astfel de colegii săi pentru că la pocher nu i se putea citi niciodată pe faţă ce fel de carte avea.

— Nu. Vrei să-ţi cumperi un bilet de intrare în iad?

— Du-te dracului. L-am cumpărat când am venit la Port Darwin. Văd însă…

— N-avea ici o grijă… îţi ai locul rezervat în cazanul cu smoală 1

— Am impresia că o să te găsesc acolo. „IIci, locotenente Iloivard! o să strig cu Unde dracu’ eşti?”. Tu. auzindu-mă. ai să scoţi capul din smoală, dar cerberul – bing! – cu lopata în cap şi tu, nu. ştiuluc la fund. ITA, ha. ha!

— Idiot! Râzi ca lin idiot.

— Lasă asta… Voiam să-ţi fac o propunere. Dacă n-ai însă bani…

— Ei, ceva am la mine.

— Cât?

— Vreo treizeci de dolari.

161

Nebunul din Breni – e. S

— Plin şi eu treizeci. Să vorbim cu Jim să pună şi el… Predăm banii mecanicului Andrew. Cine se întoarce din misiune, împarte banii aceluia care…

— O. IC!

— Candidăm cu şanse egale.

— Scoate banii! Stai să vorbim şi cu Jim.

Jim fu şi el de acord, astfel că predară mecanicului Andrew suma de nouăzeci de dolari fiecare, cu consemnul de a o restitui, după două ore de la terminarea misiunii, acelora întorşi din raid. În ziua aceea se întoarseră cu toţii şi fiecare îşi luă banii înapoi. Seara, la, clubul ofiţerilor, îmbunătăţiră condiţiile de joc, aducându-le corectivele necesare. La discuţii se antrenară zeci de piloţi şi în cele din urmă se stabili să se ia în consideraţie şi numărul urmelor de gloanţe sau schije cu care se întorcea avionul din misiunea respectivă, fiecare urmă fiind socotită la cinci dolari.

A doua zi, mecanicul Andrew primi în dopezit câte cincizeci de dolari de la nouă piloţi. Fură împărţiţi banii locotenentului Jim care nu se mai întoarse din misiune şi cincisprezece dolari de la doi piloţi ale căror ar vioane prezentau unul una şi celălalt două urme. de schije. Jocul molipsi în scurt timp majoritatea unităţilor operative ale bazei; la el începură să participe, alături de comandanţii navelor, şi membrii echipajelor. Veni apoi rândul locotenentului Howard să iasă din joc.

Cu toate că pierdea mereu la urme, aducând avionul literalmente ciuruit de mitralierele inamice, Teserly era socotit printre piloţii cei mai norocoşi. Colonelul Smith. notase în fişa lui personală: „Pilot excelent. Cu nervi de fier. Calm şi cumpătat în zbor. De o veselie molipsitoare pe pământ”.

De două ori i se remaniase echipajul: o dată fusese rănit navigantul, iar de curând mitraliorul. I se propuse un sergent negru decorat, dar Teserly refuzase, căci comandanţilor de nave le era recunoscut dreptul de a-şi selecţiona oamenii cu care zburau.

— O mulţime de băieţi vor să vină la tine… Cu ce dracu’ îi momeşti? îl întrebase într-o zi comandantul-I

— Dintele, colonele 1 îi răspunsese, arătându-i

brăţara.

O mulţime de poveşti circulau în întreaga bază pe seama dintelui de delfin prins de lanţul locotenentului Teserly. Întrebat, el nu confirma nici nu dezminţea. Desfăcea numai misterios mâinile, în semn că nu putea să spună într-o seară la club, căpitanul Adams îi oferi pe dinte patru suta de dolari.

— Bani are oricine. Noroc însă nu prea! îi răspunse Glii.

De atunci, dintele fusese solicitat de nenumărate ori, ajungându-se până la suma de o mie două sute de dolari. Teserly refuzase însă de fiecare dată şi misterul dintelui de delfin se amplifică în zeci de versiuni.

lira a treia noapte de când nu dormea. Numai cafeaua şi benzedrina îl mai ţineau treaz. Sub ci oceanul, între Australia şi insulele Solomon, ardeau ici colo în flăcări. Dimineaţa, escadra navală japoneză începuse să se retragă, dar luptele aeriene, care hotărâseră în favoarea forţelor americane sorţii acestei încleştări, mai continuau încă. La un moment dat, Teserly se auzi prevenit: „Foc în coadă!” şi în acelaşi timp simţi o puternică arsură în spate şi o căldură nefirească în tot corpul. Până să poată reacţiona, văzu aprinzându-se motorul din dreapta. Un vânător japonez ţâşni de sub el. Situaţia este desperată. Într-o fracţiune de secundă, hotărî „Părăsiţi avionul!”

Temându-se să nu fie mitraliat, execută o cădere prelungită, acţionând deschiderea paraşutei de-abia la mai puţin de opt sute de metri de suprafaţa apei. Când cupola se desfăcu opunând rezistenţă, fu smuncit în sus şi o durere ascuţită în spate îi reaminti că e rănit. „Numai să nu pierd prea mult sânge – gândi el. Apa sărată o să-mi facă bine. O fi grav? Totuşi, sunt conştient. Unul din plămâni?... Ar fi rău: hemoragie internă”.

Se uită în jur. Departe în dreapta sa, văzu coborând două paraşute. „Care din băieţi or fi?” se întrebă. Avionul

său nu se vedea nicăieri, dar o scadrilă de bombardiere americane respingea atacul vânătoarei japoneze… Jos pe suprafaţa vălurită a oceanului, pluteau diferite obiecte pe care nu le putea identifica. La o distanţă apreciabilă, se vedea un portavion flancat de două crucişătoare, iar în urma acestora un distrugător, toate americane. „Nu se poate să nu cerceteze locul luptei”. Înainte de a lua contact cu apa, zări sfărâmăturile unor bărci şi i se păru a descifra siluetele unor oameni plutind pe valuri.

Colacul de salvare, construit din plăci dreptunghiulare de plută ce-i cuprindea pieptul, îl menţinu la suprafaţă. În curând însă apa pătrunse prin haina de protecţie împotriva schijelor antiaeriene, apoi prin costumul de zbor şi rana începu să-l usture din cauza sării Se gândi că dacă ar fi fost rănit într-o altă parte a corpului, s-ar fi putut bandaja cu pansamentul din trusa sanitară ce o avea într-un buzunar şi astfel ar fi evitat hemoragia.

„Cât mai puţine mişcări. Da, aşa poate se încheagă. O strânge şi apa sărată. Îmi păstrez astfel şi forţele. Să adorm? Şi nu mă maţ scol niciodată! Ei, asta e… Odată tot trebuie să se întâmple. Aleluia – îngână el şi izbucni în râs. Aleluia! Idiot! Ar trebui să mă rog în serios… Dar ou nu mă pregătesc să mor. Ai dracului, cred că an şi împărţit banii mei. Numai să scap! O să scap! Dintele… De-aia a pierit Max, săracul că n-a avut dintele cu el”.

Începu să se gândească la Katherine, îi reciti în gând scrisorile aproape zilnice, apoi nu se mai gândi la nimic Simţind că i cala să adoarmă, căci oboseala nopţilor nedormite şi slăbiciunea provocală de rană îşi spuneau cuvântul, începu să înoate, dar durerea îl făcu să se oprească. Se lăsă din nou în voia valurilor, ridicând din când în când capul pentru a privi mai bine în jur

La un moment dat, văzu sfărâmătura unei bărci plutind în derivă nu departe de el. Folosindu-se numai de mâna dreaptă – mişcând-o pe aceasta îşi provoca dureri

mult mai mici – şi împingând apa cu picioarele; încercă să se apropie de epavă. „În primul rând aş scăpa oarecum de rechini şi n-aş mai fi nevoit să stau cu tot corpul în apă – gândi el, înteţindu-şi eforturile. Şi e mult mai vizibilă… O să mă găsească mai uşor”. Obosind, se opri pentru câteva clipe. Ridică capul să măsoare distanţa care-l mai despărţea de ţinta sa. Sfărâmătura se dovedi a fi o parte dintr-o şalupă de proporţiile colora „se salvare.

Începu să înoate din nou şi din nou se opri să se odihnească. Când ridică de astă dată capul, văzu că jumătatea de şalupă îşi schimbase direcţia. Hei! exclamă ei fără să vrea. Tresări, părându-i-se că s-a mişcat ceva pe ea. Strigă încă o dată mai tare:

— Hei! Ajutor! Ajutor!

Vedea acum clar partea superioară a unei silueteomeneşti. Ridică mâna dreaptă, balansând-o în aer.

— Ajutor! Ajutor!

Silueta nu se mişcă. „Ce dracu’, am halucinaţii?! se gândi cu părere de rău că nu-i trecuse prin minte să-şi ferească pistolul. de umezeală, dar imediat îşi dădu seama că nici n-ar fi avut cum s-o facă. Duse totuşi mâna la tocul pistolului. Era gol. „Când m-am aruncat din avion… sau chiar aci în apă… Ori plesnesc, ori ajung la barcă!” – Şi începu să înoate folosind acum amândouă mâinile. Durerea îl opri. Strângând din dinţi, înaintă numai cu dreapta. Deodată, i se păru că jumătatea de şalupă vine spre el. Rămase nemişcat pentru a verifica. „Formidabil! Ori halucinez, ori vine într-Adevăr!”

— Ajutor! Ajutor! strigă Gill, înviorat de speranţă, *e*

Văzu de astă dată clar: Un om se ridică în genunchi şi-i făcu semn cu mâna, apoi dispăru din nou. „Probabil ca să vâslească” – îşi spuse. În scurt timp jumătatea de şalupă, lungă de vreo cinci metri, fu aproape de el şi Teserly remarcă îngrozit pe albul vopselei o inscripţie japoneză. „Ei, acum ştiu că m-am aranjat! Dacă aş fi avut

barem pistolul! Era bun şi ca bucată de fier…”. Spre bucuria lui, văzu mâini de negru Iopătând apa. Apoi apăru şi o jumătate din faţa acestuia.

— O. K! exclamă el fără să vrea.

Da, era un negru american sută în sută, care i se adresă:

— Sunteţi în croazieră de plăcere, sir?

— Da, pornisem într-o excursie pe lumea cealaltă, dar am rătăcit drumul.

— S-a făcut, vă conduc eu – 11 asigură negrul. Era un băiat tânăr, numai în chiloţi.

— Nimeresc eu şi singur, dacă nu mă ridici pe scândură. Am o gaură în spate aşa că…

— Numai să ne fină pe amândoi coaja asta de banană… Şi-l apucă de mină.

— Trage-mă mai bine de haină.

Coaja de banană, cum îi spusese negrul jumătăţii de şalupă, se aplecă ameninţător, dar în cele din urmă Gül se văzu urcat pe ea.

— Cum ai ajuns aici 7 îl întrebă pe negru, examinându-l mai atent. Faţa lui i se păru cunoscută.

— Sunteţi Gili Teserly 7 Locotenentul Teserly, nu 7

— Da – confirmă Gill uimit.

— Nu mă recunoşti 7 Nici eu nu v-am recunoscut la început.

— Nu. „Şi-a luat nasul la purtare” – gândi Gill.

Negrul întoarse încet capul, astfel încât Teserly să-i poată privi obrazul stâng. Urmele a doua cicatriei lungi porneau chiar de sub ochi.

— Nigger…

Jeff?! exclamă Gill, nevenindu-i. să creadă.

— Da.

Rămaseră tăcuţi Câteva minute, uitându-se gânditor unul la celălalt.

— Cum ai ajuns aici 7 îl întrebă Gill în cele din urmă.

— Sunt adjutant-pilot din Escadrila 7 de vânătoare.

— Peruins?! întrebă Gill, de data aceasta şi măi uimit.

Jeff încuviinţă din cap.

Cu câteva luni în urmă, numele lui Perkins devenise cunoscut în toate unităţile de aviaţie din Pacific. Fiindu-i incendiat avionul în timpul unei hărţuieli aeronavaie, sergentul-prim Perkins îl îndreptase în picaj asupra unui portavion japonez şi, în ultimul moment, când era sigur de atingerea ţintei, se aruncase cu paraşuta. Scăpase ca prin minune, aruncat la maro distanţă de suflul exploziei bombelor cu care erau încărcate, gata de decolare, avioanele de pe punte. Portavionul suferise avarii serioase şi pesto un sfert de oră era scufundat de două crucişătoare, martore ale faptei de eroism ale pilotului american.

— Am auzit că ai fost propus pentru „Distinguished Flying Cross”.

— Propus nu înseamnă şi acordat. Un nigger nu poate fi demn de acest înalt ordin – dădu Jeff cu amărăciune din cap.

— Dar ai fost avansat adjutant!

— E suficient pentru un negru puturos.

— Jeff. ce te-a îndemnat la o asemenea faptă de eroism? îl privi Gill drept în ochi. Eu lupt pentru America…

— America ne este mamă la amândoi. Numai că pentru mine e vitregă J Lupt sperând că într-o zi ea ne va recunoaşte drept fiii ei legitimi, egali în drepturi cu ceilalţi fii!

— Sudul se va opune!

negrului Perkins să vadă

— N-ar vrea sudistul Teserly să îngăduie unde e rănit?

Gill se uită la Jeff gânditor.

— Poţi să rămâi mai departe sudist. Eu îmi fac o datorie elementară de om. Şi, târându-se spre el, Jeff

începu să-i descheie cu băgare de seamă hainele, punându-le una câte una la capătul celălalt al jumătăţii de şalupă, pentru ca să contrabalanseze cu ale sale.

După ce-i perforase hainele, antrenând după el bucăţi de stofă, glontele de mitralieră îşi continuase drumul în sus, sfâşiiind carnea, începând de la mijloc, până la omoplatul sting. Jeff îi pipăi coastele, dar nu smiţi niciuna sfărâmată. De omoplat nu se putu atinge, căci Gill urla de durere. Scoţând ambele truse sanitare, îi spălă rana cu apă de mare, turnă peste ea două fiole cu tinctură de iod, îl bandajă strâns cu trei fese şi-l acoperi cu cămaşa, ca să nu-l coacă soarele tocmai pe rană.

Plutiră aşa toată după-amiaza. De-abia spre seară, două vase uşoare şi un hidroavion sosiră pentru căutarea naufragiaţilor. Fiind rănit, Gill fu îmbarcat pe hidroavion şi transportat la Port-Darwin. În aceeaşi noapte i se extrase glontelb.

A doua zi, cu ocazia radiografierii, se constată că osul omoplatului era plesnit. Dar aceasta nu constituia vestea cea mai proastă pentru el. La prânz se aduse o scrisoare de la Katherine, a cărei lectură îl umplu de deznădejde.

Gill.

Am luat o liotărire: *părăsesc Pasadena Mi-a* fost *greu. dar a trebuit. s-o iau. Tot ce am început la Hollywood s-a năruit într-o zi Definitiv*, *ireparabil*! A *cugeta acum asupra acestor lucruri înseamnă pierdere de timp. Ar fi inutil şi absurd*.

După cum ştii, *pe drumul vieţii mă călăuzesc singură Nu ştiu ducă e vorba de principii sau nu*, *dar ştiu că tot ce fac e anacronic şi nerecunoscut. Tocmai de aceea plec la New York Mi s-a oferit o şansă de a pica într-o piesă de succes pe Broadway. Surprizele vieţii sunt* în *faţa mea. Fără ele nu se poate*!

Nu-ţi scriu cuvinte de dragoste, *pentru că nu mă gândesc acum la dragoste şi ele ar părea lipsite de viaţă*,

nefireşti Fug de astfel de situaţii.

Vreau să mă înţelegi şi ai să mă înţelegi dacă mă iubeşti

Te sărut, iubitule, Katherine

P. S. – [*îi voi soţie noua mea adresă din Ne* te *York*”.

„Ce s-a întâmplat? De ce pleacă? De ce-mi scrie aşa? se întrebă Gill şi începu să recitească scrisoarea. S-a îndrăgostit de un altul şi neputând lupta cu ea însăşi, fuge… La „Metro Goldwyn Mayer” totul era aranjatâmi scria că a şi început scenele de interior. Era visul ei… Să renunţe, aşa, deodată? A făcut o pasiune? Da, asta e! Reiese clar. De fapt, nu fuge de dragoste, ci spre dragoste. «A cugeta acum asupra acestor lucruri înseamnă pierdere de timp», se opri Gill la această frază din scrisoarea Katherinei. Ea însăşi spunea că iubirea exclude raţiunea. O spune şi acum, dar cu alte cuvinte: «Inutil şi absurd!». Ah, de ce am fost rănit tocmai acum? Aş fi cruţ o permisie. Dar cine mi-ar fi acordat-o?! Da, a plecat la New York pentru a începe o nouă viaţă, lângă un alt bărbat. M-a avertizat doar că îi o teamă de surprizele vieţii! Surprize… zâmbi el ironic. Războiul acesta!… Ce-mi trebuie mie acest război?! Cui trebuie el?! Dacă aş pleca!… Nu se gândeşte la dragoste. Scuze… Vrea s-o înţeleg! Altă dată semna „Kat”. «Ar fi nefiresc, lipsit de viaţă.» îi e ruşină să mintă. S-o înţeleg!”. De furie îşi muşcă degetele, simţind că durerea îi făcea plăcere. Îi venea să sfărâme, să dărâme, să-şi sfâşie bandajul.

Se frământă toată după-amiaza, toată noaptea. De-abia spre. ziuă adormi. Când se trezi, îl cuprinse din nou deznădejdea, căci în scrisoarea Katherinei citise de fapt un definitiv adio.

Cu capul băgat sub pernă, nu observă că medicul intrase în salon, în cadrul vizitei de dimineaţă. Simţi că cineva ridică pătura şi auzi o întrebare care i se păru stupidă:

— Cum vă simţiţi?

Se uită la medic cu o faţă răvăşită.

— Doctore, eu trebuie să plec la New York! exclamă după câteva minute de tăcere.

— La New Y'ork? îl întrebă medicul maşinal, privindu-l atent.

— Da! Şi scoţând din sertarul noptierei scrisoarea Katherinei, o întinse acestuia.

Doctorul o citi şi, restituindu-i-o, îi spuse cu voce fermă:

— Sănătatea dumitale are nevoie de soarele Californian. Îţi voi întocmai astăzi formele de transfer, iar dacă medicii de acolo vor găsi indicae New York-ul, desigur că vei pleca şi acolo.

— Mulţumesc, doctore!

Medicul se ţinu de cuvânt, astfel că Gill traversa a doua zi Pacificul spre Los Angeles. De-abia pe drum îşi dădu seama că nu cunoştea adresa de la New York a Katherinei şi că ar fi fost poate mai bine să fi rămas o zi-două la Port-Darwin. pentru eventualitatea că ea i-ar fi trimis o nouă scrisoare. Se linişti curând la gândul că colegele Katherinei trebuiau să ştie ce s-a întâmplat şi, mai ales, la ce teatru de pe Broadway urma să se angajeze.

Primul drum îl făcu la vila Murray, după ce în prealabil telefonase spre a vedea dacă Henry era acasă.

— Ooo, arăţi ca un adevărat bărbat! – îl primi unchiul. Te-ai schimbat, Gill I

— El Iasă, Henry, că nici cu tine nu mi-e ruşine! Parcă întinereşti 1

Ai un secret, nu se poate!…

— Secretul constă, dragă Gill – se aplecă el confidenţial spre nepotul său – că iubesc din ce în ce mai mult. Cum o mai duci cu actriţa?

— Pentru că veni vorba: am fost trimis pentru tratament la spitalul din Buenaventura însă eu am nevoie

de câteva săptămâni la New York.

Mama Katlierinci are lin litigiu cu garajul şi nu poate rezolva singură…

— Parcă spuneai de Oakland.

— La Oakland întreg garajul este al ei. La cel din New York are patruzeci şi cinci la sută. O cam trag pe sfoară şmecherii ăiaâţi dai seama că sunt direct interesat…

— Bine că ai început să te gândeşti la viaţă-i ştii, Dorothy a divorţat.

— Nici nu ştiam că s-a măritat.

— Da, cu Knecicworth, băiatul primarului. A şters-o în Florida cu un ivoenf *j*

— Spune-mi, Henry: nu crezi, că am luptat destul?

— De ce mă întrebi pe mine?

— Pe cine să întreb atunci?! Tu eşti pentru mine şi comandantul direct şi generalul de stat-major. Chiar dacă aş putea… tot la tine aş veni să cer aprobarea.

— Să vedem întâi cum facem cu New York-ul. Vreau să spun că ai merita. Toţi vorbesc că Teserly este un pilot excelent… S-ar. putea ca cei de la aviaţie să aprecieze… O să vedem După ce se duse s-o vadă pe Ilope, care i se plâns-o că Henry a început s-o neglijeze, se repezi cu un taxi la Pasadena. O căută pe Margaret Sangster; una din cele mai bune prietene ale Katherinei de la „Pasadena Playhouse”.

— Prea multe lucruri nu ştiu, însă este sigur că a vrut să se sustragă insistenţelor unui regizor.

— Unui regizor?

— Da, aşa am înţeles de la Katherine. Din frânturi… Nu se putea sta de vorbă cu ea. Totul s-a petrecut fulgerător. Aproape în două zile. Când am auzit, am rămas cu toţii stupe i, (i. Mai ales că începuse filmările, „Hollywood Review” îi luase un interviu… Se părea că Lupe Vélez va fi înlocuită cu succes.

— Dar de ce la New York? – I se propusese cu o

săptămână înainte să joace într-o piesă la teatrul fraţilor Weber, pe Broaduay. Şi având o asemenea ofertă…

După ce stătu internai două zile la spitalul din Buenaventura, Teserly fu transferat pentru tratament la New York. De mult îşi dorea să viziteze marele oraş, pe care-l considera tot ce a creat mai frumos şi mai măreţ America. Când avionul începu să coboare în picaj, în întunericul nopţii, craterul de vulcan cu lavă incandescentă spre care zburau deveni un uriaş cazan cu jăratec, ce se dilata tot mai mult, până când miliardele de cărbuni incandescenţi se metamorfozară într-o constelaţie de neon şi puzderie de lumini ce brăzdau oraşul pe verticală, conturându-i mastodonţii de beton, în scurt timp, avionul ateriza, printre focurile reflectoarelor, pe pista aeroportului Idlowild.

Strecurându-se prin forfota călătorilor, făcu semn unui taxi.

— Repede, la teatrul fraţilor Weber, pe Broadway!

— Ăsta care dracii o mă fi? se întrebă şoferul.

— Îl găsim noi!

Apoi şoferul îl chestiona:

— El, îţi place New York-ul, locotenente.

— Am copilărit în Bronx – se referi el la un cartier al New York-ului.

Auzise că provincialii erau pentru şoferii newyorkezi de taxiuri un adevărat chilipir. Se întâmpla să fii la două minute de locul unde voiai să mergi, iar ci te ocoleau o oră. Se lăsă pe speteaza scaunului, prefăcându-se obosit. De fapt era. Mâna stângă o simţea amorţită în eşarfa agăţată de gât, iar omoplatul, prins în bandajul toracic, îl duruse tot timpul în avion. Nts-i. păsa atât că-l va încărca şoferul la preţ, cât se temea că nu va mai găsi pe nimeni la teatrul fraţilor Weber, unde spera să obţină informaţii despre Kathorino. Se uita la ceas când îl auzi pe şofer întrebându-l:

— De unde vii, locotenente?

— De la Port Darwin. Pacific.

— Şi cum ţi-au paradit umărul?

— Un glonte de mitralieră – răspunse Gill fără chef, vrând să lio lăsat în pace. Cale-o pe coadă, băiete, că întârzii!

— Dacă poţi să o scoţi mai repede ca mine, treci la volan!

După ce intrară pe artera largă a Brdoaway-ului, lungă de aproape treizeci de kilometri, se opriră, în cele din urmă, în faţa unui teatru pentru a se informa, căci „Broadway” nu înseamnă atât numele bulevardului cât o întreagă regiune a insulei Manhattan. Fură nevoiţi să se oprească încă de vreo şapte-opt ori până când portarul unui teatru îi furniza adresa exactă a teatrului fraţilor Weber.

Avu noroc. Spectacolul se terminase abia. de câteva minute şi unul din actori, care repeta cu Katherine la n un piesă, îi spuse că aceasta locuia la hotelul „Boggs” pe strada a 57-a din F-st-End. Repezindu-se cu taxiul la adresa respectivă, găsi, spre bucuria un, numele Katherinei trecut în registrul de pasageri, însă la ghişeu i se comunică că domnişoara Verloul nu se întorsese încă din oraş. Achită şoferului cursele şi, întorcându-se în holul hotelului, se instala comod într-un fotoliu, astfel încât să poată ţine intrarea sub observaţie.

Nu trebui să aştepte prea mult. După vreo douăzeci de minute, Katherine îşi făcu apariţia.

— Sunteţi aşteptată de un ofiţer – îl auzi Teserly pe funcţionar informând-o şi arătând cu capul în direcţia lui.

Katherine se întoarse surprinsă.

— Gill! exclamă ea şi alergă spre el.

Teserly nu se mişcă. Simţea în trup o moleşeală plăcută, care-i tăiase parcă puterile.

— Iubitule, ce-i cu tine? întrebă Kat puţin contrariată

că nu-i ieşise în întâmpinare şi în acelaşi timp îi văzu mina fixată în eşarfă. Eşti rănit! Şi se lăsă în genunchi lângă el- Gill se plecă s-o sărute, apoi o ridică şi o aşeză în fotoliul lui.

— De ce ai plecat din Pasadena? întrebă imperativ. – Prostuţule… Sunt vinovată, ştiu… Am scris scrisoarea aceea idioată.

— Scrisoarea e doar un efect. Vreau să cunosc cauza care l-a generat!

— Ce-i tonul ăsta de soţ înşelat? făcu ea râzând. O să vorbim mai târziu… Sper că ’n-ai nimic grav la mână? Ai fost rănit, ai căzut? Ce s-a întâmplat?

— De ce nu-mi răspunşi la întrebare?

— Dacă rămâneam la Pasadena, totul s-ar fi sfârşit între noi

— Adică?

— Adică am renunţat la Hollywood pentru tine! Am avut clipe când mi se părea că te urăsc. Şi chiar te uram. Mi-era ciudă pe tine. Scrisoarea aceea… într-un astfel de moment ţi-am scris-o. Voiam să te fac să suferi aşa cum sufeream eu. Ţi-am explicat în a doua… Probabil nu te-a mai găsit.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Începusem să turnez, totul era perfectat… perfectat poate şi pentru că regizorul îmi făcea curte. N-am avut încotro: am acceptat-o, crezând că era un capriciu de moment E un tip talentat, foarte cult, cu o minte ascuţită. Am mizat tocmai pe această ultimă calitate a lui, spunându-mi că o să reuşesc să mă fac în (eleasă… A devenit din ce în ce mai insistent. Căsătorit de curând. dar… Lucrurile au ajuns până acolo încât am fost nevoită să-l pun la punct. Calm. dar hotărât. Mi-a răspuns cu un cinism pe care nu l-am mai întâlnit niciodată. „Mă oboseşte – s-a referit el la soţia sa. Începând de întâi fi un mister, orice femeie devine obositoare. Ceea ce mă pasionează

este această luptă a cuceririi care cere inteligenţă, şiretenie, abilitatea de a crea breşe în sistemul de apărare, dibuirea clipelor de slăbiciune şi atacul rapid al momentul oportun. Pe urmă, când fortăreaţa a căzut... Cui i-ar mai plăcea să locuiască într-o ruină? Ai doar dorinţa de a căuta o reşedinţă mai confortabilă!”

I-am spus jumătate în glumă, jumătate în serios că n-o să-i fiu niciodată reşedinţă. „Atunci n-ai să faci nici film!” mi-a declarat brutal, fără echivoc, omul de. lume, socotit printre bărbaţii cei maj rasaţi la Hollywood. Ani rămas uluită, n-am ştiut ce să-i răspund. Crezând probabil că acesta era, cum îl definise el mai înainte, „momentul de slăbiciune”, „momentul oportun”, continuă atacul: „Ca regizor am dreptul să-mi aleg actriţele... „N-am ştiut că la dumneata pasiunea luptei înseamnă şantaj, mândria de bărbat – josnicie!”, am izbucnit dezgustată, neputând să mă abţin. „Poţi să socoteşti contractul desfăcut. Şi să nu încerci să te judeci, că n-ai să câştigi”. I-am răspuns calm că nici nu mă mai interesa contractul lor şi că voi accepta un angajament pe Broadway, unde voi face teatru şi fără să mă culc cu regizori improvizaţi din şantajiştii de duzină. Cu aceasta, i-am întors spatele şi am plecat. Discuţia avusese loc în stradă. Insistase să merg cu el la un local de noapte.

Rămaseră amândoi tăcuţi.

— De ce nu spui nimic? întrebă Katherine contrariată.

— O să-ţi spun mai târziu – rosti el încet.

— Cum ai fost rănit? Sper că nu e grav?

— Nu. Să ieşim, puţin. Vreau să beau ceva.

Înainte de a pleca din hotel, Gill angaja o cameră iar apoi, pe drum, îi povesti Katherinci cum. fusese rănit.

— Îţi spun ceea ce acum câteva zile mi-am spus numai mie – continuă GUI, după ce se instalaseră la o masă într-un mic local din apropiere. M-am săturat de

războiul ăsta idiot. Ai să spui poate că nu sunt patriot. Îmi iubesc ţara, ştiu că trebuie să lupt… M-am săturat, dracu' să mă ia! Am eu. Kat, dreptul să rămân, după aproape doi ani de front, barem câteva luni în America? Doi ani 1 Sute de ore de zbor! Kat, nu vrei să fiu soţia mea? Te rog!

Katherine îl privi gânditoare şi în cele din urmă rosti încet:

— Nu ştiu.

— De ce? făcu Gill trist

— Pentru că nu ştiu! Nu ştiu, nu ştiu! în vocea ei vibra durerea.

— Blestemat de război! Dacă reuşesc să nu mă întorc pe moment în Pacific… Eşti sigură că aici nu se va reedita…

— Am fost colegă cu fata unuia din fraţii Weber… E un teatru serios.

Pregătim „Antoniu şi Cleopatra". Mergem sigur la succes! şi începu să recite: – r… «. *ratã, un dor de nemurire mă străbate…*

…Îmi pare că Antoniu mă cheamă…

…O, soţul meu, sosesc: *curajul faptei Mă-ndreptăţeşte să îţi fiu soţia.*

Sâjit numai foc şi aer, las în *urmă şi lepăd elementele greoaie…*

— O, păreri de rău o mie că nu sunt eu Antoniu – rosti Gill trist, imitând intonaţia shakespeariană.

— Şi dacă am ales special fragmentul?

— Te joci cu mine?

— Tu şi teatrul sunteţi eu. Şi totuşi am ales special fragmentul.

— Kat! exclamă Teserly cu bucurie.

— O să mă gândesc, Gill. Mi-e foarte greu, iubitule, să renunţ la teatru.

După ce petrecu trei săptămâni internat în spital, Teserly obţinu o permisie de zece zile şi rămase în

continuare la New York.

Cu două zile înainte de expirarea permisiei, primi înştiinţarea că fusese transferat ca instructor la şcoala de aviaţie din Tucson, în sudul statului Arizona. Părăsi New York-ul fără să aibă răspunsul Katherinei.

CAPITOLUL VI

1

Andy îşi atinse scopul. Lucra acum, alături de David Meny, în grupul de cercetătători şi colaboratori direcţi ai profesorului Patterheimer. Patty îl luase la el imediat ce se înapoiasc de la şedinţa comitetului special al Academiei Naţionale de Ştiinţe, convocată în problema folosirii energiei atomice în scopuri militare. Cele discutate avură o mare influenţă asupra sa, şi astfel îşi consacra cea mai mare parte din timp calculelor pentru determinarea cantităţii de uraniu 235. care ar fi putut produce o explozie atomică. Din proprie iniţiativă stabili o strânsă legătură cu laboratorul de radiaţii ale aceleiaşi universităţi şi grupă în juru-i pe asistenţii săi preferaţi.

Într-una din aceste zile, la Berkeley sosi ca invitat al universităţii doctorul Sompton, laureat al Premiului Nobel. Fiind el însuşi fizician atomist, îi făcu o vizită lui Patterheimer şi fu entuziasmat de cercetările efectuate în laboratoarele de sub conducerea acestuia. La un moment dat. În timp ce se găseau singuri, în cabinetul de lucru al lui Patty, Sompton îşi întrebă fără de veste colegul: – N-aţi vrea, profesore, să vă dedicaţi creării bombei atomice?

Patterheimer ridică repede capul şi răspunse fără să stea pe gânduri!

— M-aş pune cu entuziasm la dispoziţia unui asemenea proiect!

— Voi fi foarte sincer: rezultatele obţinute de dumneavoastră sunt deosebit de valoroase. Dar odată cu ele m-a impresionat organizarea exemplară a lucrărilor. Sunteţi un adevărat talent…

— Sunt măgulit – se înclină Patty.

— În timp ce vizitam laboratoarele, mi-am spus că sunteţi omul da care America are în prezent nevoie. Un savant desăvârşit, un organizator excelent. Foarte rar – eu n-am mai întâlnit – ca cineva să întrunească aceste două însuşiri.

— Pot să socotesc răspunsul pe care mi l-aţi dat absolut categoric?

— Da.

— Am în vedere stima colegială pe care v-o port, răspunsul dumneavoastră şi discreţia totală de care, bineînţeles, veţi da dovadă, pentru a vă furniza câteva amănunte cu privire la realizarea obiectului amintit.

— Vă sunt îndatorat.

— Ipotezele au evoluat în afirmaţii susţinute de rezultate incontestabile. care au deschis o perspectivă destul de bine conturată. Desigur că mai sunt încă multe, enorm de multe piedici de trecut, dar, ca şi dumneavoastră, suntem cu toţii animaţi de ceea ce noi savanţii numim „tehnical sweet” Concluziile elaborate de eminenţii noştri colegi europeni Enrico Fermi, Szillard, Wigner precum şi ale noastre, cercetările lui Thomson în Anglia şi afirmaţia lui că obiectul poate fi construit până la terminarea războiului – toate acestea au determinat administraţia să treacă problema sub controlul direct al Comitetului polintico-militar şi să aloce sumele respective de bani.

— Este o veste bună. Întâmpinăm şi aici, la Berkelcy, greutăţi în direcţia achiziţionării de aparataj. Domnule Sompton, este o idee mai veche, dar care îmi revine mereu în minte: reunirea tuturor laboratoarelor de fizică nucleară răspândite pe teritoriul imens al Americii.

Sompton rămase o clipă tăcut, apoi exclamă:

— Excelent! Excelentă idee!

— Vom evita astfel paralelismul cercetărilor, risipa de

eforturi preţioase.

— V-am înţeles perfect. Dacă vom adăuga la aceasta lucrările fizicienilor englezi şi francezi pe care guvernul englez le-a furnizat în schimbul armamentelor primite de la noi, va ieşi un lucru minunat. Voi comunica ideea dumneavoastră generalului de brigadă Leslie Craves 1

1 Satisfacţia unei descoperiri tehnice.

— Leslie Craves? Numele acesta mi-e cunoscut.

— Cu atât mai bine. Sper să fiţi colaboratori apropiaţi. Craves a fost numit în fruntea lui „Manhattan District", fostul proiect Puţin cam dur, dar foarte energic şi cu o uriaşă capacitate de muncă.

— O să folosesc prilejul pe care mi-l oferiţi, rugându-vă să informaţi organele instituţionale ale lui „Manhattan District 1 despre un rezultat, sper acceptabil, al cercetărilor de la Berkciey. Experimentând metoda electromagnetică în obţinerea izotopilor de uraniu 235, am reuşit o reducere cu cincizeci sau chiar şaptezeci la sută a preţului de cost al acestei producţii.

— Dar, este admirabil! îl voi informa pe doctorul Eusch, membru al Comitetului politico-militar. Preţul de cost îngrijorează administraţia. În această prăine de idei, am primit din Anglia, odată cu calculele pentru producerea plutoniului, şi proiectul unei instalaţii industriale de difuziune. Am impresia că tocmai această metodă de alegere a „neghinei" din „grâu" va sta la baza proiectului uzinelor pentru separarea izotopilor de uraniu 235 de izotopii 238.

Convorbirea avută cu Sompton îi dădu lui Patterheimer aripi. Institui o disciplină severă în laboratoarele sale, desfăşurând el însuşi o muncă susţinută. Dar aceasta nu fu singurul rezultat al întrevederii dintre cei doi fizicieni americani După câteva zile de la plecarea doctorului Sompton, Patty primi, printr-un mesager personal al generalului Leslie Craves,

înştiinţarea că acesta îl aştepta peste două zile, la orele 10, 35, pe peronul gării Rocks-Springs a căii ferate Chicago-Oakland.

Patterheimer fu punctual. I se spusese că va fi recunoscut şi, într-adevăr, la câteva minute de la apariţia sa, un colonel înalt, destul de tânăr pentru gradul pe care-l purta, se apropie de el:

— Profesorul Patterheimer?

— Da, numele meu, dacă nu mă înşel, este aefesta. Poate dumneavoastră căutaţi un alt Patterheimer?

Colonelul rămase confuz.

— Înnăduiţi-mi să cred însă că pe mine mă căutaţi. Să mergem dar 1 rosti Patty pornind la drum.

— Generalul Craves va fi aci în câteva minute – zise colonelul venind după el.

— Aici?

— Da. Uitaţi, soseşte.

În gară intra, micşorându-şi viteza, un expres. Colonelul cercetă cu atenţie numerele în crisc pe vagoane şi rugându-l pe Patterheimer să-l urmeze, îl conduse la un cupeu elegant unde aştepta generalul Craves. După ce făcu prezentările, colonelul ieşi pe culoar.

— Sunt foarte bucuros să vă cunosc – începu Craves. Doctorul Sompton mi-a vorbit în termenii cei mai elogioşi despre dumneavoastră.

— Şi mie despre dumneavoastră.

— Mi-a fost comunicată ideea pe care aţi emis-o în sensul reunirii laboratoarelor. O aprob întru totul.

— Aş avea unele amendamente…

— Puteţi vorbi fără grijă – îl asigură generalu).

— A. nu eram îngrijorat… – zâmbi Patty. Laboratorul, să-i spunem „super-laboratorul”, ar trebui să reunească nu numai pe fizicienii teoreticieni şi experimentatori, ci deopotrivă matematicieni, experţi militari, specialişti în domeniul radiochimiei. măsurătorilor de precizie,

metalurgiei... Laboratorul să fie încredinţat unei conduceri unice care...

— Această conducere v-o ofer dumneavoastră – gesticulă semnificativ Craves.

Patterheimer îl privi pe general în ochi.

— Primesc!

— Oamenii hotărâţi făuresc viitorul. Am deplina convingere că vom colabora armonios.

— Sunt animat de aceleaşi speranţe.

— Am fost însărcinat cu îndeplinirea acestui proiect, unul dintre cele mai dificile – cred că nu exagerez dacă spun astfel – din istoria noastră. Şi îl voi îndeplini.

Generalul Craves mirosise că i se ivise ocazia, unică, de a intra în analele militare americane. Avea la dispoziţia sa pe cei mai capabili fizicieni ai Europei Occidentale, cercetările savanţilor francezi, englezi şi canadieni, sume uriaşe de bani. Misiunea lui era să pună în mişcare aceste forţe.

— Vă urez succes. Voi fi fericit să contribui la el.

— V-aţi gândit cumva şi la locul pe care l-am putea alege pentru acest super-laborator?

— Da. Mi-am dat însă seama că, necunoscând anumite considerente...

— Vă înţeleg. Am început în valea râului Tennessee construirea „Obiectivului X", a „Crescătoriei de câini". cum îi spunem noi. Ce-ar fi... Nu. e prea aproape de coasta Atlanticului. Şi apoi, nu cred că e cazul ca lângă Oak Ridge să mai instalăm încă un obiectiv secret.

— Una din pasiunile mele, în afară de fizică, este şi New Mexico. Îmi aduc aminte din anii copilăriei de un platou muntos, Los Alamos, în apropiere de Santa Fé. Locul este foarte izolat.

— Izolare – asta ne trebuie.

— Aş propune să-l vizităm.

— De acord. Mă voi strădui să-mi fac timp chiar

săptămâna aceasta. Veţi fi înştiinţat în prealabil.

— Este atât de urgent?

— Este extrem de urgent. În realizarea „obiectului” sunt preţioase şi secundele. Vă rog ca începând de astăzi să intraţi în noua dumneavoastră funcţie. Luaţi măsurile ce? le veţi crede de cuviinţă. Vă acord tot sprijinul meu.

—»;! 2.

Despărţindu-se de Pattetheimor, Craves îi înmânase acestuia un chestionar compus din douăzeci şi şase de pagini, pe care-l rugase să-l completeze şi după aceea să-l înmâneze personal maiorului Boris Nash, când acesta avea să i-l ceară. „Sunt formalităţi, vă daţi seama necesare...” încercase generalul să-i explice.

Patty aproape că uitase de chestionar, însă la câteva zile după întoarcerea sa din călătoria făcută cu Craves în New Mexico, pe platoul Los Alamos, se pomeni invitat la subunitatea de siguranţă „G-2” din San Francisco. îl primi cu amabilitate un bărbat plăcut ca înfăţişare, dar Patty simţi chiar de la început o puternică aversiune faţă de acesta. Zâmbetul maiorului era prea mieros, ochii – sticloşi, inexpresivi. Avea, nu ştia nici el de ce, impresia că dacă l-ar atinge ar încerca senzaţia pe care o dă atingerea unei reptile. 1.

Era acelaşi Boris Nash care intrase – atât de brutal în viaţa Katherinei Verlotti. Profesiunea improvizată de profesor de gimnastică la una din şcolile din Hollywood o abandonase în schimbul aceleia de ofiţer de siguranţă. După absolvirea unui curs special, fir socotit – datorită cunoaşterii la perfecţie o limbii ruse – specialist în „lupta împotriva infiltraţiei comuniste”, iar funcţia primită în subunitatea „G-2” îi aduse şi gradul.

Terminând de citit chestionarul completat de Patterheimer şi conectând, prin apăsarea unui buton mascat în biroul său, aparatul de înregistrare a convorbirii, instalat în camera alăturată, începu:

— Tot ce ne-aţi scris aici este în general. cunoscut de noi. Faptele, situaţiile sunt însă reci în conţinutul lor intrinsec, de multe ori ambiguu. Tocmai de aceea v-am rugat să vă deranjaţi până la noi. Ştiu: vă răpesc clipe preţioase din deosebit de importanta dumneavoastră activitate. Este însă în interesul amândurora…

— Nu, vă rog să-mi permiteţi – în ce priveşte interesul meu să apreciez eu însumi… Vorbiţi numai în numele dumneavoastră!

— N-a fost în intenţia mea… Prea bine! Atunci voi spune că pentru înţelegerea fără echivoc a unor fapte, am dori să auzim consideraţiile (luninevoastră asupra lor, pentru a le putea privi tocmai în contextul acestor consideraţii. V-aş propune sistemul de întrebări şi răspunsuri.

— Mai aveţi şi alt sistem %

fi. 76

— Nu…

— Atunci îl aleg pe primul – zâmbi Patty ironic.

— Să trecem la chestiune. Ce v-a îndemnat să aderaţi la comunişti?

— Protestez împotriva unei astfel de formulări! se enervă Patterheimer. Am scris clar în chestionar că n-am făcut niciodată parte din Partidul Comunist, iar dumneavoastră ştiţi foarte bine acest Ijperu! Este o deosebire între a avea simpatii şi a adera.

— Domnule profesor, vă trageţi dintr-o familie foarte bogată, cunoscută în Statele Unite prin însuşiri, valoroase pentru societatea noastră. V-aţi putut permite orice plăcere, oricât de costisitoare, a, ţi studiat la Harvvard şi în cele mai înalte instituţii de învăţământ din Europa…

— V-am înţeles. Vreţi să ştiţi ce m-a determinat să am anumite simpatii faţă de ideile comuniste?

— Întocmai.

— Cele spuse de dumneavoastră pentru a justifica

trebarea de faţă şi a scoate în evidenţă paradoxul sunt absolut exacte. Copilăria mea nu m-a pregătit deloc pentru episoadele triste şi grele ale vieţii. Acesta este adevărul. Şi nici primii ani ai tinereţii. Studiam sanscrita la Berkelcy, dar nu ascultam radioul; scriam versuri în franceză, dar nu citeam ziare şi nici reviste. N-am fost niciodată abonat la „Times" sau la „Harper's"; colecţionam tablourile impresioniştilor francezi, dar aveam despre politică o părere aproape infantilă. Şi deodată, în această lume ireală a mea, au pătruns zguduirile cutremurului 1 financiar din Wall-Strect. Era în 1929. Pe studenţii mei a început să-i intereseze, mai mult decât experienţele chimice şi teoriile matematice, problema dacă vor găsi de lucru. Am fost mar –, torul suferinţelor lor. Am fost totdeauna strâns legat de ei, am văzut trecând zeci de procesiuni de oameni înfometaţi, fără de lucru. Am intuit că ceva nu-i în ordine în societatea noastră şi m-am îndoit de justeţea pe care o proclamă ea.

— Pentru că nu aveţi o credinţă fermă în superioritatea modului nostru de viaţă 1

— Domnule maior, eu sunt fizician. Nu pot crede într-o teorie dacă experienţa de laborator nu mi-o certifică. Modul de viaţă… Da, tocmai gândindu-mă la el, am înţeles dintr-odată corelaţia, interdependenţa dintre economic şi politic. Am început să studiez cu pasiune ştiinţele sociale. Mii de pagini scrise de numeroşi autori au fosteercetate în căutarea adevărului. Mi-au plăcut scrierile înflăcărate ale soţilor Webb, m-au impresionat puternic operele lui Marx.

— Marx?!

1 Marea criză din 1929 – 1933.

— Legile dezvoltării economice nu pot fi pătrunse şi înţelese în mod Just fără ei.

— Arsă ar trebui maculatura acestui bolşevic!

— Sunteţi convins că adevărul este de partea dumneavoastră, că-l cunoaşteţi mai bine?

— Bineînţeles!

— Atunci, de ce să vă fie teamă de un alt sistem filosofic?

— Iată că acest sistaem v-a împins la comunişti…

— Natura profesiunii dumneavoastră v-a obişnuit probabil să operaţi cu categoriile cele mai simpliste „da” sau „nu”. A-l citi şi înţelege po Marx nu înseamnă a fi comunist!

— Faceţi însă parte din organizaţii cu caracter comunist. Suntem de mult informaţi.

— Din nou o rectificare: am făcut parte. Având agenţi camuflaţi în organizaţiile. cu caracter progresi t nu vă este deloc străin acest lucru. De altfel, am arătat amănunţit în chestionar şi faptul că am subscris la subvenţiile în favoarea membrilor grevişti ai sindicatelor şi că am fost abonat la ziarul comunist… People’s World**…

— Ce v-a orientat spre aceste organizaţii?

— Aveam nevoie de o contrabalansare a abstracţiilor care mă siliseră la o izolare monahală. Anumite părţi ale programului lor…

— Care anume?

— Comuniştii luptă împotriva regimului din Germania… Trăind o puternică compasiune pentru rudele mele. am privit cu mare simpatie această luptă. Ei condamnă-şi nu numai ei: zeci de organizaţii progresiste o fac – Discriminarea rasială din Statele Unite. Sunt întru totul de acord cu punctul lor de vedere în această direcţie. Sunt de acord că trebuie lichidată inegalitatea socială, însă nu împărtăşesc vederile comuniştilor asupra modului, a metodelor de-a o lichida. Luat în întregul său, programul lor este innacepţabil pentru principiile mele. În general, nu mă satisface nicio doctrină. – Totuşi, aţi contribuit la fondul de ajutorare a refugiaţilor spanioli. Avem fotocopii ale cecurilor semnate de dumneavoastră.

— La ce vă folosesc? Ca să dovediţi un lucru notoriu?

râse Patty. Ca mine a procedat întreaga Americă Mă refer la adevărata Americă!

— Adică la americanii care au simpatizat cu Spania roşie?

— Fiţi fără grijă, nu vă includ în acea Americă 1

— Sprijinirea brigăzii de voluntari a însemnat.

— Lăsaţi la aprecierea conştiinţei mele... Ea n-are bineînţeles, acelaşi etalon de măsură cu aceea a F.B.I-ului... Şi aceasta mă bucură. Dacă m-aş conduce după criteriile eticii dumneavoastră, ar trebui să-lîndră lU numai pe Franco, ci şi de Hitler, E doar campion al anticomunismului;

Mă mir că nu-l interogaţi pe Roosevelt pentru vina de a fi declarat război Germaniei! De fapt, mă aflu în plăcuta dumneavoastră societate tocmai pentru că am acceptat fără ezitări să-mi dedic forţele realizării acelui „obiect" care va salva lumea de la înrobirea hitleristă!

— Să trecem la chestiune... Nu sunteţi de părere că spre comunişti v-aţi orientat şi sub influenţa fostei dumneavoastră logodnice, Jeanno Matlock, care, din informaţiile noastre, este comunistă?

— Mi-aţi mai pus această întrebare. Sub o altă formă.

— Mă voi referi la „Teacher's Union1 ...

— În prinţul rând „Teacher's Union" nu-i o organizaţie comunistă. În al doilea rând, ştiţi tot atât de bine ca şi mine că este ultima organizaţie cu care a întreţinut legături.

— Şi ce e, după dumneavoastră, „Teacher's Union" pe care, printre altele fie spus, aţi înfiinţat-o?

— O foarte obişnuită reuniune a oamenilor de aceeaşi profesie, dar cu vederi de stânga. În niciun caz comunişti. Din 1941 am încetat să mai activez în cadrul ei.

— Care a fost motivul rupturii?

— Mă abţin de la răspuns, el nu vă interesează în speţă.

3

Generalul Leslie Craves rămase stupefiat când citi raportul subunităţii „G-2”. Fusese informat de la început asupra vederilor de stânga ale lui Patterheimer, dar caracterizarea făcută de Boris Nash era total negativă. El conchidea categoric: „Date fiind considerentele de mai sus, ne opunem confirmării profesorului Kobert Patterheimer în funcţia de înaltă răspundere ce i s-a încredinţat”.

Craves nu era însă dispus să renunţe la Patt. v atât de uşor. îl cucerise farmecul neobişnuit al acestuia, inteligenţa lui vie şi sclipitoare, dar mai ales „puterea de muncă şi patosul cu care profesorul pornise la treabă, îl ştia străbătând neobosit ţara în lung şi în lat spre a recruta personalul ştiinţific necesar laboratorului în curs de amenajare. Şi nu era lucru uşor: oamenii de ştiinţă acceptau cu greu să părăsească condiţii de viaţă civilizate în schimbul pustietăţii platoului Los Alamos, unde trebuiau să rămână poate chiar până la sfârşitul războiului. Cu elocinţa lui cuceritoare reuşea să convingă, alegând pentru fiecare argumentele cele mai sugestive. Unora le vorbea despre pericolul bombei atomice germane, altora le cânta splendorile sălbatice din New Mexico şi tuturor despre unica posibilitate de a lucra într-un strâns contact cu notorietăţile fizicii nucleare, despre acel „teehnical sweet” într-un domeniu atât de nou, încă neinvestigat, despre un „tehnical sweet” unic, poate. În istoria iumij, Craves îşi dădea seama c3 nu putea renunţa la acest organizator talentat, căruia i se spunea scurt „Patty”. Hotărî să stea personal de vorbă cu el.

Când Patterheimer se prezentă, generalul, nepriceput în diplomaţie, intră direct în subiect:

— Îmi este neplăcut să vă comunic că organele noantre de siguranţă opinează nefavorabil asupra menţinerii dumneavoastră în funcţia pe care o deţineţi. Craves aştepta curios să vadă reacţia luţ Patterheimer.

— Nu sunt surprins să o aflu. Dacă concepţia despre lume a unui conducător de laborator nuclear trebuie să fie identică cu aceea a unuia de la F.B.I., fireşte, eu nu sunt bun de nimic.

— Pe mine m-ar interesa să ştiu, şi nu mă îndoiesc de sinceritatea răspunsului: care mai sunt legăturile dumneavoastră cu comuniştii?

— Nu mai întreţin nici un fel de relaţii cu cercurile de simpatizanţi comunişti. Activitatea ştiinţifică îmi umple, întregul timp, viaţa de familie… În definitiv, de ce tocmai aceste criterii trebuie să hotărască?

— Mă îndatoraţi răspunzându-mi – îl întrerupse Craves, văzându-l gata să se enerveze. Vă rog să socotiţi întrebarea mea pur particulară.

— Vă mulţumesc pentru încredere. Tot ce vă pot spune este că în prezent năzuinţele şi odată cu ele forţele mele, posibilităţile cu care natura m-a dăruit, converg spre un singur obiectiv – bomba atomică. Pentru ca cizma lui Mitler să nu strivească civilizaţia întregii lumi.

După plecarea lui Patterheimer, Craves întocmi un raport pe care-l expedie ministerului de război.

*„Înaintez alăturat raportul subunităţii „*G-2*" prin care se cere. motivat, infirmarea profesorului Robart Patterheimer din postul de director al laboratorului „Los Alamos" din cadrul lui „Manhattan District"*.

Raportez în acelaşi timp considerentele personale: *Profesorul Patterheimer este singurul savant american în stare să ducă la bun sfârşit o astfel de sarcină, deosebit de complexă şi dificilă din punct de vedere ştiinţific. Desigur, printre emigranţi există savanţi mult mai capabili decât el. Dar oare vor admite Congresul şi Preşedintele încredinţarea acestui post de răspundere unui străin*? *Desigur că nu*! *De numele directorului laboratorului poate să fie legată** *crearea obiectului în cauză şi acest nume trebuie să fie numai al unui american. Pe lângă faptul că*

Patterheimer aparţine unei excelente familii americane din înalta societate, el este în acelaşi timp un talent organizatoric neobişnuit. Doctorul Sompton remarca, pe bună dreptate, că n-a întâlnit încă un om să întrunească şi calităţile unui savant eminent şi ale unui organizator desăvârşit Tocmai aceste însuşiri ale profesorului Patterheimer pot aduce cauzei foloase excepţionale.

Consider că profesorul Patterheimer aste absolut necesar „Proiectului Manhattan", şi de neînlocuit.

General de brigadă Leslie Craves.

4

Fiind singurul ofiţer cu un stagiu de front atât de îndelungat şi având o uotare excepţională, Teserly se bucura de o atenţie deosebită din partea comandantului şcolii militare de aviatic. Firea lui veselă făcu să fie primit cu căldură în cercul ofiţerilor instructori şi iubit în scurt timp de eleni. Însă via (a calmă şi ordonată a şcolii, fără iureşul şi emoţiile luptelor aeriene, îi lăsa acum mai multă vreme pentru gânduri. Îndoielile în privinţa sentimentelor Katherinei se transformară în gelozie.

Dar norocul îi surâse. Unul dintre finanţatorii noului spectacol al teatrului fraţilor Weber, temându-se că acesta nu va avea succesul scontat, se retrase în ultimul moment, astfel că piesa „Antoniu şi Cleopatra** ieşi de pe afiş. Neavând siguranţa unui nou angajament, Katherine îi telegrafie:

„Sunt numai foc şi aer Las în urmă şi lepăd elementele greoaie... O soţul meu, sosesc!"

Gill era în culmea fericirii. Se căsătoriră la Tucson, anunţând evenimentul celor două familii. Din amândouă părţile, şi de la Cranstop l alls şi de la Sau Francisco primiră invitaţii insistente de a-şi petrece luna de miere acolo. Nu. ştiau ce să facă. Înainte de căsătorie, hotărâseră să plece pe litoralul Pacificului, la Long Beach, acum însă... Gill nu mai fusese po acasă de peste trei ani şi dorul de ai

săi învinse-Multe se sihimbaseră la Camston Falls., Singura lui stradă, întotdeauna plină de praf, fusese asfaltată şi înzestrată cu semafoare, o autostradă modernă pornind de la Dallas, ocolea localitatea prin dreapta, ieşind dincolo de gara societăţii „Santa Barbara”. Se ridicase o nouă biserică dar pastorul Arnold Gompers renunţase vremelnic la parohie, intrând în armată. Existau douăsprezece drugostores. Camston Falls era acum un adevărat orăşel

Casa lui Tom Teserly rămăsese aceeaşi, numai roata de la furgonul lui John Teserly, prinsă sus pe faţadă, se şubrezise cu totul, arătând acum ca un veritabil blazon al pilgrim Fathers of Plymouth în ultimii ani, şi mai ales odată cu izbucnirea războiului, treburile se îndreptaseră, căci bumba ni crescuse la preţ. De fapt plantaţia, în care intra acum şi pământul arendai de la Philip, era mai mult în grija lui Margaret. Oricât se străduise

Tom să-i gâscavcă un soţ, rămăsese nemăritată. Nimeni nu era dispus să creadă că blestematul de Krimes rămăsese doar la intenţii. „Şi chiar aşa dacă ar fi fost... strâmbau din nas pretendenţii.

La un moment dat lui Tom i se ivise ocazia să-şi mărească plantaţia, de data aceasta cu pământul lui Barker, zgârciobul de irlandez care voise să-şi construiască casa cu spatele la stradă, dar până. să-i vină Jo în ajutor, pământul fusese înhăţat de şnapanul de Miles, proprietarul, celorlalte drugs tores.

Jo nu stătea prea strălucit. Se băgase cu socrul său într-o afacere cu o contrabandă de arme pentru Mexic şi în locul unui câştig curat de peste o sută de mii de dolari, se alesese cu trei luni de spital, cu un rinichi operat şi douăzeci şi una de camioane pierdute cu încărcătura lor clandestină cu tot. Ţinea acum la Dallas reprezentanţa automobilelor lui „General Motors”, dar treburile nu mergeau grozav, căci se raţionalizase benzina.

Gând Gill şi Katherine coborâră din maşină, toată familia se repezi înaintea lor şi Tom, şi Margaret, şi Philip, şi Jo. şi soţia acestuia, Jenny. Numai Mary rămase în prag, privindu-şi fiul cu ochii ei mari şi blânzi, plini de lacrimi. Gill o căută din prima clipă şi alergă spre ea. Nu-şi spuseră nimic. Niciunul şi nici altul nu avură putere s-o facă. De fapt, vorbele erau de prisos.

Apoi, pentru că tradiţia cerea ca soţul să-şi aducă soţia. În casa părintească purtând-o în braţe, Gill o ridică.pe Katherine, dar în timp ce trecea pragul uşii, se împiedică şi fu cât pe aci să cadă. Toţi amuţiră – era un semn de rău augur. Kegăsindu-şi echilibrul şi mereu stăpân pe sine, Gill se făcu că o scapă pe Katherine – astfel că aceasta veni ca capul în jos până aproape de podea, dezgolindu-i-se pulpele.

— O, scuză-mă! Ce vreţi, puterea obişnuinţei! spuse Gill în râsul general.

Glumiră pe seama picioarelor Katherinei. Tom însă se strecură afară, luă ciocanul şi desprinse cu lovituri furioase pragul din cuie. Când la veselia lor puţin forţată se adăugă whisky din belşug, incidentul aproape că fu uitat. Katherineplăcu tuturor şi totuşi, în afară de Mary, fiecare ţinu să-şi exprime regretul că era californiană şi să spună deschis că o texană ar fi fost de preferat După două săptămâni, tinerii căsătoriţi plecară, spre regretul familiei Teseriy, Ia San Francisco, spre a o vedea pe *mama* Katherinei, urmând *ca* apoi să petreacă vreo două săptămâni la New York.

5

Dispariţiile, repetate, şi de multe ori de lungă durată, ale lui Patty intrigară pe colaboratorii săi. Se făceau tot felul de presupuneri, care mai de care mai năstruşnice, însă nimănui nu-i dădea prin gând să facă vreo legătură cu vizita lui Sompton. Căutând să-l sondeze pe De vid Men.v. Vndy se convins e că nici chiar acesta nu ştia ce se

întâmpla. Amândoi apelară la cel mai bun prieten al lui Patterheimer – Chevillard. Profesorul de limbi romanice de la Berkeley le răspunse că probabil Patty era prins într-o chestiune foarte importantă deoarece, de cină îl cunoştea el, nu-l mai văzuse atât de agitat, şi că întrebându-l despre ce era vorba, Patty îi declarase categoric că nu putea să spună.

Într-o zi, după o absentă de aproape două luni, Patterheimer chemă la el pe David, Andy şi odată cu aceştia, încă paisprezece membri ai colectivului lor.

— Băieţi – începu el – dacă vreţi să lucraţi în continuare cu mine, trebuie să vă despărţiţi de Berkeley şi. bineînţeles, de Oakland sau San Francisco. Unde vă propun eu să mergeţi şi unde voi fi şi eu, sunt condiţii grele de viaţă…

— Mergem oriunde! strigă David.

— Unii dintre voi sunt căsătoriţi. Soţiile ar putea să protesteze. Vă previn, spălatul se va face la cişmea! Şi nu-i pentru o zi-două… Poate să dureze ani

— Un singur lucru ne interesează – zise Andy. Vom fi cu Patty şi cu fizica?

— Da. Mai mult decât cu mine, mai mult decât cu fizica. Va fţ acolo şi Enrico Fermi şi…

— Mergem! răspunseră ei în cor.

— Vă previn cât se poate de serios: n-aveţi voie să spuneţi vreo vorbă cuiva. Nimănui 1 Vă faceţi bagajele din obiecte personale. Ele vor fi transportate de cineva în condiţiile celei mai depline siguranţe. Data exactă a plecării vă va fi anunţată cu o oră înainte. De motivarea plecării de la universitate mă ocup eu. Vă comportaţi în mod obişnuit, ca şi mai înainte.

— Eu aş vrea, de pildă, să-mi lichidez locuinţa. La ce s-o mai ţin? 1

— Se va ocupa o anumită persoană de aceste probleme. Dar nu acum. Peste câteva luni de la plecarea

ta. Poţi să pleci mâine?

— Da – răspunse ferm Andy.

— Şi eu! se oferi David.

— Şi eu! Şi eu! săriră alţi doi asistenţi.

— Plecarea se va face în grupuri mici. Deocamdată David şi Andy. Uita n-o să obiecteze, David?

— Nu. Nu ne leagă de Berkeley decât Patty.

*

A doua zi, având câte un geamantan mic în mină, se urcară în tren, fiind însoţiţi de un/tânăr ce le fusese prezentat de Patty cu o oră înainte de plecare. Ştiau că-l chema Ben şi că la el se aflau biletele. Pe drum încercară să-l tacă să vorbească. Le răspundea monosilabic. După ce la Los

Angeles luară trenul care străbătea sudul ţării spre vest, Andy, nomaiputând să se abţină, îl întrebă la un moment dat, direct:

— Şi unde spuneţi că mergem?

— Spre Atlantic. Cea mai mare plăcere pentru un turist este să nu ştie unde. va ajunge.

Limba lui Ben se dezlegă numai atunci când ajunseră în patriarhalul oraş Santa Fé din statul New Mexico, fosta reşedinţă de acum un veac a viceregilor spanioli, care conduceau pe atunci Mexicul.

Examinând cu atenţie numerele taxiurilor, Ben făcu semn unuia.

— Turişti? începu şoferul parola după ce trase maşina lângă el.

— Turişti amatori de arhitectură spaniolă, continuă Ben.

— Avem şi piei roşii pe aici

— Şi altceva ce mai aveţi?

— Monumentul arhiepiscopului Ia-mi din faţa catedralei.

— Poftiţi – îi invită Ben. După ce Bâta, David şi Andy

se urcară în maşină, adăugă: Eu vin mai târziu.

Pe drum, aducându-şi aminte că nu mai avea ţigări, Andy îl rugă pe şofer să oprească undeva, dar, în loc de răspuns, acesta îi oferi pachetul său.

— N-am nevoie. Fumez „Pall-Mall”! – se enervă Andy.

— În regulă! făcu şoferul şi nu opri decât în faţa unei porţi străvechi din fier forjat.

Intrară într-o curte interioară în stil spaniol şi, conduşi „de şofer, ajunseră într-o cameră unde îi primi zâmbind amabil o femeie între două vârste.

— Fiţi bineveniţi! Numele meu este Pacylben. Sunt datoare să vă dau câteva mici îndrumări, necesare orientării dumneavoastră – continuă ea după ce oaspeţii luară loc pe scaune. În cazul că aveţi titluri ştiinţifice, v-aş ruga să nu le folosiţi şi să vă adresaţi unul – altuia cu „mister” De azi înainte, corespondenţa o veţi primi, notaţi-vă; vă rog, pe adresa „U.Ş. Army. Căsuţa poştală 1GG3”. Bineînţeles că scrisorile vor fi cenzurate.

Ni s-a spus că bagajul va sosi cu avionul înaintea noastră? se interesă neliniştită soţia lui David.

— N-aveţi nicio grijă, totul va fi în regulă.

— Dar unde vom locui?

— O să se aranjeze şi asta îşi petrecură noaptea într-un ranch pentru oaspeţi situat.la vreo 45 de kilometri de Santa Fé, într-o localitate muntoasă, izolată, iar în dimineaţa următoare, o maşină cu două diferenţiale îi transportă pe un drum abrupt şi străbatec printre păduri de pini şi stânci golaşe, de un roşu închis.

Era Los Alamos-ul – muntele.pe care Patterheimer îl recomandase generalului Craveş. Până atunci se întâmnlase foarte rar ca vreo maşină cu

3184 turişti să rişte o ascensiune pe acest drum aproape impracticabil. La capătul lui, se deschidea, la două mii de metri înălţime, un platou cu o singură construcţie pe el – şcoala-internat pentru copiii fermierilor

din vecinătate, ridicată după ce pieile roşii coborâseră spre a se aşeza în vale, de un maior în rezervă, încântat de izolarea totală a Los Alamos-ului, generalul Craves obţinuse în scurt timp un ordin de rochizitic al întregului munte, inclusiv clădirile şcolii-internat şi la câteva săptămâni, primele echipe de muncitori începeau să sape fundaţiile „Zonei tehnice”.

Palterheimer, care la Berkeley avea pretenţia – deoarece se culca foarte târziu – să i se fixeze orele de cursuri după ora unsprezece, aici se înfiinţa în fiecare dimineaţă cu noaptea în cap. Şi ştia aproape pe toţi pe nume şi, fumând ţigară după ţigară, muncea de multe ori cot la cot cu constructorii. Craves prevăzuse că în barăcile din jurul zonei tehnice vor locui doar câteva sute de cercetători cu familiile lor, dar când Andy şi David sosiră aci, personalul ştiinţific se ridica la aproape trei mii de oameni.

Îi

Căsinicia nu avu darul să aducă surprize prea mari nici Katherânci şi nici lui Gill. Prima ceartă izbucni dintr-un fleac, imediat după întoarcerea la Tucson. Aveau amândoi firi independente, dar în timp ce Gill accepta de multe ori punctul ci de vedere, Katherine manifesta adesea susceptibilităţi. Mai impulsivă, probabil şi datorită sângelui de spaniolă al mamei sale. reacţiona pe neaşteptate şi cu vehemenţă când Gill o puse în faţa faptului împlinit, cumpărând două fotolii care ei nu-i plăcuseră.

Enervat că braţul unuia din ele se zgâriase cu ocazia transportului, Gill se pretă la schimbul de cuvinte provocat de Katherine şi niciunul nu mai reuşi să se abţină. Îşi făcură imputări de ordin general. trecură la jigniri reciproce, fiecare interpretând deformat afirmaţiile celuilalt. La un moment dat, Katherine, nemaiputând rezista, izbucni în plâns. Fu şocul care-l trezi pe Gill îşi ceru iertare şi se împăcară.

Stabiliră, vorbindu-şi acum calm şi regretând cearta pe care o considerau copilăreaseji, să cedeze unul când celălalt va fi enervat. Primul pas îl făcu Gill. Katherine îl imită. Începură să se modeleze reciproc.

— Nu-i păcat. Gill, să nu mai fac teatru? 1 îl întrebă într-o zi, în timp ce discutau despre cil totul altceva. Nu se putea împăca cu gândul de a-şi abandona cariera pentru totdeauna. Se ştia talentată şi, încetul cu încetat, gândurile. ta început timide, izbucniră în regrete-Crezi că acum. fiind măritată, ai să reuşeşti mai uşor? rosti el cu i în. le viune ironică în glas.

Neţinând seama că se aflau într-un restaurant, Katherine! trase o palmă. Gill se crispa, dar imediat faţa i se destinse în zâmbet. Luă mâna care-l lovise şi o sărută.

De atunci, acest subiect reveni de multe ori în discuţie. În cele din urmă. Katherine îl convinse să ceară transferul ca instructor la „Santa Catalina Collège" pentru ca ea să poată căuta un angajament la unul din teatrele Los Angeles-ului. Dar chiar în ziua când Gill avea de gând să se prezinte la comandantul şcolii din Tucson pentru a depune raportul prin care solicita transferul, acesta îl chemă la el.

— Îmi pare rău – începu colonelul Johnson – îmi pare rău pentru şcoală şi în aceeaşi măsură pentru mine… Trebuie să te anunţ că ai fost transferat de la noi. Este un ordin superior şi n-am putut să mă opun.

— Hm! făcu Teserly trist. Şi eu care voiam să vă cer… Unde? Italia?

Pacific?

— Tocmai asta-i curios! Nu într-o zonă de operaţii.

— Nu?! Poate la Santa Catalina Collège? se lumină deodată faţa.

— Eşti chemat la un curs de perfecţionare.

— Perfecţionare?! întrebă Teserly stupefiat

— Exact!

— Cum, am doi ani de ieşire la inamic, aici sunt instructor…?! Are într-adevăr haz să fiu promovat elev!

— Ai dreptate. Nu văd nici eu raţiunea. Pentagonul nu poate fi întrecut de nimeni în ciudăţenii.

— De atât de sus vine ordinul? întrebă Gill îngândurat. „Să fie mâna lui Henry? Mi-ar fi spus-o dinainte! M-ar fi anunţat, mi-ar fi explicat despre ce este vorba!”

— De la noi vei pleca cu cea mai bună caracterizare pe care am dat-o vreodată. O meriţi.

— Vă mulţumesc! Vă rog să mă iertaţi, dar poate că era preferabil să nu fi avut calificative atât de bune…

— Am uitat să-ţi comunic că ţi s-a acordat o permisie de zece zile. De-abia când te întorci îţi voi comunica locul unde trebuie să te prezinţi.

Pentru că i se acordase doar zece zile, colonelul îi dădu un avion şi, îmbarcând-o pe Katherine, plecară spre Cranston Falls. Dar când fu să treacă peste New Mexico. trebui să schimbe ruta. spre a ocoli o zonă peste care nici aviaţia militară nu avea voie să zboare. Lui Gill această interdicţie nu-i dădu deloc de gândit.

După ce bucuria neaşteptatei revederi trecu, Tom îşi luă fiul deoparte şi-l întrebă, privindu-l drept în ochi:

— Spune-mi, Gill, ce s-a întâmplat?

— Cum, ce s-a întâmplat?! zise Teserly nedumerit.

— Tu îmi ascunzi ceva, Gill! făcu bătrânul cu o teamă în glas.

— La ce te referi? Zău că nu ştiu nimic!

— Nu se poate, oi fi făcut vreo trăsnaie! nu vru Tom să-l creadă.

— Am plecat o dată de la Langley învoit ilegal, m-am întors cu întârziere din permisie, ioc pocher… Şi ce-i cu asta? Altceva… desfăcu el mâinile.

— Atunci, nu ştiu ce dracu’ să mai înţeleg!

— De ce? Hai spune!

Agenţi federali iau în cel mai mare secret interogatorii tuturor acelora care te-au cunoscut, îţi sondează trecutul. Au chestionat-o pe învăţătoare, pe colegii tăj de şcoală, pe Graham ăla care a avut un drugstore… Nu-ţi aduci aminte? Ai lucrat la el ca practicant.

— Da, da.

— L-au întrebat Amănunţit…

— Ce dracu’ poate să însemne asta?

— Da, şi de mine şi de Mary au întrebat.

— Nu pricep nimic… murmură Gill dezorientat. Probabil se pregăteşte ceva. Ce poate să fie? De ce agenţii federali…? Da, trebuie să fii o ceva. Dar ce?

Întorcându-se la şcoala militară de la Tucson, colonelul Johnson îi comunică că ordinnul Pentagonului îi cerca să se prezinte în Gordon Stree 218 din oraşul Salt Lake City. Se conformă. Nu mică îi fu însă mirarea afund la adresa respectivă o casă de locuit. Fu primit de un ofiţer în civil, care îi puse imediat la dispoziţie o maşină pentru a-l transporta ia locul de destinaţie.

Călători un timp tăcut, gândindu-se la situaţiile cu totul ieşite din comun ale acestei transferări. Negăsind nici uneia o explicaţie plauzibilă, se adresă şoferului care gonea cu aproape o sută kilometri pe oră. prin deşert.

— Unde mă duci, băiete?

enervat.

nevoie de surdo-muţi, ce-ţi pot spune!

— Mai e mult? întrebă Gill. de data aceasta

— Ascultă, locotenente, pentru afacerea asta e N-avem voie să vorbim şi nici să auzim. Asta-i tot

7

— Domnule Murray, ne aşteptăm de la dumneavoastră la pătrunderea cu înţelepciune a situaţiilor.

Oamenii de ştiinţă au de multe ori o concepţie eronată despre colegialitate, cu multitudinea…

— De ce încercaţi să mă convingeţi de nişte lucruri de care eu sunt convins? îl întrerupse Andy pe maiorul de siguranţă Jini Nynahan. Nu pot inventa pur şi simplu pentru a vă demonstra că sunt gata să vă ajut. Îmi dan scârna perfect de importanta chestiunilor, pe care le-aţi ridicat data trecută în convorbirea noastră… Un singur lucru îmi este neclar: v-aţi referit la încrederea pe care mi-o acordaţi şi care este determinată de provenienţa mea… De ce mi-aţi instalat atunci un microfon camuflat în cameră?

— Un microfon?! se arătă Nynahan mirat.

— Domnule maior, nu suntem copii! Aş fi putut face scandal! îl cunosc pe generalul Craves şi tatăl meu nu s-ar fi oprit numai la el!

— A fost poate o confuzie… regretabilă, desigur. Poate a fost montat pentru cineva care a locuit înaintea dumneavoastră în cameră…

— Nu. eu am fost primul ei locatar. L-am descoperit cu totul incidental, urmărind o gâză.

— Sper că n-aţi… difuzat… colegilor.

— Bineînţeles că nu. Dar vă previn: l-am fotogeafiat.

— Nu este o manifestare loială. Gestul dumneavoastră, coroborat cu faptul că până acum nu a ţi manifestat prea mult entuziasm pentru colaborarea noastră… – insinua Nynahan.

— Consider că informaţiile pe care vi le-am furnizat în cazul Bevin

„*A* v-au fost utile. Na-ţi cunoscut nici faptul că Tyrell a activat în „Teachers.

Union”…

— Aveţi prieteni din coreul profesorului Patterheimer. a cărui orientare comunistă este notorie. Faceţi parte din acest cerc…

— Poate mă bănuiţi şi pe mine de bolşevism!

— Faceţi parte din acest cerc de mai mulţi ani. Sunteţi, de pildă, vecin de cameră cu domnul David Meny…

— Servitoarea pe care ne-aţi pus-o la dispoziţie vă informează desigur…

— David Meny este în strânse relaţii cu profesorul Patterheimer… Poate că… aţi auzit pe unul din ei pronunţându-se vreodată în favoarea unei colaborări cu persoane străine de Berkelcy sau Los Alamos? Sau vorbind de cineva care înfăptuieşte sau are de gând să înfăptuiască o asemenea colaborare?

— Cred că da… Cred că ştiu ceva.

— Vă ascult.

— David Meny mi-a spus într-o zi că a intrat în contact cu un experimentator englez. Eram încă la Berkelcy.

— Interesant… Şi?

— N-am dat atenţie. Nici nu cred că merită. Noi doar colaborăm cu savanţii enlegi!

— Cunoaşteţi cumva numele acelui experimentator?

— Nu.

— Sub ce formă s-a desfăşurat această legătură?

— V-are spus: nu cunosc amănunte…

— Exprimându-mi consideraţia pe care o am pentru dumneavoastră ca patriot şi savant, o să asociez la ea şi părerea că ar fi de dorit, pentru noi amândoi, să vă dispensaţi de clişeul… /Îţi fotografiat doar din amatorism obiectul acela micuţ!

Maiorul Jim Nynahan îşi dădea perfect de bine seama ce scandal putea să provoace în rândurile saianţilor de la Los Alamos dezvăluirea uneia din metodele de investigaţie ale subunităţii „G-2”. Mulţi din aceştia şi în special cei cu renume mondial, refugiaţi din ţările unde Gestapoul introdusese metode identice, protestaseră vehement numai

la simpla presupunere că personalul de serviciu ar fi fost alcătuit în întregime din agenţi federali. Patterheimer reuşise cu greu să-i liniştească, mergând până acolo încât, pe baza unei aprobări prealabile a generalului Craves, le oferise posibilitatea de a-şi alege servitorii care îngrijeau de camerele lor. Dar Nynahan mai avea în vedere şi faptul că tatăl lui Andy era prieten cu Craves şi mai ales că cumnatul său era senator şi membru al Comisiei de război a Senatului.

Vă mulţumesc pentru amabilitate! înclină Andy ceremonios diii cap. Spre regretul meu profund sunt însă un fotograf foarte pasionat. E inutil să insistaţi.

A doua zi fu rândul lui David Meny să fie invitat de maiorul Jim Nynahan, care între timp expediase un raport lui Boris Nash, avansat de curând şef al subunităţii „G-2" şi deci la gradul de colonel.

— Îmi pare nespus de rău că trebuie să vă deranjez din nou… îmi cor scuze pentru aceasta.

— Este într-adevăr regretabil că nu suntem lăsaţi să lucrăm în linişte.

— Tocmai această linişte vrem noi să v-o asigurăm. Din păcate, n-am simţit aportul dumneavoastră la purificarea mediului şi crearea unei atmosfere propice desfăşurării în condiţiile optime a importantei dumneavoastră activităţi pentru America…

— Socotesc că mă achit suficient de bine de obligaţiile mele. De ce aş îndeplini în definitiv şi obligaţiile dumneavoastră, pentru care luaţi salarii nu mai mici decât al unui profesor universitar?

— Cunoaşteţi din convorbirea precedentă punctul nostru de vedere asupra loialităţii. Un american nu trebuie numai să se abţină de la acţiuni neloiale, dar şi…

— Am mai auzit această teorie.

— Un american trebuie să şi prevină manifestările de neloialitate alo celorlalţi.

— Nu văd necesitatea de a împărtăşi punctul dumneavoastră de vedere, domnule maior.

— Va să zică nu-I împărtăşiţi?

— Nu, Legile americane nu mă obligă la aceasta.

— Dar conştiinţa de american, da 1

— În orice caz, nu dumneavoastră sunteţi acela care să dea indicaţii conştiinţei mele. Lăsaţi-o în pace. Răspund de faptele mele şi nu de alo altora.

— N-aveam intenţia să mă refer, dar pentru că aţi atins acest subiect – Al faptelor dumneavoastră – o să vă întreb dacă aţi intrat vreodată în relaţii de colaborare cu un fizician neamerican. Mă refer la cercetările nucleare.

— Da.

— Şi anume?

— Cu italianul Enrico Fermi, cu danezul Niels Bohr, ca să nu mai vorbesc de Hans Bethe. sub a cărui conducere lucrez. V-am citat numai somităţile europene, căci mi-ar trebui o oră întreagă să-i enumăr şi po ceilalţi.

— Asta-i tot ce aţi avut de spus?

— Tot.

— O să încerc să vă amintesc atunci că în perioada când lucraţi la Beriseley aţi împărtăşit din experienţele…

— Da, nu e niciun secret: fizicianului englez Barnes, cu ocazia vizitei. sale în America.

— Aţi avut o aprobare în acest sens?

— Aţi auzit de Clubul fizicienilor? Clubul internaţional al fizicienilor?

Este pur şi simplu ilariant. Doar englezii ne-au furnizat calculele preliminare pentru drăcovenia asta cu uraniu la care lucrăm! Avem aici şi savanţi englezi!

— Toate acestea se desfăşoară pe linie de stat. cu aprobarea administraţiei.

— Domnule maio r. descoperirile fizicii sunt un bun al tuturor oamenilor de-ştiinţă. As înţelege referirea dumneavoastră dacă ar fi fost vorba în condiţiile actâiate,

de un om de ştiinţă german.

— Dar dacă ar fi fost vorba de un rus?

— Suntem animaţi, împreună cu ei, de aceleaşi năzuinţe: distrugerea inamicului comun 1 Suntem aliaţi! Probabil, ţinând cont tocmai de aceste lucruri, mi-amintesc că domnul Murray a propus să intrăm în contact cu savanţii lor.

— Cu savanţii ruşi? întrebă calm Nynahan. dar abia stăpânindu-se.

— Da. Se referise la un articol publicat într-o revistă rusească despre uraniul 235.

— Din cele spuse de el, aţi putut deduce că ar fi fost gafa să le împărtăşească din secretele noastre?

— Mergeţi prea departe cu insinuările! Dacă v-aţi pricepe puţin la fizică, v-aţi da seama că nu numai fizica, dar în general ştiinţa nu-şi poate ascunde tainele faţă de savantul care o cercetează.

— Remarc la dumneavoastră anumite laturi pe care nu le-am cunoscut. Dar să revenim la subiect... /

— Revenind la subiect ţin să vă declar că insinuările la adresa colegului şi prietenului meu m-au jignit şi pe mine. Credeam că cel puţin Andy Murray este scutit de bănuielile dumneavoastră groteşti! – spuse David ridicându-se.

Andy Murray şi David Meny nu numai că nu fură scutiţi de bănuieli, dar de-a dreptul ameninţaţi cu excluderea de la lucrările din Los Alamos.

La început Andy. cu toate că, la câteva zile du la convorbirea cu Jim Nynahan, găsise întregul film voalat, se îngrijorase prea puţin. Chemat la o nouă convorbire, se comportase arogant, trântindu-i în cele din urmă maiorului uşa în nas. Nynahan rămase însă calm. Discuţiile erau înregistrate datorită unui microfon camuflat în biroul său, iar ieşirile nervoase ale lui Murray nu puteau fi interpretate decât în defavoarea acestuia. Urmară alte

interogatorii ale lui Andy şi David – acum asupra unui cerc mai larg de probleme – apoi din nou altele.

Neputându-i scrie din cauza cenzurii, Andy se hotărî să plece la Los Angeles ca să apelezg la Henry, iar David se plânse lui Patterheimer, solicitându-i ajutorul.

Patty i-l promise, însă cu o condiţie:

— Nimeni nu trebuie să ştie că mi-ai spus ceva, pentru ca nu cumva intervenţia mea să fie pasibilă de interpretări…

Dar nu pentru a preveni eventuale interpretări îi ceruse Patterheimer lui Meny discreţie totală. În timpul discuţiei cu David întrevăzuse probabilitatea de a demonstra F.B.I.-ului o dată în plus loialitatea sa. Căci relaţiile dintre el şi F.B.I. erau acum cu totul altele.

Prima convorbire cu Boris Nash nu rămăsese şi ultima; primul raport negativ n-a fost cel din urmă. Triumfaseră însă mereu argumentele lui Craves. Patterheimer devenise director cu drepturi depline al celui mai uriaş şi mai important laborator din Statele Unite. Sub conducerea sa lucrau mai bine de cinci mii de oameni, pe care el îi reunise acolo. Şi aproape fiecare reprezenta o individualitate bine conturată, cu particularităţile sale de multe ori extravagante, susceptibili la cea mai neînsemnată măsură sau chiar numai la o aluzie. În condiţiile grele de viaţă de la Los Alamos era de multe ori imposibil să satisfacă pretenţiile unor somităţi europene şi totuşi el le satisfăcea. Prezida cu aceeaşi măiestrie adunările ştiinţifico ca şi pe acelea cu caracter administrativ.

Generalul Craves intuise adevărul: Patterheimer era de neînlocuit. Acest lucru îl aflaseră şi şefii subunităţii „G-2”, dar nu încetaseră să-l suspecteze. îl urmăreau pas cu pas, fiecare scrisoare era citită, fiecare discuţie înregistrată. Până la urmă, se dovedise că nu mai întreţinea nicio legătură cu foştii săi prieteni, dar aceasta

nu fusese de ajuns pentru oamenii siguranţei. Luaseră o măsură notorie dar fără greş, aceea de a-i tăia orice posibilitate de a se mai întoarce la cercul pe care. – l frecventase înainte.

Într-o bună zi, Patterheimer se trezise chemat la Washington. Într-un birou elegant îl aştepta un tânăr înalt, plăcut ca înfăţişare. Era Stuart Lasdale, care o dală cu absolvirea dreptului la Harward şi intrarea Americă în război, trecuse la contrainformaţii, ajungând astfel la gradul de colonel. După un schimb de amabilităţi, Stuart dăduse cărţile pe faţă.

— N-o să vă vorbesc despre uriaşa importanţă a Los Almos-ului din punct de vedere militar. O cunoaşteţi prea bine. Dar o să subliniez riscul cu consecinţele incalculabile pe care ni le asumăm păstrând acolo oameni în care noi n-am avea suficientă încredere. Ştiu, dumneavoastră susţineţi că aţi rupt orice legătură cu trecutul. Vreau să sper că e adevărat. În mine găsiţi toată bunăvoinţa.

— Vă mulţumesc, domnule colonel.

— Nu mă mai numiţi astfel. Până nu de mult am fost doar locotenent. Acum, datorită funcţiei – ca vă este probabil cunoscută – de şef al unităţii de contrainformaţii a lui „Manhattan District”, am fost avansat colonel. Vă spun sincer, de-abia aştept să plec din armată pentru a practica avocatura la firma tatălui meu.

— Vă cred.

— Am auzit vorbindu-se despre dumneavoastră ca despre fizicianul nostru cel mai eminent, talentul organizatoric cel mai desăvârşit. Vă port toată consideraţia. Tocmai de aceea o să vă rog să susţineţi prin fapte afirmaţiile pe care le-aţi făcut colaboratorilor mei.

— Anume?

— Dovediji-ne că aţi renunţat la simpatiile dumneavoastră comuniste!

— Ce să înţeleg prin simpatii? Persoane sau vederi?

— Tocmai de aceea am ales expresia aceasta. Vă oferă jjosibilitatea de a vă exprima poziţia actuală asupra ambelor laturi deodată.

— Cum?

— Indicaţi-ne numele simpatizanţilor comunişti pe care îi cunoaşteţi că au scăpat trierilor noastre. Nu vreau să fiu înţeles greşit. Eu personal sunt acelaşi om ca şi dumneavoastră. Să nu aveţi sentimentul că... Vă rog numai să mă înţelegeţi...

— Să zicem că aş «moaşte câţiva din ce aceştia se hotărî Pat ierheimer după câteva clipe de tăcere. Să dau în scris însă...

— Do ce? Ştiţi foarte bine că noi lucrăm sub semnul cetei mai severa. conspirativităţi.

— Acum o să vă solicit eu înţelegere: mi-ar lăsa un reziduu sufle» iese neplăcut-un angajament scris nu.

— Atunci colonelul Nash va primi verbal de ia dumneavoastră numeio respective. Să sperăm că colaborarea noastră nu se va limita la aceasta 1

— În limita posibilităţilor mele".

— O. E „şir!

Profesorul Robert Patterheimer era, incontestabil, un mare savant. Luv îi revenea meritul de a fi calculat primul în America cantitatea de material fisionabil necesară bombei atomice. Datorită cercetărilor sale fusese redus considerabil preţul de cost al metodei electromagnetice ca mijloc de separare a „griului" – uraniu rar U-235 – de „neghină" – uraniul obişnuit U-238. Dar numele său nu era legat de nicio descoperire care să stea ta fundamentul edificiului fizicii moderne. Vanitos, aceasta II făcea să sufere. Bomba atomică îi oferise dintr-odată posibilitatea de a deveni celebritatea mondială. Îşi legase soarta de ea, hotărât să-şi atingă scopul cu orice preţ. Fu obligat să plătească peşin. Şi nu o singură dată.

La câteva zile după discuţia cu David trecu ca din

întâmplare pe la biroul unui ofiţer al subunităţii „G-2”, Lyle Thompson. În mijlocul unei discuţii banale aduse deodată vorba:

— Maiorul Jim Nynalian m-a informat că David Men. v-ar putea fi obligat să părăsească Los Alamos-ul.

— Da, nu este exclus.

— Cred că va fi o măsură prea drastică. Să (inein totuşi seama că se numără printre talentaţii noştri experimentatori.

— Aici toţi sunt talentaţi.

— Dacă n-ar contraveni regulilor serviciului dumneavoastră, aş propune să-i spălaţi puţin creierii… în definitiv, avem pacifişti şi mai înflăcăraţi decât el…

— Dar nu şi cu simpatii comuniste.

— M-aţi uitat pe mine? zâmbi Palty. Acuzaţia că a avut relaţii du colaborare cu un om de ştiinţă englez e mai mult decât ridicolă. Mic mi s-a făcut, de pildă, o propunere de a intra în contact cu savanţii ruşi.

De fapt pentru acest lucru venise Patterheimer la Thompson – să furnizeze o nouă dovadă a loialităţii sale

— Interesant”. Când anume?

— Mai de mult. Bineînţeles, am respins-o. Eu aş opinia ca umil din

Nebuniţi din Grent – c. 7

dumneavoastră să stea de vorbă cu David. Şi dacă nu se ajunge la un rezultat, desigur…

— Aţi putea dumneavoastră să ne spuneţi cine anume v-a făcut propunerea la care v-aţi referit?

— V-aş putea spune de la cine a pornit ea. Eu am aflat-o de la o terţă persoană.

— O să vă fim recunoscători.

— Este tot un colaborator de al meu, Andy Murray.

— Foarte interesant! se prefăcu Lyle Thompson surprins. Cine v-a adus la cunoştinţă această propunere?

— A, n-are importanţă.

— Pentru noi ar putea să aibă.

— Nu, nu… Mi-a relatat aşa. ca printre altele.

— Ştiţi, în chestiunile, acestea orice amănunt, chiar nesemnificativ, se cere cunoscut; – Este cineva cu totul în afara muncii noastre. Relatându-mi despre serata organizată la Murray, la care fusesem şi eu invitat, dar din cauza. unor comunicări urgente nu putusem participa, a pomenit şi despre propunerea făcută de Murray. Nu, nu persoana este cu totul în afară de cauză. Discutând cu dumneavoastră în legătură cu Meny, mi-am amintit deodată şi am crezut de datoria mea…

— Aş fi de părere să staţi de vorbă, în această problemă, cu colonelul

Nash.

Lyle Thompson raportă imediat cazul superiorului său, astfel că întâlnirea dintre lâoris Nash şi Patterheimer avu loc peste câteva zile.

— Chestiunile de care mă ocup incumbă atâta răspundere incit de multe ori. vă spun sincer, mă simt copleşit. Este ca şi cum cineva v-ar pune în faţă sarcina de a creşte un copil cu ajutorul unei instalaţii de supraveghere de la distanţă. Sper că n-o să vă răpesc prea mult timp.

— Aveţi perfectă dreptate. În ceea ce priveşte timpul meu, el vă stă la dispoziţie.

Convorbirea cu Boris Nash se desfăşură mai întâi în cadrul relaţiilor cordiale care se stabiliseră între cei doi, cu toate că fiecare ştia cât valorau aceste relaţii. Patty îşi dăduse seama că „OK.”-ul lui Lăsdale nu însemnase de loc sfârşitul suspiciunilor, iar Nash era convins că profesorul simţise aceasta.

Văzând că Pateerheimer se eschivează în fraze generale să dezvăluie numele persoanei care îl informase cu privire la propunerea lui Andy, colonelul trecu la atacul direct.

— Îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc! Nu ne-aţi adus o noutate informându-ne despre Murray. El se află de câteva săptămâni sub anchetă.

— Da? se prefăcu Patty surprins.

— Dacă vreţi, vă poate confirma el însuşi. Şi nu este exclus *că* dumneavoastră să ti ştiut…

— Înseamnă deci că am intenţionat un bluff? şarjă c'.

— Pentru noi este interesant să aflăm terţa persoană.

— V-aş fi comunicat de mult numele ei dacă nu exista teama serioasă de a săvârşi o gravă greşeală.

— De ce?

— Mi-a spus-o cu totul întâmplător… ca pe un fapt divers. Fără nicio intenţie".

— Intenţionalitatea este de multe ori mascată prin indiferenţă. Esta comunist?

— Cu oarecare idei de stânga – răspunse Patty după o clipă de gândire şi adăugă: Ca să vă dau o comparaţie: în genul social-democraţilor europeni.

„— A făcut parte din „Teachars' Union"?

— Da. Nu înţeleg însă necesitatea aflării acestui intermediar ocazionai când aveţi sursa directă care a manifestat iniţiativa intrării în contact cu ruşii?!

— Se prea poate ca Murray să fi făcut o constatare fără intenţii…

— Cu atât mai mult terţa persoană! Ea mi-a relatat pur şi simplu.»

— Nu, de-abia aceasta a manifestat iniţiativă, folosind ca pretext propunerea lui Murray.

— Curioasă logică.

— Deloc. Antecedentele lui Murray, pe de o parte, iar pe de altă parte ale intermediarului, o îndreptăţesc. Murray este fiul unui ora a cărui loialitate nu poate fi pusă la îndoială, iar celălalt – singur aţi recunoscut – C comunist.

— De la a avea unele vederi de stânga şi până la a fi

comunist e o cale extrem de lungă.

— Nu înţeleg de ce ne ascundeţi numele acestei persoane care v-a făcut o astfel de ofertă!

ştiu sigur că n-a fost intenţionată, că ar fi o greşeală de neiertat să-i pomenesc numele aici. Aş avea mustrări de conştiinţă ştiind că suferă nevinovat consecinţe. Vă garantez că în cazul că se va întâmpla vreun lucru nedorit sau ceva nu va fi în ordine, nu voi avea nicio obiecţie să fiu executat! Patterheimer se văzu prins în propria-i intrigă.

Pe Nash nu-l satisfăcu însă această retorică declaraţie de devotament, iar împotrivirea profesorului pur şi simplu îl irită.

— La prima vedere, totul pare în regulă: aţi devenit colaboratorul nostru, faceţi demonstraţii de loialitate… Dar o să vă întreb: de ce aţi vizitat-o în luna iunie pe Jeanne Matlocu la San Francisco?

— Este o chestiune personală. Refuz să răspund!

— Noi n-am considerat-o uersnnală. Matiock a fost comunistă! Atunci poate că ne veţi spune de ce s-a sinucis?

— Îs u înţeleg ce urmăriţi. Matiock îşi iubea sincer tara şi era prii1. und devotată principiilor dreptăţii. Cauzele morţii ei tragice au fost strict personale şi vă rog să nu le răscoliţi. Iar dacă cineva are vreo vină. atunci acel cineva este în primul rând siguranţa. – ş

— Nu noi i-am înşelat aşteptările. Nu noi am pozat în omul integru, şi mândru, cu principii sacre, cu un crez neabătut…

— Dar dumneavoastră aţi avut grijă s-o informaţi că eu am încălcat aceste principii!

— Să revenim la chestiune. Matiock nu mai este şi deci a dispărut şi ultima dumneavoastră relaţie cu trecutul. Nu vă mai puteţi întoarce la el-Tocmai de aceea vă sfătuiesc să ne dezvăluiţi numele persoanei care no interesează. Pentru că Matiock era comunistă, şi nu din alt motiv, am realizat un film cu vizita dumneavoastră la ea.

Mulţi vor fi şocaţi să afle infidelitatea conjugală a lui Patty.

Şantajul lui Nash era prea grosolan. Patterheimer se ridică furios de pe scaun şi ieşi trmtind uşa. Colonelul nu schiţă nici cel mai mic gest. Ştia că profesorul se vu întoarce după ce. se va calma. Nu mai avu însă posibilitatea să se ocupe de acest caz deoarece primi curând o radiogramă care-l chema! a Washignton, în vederea unei misiuni urgente.

Boris Nash era însă o simplă rotiţă a F.B-I.-ului, astfel că lucrurile evoluară pa făgaşul obişnuit. Pe. te câteva zile. la subunitatea „G-2" sosea raportul agentului acoperit „Peer de Villas", care frecventa cercul de la Dos Alamos al lui Patterheimer şi se număra printre prietenii acestuia:

„Speculaţi cu şanse sigure de reuşită năzuinţa profesorului Patterheimer de a ajunge notorietate mondială ca savant şi de a intra în istorie prin înfăptuirea „Proiectului Manhattan". Opinez ca speculaţia să fie efectuată de către reprezentanţii Ministerului de război, care să-i pună deschis problema numelui, reputaţiei şi carierei sale. Din sondajele făcute am ajuns la concluziu că cel mai bine ar putea purta convorbirea generalul Cra. es. Sunt sigur/ că dacă generalul va da ordin, Patterheimer va denunţa numele persoanei care ne interesează".

„Peer de Villas" nu se înşelase. Chemat *fie* generalul Craves la Washington, Patty, cu toate că, frământat de remuşcări că antrenase un om complet nevinovat în intriga urzită de el, hotărâse cu fermitate să nu-i divulge niciodată numele, declară în biroul colonelului Lasdale, de faţă fiind şi Craves, că acela care i-a povestit despre propunerea lui Murray de a intra în contact cu fizicienii ruşi ora profesorul de limbi romanice de la Berkeley, Chevillard. Îşi sacrificase astfel şi prietenul cel mai bun pe altarul nemăsuratei sale vanităţi.

Când şoferul auri în sfârşit maşina la destinaţie, Cili Teserly văzu un Aerodrom nu prea mare, înconjurat de jur-

împrejur cu un gard de sârmă ghimpată, înalt de peste doi metri. Pe poarta. păzită de doi militari care sercetară maşina cu atenţie, o literă şi o cifră indicau numele acestei bazo ziseriene secrete: „W-<t7”.

Se prezentă direct la comandament, instalat într-una din barăcile verde-oliv de la marginea aerodromului. 11 primi un bărbat de vreo trăiseci de ani, nu prea înalt, cu *o* faţă mare şi lată. Era colonelul Paul W. Aibbets junior:

— Fii binevenit între noi, locotenente!

— Vă mulţumesc. Îmi permiteţi o întrebare…?

— O cunosc. Au pus-o majoritatea celor veniţi aici. Ai fost repartizat ia noi din ordinul comandamentului „U.S.A.A.F”. Colonelul Wilson, de la cartierul general din Colorado Springs, te-a selecţionat personal. Poţi să te anândreşti: faci parte dintre cei mai buni şi mai capabili piloţi ai Statelor Unite. Ei sunt reuniţi aici. sub comanda mea.

— O. K.

— Veţi îndeplini o misiunea de cea mai mare importanţă din întregul război, poate chiar cea mai importantă din istoria Americii. Tocmai de aceea cer ascultare oarbă! Ochii, lui albaştri şi reci, mereu severi, fulgerară, gubliniindu-i cuvintele. Caracterizările dumitale sunt excelente. Toţi cei de aci au caracterizări excelente. Constitnuim un grup care va putea fi trimis peste tot, care va putea executa operaţiuni oriunde. Nu depindem de nimeni. Avem personal tehnic de deservire propriu, mijloace de legături şi transport proprii şi chiar propria noastră poliţie. Da, propria noastră poliţie. Vom facă totul singuri şi ceea ce vom face va trebui să ştim numai sloi. Numai noi I Munca pe care o vom îndeplini cu toţii aici cere o meticulozitate exemplară, o execuţie ireproşabilă. Tocmai de aceea cer o ascultare oarbă. Nu accept manifestări de individualitate. Personajitatea fiecăruia va fi subordonată ordinului. Şi numai ordinului! îţi spun toate

acestea ea să fim lămuriţi de la bun început. Poţi să pleci. Şi, uitându-se pe un tabel, îi comunică: Ţi s-a repartizat camera 1G din baraca 4.

— Sunt căsătorit…

— Şi eu. Aici nu e loc pentru soţii. Veţi avea liber să ieşiţi numai duminica şi atunci în grup. Să nu te mire: vei fi supravegheat.

Colonelul Aibbets fusese chemat la cartierul general din Colorado Springs încă înainte ca generalul Arnold, comandantul U.S.A.A.F. să ordone colonelului Wilson, cunoscut sub numele de „Bim”, înfăptuirea planului? „Silver plate”[8] cum era codificată operaţiunea de selecţie a aşilor aerieni.

Se remarcase în cadrul escadrilei 97 de bombardament care efectuase primele bombardamente asupra Germaniei, iar apoi trecuse ca pilot cu însărcinări speciale la generalii Clark şi Eisenhower. Mai târziu, la sfârşitul anului 1943, fusese chemat în tară şi numit şeful grupului de piloţi experimentatori, pe aeroportul Marietta din statul Georgia, pentru noile avioane „11 – 29” şi, cu ocazia unei demonstraţii, se impusese chiar generalului ArnoltL

La cartierul general din Colorado Springs i se explicase în linii mari despre ce era vorba şi i se încredinţase misiunea de a alege împreună cu căpitanul William Larsons un loc cât mai izolat pentru amenajarea unui aeroport. După îndeplinirea acestei misiuni, fusese inclus în operaţia „Silver plate” şi apoi numit comandantul piloţilor selecţionaţi.

Ieşind de la colonelul Aibbets, Teserly văzu îndărătul barăcilor câteva zeci de avioane uriaşe acoperite cu prelate. Curios, se îndreptă într-acolo, constatând că erau cele mai noi tipuri de fortăreţe zburătoare „B-29”.

A doua zi, când îi fu repartizat unul din aceste

8 Platoul de argint.

aparate, se apucă imediat să prindă pe pereţii carlingii poezele Katheririei, acum mai multe la număr cu şase, alese din cele mai expresive, făcute după călătorie. Îi scrisese rugând-o să se stabilească la părinţii lui, la Cranston Falls, dar dimineaţa scrisoarea îi fu restituită cu indicaţia de a o reface. ment, onase în – Ea că se afla la graniţa de nord a Statului Utah; cenzura nu admitea decât menţiunea „în ţară”.

Se împrieteni repede cu băieţii. În întreaga bază erau aproape patru sute de oameni – piloţi, radiotelegrafiste bombardieri. operatori radar, personal tehnir. de teren, care nu se putea distra altfel decât jucând cărţi sau făcând sport. Găsindu-se în apropiere de graniţa statului Nevada unde jocurile de noroc sunt permise, constituind, împreună cu legislaţia celor mai facile divorţuri, businessul ce) mai înfloritor se duceau duminica să-şi omoare timpul la ruletă Numai că până la oraşul cel mai apropiat trebuiau să străbată optzeci de kilometri. sub un soare ucigător.

Gili. care se făcuse şi aci. În scurt timp, cunoscut ca pocherist pasionat inventă un joc bazat pe pariuri. La propunerea lui, se decupară, cu a uterul aparatului de sudură, fundurile câtorva butoaie de benzină şi în locul acestora se confecţionaseră altele, „demontabile, din pânză neagră-Cind pregătirile tehnice fură terminate, strânse într-o după-amiază mai mulţi colegi şi le explică regulile concursului.

N – Fiecare îşi alege câte un butoi. Hai alegeţi!

Băieţii se executară;

— Acum scoateţi unul din capacele de pânză şi intraţi înăuntru. Fiţi atenţi că nu loviţi cu picioarele celălalt capac.

— Trebuia să fi tăiat numai un singur fund – îi reproşa. căpitanul ltalph Bavlor.

— Intră puţin aer. Am făcut proba… Şi aşa e greu de respirat

— Hai, intrat!!

— Să auzim întâi… obiectă căpitanul Joseph Alden. N-ai vrea să «o ascultăm sting înghesuiţi în butoaie?!

— După ce toţi concurenţii îşi ocupă locurile, arbitrul montează capacele la loc, strângând cercurile pe care este prinsă pânza. Înăuntru se face întuneric beznă şi nimeni nu are posibilitatea să vadă ce se petrece afară, deci să se orienteze. Apoi butoaiele sunt aşezate pe linie dreaptă. Atenţiune! Fregătiţi-vă… start! şi la un semnal de pistol, fiecare concurent începe să se rostogolească împreună cu butoiul încercând să ajungă la linia de sosire din fată, fixată, să zicem, la o distanţă de o sută de metri. Cine reuşeşte primul, câştigă banii celorlalţi, depuşi la arbitru, înainte de start, ca taxă de participare.

— O. K! exclamară băieţii în cor

— Să începem! propuse căpitanul Bill Wander. Eu bag douăzeci de dolari.

— Dă banii încoace – zise Teserly. Fac eu pe arbitrul.

Se repeziră să-i depună câte douăzeci de dolari căpitanul Baylor, căpitanul Alden, maiorul Jerry Sewis şi căpitanul Thomas Serebee. Cinci, deoarece numai atâtea butoaie erau.

După ce îşi ocupară locurile înăuntru, Gill montă capacele de pânză şi comandând „Start!” trase cu pistolul în aer.

Butoaiele începură să se rostogolească, dar în loc să se îndrepte spre linia de sosire, o luară care încotro în hohotele spectatorilor, căci, văzând că se petrece ceva neobişnuit, o mulţime de băieţi se strânsese la locul concursului. În cele din urmă. butoaiele în care se aflau căpitanul Alden şi căpitanul Wander se ciocniră între ele, iar maiorul Sewis. nemaiputând suporta zăpuşeala dinăuntru, împinse capacul de pânză şi scoase capul afară.

Niciunul din concurenţi nu fu declarat învingător şi cu toţii intrară din nou în butoaie, de data aceasta pentru a

parcurge numai cincizeci de metri. Reuşi unul singur să atingă linia de sosire: căpitanul Thomas Serebee.

În scurtă vreme jocul luă o asemenea amploare incit patruzeci şi unu de pasionaţi îşi amenajară fiecare câte un butoi propriu, supus, bineînţeles, înaintea fiecărui concurs, examenului unei comisii. Regulile trebuiră să sufere modilicări. În primul rând fu amenajată pe nisip o pistă specială, lungă de o sută de metri, iar la marginile ei laterale se săpară şanţuri de o jumătate de metru adâncime pentru a scoate definitiv din joc – dat fiind numărul mare de participanţi – pe concurenţii care deviau. Se înţelege că spectatorii se amuzau copios. Nu toţi, căci unii încheiau pariuri între ei, pontind butoiul preferat.

Colonelul Aibbets nu numai că nu obiectase împotriva iovului, ci dimpolriia îl felicită pe Teserly – care, după tennmarca zborurilor de acomodare eu „Iâ29" lusesc avansat căpitan – pentru îi că adusese destindere în atmosfera rigidă şi plicticoasă a bazei „W-47" – socotită de oameni o adevărată tabără de pedeapsă.

Săptămână după săptămână timpul sescurgea între partidele de pocher, concursurile în butoaie şi exerciţiile de antrenament. Dar tocmai cu acestea din urmă membrii personalului navigant nu se puteau de loc împăca. I» zonele de operaţii, lansarea bombelor era efectuată cu ajutorul aparatelor electronice de ochire a ţintei – însă la baza „VV-47", denumită acum şi „Wendover Field", colonelul Aibbets pretindea piloţilor să centreze un cerc cu circumferinţa de 150 metri, trasat în deşert, aruncând bombele de manevră numai „după ochi".

Erau cu toţii de părere că li se cerea aplicarea scrupuloasă a unor sisteme depăşite numai pentru că Aibbets voia să-i obişnuiască cu disciplina, cu ascultarea oarbă a ordinelor. Dar când la exerciţiile de ţintire vizuală începu să participe şi colonelul, toţi rămaseră miraţi.

De altfel, avioanele „B-29", pe care zburau,

suferiseră modificări încă de la uzină. Cele de serie se ridicau de-abia la şapte mii de metri şi erau construite să transporte mai multe bombe de diferite dimensiuni. „Fortăreţele zburătoare" ale bazei „VV-47" aveau plafonul de zbor de 12 mii de metri înălţime, la care nu se putea ridica niciunul din tipurile de avioane de vânătoare cunoscute pe atunci. În compartimentul portbombe încăpea o singură bombă de dimensiuni neobişnuite şi cu o greutate de cinci tone. Fiecare echipaj trebuia să arunce într-o săptămână douăzeci de asemenea bombe de la o înălţime de zece mii de metri.

Imitându-l pe Gill, Aibbets inventă şi el un joc. Propuse încheierea de pariuri al căror câştigător trebuia să fie pilotul care reuşea ochirea cea mai precisă din exerciţiul respectiv. Voia să-şi antreneze oamenii stimutându-i astfel, dar ei nu manifestară prea mult entuziasm. Fixă atunci prime dintr-un fond special ce-i fusese acordat de Pentagon la cererea sa. Răicţii începură să arate interes.

Rămaseră stupefiaţi – amândoi deopotrivă – şi Andy Murray şi Boris Nash, când se văzură reuniţi în cadrul uneia din cele mai secrete misiuni de spionaj din timpul războiului, codificată „Operaţiunea Alsos".

*

Stabilindu-şi cartierul general în Elveţia, Allan Dulles, „Spionul nr.!", e um îi plăcea lui însuşi să se intituleze, restabilise contactul cu grupul de industriaşi şi bancheri germani care întreţinuseră strânse legături cu cercurile de – afaceri «mexicane. Prin Şehacht8 reprezentantul acelui grup, Dulles *t* ceruse organizarea unui complot pentru răsturnarea lut Hiiie r. Nutrind pe de o parte speranţa în reuşita complotului, iar pe de altă parte punând Ipoteza eşecului şi ţinând seama de repetatele ameninţări ale lui Hitler cu „arma secretă", Allan Dulles ceruse crearea misiunii „Alsos". Aceasta avea

an dublu scop: culegerea de informaţii asupra stadiului în care se aflau lucrările de construire a bombei atomice germane şi capturarea, acestor lucrări şi a savanţilor fizicieni germani…

Boris Nash, pe care serviciul de contrainlormaţii american îl pusese în fruntea operaţiunii „Alsos”, ştia ce avea de făcut. I se spusese clar: „În afară de investigaţiile cu privire la bombă, trebuie să faci tot posibilul ca niciun fel de cercetări ştiinţifice, niciun patent, niciun om de ştiinţă german să nu ajungă în mâinile Armatei Sovietice şi cât se poate mai puţini la englezi şi francezi”.

Împreună cu oamenii săi, care puteau fi recunoscuţi după o insignă reprezentând litera „alfa** străpunsă de un fulger roşu, fusese debarcat în Italia şi primul obiectiv vizat îl constitui universitatea din Neapole. Isicărcară şase avioane cu capturi ştiinţifice, dar se stabili că acestea nu valorau mare lucru. De-abia atunci îşi dădu seama Washingtonul că în misiunea „Alsos” trebuiau incluşi şi oameni de ştiinţă.

Henry Murray nu lăsă să-i scape o asemenea ocazie. Savanţii pe care-i recrutase în America şi apoi în cursul călătoriei sale prin Europa, îi cedase lui „Manhattan Districl”, dar avusese grijă să încheie cu ei contracte pentru perioada imediat postbelică. Când Andy îi ceruse să-i vină în ajutor Henry, revoltat de acuzaţiile absurde ce se aduceau fiului său, se dusese la Craves, iar acesta, indignat la rândul său, ordonase lichidarea imediată a suspiciunilor. Întors la Los Alamos, Andy începu să lucreze în locul lui David Meny, dar nu rămase mult timp aci.

Într-o bună zi se pomeni chemat de urgenţă la Washington, la generalul Craves. Iii biroul acestuia îl întâlni pe tatăl său. Misiunea „Alsos** nu’ prezenta un pericol deosebit şi el o acceptă fără să stea prea mult pe gânduri. De fapt, nu Andy urma să reprezinte ştiinţa americană în cadrul misiunii. Un alt savant, Samuci

Arrowsmith, primise această însărcinare, iar Murray şi alţi câţiva specialişti îl secondau.

Joncţiunea dintre aceştia şi statul-majer al lui Nash se efectuase ia optzeci de kilometri de Paris, unde colonelul aştepta în zadar ca generalul Palton să intre în sfârşit în capitala franceză, eliberată de sub ocupaţia hitleristă de către partizani.

— Dumneavoastră?!

— Dumneavoastră? 1

Andy şi Nash exclamară deodată, când dădură ochii unul cu celălalt.

— A, vă cunoaşteţi – remarcă Arrowsmith surprins

— Din păcate! rosti And? arogant, fără să ştie că Naşii era cămav dantul misiunii

— De ce? Mie îmi face plăcere să vă văd!

Colonelul era prudent. Prezenta lui And? printre cei şase noi veniţi pe care primise ordin să-i aştepte, indicându-i-se că se bucurau' de un statut special, însemna că în spatele lui se găsea o forţă mult mai puternică decât, îşi închipuia, la vremea când îl anchetase.

— Fiţi amabil! interveni Arrowsmith şi trecu la chestiune: Mi s-a spus că vom fi primiţi cu flori…

— Nu s-au desfăcut încă bobocii – susţinu colonelul parola şi-l îndepărtă printr-un semn pe şoferul, de la „Jepp"-ul cu care veniseră oaspeţii săi.

— Nu s-au găsit unele artificiale?

— Ba da. Macii roşii vă plac?

— Prefer trandafirii.

— Sunt bucuros să vă cunosc!

— Colonelul Bart? se referi Arrowsmith la numele conspirativ al lui Nash, pe care-l primise la Washington.

— Întocmai! Şi colonelul întoarse clapa buzunarului de sus al cămăşii, unde era prinsă insigna cu litera „alfa", numai că a lui de coman. dant era străpunsă de un fulger negru.

— O. K! exclamă Arrowsmith, arătându-i la rându-i insigna sa. „Sam”.

— Se recomandă el lui Nash, înclinându-se. Apoi îşi prezentă oamenii i 1 „Willy” – rosti el arătându-l pe And? Murray – „Bill”, „Jack”, „Koger” şi „Felix”. Auzindu-şi numele, fiecare îşi descoperea insigna. Sper că acum o să putem merge undeva la umbră Mă doare capul de atâta soare.

Boris Nash îşi aşteptase musafirii pe 6 şosea laterală – în mijlocul câmpului, lângă o cruce mare de fier ridicată acolo de peste cincizeci de ani. datorită căreia, probabil, locul, de altfel drept ca în palmă, se numea „Valea Crucii1.

— Vă înţeleg, dar măsurile de siguranţă sunt impuse de împrejurări. Nem (îi nu stau nici e „şi cu mâna în sân. Aţi primit, desigur, instrucţiuni în acest sens în ţară!

— Da.

— Cunoaşteţi obiectivul nostru din Paris?

— „Collège de France”.

— Noi îi spunem „Lada maimuţoiului”.

— Vă referiţi la Joliot Curie? întrebă Arrowsmith indignat.

— Preferăm să nu pronunţăm nume.

— Totuşi!... Este indecent! Unul din cei mai mari savanţi ai lumii...

El ne-ar putea da, sper, inioimaţii preţioase...

— Este de dorit să nu se stea (le vorbă cu e!

— De ce? E un mare democrat!

— Simpatiile sale au alunecat de la social-democraţi la comunişti. Nici nu ştim dacă îl vom mai găsi...

— Credeţi că nemţii ar fi în stare să se atingă de el?

— Sunt informat că luptă pe străzile Parisului cot la cot cu maquisarzii, iar „Collège de France” este transformat, fără ca nemţii să bănuiască ceva, într-un arsenal al maquis-ului.

— O dovadă în plus a devotamentului său faţă de noi!

— Lăsaţi chestiunile politice pe seama mea. De altfel, ele intră în atribuţiile comandantului! – preciză Boris politicos, dar în acelaşi timp ferm.

— Cânderedeţi că vom intra în Paris?

— Nu ştiu. Generalului Patton i s-a spus să nu facă încă acest lucru.

Nash avea dreptate: generalul american Patton, cu toate că ar fi putut să intre cu uşurinţă în Paris, nu se grăbea, lăsând populaţia luptătoare a capitalei franceze să aducă în continuare jertfe grele. Când, în cele din urmă, ca rezultat al tratativelor purtate cu generalul hitlerist Choltitz von Diettrich, în oraşul împresurat pătrunseră, odată cu divizia generalului francez Leclerc, trupele americane, în rândurile acestora se găseau şi membrii misiunii „AIsos”.

După „Collège de France” urmau la rând instituţiile universitare din Strasbourg în care, din informaţiile deţinute de Boris Nash, se efectuau cercetări nucleare. Dar la un moment dat, generalul Eiseniiowcr. intrând prin intermediul prinţului suedez Bernadotte, în tratative secrete cu Himmler, frontul se stabiliza. În aşteptarea rezultatului tratativelor, trupele americane şi engleze primiseră ordin să se instaleze pentru odihnă.

Misiunea „AIsos” acţiona însă în continuare. Strecurându-se, sub acoperirea unui puternic foc de artilerie, printre liniile germane, căpitanul Bobert Deak reuşi să ajungă la Rin, să umple din mijlocul râului câteva vase cu apă şi să se întoarcă înapoi. Printr-un curier special vasele fură expediate la Paris, unde se stabilise cartierul general al misiunii.

A doua zi, zece sticle cu apă de Rin erau etichetate şi împachetate pentru a fi expediate cu un avion special în S.U.A. Asistând la această operaţie, colonelului Nash îi veni o idee şi. ducându-se în biroul său, reveni cu o sticlă din renumitul vin roşu franţuzesc de Roussillon. Lipi pe ea

o etichetă şi scrise în glumă: „Verificaţi şi activitatea acestuia”.

— Împachetoaz-o! ordonă el maiorului însărcinat cu expedierea sticlelor. Să vadă şi ei că numai Dumnezeu ştie cum trăim noi aici.

După aproape o săptămână, o cablogramă cifrată expediată de la comandamente I generalului Cra, ves comunica rezultatele analizelor făcute la

ILos Alamos: „Apa negativă. Vinul manifestă activitate. Trimiteţi noi probe, Acţionaţi!”

— Ai dracului, le-a plăcut vinul! exclamă Nash.

— Da, un materia] de cercetare cum nu se poate mai agreabil! râsa Arrowsmith.

Peste câteva zile sosi însă o nouă cablogramă: „Unde sunt celelalte sticle cu vin? Expediaţi-le de urgenţă! Probabil o instalaţie nucleară se» cretă în vestita regiune viticolă din sudul Franţei”.

— Ia te uită! – exclamă colonelul arătându-i lui Arrowsmith textul descifrat al cablogramei. „Capetele de ou” de la Los Alamos s-au apucat să risipească splendoarea de vin în eprubete şi să-l amestece cu fel de fel de drăcovenii chimice de ale lor!

— Să aibă oare dreptate? se întrebă cu preocupare Arâowsmith.

— Ce... şi dumneavoastră?

— Nu cred că e posibil! murmură Arrowsmith ca pentru sine. Desigur că nu.

Hotărârâ să execute totuşi ordinul, dar în acelaşi timp să explice Washingtonului gluma pe care o făcuseră cu sticla de vin. Colonelul chemă la el pe maiorul Russel şi pe căpitanul Walker.

— Cunoaşteţi povestea cu vinul de Roussillon... Veţi pleca imediat în sudul Franţei... Ştiu! o să căutaţi acul în carul cu fân... Dar ordinul e ordin. Ne trebuie, pentru a trimite acasă, câteva zeci de sticle identice cu cea pe care

am expediat-o înainte şi tot atâtea copii pentru sufleţelul nostru. Aduceţi totodată câteva probe de sol şi de struguri, completă Arrow» smith *la* timp ce Rusei şi Walker colindau sudul Franţei, prezentându-se negustorilor de vinuri şi viticultorilor drept reprezentanţi ai unor firme de import americane, membrii misiunii, Alsos" intrau cu primele deta» şamente americane în Strasbourg. Colonelul Nash ocupă primul obiectiv → Institutul de Fizică – şi captură patru fizicieni germani. Dar savantul Karl von Weizsäcker, al cărui tată era mâna dreaptă a lui Ribbentrop, nu putu fi găsit nicăieri. În schimb „corpul tehnic" al misiunii descoperi o mulţime de documente ale acestuia. Pe Nash îl interesa însă mai întâi Weizsäcker şi apoi cercetările şi corespondenţa savantului. De aceea îi ceru lui Arrow»! smith să-i interogheze imediat pe cei patru fizicieni germani. „Sam" se întoarse de la închisoarea unde erau deţinuţi aceştia, plin de sentimente contradictorii.

— Ei? îl întâmpină Nash.

— N-am reuşit să scot aproape nimic de la ei. Weizsäcker a fost într-adevăr şeful catedrei de fizică teoretică. Însă în ultimele trei luni n-a mai dat pe la Institut. Cu privire la tercetările nucleare, nu vor să spună nimic. I-am interogat separat, i-rtm confruntat – Niciun rezultat. Se încă* Soţânează să tacă.

— Să-i stringent cu uşa!

— Cum?! Sunt doar oameni de ştiinţă!

— Ce mă interesează pe mine ce sunt?!

— Mă gândeam să vă solicit pentru ei o favoare… închisoarea, totuşi» nu-i un loc… Categoria lor socială…

— Au fost sinceri?

— Lâăzboiul plus Hltier, sau mai curând Hitler plus războiul au distrus tot ce se chema înainte „codul moral" al omului de ştiinţă, conştiinţa lui – ortă Arrowsmith. Le-am vorbit despre ce ar însemna să încapă pe mâna lui Hitler o astfel de armă, am apelat la sentimentele lor…

— Ce sentimente?! Nu ne călăuzim aici după... sentimente t Voi da ordin să fie cercetaţi.

— Rart, vă previn că voi raporta neîntârziat ia Washington. Există de altfel un ordin strict, şi dumneata îl cunoşti. Cu asemenea metode n-o să-i determinăm să lucreze la noi. Să vadă că le oferim de ce i-a lipsit Hitler – Democraţia.

— Sunteţi un ora inteligent, Sam!

Andv Murray cerceta de câteva ore. În zgomotul tirului de artilerie» corespondenţa lui Weizsäcker, când Arrowsmith veni să-i dea o mină da ajutor. Zeci de dosare cu experienţe, sute de manuscrise, nenumărate adrese oficiale trecură prin faţa ochitor lor. La un moment dat. amândoi scoaseră o exclamaţie de triumf. Găsiseră un întreg dosar cu acte referitoare la cercetările nucleare germane.

Arrowsmith raportă la Washington:

„Din actele găsite în biroul din Strasbourg al lui Weizsäcker, reiese categoric că nemţii, despre care se spunea mereu că în domeniul cercetărilor atomice deţin un avans, în realitate sunt rămaşi cu cel puţin doi ani în urmă. Ei nu au încă uzine pentru producerea uraniului 235 şi pluto» niului 239, necesari realizării reacţiei în lanţ în bombă. Nu au nici cazane de uraniu 1 comparabile cu cele americane”.

După expedierea tuturor manuscriselor care prezentau importanţă ştiinţifică şi a dosarului cu documentele lui Weizsäcker referitoare la cercetările nucleare germane, din Washington sosi o cablogramă: „Până nu vor fi capturaţi toţi fizicienii mai importanţi, iar laboratoarele lor ocupate, problema bombei atomice germane nu’ poate fi considerată ca elucidată.

1 Astăzi cazanele de uraniu se numesc waclori.

A fost emisă de asemenea presupunerea existentei

unor savanţi fizicieni necunoscuţi oouă”.

— Ha, ha, ha! – izbucni. Arrowsmith în hohote de râs când colonelul Nash termină de citit textul descifrat al cablogramei.

— Sunteţi bine disp.us, Sam? Eu nu prea am motive.

— Ascultaţi, Bart, un lipitor de afişe îşi poate închipui foarte bine că va deveni peste noapte un geniu militar, un individ care bea şampanie se şi poate vedea diplomat… Dar nespecialiştii nil pot în niciun caz să-şi însuşească cunoştinţe atât de vaste în domeniul fizicii încât să construiască o bombă atomică!

Oraş după oraş, institute de cercetări după institute de cercetări urmară la rând. Sute de patente căzură în mâinile misiunii „Alsos”, nenumăraţi savanţi fură capturaţi. Multora Andy le oferi o protecţie puternică – aceea a tatălui său – şi mulţi o acceptară. În cele din urmă, colonelul Nash reuşi să afle că fizicienii ătomişti germani cei mai de vază – Werner Heisenberg, Otto Hahn, Karl Weizsäcker, Max von Laue – se găseau într-o neînsemnată localitate, Hechingen, din Alpii Bavarezi şi că, în imediata apropiere a acesteia, la Heigrloch, funcţiona, în subsolurile unui castel, primul reactor atomic german. Exista însă şi o dificultate: amândouă localităţile intrau în zona de operaţii a trupelor franceze. Fără a sta prea mult pe gânduri, Boris Nash hotărî s-o înlăture.

— Vom ocupa Ilechingen-ul şi Ilcigerloch-ul înaintea francezilor – îi comunică el lui Arrowsmith.

— Cum asta?

— Foarte simplu. O parte din oamenii noştri vor fi paraşutaţi acolo iar o altă parte îşi vor croi drum cu câteva tancuri şi maşini blindate. Trupele germane nu ne opun rezistenţă.

— Pentru ceea ce fac ei la Hechingen şi Heigerloch nu merită nici măcar un deget să-şi scrânteasscă vreunul de-ai noştri. Documentele şi mărturiile fizicienilor

capturaţi arată clar că ceea ce posedă ei este lipsit de importanţă.

— Bine, bine, asta o ştiu şi eu. Dar dacă pun mâna francezii pe păsărelele astea carehm?

Cu douăzeci şi două de ore înaintea intrării primelor unităţi ale generalului francez Delattre, cele două localităţi fură ocupate de membrii misiunii „Alsos”. Se stabili cu această ocazie că în subsolurile castelului Heigerloch exista într-adevăr un reactor, dar de mici proporţii, numai pentru experienţe, care, din cauza numărului mereu insuficient de cuburi de uraniu, nu dăduseră decât rezultate parţiale. Şi abia în curs de construcţie – un reactor de dimensiuni mai mari. În schimb prada umană se dovedi însemnată: Otto Hahn, Max von Laue, Karl Weizsäcker.

I

Aproape întreg personalul bazei aeriene secrete „Wendover Field” era adunat în după-amiaza acelei zile în faţa unei estrade amenajate într-unul din hangare. Avea loc un concert de jaz dat de o orchestră recrutată de căpitanul Alden dintre oamenii cu aptitudini muzicale. Numai că instrumentele erau cam neobişnuite. În mijlocul scenei era instalată pe un scaun elicea unui motor de avion. Două ciocane, împrumutate de la atelier, se plimbau, mânuite cu dexteritate de căpitanul Wander, lovind când la mijloc, când la extremităţile ei. În stânga se aflau două scânduri de spălat rufe, îmbrăcate în zinc, ale căror creste erau încontinuu mângâiate cu câte un băţ de căpitanii Baylor şi Winston. În imediata vecinătate, locotenentul Paterson acţiona un claxon de automobil. În partea cealaltă, aliniaţi şi ei, stăteau în ordine: Teserly care umfla eu pompa un burduf improvizat dintr-o bucată de carneră peticită cu membrane roşii de la instalaţia de presiune; maiorul Sewis, cu o râşniţă în interiorul căreia se afla, în loc de piper, sticlă sfărâmată şi sublocotenentul Botter cu o

suită de ţevi de oţel. În spate, ridicată pe un postament, trona, înconjurată de tot felul de instrumente de percuţie, bateria formată dintr-un butoi de benzină. Unele bucăţi erau acompaniate şi de doi solişti vocali.

Entuziasmat, auditoriul. În picioare, bisa bucata „Femeia cu sânii de lemn” compoziţia dirijorului – căpitanul Alden, când în hangar năvăli un soldat din corpul de pază. Ceru, strigând cât îl ţinea gura, să se facă linişte, însă în vacarmul de fluierături şi tropăit de picioare, apelul său răsună ca pocnetul unui dop de sticlă destupată în timpul unui tir de artilerie. Văzând că nu se poate face ascultat, scoase arma de pe umăr şi o descărca în aer Toţi se întoarseră spre el.

— Germania a capitulat! urlă, agitând carabina în aer. Germania *a*, capitulat 1

Vestea fu primită cu o explozie de urale. Unii îşi scoacră pistoalele şi traseră în sus, găurind acoperişul de tablă al hangarului, alţii, care se aflau în apropierea soldatului, îl ridicară pe braţe şi porniră cu el afară, îmbrăţişându-se şi sărutându-se, îi urmară cu toţii. Începură să cânte în ritm de jaz cunoscutul cântec rusesc „Doi ochi negri”, apoi „Doini by the riverside”:

„Am su pun jos sabia şi scutul meu.
Pe malul râului în jos.
Pe malul râului în jos.
Şi n-am să mai port războaie”.

Se îndreptară spre baraca în care era improvizat an bar, dar găsiră lacătul la uşă, căci aceasta se deschidea de-abia după ora şapte seara. Gill se repezi împreună cu câţiva spre baraca învecinată. Îl aduseră de acolo, cu mâinile ridicate în sus, sub ameninţarea pistoalelor, pe sergentul barman „numai în chiloţi. Năuc, căci fusese trezit din somn şi puţin speriat, barmanul se zăpăci de tot: vorbeau toţi deodată, întinzându-i bani. În cele din urmă, le dădu câteva zeci de sticle şi pahare ca să se servească

singuri.

Urletul strident şi tânguitor al alarmei curmă însă brusc petrecerea. Se repeziră la barăci, îşi înşfăcară costumele de zbor şi îmbrăcându-se, pe drum, alergară spre avioane. Pe pistă îi aştepta colonelul Aibbets. Unul după altul, în mugetul general al motoarelor, uriaşele, 3 – 23” se ridicară în aer.

Nimeni nu ştia ce se întâmplase. Când acul altimetrului indica aproape treizeci de mii de picioare, primiră ordinul să „bombardeze” cercul cu circumferinţa de 150 metri, trasat pe nisipul deşertului. Era o dispoziţie nemaipomenită. „Grupul 509 mixt”, cum se numea acum unitatea militară aeriană de la baza „Wendover Field”, făcea pentru prima oară de la înfiinţarea lui, antrenamente şi după-amiaza-Avioanele aterizau pentru a se aproviziona în grabă cu o nouă încărcătură de bombe de manevră şi decolau din nou. În cele din urmă, colonelul ordonă pe rând comandanţilor de nave încetarea exerciţiilor, cerând unora dintre ei ca după întoarcerea ia bază să se prezinte cu întregul echipaj la comandament.

Gül ştia că se bucura nu numai de aprecierea lui Aibbets, dar şi de simpatia lui şi tocmai de aceea rămase mirat văzând că acesta îl primi atâi. de încruntat.

— Mâine, la ora cinei dimineaţa – vorbi în sfârşit. colonelul, după ce-i examinase sever din cap până în picioare pe toţi membrii echipajului lui Teserly – veţi decola pentru un zbor lung deasupra Pacificului. Nu vă veţi mai întoarce aci. Pregătiţi-vă bagajele şi imediat după aceasta, lo culcare... Sper că am, fost înţeles! şi ridică capul în semn că a terminat.

— Se vorbea că ne mutăm mai târziu, săptămâna viitoare? îl întrebă pe Giâl sergentul radiotelegrafist Pasquale Dassaro, după ce ieşiră din baraca comandamentului.

— Nu mai pricep nimic. Şi eu auzisem aşa... Alarmă,

antrenament gratuit...

— Nici nu ni s-a spus care echipaje nu obţinut cel mai bun rezultat 1 observă cu ciudă adjutantul bombardier Jack Stevens.

— Acum această grabă neaşteptată... zise Gill ca pentru sine. Plecăm şi mâine. Ori mâine, ori peste cinci zile, tot un drac...

Ajungând în faţa barăcii în care se găsea barul, Teserly propuse băieţilor;

— Să ne udata puţin gâiui.

Intrară în baracă, dar în fa [a uşii barului stăteau de pază doi soldaţi.

— Azi e închis, căpitane. Ordin de la colonel.

A doua zi la ora cinci, opt avioane „B-29" ale „Grupului 509 mixt" decolau de pe aerodromul bazei „Wendover Field", constituindu-se în formaţie de zbor. Avionul comandant era pilotat de maiorul Jerry Scwis. Urmând traseul Tropicuiui Cancerului, aterizară, după o escală în Ilawai, pe insula Tinian din arhipelagul Marianelor, situată la numai două mii şase sute de kilometri de Japonia.

2

Nu numai Arrowsmith îşi dăduse seama că savanţii germani erau cu mult rămaşi în urină în domeniul cercetărilor nuclearo. Acelaşi lucru îi stabili şi un grup de savanţi de la Los Alamos. Citind dosarul cu corespondenţa lui Weizsacker, găsită de membrii misiunii „Alsos" în biroul acestuia din Strasbourg, ajunseseră la concluzia fermă că în niciun caz Germania n-ar fi putut produce bomba atomică înainte de sfârşitul războiului. Se spulberase deci motivul principal care determinase mii de savanţi din America să lucreze în laboratoarele de la Los Alamos sau în acelea ale uzinelor atomice de la Oak Râde şi Hanford.

„Este justificată acum, din punct de vedere moral şi politic, continuarea activităţii pentru crearea bombei?" se

întrebau ei. Aceia cărora conştiinţa le răspundea „Nu!” începură să se neliniştească. Şi neliniştea lor crescu atunci când generalul Craves, Patterheimer, Edward Seller şi alţii nu numai că răspunseră „da”, dar iniţiară eforturi sporite pentru realizarea „drăcoveniei”.

Se împliniseră cinci ani de când un băieţel din staţiunea balneară Pekonic condusese doi domni la vila unde locuia marele fizician al lumii şi iată că Szillard, de data aceasta singur, se afla din nou în faţa lui /liberi Einstein.

— Formal n-am dreptul să vii spun... dar dumneavoastră trebuie să ştiţi.

Einstein se uită nedumerit la musafirul său.

— Da, sunt legat de... secrete. Asta însă formal, căci în fond... Am cerut atunci, cu ajutorul, dumneavoastră, lui Roosevelt... Ei bine, „produsul” este în faza de definitivare.

Einstein ridică capul, privind gânditor. Îşi trecu mâna încet prin părul său bogat, aproape alb şi fruntea-i înaltă se brazdă de cute adânci.

— Înfrângerea lui Hitler este iminentă... el nu va căpăta teribila «rină secretă, care de fapt e un bluf. Da un bluf. Ştim sigur acest lucru.

Americanii au creat o misiune de spionaj a cărei sarcină este să obţină informaţii cu privire la stadiul în care se află cercetările în legătură cu bomba lor cu uraniu. Membrii acestei misiuni au găsit în Institutul de Fizică din Strasbourg documente aparţinând lui Weizsäcker din care reiese că savanţii germani sunt în urmă cu cel puţin doi ani faţă de cercetările noastre. Partizanii norvegieni şi trupele de., commandos” au distrus uzinele de apă grea din Norvegia; minereu de uraniu nu aveau suficient-... După cum vedeţi, ei n-au reuşit să construiască bomba. dar...

— Dar, în schimb, o au americanii pe a lor – completă Einstein, care 1 ascultase atent pe Szillard.

— Nu numai că o au, dar vor s-o şi folosească!

— Eu, vă amintiţi, v-am atras atenţia asupra unei asemenea eventualităţi!

Szillard rămase tăcut câteva clipe. Apoi, parcă sub impulsul unui fluid de speranţă, începu să vorbească cu patos.

— Există un grup de savanţi care se vor opune cu hotărâre transpunerii în fapt a planului lor. Nu ştiu dacă predominăm ca număr „dar ca importanţă ştiinţifică – da. Niels Bohr, Hans Bethe. James Frănck şi mulţi alţii. Niels Bohr se frământă, întrebându-se ce se va întâmpla dacă după război Statele Unite nu se vor înţelege cu Sovietele. Rusia ar putea să construiască şi ea o astfel de armă 1 Singura ieşire ar fi eliminarea acestei forţe din domeniul militar şi politic şi trecerea ei sub controlul unei organizaţii internaţionale din care să facă parte toate marile puteri. Ei bine, ce credeţi că s-a petrecut? în timp ce Niels Bohr îi vorbea. Churchill s-a întors spre consilierul său ştiinţific şi l-a întrebat, prefăcându-se mirat} „Despre ce vorbeşte? Despre fizică sau politică?”

— Da, da… clătină Eistein gânditor din cap.

— Oamenii de ştiinţă nu se vor da însă bătuţi. Există propunerea ca în cazul când prima experienţă va da rezultate pozitive, să se organizeze un fel de repetiţie generală publică, la care să asiste oameni de ştiinţă din toate ţările aliate şi neutre. De asemenea, savanţii care au lucrat la proiect ar putea publica un referat cu privire la caracterul şi însemnătatea armei atomice. În sfârşit, ar putea fi dat un ultimatum Germaniei şi Japoniei, dacă până atunci războiul nu se va sfârşf cu soinţia de capitulare. În caz că acestea refuză, va fi anunţat un bombardament atomic, comunicându-se locul şi data, pentru a da posibilitate evacuării oamenilor şi animalelor şi de-abia atunci… – Nu „eu sunt împotriva acestui „abia atunci”! interveni Einstein hotărât.

— Acum cinci ani v-am rugat să semnaţi scrisoarea

aceea prin care solicitam… Acum vreau să vă ros să semnaţi din nou una către Preşedinte, să-l sesizăm că o acţiune pripită ar putea avea consecinţe ireparabile.

Szillard îşi desfăcu servieta, scoase o foaie de hârtie şi i-o întinse lul Einstein. După ce o citi, acesta senină fără să spună un cuvânt.

Purtând odată cu scrisoarea semnată de Einstein şi o adâncă speranţă în triumful punctului său de vedere, Szillard plecă grăbit la New York. Redactă un memoriu personal adresat Preşedintelui, în care îi demonstra cu o argumentaţie impresionantă că superioritatea militară şi politică pe care ar putea-o dobândi America folosind bomba atomică va fi în scurt timp anulată de consicenţe politice şi strategice extrem de negative. Expedie apoi scrisoarea lui Einstein însoţită de memoriul său la Washington. Dar! a 12 aprilie 1945. drapelul de pe clădirea cu coloane albe din Ilyde Parit fu pus în bernă, anunţând moartea lui Franklin Delano Koosevelt. Cele două documente rămaseră necitite pe biroul său.

Szillard nu dezaritră. Plecând la Washington, încercă să intre la Harry Truman, devenit preşedinte al Statelor Unite. Acesta nu găsi însă de cuviinţă să-l primească pe savant şi secretarul preşedintelui îl îndrumă spre James Byrnes, care fusese de puţin timp iniţiat în „marele secret” al Americii, şi care se găsea pe atunci la odihnă în sudul Californiei.

James Byrnes îl întâmpină pe fizician cu amabilitate şi îl ascultă cu atenţie. Când însă Szillard începu să vorbească despre pericolul care ameninţa lumea în cazul unei competiţii atomice, zâmbetul dulceag ce-i lumina faţa dispăru brusc şi el îl întrerupse pe Szillard:

— Oare nu vi se pare că vă complicaţi în mod inutil existenţa cu astfel de griji?! După câte sunt informat, Rusia nu are niciun pic de uraniu!

Peste câteva zile, Sillard află că James Byrnes fusese

numit de către preşedintele Truman în funcţia de Secretar de stat al Statelor Unite.

„Nicio zi, nicio clipă nu trebuie pierdută!” nu înceta generalul Craves să-i zorească pe oamenii de ştiinţă de la Uos Alamos. Trăind coşmarul că războiul s-ar fi putut termina înainte de a se aruncat „bamba sa” în care îşi pusese atâtea speranţe, el nu rămânea numai la îndemnuri. Îi ceruse încă mai de mult directorului laboratorului de la Los Alamos un referat cu privire la criteriile de bază în alegerea obiectivelor asupra cărora trebuiau să fie aruncate bombele. Devenise clar: cantităţile de uraniu 235 şi plutoniu 239 produse de uzinele de la Oak Ridge şi Haniord erau suficiente pentru construirea a trei bombe atomice.

În raportul întocmit de un grup de specialişti de sub conducerea lui Patterheimer şi expediat de acesta la Washington se sublinia că obiectivul trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

1. Deoarece este de aşteptat că bomba atomică va produce distrugerile cele mai mari pe seama primei unde de şoc, iar distrugerile următoare ca rezultat al acţiuni! focului, obiectivul trebuie să dispună de o mare d crisâj te clădiri şi alte construcţii puţin rezistente la unda de şoc şi teniier; tu’î înaltă.

2. După cum s-a calculat, efectul distrugător de bază provocat de unda de şoc cu ocazia exploziei bombei, atinge suprafaţa unui cerc cu o rază de mai bine de o milă. Prin urmare, obiectivul ales trebuie să aibă o suprafaţă cât mai dens construită de aceste dimensiuni.

3. Obiectivul ales trebuie să aibă şi o importanţă militară.

oPrima ţintă să fie aleasă, dacă este posibil, din acele oraşe care până atunci nu au fost supuse bombardamentelor, pentru ca efectul acţiunii unei singure bombe să fie cât mai spectaculos.

3

A doua zi după ce raportă sosirea „Grupului 509 mix” pe insula Tinian, colonelul Aibbets primi printr-un curier special o casetă blindată, ale cărei chei se găseau una la el, iar cea de a doua la expeditor. Înăuntru se afla ordinul amănunţit al misiunilor viitoare:

„Veţi trece de îndată la efectuarea de raiduri deasupra Japoniei pe direcţiile oraşelor Hiroşima, Kokura, Nagasaki Misiunile vor fi aproape zilnice.

Vi se atrage în mod deosebit atenţia că asupra acestor oraşe nu va fi aruncată nici măcar o singură bombă. *Nerespectarea dispoziţiei de faţă va fi interpretată ca cea mai gravă abatere pe timp de război*.

Avioanele vor zbura izolat, niciodată mai mult de două *la întoarcere, ruta va fi aceeaşi*.

Bombele vor fi lansate asupra unor obiective alese întâmptăţor însă numai în condiţiile antrenamentelor de la „Wendover Field”.

Veţi întocmi în aşa fel misiunile grupului încât să nu atrageţi atenţia. piloţilor asupra oraşelor – japoneze menţionate mai sus”.

Astfel personalul „Grupului 509 mixt” nu avu decât o singură fi de odihnă. Printre primele echipaje care plecară în misiune se afla şi ce) comandat de Teserly. La început. zburară în formaţie; apoi – în apropierea arhipelagului insulelor japoneze, se despărţiră pe trei direcţii. Gill şi căpitanul Bocii îşi îndreptară avioanele spre nord. Primiseră de la colonelul Aibbets ordinul să efectueze recunoaşterea oraşelor Nago. va Kyōto. apoi, virând spre sud, deasupra Mării Japoniei, să zboare deasupra Iliroşimei. iar bombele să le arunce undeva între Hiroşima şi Kochi.

Gill pilota calm uriaşul său „B-29”. La un moment dat îi înclină uitându-se în jos. Grămezi-grămezi de vată pufoasă – alunecau destrămate sub ei. Kedresind aparatul,

privirile i se opriră pe extremitatea aripii, unde litera «nari albe înscriau „Kai-şi. Un zâmbet fugar îi lumină faţa. apoi trecu în sevistă imaginile Katherinei înşiruite pe pereţii carlingi: „îi /. mibea şi ea. lotuşi, gândurile lui nu se îndreptară spre Cranston Falls. Odată cu aterizarea la Tinian simţise o proastă dispoziţie căreia nu-i găsea explicaţia, dar care continua să-S apese. O atribui în cele din urmă condiţiilor de izolare inexplicabilă ce le fuseseră impuse aci.

Oamenii „Grupului 509 mixt” aflaseră din prima zi a sosirii la baza secretă din pustiul de la graniţa de nord a statului Utah că în cele din urmă vor pleca într-o zonă de operaţii, astfel că ordinul de mutare „pe o insulă din Pacific nu-i găsise nepregătiţi. Se bucurară chiar că aveau prilejul să părăsească „tabăra de pedeapsă” cum denumiseră ei Wendoverul, iar când ajunseră la Tinian, constatară cu satisfacţie că aici se află o bază aeriană în toată puterea cuvântului – cu zeci şi zeci de avioane pe sol şi o activitate intensă.

De aceea, după ce-şi luară în primire camerele ce le fuseseră repartizate în barăcile dindărătui hangarelor, porniră cu toţii în recunoaştere. Nu mică le fu însă surpriza să constate că de fapt nimeriseră într-i: n ţarc. Trei împrejurimi de sârmă ghimpată, înalte de aproape trei metri, păzite de la înălţimea unor turnuri dese de observaţie, înconjurau aerodromul unde aterizaseră cu câteva ore mai înainte. Se mulţumiră să privească forfota aerodromurilor ce se întindeau de partea cealaltă a împrejurimilor şi se întoarseră Să barăcile lor înjurând. A doua zi, la protestele ofiţerilor, colonelul Aibbets răspunse că deoarece urmau să îndeplinească o misiune secretă, nici unul din ei nu avea voie să intre în contact cu cei care erau

străini de „Grupul 509 n: ixt”.
”.

— Sunt bucuros să vă văd – spuse generalul Craves, ridicându-se când Patterlicimer intră în biroul de la Washington al acestuia. Îmi pare rău că n-am putut veni atunci la Los Alamos să cunosc dispozitivul de implozie… Vă rog. luaţi loc. Da, am avut destule frământări aici. Cred însă că totul se va termina cu bine. Ce veşti îmi adudeţi?

— S-ar putea să fim în curând gata de experimentare.

— Va funcţiona! Sunt sigur că va funcţiona

Problema care se pune. este în ce măsură va corespunde ea aşteptărilor…

— Dumneavoastră ce credeţi?

— E greu să mă pronunţ. Ştiu eu… După calculele teoretice, având «îs vedere raza ei de acţiune… circa douăzeci de mij de oameni. Teoretic.

— Mi putea să-mi indicaţi o dată aproximativă a experimentării?

— Lucrurile nu depind numai de noi. Ştiţi bane aceasta.

— Dacă vă referiţi la grupul lui Szillard…

— Nu. Aveam în vedere transporturile de la Oak Uidge şi Ilaniord Spuneaţi de grupul lui Szillard…

— Cred că acţiunile adepţilor controlului internaţional vor fi anihilate.

— Adică?

— A fost înfiinţat un Comitet aşa-zis provizoriu, compus din experţi. Tocmai de aceea v-am chemat la Washington.

— Va să zică a fost totuşi înfiinţat?

— Nu s-a putut altfel. S-a făcut prea mult scandal… De altfel, în felul acesta nici administraţia Truman nu riscă să fie mai târziu acuzată că nu s-a consultat cu specialişti şi că n-a ţinut seama de protestele unor savanţi atât de competenţi.

— La un moment dat m-am întrebat dacă totuşi…

— Vă îndoiţi că noi avem dreptate?! Am făcut bomba

nu ca să ne uităm la ea! Gândiţi-vă câţi bani am cheltuit!

— Sunteţi atât de sigur că ea va hotărî soarta războiului cu Japonia? Japonezii sunt încă puternici, cu toate bombardamentele „noastre masive. S-ar putea ca bomba să producă o reacţie contrară aşteptărilor noastre: în locul panicii – îndârjire. Există precedente Peral-Harbour, nemţii la porţile Moscovei, londonezii pisaţi cu „V-1”…

— Japonia este acum singură. Ea ştie că nu va rezista prea mult.

— Dar…

— Mi se pare că am omis să vă spun că aţi fost desemnat ca membru al comisiei de specialişti de pe lângă „Comitetul provizoriu”.

— Am dedus acest lucru; Aş putea cunoaşte componenţa Comitetului?

— Desigur. Nu vă faceţi niciun fel de griji. În afară de savanţi, în Comitet au intrat ministrul de război Stimson şi locţiitorul său Harrison, secretarul Departamentului de stat, James Byrnes, în calitate de reprezentant personal al preşedintelui…

— E suficient. Sunt edificat.

— Din Comisia de specialişti, unul singur, Enrico Fermi, ne-ar putea face greutăţi… Va fi însă în minoritate.

— Aţi intrat în comitet sau în comisie?

— Nu, ar fi fost jenant dacă eu, în mod oficial… Comitetul e compus numai din persoane civile… Dar voi participa la toate şedinţele şi, n-aveţi nicio grijă, voi lupta din toate puterile ca bomba noastră să fie folosită.

„Comitetul provizoriu” hotărî:

1. Bomba trebuie folosită împotriva Japoniei cât se poate de repede.

2. Ea trebuie aruncată asupra unui obiectiv militar sau de importanţă militară care să aibă dispuse în – imediata apropiere, de preferat în jur, clădiri de locuit şi

alte construcţii uşor distr uctibile.

3. Bomba trebuie aruncată fără avertisment prealabil.

Avionul lui Teserly se apropia de obiectivul prestabilit pentru aruncarea bombei de cinci tone, însă un banc gros de nori împiedica ochirea vizuală. Adresându-se radiotelegrafistului Dassaro, adjutantul Jack Stevens propuse la un moment dat:

— Ce-ar fi să tragem apa? Suntem la doi paşi de Tokio!

Stevens se referea, evident, la caricatura de la capătul fuselajului. căci Gill îl pusese, încă şi Wendover Field, pe desenatorul „Grupului 509 mixt" să picteze scaunul de closet înăuntrul căruia un jet puternic de apă mătura an japonez de culoare galben murdar. Îi dăduse ca sursă de inspiraţie o fotografie care reprezenta „opera" pictorului de firme pe care-l cunoscuse la Port Darwin. Ploile şi soarele torid decoloraseră cu timpul vopseaua, iar colonelul Aibbets îi atrăsese atenţia asupra acestui lucru. În ziua precedentă îl pusese pe sergentul Long să retuşeze desenul şi în timp ce acesta lucra, Gill, gândindu-se la cartea care-l favorizase în partida de pochei din noaptea aceea, hotărî să-i dea, pe lângă „Kat", şi un alt nume avionului său. Astfel sergentul Long înscrisese la mijlocul fuselajului, cu litere mari albe „Straight Flush". Membrii echipajului comentaseră în cursul zborului ideea comandantului lor, fiind cu toţii de părere că noul nume le va aduce noroc. Propunerea adjutanului Stevens fusese făcută tocmai în mijlocul acestei

N

discuţii. Pasquale Dassaro o aprobă:

— Aşa e! Ce tot stricăm bombele?! îi tragem una în cap şi s-a terminat războiul!

— Nu ştiţi că-i ordin… îi preveni mitraliorul Dillon.

— Dacă îl dăm gata, nu ne spune nimeni nimic. Mă

duc să vorbesc cu căpitanul – şi Stevens se strecură spre compartimentul lui Teserly.

Gill primi cu entuziasm ideea subalternului său.

— O.K. 1 să tragem apa!

„Straight Flush" viră spre Tokio. Curând se afla deasupra palatului imperial care se ridica în centrul unui imens parc înconjurat de un şanţ. Dar în aceeaşi clipă, un val de nori se interpuse între obiectiv şi aparat. Se văzură nevoiţi să lanseze bomba cu ajutorul apartelor electronice şi palatul imperial scăpă.

De-abia la întoarcere, zburând spre Hiroşima, Gill îşi dădu seama că făcuse o mare greşeală încălcind ordinul categoric al lui Aibbets. Jos însă se vedea acum oraşul şi Teserly îşi îndreptă gândurile spre acesta. „De la un timp, nici cu antiaeriana nu mai trag! Au văzut că tot nu ne pot ajunge. Acum le e teamă doar de formaţiile masive. Cu noi s-au obişnuit: nu se mai deranjează. Ei lasă că o să vedeţi voi, bastarzi galbeni! Terminăm noi cu voi şi terminăm şi cu războiul!"

Membrii „Grupului 509 mixt" îşi dădeau foarte bine seama că fuseseră instruiţi la Wendover Field, apoi mutaţi acolo şi trimişi special în raiduri n. parent iraţionale pentru ca în ecle din urmă să ducă deasupra Japoniei vreo armă miraculoasă, vreo superbombă.

Începuseră să bănuiască ceva şi vecinii „Grupului 509 niixt", aviatorii celorlalte unităţi staţionate pe Tinian. Să bănuiască numai, căci Aibbets nu era subordonat comandantului Armatei a 20-a aeriene care se afla pe insulă. Primea ordine direct de „sus". Intrigaţi de misterul în care erau învăluiţi piloţii „Grupului 509 mixt", îi botezară „Glory boys" şi „Victory boys" şi invidioşi, compus eră chiar un cântec dedicat „primadonelor" din Tinian.

Îndată după aterizare, Teserly se prezentă cu întregul echipaj colonelului şi-i raportă că încălcase ordinul, lansând bomba asupra palatului imperial din Tokio. Aibbets

îi măsură tăcut, aşa cum îi era obiceiul, din cap până-n picioare pe toţi la rând, apoi întrebă:

— Cine a fost cu ideea?

— Eu – răspunse Stevens.

— Ce-ai spus, căpitane, când ai auzit?

— O. K! să tragem apa!

— Ce apă?! Aha… pricepu el aducându-şi aminte de caricatura de pe fuzelaj şi începu să râdă. Cine n-a fost de acord? întrebă el redevenind sever.

— Sergentul mitralior Dillon – răspunse Glii.

— Ştii ce înseamnă asta, Teserly, sau nu ştii?! Tribunalul militar! La a doua abatere… – şi colonelul făcu semn membrilor echipajului să plece. Când rămase singur cu Gill, continuă: Ce dracu'? Ai înnebunit 7!

— Nici chiar aşa, disciplinat tot timpul, nu pot să fiu!

Colonelul se uită să vadă dacă vorbea serios sau nu şi constatând că

Teserly nu glumea, izbucni în râs.

— Eşti formidabil! Să ştii că într-o zi are să (i se înfunde!

— N-aveji nicio grijă! Gill îi arătă dintele de delfin de la brăţară, a cărui poveste o ştiau toţi membrii „Grupului 509 mixt".

Dar peste câtem zile, Teserly ajunse din nou în faţa colonelului Aibbets. Acum pentru o pricină cu totul de altă natură.

Neînchipuindu-şi că pe noua bază regimul va rămâne tot atât de sever ca la Wendover Field, băieţii nu luaseră cu ei butoaiele, confecţionate cu atâta trudă. Când împrejurimile de sârmă ghimpată care-i despărţeau de restul bazelor de pe Tinian le-au deschis ochii asupra adevăratei stări de lucruri, începură să-şi facă imputări, acuzându-se reciproc de lipsă totală de prevedere, încercară să-şi confecţioneze noi butoaie de concurs, dar colonelul interzise categoric reeditarea jocului inventat de

Gill. Aceeaşi soartă o avu şi tentativa căpitanului Alden de a reanima orchestra de hot-jaz, selecţionată şi pregătită de el.

Personalul „Grupului 509 mixt” nu era, lăsat să moară de plictiseală.

Ist afară de un mic bar deschis de la p. rânz până scara tir/. În, la exirriviâiatca (le sud-vest a ţarcului fusese amenajată, încă (lin primele zile, o, al3 de cinematograf botezată „Punipkin Theatre” şi filme western rulau tărfl întrerupere, alternând cu Jurnale sau chiar lung-metraje despre operaţiunile aeriene, maritime şi de uscat împotriva japonezilor.

După o partidă de „Lord Colver”, căci pe Tinâan se găsea din belşug această marcă de whisky preferată de iYItix şi de atunci, în amintirea profesorului şi prietenului său, şi de Teserly, maiorul Sewis îi propuse lui GUI să meargă la „Pumpkin Tlicatre”. Neexistând alt mijloc mai agreabil de a-şi omori timpul, Teserly acceptă bucuros.

Fură nevoiţi să străbată în fugălocul din apropierea coastei căci valuri înalte, ridicate de vânt, se izbeau cu putere de stâncile de corali, proiectând stropi la mare distanţă. Aleseră două locuri libero în mijlocul sălii. Aşezându-se, Gill îşi ridică picioarele pentru a sta mai comod, pe speteaza scaunului neocupat din faţă. Dar în vreme ce pe ecran cele două bande rivale de gangsteri erau în plină încăierare într-un local de noapte, Gil! trăind intens acţiunea, schijă fără să-şi dea seamă un „şut” şi bocancii! său nimeri în capul unui care stătea pe scaunul alăturat.

Se trezi înjurat, în timp ce picioarele-i erau azvârlite în lături. t-ierzându-şi echilibrul, se răsturnă cu scaun cu tot. Se ridică congestionat de furie. Celălalt îl aştepta în picioare. îs semiobscuritatea sălii îl recunoscu pe căpitanul Bill Wander, prieten şi partener de pocher. IVI – m-a nu-şi schimbă însă direcţia şi pieliţa dintre degetul mare şi

arătător, întinsă ea o coardă, lovi sub bărbie gâtul acestuia. Nercuşind să se eschiveze de la atacul fulgerător pornit de jos, Wander horeai, clătinându-se. Teserly vru să-şi consolideze poziţia cu un croşeu de stânga. Nu avu însă timp, Un scaun venit din întuneric îl nimeri, în cap. Se prăbuşi. Scaunul expediat lui Gill lovise însă şi un alt spectator şi într-o clipă, zeci de scaune începură să zboare prin sală într-un vacarm de urlete şi bufnituri.

În cele din urmă, sesizat de infernul din sală, mecanicul întrerupse proiecţia... Când lumina se aprinse, fiecare îşi căuta adversarul. Nu se găsiră decât Gill şi Wander. Dădură să se repeadă din nou unul la celălalt, dar maiorul Sewis se interpuse între ei. Pumnul lui Teserly îl lovi în ceafă. Totuşi, bătaia nu continuă căci cei din jur interveniră, despărţindu-i, iar Sewis scoase pistolul:

[.

— Te fac depozit de plumb 1 îl ameninţă ci pe Gill.

Ieşind din cinematograf, o porniră direct spre comandament, urmaţi de alaiul spectatorilor. Colonelul Aibbets îi primi la început nedumerit, Văzând însă faţa încruntată a lui Gill iar pe Wander ţinându-se de Sât, izbucni în râs.

— Te pomeneşti că v-nţi bătut? întrebă el în cele din urmă. Teserly, iarăşi figura de jiu-jilsu!

Gil) confirmă, dând din cap.

— Trebuia să-l ucid! mirii Wander cu ură.

— Nu merită să ajungi la Alcatraz 1 pentru el.

— De ce?! întrebă Gill înciudat.

Aibbets izbucni din nou în râs. Apoi, scoţând din biroul său o tavă cu pahare şi o sticlă de gin englezesc, îi invită să bea.

Scărpinându-se în cap, Wander se uită chiorâş la paharul său. Dar pentru că îl durea gâtul şi mai ales pentru că Gill era cu paharul în mină, îl luă şi el.

— Deseară veniţi la mine să facem o partidă de

pocher – li se adresă colonelul după ce goliră paharele. Cine pierde din voi doi doi, cere scuze celuilalt. Clar? Şi acum, gata. Am treabă-Afară îi aştepta maiorul Sewis şi căpitanul Alden.

— Ei? întrebă Sewis, nerăbdător să afle ce hotărâse colonelul.

— Facem un pocher deseară cu colonelul, îl informă fără poftă Wanderşi adăugă cu ciudă: Dar porcul ăsta de Gill întotdeauna câştigă!

— Să nu mă faci porc că…

— Ajunge! Potoliţi-vă! strigă la ei maiorul. Vin şi eu deseară. Sewis era prietenul lui Aibbets şi partenerul lui obişnuit la pocher.

— Cine plăteşte un whisky? se adresă Alden celor doi.

— Să dea el, că a lovit primul! – propuse Wander.

— Zgârcit măi eşti!… Bine, plătesc. Să-mi pun şi o compresă cu gin la cucui – spuse, pipăindu-se în creştetul capului. Care dracu’ o fi dat cu scaunul?

c.

Locuitorii unei mici aşezări din pustiul Alamogordo, statul New Mexico, încercaseră din răsputeri să se împotrivească evacuării. Protestele lor se dovediră însă zadarnice. Peste câteva zile în aceste locuri se instalau echipe de specialişti. Şi oameni în salopete începură să ridice în mijlocul deşertului un turn înalt, din schele puternice de oţel. La zece kilometri depărtare de acesta, alte echipe construiau o cazemată – post de control, iar la şaisprezece kilometri – clădiri speciae pentru efectuarea observaţiilor. Întreaga regiune era înconjurată de trupe, iar spaţiul aerian supravegheat cu străşnicie zi şi noapte După ce oamenii în salopete părăsiră deşertul Alamogordo, de la Los Alamos, pe un drum secret, construit cu puţin înainte, au fost transportate părţile componente ale uneia

din cele trei bombe atomice care înghiţiseră[9] până la limită toate cantităţile de uraniu 235 şi plutoniu 239 produse de uzinele de la Oak Bidge şi Hanford. Şi odată cu acestea, în „Jornada del muerte”! au apărut oamenii cu părul lung – savanţii.

În după-amiaza zilei de 15 iulie, totul era gata pentru efectuarea experienţei, denumite codificat „Trinity”. O singură operaţie mai rămăsese de efectuat: montarea în interiorul bombei a mecanismului de detonare. Era o ţeavă masivă, aducând oarecum cu aceea a unui tun, numai că ea nu se termina cu un orificiu. În locul acestuia era amplasată „ţinta” din uraniu 235. „Obuzul”, confecţionat şi el din acelaşi material, se găsea la capătul opus al ţevii. Separate fiind de lungimea ţevii, niciunul din ele nu putea să „explodeze” independent, căci fiecare avea o masă mai mică decât limita critică. Dar îndată ce „obuzul”, proiectat cu ajutorul unor substanţe explozive obişnuite, lua contact brutal cu „ţinta”, dimensiunile masei formate prin unire depăşeau limita critică şi începea reacţia în lanţ. Iar aceasta continua atâta timp cât căldura produsă prin fisiune nu sfărâma în bucăţi întreaga masă – explozia atomică.

Asamblarea dispozitivului de detonare se apropia de sfârşit când să vanţii începură să se neliniştească: „Obuzul” nu glisa suficient de uşor pe „ţeava”. În cele din urmă cauza fu descoperită şi William Larsons termină de montat mecanismul. Dar bomba nu fu urcată în vârful turnului. O furtună puternică, însoţită de ploi torenţiale, cu fulgere dese şi orbitoare, zguduia noaptea de parcă însăşi natura se ridica împotriva cutezanţei omului. Generalul Craves hotărî ca timpul să fie valorificat prin verificarea condiţiilor experienţei. Curând, instalaţii mecanice ridicau o bombă de dimensiunile celei atomice, încărcată cu exploziv obişnuit. În scurt timp un fulger o atinse în plin şi

9 i

ea explodă, cutremurând văzduhul.

Noaptea se scurgea încet. Nerăbdător, Craves se plimba în jurul postului de control, blestemând natura. Părându-i-se că zăreşte câteva stele pe cer, i se adresă lui Patty care stătea rezemat de peretele cazematei:

— Ce ziceţi, se însenineaz?

— Poate că ar fi mai bine să amânăm pentru'noaptea următoare?

— Nu, asta nu 1 sări Craves ca ars. În niciun caz nu 1 Experienţa trebuie efectuată încă în noaptea asta. Rezultatul ci este aşteptat cu nerăbdare de Preşedinte.

— Din partea meteorologilor avem pronosticuri favorabile…

— Să-i ia dracu'!

— Nu. că mai avem nevoie de ei!

Spre ziuă, meteorologii comunicară că experienţa putea fi efectuată la ora cinci şi treizeci de minute. De la postul de control, în locul muzicii de jazz începură să se transmită comunicări cu privire la desfăşurarea ope-[10] raţiunilor pregătitoare, apoi indicaţii de securitate. Cei de la punctele de observaţie, aflate la o depărtare de şaisprezece kilometri de turn, îşi unseră fa (a şi mâinile cu 6 cremă specială, îşi puseră ochelari de protecţie şi re lungiră cu fata la pământ.

La un moment dat, megafoanele amuţiră. Se aşternu o tăcere încordată. Apoi membranele lor începură să difuzeze în deşertul amuţit semnalele sacadate ale metronomului… Secundele erau numărate, mărind încordarea. La a şaizecea, reflectată de nori ca o aureolă strălucitoare şi albă, flacăra atomică izbucni fulgerând, transformându-se imediat într-un glob de foc cât douăzeci de sori laolaltă. Şi globul orbitor crescu şi crescu, tot mai mult şi mai mult, părând că va cuprinde şi cerul şi pământul.

---

10 Zona morţii.

Patterheimer se înghesui în peretele cazematei, Enrico Fermi uită de hârtia pe care o ţinea în mâini pentru a determina prin suflu forţa bombei. Însoţită de mugete apocaliptice de parcă s-ar fi dărâmat catapeteasma lumii, unda de şoc sosi ca o pală de vânt prevestitor de furtună. Iar globul de foc creştea şi creştea, revărsându-şi acum marginile într-o gigantică ciupercă.

— Dumnezeule... am pierdut controlul! exclamă deodată îngrozit Willianv Larson, cu toate că pregătirea sa ştiinţifică îi spunea că un asemenea lucru nu se putea întâmpla.

Primul îşi reveni Lesiie Craves. Ca şi cum unda de şoc i-ar fi urlat în urechi: „Ei, generale! iată-ţi visul cu ochii. Acum, la treabă!”. Se repezi spre pupitrul de aparate. Erau toate distruse.

— Niciunul n-a rezistat explozieiâi comunică Charles Bryson.

— Foarte bine! Excepţional! Excelent! Da, da, excelent – confirmă, i a/.îndul pe Bryson stupefiat. Dacă aparatele n-au putut rezista, înseamnă că explozia a fost mult mai puternică decât ne-am aşteptat. Excelent!

În aceeaşi dimineaţă, o cablogramă cifrată era transmisă la Potsdam preşedintelui Truman: „Bebe născut bine”, iar la prânz, de la Los Alamos, pe acelaşi drum secret, porniră ambalate în lăzi de lemn părţile componente ale celor două bombe atomice. Una fusese botezată „Băieţelul”, iar cealaltă, „Grăsunul”, diferite ca dimensiuni din cauza dispozitivului de detonare de un sistem deosebit. Escortate de trupe şi blindate, lăzile fură transportai e la Albuquerque, cel mai apropiat aeroport de Los Alamos. În cele din urmă. unele pe calea aerului, altele îmbarcate pe crucişătorul „Indianapolis”, ajunseră la Tinian.

Ieşind în grabă din biroul său, colonelul Paul Aibbets alerga spre avionul care mai rula pe pl ta de aterizare.

Când din aparatul nou – sosit coborârâ un maior însoţit de doi căpitani, se prezentă. „În regulă!” răspunse maiorul ţi toţi patru se îndreptară, fără să mai scoată o vorbă. În direcţia barăcii comandantului. De-abia în birou, colonelul fu întrebat:

— Aveţi broaşte ţestoase pe insula

— Da, dar mic nu-mi place supa din carne de broască ţestoasă – continua parola.

— Se vede că n-aveţi bucătar bun.

— Ar fi bine să ne trimiteţi unul din America.

Maiorul scoase din servietă o casetă plată de culoare neagră şi o întinse colonelului. Descuind-o. Aibbets scoase un plic dinăuntru şi după ce e încuie la loc, o restitui maiorului. Salutând, cei trei ieşiră pe uşă fără să mai spună nimic. Când rămase singur, colonelul citi:

„Vi se aduce la cunoştinţă că, în conformitate cu ordinul Preşedintelui Statelor Unite ale Americii, începând de astăzi 24 iulie 1945, intră în vigoare directiva geiierală pe care o veţi aduce la îndeplinire imediat, ce condiţiile operative o *vor permite. Supravegheaţi personalul ca aceste condiţii să fie grăbite la maximum*”.

Colonelul Aibbets ştia la ce condiţii se referea generalul Spaaz. comandantul Forţelor Aeriene Strategice ale S.U.A. De câteva zile, pe aeroportul „Grupului 509 mixt” începuseră să sosească civili în care militarii recunoscură fără dificultate intelectuali şi îi botezară, din cauza părului lor lung, „pletoşii”. Nimeni însă nu reuşise să afle ce făceau aceştia într-o baracă izolată din apropierea lui „Pumpkin Theatre”, ţinută permanent, sub pa. – a severă. Totuşi, observând că pletoşii lucrau aproape zi şi noapte că mereu alte şi alte lăzi erau descărcate în baracă unde, cu ajutorul unei instalaţii de refrigeraţie, temperatura era menţinută sub zero, băntiiră că, probabil, se apropia „ziua cea mare”.

În rest. Viaţa se desfăşura ca şi mai înainte pe Tinian.

Raiduri zilnice deasupra Japoniei, cu bombe aruncate asupra unor obiective de minimă importanţă sau de multe ori în mare. În oraşele Hiroşima, Kokuri. Nagasaki. nimeni nu mai intra în adăposturi la apariţia lui „Mister Iţ” cum denumiseră locuitorii acestor oraşe singuraticele fortăreţe zburătoare „B-29”. iar posturile de radio japoneze începuseră să facă chiar glume pe M ama uriaşelor păsări rătăcitoare, decolate de pe Tinian.

La două zile după ce colonelul primise ordinul de îndeplinire a directivelor generale, se petrecu un eveniment neaşteptat. Mcgafoanele irausmiseră declaraţia Statelor Unite, Marii Britanii şi Chinei, adoptată în urma conferinţei de la Potsdam, prin care se cerea Japoniei să capituleze necondiţionat. Sperând că Japonia va răspunde pozitiv, băieţii începură să-şi manifeste zgomotos bucuria. Dar megafoanele transmiseră imediat ordinul colonelului ca tot personalul grupului să se adune la „Pumpkin Theatre4”.

Gill, căpitanul Alden, căpitanul Wander şi locotenentul Patterson se găseau la o partidă de pocher. Aflaseră ştirea ultimatumului fără să se mişte de la masă. Acum însă nu mai aveau încotro. Crezând că erau chemaţi la vreo nouă conferinţă; înjurară tot drumul până la cinematograf. Aci însă li se spuse că era vorba de altceva, fără ca cineva să le poată spune despre ce anume.

Când sala fu aproape plină, apăru colonelul Aibbets. Ieşind în faţă, se adresă oamenilor săi:

— După cum ştiţi, există numeroase plângeri în privinţa camerelor ale căror ferestre se află toată ziua în bătaia soarelui. Am hotărât, redistribuirea prin tragere la sorţi. Sunteţi liberi să vă exprimaţi părerea.

Teserây sări ca ars:

— Este o încălcare flagrantă a dreptului primului ocupant. Ar trebui atunci să se ia măsuri şi în legătură cu somierele de la paturi. Unele sunt de tip vechi şi dimineaţa

te scoli ca din sicrip. iar altele de tip nou, moi şi lastice. Sunt împotrivă!

— O să-i aduc aminte lui Teserly – se ridică căpitanul Kerry – că de la început i s-a repartizat camera 14. După ce a sfat o zi în ea. s-a mutat la nr. 15, profitând de faptul că pe atunci aceasta nu era încă ocupată şi nu numai el a procedat aşa.

— Măsura priveşte şi corpul subofiţerilor? îl întrebă pe colonel adjutantul Streetman

— Bineînţeles, tragerile la sorţi se vor face separat pentru corpul ofiţerilor şi separat pentru cel al subofiţerilor – preciza Aibbets. Vom scrie pe bileţele numerele camerelor. Norocul va decide cinr va nimeri la căldură şi cine la răcoare.

— La subofiţeri există însă o egalitate în ceea ce priveşte dezavantajele. Cele două barăci care sunt orientate spre nord nu au spălătoare. Suntem nevoiţi să ne ducem în fiecare dimineaţă la vecini şi să aşteptăm până ne sar ochii din cap!

Se porni o adevărată avalanşă de proteste. Colonelul Aibbets era însă răb –ător. În cele din urmă, uitându-se-la ceas, ceru oamenilor săi să facă în srris propuneri pentru rezolvarea problemelor ridicate, ţinându-se seama de condiţiile existente pe insulă. Apoi anunţă că s-a primit un jurnal cinematografic cu debarcarea trupelor americane în Filipine şi un film capturat de la japonezi cu această ocazie, despre tratamentul aplicat prizonierilor americani.

Kămaseră cu toţi în sală şi proiecţia începu. Entuziasmul gălăgios pe care îl trezi primul film, îi urmă o linişte înfiorată. Priveau cu toţii îngroziţi perindarea unor scene înfăţişând ororile săvâr. ştie pe militarii japonezicerberii lagărului. Pe ecran era prezentat un aviator doborât deasupra Filipinelor pe care-l interogau doi ofiţeri japonezi asupra unităţii din care făcea parte. După ce pilotul îşi termină, ca urmare a schingiurilor

suferite.

depoziţiile. unul din ofiţeri luă un stilet de pe masă şi apropiindu-se de acesta, ordonă să-i fie scoasă americanului limba din gură.

Când unul din subofiţerii schingiuitori desfăcu cu o baionetă dinţii aviatorului şi cu un cleşte îi trase limba afară, în sala încremenită de groază se auzi strigătul plin de ură al colonelului Aibbets: „Câine!”, urmat de detunătura pistolului său. Pânza ecranului fu găurită în locul unde se vedea capul subofiţerului. Ca electrizaţi, băieţii îşi scoaseră pistoalele şi într-un vacarm de strigăte monosilabice, începură să tragă cu toţii în siluetele japonezilor.

Operatorul continuă proiecţia, dar pe ecran nu se mai desluşea aproape nimic, deoarece pânza era făcută ciur şi în unele locuri chiar sfi. şiată de gloanţe. Membrii „Grupului 509 mixt” părăsiră sala comentând indignaţi filmul capturat de la japonezi. În întâmpinare le ieşi alergând un sergent din corpul de pază.

— De ce aţi tras? se opri acesta gâfâind.

— Du-te dracului 1 se răsti Gill la el.

— L-aţi împuşcat pe soldatul din turnul numărul 1G!

Se repeziră spre împrejmuirea de sârmă ghimpată acolo unde, exact îndărătul cinematografului se înălţa turnul de pază. Odată cu pânza ecranului, soldatul fusese şi el găurit. Era mort.

A doua. zi, întorcându-se din misiune şi traversând pista prin faţa comandamentului, Tserly văzu un pastor militar ieşind de la colonel. Nu-i dădu atenţie Dar după ce trecu câţiva paşi de acesta, se opri brusc. „Postorul Gompers!? murmură el parcă nevenindu-i să creadă. Da, el e!”

— Iâello, pastore! îl strigă.

Gompers se opri, întrebându-se unde-l mai văzuse şi deodată îl recunoscu:

— Gill 1 Gill Teserly 1

Gill alergă spre pastor. Se îmbrăţişară.

— Dar ce cauţi aici? îl întrebă Gill nedumerit.

— Păstoresc! Ştiam eu că eşti pilot... dar să te întâlnesc aci, la marginea Pacificului... 1

— Am fost acum un an, ba e mai bine de un an, la Cranston Falls-Soţia mea e acolo. M-am căsătoriţ. De ce ai plecat din Cranston Falls? S-a construit o biserică două!

— Cum a izbucnit războiul m-am înrolat în armată. Ştii, la un moment dat am zis că cine ştie ce-ai făcut...

— Ce vrei să spui?

— Te rog însă să rămână între noi...

— Ei. cum ai crede...? 1

— Acum reo doi ani, un agent federal mi-a cerut să-mi spun părerea despre tine.

— Ce a întrebat!

— Ce fel de onr eşti, cum ni fost în copilărie, credincios sau no.7 s M-a întrebat de Tom, şi de Jo şi de Mary... la ascultă, Gill, ce clociţi voi aici?

— De ce? Cine ţi-a spus că clocim?

— Lasă.

— De mine te fereşti tu?

— Cred că noi o să-i dăm peste cap pe japonezi.

— Voi?

— Da, o mină de oameni, câţi ne vezi.

— Va să zică tot a avut dreptate pilotul care m-a adus aici. Ceva cu o armă miraculoasă?...

— Când ai sosit?

— Azi-dimineaţă.

— Şi cât stai?

— Asta-i că nu ştiu. Vă bombardează japonezii?

Gill izbucni în râs.

— Ha, lia, ha! Cu ce să ne bombardeze?! Aviaţia lor e în pfnnând.

— Mi-era teamă. N-am fost încă într-o zonă de

operaţii.

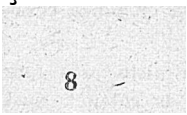

Cu Ioate măsurile luate de generalul Leslie Craves, ştirea experienţei din pustiul Alamogordo ajunse să fie cunoscută în câteva zile şi în laboratoarele uzinelor atomice de la Oale Eidge şi ale celor din ITanford şi în Laboratorul metalurgic din Chicago. Craves reuşise să-i păcălească pa locuitorii din New Mexico dând dispoziţii ca în presă să apară că la Alamogordo a explodat un depozit de muniţii, dar oamenii de ştiinţă care nu participaseră la experienţă aflară „în secret" de la colegii lor cât de neaşteptat de puternică se dovedise a fi explozia atomică şi ce imagine apocaliptică oferise ea.

Szillard, care suferise un eşec în faţa conducătorilor administraţiei guvernamentale, hotărî să acţioneze din nou. Întocmi un memorandum adresat preşedintelui Truman, prin care protesta argumentat şi vehement împotriva folosirii bombei atomice în Japonia. Pe acest memorandum intenţiona să obţină semnături ale oamenilor de ştiinţă de aceeaşi opinie cu el şi în acest scop trimise memorandumul laboratoarelor de la Oale Eidge-Dar cerberii subunităţii „G-2" vegheau.

Înştiinţaţi de apariţia protestului lui Szillard, Craves, ca *fie* obicei, nu rămase pasiv. Înfuriat, dădu dispoziţii ca memorandumul să fie confiscat, însă calmându-se şi prevăzmd reacţia pe care avea s-o stârnească ordinul său, îl revocă. Declară memorandumul lui Szillard „document secret" şi ordona să fie închis în seif. Cinci o de-iese ţie de savanţi veni ta el, generalul era pregătit:

— Conform prevederilor legii militare, actele secrete nu pot circula deţii sub pază. Din păcate, însă, noi nu avem oameni pe care să-i repartizăm acestui scop. Aşadar, până când se vor ivi posibilităţi, memorandumul va fi păstrat în

seif.

Szállard nu depuse însă armele. Scrise din nou memorandumul, strânse personal semnăturile a 83 de savanţi şi-l expedie direct preşedintelui Truanan. Craves ştia însă cum să-şi apere bomba: protestul savanţilor fu dirijat spre celebrul „Comitet provoziriu” a cărui umbră era însuşi generalul.

Dându-şi scama de eşecul iniţiativei lui Szállard, un grup de oameni de ştiinţă de la Cos Alamos hotărî să obţină măcar satisfacerea unor revendicări minimale. Câţiva dintre ei formară o delegaţie care se prezentă generalului Craves, implorându-l ca odată cu cele două bombe să fie lansate broşuri despre pericolul radioactivităţii şi metodele de evitare a contaminării.

— În niciun caz, domnilor! Şi vă rog insistent să nu amplificaţi această poveste cu radioactivitatea.

— Dar nu-i o poveste, ci o primejdie reală, un duşman necruţător al vieţii! mai ales că este nevăzut! încercă să explice profesorul Stower, unul din coi trei membri ai delegaţiei.

— Tocmai de aceea…

— E vorba de cea mai elementară umanitate!

— Lăsaţi noţiunile de umnaitate la aprecierea noastră! făcu Craves politicos, dar cu un ton care nu mai admitea replică.

— Înţeleg, sunt inamicii noştri… încercă Stower să insiste, dar generalul, nervos în ziua aceea, nu-l mai lăsă sa termine.

— Ce, vreţi să fim acuzaţi că am folosit o armă asemănătoare cu gazele?! Asemenea broşuri ar constitui o recunoaştere din partea noastră!… Vă rog, un mai stăruiţi… Asta pur şi simplu nu se poate!

CAPITOLUL VIII

1

„Ziua cea mare” se apropia cu paşi repezi, accelerați

tara preget de Colonelul Aibbets. Toate părţile componente ale celor două bombe se aflau acum î» baracă şi „pletoşii” lucrau la asamblarea lor, aproape tara odihna. I» cele din urmă, sosiră şi lăzile mari şi grele de plumb cu materialul

Nebunui din Crem – c. S

225

atomic explozibil. Acum se prevedea cu certitudine că „Băieţelul” va fi în câteva zile gata pentru lansare.

La 1 august colonelul raportă situaţia pregătirilor de pe Tinian şi fără să mai aştepte răspuns, hotărî să treacă la acţiune. După ce se sfătui cu locotenent-colonelul Hazen Sayette, şeful contraspionajului pentru „Glory boys” şi cu căpitanul Joseph Tuscher, chemă la el pe ofiţerii care urmau să îndeplinească misiunile cele mai importante.

Când aceştia intrară la Aibbets în birou, pe masă se găseau fotografii, luate la zece mii de metri înălţime, ale oraşelor Hiroşma, Kokura, Nagasaki.

Aibbets, Sayette şi Tuscher îşi împărţiră oamenii între ei. Colonelul îi luă pe Gill Teserly, Jerry Scwis şi Thomas Serebee.

— Ce oraş recunoşti în fotografia aceasta? îl întrebă pe Gill.

— Hiroşima – răspunse Gill scurt. „Aha”, va să zică Hiroşima este ţinta” – gândi el.

— Ce este aici? se adresă de data aceasta Aibbets căpitanului Serebee, arătând cu vârful creionului un punct minuscul.

— Podul din centrul oraşului. La capetele lui sunt două blocuri înalte.

— Şi aici?

— Piaţa militară de pe delta fluviului Ota – răspunse Gill.

— Aici?

— Parcul imperial – fu rândul lui Sewis să răspundă.

După ce piloţii îşi demonstrară cunoştinţele, Aibbets

îi trimise în raidul obişnuit deasupra Japoniei, în al cărui itincrariu intrară Hiroşima, Kokura şi Nagasaki.

A doua zi, un avion-curier aduse colonelului ordinul de a efectua „Bombing Mission Number 13” îndată ce condiţiile meteorologice o vor permite.

Văzând că nu se întâmpla nimic în următoarele patruzeci şi opt de ore de la chemarea lor în biroul colonelului, „Glory boys” deveniră nerăbdători. Dar în dimineaţa zilei de 4 august megafoanele anunţară ordinul lui Aibbets ca toţi comandanţii de echipaje operative să se prezinte la comandament.

Scoţând din casa de fier un teanc de fotografii şi câteva filme, colonelul începu să vorbească: /

— Veţi îndeplini în curând o misiune istorică. Pentru a vă da seama de caracterul deosebit al misiunii, o să vă spun că însuşi comandantul-şef al forţelor americane din Pacific, generalul MacArthur, a aflat abia alaltăieri despre ea. Acum veţi căpăta noţiunile principale asupra misiunii. Vi le împărtăşim ca s-o îndepliniţi în condiţiile optime. Cea mai mică greşeală, cea mai v neînsemnată abatere de la instrucţiuni, actul de indisciplină cel mai minor poate să ducă la ratarea misiunii, iar nouă să ne fie fatal. Tocmai de aceea cer cu toată severitatea ascultare oarbă! Asupra celor ce veţi vedea şi auzi aci veţi păstra secretul cel mai strict! Vă ordon să nu discutaţi nici măcar între voi! Căpitanul Wiliiani Larsons – arătă Aibbets spre un bărbat înalt care stătea în dreapta sa – ne-a fost trimis pentru a ne instrui asupra noţiunilor despre care v-am vorbit. Căpitane Larsons!…

— Veţi duce asupra Japoniei o armă nouă, nemaifolosită niciodată nicăieri – începu acesta rar, ca şi cum şi-ar fi căutat fiecare cuvânt. Am participat la crearea ei. Colonelul Aibbets v-a subliniat importanţa acestei misiuni pentru Statele Unite alo Americii şi sunt întru totul de acord cu el.

— Aruncând-o, vom pune capăt războiului! interveni tocolenent-colonelul Hazen Sayette. Gândiţi-vă că astfel veţi salva mii şi mii de vieţi americane! O singură bombă va pune capăt războiului. Mai bine să nimicim o sută de mii de japs gălbejiţi, decât să pierdem un singur băiat de-al nostru! Vom câştiga victoria! Veţi intra în istorie, băieţi, ca eroi ai Americii! Căpitane Larsons…

— Noua armă, pe care au creat-o savanţii americani şi care a costat miliarde de dolari, nu explodează luând contact cu obiectivul, ci deasupra lui în cazul nostru, ea va fi lansată de la treizeci de mai de picioare şi va exploda după patruzeci şi trei de secunde, adică la aproximativ o mie nouă sute de picioare distanţă de pământ. În acest scurt răstimp, avionul – care va arunca bomba va trebui să execute un viraj de 155 de grade – aşa cum aţi făcut la antrenamente – şi să se depărteze cu toată viteza, chiar cu riscul de a pierde din altitudine, de locul exploziei, pentru a se sustrage norului radioactiv.

— O întrebare – îl întrerupse Teserly. Ce înseamnă „radioactiv”? Acest cuvânt piloţii îl auzeau pentru prima dată.

— Explozia provoacă, aşa cum veţi vedea în fotografiile acestea, un nor uriaş în formă de ciupercă, încărcat cu particule radioactive dăunătoare sănătăţii. De pildă, aţi putea deveni sterili.

Se auziră fluierături ce exprimau îngrijorare, lată fotografiile cu stadiile de dezvoltare ale exploziei.

— Doamne Dumnezeule! nu se putu-împiedica Gül. să exclame.

Jerry Sewis îl auzi şi-l înghionti cu cotul

După ce comandanţii echipajelor examinară tăcuţi totografiile experienţei „Trinity” din noaptea de 15 spre 16 iulie, căpitanul Larsons proiectă pe unul din per. eţi, cu un aparat special, filmul făcut cu aceeaşi ocazie.

Profitând de întunericul care se făcuse în cameră,

Gill îşi duse pumnii strânşi la gură, privind cu ochi îngroziţi, care refuzau să creadă că pot exista asemenea imagini. Şi globul de foc crescu, crescu, până ce se revărsă peste marginile de sus, formând o gigantică ciupercă. Teserly simţi un fior jrece pe şira spinării şi fără să vrea îşi strânse braţele pe piept.

Când draperiile negre fură trase de la ferestre şi în cameră pătrunse din nou lumina soarelui, fiecare avu impresia că se trezeşte dintr-un coşmar.

— Căpitane Tescrly, vei pleca spre Hiroşima; căpitane John Winston

— Spre Kokura; căpitane Ralph Baylor – spre Nagasaki – începu Aibbets să distribuie misiunile. Veţi face recunoaşteri meteorologice deasupra celor trei oraşe şi veţi transmite cifrat la bază dacă sunt întrunite condiţiile de bombardament. Alte legături prin radio nu se admit. Veţi păstra în tot cursul zborului o tăcere deplină.

Jerry Sewis, vei decola la cincizeci de minute după ei. Vei fi accda care va transporta „Băieţelul”. Radiotelegrafistul tău va fi acordat pe aceeaşi undă şi va recepţiona mesajele celor trei aparate de recunoaştere. Îţi vei dirija aparatul spre oraşul deasupra căreia vizibilitatea va fi cea mai bună. Obiectivul principal este Hiroşima. Centrul ei este cel mai dens construit. Căpitanul Serebee va face parte din echipajul tău.

Căpitane Serebee, ţi se încredinţează misiunea lansării bombei. Vei ţinti: la Hiroşima – podul dintre cele două clădiri înalte din centru; la Kokura – Piaţa Naţională; la Nagasaki – clădirea universităţii. Bomba va fi pregătită pentru explozie de căpitanul William Larsons, pe care îl vei lua cu dumneata. Căpitane Alden, vei zbura în dreapta aparatului maiorului Sewis. Vei transporta oameni de ştiinţă şi vei arunca paraşute cu aparate care vor transmite prin semnale radio ştiri despre forţa exploziei. Căpitane Beechman, vei zbura în stânga aparatului lui Sewis.

Dumneata vei transporta aparate cinematografice. Vei rămâne la patruzeci şi cinci de mile depărtare de obiectiv şi după aruncarea bombei, operatorii vor începe filmările. Căpitane Bock, vei constitui rezerva gata oricând de decolare în cazul avariei avionului maiorului Sewis.

— Îmi permiteţi – se adresă căpitanul Larsons colonelului când acesta sfârşi.

— Da, poftim.

— Au fost luate măsuri extraordinari de siguranţă. Până la o distanţă de trei sute de mile de ţărmurile japoneze sunt dislocate, de-a lungul ilinerariului vostru de zbor, unităţi maritime, distrugătoare şi crucişătoare

— Şi Larsons arătă, pe harta mare care acoperea peretele din spate, punctele unde se găseau acestea. De la trei sute de mile în direcţia ţărmului, patrulează pe acelaşi itincrariu, submarine. În apropierea celor trei obiective, la şaptezeci şi cinci de mile distanţă, vor zbura în dimineaţa respectivă hidroavioane cu misiune specială. Dacă va fi necesar, toate unităţile maritime, inclusiv hidroavioanele, vor intra în legătură cu voi. Dar aceasta numai în cazul unor evenimente grave şi neprevăzute. Înainte de a pleca în misiune, veţi primi ochelari ca aceştia – şi Larsons scoase din buzunar o pereche de ochelari grei, cu lentile groase şi întunecate. În timpul atacalul sunteţi obligaţi să-i purtaţi. Incit n-am auzit ca un pilot orb să-şi aducă aparatul acasă în bune condiţiuni.

A doua zi. era duminică. Făcură o repetiţie generală. Totul se desfăşură conform ordinelor, dar bomba asemănătoare ca dimensiune cu „Băieţelul 4 nu explodă la timp. Faptul îl umplu de îngrijorare pe căpitanul Larsons şi mai ales pe Aibbets”. Deoarece mecanismul detonant era identic cu al „Băieţelului”. Larsons îi strânse pe „pletoşi” în baraca cu cele două bombe şi se apucă să verifice dispozitivul „ţevii de tun” înăuntrul cărui» se găsea „obuzul” şi „ţinta”.

În acest timp, colonelul dădu ordin sergentului Long să şteargă toate inscripţiile de pe avioanele care urmau să plece în misiune. Intenţionând să le reboteze, îi întrebă pe comandanţii de nave ce nume preferau. Ralpb Baylor adese „Full Houso", Winston – „Jazzit III", iar Gill Tescrly, gândindu-se din nou la pocher – „Quinte Floclic". Astfel dispărură diminutivele Katlicrinci de pe extremităţile aripilor, „Straight Flush" din centrul fuselajului, iar de lângă planul vertical – desenul cu japonezul.

Pe maiorul Sewis colonelul îl chemă separat.

— Trebuie să te anunţ, Jorry, că am hotărât să preiau comanda echipajului tău

— Cum?!

— Aşa trebuie…

— Doar ieri ăi stabilit…

— Asta a fost ieri 1 Azi însă lucrurile s-au schimbat.

Paul W. Aibbets se gândise între timp: „Te pomeneşti că adevăratul erou va fi considerat acela al cărui avion va lansa bomba? Dracu' s-o ia de (roabă! Eu muncesc, şi Sewis… Numele lui se va lăfăi în toate ziarele, iar al meu, avându-se în vedere conspirativitatea „Grupului 509 mixt", nu va apărea în niciunul!"

— Ce înseamnă că lucrurile s-au schimbat? întrebă Sewis enervat.

— Înseamnă că răspunderea e prea mare ca să pot rămâne la bază.

— Şi eu?

Vei fi secundul meu.

— N-am mai fost secund de când am ieşit din şcoală!

— Este un ordin, maior Sewis S De altfel avionul a fost rebotezat.

— Ce?! întrebă el, nevenindu-i să creadă.

— Da. rebotezat!

— Voi cere satisfacţie!

— Zadarnic, Jerry. An fost schimbate numele tuturor

aparatelor.

— Şi, cum?… făcu Sewis după câteva clipe de tăcere.

— „Enola Gay” – răspunse Aibbets cu mândrie.

— Asta ce mai înseamnă?

— Numele de fată al mameintele!

În noaptea de 5 spre 6 august, totul era gata. Echipajele primiră ultimele instrucţiuni. „Băieţelul”, acoperit cu o prelată, în scos din hangar şi transportat la avionul pe al cărei tuselaj litere albe, proaspete înscriau: „Enola Gay”. Centimetru cu centimetru, bomba fu ridicată de dispozitivul hidraulic şi introdusă în compartimentul de unde urma să fie lansată-Avea peste patru metri lungime şi cântărea mai bine de cinci tone. Ca înfăţişare exterioară nu se deosebea cu nimic de acelea cu care se antrenaseră până atunci echipajele „Grupului 509 mixt”. Deosebirea consta în conţinutul ei.

După ce se încredinţă că totul era în ordine, căpitanul Larsons îi lăsă pe locotenent-colonelul Hazen Sa. vette şi căpitanul Joseph Tuscher să păzească avionul, iar el se duse să se spele pe mâini. Lucrase tot timpul la dispozitivul de detonare al bombei şi deoarece mecanismele erau acoperite cu un lubrifiant pe bază de grafit, sfârşise lucrul cu mâinile negre. Nici săpunul şi nici benzina nu-i ajutară la nimic. Se îndreptă spre locul unde se servea masa. Echipajele care urmau să plece în misiune mâncaseră – ouă jumări, fulgi de ovăz, pâine cu unt şi cafea.

Teserly se apropie de Larsons.

— Participaţi la istoricul zbor cu mâinile murdare?

Fără a ridica capul. Larsons îl privi cu coada ochiului, iscoditor.

Teserly zâmbea cu nevinovăţie.

Ieşiră apoi cu toţii pe pista de decolare îi aştepta pastorul Arnold Gompers, cu cămaşa kaki, pe care se vedeau însemnele de maior, deschisă la git-Fie Domnul cu

voi. În numele Domnului vă binecuvântez!

Era ora unu şi treizeci de minute când, trei lăcuste uriaşe se despriuseră de sol. Ralph Baylor cu al său „Full House” o porni spre Nagasakî, John Winston cu „Jazzit III” – spre Kokura. iar… Quinte Floche”. pilotat de Teserly, în direcţia Hiroşimei. La cincizeci şi cinci de minute în urma lor. decola „Enola Ga. v „comandat de colonelul Aibbets, iar din 1 în 1 minute, avioanele „Great artist” al căpitanului Wander şi „91” al căpitanului Alden.

Teserly zbură toată noaptea şi de-abia în zori ajunse deasupra Japoniei. Ceasul de la bordul avionului arăta 7, 25 când Hiroşima apăru în câmpul său vizual. Stratul de nori trandafirii, prevestind o zi frumoasă, se desfăcu ca o cortină, lăsând o poartă uriaşă de senin. Coborî prin ea. Văzu oraşul aşezat pe o deltă netedă, înconjurată de dealuri înalte, acoperite cu păduri, împărţit de râul o ta în şase insuliţe prelungi şi înguste, el oferea imaginea unei mâini cu şase degete.

Coborî din nou. Se distingeau acum clar pietonii, automobilele, aleile parcului imperial Meiji, podul din centru, o puzderie de copii în jurul celor două clădiri înalte de la extremităţile lui, florile grădinilor…

Al bptelca oraş al Japoniei ca mărime, Hiro. şima, cu coi trei sute şaizeci şi opt de mii de locuitori ai săi se trezise în răcoarea dimineţii. Avionul fusese observat, dar cine mai dădea atenţie acestui „Mister B” singuratic, acestei „păsări rătăcitoare*” care nu pricinuise niciodată vreun rău?! Toţi credeau că oraşul lor fusese cruţat datorită numărului mare de localnici emigraţi în Statele Unite şi-şi spuneau că Hiroşima era „ocrotită de zei”. Nimeni nu bănuia că fuseseră cruţaţi pentru a fi sacrificaţi mai bine…

Teseriy văzuse destul. Se gândi o clipă la celelalte două avioane de recunoaştere care, probabil, acum se roteau deasupra oraşului Kokura şi Nagasalci… Dar Hiro.

şima constituia obiectivul principal. Dădu ordin radiotelegrafistului său, Pasquale Dassaro, să transmită următorul mesaj cifrat. Y2 – Q2 – CI”. Ceea ce însemna: „Nori la joasă altitudine: unu la trei zecimi; nori la altitudine medie: unu la trei zecimi; nori la mare altitudine: unu la trei zecimi. Apreciere: „Bomb Primary” – adică condiţii excelente de bombardament. Era sentinţa de moarte pentru mai bine de două sute de mii de fiinţe omeneşti.

Albbets recepţiona mesajul şi se îndreptă cu cinci sute de kilometri pe oră spre Hiroşima. Căpitanul Larsons începu să monteze dispozitivul de detonare în bombă şi când sfârşi, îi strigă lui Serebee:

— „Băieţelul” a prins viaţă!

La ora 8, 50, ţărmul apăru în câmpul vizual al lui Aibbets şi el dirija aparatul spre est. Manevra era doar un bluf, menit să-i inducă în eroare pe japonezi. După cincisprezece minute, stabili cursul la 353, aproape direct spre nord, reducând viteza la două sute de kilometri pe oră – viteză determinată prin calcule pentru lansarea bombei.

Maiorul Jerry Sewis notă în jurnalul de bord al avionului „Enola Gay”: 9, 11. Atingem punctul final după un nou viraj de 90 de grade de la nord spre sud. Înălţimea 31 060 picioare. Obiectivul se găseşte în faţa noastră. Îl vizăm. Întrerup jurnalul”.

Era 9, 15 – 8, 15 după ora Iliroşimei – când bomba atomică fu lansată de pe „Enola Gay”. Ea explodă după patruzeci şi trei de secunde, sub acţiunea unui radiosemnal, Ia 606 metri deasupra podului din centrul Iliroşimei.

Aibbets executase un viraj de 155 grade şi acum fugea, cu motoarele turate la limită. Maiorul Sewis îşi relua însemnările în jurnalul de bord: „Dumnezeule! înfiorător! Oraşul Hiroşima a fost iluminat pentru o clipă de un fulger strălucitor, apoi de o flacără orbitoare, mai

întâi albă, apoi galbenă, roşie, verde şi totul s-a transformat într-o fantastică ciupercă de ºC şi fum ce se ridică tot mai sus, întunecând soarele. Am impresia că deasupra oraşului spumegă o mare de smoală clocotitoare. Numai marginile ci sunt vizibile ca şi cum…

Am întrerupt jurnalul, căci „Enola Gay” a trosnit din încheieturi, de credeam că se va preface în ţăndări. Unda de şoc ne-a ajuns din urmă, zguduind văzduhul. Suntem la douăzeci şi patru de mile de Hiroşimo. Preiau comanda”.

La ora 9, 30, căpitanul Larsons comunica’ prin radio generalului Spaaz, comandantul forţelor aeriene strategice ale S.U.A.: „Totul conform planului. Succes deplin în toate, privinţele. Recomand pregătire minuţioasă a acţiunii următoare. Din câte mi-am dat scama, rezultatele sunt mult superioare celor obţinute cu ocazia lui „Trinity”. Situaţia în avion, după aruncarea bombei, este normală. Ne întoarcem la bază. Înştiinţaţi „Morosc” 1. Înştiinţaţi „Misplay” 2”.

Îndeplinindu-şi misiunea, colonelul Îibbels ordonase maiorului Scwis să preia comanda şi acum nota el în jurnalul de bord: „Am avut la dispoziţie un timp al dracului de scurt – patruzeci şi trei de secunde. Am. Închis trapa portbombei, am executat virajul şi am pus avionul în poziţia de pleaj. Aveam nevoie de viteză, indiferent dacă pierdeam din înălţime.

O viteză cât mai mare. Când unda de şoc a exploziei ne-a ajuns din urmă, avionul s-a cutremurat ca un acoperiş de tablă. Mitraliorul de la pupă îmi comunicase că un rotocol uriaş, ca o aureolă, se apropia de noi. El nu ştia despre ce era vorba. La a doua undă de şoc m-a înştiinţat printr-un semnal. Mi s-a părut la început că deasupra noastră a explodat un obuz antiaerian.

Am ordonat maiorului Scwis să execute un viraj larg pentru a putea face observaţii asupra rezultatelor exploziei. Văd ceea ce alţi ochi omeneşti încă n-au văzut.

Oraşul este în proporţie de nouă zecimi acoperit de nori clocotitori de fum. Deasupra lor se înalţă un uriaş stâlp alb care în mai puţin de trei minute a atins înălţimea de 30.000 de picioare şi se ridică tot mai sus.

Avionul a executat de două ori o buclă în formă de „S”, cu care ocazie au fost efectuate filmări şi fotografieri. Nu ne apropiem de nor decât la o distanţă de o milă. E şi aşa suficient ca să-l vedem cum fierbe. Culoarea lui se schimbă – galben-oranj, cenuşiu, albastru. În interiorul lui se găseşte fum negru, praf. Tocmai de aceea mi se pare că e vorba de u» cazan cu smoală clocotitoare.

Oraşul nu poate fi recunoscut. Deasupra lui sunt nori de praf prin care nu putem vedea nici focul. De fapt, acest nor ne arată dimensiunile distrugerii. Şi eu şi Larsons suntem de părere că explozia a fost reuşită.

1 Denumirea codificată a cartierului general ai lui „Manhattan District” din Washington.

2 Denumirea codificată a laboratorului atomic de la Los Alamos.

Am făcut încă timp tic o oră şi jumătate observaţii asupra uriaşului nor it «formă de ciupercă. Ne găsim la patru sute de mile depărtare de fii roş mi a, iar stătpul de fum alb a atins 55.000 picioare înălţime”.

2

„Iliroşima a fost atacată de un număr redus de avioane duşmane.

— A» fost folosite bombe de tip nou. Pagubele sâni însemnate. Legăturile cu oraşut sunt întrerupte” – comunica printr-o telegramă la Tokio, după câteva ore. directorul prefecturii judeţului Ciugoku.

„La ora şapte şi cinci minute, instalaţiile radar ale serviciului nostru de alarmă au semnalat un avion duşman. A fost dată alarma. Avioane de vânătoare nu s-au ridicat în întâmpinarea inamicului. Era un avion de tipul „15 – 23” şi /. bura la o înălţime care nu putea fi atinsă. La ora 8, 03 a

fost dat semnalul de încetare a alarmei. După circa cincispreze minute, au apărut alte două avioane „13 – 20 „şi pe neaşteptate cerul a fost luminat de un fulger orbitor, urmat de un nor în formă de ciupercă, care a cuprins întregul oraş Iliroşima. Mulţi au auzit tunete şi au fost simţite răbufneli de furtună. Nu ne putem da seama ce s-a întâmplat, dar cred că distrugerile sunt uriaşe. Am trimis echipe în oraş, deoarece toate legăturile, inclusiv cele prin radio, sunt întrerupte” – raporta comandantul bazei maritimo militare din Kure, situată la douăzeci de kilometri de Iliroşima. După două oro îşi completa raportul: „Iliroşima este toată în flăcări. Nimeni no poate pătrunde în oraş”.

Citind veşti atât de alarmante, generalul-Locotenent Ivavabe Torasino, locţiitorul marelui stat-major, îşi aduse deodată aminte că serviciul de informaţii al marinei japoneze informase statul-major că americanii lucrau la construirea unei bombe atomice. Chemându-şi aghiotantul, generalul îi ordonă să-l caute imediat pe savantul fizician Nishina şi să-l poftească la el.

Micuţ de statură chiajr şi pentru un japonez, cu o faţă pătrată, punctată de negi, mereu luminată de un zâmbet ce iradia bunătate, Nishina se bucura de un mare renume ştiinţific. Fusese, imediat după primul război mondial, elevul lui Niels Rohr la Copenhaga, remarcându-se prin binecunoscuta formulă „Klein-Nishina”. Aghiotantul îl găsi în mijlocul dărâmăturilor laboratorului său ştiinţific, avariat, cu ocazia unui recent bombardament aerian.

— Domnul profesor, dacă nu se supără, o să fie deranjat până la statul-major al forţelor armate imperiale japonezo.

— Cu ce pot fi de folos statului-major? se înclină savantul-Aghiotantul schiţă un zâmbet care voia să spună că era vorba de n lucru discret.

În timp ce profesorul se întorcea spre colaboratorii săi, dându-le dispoziţii co aparataje să împacheteze în lipsa lui, un cetăţean nou sosit se apropie de el, înclinându-se.

— Este o deosebită cinste pentru mine să-l văd pe marele savant Nishina. Egava, de la agenţia „Doinei” – se prezentă acesta.

Nishina îi zâmbi, înclinându-se în semn de răspuns.

— Domnul savant Nishina ar putea bănui ca veridică afirmaţia posturilor yankee de radio că asupra Hiroşimei a fost aruncată o bombă… atomică?

— Ce-aţi spus? întrebă savantul cu ochii plini de groază. Apoi începu să se caute inutil, cu mâini înfrigurate, prin buzunare.

— Agenţia noastră vrea să vă aducă la cunoştinţă părerea ei că de fapt comunicatul transmis de posturile de radio duşmane este un simplu bluf propagandistic. O să binevoiască domnia-voastră, domnule profesor, să ne confirme acest lucru?

Profesorul clătină îngrijorat din cap şi în cele din urmă. buzele sale palide reuşiră să articuleze:

— Nnn… nu… poate să fie posibil un adevăr… – spuse el cu voce tremurândă şi, simţind nevoia să se sprijine de ceva, îl luă de braţ pe aghiotant.

Crezând că profesorul dorea să meargă, aghiotantul îl târî după el.

Îndată ce fizicianul Nishina intră în cabinetul generalului Kavabe Tarasino. acesta, fără nicio altă introducere, îl întrebă:

— Domnia-voastră ar putea să ne facă în şase luni o bombă atomică?

Profesorul îi privi uimit

— Nici şase ani n-ar fi suficienţi. Şi apoi. noi nu avem uraniu.

— Dar ei cum au făcut-o? întrebă nervos generalul.

— O să-mi fie îngăduit să vă spun părerea că probabil

lucrează de mult. Ar fi trebuit, poate, să ne dea de gândit faptul că cei mai eminenţi fizicieni atomişti – Nils Bohr. Fermi, Belhe, Szillard şi atâţia alţii – au emigrat la ei.

— O să-i propunem domnului profesor să se deplaseze cu o comisie de-a noastră la Hiroşima Dacă. totuşi nu este o bombă atomică?

— În timp ce se găsea pe una din străzile capitalei japoneze, îndreptându-se, împreună cu asistentul său, spre aeroportul Tokarazava. Nishina auzi zgomotul unui avion de bombardament Ridicând ochii spre cer, văzu un uriaş „B-29” învârtindu-se deasupra Tokto-ului. Tretătorii observaseră şi ei avionul, dar fiecare îşi vedea în continuare de treburi. Nimeni nu dădea atenţie unui singur aparat, rătăcii, probabil, de formaţia sa, sau venit în recunoaştere. Ziarelor le fusese interzis să publice chiar şi cea mai mică informaţie despre Hiroşima.

Ce! de! oameni de ştiinţă îşi dădură perfect de bine seama că tocmai un astfel de avion constituia cel mai mare pericol. Îngroziţi, se refugiată într-un adăpost. Dar de-abia ajuns înăuntru, Nishina se repezi din nou în stradă. Buzele sale nu articulară însă strigătul de alarmă cu care voise să-i prevină pe concetăţenii săi: „Fugiţi în adăpost! Fugiţi în adăpost! Suntem ameninţaţi de un pericol îngrozitoriomandamentul general îi interzisese categoric să pomenească despre bomba atomică „Chiar şi faţă de familiile dumneavoastră, trebuie să păstraţi secretul cel mai strict!” îi se ordonase.

— Este o ticăloşie fără seamăn ceea ce facem! îl zgâlţâi el pe asistentul său, apucându-l de reverele hainei. Ruşine!

Fultuda tăcea cu capul plecat. Trăia aceleaşi sentimente ea şi profesorul său.

Aproape de ora prânzului, avionului se apropie de Iliroşima. Dar îsx locul înfloritorului oraş nu se vedea decât o imensă ruină fumegândă. „Numai o bombă atomică

putea să săvârşească ceva asemănător!” îşi dădu Nishina imediat seama. La aterizare, cei doi oameni de ştiinţă fură întâmpinaţi de un grup de militari de la direcţia de contrainformaţii a ministerului de război japonez.

— Vă rog să binevoiţi, domnule profesor, să vă uitaţi la el – i se adresă un colonel, arătând spre un maior care stătea alături. Jumătatea dreaptă a feţei acestuia era în întregime arsă.

Nishina îl privi atent şi dădu cu tristeţe din cap.

— Vedeţi, a ars numai partea dinspre explozie! continuă colonelul.

Ce a fost acoperit a scăpat. Nu se poate deci spune că nu există mijloace de apărare.

Nishina rămase tăcut.

Ajunşi în apropiere de centrul exploziei, cei doi oameni de ştiinţă începură să studieze atent ţiglele rămase de la acoperişurile caselor, bucăţile de granit şi piatră silicoasă. Constatară că toate ţiglele, pe o rază de două sute de metri de la punctul exploziei, aveau suprafaţa topită”. Mai încolo, până la un kilometru depărtare, ele prezentau un aspect poros şi sticlos, iar suprafaţa topită a granitului era sfărâmicioasă. Străbătând oraşul în lung şi în lat, reuşiră să stabilească temperatura produsă în diferite stadii de dezvoltare ale exploziei.

Luând probe de sol pentru calcularea radioactivităţii, măsurând petele de umbră rămase de la diferite obiecte pentru determinarea înălţimii la care explodase bomba, ascultând numeroşi martori oculari şi examinând plăgile provocate de arsuri, Nishina ajunse la concluzii ferme.

Când le comunică comisiei, unul din membrii acesteia propuse:

— N-aţi binevoi să credeţi că ar putea fi vorba de un alt tip de bombă? De pildă, cu aer lichid!

— Nu. este 6 bombă atomică. Da, da… neîndoios. Eu însumi mu ocup ca –, fizica nucleară – încheie el parcă cu

vinovăţie.

— O să atragem însă domniei-voastre aten (ia că nu aveţi voie să spuneţi nimănui o vorbă despre cele ce aţi văzut aici! Nimeni nu trebuie să ştie că a fost lansată o bombă atomică. Nici chiar soţia dumneavoastră I

3

„Glory boys" aşteptau cu nerăbdare ştirea capitulării Japoniei. Ea nu sosea însă. În schimb, pe insula vecină, Guam, unde generalul Spaaz îşi stabilise cartierul, începură să aterizeze ziariştii, iar colonelul Aibbets împreună cu căpitanul Larsons fură invitaţi la prima conferinţă de presă a „Grupului 509 mixt". Trimise special deasupra Hiroşimei, câteva avioane aduseseră noi fotografii. Din ele rezulta clar că oraşul nu mai exista, iar numărul morţilor era uriaş. Pe o rază de doisprezece kilometri pătraţi, clădirile fuseseră transformate în pulbere.

Corespondentul ziarului „New York Herald Tribune" transmise redacţiei sale: „Bomba atomică care a pustiit Iliroşima a exterminat, după cum se poate deduce din fotografii, aproape 200.000 de locuitori din 312.000, Această apreciere se bazează numai pe distrugerile cauzate şi nu include oamenii care au suferit din cauza radioactivităţii". Dar ultimele cuvinte fură cenzurate şi în locul lor apăru: „care au suferit răniri".

— Într-o singură noapte am devenit celebri. Sunt mândru de voi t şi deopotrivă mândru de mine! spuse colonelul Aibbets oamenilor săi după ce se întoarse de la conferinţa de presă.

Entuziasmat de rezultatele obţinute la Iliroşima, şi cum capitularea Jopaniei întârzia, generalul Spaaz, fără să aibă ordinul expres al preşedintelui Statelor Unite sau cel puţin al forului superior, luă, în dimineaţa zilei de 8 august – sub influenţa lui Aibbets – de unul singur hotărârea de a se efectua cel de al doilea bombardament atomic.

De data aceasta, bomba urma să fie transportată de avionul „Bock’s car” pilotat de căpitanul Willy Bock, care constituise rezerva în prima misiune. „Grăsunul” fu scos din hangar şi urcat cu maximum de precauţiuni în compartimentul portbombei. Deosebirea nu consta numai în aspectul general, ci mai ales în materialul explozibil. Inima ei era din plutoniu 239, iar mecanismul de detonare funcţiona pe baza aşa-numitului principiu „Implosion”, Dar când echipajele se găseau adunato pe pistă pentru a primi ultimele instrucţiuni, Aibbets SC sfătui cu Larsons şi redistribui misiunile.

— Căpitane Wander, vei prelua comanda echipajului avionului „Boci;”: „car” şi vei duce bomba la ţintă. Căpitane William Bock, vei prelua comanda echipajului avionului „Clreat artist”. Vei transporta oamenii de ştiinţă şi vei lansa paraşute cu aparate de măsurat. În rest, misiunile rămân neschimbate.

După ce primiră binecuvântarea pastorului Arnold Gompers, echipajele se urcară în avioane. Cinci fortăreţe zburătoare „B-29” îşi încălzeau motoarele, pregătindu-se de start. La ora 2, 30, în noaptea de 9 august, două din ele, se desprinsoră de sol pentru a efectua recunoaşterea condiţiilor meteorologice. Avionul., 91” pilotat de căpitanul Alden se îndreptă spre obiectivul principal – oraşul Kokura care, ca şi Iliroşima, constituia o ţintă excelentă, iar Gill Ţeseri} spre Nagasaki – obiectivul de rezervă.

Ceasul arăta 8, 18 minute când Tescrly ajunse deasupra obiectivului său. Dar între „Quinte Floche” şi străvechiul Nagasaki se interpunca un strat gros de nori albi ca zăpada. Numai deasupra portului condiţiile de vizibilitate se îmbunătăţeau şi Gill văzu vasele ancorate unele lângă altele, îşi dădu imediat seama că ochirea vizuală era imposibilă. Îndepărtă avionul de oraş şi ceru radiotelegrafistului să-i comunice mesajul transmis de „91”, celălalt avion de recunoaştere. Condiţiile

meteorologice deasupra oraşului Kokura făceau imposibil bombardamentul – specifica acesta. Redresând aparatul spre sud, Ţeseri} ordonă lui Pasquale Dassaro să transmită un mesaj identic. Dar în timp ce efectua virajul spre bază, văzu două puncte negre apărând la orizont.

Căpitanul Wander se rotise de trei ori deasupra Kokurci şi, fără să mai aştepte radiograma de la „Quinte Floche”, se îndreptase spre obiectivul de rezervă. Găsi deasupra lui Nagasaki o situaţie asemănătoare. Din cauza perdelei de nori groşi ca de vată, nici vorbă nu putea fi de ochire vizuală. Avionul „Bock’s car” trebuia să se întoarcă cu bomba la bază, căci ordinul interzicea categoric ochirea cu ajutorul aparatelor electronice. Dar bombardierul Leahan, veteran de război în Europa, văzu o spărtură în nori şi comunică: „Mă folosesc de asta”. Ceru corecţii minore ale rutei, după care lansă bomba cu plutoniu.

Locuitorii lui Nagasaki îşi vedeau liniştiţi de treburi. Fusese dată alarma, dar radioul îi înştiinţase că spre oraş se îndreptau doar două avioane izolate „Mister B”. Nu auziseră de bomba atomică şi nimeni nu ştia ce se întâmplase la Iliroşima. Ce le păsa lor deci de cele două „pasări rătăcitoare”? – 73.000 de fiinţe omeneşti pieiră, de astă dată cu complicitatea guvernului Japonez.

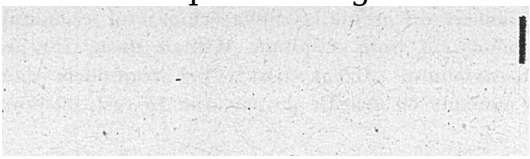

PARTEA A TKEIA

CAPITOLUL IX

1

Pe Tinian domnea o atmosferă de entuziasm. În locul ordinelor colonelului Aibbets, megafoanele transmiteau acum muzică de jazz, întreruptă numai pentru retransmiterea radiojurnalelor difuzate de posturile americane. Şi tocmai pe acestea le aşteptau cu nerăbdare

„Glory boys” pentru a şti când se vor transformă în „Victory boys” – titlu la care se socoteau legitim îndreptăţiţi.

Dar încă. Înainte ca avionul „Bock’s car” să revină din misiune, o ştire neaşteptată de membrii „Grupului 509 mixt” sosi pe calea undelor: „În conformitate cu înţelegerea realizată la conferinţa din Crimeea şi recent la cea de la Potsdam, Uniunea Sovietică a declarat, război Japoniei, cu scopul de a o sili să accepte capitularea necondiţionată. Trupele Armatei Roşii au atacat pe întreg frontul de la Kvantung, precum şi bazele de operaţiuni nipone din Pacific”.

— La dracu’, băieţi, Ivan vrea să ne sufle victoria! exclamă maiorul Sewis.

— Cine-o mai fi şi generalul ăsta? se întrebă căpitanul Winston, arătând cu bărbia spre baraca comandamentului.

— Oho, ce de „înstelaţi”!

Când generalul se apropie, însoţit de suita sa, aviatorii îl salutară şi el se opri în dreptul lor.

— Maiorul Jerry Sewis, căpitanul Serebee, căpitanul Baylor, căpitanul Winston, căpitanul Scoot – îi prezentă Aibbets-Comandantul Forţelor Aeriene Strategice, generalul Spaaz, le răspunse zâmbind la salut şi-şi continuă apoi drumul.

Curioşi, Jerry Sewis şi ceilalţi patru ofiţeri se ataşară cortegiului. Colonelul Aibbets îl conduse pe general la hangarul în care fuseseră, montate cele două bombe. În afară de colonel, nimeni dintre cei de faţă nu avusese ocazia să intre acolo. Toţi o cercetară cu ochi iscoditori.

— În această ladă – arătă Aibbets – a fost păstrată partea principală a mecanismului de detonare al „Băieţelului”.

— luni?!… Ia lăsaţi-o baltă! Pe mine vreţi să mă prostiţi!?

— Este adevărat – confirmă unul dintre pletoşii care se afla în baracă.

Chiar asia-i lada.! De altfel, ea a constitui ghinionul crucişătorului „indianopolis”.

— Vrei să spui că pentru lada asta s-a dus „Indianapolis” la fund?!

— Nu pentru ladă… remarcă Aibbets, ca pentru sine.

Când părţile componente ale celor două bombe atomice au început să fie transportate pe calea aerului de la Albuquerque, cel mai apropiat aeroport de Los Alamos, unul din avioane fu cât pe ce să capoteze cu prilejul decolării şi numai extraordinara prezenţă de spirit a pilotului salvă populaţia oraşului de la catastrofă. Luând în considerare acest precedent. Pentagonul dăduse imediat dispoziţii ca principalele părţi componente ale celei de-a doua bombe să fie îmbarcate pe „Indianapolis”. Pe tot parcursul călătoriei, de la San Francisco la Tinian, fuseseră luate măsuri extraordinare în vederea apărării vasului de periculoasele raiduri ale submarinelor japoneze. Şi marinarii oftară uşuraţi când văzură în sfârşit misterioasa Iadă descărcată la destinaţie. Cu ceea ce conţinea era la curent un singur om de pe vas, comandantul – şi acest dor cu aproximaţie. Dar abia eliberat de povara sa, „Indianapolis” fu reperat şi trimis la fund de o torpilă japoneză. Din o mie două sute de membri ai echipajului, doar trei sute optsprezece scăpară cu viaţă.

În urma generalului Spaar, la Tinian începură să sosească unii după alţii comentatorii pentru problemele militare ai ziarelor americane. Aibbets avusese dreptate: comandantul lui „Enola Gay”, purtătorul „Băieţaşului”, era cel mai solicitat pentru interviuri. Apoi în ordine urma Gill Teserly – cel care efectuase recunoaşterile deasupra ambelor oraşe. Maiorul Jerry Sewis aproape că nu era băgat în seamă.

La un pahar de whisky, în barul deschis acum până

dimineaţa, zia. riştii căutau să-i tragă de limbă. Membrii „Grupului 509 mixt” fuseseră însă bine instruiţi de către Locotenent-cplonelul Sayctte asupra celor ce aveau voie să povestească şi ce nu. Erau stabilite chiar şi înfloriturile pentru fiecare în parte.

În timp ce Gâll îşi încheia discuţia cu ziaristul de la „The New York Times”, barmanul – un sergent înalt şi ciolănos – îi făcu atenţi, arătând spre aparatul de radio ce se afla în raft, printre sticle.

— Preşedintele!…

„… Noi am folosit bomba – se auzea vocea preşedintelui Truman – pentru a scurta războiul, pentru a salva vieţile a zeci de mii de lineri americani. Ne vom arăta la fel de fermi şi în continuare până ce Japonia…”»

— Încă una? murmură Teserly, consternat. Doamne!

— Foarte bine, zic eu! Galbenii ăştia… 1

— Dacă aţi fi văzut iadul de acolo, poate că n-aţi mai vorbi astfel!

Ziaristul îi făcu semn cu capul spre aparatul de radio.

„… Purtăm pe umerii noştri o mare răspundere – continua Truman – Să-i mulţumim lui Dumnezeu că noi purtăm această răspundere şi nu duşmanii noştri. Sperăm că Dumnezeu ne va ajuta şi de astă dată, să alegem calea cea dreaptă…”

— Nu înţeleg ce-are de-a face Dumnezeu cu povestea asta! interveni iarăşi Tescrly.

Ziaristul îl privi chiorâş. 7”.

— Am lupta primii doi ani în Pacific, şi ăştia au fost cei mai grei pentru noi. Au fost cazuri când…

— Cum spuneaţi că suna semnalul pe care l-aţi dat la Hiroşima 7 îl întrerupse celălalt, prefăcându-se că încearcă să-şi aducă aminte. Un scotch, băiete, cu mult sifon – se întoarse el spre barman, ridicând două degete.

„Mare şmecher mai eşti!” gândi Gill. Relatându-i desfăşurarea misiunii, specificase că mesajul era codificat,

deci secret.

— Aţi notat. „Bomb Primary”. E suficient.

— All right! se resemna reporterul şi dădu paharul pe gât. Sări apoi de pe scaun

— Sunteţi amabil să-mi lăsaţi mie ziarul? Probabil că l-aţi citit – zise Gill arărind spre ziarul pe care celălalt îl avea în mină.

— Cu plăcere

Ca toţi membrii „Grupului 509 mixt”, Gill căuta cu aviditate ştiri oare se refereau la misiunea lor. Orice ziar ora deschis imediat la pagina care cuprindea informaţii despre operaţiunile militare. Rămas singur, se apucă să răsfoiască numărul – din 15 august al lui „The New York Times”. Văzu o fotografie a Hiroşimci distruse şi se opri la pagina respectivă. Deasupra clişeului era scris: „Hiroşima şi Nagasajii – mormane de cenuşă”. Citi un întreg pomelnic de pierderi omeneşti şi materiale pe care se estima că le suferiseră cele două oraşe. Căută descrierea vreuneia din misiunile de bombardament, dar nu găsi nimic. Lăsă ziarul pe tejgheaua barului şi ieşi afară, fluierând o melodie veselă.

Şi ziua aceea fu într-adevăr veselă. Într-un cadru solemn, colonelul Aibbets citi numele celor avansaţi în grad. Printre aceştia era şi Gill Tescrly. „Maior la 25 de ani 1” gândi, încântat de cariera sa. Dar aceasta im rămase singura sa bucurie. I se lumină din partea Pentagonului unul dintre cele mai înalte ordine militare americane: „Distinguished Flying Cross”.

Cu ocazia înmânării decoraţiilor, Aibbets rosti un discurs înflăcărat – era şi el printre cei care fuseseră distinşi. Iar la sfârşit, anunţă că membrilor „Grupului 509 mixt” li se acordase o călătorie premială la Nagasaki.

A doua zi, în zori, îmbarcându-se pe avioanele lor, „Glory boys”, pic. cau în formaţie strânsă de zbor spre cea de-a doua victimă a lor. Oraşul! îi primi cu priveliştea

deşertului atomic, a cenuşii răscolite de vuit* a ca (Javrelor carbonizate, o imagine de Sodomii distrusă nu de unuia lui Dumnezeu, ci de oameni. Şi mai erau şi cadavrele vii: teniei, copii, bătrâni, rătăceau flămânzi, plimbându. şi – plăgile cavernoase printre mormanele de piatră sticloasă. Se opreau şi-i priveau năuciţi pe cei care păreau ireali de vii în acest peisaj al morţii – aviatorii americani. Niciunul din cei gratificaţi cu această călătorie nu citi ură în ochii victimelor, ci doar o oboseală nesfârşită şi-o durere imensă.

La un moment dat, observară o femeie linără ce venea drept spre grupul lor. Văzându-i Ţinuta neglijentă, ochii holbaţi şi ficşi, se opriră stânjeniţi, gala de ripostă. *i*

— Copilul meu va trăi? li se adresă ea cu un glas vibrând de nelinişte, într-o englezească perfectă. Şi dintr-o mişcare, îşi desfăcu kimonoul.

De-abia atunci îşi dădură seama că era gravidă.

— Pe sânul sting şi mai jos, pe pântece, se întindea o plagă enormă, de culoare brun-sângerie. Era partea pe care o văzuse focul.

— Spuneţi-mi că va trăi! Spuneţi, va trăi, nu-i aşa? Eram pe balcon-… Dar el va scăpa, nu-i aşa?

— Cred că un medic… începu Sewis, dar se opri, ocolind privirea femeii.

— Eu mă întorc pe aeroport! hotărî Ţeserly brusc şi răsucindu-se pe călcâie, o porni cu paşi mari.

După ei (n-a metri, se auzi strigat de Alden.

— La naiba, GUI, stai că merg şi eu.

În curând îi urmară Becchman şi Baylor, iar apoi şi restul grupului.

Tot timpul drumului de întoarcere nu scoaseră o vorbă. Când aterizară pe Tinian, se înserase de-a binelea. O porniră, cu toţii spre bar. Acolo se aflau Aibbets, Hazen Sayette – căci numai Tuscher fusese cu ei – şi doi ziarişti de la „The New York Herald Tribune”.

— Cam repede v-aţi întors, băieţi... Cum a fost? îi întrebă Sayette.

— Fain! se grăbi Sewis să răspundă. Nu cred că vor mai avea chef să se bată cu noi o sută de ani de acum înainte.

În timp ce barmanul umplea al treilea rând de pahare, Alden îi propuse lui Gill o partidă de pocher, iar Sewis şi Wander li se alăturară. Înarmaţi eu două sticle de whisky, începură jocul în camera lui Wander.

Lui Gill îi intra mereu carte proastă. După ce vreo şaso-şapte tururi nu ridicase niciun pont, prinse un full de valeji şi – fiind primul 1» deschidere – spuse „passe-parol”, aruncându-le celorlalţi o nadă. Însă aceştia parolară şi ei. Ultimul la cuvânt fu Sewis. Aruncă trei aşi pe fap.

— Spune, Gill, ce-ai avut? i se adresă el lui Teserly, trăgându-i eu ochiul. l.

— De ce nu decartezi înainte? îl repezi Gill, nervos.

— Cum naiba să decartez înainte, când eu am făcut cărjile?! şi ce-are una cu alta? Te-am mirosit pur şi simplu

— Nu m-ai mirosit deloc!

Gill juca neobişnuit de nervos, încerca să forţeze norocul intrând în cacealmale când nu trebuia. Îşi dădea seama că ar fi bine să se retragă, dar continua să insiste, mărind potul.

La un blaint, nu prinse decât o chintă spartă, dar triplă, apoi plusă peste Wander cincizeci şi cinci de dolari. Alden ieşise din joc, urma Sewis.

— Dă-i tu – se adresă acesta lui Wander –, dacă pierzi plătesc eu.

— Sec – achită Wander.

— De ce te bagi pe mâna lui? îl interogă Gill arţăgos pe Sewis. N-ai plătit, ţine-ţi botul! Ori vrei să ţi-l înfund cu un pumn?!

— Ia-o domol, băiete, că umblu la pistol! se încruntă Sewis, lăsându-se pe speteazza scaunului.

Teserly se ridică, aruncând cărţile şi ieşi lăsându-şi banii pe masă. Se opri direct la bar. Se îmbătă atât de crunt încât la închiedere, barmanul abia reuşi să-l ducă în cameră.

A doua zi, fu trezit de maiorul Alden.

— Scoală, texan arţăgos! îl zgâlţâi acesta. Ce dracu' ai avut ieri?!

— Lăsaţi-mă-n pace!

— Au dat jos împrejmuirea din sârmă. Nu mergi cu noi să vizitezi aza? Am auzit că au o orchestră de jazz formidabilă…

— Nu merg nicăieri, mormăi Gill şi se întoarse cu spatele, trăgându-şi cearşaful peste cap, deşi în cameră era o căldură sufocantă.

Văzând că nu putea să se-nţelcagă cu el, Alden dădlu din mină şi-l trimise la naiba, părăsind încăperea.

Gill încercă să adoarmă din nou, dar nu reuşi. Se îmbrăcă şi hotărî să se dreagă. Îşi simţea capul greu, gura amară. Porni spre bar. Încercând să-şi limpezească gândurile.

Când îl văzu, barmanul îi făcu cu ochiul, dându-i de înţeles că ştie despre ce-i vorba. Îi puse în faţă o ceaşcă mare de cafea, apoi îi prepară un gin-fizz cu multă lămâie, pe care Gill îl dădu pe gât imediat. Sergentul aştepta să fie lăudat, dar Teserly se mulţumi să-i facă semn să-i mai prepare unul.

Ieşind pe aerodrom, constată că acesta era aproape pustiu. Pe ici, pe colo, îşi făcea de lucru câte un om din personalul auxiliar – din „Glory boys", niciunul. Ocoli „Pumpkin Theatre" şi ajungând pe ţărm, se aşeză pe o grămadă de scoici. Îşi scoase cămaşa kaki, lăsând briza să-i mângâio faţa şi trupul înfierbântat.

„Ar fi grozav dac-ar putea pătrunde şi înăuntru" – gândi el şi respiră cu aviditate aerul răcoros. Deasupra, cerul de un albastru marip era punctat de puful alb al

norilor. Şi deodată, în faţa ochilor îi apăru o perdea de nori trandafirii, care se desfăcea încet, prevestind o poartă spre senin. Alună imaginea, trimiţându-şi gândurile spre Cranston Falls.

„M-aşteaptă, probabil să vin în concediu. Da, nu ne-am mai văzut de un an de zile. Dar de-acum înainte, frumoasa mea Kat, vom fi mereu împreună. Războiul s-a terminatvezi ce simplu sună: războiul s-a terminat! Afurisitul ăsta de război care părea e-a-nceput odată cu lumea şi se va termina doar odată cu ea! Bineînţeles, au citit toţi despre mine. Parcă-l văd pe tata umblând cu ziarele prin drugstore, zicând: «Băiatul meu, Gill, nu-l recunoaşteţi?» Acum am un nume. Şi mom…". I se păru că vede aievea ochii mari ai mamei, privindu-l cu asprime, atunci când îl asmuţise pe Nigger asupra lui Jeff, şi – ca şi-atunci, avu senzaţia că, într-adevăr, a greşit undeva foarte grav, dar nu reuşea să-şi dea seama undei

„În definitiv, datorită nouă s-a terminat războiul mai repede, mom" continuă el, ca şi cum s-ar fi adresat mamei sale. Ne vom cumpăra o casă pe lângă Los Angeles, banii strânşi de Katne-ajung, O voi lăsa pe Kat s-o mobileze aşa cum vrea-se pricepe la asta. Cum ne-am certat atunci… Nu ne vom mai certa niciodată, mom. Kat se enervează repede, trebuie să o iei cu binişorul. Voi ceda primul… Oricum, mom, războiul s-a terminat şi asta-i principalul 1.

Încercă să-şi închipuie cum va arăta casa din Los Angeles, să şi-o deseneze în minte, dar în locul acoperişului cu ţigle roşii şi-al verandei zugrăvite în alb, îi apăru imaginea ruinelor fumegânde şi-al pietrelor topite de furia ucigătoare a focului, pentru ca, în clipa următoare, să-i apară o femeie tânără care se aruncă, urlând de durere, asupra unui ghem de carne însângerată şi oase zdrobite. „Dick! Dick! Dick!" îi răsunară în urechi chemările ei deznădăjduite, în timp ce mâinile febrile căutau capul copilului.

Curmă secvenţele, sărind în picioare şi îşi aţinti privirile spre valurile înspumate ce se spărgeau în ţărmul de corali, nepăsătoare, dar din larg i se păru că aude un muget ştiut, ca un urlet ce avea strânsă în el toată durerea din lume.

2

Vestea sfârşitului războiului fu primită de lucrătorii ştiinţifici ai laboratoarelor atomice cu strigăte de bucurie. Experienţele luaseră sfârşit odată cu aruncarea celor două bombe: nimeni nu mai dorea să continue cerceţările asupra unei arme a cărei putere se dovedise atât de distructivă, acum, când se pusese capăt măcelului mondial. Deşi înţelegeau că folosirea armei atomice jucase un rol important în terminarea mai grabnică a războiului cu Japonia, mulţi mărturiseau că se simţeau abjecţi slujitori ai iadului şi personal răspunzători pentru fiecare victimă a Hiroşiniei.

Dar curând trebuiră să constate că forurilor superioare ale Iu] „Manhattan District” nici prin gând nu le trecea să suspende lucrările. Le era în continuare impus acelaşi secret militar, aceeaşi disciplină riguroasă din timpul conflagraţiei. Se ridică un val de proteste: oamenii doreau să se întoarcă acasă cât mai curând.

Din nou fu aruncat în joc talentul organizatoric al lui Patterheimer, denumit acum „părintele bombei atomice” – titlu la care avea însă pretenţii şi Craves. Patty puse în mişcare elocinţa sa, farmecul personal, puterea de-a descoperi punctele slabe ale conlocutorilor. Dar numeroşi savanţi opuseră o rezistenţă dârză şi nu păreau dispuşi să se lase convinşi.

Poziţia lor era în maro măsură determinată de ştirile publicate în diverse ziare, din care reieşea că membrii Congresului cereau păstrarea celui mai strict secret în jurul cercetărilor nucleare şi subordonarea acestora intereselor militare. Îi alarmaseră discursurile pe care le

rosteau numeroşi congresmani şi odată cu aceste discursuri, intrigile politice virzite de Craves, care simboliza pentru ei „geniul rău” al controlului militar.

O mare indignare îi cuprinse pe toţi când citiră declaraţia generalului, făcută la o şedinţă a Congresului, în care afirma că după părerea sa, „moartea provocată de radioactivitate este foarte plăcută”. Cinismul unei asemenea declaraţii era sporit de faptul că tocmai în acea zi, tânărul experimentator Doowcl se sfârşea în chinuri pe patul staţionarului din Los Alamos.

Operând cu o cantitate destul de neînsemnată de substanţă dezagregabilă, Doowel scăpase experienţa de sub control, permiţând, pentru o fracţiune de secundă, înfăptuirea reacţiei în lanţ şi a fost contaminat de radioactivitate. În scurt timp, apărură simptomele „bolii de radiaţii”: mâinile i se umflară ca nişte perne, dureri interne insuportabile, căderea părului şi declanşarea unei leucemii severe, care-l seceră la numai 12 zile de la contaminare.

Î Toate încercările lui Patterheimer se dovediră zadarnice.

— Răbdare! mai aveţi puţină răbdare! Sunt informat din surse demne de toată încrederea că zilele acestea se vor purta discuţii în legătură cu delicata problemă a unui viitor control asupra energiei atomice…

— Ce fel de control? ceru Dodsworth precizări. Pierduse încrederea în fostul său profesor de la Beriteley, pentru care înainte ar fi fost gata, cum se spunea printre studenţi, „să stea un an întreg cu capul în jos”.

— Nu cunosc amănunte. Dar se spline că va fi un control substanţial şi eficient – se eschivă Patty. Cred că aceste lucruri nu sunt totuşi de competenţa noastră. Suntem. oameni de ştiinţă şi nu trebuie să ne amestecăm…

— Am ridicat capacul unui adevărat cazan al vrăjitoarelor de unule, No-ara asumat o mare responsabilitate. Direcţia în care va fi orientată această

imensă foită pe care am descătuşat-o nu poate să lase indiferent pe niciun om de pe glob şi cu atât mai puţin pe noi. Cât despre competenţă…

— Va atrag atenţia că riscuaţi să vă expuneţi la consecinţe politice, în actuala conjunctură, considerentele politice vor, prima asupra tuturor celorlalte.

— Chiar şi celor umane?

Mulţi dintre colegii săi „riscară" totuşi şi Patterheimer se pomeni chemat la Washington.

reu i-am „crescut", eu le-am dat posibilitatea să se afirme, să devină cunoscuţi, să se mândrească că au luat parte la o experienţă absolut unică, istorică… gesticula enervat Craves.

— Am primit zilele trecute o scrisoare plină de imputări de la doctorul în biologie Theodore Gaucha. „Prestigiul dumneavoastră îl datoraţi în primul rând faptului că aţi colaborat excepţional de bine cu moartea" – cită cu amărăciune Patterheimer.

— Prostii! Numai Un debil mintal poate ignora importanţa colosala a muncii noastre!

— Se duce o campanie destul de serioasă în sensul de-a se reda Los Alamos-ul vulpilor deşertului. Cred că problema aceasta ar trebui adusă neîntârziat la cunoştinţa ministrului de război Stimson. Îmi revine o maro răspundere şi eu…

— Stimson nu mai este ministru de război – spuse Craves, cu voco albă.

— Cum?!

— A fost demis ieri după-umiază.

— Imposibil!

După cum se prezintă lucrurile, iată că a fost foarte posibil – zi iubi Craves. Vă spun ce mi s-a relatat şi mie de către alţii. Ieri pe la unsprezece, a avut loc o şedinţă a guvernului sub preşedinţia lui Truman, chiar în problema asupra controlului cercetărilor nucleare. Stimson a

prezentat raportul. A susţinui că păstrarea secretului atomic este imposibilă şi a subliniat că aceasta este şi părerea experţilor. Apoi. a făcut o a doua greşeală: a tras concluzia că se impune încheierea unui acord internaţional în problema atomică şi a propus predarea tuturor informaţiilor pe care le deţinem în prezent asupra cercetărilor nucleare Organizaţiei Naţiunilor Unite. Cu alte cuvinte, să dăm din mână principalul nostru atu. care va cântări probabil greu în noua configuraţie a puterii în lume. Şi cum vă spuneam, după-amiază n găsit po birou comunicarea oficială de destituire.

Patterboinv>r că/n fie gânduri.

Vî înţeleg, eraţi animat de sentimente Ue simpatic faţă de Stimson-... – interpretă Craves tăcerea profesorului. Şi el nutrea o profundă consideraţie pentru dumneavoastră

— Părerea mea este că Stimson are totuşi dreptate – spuse Patterheimer, clătinând din cap, gânditor.

Generalul îl privi stupefiat.

— Vă referiţi...

— Vă rog să-mi daţi voie să continui. Ştiinţa nu poate fi închisă între graniţe – nici noi, nici altcineva nu are puterea să o facă. Orice savant înzestrat cu o minte pătrunzătoare şi având la dispoziţie o tehnică adecvată, din orice colţ al globului pământesc, poate investiga natura şi poate afla tot atât de bine tainele ei ca oricare altul. Natura nu este nici rasistă şi nici naţionalistă, ea este un exemplu de democraţie perfectă, ca să spun aşa. Marele secret ştiţi care a fost, domnule general? Chiar bomba! Odată cu fumul exploziei s-a risipit şi secretul. E destul ca cineva să răsfoiască ediţia din 1943 a lui „Minerals Ycarbook" pentru a descoperi „secretul". La pagina opt sute şi ceva, pare-se opt sute douăzeci şi opt, nu mai reţin exact, stă scris că extracţia de uraniu a fost stimulată în 1943 de un program de stat şi că mari cantităţi de uraniu

au fost folosit-o în laboratoarele de fizică pentru cercetarea izotopilor de uraniu. Mai mult: se spune că cea mai mare parte a datelor sunt „îngropate” în arhivele secrete ale ministerului de război. Ce părere aveţi de toate astea? râse Patterheimer.

— Nu mă îndoiesc că cele spuse de dumneavoastră sunt perfect reale. Dar nu aţi ţinut seama de o anumită situaţie pe care cu, în schimb, sunt obligat să o iau în considerare, fiindcă ea se impune.

Craves îl privi în ochi pe profesor şi continuă:

— Domnule Patterheimer, trebuie să fiţi conştient că mâine, după acest război, lumea nu va maiarăta la fel. Poate, niciodată. Înţelegeţi ce vreau să spun? Acum, problemele se pun deja altfel. Prietenii de astăzi pot deveni inamicii de mâine, Iar confruntarea nu va fi mai puţin dură. Avem un imens atu şi este bine să-l păstrăm cât mai mult. Şi posibilii adversari din viitor sunt sigur că au înţeles aşa cum trebuie lecţia Hiroşimei.

— Vreţi să spuneţi că a şi început competiţia atomică?

— Nu este vorba de „competiţie”… Din fericire, suntem singurii care

deţinem secretul fabricării bombei. Este un fapt. Trebuie să ridicăm însă un zid gros în jurul acestui secret, fiindcă nu este deloc exclus ca ruşii să concentreze importante energii „subterane” pentru a ni-l fura.

— Nu ştiu – care sunt informaţiile dumneavoastră privind stadiul cercetărilor în domeniul. energiei nuclearo în Rusia… Nu cred că este total exclus ca ei să fie capabili de a le continua până la capăt. Este primejdios să le subestimăm posibilităţile…

— Economia distrusă de război nu ic va premiic investiţii masive în cercetare, cel puţin cinci ani de acum înainte. În plus. n-o «„serve de uraniu.

— În orice bibliotecă ştiinţifică puteţi găsi raportul

geologului Bernadski, publicat încă în 1921. Rusia dispune de mari zăcăminte de uraniu.

— Şi atunci ce propuneţi? Care este ieşirea din această situaţie?

— Am câştigat un avans important. Sunt necesare eforturi pentru menţinerea lui.

— Perfect.

— Pe de altă parte, pentru a preveni o surpriză şi a cunoaşte la timp forţa rivală potenţialmente exprimată, sugerez – eu nu sunt un om politic – organizarea unor patrulări aeriene permanente, cu aparataj ultrascrisibil. Căci nicio bombă atomică nu poate să explodeze în vreun punct al globului pământesc fără a-şi lăsa „urmele" în atmosferă: norul radioactiv. Sper că am fost just înţeles…

Sunteţi un om excepţional 1 se entuziasmă generalul.

Patterheimer îi păstra lui Craves o mare recunoştinţă. Nu uita cui îi datorează rămânerea în postul de director al Los Alamos-ului, post care-i aduse renumele de „părinte al bombei taomice" şi celebritatea mondială. Şi generalul părea să accepte cu mărinimie recunoştinţa profesorului. Ideile lui Patty deveneau repede ale sale. Doar şi el revendica paternitatea bombei 1

3

Singurătatea malului de corali începu să-l atragă pe Gill ca un magnet Venea acolo aproape în fiecare zi, după ce-şi îndeplinea puţinele, acum, obligaţii ale serviciului. Se aşeza pe conglomeratele de scoici, cu ochii aţintiţi undeva într-un punct imaginar de pe suprafaţa vălurită a oceanului, îşi trimitea mereu gândurile departe", la Cranston Falls, scruta viitorul alături de Katherine, dar imaginea se sfărâma mereu şi în minte îi reveneau amănunte dintr-un trecut foarte apropiat.

Devenise tăcut. Voioşia lui tinerească parcă îngheţase, surâsul nu-i mai lumina decât arareori faţa. Purtarea lui părea stranie băieţilor. Când unul dintre

„Glory boys” îl întrebă de ce dracu’ se congelase aşa, Teserly îi răspunse că s-a săturat de Tinian şi că vrea să se întoarcă acasă. Aceasta era de altfel dorinţa tuturor şi preferatul subiect de discuţie la bar Gill lua în continuare parte seara la partidele de whisky şi apoi de pocher, însă locul veseliei sale expansive fusese luat de o nervozitate pe care nici el însuşi nu şi-o putea explica. Şi nici nu căuta să şi-o explice, o constata doar.

Un eveniment veni să mai învioreze viaţa monotonă a grupului. La cererea insistentă şi bine argumentată a colonelului Aibbets, la Tinian fusese adusă cu un avion special trupa de Jazz a lui Spike „Sugar” Jolinnes. De astă dată, rolurile se inversară: „vecinii** – cum erau numiţi membrii celorlalte unită (i aeriene staţionare la Tinian – năvăliră cu toţii pe aerodromul care înainte le fusese inaccesibil datorită împrejmuirii de sârmă ghimpată.

Spike „Sugar” Johnues îşi începuse cariera în subsolurile Chicago-ului, în timpul prohibiţiei, care alungase nu numai alcoolul, ci şi jazz-ul în „subterane”. Cunoscuse gangsteri şi chiar pe celebrul Alphonso Capone în persoană. Aproape cinci ani cântasc în orchestra de acompaniament a lui Bing Crosby, dar talentul şi orgoliul îl determinaseră să-şi pună la punct propria lui „trupă”. Discurile sale se vânduseră în sute de mii de exemplare, ceea ce îl făcu foarte cunoscut.

Pe tot parcursul concertului, atmosfera din sală a fost foarte „hoţ”, băieţii fluierând fără încetare şi aplaudând cu frenezie, în timp ce cântăreţul îşi ştergea faţa cu un prosop şi anunţa o nouă piesă, care le amintea băieţilor de vremurile când nu îmbrăcaseră încă uniformele kaki, ci plimbau fetele la balurile de cartiere din New York, Chicago, Detroit, Dallas.

Mult aşteptata plecare în patrie veni în cele din urmă. Gill era pliu de speranţe şi-şi recăpătase buna dispoziţie. Curând după ce le fu anunţată oficial vestea,

părăsiră definitiv baza de pe Tinian, decolând spre patrie. Nimeni nu ştia însă care era ţinta finală a călătoriei. Întrebat de Sewis, Aibbets refuzase să facă vreo precizare, dându-lo de înţeles că vor rămâne şi pe viitor împreună. Dar acest amănunt îi preocupa prea puţin acum. Important era că scăpau de condiţiile grele de pe Tinian. Şi mai era ceva: sosirea în patrie însemna pentru ei culegerea laurilor cuveniţi învingătorilor – onoruri, interviuri, declaraţii.

Pilotând al său „Quinte Floche" spre San Francisco, Gill revedea fugitiv momente din viaţă. ICatherine îi surâdea de pe pereţii carlingii. Şi-o închipuia la Cranston Falls, în casa părinţilor lui, ajutând-o pe moiu la treburile casei, mergând cu Margaret pe plantaţie şi la Big Kiver. „Cum or să se mai bucure când or să mă vadă! –… Un an şi jumătate… Război idiot! Tata, Margaret, unchiul Philip, dar mai ales mom… O să le povestesc cum m-am întâlnit tocmai la marginea pământului cu pastorul…

Seara, pe terasă, când va mirosi atât de frumos a iarbă proaspătă…"

Dar în loc să-şi imagineze scena, văzu aceeaşi casă în ruine fumegând-o care i se arătase pe malul oceanului. Şi din mijlocul ruinelor se înălţa o coloană uriaşă de foc şi fum, ce se roţunjea în formă de ciupercă.

Scutură capul, risipind vedeneia şi se gândi la Kat şi la casa pe care

e vor cumpăra din economiile lor. „Va avea o terasă mare – îşi spuse.

O terasă pe care poţi să stai seara, când acrul din California este atât de plăcut şi răcoros, eu o sticlă de whisky la îndemână şi să uiţi… Să uiţi".

„Sigur că va fi mândră să mă vadă cu „Distinguistied Flying Cross".

La 25 de ani maior, un nume în „Air Force", printre cei mai buni piloţi militari ai ţării… în definitiv, noi am contribuit la… Mai dă-o dracului de armată! Oricare m-ar

primi cu braţele deschise. Probabil că Io Sau Francisco mă aşteaptă deja ziarele, fotoreporterii… *La* urma urmei, totul o O. K!”

În scurt timp, formaţia de „B-29” ateriza pe primul aerodrom din (ava, la Roger Field, în apropiere de San Francisco. Constatară imediat că nu erau aşteptaţi de niciun fel de onoruri şi nici măcar de un singur fotoreporter. Gill însă îşi auzi numele strigat şi, întorcându-se, văzu un sergent alergând spre el.

— O telegramă – îl anunţă acesta, apropiindu-se gâfâind. Am primit-a după ce decolaseţi de pe Tinian.

Teserly o desfăcu înfrigurat.

„Îţi anunţăm cu durere moartea mamei stop. Am înmormântat-o ieri stop. Fii-tare stop. Tata, Margarct, Kat”.

Reciti telegrama, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Mâinile începură să-5 tremure. împături încet hârtia, căutând parcă anume să-i respecte dungile.

Pedeapsa începe – spune el dintr-odată, ca şi cum ar fi constatat un lucru de care-i fusese mereu teamă, dar pe care nu îndrăznise să şi-l mărturisească. Va trebui să plătim cu toţii – mai spuse el, cu glas sufocat.

Alden şi Baylor, care se aflau lângă el, înţeleseră imediat la ce face. aluzie. Se retraseră, înapoi spre avioane, căutând să nu-i deranjeze. Nu schimbară între ei niciun cuvânt, ca şi cum n-ar fi. auzit nimic-Gill rămase singur în mijlocul pistei de beton. Nu se putea gândi la nimic, căci mintea sa refuza să înţeleagă că aceea pe care o vedea înaintea ochilor, puţintică la Irup, cu ochii mari, sfioşi şi buni, mereu tăcută, temându-se parcă să supere pe cineva, nu mai era. Da, mom nu mai era. n-avea să-l mai mângâie, trecându-i mâna prin păr şi el, ca străbătut de un fluid magnetic, să simtă cită dragoste se revărsa din această atingere. Şi nici Cranslon Falls nu mai putea fi la fol şi nici întreaga lume nu mai putea fi la fel.

Făcu câţiva paşi, mecanic, şi – ca şi cum puterile l-ar fi părăsit – se aşeză pe iarbă. Din ochii pe care imaginea lui mom nu-i părăsea, începură să se rostogolească în tăcere boabe mari de lacrimi.

Alden îi informase pe Aibbets şi Scwâs despre telegramă şi toţi trei st îndreptau acum spre el.

— Hai. Gill, ridică-te – îl invită Aibbets. ştiu, e dureros, dar nu poţi schimba lucrurile… Pe fiecare dintre noi îl aşteaptă o dată această durere. Haide, Gül, peste un sfert de oră decolăm.

— Nu decolez! izbucni Teserly. Nu vreau să mai zbor. Nu mai vreau să văd vreodată avioanele astea blestemate!

— GUI, nu fii copil! Ce legătură are una cu alta…

— Voi mi-aţi ucis mama! şuieră Teserly şi în vocea lui vibră ura.

— Ascultă, Teserly, nu depăşi limite!… – rosti Aibbets sever. Do altfel, nu pricep ce vrei să spui… adăugă el, schimbând brusc tonul.

— Dragă Gill, crede-mă, te înţelegem… interveni Alden.

— Nu am nevoie de înţelegerea voastră!

— Măi băiete, începu Sewis, viaţa are un curs implacabil. De când venim pe lume ştim că odată va trebui să o şi părăsim. Asta-i… Doar ai văzut de-o mie de ori moartea cu ochii! Eu nici nu mă mai gândesc… Puteai să te aştepţi la asta. Ştii bine: cancerul nu iartă…

— Cum? Cancer? De unde ştii că moro…

Aibbets îi aruncă o privire severă lui Sewis şi se grăbi să explice:

— Da, Gill, mama ta a fost bolnavă de cancer uterin. Primisem o telegramă pentru tine, dar… Sayette a fost de părere că ar fi mai bine să nu ţi-o înmânăm. Şi cred. că avea dreptate: era în ajunul „zilei celei mari”. Te putea surescita şi…

Teserly se ridică de jos fără să le mai arunce măcar o

privire şi se îndreptă încet spre avionul său.

Peste puţin timp, formaţia de bombardiere „B-29” a „Grupului 509 mixt” decola de pe aerodromul Roger Field. Urmând ruta. imprimată de „Enola Guy” străbătură spre sdd aproape întreaga Californie, traversară Arizona şi ajungând în sud-estul statului New Mexico, aterizară pe baza militară Roswell, nu departe de pustiul Alamogordo, care văzuse primul focul atomic. Baza de la Wendover Field, în nordul statului Utah, unde făcuseră primele antrenamente, avea acum o altă destinaţie. Acolo urmau să se experimenteze rachetele „V-1”, cele cu ajutorul cărora Hitler juraso să radă Anglia de pe suprafaţa pământului, dar care acum căzuseră în mâinile americanilor, odată cu principalul lor constructor: von Braun.

Pe tot parcursul acestei ultime etape a călătoriei, Gill nu scosese niciun cuvânt. Acceptă în tăcere camera care-i fusese repartizată şi nici măcar nu se interesă despre ce avea să se petreacă cu ei de-acum înainte, cu toate că atmosfera de la Roswell îi contrariase pe toţi… Vecin cu el, Alden îl vizită.

— Tare mi-e teamă că am scăpat de dracu’ şi-am dat de taică-său – îşi mărturisi maiorul îngrijorarea. Iarăşi conspiraţie, iarăşi sârmă ghimpată… Nu poţi afla nimic de la nimeni, toţi şi-au pus lacăt la gură.

Gill îl privea absent, ca şi cum nu l-ar fi auzit. De-abia când acesta vorbi din nou, tresări uşor.

— Mi se pare că o să avem un nou comandant. Mi-a mirosit mi» ceva… I-o Aibbets l-a aşteptat un colonel cu mutră de cioară. Aibbets arăta spre avioane şi nu ştiu ce naiba-i tot spunea. Apoi au intrat amândoi în comandament. Al nostru i-a făcut loc… Nu prea obişnuieşte Aibbets aşa ceva.

Presupunerile lui Alden se confirmară a doua zi. Colonelul Aibbets prezentă membrilor „Grupului ’509 mixt” pe noul lor comandant, colonelul Samuel Anchard şi-

i informă cu emfază că el va prelua comanda unei unităţi de turboreactoare.

— Sunt mândru că am fost pus în fruntea unor aviatori atât de glorioşi – Îşi începu Anchard discursul. Colonelul Sayette mi-a vorbit desp Re fiecare dintre voi. Cunosc faptele voastre de arme din trecut şi mai cu seamă cele recente, istorice. La numele binemeritat de aşi", vi s-a adăugat aceia, legitim, de... Victory boys". Toate acestea îmi sunt cunoscute şi ele constituie meritul vostru incontestabil şi al predecesorului meu. Îi mulţumesc colonelului Paul Aibbets pentru aceasta. Dar noi trebuie să constituim o unitate model a „U.S.A.A.F". căci America mai are încă nevoie de noi. Vreau să vă anunţ de la bun început că voi pretinde o disciplină de la care nu voi admite nici cea mai neînsemnată abatere. Orice iniţiativă de grup. orice activitatte în afara celor de serviciu, trebuie să aibă în prealabil aprobarea mea. Am fost investit cu dispoziţii speciale în acest sens. De azi înainte, insigna obişnuită va dispare de pe uniformele voastre. Veţi trece imediat pe la comandament pentru a primi, nominal, altele noi. Să fiţi mândri de ele! Numai voi aveţi cinstea de-a purta asemenea insigne.

Teserly îl ascultă impasibil pe noul său comandant. Şi. mecanic, se îndreptă împreună cu ceilalţi spre clădirea cenuşie a comandamentului, pentru a-şi primi insigna. Un zâmbet de ironie amestecată cu amărăciune S se întipări pe faţă când o văzu. Două fulgere străpungeau ciuperca. exploziei atomice. „Deci de-acum înainte tot asta-". gândi şi în faţa ochilor revăzu imaginile calcinate de la Nagasalti. „Ce dracu' nu ne mai dau odată drumul în concediu!" – se enervă Gill.

— Ei, băiete, ce zici? îl întrebă Wander, arătând spre noua insignă.

— O meritătm.

Inflexiunile puţin ironice ale vocii lui Teserly nu-i

scăpară lui Wander şi acesta-l privi curios:

— Cred că-mi dau seama ce-ai vrut să spui.

— Întotdeauna-i avut o minte sclipitoare.

— Ascultă Gill, am un prieten bun acolo, la mine acasă – Tom st cheamă şi ne ştim de la cinci ani. Am primit vesti de ia el, e bine sănătos la baza din Carolina de Nord şi aşteaptă să ne vedem. A citit despre mine-n ziare şi mă binecuvântează. Ştii de ce? Pentru că s-a sfârşit războiul Unitatea lui era pregătită pentru o eventuală debarcare în Japonia. Ai critice spun ziarele despre Stimson? Calculase pierderile ia peste 200.000 de morţi! Îţi dai seama? Două suto de mii de băieţi care nu şi-ar mai îi văzut casa niciodată, murind la douăzeci de ani pentru că blestemat" iia de galbeni nu voiau să înţeleagă că au pierdut partida! Şi Tom ar i, ost unul dintre ei. Aşa că termină cu prostiile astea! Şi-ţi mărturisesc, orice-ai spune tu, că sunt al naibii de bucuros că „Enola Gay" şi-a atins ţinta şi că războiul ăsta afurisit s-a sfârşit. Asta-i.

În u-Uliii din zile, colonelul Shrnuci Anchard îi adună din nou pe aviatorii „Grupului 509 mixt", comunicându-le că li se acordă o permisie îndelungată pentru odihnă. Apoi maiorul Jim Nynahan, care-l înlocuise pe Hazen Sayette şi-oficial ocupa funcţia de ataşat de presă al grupului, îi instrui pe „Victory boys" cu privire la ceea ce aveau voie să vorbească în legătură cu misiunile lor şi cu ceea ce le era absolut interzis să declare cuiva.

De altfel, băieţii simţiseră că se pregătea ceva, Nynahan le întocmiso biografii presărate din belşug cu fapte de arme, iar un fotograf le făcuse poze de mărimea unei cărţi poştale. Lui Jim însă nu-i plăcuse cum îcşiso Gill în fotografie şi o cenzură.

— Arăţi de parcă-ai fi venit de la o înmormântare – obiectă maiorul, chemându-l pe Gill la el şi arătându-i poza.

— Se prea poate… replică Gill, indiferent.

— Un „Victory boy” nu poate să arate aşa. Adu-mi toate fotografiile în care eşti singur. O să aleg eu…

Gill se execută şi maiorul se arătă entuziasmat de una dintre fotografii. Dar Teserly obiectă:

— Stau cu o cravaşa’ pe genunchi. Ce.ro t are… Un aviator…

— Foarte bine! E simbolic: caravaşarea japonezilor I – N-are rost…

— Tot ceea ce spun eu are rost. băiete. Fiindcă cunosc mai bine decât oricare altul ce aşteaptă americanii de la nişte tipi ca voi. De-aia sunt aici. În fotografia asta arăţi ca un adevărat erou. Aşa te vor John şi Mary Smith. Pricepi? Să nu uiţi asta.

4

În trenul spre Dallas, Gill nu-şi mai găsea locul: se întorcea acasă. Petrecu cea mai mare parte a timpului nu pe bancheta din compartiment, ci pe coridor, privind pe fereastră locurile pe lângă care trecea. Şi aerul şi cerul parcă erau altfel, aici, în Texas. „Eşti acasă, îşi spuse, încleştându-şi palmele pe bara de alamă lucioasă de sub fereastră. Eşti acasă”.

Când trenul intră în gară, Gill îşi zări fratele pe peron şi îi făcu semn cu braţul, aşteptând oprirea. Pe când îşi ridica valiza şi se pregătea sa, pornească spre ieşirea vagonului, observă că Jo nu era singur. Chiar în spatele lui, aproape lipii de Impui mătăhălos al acestuia, se afla un băiat care i se părea vag cunoscut. Un băiat cu părul ciufulit şi cu pantalonii din dot; albastru prea scurţi, în buzunarele cărora îşi înfundase adânc mâinile. Brusc, Gill simţi o durere în piept, care aproape că-i tăie răsuflarea şi-l făcu să se reazeme de uşa compartimentului.

— Coborâţi? îl întrebă un bărbat înalt. Gill aprobă din cap, făcându-i omului loc. Îşi ridică apoi valiza şi se îndreptă spre ieşire, încercând să-şi explice starea care-l cuprinsese. Coborî pe peronul pietruit cu macadam de

culoarea oţelului şi se îndreptă spre fratele său, căutându-l din ochi p «băiat. Dar acesta dispăruse, doar Jo îi aştepta, fluturând câteva ziare şi /îmbind cu gura până la urechi.

— Bravo. Gill! Un adevărat Teserly, ce mai! îl primi acesta, emoţionat-Gill îşi lăsă valiza. jos şi-şi îmbrăţişa fratele.

— Ce-i cu tine, Gill? – îl întrebă Jo, privindu-l cu atenţie. Eşti palid. Te pomeneşti că nu ţi-a priit războiul… continuă el, râzând.

— Ascultă, Jo, zise Gill, trecându-şi mâna peste frunte, era adineauri aici, lângă tine, un băieţel. În nişte pantaloni de doc şi-o cămaşă de flanel, în carouri…

Jo ridică uimit din umeri.

— Ce băieţel?! O fi fost. Poate că aştepta pe cineva…

Gill dădu din mână

— Şi ce-i cu el?

— Nimic, Jo… Doar că mi se părea cunoscut… Biata mom.

— N-am reuşit s-o salvăm. Am adus-o la mine, au vrut s-o opereze, dar era prea târziu… Doctorul vorbea ceva de cancer generalizat.

— N-am ştiut nimic. Câinii ăia pur şi simpla nu mi-au dat telegrama. Ca să nu… Ani aflat de-abia când am sosit la San Francisco. A doua telegramă. Plecasem de la Tinian.

— Ce mult o iubea pe Kat!… Nici n-a vrut să vină fără ea la Dallas. Da, mom nu mai este…

— Nu. – mi vine să cred… – zise Gill şi ochii îi străluciră de lacrimi.

— Cel puţin să fii apucat să te vadă erou, publicat în toate ziarele din Texas.

— Nu, mai bine nu! făcu Gill, izbucnind în hohote de plâns.

— Gill! Ce-i cu line, Gill? Linişteşte-te I îl rugă Jo.

— Mai bine, Jo, mai bine… – murmură Gill, ştergându-şi lacrimile.

— Hai, Gill, nu fii copil! Ce să facem?! Asta ne e soarta… împotriva yvi A. W teoţi lupta, băiete…

Gill tresări şi-şi privi fix fratele.

— Dar poţi. să n-o accepţi, Jo.

Astea-s mofturi… Hai să mergem. Bidicând valiza, Jo porni înainte.

Teserly îşi urmă fratele şi ace ta îl conduce la Un Chevr Aie* nou-nouţ. a cărui vopsea bleu-ciel sclipea în >. arc

— Tip ’46 – spuse Jo mândru. Am primit-o de la reprezentanţă pentru reclamă. Dar cu raţionalizarea benzinei… Acum, după război, sper să se termine şi cu asta…

— Nu te-ai mai putut restabili după povestea aia cu armele?

Jo oftă cu năduf.

— Bandiţii! M-au ruinat! zise el cu ură şi automobilul demară în scrâşnitul pneurilor.

— Socrul tău cum stă?

— E pe drojdie, lua-l-ar dracu’ de zgârcit.

— Unde-ai pus ziarele? se interesă GUI.

— Acolo, pe bancheta din spate. Le-am cumpărat în dublu exemplar, lâine că cel puţin tu ai reuşit în viaţă. Margaret…

— Ce-i cu Margaret?

— Speram toţi s-o vedem măritată… A vrut s-o ia unul de la gara Cranstdn Falls, urât şi cu-n copil după el pe deasupra.

— Şi?

— N-a vrut Margaret. A spus că nu-i ea pentru aşa ceva şi la umtaurmei avea dreptate. Nu-i o femeie de lepădat. Zbârnâie plantaţia sub mina ei!

— Pe-acolo cum mai merg treburile?

— Până acum destul de bine. Cu războiul, bumbacul ajunsese la doi dolari balotul, dar cred că o să mai scadă la

preţ

Gill oftă.

— Război… începu să răsfoiască ziarele, l-a să vedem ce mai scriu ăştia…

— Eşti un om făcut, îţi spun eu! Unchiul Murray a ştiut să te sfătuiască. Mai ştii ceva de el?

— Nu.

— Când a murit mont, i-am trimis şi lui o telegramă; dar nici măcar nu ne-a răspuns. O fi supărat de ceva?

— Habar n-am.

Gül privea fotografia din care, în ţinută de paradă, cu o cravaşa în mâna dreaptă, zâmbea încrezut şi arogant maiorul Gill Teserly. Însoţită de o biografie brodată în fapte de arme şi o frumoasă caracterizare a firii sale vesele şi expansive. Articolul fusese publicat în toate ziarele din Texas, într-unele chiar pe pagina întâi.

Când, peste puţin timp, intrară pe artera care lega Crans ton Falls de autostradă, avu surpriza să vadă, adunată la marginea oraşului întreaga populaţie. Oamenii purtau pancarte în mâini şi stejarul care umbrea partea dreaptă! şoselei era împodobit cu batiste galbene, legate de ramuri. O baladă americană spune povestea unui bărbat care, săvârşind o a. ptă groaznică. fusese condamnat la mulţi ani de închisoare, departe de soţia sa. Când ieşi din închisoare – după ce-şi ispăşise pedeapsa – omul se gândi că femeia poate s-a recăsătorit şi nu mai vrea să ştie de el. Aşa că-i trimisese o scrisoare, anunţând-o că va sosi cu autobuzul de ora şase. În caz că femeia mai voia să-l vadă. nu trebuia decât să lege o batistă galbenă de-o creangă a copacului din staţia de autobuz. Dacă nu va vedea batista legată, el va şti că este mai bine să-şi vadă de drum şi nici măcar nu va coborî din autobuz. Peste câteva zile, oamenii care aşteptau autobuzul în staţia respectivă, erau uimiţi să vadă toate crengile copacului de acolo împodobite cu batiste galbene. Iar după ce autobuzul

sosi, doi oameni se îmbrăţişară îndelung, eu lacrimile curgându-le pe obraji. De atunci, cel plecaţi departe sunt aşteptaţi cu batiste galbene legate de stâlpul porţii.

— Te-am rugat doar să nu o anunţi pe Kat 1 – îi impută fratelui său, dar fără severitate în glas.

— Au aflat înaintea mea. I s-a telefonat primarului de la unitatea ta şi el a organizat toată chestia asta. Aşa că… Nu mai avu timp să continue, căci cei care-l aşteptau pe Gill se apropiară de ei.

Între timp, Gill remarcă silueta lui Kat, apoi îi zări pe Tom, Margaret şi unchiul Philip. Stăteau toţi patru în faţă, cu braţele încărcate de flori, ca de altfel şi cei din jurul lor.

Îndată ce automobilul se opri, sute de voci începură să cânte o veche melodie country texană, dar al cărei refren era adaptat în aşa fel încât suna: „Bine-ai venit, Gill, erou american şi fiu al Cranston Falls-ului”. Se agitau pancarte pe care stătea scris cu litere mari: „Welconie home.

Teserly”. 1

Katherine alergă spre automobilul pe care Jo, din teamă să nu-i fie zgâriat de cineva, îl oprise la vreo 20 de paşi de masa de oameni şi Gill sări să o întâmpine. Îmbrăţişându-se, se sărutară fără să le pese de cei din jur. Veni la rând Tom, căruia îi dăduseră lacrimile şi apoi Margaret. În cele din urmă, făcând semn cu mâinile pentru a cere linişte, primarul Brison îşi începu discursul:

— Locuitorii urbei noastre, al cărui frumos renume l-ai făcut şi mai cunoscut în Texas şi deci în întreaga Americă, se mândresc că al nostru Cranston Falls a dat un asemenea erou. Gloria ta, despre care scriu toate ziarele, va fi şi gloria oraşului nostru. În semn de recunoştinţă pentru cinstirea pe care ne-ai adus-o, am hotărât să te alegem „cetăţean de onoare” *i*

După co sfârşi de rostit această frază, primarul ridică

braţul drept şi oamenii izbucniră în urale.[11]

— Tot în senin de recunoştinţă, am iiotărât ca şcoala în care ai io –, văţat să-ţi poarte numele! Şi din nou braţul primarului ţâşni în sus, iae elevii celor două „elementary-school”, aliniaţi pe partea stângă a şoselei, intonară. refrenul: „Flowers for the comin soldier”. 1

Luară apoi cuvântul noul pastor Bearle, un bărbat tânăr şi înalt, Miles, proprietarul celor zece drugstorc-uri din oraş, şi Tom. Cu acesta din urmă. manifestaţia se încheie. Toţi îi oferiră flori lui Gill şi automobilul încărcat cu familia Tescrly demară în urale şi chiote.

Cu braţul pe după umerii lui Kat, Gill ascultase tăcut cele trei alocuţiuni când cncrvându-se, când abia stăpânindu-se să nu izbucnească în râs. Dintr-odată, se gândi că totul nu-i decât o mascaradă, pusă la calc de Sayette, sau de cel care-i luase locul, Nynahan, la fel de falsă ca şi zâmbetul trufaş din fotografia cu cravaşa. Fără să vrea, se pomenise că-l caută cu privirea pe băiatul pe care-l zărise pe peronul gării din Dallas, ca şi cum ar fi ştiut că acesta trebuie să se afle acolo, printre elevii bine pieptănaţi şi îmbrăcaţi în haine de duminică.

În automobil, în drum spre casă, se lăsă copleşit de fericirea de-a fi din nouă lângă draga lui Kat. Simţea un fluid de viaţă, de putere, de voioşie emanând din ea. – dar mai ales de speranţe pentru viitor. „Este tot ce mi-a mai rămas – gândi el – dar este lucrul cel mai. important din lume”.

Zilele se scurgeau pline de fericire. Gill le trăia intens, temându-se parcă să nu se sfârşească. Aproape că nu se mai despărţea de Katherine. O pieptăna, îi aducea dimineaţa micul-dejun, hrănind-o ca pe un copil, o urca scările în braţe şi tot pe braţe o purta la Big Biver. Nu mai exista nimeni în jurul său în afară de Kat.

Tot ce se petrecea acum în casă era ceva nou pentru

11 Bine ai venit acasă, i'eseriy.

Margarct. Nu cunoscuse niciodată dragostea, inima ei nu se înfiorase niciodată de apropierea cuiva, nu ştia ce înseamnă să te simţi fericit doar, zărind un zâmbet pe chipul iubit. Viaţa o croise aşa cum era, dură, aspră, rece şi calculată. Sufletul i se înăsprise ca un un copac lipsit de sevă.

Dragostea Katherinei pentru Gill o lăsa indiferentă, căci considera normal ca o femeie să fie supusă bărbatului. Dar felul în care se comporta Gill o scârbea şi o scotea din sărite. Crescuse printre bărbaţi greoi şi neciopliţi, care-şi măsurau bărbăţia în înjurături şi bădărănii, care nu ştiau ce-nseamnă tandreţea. O invidia pe Katherine, acumula ură şi într-o zi, oemaipulându-se stăpâni, izbucni.

După masa de prânz, Gill o luase pe Kat în braţe pentru a urca scara ce ducea din sufragerie la etaj, când Margaret se repezi după că.

1 Flori pentru soldatul care se întoarce.

— Mai bine ţi-ai pune cucoana să-mi dea o mână de ajutor!

Gill se întoarse şi citi o ură cumplită pe înja congestionată a sorel (ui. tară să-şi dea bine seama ce face, o pocni peste faţă.

Lucrurile, se petrecură atât de repede şi de neaşteptat, încât loji rămăseseră înlemniţi. Primii] îşi reveni Tom:

ţţie dracu’, băiete…

Margaret se răsuci pe călcâie şi, fără să scoată un cuvânt, fugi în camera sa. Gill îşi luă soţia în braţe şi porni eu ea pe scara care trosnea uşor sub paşii lui.

Este îngrozitor ce-ai făcut! reacţiona Katlierinc când ajunseră sus. Ou-te imediat şi cere-i iertai e!

— E geloasă pe tine! E nebună! A înnebunit de-a binelea!

— Du-te. imediat şi cerc-l iertare! insistă Katlierinc

pe un ton categoric, arătând eu mina spre scară. Dar văzând că el rămânea nemişcat, încercă să-i explice: Da, o geloasă, e normal să fie geloasă! Pune-te în situaţia el, Gill! Ce bucurii arc Margaret de la viaţa asta nenorocită?! Chiar dacă n-ar fi fost vorba de sora ta, tot n-ar fi trebuit s-o faci Din înţelegere omenească, din milă, dacă vrei.

Giii se întoarse spre ea şi faţa lui exprima o asemenea durere, imit Katlierinc îşi duse speriată mina la gură.

— Nu lipii ştiu ce înseamnă mila, Kat – rosti el rar, cu voce surdă.

Mi-au smuls-o alţii din piept şi mi-au călcat-o-n picioare I

— Bine, atunci mă duc cu ta ea – şopti Katlietrine şi se îndreptă spre scară.

Gill întinse braţul şi o opri.

— Nu! Aşteaptă puţin! O să-i cer iertare.

— Acum, Gill! Te rog! N-o lăsa să plângu. Ai jignit-o înfiorător. E sora ta mai marc-., ai lovit-o faţă de mine. din pricina mea.

Gill obţinu în cele cele din urină iertarea surorii sale, dar numai după ce Katlierinc şi Toni veniră să o roage şi ei.

Treptat, viaţa îşi relua vechiul curs în casa Ţeseri/. Katlierinc şi Gitl căutau acum să fii o mai reţinuţi în manifestările lor de tandreţe când” Margaret era de faţă, dar aceasta îşi dădea seama că se fereau de ea în cele din urmă, Gill nu mai putu suporta situaţia.

— Ce-ar fi, Kat, să ne cumpărăm o maşină? o întrebă el într-o zi.

— Poate c-nr trebui să aşteptăm să apară modele noi… Tu ec-ar vrea, să luăm?

— Cred că un Chevrolet. I (toi atât de luxos ca şi un lâuicu şi e mai ieftin.

Da, e o maşină frumoasă, comodă…

Căzură de acord să aştepte apariţia noilor tipuri. A

doua zi plecară la Oailas pentru a-i cere lui *io* să le împrumute Doge-ul, lui rămânându-l chevrolel-ul de reclamă.

25?

Nebunul din Brent – c. a

...

— Îl năşiră în biroul reprezentanţei lui „General Motors”. În timp CC-i comunicau propunerea, acesta se lovi cu palma peste frunte, exclamând.l

— Idiot! Da, da, idiot – insistă el, văzându-se privit cu uimire, şi făcând legătura cu secretara, îi ceru să trimită imediat după un fotograf, şi să-i dea firma la telefon.

— Ce se întâmplă, ai înnebunit subit? îl întrebă Gill, râzând.

tăveţi legătura cu domnul Morrison! îl anunţă *pe Jo* secretara.

— Alo? Domnul Morrison? Jo Teserly. Am o chestiune pentru dumneavoastră.

— Domnule Morrison, aţi auzit, fără. Îndoială, de pilotul de la Hiroşinia?!

— Niciun Aibbets! E Gill Teserly, fratele meu. Maiorul Gill Teserly, decorat cu „Distinguished Flying Cross”. Da, exact, toate ziarele au scris despre el. Da, este fratele meu, Gill. A fost primit în Texas ca un erou, aţi citit şi dumneavoastră... S-au repezit şi cei de la „Chrysler” şi cei de la „Ford”. asta-i problema... La naiba, încerc, doar e fratele meu, nu?! Încerc să-mi asigur numele lui pentru Texas măcar, în exclusivitate. Cât plătiţi să vă dau la Centrală fotografia lui cumpărând un Chevrolet *46*?

— Mai puneţi o mie şi-i în regulă, domnule Morrison. Şi-mi trimiteţi o altă maşină pentru reclamă-Puse receptorul în furcă, apoi ridicând, spre cei doi o faţă radioasă, începu. să-şi frece mâinile. Se opri însă imediat, văzându-şi fratele încruntat.

— Să nu-ţi închipui că am câştigat cine ştie ce. În

definitiv, am o grămadă de cheltuieli cu reprezentanţa. Şi nu uita că ideea a fost a mea! Vrei maşină? Poftim maşină 1 Dacă eram necinstit, vorbeam cu Morrison fără ca tu să fii de faţă!…

— Ascultă Jo, cât m-ar costa să angajez pe cineva care să trimită un om pe lumea cealaltă?

— Ce-i cu întrebarea asta? încercă Jo să glumească, dar văzând privirea fratelui său, continuă, mai în glumă, mai în serios: Ştiu eu, Gilt. „Depinde de „greutatea" individului în cauză… Mai puţin de-o mie în niciun caz!

— O. K! Atunci zău că merit maşina – făcu Gill, schiţând o gri» masă care aducea a zâmbet.

— Gill, ce tot îndrugi?! Ce înseamnă asta?… se miră Katherine.

— Nu vezi, ne-ara ales cu o maşină! Asta-i tot! exclamă Gill, îmbrăţişând-o. Hai, Jo, cheamă fotograful mai repede şi dă odată maşina 8

După ce urcă Chevroletul cu spatele pe trotuar şi-l băgă pe jumătate în magazinul expoziţiei, prin vitrina deschisă, Jo îi ceru fratelui să.

să întredeschidă portiera şi să rămâiia în poziţia respectivă. Apoi trecu în faţă şi examina totul în ansamblu.

— Vezi să-ţi intre în obiectiv şi firma magazinului – îl făcu atent i-e fotograful care tocmai sosise. Ilai GUI, zâmbeşte

Katlierine fusese intrigată de comportarea stranie a soţului ei şi îs» timp ce Chevroletul gonea spre Dallas, iar el cânta cât îl ţinea gura în ritmul melodiei difuzate de radioul maşinii, îl întrebă pe neaşteptate:

— Gill, ce-ai vrut să spui atunci când i-ai zis lui Jo că meriţi maşina?

— Nimic. Eu ştiu… Păi chiar merit, nu crezi?! O maşină frumoasă şi rapidă, ia uite! şi apăsă pedala de acceleraţie până la refuz. Automobilul se lăsă puţin pe spate, avântându-se ca un bolid. În aceeaşi clipă, în faţă le

apăru o curbă, dar el nu reduse decât foarte puţin viteza. Cauciucurile începură să fluiere din cauza derapajului. La jumătatea curbei acceleră, calm şi sigur pe volan, automobilul se aplecă pe dreapta, dar ieşi cu bine din viraj.

Katherine, care înlemnise cu picioarele înfipte zdravăn în podea, exclamă enervată:

— Ce-a fost asta, Gill?!

— Viraj în trombă – răspunse, râzând. Mâine ne facem bagajele şi-o-ntindein spre California.

Katherine nu mai avut timp să-i răspundă, căci din spate se auziră sirenele motocicletelor poliţiei. Gill se gândi să accelereze din nou. dar uitându-se în oglinda retrovizoare, văzu că se apropiau în viteză şi renunţă.

— Ne-am învârtit de-o amendă! zise cu ciudă.

Trase pe dreapta şi aşteptă ca agenţii să se apropie. Cei doi – două namile pe care uniformele stăteau gata să plesnească – se îndreptară spre ei. Gil! coborî şi îşi aprinse o ţigară.

— Băiete, te crezi la circ? – întrebă unul din agenţi, privindu-i crunt.

— Nu. dar cred c-aş vrea să mă angajez la unul.

— IIei! – spuse celălalt – e chiar Tescrly! Domnul Tescrly, vreau să spun – se scuză, schiţând un gest de şalul.

Agentul care vorbise primul îşi îndulci tonul:

— E-n regulă, domnule Tescrly. sunteţi liber, dar vă rugăm să fiţi mai atent.

— Fără să le adreseze un cuvânt, Gill urcă la volan şi demară.

— Avantajele celebrităţii! remarcă Katherine.

— Eşti mântiră de mine, nu-i aşa?

— Sigur! Nu eşti tu soţul meu?! De ce mă întrebi?

— Aşa… Într-o oră ne putem face bagajele… Ce-ar fi să plecăm chiar astăzi în California?

Se vor supăra cu toţiilar Jo va puuc totul pe seama chestiei cu reclamat. Sau vor spune că te-am îndemnat

ori…

— Aranjez totul, Iii fără grijă.

Toni şi Margaret se opuseră însă cu hotărâre şi, neuvând încotro; trebuiră să-şi amine plecarea pentru începutul săptămânii viitoare.

Gill redevenise vesel, exuberant, glumind tot timpul. Duminică, înainte de masă. urcă scara, scoase uşa camerei lor din balamale şi o aşează aparent normal, (intuită numai de clanţă. Avea de gând s-o sperie pe Katherine. Dar la câteva minute după ce coborâân sufragerie, îl auziră cu toţii pe Tom (ipând şi o bufnitură de părea că se prăbuşea tavanul. Gill izbucni în hohote de râs, molipsindu-i pe ceilalţi, care bănuiră imediat că pusese ceva la cale. Tom coborî, ţinându-se de frunte. Drăcuia de zor. Când îi văzu pe toţi tăvălindu-se de râs, se enervă de-a binelea.

— La dracu’ cu gidmele tale idioate, băiete! Ţin să-mi păstrez capul aşa cum este, nu spart din pricina glumelor unui…

Acum râdeau cu toţii, ţinându-se de mijloc.

— Şi tu, idiot bătrân, de ce te bucuri aşa? se răsti Tom la frate-său. Destupă sticla aia de whisky, să-mi pun o compresă – zise el, arătând spre cucuiul din frunte. Dacă se nimerea să fie Katherine şi o omora uşa aia nenorocită?! îl mustră el pe Gill.

— N-avea nicio grijă, n-o lăsam eu să urce singură… – răspunse acesta, încercând să-şi potolească râsul.

— Aha! Deci de mine puţin îţi pasă! Ca pedeapsă, rămâneţi încă trei zile acasă. Poate reuşeşti să mă omori de-adevăratelea!

GilJ nu-i făcu însă pe plac. Luni în zori plecarăspre California, cu intenţia de-a vizita fiecare oraş mare întâlnit în drum. Ajungând la Dailas, îi propuse Katherinei să-i arate şcoala unde învăţase şi se îndreptă spre aceasta, cu gândul de-a trece prin faţa pensiunii doamnei Patten. Când intră pe strada unde locuise, văzu blocul eu terase largi, de

la înălţimea căruia, căzuse micuţul Dick. Scena i se reedită fulgerător în minte. Şi în aceeaşi fracţiune de secundă, în ţipetele de durere şi deznădejde ale mamei băiatului, începură să i se perinde prin faţa ochilor imaginile morţii din Nagasaki, ruine fumegânde, oameni cu feţe cadaverice.

Smuci capul spre partea dreaptă a străzii şi-l arăta lui Kat casa doamnei Patten.

— Uite, acolo am locuit – îi spuse cu – voce răguşită şi în loc să încetinească, acceleră.

— Ieşiră pe autostrada care ducea spre California. De-acum înainte aveau să treacă numai prin localităţi turistice. Texasul, cu orgoliul său şi cu puţurile – sale de petrol, rămânea în Airmă, aveau în faţă însorita Californie, cu livezile sale de portocali sub corul albastru şi aproape mereu însorit.

Nutrind sentimente de profund ataşament fată (le soţul ei, Katherine era în acelaşi timp măgulită, ca femeie, de dragostea lui tandră şi năvalnică. Îşi dăduse scama încă din primele zile ale sosirii lui la Cranston i-alls că Gill trăia o puternică exaltare şi era bucuroasă că despărţirea se ssoldase cu un asemenea rezultat şi nu cu unul contrar. Intui însă, la început destul de vag, ceva nefiresc în unele din manifestările lui. Simţea că-i era mai necesară decât aerul şi se mira văzând cu câtă aviditate o căuta atunci când i se amintea de faptele sale de arme.

Într-o zi, îl rugase să-i povestească întâmplări din războiul din Pacific, dar. GUI, invocând secretul militar, se eschivase. Katherine rămase intrigată. Înainte de căsătorie, îi descria amănunţit toate raidurile asupra inamicului la care participase şi chiar parca teribil de mândru de faptele sale de arme în plus, Gill devenise irascibil şi trecea brusc de la o stare la alta. Toate astea o determinară să-l observe mai atent. Pasiv, însă, fără să-l provoace. Îşi dădu seama că el se străduia să uite ce se petrecuse acolo, în ultimele luni mai ales, şi se hotărî să

nu-i zgândărească rana.

Când intrară în Los Angeles, era ora prânzului. Primul drum îl făcură la restaurantul franţuzesc din apropierea gării centrale a oraşului. Localul rămăsese neschimbat, dar Papa Jean nu mai era. Chelnerul care îi servi le spuse că omul murise, în urma unui atac de cord, cu câteva luni în urmă. Noul proprietar – american got-beget – păstrase tradiţia, căci în felul acesta îşi păstra şi clientela. Aşa că se putură desfăta cu specialităţi gastro-bahice franţuzeşti.

După-amiază, Gill îi telefonă lui Ed şi cum acesta îi invită pe la el, se îndreptară spre adresa pe care le-o comunicase. În cel mai elegant cartier al oraşului, găsiră o vilă superbă, în stilul colonia! de la sfârşiâul secolului trecut. Gill trase deci concluzia că vărului său îi mergea foarte bine.

— Iată-i şi pe eroul nostru! îi întâmpină Ed în holul imens de ia intrare. Ni l-ai răpit, Katherine! Sper că aţi venit definitiv la Los Angeles. Tata e supărat foc, nu i-ai mai scris demult.

— Ce face Henry? Ce faci tu?

...În general, noutăţi sunt multe. Aşezaţi-vă pe canapeaua asta, Iar James ne va face un conktail. Cu şampanie, nu-i aşa, James? se adresă el valetului, un tânăr de culoare, care aştepta tăcut ordinele stăpânului. Vezi, la am uitat reţeta care-ţi place, Gill! spuse Ed râzând şi-i trase ud pumn amical în umăr. Mi-aduc aminte cum aşteptam din Texas un ţărănoi, eu pălăria mai mare decât el şi când colo... Ne împrietenisem bine, au-i aşa? ălope a recunoscut prima: „Ei, dar nu-I deloc trănoi...” – ne-a zis ea şi, ei ede-mă, Hope se pricepea la oameni. À-propos, ştiaţi că nu o mai avem «Se mămică?

— Cum?

— Oho. ce tărăboi a mai fost... I-a făcut vânt.

— Şi uiide-i acum?

— Tata e acasă. La el te-ai referit, nu? zâmbi Ed şi-l ameninţă ca degetul.

— Nu mai face mutra asta nevinovată! interveni Katherine.

— Ce-aveţi cu mine, copii?

— Înţelegi tu…

— Bine. Întrebam de Ilope. Şi ce-i cu asta?

— Trăieşte cu avocatul Boolt – îl lămuri Ed. Şi dansează la „Cocoşul Negru”. Nu-i prea greu să dai de ea.

— N-am de gând s-o vizitez. Întrebam din pură curiozitate. Şi Henry?

— Tata a adus o nouă „păsăric Inn cuib şi e fericit nevoie mare-Astăzi însă e cam nervos. O să vă povestesc ceva de-o să vă prăpădiţi de râs Dar asta după ce-o să ciocnim.

Valetul intrase purtând în mâini o tată de argint, cu băuturile cerute, îi servi şi se retrase discret. Cei trei ciocniră, apoi sorbiră din lichidul de culoarea chihlimbarului.

— Să vedeţi… reluă Ed. În ultima perioadă a războiului, And? a fost trimis într-o misiune secretă în Europa şi a făcut o treabă foarte bună pentru tata. n cursul vânătorii după oamenii de ştiinţă germani, băieţii au reuşit să pună mâna la Bremen, pe savantul atomist Pascal Jordan sau măcar aşa credeau ei. L-au îmbarcat într-un avion şi l-au expediat urgent încoace. Tata i-a oferit un contract, dar individul se jura pe toţi sfinţii că n-are nimic de-a face cu fizica nucleară, că nici n-a auzit de chestia asta şi că el este croitor de meserie. Ţi-ai găsit să-l păcălească pe Henry! Perfect informat despre valoarea ştiinţifică a lui Jordan, tata i-a spus: „Foarte bine. eşti croitor, dar semnează aici…”. Şi Pascal a semnat, dar a continuat să susţină că este croitor. Henry s-a enervat, l-a urcat într-o zi în maşină şi I-a dus la croitorul său. Pascal Jordan a demonstrat o măiestrie de-au rămas toţi cu gura

căscată. O simplă asemănare de nume. L-au predat F.B.I-ului, să facă cu el ce-or şti. Aşa că îţi dai seamă de ce-i supărat Henry.

— Şi tu, Ed?

— Sunt şeful Diviziei „Cerceiare" la iAircars". Nu mai e „Aircars"-ul pe care-l ştii tu. Henry a mării de trei ori suprafaţa de producţie şi de opt ori capitalul. Vrea să construiască acum hale noi. Şi ce-şi pune el în cap…

— Are rost să investească atâţia bani în bombardiere?

— Cea mai bună afacere este cea care-o faci cu statul. Comenzi sigure, plată pe măsură… Henry a pus mâna pe vreo câteva contracte avantajoase…

— Ascultă, Ed, m-ai putea ajuta să-mi găsesc un serviciu T

— Vrei să pleci din armată? Acum câmi ţi-ai făcut nu nume?" Ed era surprins

— Ba, aş vrea să plec. Şi te rog să mă ajuţi.

— Ştiu eu… Ai putea intra la noi, însă trebuie să vorbeşti mai îne cu tata. Du-te mâine dimineaţă la el. Dimineaţa întotdeauna-i bine dispus, mai ales de când are „păsărică" asta nouă

— Îţi mulţumesc, Ed. Şi mă bucur că-ţi merge bine. O să trec dimineaţă pe la Henry.

A doua zi, în zori, Katherinc îşi manifestă dorinţa de-a rămâne te hotel, dar Gill insistă ca ea să-l însoţească în vizita pe care urma să i-e facă lui Murray. Pe drum îl întrebă:

— De ce nu mi-ai spus că vrei să te retragi din armată?

După câteva clipe de tăcere, Gill îi spuse:

— De fapt, nici eu însumi nu mă gândisem la asta până în clipa iim care am spus-o la Ed. Nu ţi s-a întâmplat niciodată să ţi se pară că *tu*. stabilit ceva, dar când, cu ce ocazie, să nu-ţi aminteşti? Ca şi când aii fff. luat hotărârea

în vis…

— Da, e ceva obişnuit… Şi mie mi s-a întâmplat. Cred că faci foarte că pleci.

Gill frână brusc şi trase automobilul pe dreapta.

— Kat! murmură el şi-i strânse capul la piept, acoperiiidu-i părul cu sărutări. Ai să mă iubeşti mereu, Kat?

— Ce sunt prostiile astea?! Hai, Gill, avem o vizită de făcut.

— Aşa-i. Deşi n-am niciun chef de ea.

— Trebuie. Poate te aranjează pe undeva.

— Da, o dată m-a „aranjat” – zâmbi Gill cu amărăciune, demarând. „Când m-am hotărât să plec din armată? se întrebă. Poate că atunci, pe pista de beton, când am citit telegrama… Sau la Dallas, când l-am zărit pe băiat…”. Era intrigat de propriul său gând. Se concentra din cauza aglomeraţiei de maşini, rulând cu viteză redusă pe şoseaua străjuită de palmieri înalţi.

Aşteptându-l pe Murray în biroul-bibiiotecă în care fuseseră conduşi de un servitor, Gill se adresă la un moment dat soţiei, vizibil stingherit:

— Să nu te superi… Te rog-… Fă-i câteva complimente lui Murray… Iâcferitor la tizicul lui.

Katherinc îl privi surprinsă.

— Trebuie… Eu n-o să fiu în stare şi el e teribil de atent la „argumente” de felul ăsta…

Răsfoiau un număr din „The Los Angeles Times” când Henry Murray îşi făcu intrarea.

„Ei iată-le. Ţi erou naţional al Americii 1 exclamă el, desâucând teatrul braţele. Vreau să spun că sunt mândru că te-am ajutat să reuşeşti atât de bine-n viaţă. Ce părere ai, Katherine, despre recunoştinţa soţului tău (Nu mi-a scris nici măcar o scrisoare! Adică, de mulţumire.

— SCred că-ţi închipui cât de riguroasă era cenzura?! se scuza Gill… IM al ales în ultimul timp. Părinţilor, şi lor

doar: „Sunt sănătos, mâi dor de voi... Vom câştiga războiul”. Atât.

— Şi l-am câştigat, băiete, l-am câştigat!

— Spune... Henry, cum faci de-aruţi mereu atât de bine? schimbă

GIU vorba *„F*

— Simplu: am im nou elixir al vieţii. Vreau să spun...

— Nu – (i dă nimeni mai mult de 40 de ani, nu-i aşa, Katherine?

— Da, domnul Murray este într-adevăr propria sa creaţie.

Henry îşi netezi părul cu mâna, măgulit, deşi nu înţelesese exact ce voise Katherine să spună. I se adresă lui GIU:

— Cum merg afacerile cu garajul?

— Foarte prost. Din păcate. Eu ara. u» i i; e iront, iar mama Kallierinci a dat de-un escroc care a dus la falim & ht întreaga afacere. Nu cred că va mai rezista nici măcar o lună. Nu mai este nimic de făcut.

Imitându-şi soţul, Katherine adoptă şi ea o mină posomorâtă, întrebi im) u-se însă în sinea ei ce anume vrea Gill să spună.

— Îmi pare foarte rău – replică Murray pe un ton neutru.

— Ştiind că ai atâtea relaţii, m-am gândit să te rog să mă ajuţi să-mi găsesc un serviciu. Ai manifestat întotdeauna bunăvoinţă şi...

— Despre.cc tot vorbeşti, Gill? Doar nu te gândeşti să pleci dia armată? I

— Da, aşa am hotărât – zise Gill cu fermitate.

— Să părăseşti o carieră atât de strălucită?! Acum. cinci căti nu „Vâctory boy” şi toate ziarele te ridică în slăvi? Trebuie să fii nebun s-o faci! Pentru ce? Ce te aşteaptă în viaţa civilă? în niciun caz nu voi interveni pentru asta. Vreau – să spun că n-aş fi patriot dacă aş face-

o – America mai are nevoie de tine!

Tonul lui Murray nu admitea replică.

— Şi de ce, mă rog, te-ai hotărât să părăseşti armata?

— Sunt obligat să stau mereu despărţit de Katherine… Şi-ar mai fi ceva… M-am săturat, asta este!

— Te-ai săturat de bine. Vreau să spun, sper să nu ai motive să regreţi mai târziu – îl ameninţă Murray cu degetul. Eu nu te voi ajută, căci nu sunt de acord cu retragerea ta! Mie şi armatei datorezi numele de erou şi cariera. Mă aşteptam la puţină recunoştinţă… Cu alte cuvinte, GIU, rămâi în armată! Bine, mai vorbim – puse el capăt întrevederii…

— Este inexplicabil ce se inluuplă, (luminile amiral! – /. isc doiturui Matusu, desfăcând mâinile într-un gest de deznădejde. La câteva zile după ce bomba atomică a explodat deasupra oraşului, mii de oameni au început să aibă siinptomele clasice ale dizenteriei. Mai iuţii greţuri şi uneori vărsături, iar apoi diaree cu febră mare. Scaunele, până la zece pe zi, sunt apoase şi conţin mucozităţi şi sânge. Am luat imediat măsuri de izolare a bolnavilor pentru a preveni contagiunea. Zadarnic. Numărul bolnavilor continuă să crească şi sute de oameni mor în fiecare zi.

Doctorul Suzuki, fost amiral al marinei imperiale japoneze, îl asculta gânditor pe colegul său. Profitând de o pauză a acestuia i se adresă:

— Cu bunăvoinţa dumneavoastră, aş vrea să examinez cu însumi câţiva bolnav i.

— Este o cinste pentru mine să \î conduc – se înclină doctorul Matusu.

Strubătând oraşul atomizat, cei doi medici vizitară barăcile primitive, construite de personalul medical scăpat cu viaţă, al Spitalului Poştei, iar după aceea subsolurile magazinului universal „Fukuya”. Mii de bolnavi zăceau acolo, îngrămădiţi unii lângă alţii, majoritatea pe jos, în

condiţii îngrozitoare. Mulţi dintre ei erau atât de vlăguiţi încât nu se mai puteau târî până la closete, iar personalul medical aproape că nu mai prididea să evacueze morţii.

Se opriră lângă o fată tânără de vreo nouăsprezece ani, culcată pe o targă improvizată chiar lângă intrarea în subsol. În dreapta ei zăcea cu faţa în jos o formă omenească al cărui sex nu putea fi definit, căci părul îi căzuse cu totul. Întreg spatele îi era o imensă plagă cavernoasă.

— Cum te numeşti? o întrebă doctorul Suzuki.

Fata îl privi mută, cu ochii arzând de febră care parcă implorau ajutor. Suzuki se pregătea să repete întrebarea, când că îi răspunse, ca şi cum şi-ar fi adus deodată aminte.

— Ilidzume – rosti ea de-abia şoptit.

— Când ai fost adusă aici?

— Alaltăieri. Vă rog, salvaţi-mă! se rugă ea cu voce stinsă.

— O să încercăm. Te-am ruga să ne povesteşti cum te-ai îmbolnăvit. Ce ai simţii mai iuţii. Toate amănuntele sunt preţioase. Povesteşte tot. Văd că ai leziuni la ambele mâini. Unde te găseai în timpul exploziei?

— Chiar aici. Lucram la filiala casei de economii din clădirea magazinului, universal „Fukuya”. Stăteam astfel încât flacăra atomică a văzut prin fereastră numai „partea aceasta a mâinilor. Făceam adunări cu maşina de calculat. i

— La ce distantă ne aflăm de centrul exploziei? se adresă Suzuki doctorului Matusu.

— Circa şapte-opt sute d, e metri.

— Şi cum te-ai simţit a doua zi?

— Obişnuit.

— Dar mai târziu?

— Şi mai târziu. Apoi a început un fel de indispoziţie generală cu stări de vomă. Arsurile se cicatrizau greu.

— Când s-a manifestat pentru – prima dată diareea?

— Pe la sfârşitul lunii august am plecat la Nugatu să-mi văd rudele. Am stat două zile şi la întoarcere, în tren – în curs de două-trei ceasuri am ieşit de opt ori afară. Când am ajuns acasă am căzut la pat. După un timp, am mâncat cu poftă fiertura de gaolean pe care mi-o pregătise sora mea cea mică. Temperatura a crescut brusc la patruzeci de grade, iar diareea nu înceta. Trebuia să mă duc des la toaletă şi dacă nu mă ţinea cineva, cădeam, din cauza slăbiciunii, pe coridor. Peste două zile, un soldat sanitar care m-a văzut mi-a spus că era vorba de dizenterie şi m-a îndemnat să mă duc imediat la punctul medical de la magazinul universal „Fukuya”. Ajutată de un vecin, sora mea cea mică m-a transportat aici alaltăieri. Oare o să-mi cadă şi mie părui ca celorlalţi? Vă rog! N-aş vrea!... Nu-i aşa că o să mă fac bine?

La ieşire. Suzuki II întrebă pe colegul său:

— Ce spun analizele de laborator?

— Spitalul armatei, instalat nu departe de Iliroşima, la Ujina, mi-a comunicat că bolnavii nu sunt purtătorii nici unui bacii. Şi totuşi, simptomele sunt cele clasice ale dizenteriei!

Medicii scăpaţi cu viaţă la Hiroşima luptau pe dibuite pentru d smulge morţii mii şi mii de oameni Nu li se făcuseră încă cunoscute concluziile doctorului Ohasaki care, în urma autopsiei mai multor victime. Înaintase încă la 21 august ministerului un raport asupra noii boli a radioactivităţii >.

Cu toate că Japonia capitulase, autorităţile ţineau documentul sub cel mai strict secret şi-i împiedicau difuzarea

Folosindu-se de prestigiul său de fost amiral Suzuki începu să studieze pe zeci de bolnavi arsurile provocate de radiaţia luminoasă, fenomenele de cădere a părului, hemoragiile subcutanate, oscilaţiile temperaturii şi mai ales tabloul sanguin al acestora. Căci majoritatea prezenta

o scădere accentuată a Icucoritelor. Ajutat de cercetările ne care profesorul Tamagawa le efectua asupra probelor de măduvă osoasă recoltate de la cadavrele disecate, ei întruni un fel de colocviu medical cu ocazia căruia nescrise principalul simtoin – alterarea rapidă a formulei sanguine, şi preconiza ca tratament de urgenţă: Vitamina C, repaus absolut şi supraalimentaţie cu proteine.

1 Astăzi poartă numele de „boala acliuică".

— Onorafti mei colegi să-mi dea voie însă să spun că în radamte-îim irosi eforturile să îngrijim pe cei al căror număr de leucocite a scăi. ut sub o mie pe milimetru cub. Nu, aceştia nu mai pot fi salvaţi. Doctorul Sattori, care după cum ştiţi a fost lovit şi el de maladia iradierii, mi-a povestit ceea ce a simţitel însuşi, cu toate că starea de apatie generală în care se găsea nu i-a permis efectuarea unor observaţii cel puţin eu aproximaţie medicale. De fapt, singurul lucru pe care îl putea face era să respire. Numai o nevoie fiziologică acută îl putea determina să facă vreo mişcare. Alături de camera sa se găsea mama şi fiica unui prieten, în momentul exploziei, ele se aflau, după cum spune doctorul Sattori, la circa cinci sute de metri de centrul ei şi amândouă suferiseră arsuri grave. Fata a murit după şapte zile şi în timp ce îşi dădea sfârşitul, mama. care se afla alături, n-a pronunţat nici un cuvânt, nu s-a întors spre ea, n-a privit-o măcar. Zăcea pe spate fără să schiţeze cea mai mică mişcare. Cei ce se aflau în cameră s-au mirat de nepăsarea mamei faţă de fiica sa. Doctorul Sattori este însă de părere, întru totul justă, că această femeie de-abia izbutea să respire şi. bineînţeles, n-a avut putere să-şi întoarcă faţa spre fiica ei muribundă. După moartea fetei, ea a mai trăit doar patru zile. Este interesant de remarcat cazul…

Doctorul Suzuki nu mai putu continua. În camera plină de medici japonezi pătrunse un grup de militari americani.

— În picioare! tună căpitanul care se găsea în fruntea lor, cercetând scrutător pe oamenii în halate albe. Apoi se dădu în lături şi făcând semn eu mina spre uşă, ordonă: Fiecare la locul său de muncă. Vom sta de vorbă după aceea.

În aceeaşi zi, militarii americani comandaţi de căpitanul Driek confiscară toate materialele de cercetări. Nu scăpară nici preparatele anatomice realizate plecându-se de la fragmente de ţesături de pe trupurile victimelor. nici fişele cu istoricul bolii pacienţilor, nu scăpă nici filmul care-l arăta pe profesorul Tamagawa disecând cadavre la Spitalul Poştei.

— Vă interzic cu desăvârşire să vorbiţi despre cercetările de care v-aţi ocupat! Difuzarea lor va fi interpretată ca un prejudiciu adus politicii forţelor de ocupaţie. Aceasta înseamnă curtea inaţială îl preveni Driek pe Tamagawa. În cazul când medicii oficiali americani vor dori să le cunoască, ei voi trebui să vă arate o delegaţie specială din partea Ministerului de Kăzboi al Statelor Unite.

No i-au plăcut căpitanului american nici tablourile pictorului Moya reprezentând bolnavi atinşi de radioactivitate. Ele strigau adevărul: oamenilor Li se scurseseră ochii, pielea le atârna bucăţi, chipurile zugrăveau groază.

Dar instituţiile medicale de la Hirosimn nu erau singurele care intraseră sub cenzura strictă a forţelor de ocupaţie americane. Aproape simultan, colonelul Mason închidea spitalul armatei pentru studiul boliloif atomice, instalat în clădirea unei filaturi din Ujina, în apropiere de Iliroşimn. Întreg materialul de cercetări fu şi aci confiscat, iar medicii japonezi, care abia amenajaseră această clinică – prima din lume specializată în bolile atomice – invitaţi să se întoarcă imediat la Tokio. Nici chiar în publicaţiile strict ştiinţifice nu putu să apară o cât de neînsemnată aluzie la

consecinţele bombardamentului atomic.

6

Chiar în prima zi a întoarcerii sale fiii] concediu, Teseriy se prezentă comandantului „Grupului 509 mixt” şi-i înmână raportul prin care-şi cerea demisia.

— Demisie?! exclamă acesta stupefiat, după ce parcurse primele – Rânduri. Cum, maiorul Teseriy vrea să demisioneze?!

— Nu numai că vrea, dar chiar demisionează! confirmă Gill. silabisind ultimul cuvânt.

Colonelul Anchard îl privi pătrunzător şi continuă lectura raportului. După ce sfârşi, 11 întrebă:

— Ce înţelegi prin „motive strict personale, legate de viaţa familială”?

— Regulamentul nu arogă comandantului dreptul de-a pătrunde în intimităţile subordonaţilor. Mă abţin să răspund acestui interogatoriu.

Anchard roşi.

În schimb are dreptul de-a respinge demisia! replică el enervat. Ce-i cu tine, Teseriy?! Ai uitat că faci parte dintr-un grup de elită şi nu dintr-o unitate oarecare a „Air Force”? De-aici nu se pleacă aşa, maior Teseriy! Vei fi demobilizat dacă vom crede de cuviinţă şi când vom crede de cuviinţă!

Teseriy îl asculta stând în poziţie regulamentară, cu mâinile pe lângă corp Pe peretele din spatele biroului, Anchard păstra înrămată o fotografic o generalului Eisenhower, format mare. Generalul zâmbea şi degetele mâinii sale drepte schiţau semnalul „V” al victoriei.

— Mai ai ceva să-mi spui, maior?

— Mă voi adresa forurile ierarhice, şir

— *Ai dreptul să o faci*. *Altceva*? *Eşti liber*, maior.

Gill’salută şi ieşi”.

Anchard se ţinuse de promisiunea făcută la preluarea comandei: atmosfera era chiar mai rigidă decât la Tinian.

Noul comandant părea decis să „demoleze” ceea co ol numea „complexul de superioritate” al „Victorjţ boys”, cu scopul de-a obţine o ascultare oarbă din partea lor. Dăduse dispoziţii severe de comportare în timpul serviciului şi chiar în afara orelor de zbor, cenzurând orice acţiune, cât de neînsemnată.

Ca şi în pustiul de la graniţa statului Utah, în Almogordo, în apropiere de baza Roswell, fusese trasat pe nisip un cerc cu o circumferinţă de 150 metri, pe care piloţii. trebuiau să-i centreze cu bombe de mărimea şi greutatea celor atomice. Dar de data aceasta ochirea se făcea şi vizual şi cu aparatele electronice. Acestea erau continuu perfecţionate de un grup ţie oameni de ştiinţă de la laboratorul „Aircars”-ului şi aproape săptămânal câţiva dintre ei se deplasau la Koswell pentru a verifica în practică modificările aduse.

Teserly redevenise aproape cel din trecut. Însă vioiciunea sa era forţată, expansivitatea căutată, glumele de prost gust, iar replicile lipsite de spontaneitate şi de cele mai multe ori vulgare. După întrevederea cu Murray, plecase chiar în aceeaşi zi la San Francisco, petrecând o săptăsnână în casa mamei lui Katherine. Îşi continuaseră apoi călătoria prin staţiunile turistice din nordul ţării. La Minne-apolis cunoscuseră cu totul întâmplător pe directorul unei companii aeriene civile. Acesta îi propuse *o* angajare în condiţii avantajoase, dar Gil! refuzase categoric, declarând că nu mai vrea să urce la bordul vreunui avion. Văzând cu câtă liotărirc respinsese soţul ei oferta, Katherine nu insistase prea mult.

De fapt, Gill nu-şi pusese niciodată problema ce va face după aprobarea punerii sale în retragere. Nu se gândea încă la viitor în dermeni prerişi, practici. Deocamdată, voia un singur lucru: să plece cât mai repede din armată.

Fugea cu orice preţ de singurătate şi partidele de

pocher deveniseră refugiul său preferat. Le căuta cu aviditate, aşa cum îşi caută morfinotnanul doza zilnică de drog. „indiferent de sumă sau parteneri, juca atent, concentrat, ca şi cum pentru el, miza ar fi fost însăşi existenţa. Trecea drept cel mai bun jucător, iar colonelul Anchardel însuşi mare amator pe pocher – simţea cea mai mare plăcere atunci când reuşea să câştige o partidă cu Teserly-Intr-o noapte, rămăseseră la masa de joc doar ei doi, după ce Alden şi Seyvis se retrăseseră. Teserly câştigase aproape constant, deşi jucase riscant, vârându-se în cacealmale şi plusând mereu peste ceilalţi. Cămaşi în doi, începură să joace încordaţi, ca doi luptători care se urmăresc reciproc pentru a-şi da lovitura de graţie. La un moment dat Gill pasă, deşi avea în mină trei aşi, aşteptându-se ca Anchard să deschidă. Dar acesta pasă şi el şi potul rămase pe masă. Deschiderea se tripla.

Colonelul amestecă încet cărţile şi le împărţi. Sorbi din paharul de whisky şi-l privi întrebător pe Gill. Acestuia aproape că nu-i venea să creadă: filase patru popi, unul după celălalt. Cu voce albă, spuse că deschide şi aruncă pe masă trei monezi de 10 cenţi.

— De trei ori – anunţă Anchard, încă şaizeci de cenţi, Teserly 3

Gill se conformă şi aşteptă ea Aricii ard să schimbe. Dar şi acesta era servit.

— Pas parol – spuse Gill şi aşează uşurel cărţile pe masă.

Anchard izbucni în râs.

— Nu se poate. Trei dolari, Teseriy.

— Plus cinci, domnule colonel – ceru Gill şi-l văzu pe Anchard încruntându-se. – Cred că-i o cacealma, maior. Încă treizeci.

— Sec. Ce aveţi, sir?

Cu o mină triumfătoare, Anchard etala cărţile:

— FuIJ de as, Teseriy!

Gill se lăsă pe spate, aşi frecă ochii înroşiţi, apoi zise:

— E-n regulă, sir. Aţi câştigat. Şi dădu să-şi amestece cărţile cu cele din pachet. Dar mâna colonelului se lăsă peste a sa.

— O clipă, Teseriy. Vreau să-ţi văd cartea, să văd pe ce-ai plătit.

— N-are niciun rost, sir. Aţi fost mai bun.

Dar Anchard îi smulse cărţile din mină şi se uită la ele. Le puse încet lângă celelalte şi-l privi în ochi pe Teseriy. Luă apoi sticla de „Lord Clover" şi umplu paharele. Gill simţi picături mari de sudoare prelingându-i-se pe tâmple. Am stricai totul – îşi spuse. Se va supăra şi nu-mi va aproba demisia niciodată.

— Ţii atât de mult să pleci, maior? îl întrebă domol Anchard, punând la loc dopul sticlei.

— Da, şir – şopti Gili. Vreau să spun…

Colonelul îl opri cu un gest".

— Ştiu ce vrei să spui maior. Am să-ţi spun şi eu ceva.

Se lăsă pe spate, îşi aprinse o ţigară şi trase cu sete fumul în piept.

— Înainte de-a prelua „Grupul 509 mixt", am luptat în Europa. Nici pe-acolo n-a fost moale, maior. Ani susţinut de sus debarcarea în Normandia, în timp ce fratele meu conducea un grup de desant paraşutat. Pe plaja codificată „Utah", spre vest. Unde era mai rău.

— Am auzit

— Înainte de debarcare, băieţii culeseseră toate informaţiile despre obiectivele importante ale inamicului. Şi ajunseseră la concluzia că acolo, pe „Utah", pe platoul din vârful unei coline înalte, se află o baterie de tunuri. O afurisită de baterie de tunuri, care trebuia distrusă imediat după debarcare. A pornit la atac o companie de 260 de oameni, mulţi veterani din trupele de elită. Erau seceraţi ca potârnichile. Au ajuns doar 34 pe platoul din vârf. Şi ştii ce-au găsit acolo, maior? Îţi spun eu: nimic! Nimic, pur, şi

simplu. Băieţii se înşelaseră: nu era şi nici nu fusese vreo baterie de tunuri acolo. Toţi oamenii aceia muriseră degeaba.

— Îngrozitor, şir…

— Du, Teserly, îngrozitor. Iar unul dintre cei care nu au ajun1! niciodată în vârful blestematei ăleia de coline – cum n-a ajuns nici fratele ™eu – se numea Arnold S. Anchard. Unicul fiu. Fratele îşi luase nepotul sub comanda sa. Era cam de vârsta ta, Teserly. Anul ăsta ar fi absolvit filosofia la Berkeley.

Colonelul se ridică „merse la fereastră şi-şi sprijini inimile de pervaz. De afară, vântul aducea (îrâitul greierilor şi mirosul de benzină şi ulei dinspre hangare.

— Va trebui să uităm, Teserly – spuse el, într-un târziu. Pentru fiecare dintre noi, războiul se va sfârşi cu adevărat atunci. când vom reuşi să-l uităm. Sau să ne împăcăm cu noi înşine. Sper să reuşeşti.

I Gill se ridică stânjenit în picioare.

— Peste două suptumfni vei fi pus în retragere, maior. Mai devreme iau se poate, mai avem două experienţe importante de făcut piuă atunci şi nu mă pot lipsi de niciun om – spuse colonelul, fără să se întoarcă.

— Nu ştiu ce să vă spun, şir… Vă mulţumesc mult şi… f Colonelul se răsuci brusc spre el.

— Nu-mi spune nimic! – se răsti. Şi nu uita să-ţi iei banii de po masă Noapte bună!

La câteva zile, fură transferaţi la baza aeriană Kwajalein şi. scurt timp după asta. Gill decola într-un Zbor de recunoaştere deasupra atolului Bikini situat în Pacific, la peste două mii de mile la sud-vest de insulela Hawaii. Condiţiile meteorologice îi permiteau o vizibilitate perfectă. Jos se legănau pe apă, ancorate unul lângă altul, aproape o sută de şase în centru se găsea, vopsit într-o culoare deschisă, vasul de linie american „Nevada”. nu departe de vasul de linie japonez „Nagato”, apoi cuirasatul

german „Prinz Eugen”, iar la o distanţă mai mare, răspândite în jur, torpiloare, vase de debarcare, de transport.

Uzinele atomice Oak Kidge şi Hanford nu-şi încetaseră producţia, încărcături de uraniu 235 şi plutoniu 239 erau transportate la Los Alamos. iar oamenii de ştiinţă pe care Patterheimer reuşise să-i reţină în sum-rlaboratorul său de pe platoul muntos, construiră alte trei bombe atomice.

În urma lui Teserly decolase Sewis, avansat de curând locotononteolonel, având la bordul avionului său una din bombe. Când ajunse deasupra flotei destinate experienţei „Abic”, aşează avionul în picaj şi, ochind vasul de linie „N evada”, lansă bomba

Teserly se găsea la circa patruzeci de mile de locul exploziei, având acum misiunea de a dirija astfel aparatul său incit echipa de cineaşti să poată filma evoluţia globului de foc şi a norului-ciiiperefi. Urmărise cu privirea avionul lui Sewiis şi când flacăra atomică izbucni, exclamă îngrozit:

Doamne, cum no rab/.î. Doanmt l? Şi Ui timp. ce spărgea într-un tremur, nervos, smuci capul în direcţia opusa.

v ooeu să se

Îşi cunoscuse din timp misiunea. Când coloneliri Anchard îi strigase, numele pentru ari preciza ce avea de făcut, un fior rece îl străbătuse pe şira spinării şi broboane de transpiraţie îi apăruseră pe frunte. Apoi totul reintrăse în normal. Înaintea decolării se urcase în avion cu dinţii strânşi, într-o îndârjire ce-i încordase toţi muşchii, ca şi cum s-ar fi dus la o întâlnire decisivă cu inamicul. Ordinele sale fură scurte, sacadate, privirile re scrutau spaţiul aerian, batjocoritoare – de parcă ar fi sfidat corul. Acum, din toate acestea nu mai rămăsese nimic. Conducea mecanic avionul în urmărirea norului în formă, de ciupercă

care nicct-încei începuse să se destrame. În cele din urmă se îndreptă, înainte de vreme, spre bază.

Colonelul Anchard stătea pe pistă, aşteptând întoarcerea echipajelor din misiune. Imediat ce coborî din avion. Gill se duse de-a dreptul la el-Dacă nu-mi acceptaţi demisia. plec singur. Prefer să fiu judecat! Anchard îi cercetă cu severitate faţa răvăşită.

— Vei fi pus imediat în retragere. Nu măi eşti bun pentru noi! şi îl i-Miedie printr-nn semn.

(AIMTOUI, V

Î

(ransioii Palls-wl îi primi pe Gill cu gara sa liniştită, pe al cărei peron nu-l aşteptau decât KTatherine, Tom şi Margaret. Se simţi fericit re\azindu-i şi se bucură ca un copil când dădu cu ochii de Chevroletul său parcat în stradă. După ce opri în faţa casei, o ridică pe Katherine în braţe şi de data acsasta nu sentai împiedică de pragul uşii, pe care Tom îl bătuse la loc. Îi ajută apoi lui Margaret la căratul bagajelor şi desfăcând o valiză începu să i-o împartă cadourile aduse.

Anunţat de băiatul care-l ajuta la vânzare în drugstore-ul său că maşina s-a întors de *la* gară, Philip înhaţă o sticlă, de whisky şi se repezi *şchiopătând, căci de la un timp îl supăra reumatismul, spre casa fratelui* său.

— Iată-l pe erou din nou în mijlocul familiei! îşi făcu el intrarea în sdfragerie, salutându-şi nepotul cu sticla ridicată. Bine ai venit, erou al Americii din Cran…

— Nu sunt erou! Nu sunt niciun fel de erou! îi ieşi Gill înainte? gesticutând furios.

Unchiul Plutii» se dădu speriat civica paşi îndurai şi Gill se întoarse în l’aţa congestionată spre ceilalţi.

— Vreau să se ştie că nu sâni erou! bătu el cu pumnul în masă. În sufragerie se aşternu o tăcere apăsătoare. Prima îşi reveni Katherine: împinse cu genunchiul valiza aşezată, pe scaun şi aceasta se răsturnă, risipind lucrurile

pe jos. Cu lojii se aplecară în grabă să le ridice, bucuroşi fă iasă astfel din situaţia jenantă care se crease

— La vezi, unchiule Philip, îţi place cureaua asta? îl întrebă Kvatherine şi îi întinse o curca de piele lată, bătută în ţinte de alamă, cu o

„Mulţime de compartimente în căptuşeală. Şi nu ne torni ceva de băut? Ori ai venit eu sticla numai ca să ne-o arăţi?!

Margaret dădu fuga după pahare, în timp co Cili îşi făcea de lucru arânduind obiectele în valiză.

— Ce dracu' ne facem cu căldurile astea? Prea din cale-afară! îşi făcu Tom vânt cu un ziar şi se adresă lui Cili: Nu ştiu, ţi-am scris că s-a întors pastorul Gompers?

— Nu. Când? se arătă Teserly curios.

— Acum vreo trei luni.

Margaret aduse pahare şi unchiul Philip destupă slieia şi turnă băutura.

— Bine-ai venit, băiete, spuse Tom.

Ciocniră eu toţii.

— Gill, ce-ar fi să facem o baie? propuse Katherine.

Teserly se declară de acord. După ce transportară bagajele în camera lor, îşi luară costumele şi se îndreptară spre Big Itiver.

Rămaşi singuri, Philip îl întrebă pe fratele său, în timp ce turna în pahare:

— Ce-i cu Gill?

— La asta mă gândeam şi eu, răspunse Tom, scurpinându-se în cap. Chiar, ce-ar putea să fie?

O fi avut neplăceri în armată? Poate că tocmai de asta a şi plecat – presupuse Philip eu subînţeles.

— Ce dracu' situă a demobilizat, că doar s-a terminat războiul. Ei, dar câţi n-au rămas în armată! Şi el putea să rămână că doar e unul din… „Victory boys" – spuse cu oarecare teamă Philip şi involuntar se uită în direcţia uşii. E ceva la mijloc… Ascultă co spun eu.

— Cred că ai dreptate: „Vreau să se ştie că nu sunt un erou!”, Ce dracu’ e cu el?

— Nici eu nu înţeleg, Tom, Să mor dacă pricep. Mai betw un rând?

Tom şi Philip nu rămaseră singurii care nu-şi putură explica atitudinea lui Gill faţă de renumele său. Cei din oraş găseau de cuviinţă să-l întâmpine, când îl întâlneau, cu „Hello, croule” şi se mirau văzându-l pe Teserly cum se înroşeşte de mânie, sau, în cel mai bun caz, cum se preface că nu i-a auzit, neacordându-le nicio atenţie.

Într-una din zile, stând la barul din drugstore-ul unchiului Philip, îl văzu pe pastorul Gompers intrând pe uşă şi îndreptându-se cu braţele desfăcute spre el.

— Hello, „Victor boy”! De ce n-ai trecut să mă vezi?

Gill rămase impasibil, trase din ţigara care-i ardea mocnit în coiful gurii şi – prin perdeaua de fum – îl privi pe Gompers inexpresiv, fără să-i răspundă la salut. Acesta se arătă contrariat:

— Ce-i cu tine, Gill? S-a întâmplat ceva?

Gill îi zâmbi palid.

— „Şi a venit grindină şi foc amestecat cu sânge, care au fost aruncate pe pământ” – spuse, privindu-l drept în faţă pe pastor, apoi strivi ţigara în scrumiera de alamă de pe tejghea.

— „Apocalipsa”, 7, 8 – recunoscu pastorul citatul. Ce vrei să spui, fiule?

— Eu am fost acolo, părinte!… Şi după ce-ai fost acolo, nu mat rămâne nimic de zis. Sau nimic cu adevărat important.

Pastorul oftă şi se aşeză pe scaunul alăturat.

— „V-am dat puterea şi clacaţi peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşului – zise el, punându-i mâna pe umăr. Dumnezeu ne-a ajutat să câştigăm acest război, Gill, împotriva forţelor întunericului, care voiau să distrugă lumea, aşa cum ne

rămăsese ea nouă de la Hristos. Cum ar fi arătat lumea lor, dacă ar fi câştigat?! Sânge şi ură. Destinul, pe care şi I-a dat Dumnezeu, a vrut ca tu să-i fii unealta. Şi căile Lui ne sunt ascunse nouă, muritorilor.

Furios, Gill lovi cu pumnul în tejghea:

— Nu-i drept, părinte! Ce i-am cerut eu lui Dumnezeu? Ce-am cerut eu lumii geesteia? strigă el. Un pic de dragoste şi-un pic de linişte. Şi ce-am devenit?! Au scos ce mai aveam bun în mine şi l-au călcat în picioare! înainte de-a învăţa să-mi zidesc casă, am învăţat să le distrug pe cele zidite de alţii I…”

Tremura de mânie şi ochii i se umpluseră de lacrimi. Pastorul privea îngrozit, cutremurat de zbuciumul pe care-l simţea în sufletul celui din faţa sa.

— Dumnezeu să te ajute să-ţi porţi crucea care ţi-a dat-o, Gill – *1* Evanghelia după Luca, 10.

şopti el. Ai pornit pe un drum greu, care nu-ţi va aduce decât suferinţă. Spor ta El să te lumineze şi să te ajute să-i găseşti capătul…

Katherine le dăduse a înţelege lui Tom şi Margaret ce se petrece cu soţul ei, sfătuindu-l să evite orice aluzie la faptele sale de arme. Spera ca timpul să-i vindece rana cu care se întorsese din război şi încerca să-l ajute, atât cât putea. Căuta să fie mereu în preajma lui, să creeze o atmosferă de exuberanţă şi veselie iniţiind tot felul de escapade.

Văzându-l într-o seară taciturn, sări pe neaşteptate din pat şi, schiţând câţiva paşi de dans prin cameră, îi propuse să meargă la Dallas, pentru a-şi petrece noaptea într-un local. Gill acceptă, la începui destul de indiferent, dar mai apoi, pe drum, se însufleţi şi el. Katherine deschise aparatul de radio şi bătând din palme, sălta pe perna maşinii în ritmul muzicii.

Se întoarseră la cinci dimineaţa. Dintr-un capriciu ai Katherinci. rămăseseră să doarmă noaptea la motelul lui

Brison, la vreo trei kilometri de Cranston Falls. După ce-şi lăsă soţia acasă, Gill porni spre centrul oraşului, pretextând că are treabă.

Parcă automobilul în faţa şcolii şi intră viz-i-vis, într-un snakebar, pentru a bea o cafea. Era obosit şi-n timp ce îşi aprindea o ţigară, în aşteptarea comenzii îşi spuse că poate este mai bine să se întoarcă acasă şi să tragă un somn. Sorbi totuşi din lichidul fierbinte şi amar, răsfoind o revistă ilustrată, dintre cele puse gratuit la dispoziţia clienţilor de către patron. Câteva povestiri poliţiste şi chipuri de actori celebri care-şi etalau danturile perfecte în faţa obiectivelor fotografice – bineînţeles, frumoasa May West nu putea să lipsească. Gill puse „revista de-o parte, plăti cafeaua şi ieşi-Atunci îl zări din nou pe băiat. Era îmbrăcat în aceeaşi pereche de pantaloni din doc albastru, prea scurţi şi-n aceeaşi cămaşă în carouri mari. Şedea în apropierea automobilului, în faţa şcolii, chiar sub literele aurii care compuneau deasupra intrării numele „Gill Teserly”. Nepăsător la trecători, cu mâinile înfundate în buzunarele pantalonilor, băiatul îl privea pe el. pe Gill, ca şi cum în tot tipul în care acesta fusese în bar, ar fi stat acolo şi l-ar fi aşteptat să iasă. Furios, Teserly se îndreptă spre el. Băiatul îi ocoli privirea, scurmând ţarina cu vârful ghetei şi adâncindu-şi mâinile în buzunarele pantalonilor, care aproape că-i căzuseră pe vine.

— Cine eşti, băiete? îl întrebă Teserly cu asprime. Când privirile li se întâlniră, Gül simţi o strângere de inimă, dar tonul nu i se îndulci: Nu auzi, cum te numeşti? Şi de ce te ţii după mine? Te-am văzut şi Ist Dallas, pe peron! Hai, spune-mi, cum te cheamă? Eşti de-aici, din Cranston Falls?

— Da – spuse băiatul, şi-şi trecu mâna prin părul încâlcit. Apoi îşi ridică pantalonii şi continuă: Şi mă numesc Gül, domnule.

Teserly tresari.

— Glii, spui?! Ca pe mine, deci. Gill şi mai cum

— Băiatul arătă cu braţul spre literele aurii.

— Gill Teserly, domnule.

Teserly îşi simţi tâmplele zvâcnindu-i şi o căldură ciudată îi invada trupul. Încercă să râdă, dar din gâtlej nu-i. ieşi decât un fel de croncănit neplăcut.

— Bună glumă, băiete! Deci, ne numim la fel. Şi câţi. ani ai?

— Zece ani, domnule.

Deodată, băiatul se răsuci, părând să caute ceva.

— Hei, Nigger – spuse ci – unde eşti?

— Pe cine cauţi? Un negru?

— Nu, domnule. Este câinele i meu, Nigger. Mereu dispare pe undeva.

Apăsarea din tâmple devenea tot mai puternică şi Teserly simţi că pământul îi joacă sub picioare, ca valurile unui ocean. „Căldura asta afurisită” – îşi spuse.

— Şi de ce mă urmăreşti, Gill? De ce mă cauţi? Atunci, în gară, pe mine mă aşteptai, nu-i aşa?

Băiatul ridică din umori.

— Nu vă caut, domnule.

— Ei. asta-i…

— Eu nici nu vă cunosc.

Teserly îşi strânse tâmplele în pumni.

— Cum aşa?… Dar de eroul din Cranston Falls ai auzit?

— Nu, domnule, npam auzit de niciun fel de erou.

— Bine, băiete. Poate că ai dreptate… Ce zici, nu vrei să bem o coca? Este un automat mai încolo, lângă scrâncіob. Îţi place să te dai în scrâncіob? E grozav, e ca şi cum ai zbura cu avionul. Vreau să spun… Mie-mi plăcea grozav să mă dau în scrâncіob, când eram de vârsta ta.

— Şi mie-mi place.

Teserly îi trase cu ochiul.

— O. KHaide I

Traversară şoseaua, mergând alături prin arşiţa pe care primele ore ale dimineţii o aducea de-acum peste oameni şi locuri. Teserly puse două monede în fanta automatului, apoi decapsulă sticlele şi-i întinse una băiatului Băură, privind scrânciobul vopsit în culori ţipătoare. Leagănele goale atârnau în lanţurile ruginite Gill îl ajută pe băiat să urce într-unul din ele, apoi îl căută pe proprietar. Dar ghereta de lemn a acestuia era goală. Urcă pe platformă, puse o monedă de cinci cenţi în cutia de tinichea şi manevră el însuşi pârgliia care declanşa scrânciobul. Sari apoi de pe platformă, uitându-se după băiat.

Leagănele se învârteau din ce în ce mai repede şi-i era toi mai greu să-l urmărească. Avu dintr-G dală senzaţia că se află el însuşi într-un leagăn, rotimlu-se în cercuri largi (le-asupra pământului, ba nu, era chiar în carlinga lui „Quiate Floch” şi survola un oraş care semăna teribil de mult cu Cranston Falls la? băiatul îi făcea semne de undeva de jos. Trebuia să spună ceva, dar nu-şi amintea ce şi se rotea mereu, cuătând să-şi aducă aminte. Apoi, îşi aduse aminte: „flomb primary!” – exclamă şi imaginea de jos se sparse în milioane de cioburi. îl căută înnebunit pe băiat, dar o perdea groasă de fum, Te formă de ciupercă, ascundea totul.

— Nu! – strigă şi rotirea ameţitoare încetă brusc. Cu trupul leoarcă de transpiraţie, respira adânc, încercând să-şi revină. În timp ce era scuturat de umăr de cineva.

— Sir, vă simţiţi bine? Vă este rău cumva!

Leagănele atârnau în lanţurile lor iar alături un negru bătrân, îmbrăcat într-o salopetă uzată îl privea cu atenţie.

— Cine eşti? – bligui Tescrly, ştergându-şi cu batista sudoarea care-i curgea în picături grele pe frunte şi tâmple.

— Proprietarul ser în ciobului, sir. Mă repezisem

până vis-à-vis. la moş Trumple, să beau o bere. V-am găsit aici şi mi s-a părut că vă este rău.

— Unde-i băiatul? – întrebă Tescrly, uitându-se în jur. Unul roşcovan, într-o pereche de pantaloni albaştri.

— Nu ştiu, sir. Când am venit eu, eraţi singur şi vă uitaţi la leagă – se N-am zărit niciun băiat pe-aici.

— Era! strigă Gill enervat. Nu face po prostul cu mintt \ V-n itrrat într-un leagăn şi-am pornit chiar eu scrânciobul, după ce-am pus banii na cuiie. Aici! arătă el cu mina, după ce sări pe platformă.

Dar cutia era goală. Negrul îi privea stânjenit.

— Îmi pare rău. şir…

Gill coborî de pe platformă şi o luă încet spre şcoală. Pe când urca în automobil, mal văzu o dată literele aurii, sclipind parcă în bătaie de joc: „Gill Teserly”.

A doua zi, parca în faţa primăriei. Îi găsi pe Brinson singur în biroul său şi intră direct în subiect:

— Domnule primar, am venit să vă cer ca numele meu să fie şters de pe faţada şcolii în care am învăţat – rost; el ursuz.

— Cum? Se poate?… De ce?…

— Pentru că aşa vreau eu! se încruntă Gill.

— Domnule Teserly, aţi fost jignit cumva… de cineva… O să pun să vi se ceară scuze. Noi”.

— Sper că am fost foarte clar. Am dreptul să fac ce vreau cu mamele meuef va figura ca reclamă pe ţirma drugstore-ului unchiului Philip.

— Dar asta nu ne-ar împiedica deloc să-l păstrăm şi pe şcoală.

Un rictus nervos care-i făcea obrazul drept să tresară şi privirea încruntată a celui din faţa sa îl făcură pe Brison să se dea un pas îndărăt.

— Domnule primar – rosti rar Teserly – dacă mâine-n zori literele alea blestemate vor mai fi acolo, le voi şterge eu însumi, cu o bidinea, în văzul tuturor. M-aţi înţeles?

Şi, lăsându-l pe Brinson încremenit, Gill ieşi fără să-l salute, trântind aşa. Primarul se lăsă să cadă moale pe scaun şi întinse mâna tremurândă spre telefon.

Vestea se răspândi repede în tot Cranston Falls-ul. Margaret află şi ea despre cele petrecute la Primărie şi alergă să-şi informeze tatăl. Când auzi despre ce-i vorba, Tom se înfurie, îl găsi pe Gill în camera sa, la masă, scriind.

— Ai înnebunit?! Ce înseamnă asta? Tot oraşul vuieşte! începu el, intrând pe uşă.

Gill continuă să scrie, fără să-l bage în seamă.

— De ce taci? Răspunde! se oţărî Tom.

Auzind gălăgie, Katherine veni din camera alăturată.

— Ai auzit ce-a făcut iubitul tău soţ?! S-a dus la primar şi i-a cerut să-i şteargă numele de pe faţada şcolii. Toată lumea numai despre asta vorbeşte. Şi nici măcar nu vrea să-mi spună de ce-a făcut-o.

Gill se răsuci încet spre el.

— Tu ce zici, tată: când un om condamnă la moarte sute de mii de oameni nevinovaţi, merită ca numele lui să fie dat unei şcoli?!

Tom lovi cu pumnul în tăblia mesei.

— Era război, Gill, pentru Dumnezeu! Nu tu ai dat acel ordin, ştii la fel de bine ca şi mine asta!

— Nu, dar am fost călăul! continuă cu un zâmbet amar: Nici măcar nu am fost unul dintre marii seniori ai războiului, ci o unealtă oarecare. Cumpărată cu o tinichea pe care scrie „Distinguiehed Flying Cross”.

— Ne-au atacat la Pearl Harbour! Chiar tu ne-ai povestit cum s-a întâmplat.

— Da; tată, ne-au atacat mişeleşte. Dar au fost nişte militari care au atacat alţi militari. Femeile şi copiii de la Iliroşima nu aveau nicio vină.

— Uite ce-i, băiete – replică Tom – să ştii că mai citeam şi eu ziarele! Ce-au făcut japonezii, îngeraşii ăştia-i

tăi, în coloniile engleze? În Singapore… Dar în Coreea?!

— Eu ştiu ce s-a întâmplat acolo… Ştiu. Dar ştiu tot atât de bine că ai noştri m-au schilodit. Aici, înăuntru, strigă. împungându-se cu degetul în piept. Aşa că o să le dau tinicheaua înapoi. Tocmai scriam raportul.

Katherine îl privi îngrozită:

— Gill, cum să faci aşa ceva?

— Exact cum aţi auzit. Şi-acum vă rog să mă scuzaţi, ara de lucru.

— A înnebunit! exclamă Tom, revoltat în timp ce părăsea camera.

Katherine se apropie de soţul său şi-i puse mâna pe umăr.

— Gill, gândeşte-te că avem o viaţă în faţă. Mereu spui că, deocamdată, ai pensie de combatant, că, deocamdată… Nu se poate trăi cu „deocamdată” mereu!… Dacă faci asta…

Gill părea aproape absent.

— Ţi-aduci aminte, Katherine, când zburam din Tucson spre Cranston Falls, ni s-a interzis să trecem peste o zonă din New Mexico… Acolo era, Kat… Acolo se năştea monstrul. Mj se pregătea viitorul…

— Înapoierea distincţiei poate fi interpretată ca o insultă adusă statului – continuă Katherine –, i se va da o interpretare politică!

Gill o privi trist.

— Nu cred că poţi înţelege, Kat. Nimeni nu poate înţelege dacă n-a iiost acolo. Pentru mine, decoraţia asta e o dovadă că am fost în iad.

Katherine îi observă cearcănele mari de sub ochi, obrazul palid şi nebărbierit.

— Şi-n plus, mai e şi băiatul… – zise Gill.

Kat trsări

— Ce băiat, Gill?

— Acolo, la scrânciob… – începu el, dar Kat îl

întrerupse:

— Credeam că al înţeles!”

Gill nu pricepu ce vrea să spună.

— Vom avea un copil – rosti.

Gill ridică spre ea o privire în care teama se amesteca cu bucuria.

— Copil? Un copil?

Cobori ochii spre pântecele ei. Dar rochia de casă se metamorfoză într-un kimonou, apoi într-o plagă ce cuprindea tot sânul stâng, întinzându-se spre pântece. Întindea braţele spre el şi îngâna aceeaşi întrebare cumplită: „Va trăi? Spuneţi-mi, va trăi?”. Îşi astupă urechile cu palmele şi, trântindu-se în pat, îşi îngropa faţa în pernă, gemând: Nu vreau să aud! Nu vreau să aud!

— Gill, iubitule, ce-i cu tine? Calmează-te – începu Katherine să-l mângâie. N-ai de ce să te temi, Gill… Suntem împreună acum. Ascult-o pa Kat a ta…

Dar el continua să geamă, în lumea de năluci care începuse să-l înconjoare.

Katherine îl iubea la fel de mult pe Gill, din dragoste pentru el acceptase să rămână şi a doua oară, în condiţii dificile pentru ea: n casnilia soţului său. Într-un mediu cu totul diferit de col în care se formase, într-o atmosferă ru totul străină de aspiraţiile ei. Un mediu meschin şi bicisnic, şi pe de-asupra de o înfumurare grotescă. În orele lungi de singurătate se întreba de multe ori dacă nu tăcuse o greşeală căsătorinv du-se cu Gill. Alunga însă cu Msistenţă gândurile sumbre, încercând să-şi facă curaj. Dar regretul de-a fi părăsit teatrul nu şi-l putea scoate din suflet.

După ce GUI trecuse în rezervă, întorcându-se definitiv lângă ea, îi scrisese în taină mamei sale şi unei foste colege de la „Pasadena Playliouse”, rugându-le să se intereseze de un angajament pentru ea. Plănuise că ta o adică să forjeze nota, punându-şi soţul în faţa faptului împlinit Dar din amândouă părţile primise răspunsuri

negative: nu apucase să-şi facă un nume şi avea şanse foarte mici să reintre pe scenă după o pauză atât de îndelungată. Nu. şi pierduse totuşi speranţa: se ştia tânără, frumoasă, iar diploma Academiei de Artă Dramatică din Pasadena era totuşi o recomandare serioasă.

Când constată că rămăsese însărcinată, îşi văzu planurile spulberate. Aproape că simţea mai mult teamă decât dragoste pentru fiinţa care începuse să se plămădească în pântecele ei. Ce-i va aduce? Ce privaţiuni îi va impune? Poate că ea însemna – de-abia ea – adevăratul început al sfârşitului. Ilotărâso să nu spună nimic, nădăjduind că până când starea îi va deveni vizibilă, va reuşi să facă în aşa fel încât lucrurile să evolueze în sensul dorit.

În timpul discuţiei dintre tată şi fiu, îşi dăduse dintr-odată seama că plecarea din Cranston Falls se impunea în mod imperios, pentru scoaterea lui Gill din această atmosferă, unde totul îi amintea de ceea ce îl adusese renumele de erou. Se gândise – şi mai înainte la asta, dar întotdeauna subordonat intenţiilor ei. Acum, Gill căpătase întâietate. Pentru «o clipă, numai. Fiinţa pe care ea o zămislea îi luă locul. Instinctul matern se impunea treptat, măturând ca o lavă tot coca ce simţea că i-ar putea aduce prejudicii viitorului născut. Copilul avea nevoie de un tată decorat cu „Distinguished Flying Cross”!

— Tu eşti singura care mă înţelegi – zise Gill, în cele din urmă. Dacă nu crai tu… Eşti cel mai frumos lucru pe care mi L-a dăruit Dumnezeu’ în nenorocita asta de viaţă. Înţelege însă…

— Da, Gill, încerc să te înţeleg. Dar nu tu ai fost acela care a aruncat bomba!

— Am dat semnalul, am pronunţat sentinţa!

— Dacă nu erai tu, era altul…

— Pentru Dumnezeu, Kat! Nu înţelegi! Nu avea decât

să fie altul!…

Nu aveau decât să pună po altul, dacă lumea asta este atât de strâmb aşezată. Dar nu a fost altul – am fost eu, eu, înţelegi?! Asia mă doare – de ce eu? De ce? e.

— Dacă tu vorbeşti aşa, atunci ceilalţi…

— Aibbets e o fiară. Mai bine-zis, un automat perfect: i-ai Iras cu cheia şi-i dă drumul. Ascultă-mă, Kat, noi ştiam ce va urma. Văzusem explozia experimentalii. Nu ştiu dacă cei de la Washington, tare au dat ordinul văzuseră asta. Dar noi o ruzuserăm! Cunoşteam efectul, consecinţele, şi nu ştiu cine-i mai vinovat: cel care dă ordinul, sau cel care se repede să-l execute… Probabil că loji suit la fel de vinovaţi.

— Trebuia să execuţi, era război! Ce s-ar fi întâmplat dacă ai fi refuzat?!

— Şi călăii din lagărele naziste executau ordine! Toţi ticăloşii acestei lumi execută ordine, nu-i aşa? Atunci eine-i vinovat?”

— Încearcă să uiţi, GUI. Trebuie! Vom avea Un copil…

— De ce nu mi-ai spus?

— Nu ştiu. Am… am vrut să fiu sigură. Cred că sunt cam trei luni. Ascultă, Gill, ca să îi fie mai uşor, vom pleca din Cranston Falls. lindeva unde nu le cunoaşte nimeni… Ca să poţi uita.

— Am încercat – nu pot. Credeam că aici îmi voi găsi liniştea. Dar parcă şi oraşul pe care-l ştiam a dispărut. Iâine, o să încerc să-mi găsesc un serviciu la Dallas.

— De ce la Dallas? De ce nu la Sun Francisco, de pildă? Acolo nu le cunoaşte nimeni

— Întâi la Dallas şi după aceea… Mai, târziu vom mai vedea.

— De ce să nu ne stabilim de la început într-un loc sigur, Gill? No – am putea cumpăra o casă. Iar la S: Îţi francisco ai şanse mai mari să-ţi găseşti un serviciu.

— Nu va fi uşor nicăieri... Ce ştiu eu să fac?! Să zbor. Şi asta nu mai vrefau să fac niciodată. La Dallas e Jo, măi am câtem cunoştinţe...

— Ai putea să-ţi continui studiile. F, xis (a legea „G-1. Bill".

— M-am gândit la asta. Dar mai întâi va trebui să-mi găsesc o slujbă.

A doua zi, în drum spre Dallas, se gândi temeinic la toate. Ştia că nu va fi atât de uşor să găsească de lucru. „Poate ar trebui să încerc din nou la Henry". Dar respinsese pe loc ideea. Nu, pentru nimic în Iunie, şi-apoi, la Los Angeles, Kat ar putea reveni mai uşor la teatru. Acum, câint complexul ei nu mai există... Ar tonta-o din nou Mollyirood-ul. şi pentru o femeie măritată, e mai uşor să facă o concesie unui regizor Ea nu-şi! condamnă colegele care-au procedat la fel. Îşi aminti vorbele (tu (lupe. «Crezi că vei putea ţine cu banii (ăi o femeie frumoasă, numai pentru line?! Şi mai ales o actriţă?! Pentru a face carieră în teatru'sau film. O actriţă trebuie să fie în primul rând „sensibilă1 la avansuri, scumpule...

— Dacă îmi găsesc un serviciu la Dallas, ea ar putea rămâne în continuare la Cranston Falls – îşi spuse. Cel puţin până naşte. Pe urmă, copilul îi va lua toi timpul liber. Ce nume-i vom nune? iMary. În lui mom, dacă va fi fetiţă. Dacă nu... Dar nu! Nu va fi băiat! O fată care săsemene cu Kat şi să fie bună ca mom. Zâmbi. căci parcă vedea aievea chipul linei fetiţe cu părul rârlâonţnt, o creolă, nu nişirorbi mari.

Isegri... îşi aduse brusc aminte de băiat şi avu senzaţia că nu este singuri Trase cu coada ochiului spre – fotoliul din dreapta – nimeni. Şi atunci, îşi trimise privirile în oglinda retrovizoare, dar cum. aceasta nu-i descoperi decât o parte a spătarului canapelei, se răsuci şi fu cât pe-aci să intre într-un camion care staţiona pe banda de avarii, deoarece volanul fusese uşor antrenat spre dreapta

de mişcarea sa abruptă, nervoasă. Aproape că ştersese camionul, lipsise niciun deget ca să nu-l acroşeze. Îi păsă prea puţin, frână, ieşi şi opri, apoi cercetă habitaclul maşinii. Stătu câteva clipe să se reculeagă, dar în răstimpul acesta senzaţia că băiatul e undeva lângă el deveni mai puternică. Încleştă volanul, încercând să se stăpânească, apoi demară. Vrând parcă să se răzbune. pe Chevroletul său, îl solicită la maximum, conducând aproape tot timpul cu pedala acceleratorului împinsă la podea. După un sfert de oră pătrundea în Dallas.

Opri în faţa unui drugstore, intră, comandă o berc şi ceru totodată un plic şi o coală de hârtie. După ce acestea îi fură aduse, începu să scrie.

Domnule primar.

Numele meu este Gill Teserly, poate că vă este cunoscut. Dacă este aşa, nu sunt deloc mândru de asta. Sunt unul dintre piloţii aparţinând unităţii care-şi avea baza pe Tinian. Am zburat, în raidurile de recunoaştere, de multe ori deasupra oraşelor Hiroşima şi Nagasaki. Le cunoşteam în amănunt.

În dimineaţa zilei negre – pentru noi toţi, vă asigur – de 6 august, mă găseam din nou deasupra Hiroşimei. Vizibilitatea era excelentă. Puteam să văd forfota de pe străzi, automobilele, clădirile. La apariţia avionului, nimeni nu a fugit spre adăposturi. Îi obişnuisem să nu se teamă. Da, am văzut toate acestea foarte bine şi, cu sânge rece, am dat semnalul de lansare a bombei, condamnând astfel la moarte şi suferinţe fără seamăn sute de mii de oameni.

Totul a fost pregătit pe îndelete şi calculat matematic. Iar asta se cheamă premeditare. Nicio scuză nu mă poate elibera de sentimentul de vinovăţie. Ştiam bine ce armă îngrozitoare se află la bordul lui „Enola Gay”, ştiam ce măcel îngrozitor avea să urmeze.

Ei bine, domnule primar, pentru aceste fapte înfiorătoare sunt considerat erou. În virtutea unei morale

pe care o consider cel puţin stranie şi pe care o resping.

Nu vreau să par patetic, dar prin această scrisoare – adresată prin intermediul dumneavoastră întregii populaţii a Hiroşimei – doresc să cer iertare acelor pe care i-am martirizat Ay *vrea ca locuitorii Hiroşimei, a ştie că odată cu plăgile de pe trupul tor, bomba atomică a stigmatizat* şi *sufletul meu, cu o plagă pe care nimeni şi nimic nu o va putea cicatrizai*

Uni permit să vă rog ca aceşti două sute de dolari (luaţi din pensia mea de combatant) pe care vi-i expediez împreună cu scrisoarea, să fie folosişi pentru tratamentul unuia dintre copiii căzuţi victimă bombardameniului atomic.

Vă voi rămâne îndatorat dacă îmi veţi comunica adresa la care să expediez sumele ulterioare.

Vă mulţumesc.

Gill Teserly

Cranston Falls, Texas

După ce introduse scrisoarea şi, banii în plic, îl lipi şi scrise adresat

Japonia – Hiroşima

Administraţiei comunale a oraşului Hiroşima Dominilui primar

Jo nu-i dădu prea mari speranţe de-a găsi un serviciu într-un timp scurt.

— Credeam că vânzările de maşini of să crească. Dar va mai dura un an doi. deocamdată oamenii nu prea au bani… După o pauză, reluă: Cu ce ai tu la bancă şi cu ce mai am eu, am putea eventual să înjghebăm ceva-Ce zici?

Gül îşi privi fratele în tăcere, apoi întrebă, zâmbind ironic:

— Ai pus ochii pe banii mei? Eu nu greşesc ţinta, ca mexicanii. Glumesc, Jo. Dar nu cred că sunt omul potrivit pentru afaceri pe eoni propriu. Aş prefera, cel puţin deocamdată, o slujbă liniştită, în vreo administraţie sau

ceva de genul ăsta.

— Dar n-ai lucrat niciodată ca funcţionar şi nu te pricepi… Eu ştiu… O să încerc.

— Ai auzit cumva de firma avocatului Lasdale?

— Cine naiba n-a auzit?! îl cunoşti?

— Am fost coleg cu Lasdale junior.

Da. băiatul a ajuns bine. E procuristul lui „Texaco Oii Compun/”.

E bine văzut şi-n lumea politică, activează la democraţi.

— Atunci o să-i dau un telefon.

— Vezi cum reacţionează… Ponte că no te-a uitat- Stuart Lasdale se bucură când auzi că prietenul şi fostul său coleg de şcoală se află la Dallas şi-i propuse să sentâlnească peste o oră la unul dintre cele mai selecte cluburi din oraş, „Outing Golf Club”.

În salonul elegant, decorat cu plante exotice. Gill nu trebui să-i aştepte prea1 mult. 11 recunoscu de cum intră pe uşă. Se maturizase şi parcă se înălţase puţin. Încolo, aceeaşi ţinută elegantă, aceeaşi cărare p «mijloc, acelaşi zâmbet puţin sfidător, de om obişnuit să obţină ceea ce-şi doreşte.

— Civil?! întrebă, aşezându-Se la masă şi ţăcându-i senin clieliierului să se apropie.

— Da. Aproape opt ani, Stuart – zise Gill, punându-i mâinile pe umeri. Ia să vedem: mai ştii să stai într-un picior?

Iţiseră amândoi zgomotos.

— Ce-ai băut până acum? întrebă Sturat.

— Un „Lord Clover”.

— Îmi prepari un punci cu multă gheaţă, Lloyd. Bar fără portocale – doar ananas şi cireşe.

— Eu rămân la whisky. Sau… Un cocktail cu şampanie, mai bine. Dacă aveţi o reţetă bună.

Chelnerul zâmbi şi Stuart începu să râdă:

— Pentru Dumnezeu. Gill, te afli la „Outing Golf Club”! Barmanul este unul din cei mai renumiţi din America! Texanii au fost întotdeauna pretenţioşi, ştii bine!

Chelnerul se retrase, şi ei îşi continuară discuţia.

— Te credeam la Iloswelişi când colo…

— De unde ştii? întrebă Gill. surprins.

— Ştiu tot, deşi nu ne-ai mai scris Un rând. Da, da, ştiu tot, nu mă privi aşa! Aş putea să-ţi spun chiar şi cât ai câştigat la pocher.

Gill clătină neîncrezător din cap.

— Bine – începu Lasdale – atunci să-i dăm drumul: … Do la Langley ai transportat avioane pe care le furnizam Angliei; intrarea în război te-a prins la o bază din Hawaii; ai fost avansat locotenent şi transferat la Port Darwin, în Australia. Apoi, ai devenit instructor la şcoala de aviaţie din Tucson, Arizona. Te-ai căsătorit, ai fost selecţionat printre aşii din „Grupul 509 mixt”…

Stuart se opri, căci chelnerul, se apropia, aducând băuturile. După ce acesta se depărta, reluă:

— …Deci rămăsesem la „Grupul 509 mixt”. Au urmat antrenamentele de la „Wendower Ficid”…

Gill tresări. Puţini oameni se puteau lăuda că sunt la curent cu acest nume.

— Gata, m-ai convins. Dar pe asta din urmă, de unde-o ştii?

Stuart îi trase cu ochiul.

— Când ai auzit că nemţii au capitulat, ai cântat „Down by tha river”, nu-i aşa?

— Da – confirmă Gill, stupefiat.

— La Tinian ai câştigat într-o scară, la pocher, o sumă colosală – peste o mie două sute de dolari – şi ai dat tonul de plecare din călătoria premială de la Nagasalti. Mai vrei şi alte dovezi?

— Eşti. diavolul în persoană!

— Dimpotrivă, sunt un înger păzitor, ca să zic aşa. La

început, un simplu înger păzitor. Apoi am avansat în ierarhia lor. Sayctte, Tpscher, Jiu Nynahan au fost subalternii mei.

— Da, acum înţeleg…

— După ce comandantul „Air Forco” a terminat selecţia aşilor aerului. am fost la el pentru a prelua fişele şi prima peste care am dat a fost a ta. Probabil că ani tresărit, căci colonelul Wilson – toţi îi spuneam Eim – m-a întrebat: „Ai obiecţii?”. I-am spus că te-am avut coleg şi am garantat pentru tino. Aşa ai ajuns în atenţia noastră.

— „În atenţia noastră”? A cui, Stuart?

Acosta sorbi din pahar şi ezită câtovn clipe.

— E mai greu de explicat. Gill… Vezi tu, în acest război s-au întâmplat lucruri foarte grave. Mai grave decât tot ceea ce se întâmplase până atunci. Pentru noi a fost destul de greu să înţelegem cum s-a lăsat Europa atât de uşor îngenuncheată de nazism. Cum armate întregi şi guverne s-au volatilizat pur şi simplu, în faţa lui Hitler. Ceva nu era în ordine. Structuri pe care le credeam sigure se prăbuşiseră la prima atingere.

— Şi?

— Nu era cazul să se întâmple la fel şi la noi. Lucrurile evoluaseră într-o direcţie mult prea gravă pentru a mai fi lăsate la voia întâmplării. Istoria înnebunise, dacă vrei. Şi atunci a devenit imperios necesar *ca* un grup de oameni; ca să spun aşa, cu mintea limpede, să vegheze permanent şi să facă în aşa fel încât să imprime evenimentelor evoluţia dorită. Omenirea ora la marginea prăpastiei. Intrarea Americii în război însemna, într-un fel, ultima soluţie. Nu minimalizez rolul ruşilor. Dar poziţia lor era tulbure şi, în plus, aduceau cu ei tot un sistem totalitar. Nemţii <lesfăşuraseră o luptă de intoxicare şi spionaj fără precedent în analele istoriei. O armată subterană o dubla pe cea de pe fronturi şi era cel puţin la fel de periculoasă. Acestei armate ne-am opus noi. Şi a fost o luptă cumplită,

chiar dacă despre ea nu se va afla vreodată prea mare lucru. O luptă în care victoriile, înfrângerile, loviturile, s-au consumat în tăcere. O luptă în care nu ai voie să ierţi şi nu eşti niciodată iertat.

— Înţeleg». Sau cred cel puţin că înţeleg… Deci, în tot acest timp, mii de destine erau manipulate, fără ca cei în cauză să aibă habar că ceea ce se întâmplă cu ei nu-i un Joc al sorţii.

— Dar nu-i vorba de manipulare!… protestă Stuart.

— Deci voi aţi decis ca-n acel avion să se afle Gill Teserly – zâmbi Gill cu amărăciune.

— „Omul potrivit la locul potrivit”…

— Din nefericire, în privinţa mea cel puţin, aţi greşit. Nu eram omul potrivit Dacă aş crede într-adevăr că eram, m-aş omorî.

— De-aia ai plecat din armată?

— Printre altele. A insistat şi soţia mea… Eram mereu despărţiţi.

— Te pomeneşti că ai intrat sub papuc?! O ţii minte pe Marchita… Ce bani mi-a tocat! Ei, află c-a ajuns pe Broadway şi a turnat în filmul „O viaţă de o noapte”.

Gill goli paharul şi începu să-l rotească între. palme.

— De fapt, Stuart, venisem să te întreb dacă n-ai putea să mă ajuţi să capăt vreo slujbă

— Aş putea să aranjez să fi rechemat.

— Nu, ar însemna să mă despart iar de Kat. Şi în curând vom avea un copil.

— De ce nu îiâcerci la o societate de navigaţie aeriană civilă?

— Am încercat.

— Ştiu cu… Bine, o să te ajut.

— N-o să te fac de râs. Îmi place să muncesc şi am de gând să-mi continui studiile prin „G. I. Bill”.

— Voiai, când ai plecat la unchiul tău. În California, să urmezi Dreptul, ca mine…

Gill oftă adânc

— Viaţa a vrut altfel, Stuart Poate voi îndrepta lucrurile. Ce mai ştii despre Bob?

— Am uitat să-ţi spun: Morton a murit în Filipine. Bob e undeva prin Middle West, mi se pare la Jefferson City. inginer. Îi merge destul de bine, după câte ştiu.

Gill se ridică.

— La revedere, Stuart, şi-ţi mulţumesc pentru bunăvoinţă. Dacă auzi ceva, nil mă uita.

— Sigur, e-n regulă.

2

Pe măsură ce sarcina înainta, Katheriue nutrea o dragoste tot mai puternică pentru copilul pe care-l purta în pântece. Acest simţământ. cu totul nou, răsturna toate valorile, făcea ca tot ceea ce era în afara-viitoarei vieţi să pară lipsit de importanţă. În relaţiile cu Gill devenise mai imperativă, impunându-i să-şi găsească serviciu, să-şi pună ordine în existenţă.

Gill lipsea de acasă săptămâni în şir uneori, bucuros să se ascundă după pretextul căutării unei slujbe. Pântecele acum proeminent al soţiei îi. evoca de fiecare dată viziunea femeii gravide care-şi desfăcuse kimonoul în faţa ochilor săi, Strângea din dinţi, spunându-şi „Nu mai vreau să văd!”. Dar plaga cavernoasă nu dispărea, int în auz îi stăruia glasul mamei japoneze, vibrând de durere: „Va trăi? Nu-i aşa că va trăi?!”

Iş! dorea un copil – mai ales o fetiţă – şi totuşi rodul pânteceM Katherinei îi deveni nesuferit. Încercă un sentiment aproape de ură → copilul zămislit de el îi amintea mereu de alţi copii, de a căror soartă se simţea vinovat.

Continua să trimită bani pe adresa primarului din Hiroşima – prin mandate poştale – cu toate că nu primise niciun răspuns de la acesta Pentru ca soţia sa să nu observe, folosea banii din contul deschis la „Second

National Bank” din Dallas. Dar venind într-o seară acasă, găsi toată familia adunată în sufragerie, aşteptându-l. După feţele încordate şi nervoase, îşi dădu imediat seama că se întâmplase ceva. Văzu o scrisoare deschisă pe masă şi realiză despre ce este vorba. Tom îl luă *în* primire:

— Băiete, ai înnebunit de-a binelea?!

— Gill rămase în mijlocul încăperii, tăcut.

— Înţeleg că-ţi pare rău de ăia din… la naiba! Dar să trimiţi atâţia bani pungaşului ăluia de primar?! Nici măcar nu ştii… Dacă-i un escroc şi şi-a vârât banii în buzunar?! Şi-acum, când a văzut că se-ngroaşi gluma, a trimis scrisoarea. Uite, citeşte şi vezi dacă nu-i chiar aşa.

Gill luă scrisoarea, sub privirile pline de imputare ale celorlalţi, şi începju să o citească:

Mr. Gill Teserly

Cranston Falia

Dear şir; îmi iau îngăduinţa de a Vă răspunde, asigurându-vă de sentimentele mele cele mai profunde. Recunoştinţa mea este nemărginită pentru încrederea acordată umilei mele persoane, pe care concetăţenii mei au ales-o să-i slujească în funcţia de primar. O să-mi permiteţi să vă spun, sir, *că nu cunosc alte interese decât ale lor, că mi-am dedicat în întregime existenţa construirii unei armonii binefăcătoare, care sper să vindece rănile atât de dureroase ale trecutului.*

Nu voi îndrăzni să mă refer la ceea ce Dumneavoastră aţi apreciat, sir, *ca fiind vinovăţia de a fi dat semnalul „Bomb Primary” Vreau în*să*ză vă încredinţez că locuitorii acestui oraş nu vă poartă niciun fel de resentiment. Toţi suntem uşxiraţi că am terminat cu acel coşmar al războiului, al militarismului distrugător*

Nu mi-am luat îngăduinţa de-a vă răspunde imediat după*r primirea mărinimoasei dumneavoastră donaţii, în rătăcirea mea considerând că aceasta va constitui un act singular. Mă simt onorat, prin procura pe care mii-aţi*

acordat-o, *să vă aduc la cunoştinţă că sumele primite au fost în întregime fi în mod eficient folosite* în *scopul pe care aţi binevoit* să *mi-l indicaţi*.

Înalta răspundere de a veghea interesele concetăţenilor mei, *pe care ei au pus-o pe* umerii *persoanei mele umile*, *mu face* se vei *rog să bine** *voiţi a accepta*, sir, *sistarea pe viitor a donaţiilor*, *pe motivul*, *îndreptăţitt cir folosirea banilor de către noi ar putea fi interpretata ea un act ostil*, *politicii forţelor de ocupaţia*.

Vă asigur, sir, de *sentimentele mele cele mai profunde*.

Namura Siuiaki

GIIT rămase cu scrisoarea în mână, ca şi cum ar fi continuat să o citească. Im colţul buzelor i se înfiripă un zâmbet amar.

— Ei, ai văzut cum o suceşte şi o-ntoarce în toate părţile blestematul ăsta?! Nicio chitanţă, ceva… Câţi bani i-ai trimis?

— Ce importantă arc?! făcu GUI, împăturind cu grijă scrisoarea şi punând-o în buzunar.

Katherine îi căuta privirea, dar el şi-o ferea. Atunci îl întrebă încet, cu teamă în glas:

— Pe unde ai luat banii?

Se aşeză la masă, luându-şi capul în mâini.

— De la bancă, Gill?

— Da – oftă el.

Katherine se ridică şi porni încet spre scară. Ce-abia când ajunse sus, o auziră izbucnind în plâns.

— Vezi ce faci? strigă Toan. Ţi-au intrat în cap nişte prostii şi o ţii una şi bună! De tino cui îi pasă?! Cine-ţi va hrăni copilul? Spune-mi măcar câţi bani i-ai Irimis lămâii ăleia scofâlciie. să ştiu şi eu cât costă prostia!

Ca şi cum nu l-ar fi auzit, Gill se ridică şi făcu trei paşi în direcţia scării. Se opri, rămase o clipă nemişcat, apoi porni spre ieşire. Se urcă! «automobil ş? plecă spre

Dallas.

O

GriJ trecea agitat de pe un trotuar pe celălalt, uitându-se mereu spre una din ferestrele de la etajul întâi al maternităţii în care fusese internată Katherine. Intra din când în când în ghereta portarului, încercând să obţină noi informaţii prin telefon, apoi dădea fuga la un bar situat la vreo sută de paşi mai încolo, într-un subsol.

Barmanul, cunoscându-şi clientul, îi aduse, fără să mai aştepte comanda, un „Lord Clover" sec. Gill dublă comanda şi-5 propuse:

— Să bem amândoi, băiete.

Goliră paharele şi barmanul plescăi încântat din limbă. Era un şi la vreo t & de ani, prematur încărunţit şi cu nasul zdrobit, de boxer.

— Mai adu un rimi! – comanda Gill.

Barmanul turnă în pahare. După ce şi conţinutul acestor» dispăru, aprecie:

— Aşa client mai rar, şir

Gill îşi umflă pieptul.

— Ştii cine sunt eu. oiiiule?

— Nu, sir.

— Sunt maiorul de aviaţie Gill Tescrly. Hiroşima…

— I-auzi! Barmanul părea impresionat.

— Habar n-ai ce-a fost acolo! Gill se încruntă. A fost iadul. Dar să ştii că ei nu-mi poartă pică!

— Cine, sir?

— Ei, Japonezii! Vârî mina în buzunarul de la piept şi scoase câteva plicuri mototolite. Uite aici – spuse, înşirându-le pe suprafaţa lustruită a tejghelei – originale, cu ştampila poştei pe ele. Desfăcu unul din plicuri şi-i întinse barmanului fila de bârtie acoperită cu un scris mărunt. Citeşte, omule, şi-ai să te convingi;

— Nu-i nevoie, şir…

— Citeşte. Mai plătesc un rând.

Barmanul, mai mult din politeţe, începu să descifreze cu greutate engleza stâlcită în care era scrisă. După câteva minute, i-o înnpoie, încercând să pară emoţionat:

— A naibii scrisoare, sir. N-am mai citit ceva atât de frumos.

Gill o puse lângă celelalte şi le vârî la loc în buzunar. Îi făcu semn barmanului să-şi apropie urechea de gura lui şi-i şopti:

— Mai e şi chestia cu băiatul... Fac pariu, dacă vrei, că acum e afară, m-aşteaptă. Pol să pun pariu pe ce vrei. Nici el nu crede că sunt vinovat.

Barmanul îl privi, neînţelegând prea bine despre ce este vorba.

— Păi, de ce-l lăsaţi să v-aştepte? Chemaţi-l...

Gill risc.

— O să pricep eu până la urmă ce vrea. Hai. mai toarnă, omule, t toamnă şi suntem încă în viaţă.

Bău, schiţă o grimasă şi spuse:

— Ai în faţa ta un om care şi-a vândut sufletul diavolului. Omule, asta să ştii.

Da? se arătă curios barmanul. Păi, cum?

— Simplu: n-a trebuii de cil să spun „Romb Primar – Şi târgul a fost gaia. Atât. s i

Barmanul oftă

— Nu-i mare lucru – comentă el. Dacă vreţi să ştiţi, sir, şi eu am vrut odată să-l vând. Trebuia să plătesc o blestemată de rată la casă, banca mă ameninţa că mă aruncă în stradă... Am încercat să împrumut

de la prieteni, de la rude, dar nimeni nu avea suficient. Am intrat în biserică şi m-am rugat două ore la moaştele sfântului Francisc. Să tacă o minune, să găsesc cumva afurisiţii ăia de bani. Nimic. Şi-atunci m-am supărat. Nu-mi doream altceva decât să apară diavolul.

Zău, c-aş fi fost în stare să iscălesc contractul cu sânge, cum am citit prin cărţi că se face. Eu cred, sir, că-s o mulţime de oameni care şi-ar vinde bucuroşi sufletul, doar că nu vine nimeni să li-l cumpere. Şi asta-i şi mai rău, sir.

Gill aşteptă în faţa clădirii maternităţii până când medicul care urma să o asiste pe Katherine la naştere, plecând acasă, îi spuse că evenimentul se va produce probabil abia a doua zi, dacă nu în cursul nopţii. Îi venea greu să plece de-acolo. Urcând în automobil, mai aruncă o privire spre fereastra sălii de naşteri, apoi demară, îndreptându-se spre „Outing Golf Club", cu speranţa să-l întâlnească pe Stuart Lasdalc. În ultimul timp, se vedeatot mai des cu el, la seratele organizate în casa acestuia. Lasdale îl prezentase soţiei şi cercului lor de prieteni, printre care se afla şi familia Nichols.

Îl găsi stând de vorbă la bar cu un individ mic de statură şi corpolent, care gesticula furios. Vru să se retragă pentru a nu-şi stânjeni prietenul, dar acesta îl observă şi-i făcu semn cu mâna. Scuzându-se faţă de interlocutorul său, îl conduse pe Teserly spre una din mese.

— M-ai salvat, pisălogul ăsta m-ar fi ţinut încă o oră.

— Cine-i?

— Oho, încă nu-l cunoşti?! McKena, primarul! Ei, ai devenit tată *t*.

— Încă nu, oftă GI1. E a treia zi de când se tot amână.

— Viitorul tău fiu nu se prea grăbeşte să vină pe lume – râse Situart. O fi ştiind el ceva… Gill, pot să-ţi dau o veste bună.

— Zău? întrebă Gill cu bucurie, parcă nevenindu-i să creadă. Începusem să cred că veştile bune le primesc doar alţii.

— Nu sunt încă absolut sigur. Dar mi s-a promis că vei fi preferat celorlalţi candidaţi.

— La „Texaco Oil”?

— Da, e vorba de un post destul de bun la Oficiul de Vânzări pentru districtul Houston.

— Ar fi formidabil, Stuart! Aş putea urma şi cursurile la „Southwest Law School”. Grozav! Şi chiar crezi că o să iasă ceva? întrebă el cu teamă.

— Ai nouăzeci şi cinci la sută şanse. Am ajuns până la Raton. I-ans sugerat să te folosească pentru reclamă.

— Nu, pentru reclamă nu cred c-ar fi… – obiectă Gill, jenat.

— De ce?! Lasdale părea intrigat. Ai o carieră militară de excepţie şi când spun asta nu mă refer numai la „Grupul 509 mixt”, înţelegi ce vreau să spun… Folosinuu-se de numele tău, nu vor putea să ţină multă

Vreme un erou într-un post subaltern. Şi… Stuart schiţă un gest care sugera ascensiunea.

Gill rămase tăcut. Văzându-şi soţia intrând, Lasdale se ridică să o întâmpine.

— N-ai mai venit pe la noi – îi reproşa Martlia zâmbind, în timp ce Gilt se înclina ceremonios. Cunosc pe cineva căreia i-ar face plăcere să te întâlnească mai, des – insinua ea.

— Nu-mi imaginez cine-ar putea fi… se apără GUI.

Martlia îl ameninţă şăgalnic cu degetul.

— Ştii bine că-i vorba de Gită a Nichols. Ea şi soţul ei vă simpatizează mult, pe tine şi pe Kat.

— Lasă băiatul în pace – interveni Stuart. Şi, privindu. şi ceasul, adăugă: Ar trebui să mergem, Martlia. Upton ţine la punctualitate.

— Ne pare rău, că te părăsim, Gill – spuse Martha – dar suntem invitaţi la una dintre acele petreceri la care bărbaţii discută politică, iar femeile se prefac că sunt teribil de interesate de marile adevăruri rostita de marii lor soţi.

Gill părăsi şi ei clubul. Pentru a nu rămâne singur cu

gândurile, intră într-un cinematograf, să vadă un film. După ce ieşi, mâncă două sandviciuri într-un Snack-bar şi bău o ceaşcă de cafea, apoi se îndreptă spre locuinţa fratelui său. Îi deschise Jenny şi din privirea ci neliniştită, îşi dădu imediat seama că se întâmplase ceva.

— E vorba de Kat?... Ce-i cu ea?... V-au telefonat? întrebă el precipitat, năvălind în casă.

— Fii tare, Gill! îi ieşi Jo înainte! Kat este bine, e perfect sănătoasă, doctorul spunea că...

— Şi copilul? Copilul?

— Copilul nu a putut fi salvat. Dar Kat...

Gill împietri, cu privirea în gol.

— Trebuia să mă aştept – rosti el rar, cu vocea înăbuşită. A murit deci şi copilul meu...

— Ce tot spui? se încruntă Jo. Bine că a scăpat Kat, Gill!...

Dar fratele său părea să nu-l audă.

— Da, dinte pentru dinte, cum scrie în Biblie. Iuţii mom, apoi copilul... Ce va mai urma?... Poate că aşa este drept să se întâmple. Ponto că altfel nu pot fi iertat, fără să plătesc...

— Iar blestemaţii ăia de japonezi?! strigă Jo. Vezi-ţi de viaţa ta, Gill şi nu-ţi mai amărî zilele. Copilul a murit pentru că a fost o sarcină dificilă, mi-a spus doctorul ceva, o să-ţi explice şi ţie. Chestia asta n-are sici o legătură cu...

Fără să-i răspundă, Gill se răsuci pe călcâie şi părăsi în grabă casă, aproape alergând. Se opri în faţa maternităţii, dar nu încercă să intre, Se aşeză pe bordura trotuarului de vizavi, sprijinindu-şi bărbia pe genunchi, privind fereastra luminată a sălii de naşteri.

— Iartî-mă. Kat – şopti el şi începu să plângă incot, pe tăcute în depărtare, se auzeau scrânşnetu) frânolor de automobil. Peste oraş se lăsa noaptea şi acum liniştea era despicată doar de urletul unui câine, lătrând după vreo umbră. Într-un târziu, Gill se ridică şi porni împleticindu-

se, ca un om rănit, spre casa fratelui său.

J *4*

Patterheimer îşi dădu în cele din urmă demisia din postul de director al laboratorului de la Los Alamos.

— Cu câteva luni în urmă, insistaţi ca oamenii să rămână cu orice preţ aci... Iar astăzi, chiar dumneavoastră plecaţi?! îi reproşa Edward Seller. De fapt, sperând că acum va fi numit în postul de director pentru care îl invidiase tot timpul pe Patty, se bucura că acesta îşi dăduse demisia.

— Am intenţia să mă consacru ştiinţei pure; îmi voi relua activitatea pedagogică ia Bericcley şi Pasadena.

De fapt Patterheimer avea cu totul alte planuri. Sacrificase de mult ştiinţa pură – încă de când îşi legase soarta de bombă. Intuind că cea dintâi nu-i putea aduce renumele la care aspira cu ardoare, se grăbise să urmeze calea ce i se deschisese atât de neprevăzut şi de ademenitor în faţă. Simţise că bomba îi oferea şanse mult mai mari. Dar la realizarea acesteia Patty contribuise mai mult cu talentul său de organizator eminent decât ca savant.

Speranţele i se realizaseră: era unanim recunoscut ca „părinte al v bombei atomice". Nu însă şi la Los Alamos. Aici se ştia că în realitate ea era rodul eforturilor reunite, ale unui mare număr de oameni de ştiinţă, în special ale celor imigraţi din Europa. În cercurile colegilor săi, Patty accepta această teorie „dar în sinea lui îşi spunea că meritul era în primul rând al său: „Eu, şi nimeni altcineva, am organizat eforturile despre care vorbesc ei!" Vanitatea sa tot mai avidă de măgulire – îl împingea spre reflectoarele publicităţii.

Preferă cercurile politice din Washington laboratoarelor din Berkeley şi Pasadena. Îşi temeinici în primul rând relaţiile cu presa: publică articole, acordă zeci de interviuri, vorbi (a posturile de radio. Se înfăţişa ea un

savant în ale cărui mâini se aflau frânele naturii. Dar nu un savant de tip vechi: îşi tunsesc – părul scurt, pentru a sublinia că nu mai aparţinea „pletoşilor”, adoptase un aer marţial, iar în vorbire cultiva supleţea.

Celor care îi lăudau le acorda imediat simpatia şi bunăvoinţa sa. Cu cei mari şi puternici era plin de condescendenţă. Transformând de multe ori cabinetele Îi>r în săli de curs, le demonstra bazele fizicii, le explica principiul nedeterminării al lui Ilcisenberg. Începuse să fie consulta… ut problemele cele mai importante de către Departamentul de Stat şi Pentagon Deveni în scurt timp sfentieul lor principal. Vorbea acum despre Dean Acheson ca despre „Dean” iar despre generalul Marshall ca despre „George”. Fu chemat să refere în faţa Congresului ca expert şi delegat să ia cuvântul la Organizaţia Naţiunilor Unite, ca reprezentant al Statelor Unite.

Îşi însuşise la perfecţia arta diplomatică. În cercul oamenilor de ştiinţă critica proiectul de lege al senatorilor May şi Johnson cu privire la înfiinţarea „Comisiei pentru energia atomică”, dar în cuvântările publice. din „motive tactice”, îl susţinea, propunându-l pe generalul George Marshall în postul de preşedinte al acestei comisii. Când legea NeMaii» asupra energiei atomice fu adoptată de Congres, Truman îi încredinţa înaltul post de preşedinte al Comitetului general consultativ de pe lângă „Comisa pentru energie atomică a Statelor Unite”. Acesteia din urmă îi fură acordate puteri uriaşe şi monopolul asupra tuturor uzinelor şi laboratoarelor atomice, inclusiv asupra investiţiilor de capital ale lui „Manhattan District”.

Zeci de universităţi americane îi decernară diploma de „doctor honoris causa în ştiinţe”, însă distincţia la care râvnea ci cel mai mult era Premiul Nobel. Se considera acum deschizătorul cutiei Pandorei, trimisă de Zeus omenirii pentru a se răzbuna că Prometeu a furat focul, se compara cu cei mai iluştri savanţi ai lumii. Dar Comitetul

de la Stocuholm nu i-l acordă, căci numele său nu era legal de nicio descoperire care să stea la temelia fizicii moderne.

În schimb, dulapurile sale se umplură cu decoraţii, dintre care unele, ea Distinguished Service Medal. Îi fură înmânate personal de preşedintele Truman. Străduindu-se să pară modest, Patty nu era deloc astfel: colecţiona. fără alegere, diplome, scrisori şi telegrame de felicitare, articole, fotografii, caricaturi apărute în ziare. Scria şi vorbea despre problemele cele mai diverse, opina asupra unui sistem organic al lumii, comenta traduceri din sanscrită, vorbea despre o conducere de stat în care savanţii să deţină rolul primordial. Îi fură oferite numeroase posturi guvernamentale, fu ales în zeci de comisii şi comitete ştiinţifice şi administrative, t. Într-una din aceste zile, Edwnrd Şeilor îi făcu o vizită.

k

Se înşelase în speranţele sale: în postul de director al laboratorului de la Los Alamos fusese numit profesorul de fizică Norris Gradburry. Acesta îl chemase pe Sciler la el, propunându-i locul de conducătoff al secţiei de fizică teoretică – a doua funejio ca importanţă n cadrul laboratorului.

m

— Nu ştiu ce să prefer: să experimentez bombe obişnuite sau să mă consacru studierii multilaterale a problemei bombe? cu hidrogen – îi răspunse Seller pe obişnuitul său ton agresiv.

— Această problemă nu face încă obiectul preocupărilor noastre.

— Atunci refuz să mai rămân la Los Alamos.

Şi se ţinu de cuvânt. Era în întregime captivat de ideea creării unei bombe faţă de care cele ce fuseseră aruncate la Hiroşima şi Nagasaki trebuiau să apară ca nişte simple pocnituri. Reacţia termonucleară nu era nici pe departe descoperirea lui. Fizicianul englez Atkinson

formulase încă în 1927 presupunerea că în soare ar avea loc o astfel de reacţie ca rezultat al fuzionării atomilor elementelor uşoare – principiul „fusion” – cu rare ocazie se degajă o energie colosală. Mai târziu, preocupat de secretul surselor de energie solară, Hans Bethe fundamentase teoretic reacţiile termonucleare. Pe atunci, nimeni nu se gândea să reproducă o „explozie” care durează mai mult de un milion de ani. Dar odată cu crearea bombei atomice, oamenii de ştiinţă au învăţat să realizeze, cel puţin pentru a milioana parte dintr-o secundă, temperatura solară.

Şi în timp ce numeroşi savanţi în frunte cu Szillard se luptau să obţină punerea sub control; internaţional a energiei atomice, Edtvard Seller declara în Congresul S.U.A.: „Bomba atomică se găseşte în vrâsta copilăriei. Eapoate fi perfecţionată într-o măsură considerabilă chiar prin eforturi neînsemnate. Iu viitor, bombele pot să devină mai ieftine, mai comod de manipulat şi mult mai puternice ca forţă de distrugere. Sunt convins că fără un efort deosebit vom putea crea bombe atomice faţă de care bomba aruncată la Hiroşima să pară atât de neînsemnată cât de neînsemnata par substanţele explozive obişnuite faţă de prima bombă atomică”.

Se stabili la universitatea din Chicago şi nu încetă o clipă să se agite pentru a croi drum ideii sale. Colegii îl porecliseră ironic „apostolul bombei cu hidrogen”. Reuşi totuşi să strângă în jurul său câţiva cercetători cu care efectuă calculele premizelor teoretice ale noii bombe. O şi denumise „copilul meu”. Îşi asigura de pe atunci paternitatea. Nu găsi însă prea mulţi adepţi ai acestui „copil” şi atunci se hotărî să-l câştige de partea sa pe influentul Pateerheimer, a cărui situaţie o invidia acum şi mai mult.

Patty ştia că Seller nu-i făcea o vizită din simpatie. Îşi dăduse de mult seama de sentimentele pe care acesta le

nutrea pentru el. Aştepta acum să afle motivul care-l adusese în cabinetul său. După ce se aşezară amândoi în fotolii, Seller desfăcu pachetul cu care venise sub braţ, scoţând la iveală un tablou de mărimea unei coli duble de hârtie. îl oferi privitor lui Patterheimer.

— Un Cooper 1. L-am achiziţionat acum câteva ore şi nu m-am putut abţine să nu vi-l arăt – spuse el ridicându-se şi trecând în spatele ful Patty, pentru a privi împreună cu el.

Patterheimer examina pânza în tăcere, conccutrându-se.

— Îmi place – rosti el în cele din urmă. Îmi place mai ales acest ochi. Ca estet, trebuie să recunosc că admir tehnica fulgerărilor de penel folosite de Cooper, ca om însă nu rămân cu nimic.

— Azi nu mai facem nimic ca să dureze. Totul constă în intensitatea primei clipe şi această intensitate Cooper o oferă cu dărnicie.

— Sunt perfect de acord. Dar câţi o vor înţelege? Nu mă refer neapărat la oamenii nepregătiţi.

— Omul nu e propria lui operă – a spus Schopenhauer.

— Cred că aici ar trebui citat mai curând Tolstoi. Valoarea artei nu depinde de o teorie estetică.

— Am observat cu câtă uşurinţă vă formulaţi totdeauna aprecierile cu privire la pictură. Probabil Kant are dreptate: el spune că puterea matematicilor constă tocmai în aceea că ele aleg, elimină, simplifică.

— Este răspunsul la întrebarea pe care şi-a pus-o Einstein: „Cum se face că matematicile, produs al minţii omeneşti, se aplică atât de bine la obiectele experienţei

— Tocmai matematicile sper să-mi aducă rezultate în lumea pe care o investighoz şi cred că mă apropii de pragul cunoaşterii posibilităţilor ei. Sciler făcu o pauză. Văzând însă că Patterheimer rămânea tăcut, continuă J

înfăptuirea reacţiei termonucleare va fi un lucru admirabil!

— Am impresia că puţini împărtăşesc punctul dumneavoastră de vedere – remarcă Patty.

— Viitorul va arăta cât de greşită este poziţţia lor!

— Trăind sentimente de vinovăţie pentru tot ceea ce au săvârşit bombele atomice produse de ei, credeţi că mai pot manifesta entuziasm faţă de o armă cu o forţă distructivă de o mie de ori mai mare? Mai ales acum, când se bucură de pacea mult dorită?

— E o bucurie prematură. Da, eu ştiu şi înţeleg această stare de spirit a colegilor noştri. Eu însumi sunt câteodată îngrozit la gândul că ipotezele mele se vor confirma şi transforma în realitate. Piedicile sunt deci de ordin moral. Dar ce are ştiinţa comun cu morala?! Consider funest ca o problemă ştiinţifică, şi mai ales una de importanţa şi complexitatea aceleia despre care discutăm, să fie abordată pornindu-se de la concepţii morale. Dacă o să judecăm astfel, atunci şi descoperirea focului poate fi considerată condamnabilă din punct de vedere moral. Nu mai puţin praful de puşcă, forţa aburilor, electricitatea...[12]

— Ştiiuţa luată în sine este într-adevăr pasivă faţa de bine şi rău! ea n-are discernământul acestor două criterii. Dar omul de ştiinţă?! Ei Brodeşte şi-şi spune: Producerea bombei atomice a fost justificată de pericolul rea) al înrobirii lumii de către Hitler. Crearea celei termonucleara ou este cu/ nimic îndreptăţită.

— Operând cu categorii de bine şi rău, de justificat şi nejustificat – categorii neobiective, pentru că doi oameni pot aprecia în mod cu totul diferit unul şi acelaşi fapt – omul de ştiinţă ar putea să gândească şi să spună: „Producerea bombei atomice a fost justificată de pericolul înrobirii lumii de către UIUcr; dar aruncarea ei în Japonia? îl încolţi Seller.

---

12 Felix Cooper, picior.

— Aceasta a fost treaba oamenilor politici.

Ce părere aveţi despre orientarea în direcţia creării bombei ni hidrogen? se hotărî Seller să ia taurul de coarne.

— Se spune că aţi botezat-o „Mcin baby”... În vocea lui Putty se simţea o uşoară maliţiozitate.

„Aha! asta te deranjează. Ţi-e teamă *ca* succesul meu. să nu însemne apusul gloriei talc?!” gândi Seller. Spuse:

— Din pasiune pentru ideea mea. Aţi fi dispus s-o susţineţi, ca preşedinte al Comitetului general consultativ. În faţa Comisiei pentru energia atomică?

— Nu sunt – încă convins că realizarea bombei cu hidrogen este din (tunel de vedere tehnic posibilă.

Nereuşind să obţină sprijinul lui Patteriieimer, Seller nu depuse armele şi în scurt timp la Los Alamos era convocată o conferinţă cu caracter consultativ.

Platoul arăta acum cu lotul altfel decât atunci când pe drumul secret fură transportate părţile componente ale celor două bombe atomice. Pavilioane uriaşe adăposteau laboratoarele, de-a lungul câtorva străzi asfaltate se aliniau corpuri de locuit pentru personalul ştiinţific şi tehnic inferior, iar în parlea cea mai pitorească a muntelui răsărise un adevărat orăşel de vile elegante. O bibliotecă, două şcoli, un spital, un club sportiv, numeroase magazine, două săli de cinematograf completau peisajul acestei localităţi.

Peste treizeci de savanţi atomişti se întriiniră în noua sală de conferinţe. Şi înainte de deschidere, şi în pauzele dezbaterilor, şi în timpul lor Seller luptă din răsputeri să câştige adepţi, dar nu reuşi să convingă decât o neînsemnată minoritate. Majoritatea ajunse la concluzia că era de preferat perfecţionarea bombelor atomee şi mărirea puterii lor docil orientarea lucrărilor spre eroarea bombei cu hidrogen. Elaborarea unei astfel de arme fu considerată

o problemă deosebit de complexă, greu de rezolvat din punct de» cdere tehnic, ea necesitând un timp îndelungat.

Cu ajutorul influentului său prieten, Gill obţinu un post de funcţionar la Oficiul tic rânzări pentru iiisirictul Ilouston al societăţi „Texaco Oii". I se dădu în grijă evidenta vânzărilor de la pompele de benzină aflate pe două autostrăzi ce duceau, una spre Middle-VVcst, alta spre coasta Atlanticului. Era o muncă mai mult plicticoasă decât grea, dar el se consacră cu pasiune. Studie temeinic toate laturile ei şi-n oile va săptămâni reuşi să-şi însuşească în amănunt îndatoririle de serviciu.

Colegii săi erau însă decepţionaţi. Aflaseră de la directorul oficiului, încă din prima zi, despre faptele de arme ale noului funcţionar şi se simţeau epataţi că aveau în mijlocul lor un erou, unul dintre acei „Victory boys" despre care vorbise toată America. Când Guss Briggs corc-şi ave» biroul lângă acela al lui Gill, aduse vorba despre război, acesta nu se antrena deloc în conversaţie, văzându-şi în continuare de lucru. Briggs nu se lăsă şi-l întrebă direct:

— Este adevărat că sunteţi decorat/cu „Distinguieshod Elying Cross 1".

— Este adevărat, dar asta a fost cu mult timp în urmă! îi tăie Gill r orba scurt, aplecându-se pentru a căuta ceva în sertarul de jos.

Impresia generală era că noul venit făcea pe vedeta, ignorâmiu-i. Trebuiră însă să renunţe în curând la această părere, remarcândi». – t amabilitatea şi politeţea. Dar pentru că Teserly continua să fii o retras şi prea puţin vorbăreţ, îl taxară de taciturn, în vreme ce unii, mai susceptibili, îl găseau chiar antipatic.

La aproape o lună de la intrarea în serviciu, Gill fu chemat pentru prima oară în biroul directorului oficiului. Ştiind de la colegii săi că „Scheletul41 – cum era poreclit – era un tip nesuferit şi arogant, rămase surprins de

condescendenţa eu care acesta îl primi.

— Sunt foarte mulţumit de dumneata, Teserly – îi spuse, invitindu-l să ia loc. De altfel, am comunicat acest lucru şi difracţiei, căci domnul Lasdale s-a interesat personal la telefon.

— Vă mulţumesc pentru bunăvoinţă, domnule director. Sper eu mă voi descurca şi în continuare.

— Iu regulă, Teserly… Dar ia spune, de sus, ciuperca aia atomică arăta… Cum arăta?

— Am uitat! îl întrerupse cu brutalitate Gill şi se ridică brusc *în* picioare. Îmi permiteţi să plec?

— Da, da, sigur., răspunse directorul, privindu-l derutat.

Gill încerca din toate puterile să uite. Dar independent de voinţa sa, amintirile continuau să-l tortureze. În baza legii „G. I. liill", care asigura foştilor combatanţi posibilitatea de a-şi relua studiile întrerupte şi a-şi completa formarea profesională, se înscrisese la „South-West Law School" îşi petrecea tot timpul liber-nsistând la prelegeri sau studiind în bibliotecă. Se întorcea în odaia sa, pe care o închiriase la mansarda unui bloc de zero etaje, noaptea târziu, trânt de oboseală. Căuta să adoarmă cât mai repede, uneori apelând la somnifere puternice.

Continuă acest fel de viaţă şi după venirea Katherinei la Houston.

Tânăra femeie ieşise din spital vlăguită de puteri şi lipsită parcă de interes pentru tot ce se petrecea în jurul său. Durerea fizică încetase demult, dar cea sufletească rămăsese. Îşi dorise enorm copilul şi pierderea acestuia avusese efectul unei implozii, închizând-o într-o cochilie aspră şi dură. Primise vestea angajării lui Gill la „Texaco Oil" cu totală indiferenţă, ca şi cum n-ar fi fost vorba de soţul ei, ci de o persoană străină. După o vreme, acceptă să-l însoţească la seratele pe care familia Lasdale le

organiza sâmbăta, ele rămânând singurele ei momente de destindere.

Ilotărâră să nu se stabilească în oraş. Intrară în legătură cu o agenţie imobiliară, iar când Gill pleca în inspecţii la pompele de benzină de pe cele două autostrăzi. Kahterine îl însoţea şi, pe drum, se interesau de casele care erau de vânzare. În cel din urmă. găsiră una la un preţ convenabil, în orăşelul Green.

Casa fiind o moştenire şi prezentând unele încurcături, consultară, înainte de a trece la contractarea cumpărării un avocat. După ce acesta îşi dădu avizul. Gill îl întrebă pe neaşteptate:

— Spuneţi-mi. vă rog, aş putea adopta un orfan din Japonia?

Avocatul îl privi surprins.

— Din Japonia?! Domnule Teserl. y, adopţiunile nu intră în sferă mea de activităţi, dar. după câte ştiu eu. din punct de vedere iurjdic aşa ceva nu este posibil.

Achitară taxa pentru consultaţie şi părăsiră biroul. Ieşind. Katberine îi reproşa

— De ce nu mi-ai spus că le gândeşti la o adopţiune?

— Ideea mi-a venit în biroul avocatului. Kat. Ai ceva împotrivă?

— Nu ştiu… Dar nu mai are rost să discutăm – ai auzit că este imposibil. Şi schimbă vorba.

Peste câteva zile. Gill se pomeni chemat de Lasdale la centrală. Stuart îl conduse într-un birou elegant şi-l prezentă unui om înalt şi voinic, cu o faţă mare şi lată.

— Ei, ce zici. nu-i aşa că e omul *potrivit*? se adresă Lasdale bărbatului de la birou, fără o altă introducere

— Da. nu arată rău – fu de părere celălalt, care se recomandase Sem Cornick.

— Gill, la rugămintea mea, domnul Comicii va avea grijă să avansezi rapid. Vă las, am treabă. – spuse Lasdale şi ieşi.

— Am auzit că eşti sârguincios, Tescrly… Ia loc.

— Vă mulţumesc, sir. Mă străduiesc… îmi place lucrul bine făcut.

— Foarte bine, Teserly. Uite pentru ce te-am chemat: vei fi avansat în postul de şef al serviciului de vânzări pentru oraşul llouston. E o avansare vertiginoasă şi mai rar întâlnită la noi, Tesorly! Dar nu este vorba de un om oarecare, ci de „Victory boy”-ul din Texas! Acum eşti salariat ui lui „Texaco Oil” şi desigur că ai tot interesul ca societatea sa prospere.

Aşteptă ca Gill să-i confirme ultimele cuvinte, dar acesta rămase tăcut. Sam Cornicu reluă:

— Ne-am gândit să stimulăm vânzările pompelor noastre, folosindu-te ca reclamă – şi făcu din nou o pauză. Dar văzând că Gill continuă să tacă, remarcă: Ţi-am oferit un post foarte avantajos, Tescrly! O adevărată şansă pentru dumneata…

— Nu credeţi că pentru ceea ce am făcut la Iliroşima merit mai mult? îl întrebă Gill, pe un ton straniu.

— Te pricepţi la pretenţii, observă Cornick sever, încruntându-se. O. K – Te facem director adjunct pentru districtul llouston 1

Gill se ridică.

— Dacă reuşeşti să faci în aşa fel ca vânzările să crească cu cel puţin cincisprezece la sută. peste un an eşti director. Ai cuvântul meu! Şi-acum, la treabă!

Din loc în loc, de-a lungul autostrăzilor, panouri mari îl prezentau pe Gill în picioare, Lângă „Chevrolet”-ul său, urmărind cu un zâmbet fericit şi plin de satisfacţie cum un tânăr simpatic, îmbrăcat în uniforma albastră a vânzătorilor de la „Texaco Oii” îi umplea rezervorul cu benzină.

„VICTORY BOY”-UL GILL TESEKLY – PILOTUL DE LA IDRO-ŞIA3A – CUMPĂRĂ BENZINA NUMAI DE LA POMPELE „TEXACO OIL” 1

scria cu litere mari, de culoare roşie, deasupra imaginii. Iar dedesubtul acesteia, o altă inscripţie îndemna:

AUTOMOBILI. ŞTI! APROVIZIONAŢI-VĂ NUMAI DE LA l'OMPELE „TEXACO OIL". NU VEŢI REGRETA NICIODATĂ! V-O SPUNE PILOTUL DE LA HIKOŞIMA!

Şi de fiecare dată când se întorcea de la „South-VVoat Law Scliooi", seara târziu, farurile maşinii îi arătau, până la Green, două din aceste panouri. Dimineaţa îi era mai uşor să le scoată din câmpul său vizual. Noaptea, însă, îi apăreau în faţă parcă pe neaşteptate, decupându-se din întuneric, asaltându-i privirea.

Deşi ştia că şi depăşeşte atribuţiile, intră – fără să spună nimănui – în tratative cu societatea „Alexis", care construise autostrada şi deţinea drepturile de-a închiria locurile pentru reclamă. Ceru ca cele două panouri să fie m. mlale dincolo de Grecnăociclalco acceptă bucuroasă şi execută o rocadă cu panourile unei firnic de articole din cauciuc.

Colegii lui Gill de la oficiul de vânzări îşi dădură cu uşurinţă seama cărui fapt se datora avansarea vertiginoasă a colegului lor. Cu toţii erau de acord că o merita neîndoios, pentru faptele sale eroice – cu aşa ceva nimeni dintre ei nu se putea mândri – şi se aşteptaseră la o atitudine mai distantă din partea lui. Mai ales că noua funcţie o îndreptăţea. Avură însă surpriza să constate o schimbare radicală: se purta cu ei ca şi cum le-ar fi căutat prietenia, îi trata pe picior de egalitate şi, de multe ori, chiar cordial. Nimeni nu-şi putea explica ce se întâmplase. Păreri contra, dictoni – de la „un suflet de aur". până la „joacă teatru" – erau emise şi infirmate în discuţiile ce se purtau prin birouri;

Dar ceea ce le povesti John Iârialdi avu darul săintrige pe toţi:

— După ce s-a uitat atent la situaţia pe care i-o

adusesem pentru semnat, a luat stiloul, a vrut să semneze, dar s-a oprit. „Nu te supăra, domnule Brialdi – mi-a spus – eu nu am încă experienţa dumitale. dar cred că în partea a doua concluziile nu sunt suficient argumentate. Ca atunci când mănânci o mâncare foarte bună. dar simţi totuşi cât lipseşte ceva. Şi acest „ceva” îţi fură din satisfacţie. Concluziile sunt convingătoare şi totuşi… Rămâne undeva o portiţă pentru dubiu. Ce părere ai. o-ai vrea să încerci…” Ştiam că avea dreptate, simţisem şi cu că ceva nu era chiar în ordine. Dar auziţi cum m-a luat: „N-ai vrea să încerci…” „Scheletul” mi-ar fi aruncat-o în cap! Am tăcut: nu-i nicio plăcere să te apuci să refaci! „Poate că-ţi spui în sinea dumitale – o continuat el – că vreau să fac pe grozavul, că-mi dau ifose de director adjunct, că fiind nou venit nu merit postul, că l-am obţinut datorită… Să ştii însă. domnule Brialdi, că populaţia Hiroşimei nu-mi poartă duşmănie!”. N-am înţeles prea bine co voia să spună. S-a căutat în buzunar şi a scos câteva plicuri jerpelite. Apoi mi-a întins o scrisoare. „Poftim, citeşte Curios, m-am apucat să le citesc. „Stai jos, domnule Brialdi – m-a Invitat el – şi citeşte-le în linişte pe toate”. Şi mi-a pus în faţă şi restul de plicuri. „Citeşte, să vezi. că oamenii aceştia nu mă urăsc Tot timpul în care am citit. Îi simţeam privirea aţintită asupra mea. Aştepta să vadă ce spun.

— Dar ce dracu’ scria-n ele? întrebă nerăbdător Arnold Ilager. unul din funcţionarii serviciului condus de Brialdi.

— Scria că Teserly nu este considerat răspunzător pentru ce s-a petrecut acolo, că sunt alături de suferinţa lui. Am dedus că el le-a scris mai întâi. Se crede vinovat. „Ei, domnule Brialdi – m-a întrebat – ce spui?”. „Dumneavoastră sunteţi un „Victory boy”, domnule Teserly, cu care ne mândrim cu toţii” i-am spus. S-a uitat ţintă la mine, a înghiţit în sec, apoi mi-a replicat sever: „O să vă rog să refaceţi lucrarea”. Şi a băgat în sertar plicurile.

Într-o zi, însă, întorcându-se după ce coborâse să mănânce, <găsi pe biroul său un ziar, pus astfel încât să-i atragă atenţia. Îşi dădu seama dintr-o privire despre ce este vorba. „Un reportaj senzaţional – Jurnalul de la Hiroşima”; glăsuia titlul. Se uită; era suplimentul lui „New Yorfi Times” de săptămâna trecută. Parcurse subtitlul: „Doctorul Nichiko Hachiya, unul din medicii supravieţuitori ai bombardamentului atomic a scris un jurnal despre cele petrecute la Hiroşima. Redăm ce relatează doctorii! Hachiya despre primele ore alo erei atomice”, şi se apucă să citeanscă!

„Încetul cu încetul, decorul din jurul, meu a început să recapete formă. Vedeam defilându-mi prin faţă umbre omeneşti asemănătoare unei procesiuni de fantome. Unele din ele păreau pradă unor dureri nespuse şi înaintau cu braţele depărtate de corp, bălăbănindu-şi antebraţele. Aceste siluete m-au intrigat până în clipa când am înţeles că erau ale unor oameni îngrozitor de arşi, care voiau să erate frecarea dureroasă a membrelor de laturile trupului, devenit carne vio.

O femeie dezbrăcată ieşi din ceaţă purtând un copil în braţe. Mi-am întors privirile. Poate că se întorcea de la baie? Am zărit după aceea tun bărbat, gol şi el, şi mi-a venit în gând că li se întâmplase tuturor, ca şi mie, ceva inexplicabil, care îi despuiase de îmbrăcăminte.

I, lângă mine se prăbuşi o femeie. Nu se auzi de la ea niciun geamăt. O privii: avea gura arsă, trupul îi era zdrenţuit ca o cârpă sfâşiată de câini, iar copilul ei încă viu, dar nenăscut, zăcea alături de ea pe pământ, în strigişi praf.

Toţi cei pe care îi vedeam aveau un lucru comun: semănau cu nişte fantome., deoarece toate gesturile lor erau făcute într-o linişte deplină. Cei care puteau înaintau încetişor în direcţia spitalului. Do îndată ce am recăpătat puţine puteri, am intrat şi, ou în această procesiune

funebră şi ana sfârşit prin a ajunge la grilajul biroului comunicărilor (camera de gardă).

Acolo am găsit, în sfârşit un decor şi chipuri ce-tiii erau cunoscute. Se aflau acolo domnul Iguchi, domnul Yoshihiro şi bătrânii meu prieten domnul Sera, şeful serviciului comercial. Ei alergară către mine, dar satisfacţia ce se zugrăvea pe feţele lor se schimbară într-o expresie consternată de îndată ce au văzut că eram rănit. La rândul meu, eram prea fericit că îi găseam pentru a împărtăşi teama lor.

Nu ne-am pierdut timpul cu schimburi de politeţe. Cât ai clipi din ochi m-au întins pe o brancardă şi m-au dus în canipra de gardă, fără să ţină seama de protestele mele vehemente, căci puteam încă să mai mei r: Mai târziu am aflat că spitalul era atât de înţesat, încât fusese nevoie să se transforme camera de gardă într-un spital anexa. Încăperile şi culoarele erau pline de răniţi, prinârc care am recunoscut pe câţiva din vecinii mei.

Prietenii au ridicat targa mea şi au trecut-o printr-o fereastră deschisă în loja paznicului, transformată de curând în post de priiin-ajutor. Încăperea era devastată de sus până jos. Moloz, mobilă sfărâmată şi resturi de tot felul acopereau podeaua. Zidurile erau crăpate. Cadrul unei ferestre, făcute din oţel gros, era îndoit ca o frunză şi pe jumqtate smuls din încheieturi. Ce loc sinistru pentru a pansa răniţi!

Spre surprinderea mea, am văzut apărând rând pe rând infirmiera mea personală, domnişoara Kado, pe domnul Mizoguchi şi pe doamna Sacki Domnişoara Kado a început prin a-mi examina rănile fără să spună un cuvânt. Nimeni nu vorbea. Am cerut o cămaşă şi un pantalon de pijama. Mi-au fost date, dar tot fără un cuvânt. De ce era toată lumea atât de tăcută?

Domnişoara Kado îşi termină examinarea şi o clipă după aceea mi s-a părut că pieptul îmi luase foc. Ea

începuse să-mi badijoneze rănile cu alcool iodat şi niciuna din rugăminţile mele nu izbuti s-o facă să înceteze. Neavând altă alternativă decât să suport acest supliciu, am încercat să găsesc o schimbare privind afară.

Spitalul se afla chiar în faţa ferestrei. Puteam deosebi perfect *6* parte a acoperişului său şi salonul de la etajul în Am ridicat ochii în acea direcţie şi, dintr-odată, am uitat de arsura rănilor mele. Trâmbe grele de fum ţâşneau din ferestrele salonului. Spitalul ardea.

— Foc! strigai eu. Foc. Arde spitalul!

Prietenii mei ridicară capul şi priviră în aceeaşi direcţie ca şi mine. Era adevărat! Spitalul se afla în prada flăcărilor.

Într-o clipă a fost dată alarma şi fiecare a început să repete strigătul meu. Vocea ascuţită a domnului Sera le domina pe toate celelalte. Mi se părea că era prima voce pe care o auzeam în ziua aceea. Tăcerea apăsătoare era în sfârşit întreruptă. Acum aveam impresia că am fost transportat într-un ospiciu de nebuni.

Îmi amintesccă doctorul Sasada, şeful serviciului de pediatrie, s-a aplecat asupra mea şi a încercat să mă liniştească, dar abia am putut auzi ceea ce spunea, căci vocea sa era acoperită de vacarmul general. Am deosebit glasul doctorului Ilinoi, apoi pe acela al doctorului Koiama. Amândoi urlau că trebuia evacuat spitalul cât mai repede, ca şi cum ar fi fost suficient să ţipi pentru a-i însufleţi pe muribunzi.

Tot cerul era luminat de reflexul flăcărilor. În scurt timp camera de gardă era şi ea ameninţată, iar domnul Sera dădu ordin să fie evacuată. Brâncarda mea fu transportată şi aşezată sub un bătrân cireş din grădina situată în spatele clădirii. Alţi răniţi se târau către peluză sau erau aduşi pe târgi aici. Curând, întreaga suprafaţă a grădinii fu ocupată de o mulţime atât de deasă, încât numai răniţii grav aveau loc să se culce. Nimeni nu vorbea

şi tăcerea apăsătoare nu era întreruptă decât din când în când de murmurul acestei mulţimi îngrozite şi îmbulzite, care aştepta nu se ştie ce, poate sfârşitul lumii…

Cerul se umplu de fum negru şi de scântei. Flăcările crescură, punând în mişcare valuri de aer cald. Curenţii de aer ascendenţi deveniră atât de violenţi încât plăcile de zinc erau smulse de pe acoperişuri şi zburau şuierând către cer. Bucăţi de grinzi aprinse se ridicară la rândul lor în aer pentru a cădea asemenea unor rândunele de foc. În imp ce mă străduiam să sting flăcările din jurul meu. Un tăciune aprins îmi căzu pe gleznă. 11 aruncai cu mina. Era tot ce puteam face pentru a evita să fiu ars de viu. Camera de gardă începuse să ardă. Ferestrele se transformaseră una după alta în dreptunghiuri de foc şi curând întreaga clădire nu mai fu decât un infern care şuiera şi trosnea.

Vijelii arzătoare urlau în jurul nostru, ridicând nori» de cenuşă şi de praf. care ne intrau în ochi şi în nări. Gurile noastre se uscară; gâturilo se contractară, iritate de fumul înţepător care pătrundea în plămâni. Pentru a nu fi asfixiaţi, am hotărât să ne îndepărtăm de clădire. Dar chiar în aceeaşi clipă, grupul de barăci de lemn ce constituia fundul grădinii luă foc la rândul său şi începu să ardă ca iasca.

Căldura deveni atât de înăbuşitoare, încât nu ne mai rămase decât o singură şansă de scăpare: să părăsim grădina. Cei care mai puteau să umble fugiră; ceilalţi pieiră carbonizaţi. Fără prietenii meidevotaţi, aş fi murit pe loc, dar ci mi-au venit o dată mai mult în ajutor şi au dus targa pe care zăceam până la grilajul principal al camerei de gardă, de cealaltă parte a clădirii.

Un mic grup de răniţi era deja adunat acolo. Am regăsit-o pe soţia mea, iar doctorul Sasada şi domnişoara Kado îşi făcură curând şi ei apariţia.

Incendii ţâşneau din toate părţile, în timp ce un vânt asemănător unui uragan aţâţa flăcările şi le purta de la o

clădire la alta. Curând am fost înconjuraţi de foc. Terenul pe care-l ocupam în dreptul camerei de gardă nu era decât o oază într-un ocean de flăcări. În timp ce acestea se apropiau de noi, căldura devenea tot mai mare şi dacă cineva nu ar fi avut prezenţa de spirit să ne stropească cu un furtun de incendiu, mă îndoiesc că vreunul din noi ar fi reuşit să mai supravieţuiască.

Cu toată căldura, am început să tremur. Duşul acesta îngheţat mă sfâr. şi se Inima a început să-mi bată puternic. Totul mi se învârtea înaintea ochilor.

— Totul s-a sfârşit! am murmurat eu cu glasul slab

Autorul „Jurnalului din Hiroşima”, doctorul Nichikilão Hachiya descrie mai departe cum oameni cuprinşi de flăcări se aruncau în râul Ota şi continuau să ardă în apele lui Penteu a scuti pe cititor – specifica „New Vorli Times” – de asemenea imagini apocaliptice, nu le vom reda aci

G

Katherine se simţea mai singură ca oricând. Chiar şi de zilele – în cajro aştepta întoarcerea lui Gill de pe front îşi amintea eu nostalgie 3 atunci avea pentru ce să aştepte, spera în ceva. Acum, trăia uneori cu impresia că-şi petrecea viaţa lângă Un străin, că Gill Teserly, pe care-i iubise şi cu care acceptase să se căsătorească, rămăsese definitiv acolo, în Tinian.

— După orele de birou, Gill alerga direct la facultate, cufuudându-se în studiu. Se întorcea acasă scara târziu, astfel că discuţiile lor se limitau la sănătate şi treburi curente. Când Katherine mergea la culcare, de cele mai multe ori nu o însoţea, rămânând până târziu aplecat asupra tratatelor de Drept.

Uneori, acceptau invitaţiile soţilor Lasdale pentru a participa la seratele acestora. La început, nu-l remarcase în mod deosebit pe Robert Nichols, înregistrându-l fugitiv în memorie ca pe unul dintre bărbaţii care se perindau pe

la aceste serate. Apoi, micile lui atenţii şi faptul evident că, în mod discret, dar tenace, îi căuta permanent compania, făcură ca persoana lui să se singularizeze printre celelalte.

Înalt şi ciolănos, Robert Nichols era tipul clasic de lexan, cu maxilare puternice şi ochi de culoarea oţelului. Modul elegant, uşor stângaci în care o trata, felul lui molcom do-ai vorbi, fără să încerce să-şi ascundă accentul puternic din Sud – cum făceau ceilalţi, maimuţărindu-i pe cei din Boston – îl făcea să pară mult mai adevărat decât toţi snobii, care-şi plictiseau soţiile sau prietenele, lansându-se în interminabile discuţii despre afaceri şi politică.

În scurt timp, Katherine realiză că Robert îi face curte. Şi îşi dădu seama că nu era singura care realizase acest lucru. Într-o zi, ca din 111 tâmplare, Martha Lasdale aduse vorba despre familia Nichols şi-i dădu de înţeles că nu totul mergea bine în căsnicia acestora. Gilda Nichols (născută Mathwes) fusese moştenitoarea uneia dintre cele mai substanţiale averi din oraş, iar pe Kobert îl cunoscuse ca angajat al tatălui său, Thorton Mathwes, proprietarul companiei „West Oii” Ltd. Robert venea din Carolina de Sud, unde absolvise Dreptul la Yalo. De multe ori, atunci când se certau, Gilda nu ezita să-i aducă aminte de originea lui umilă şi de faptul că prosperitatea lor i se datora ei, în mare măsură. Întrebată de Marţi» ce crede despre toate astea, Katherine ridicase din umeri cu prefăcută indiferenţă, dar, în sinea ei, trebui să recunoască faptul că pentru ea Robert încetase să mai fie o simplă cunoştinţă.

La o săptămână după discuţia cu Martha, Katherine şi Gill fură invitaţi de Kobert la „Fantassy Theatre”, unde a trupă de actori din Anglia dădea o reprezentaţie cu o piesă de Alleross, un autor dramatic foarte era vogă. Pe când se pregăteau să pornească spre teatru, Gill se răzgândi brusc şi refuză să mai meargă. Kat insistă – îşi dorea foarte mult

să vadă piesa – dar Gül refuză cu încăpăţânare. Lungit în pat, privea tis: un punct din tavan, părând absent ia tot ce se întâmplă în jurul său.

Katherine simţi că şi pierde răbdarea.

— Foarte bine – replică – atunci voi merge singură!

Gül nu-i răspunse şi ea ieşi furioasă, trântind uşa.

Făcu semn unui taxi şi peste o jumătate de oră se afla în faţa clădirii zugrăvite în galben a teatrului. Perechi elegante, vesele, ţinându-se de braţ, se scurgeau ca un şuvoi spre foaierul feeric luminat. Katherine avu un gust amar. Simţi o atingere pe umăr şi când se întoarse brusc se pomeni în faţa lui Kobert Nichols. Acesta-i oferi stângaci Up buchet de orhidee. Supărarea ei se topi şi îi zâmbi lui Kobert, mulţumindu-i.

— Trebuie să-ţi mărturisesc că nu. am mai primit de foarte niullă v Rome flori – râse ea. Eşti singur? Unde-i Gilda?

Kobert îi ocoli privirea.

— Nu... Nu a putut să vină... Era... invitată ta un bal de binefacere – rosti el în cele din urmă şi Katherine îi replică:

— Nu te pricepi să minţi. Bob. Ca şi mine, de altfel, deşi sâni...

mai bine zis, am fost actriţă.

Bărbatul roşi şi ridică din umeri.

— E mai greu să-ţi explic...

— Poate că nici nu-i nevoie. Precum vezi, şi eu silit singură. Gül se află şi el la un bal de binefacere. Probabil că la acelaşi.

Fu rândul lui să zâmbească şi, oferindu-i braţul, o conduse în foaier.

Piesa nu era dintre celeymai bune alo lui Alleross şi nici actorii nu erau coi mai buni, dar simpla atmosferă de teatru o făcea pe Katherine să renască. Respira cu nesaţ aerul prin care pluteau miresmele de par fumuri rafinate,

îşi scălda privirea în lumina reflectoarelor… Era acolo, unde ea se simţea acasă cu adevărat. Abia atunci realiză cât de mult îşi doreşte să se întoarcă pe scenă.

La un moment dat, după pauza dintre acte, simţi mâna lui Kobert lăsându-se uşor peste a sa. Uşor amuzată de acest flirt care-i aduce aminte – De adolescenţă, nu şi-o retrase, iar el începu s-o mângâio încet, cu delicateţe. Katherine avu senzaţia ireală că ea însăşi este o altă persoană, fără trecut, un personaj dintr-o piesă frumoasă, întrebându-se cu emoţie dacă mai cunoaşte replicile acestui rol, pe care nu l-a mai jucat de multă vreme, dar pe care şi-a dorit în tot acest timp să-l joace. Un joc de lumini şi umbre, a cărui miză este însăşi viaţa.

Când piesa se sfârşi, ieşiră, respirând cu nesaţ aerul tare al serii de toamnă. Kobert se oferi să o conducă acasă cu automobilul său şi se îndreptară spre locul în care acesta era parcai. După ce-i deschise portiera, Nichols ocoli maşina şi urcă la volan, apoi dentară.

Câteva minute nici unu) nu scoase o vorbă. Din cină în când. luminile vitrinelor şi farurile automobilelor ce rulau din sens opus le decupau chipurile din întuneric. Brusc, Robert începu să vorbească, precipitat, găsindu-şi cu greutate cuvintele:

— Kat, te rog să mă asculţi până la capăt, fără să mă întrerupi. Ei bine, nu sunt un om fericit şi cred că ţi-ai dat seama de asta. Gilda… În fine, n-are rost să-ţi explic ce-i cu noi, ce se întâmplă între doi oameni este greu de explicat unui al treilea. Într-o zi pur şi simplu n-am mai găsit-o. Gilda, cea pe care o cunoşteam plecase, nu mai era acolo, iar fiinţa cu care-mi împărţeam nopţile purta doar chipul ei. Kat, de curând am intrat în relaţii cu o companie de asigurări din San Francisco. Vreau s-o cumpăr şi să plec din Houston. Dar nu singur. Vreau să plec cu tine. Nu ştiu dacă înţelegi… Nu pot să-ţi spun decât: te iubesc, Kat* Te iubesc aşa cum nu am mai iubii pe nimeni niciodată şi cum

ştiu că nu voi mai iubi pe nimeni niciodată! Am ştiut asta din prima clipă în care te-am văzut, atunci, la Stuart. Crede-mă. Nu eşti fericită, ştiu asta. S-ar putea să nu reuşesc să-ţi ofer cât meriţi, dar sunt sigur că nu va veni niciodată ziua în care o vom apuca pe drumuri diferite.

— Robert…

— Kat, mai ai răbdare, te rog. Ai apărut când nu mai credeam că este posibil să mai apară ceva frumos în blestemata asta de viaţă! Eşti singura fiinţă care mă face să cred că Dumnezeu nu ne-a dat viaţa ca pe-o osândă!”

Frână brusc, trase automobilul pe dreapta şi îşi lăsă fruntea pe volan.

— Te rog, Kat – murmură el – lasă tot în urmă şi vino cu mine. Simt că aşa e mai bine pentru amândoi. Cred că şi tu simţi asta.

Ochii Katherinei se umplură de lacrimi. Se stăpâni imediat, se gândirji asupraâi, cu gândul la Gill şi, întinzând mâna. mângâie uşor părul răvăşit a lui Nichols.

— Doamne. Robert. ce copil minunat eşti… Numai… Numai că… – găsea cu greutaie cuvintele – orice piesă are un sfârşit, Robert. Cortina cade, actorii pleacă în drumul lor, nu rămâne decât un pumn de iluzii, risipit într-o seară.

Nichols păru să nu înţeleagă.

— Crede-mă. Kat, sunt sincer! Doar nu-ţi imaginezi că totu-i un loc…

Îi astupă gura cu palma.

— Te cred, Robert. Şi-ţi mulţumesc pentru seara asta cumplit de frumoasă şi pentru tot ce mi-aş spus. Dar, ştii tu, uneori, viaţa unui om depinde de un fir de păr… Pentru Gill, eu sunt acel fir. Acel fir de păr.

— Îl iubeşti. Kat?

Katherine tresări, ca şi cum duritatea întrebării ar fi rănit-o

— Este soţul meu, Robert, la bine şi la rău. Şi este un om care a suferit prea mult pentru a mai suferi şi din

pricina mea. Nu murită asta.

— Fiecare are drumul său, Kat. Şi are dreptul la fericire.

— Pentru Dumnezeu, taci! – strigă ea şi-şi aşează palmele pe urechi. Taci, Robert, te rog! Dacă mă iubeşti, aşa cum spui, taci! Eu…

Fără să-şi sfârşească fraza, deschise portiera şi dădu să iasă, apoi se răzgândi, se răsuci spre el îi cuprinse gâtul cu bra (ele şi începu să-l sărute cu patimă. Pe faţa ei, scăldată în lacrimi, se citea o durere atroce. Apoi, duse mâna spre portieră şi spuse

— Dumnezeu te va ajuta. Întotdeauna îi ajută pe cei buni şi frumoşi. Nu uita asta.

Coborî şi traversă în fugă şoseaua, fără ca Nichols să aibă puterea să schiţeze un gest. Un taxi frână şi o văzu alergând spre maşină. Rămase multă vreme cu ochii aţintiţi în bezna care-o înghiţise, parcă nevenindu-i să creadă că totul se sfârşise.

t

Katherine rămăsese din nou însărcinată. Şi cum Gill părea tot mai surmenat de munca asiduă de la oficiul de vânzări, îi propuse să-şi ia un concediu şi să plece pentru o săptămână din oraş.

— Simt nevoia unei destinderi, Gill. Şi tu ai avea nevoie de aşa ceva. Să mergem la New York.

— La New York? întrebă Gill, bănuitor.

Kahterine schiţă un zâmbet amar. Ghicise gândurile soţului său.

— Nu. nu e ce crezi tu… N-am să mai urc niciodată pe scenă.

— De ce la New Y7 ork?! Am putea pleca în California. (De California erau legate amintirile sale cele mai frumoase, acolo o cunoscuse pe ea), Îm putea călători cu automobilul şi ne-ar costa mai ieftin. Ce splendidfs a fost călătoria aceea, după ce m-am întors din război.

— Aş vrea totuşi să mergem la New York. Te rog, fă-mi această plăcere!

Gill mai ezită câteva clipe.

— Bine – spuse în cele din urmă – mergem la New York…

Primele trei zile le petrecură vizitând oraşul: Manhattan-ul cu Central Park, podurile din lârooklyn, vitrinele scăldate în lumini de pe Broadway, Statuia Libertăţii, National Galery of Art… Serile le consacrară spectacolelor, cinară în restaurante cochete, de fiecare dată altul. În cea de-a patra dimineaţă, înainte de-a pleca de la hotel, Katherine îi spuse:

— Gill, vreau să te rog ceva, dar înainte trebuie să-mi promiţi că nil ei comenta şi nu vei interpreta în niciun el rugămintea mea.

— Curioase condiţii! 7, isc el. asociind imediat intenţiile ci la teatru. Te ascult.

— Nu, mai întâi, promite-mi!

— Îţi promit

— Nu aşa…

— Bine, atunci pe onoarea mea de ofiţer – fost – şi gentelmaii 1 Acum e bine? Dar te previn totuşi că nu te voi lăsa să pleci de lângă mina nici măcar o oră!

— Prostuţule, nu despre asta e vorba! Iubitul meu… Katherine îl sărută. Cum crezi?… Nu, nu despre asta-i vorba. Aş vrea să mergem, împreună la moaştele sfintei Francesca Gabrini. Vrei?

— Deci pentru asta m-ai adus la New York?! rămase gânditor câteva clipe, apoi deodată o licrărire de speranţă îi sclipi în priviri. Da. Katherine. mergem. Şi îşi făcu de lucru la una din valize. Kat – spuse brusfe, fără să se-ntoarcă – ţi-o atât de greu?

Katherine se apropie de el şi-i cuprinse gâtul cu braţele.

— Să nu mai spui niciodată asta.

Se duseră în Manhattan., unde, într-o mică biserică de rit catolic erau păstrate moaştele unei călugăriţe ce fusese sanctificată de Vatican în 1946. Câţiva zeci de pelerini ocupaseră locuri încă de cu noapte şi trebuiră să-şi aştepte rândul pentru a ajunge la sicriul de mahon lustruit în care se aflau închise moaştele, ingenuncheară în faţa acestora şi Katherine începu să murmure o rugăciune. Atingând cu mina lemnul. Gill imploră în gând: jDoainne-Dumnezeule. te rog, dă-mi un semn! Tu. aiotpulernicule. caută în sufletul meu şi dacă mai găseşti ceva curat, dă-mi un semn că m-ai iertat pentru nelegiuirea la care m-au silit să iau parte şi îşi ridică ochii lucind de lacrimi spre naosul a cărei umbră era tulburată de lumina blândă a lumânărilor.

De la un timp, Gill deveni atent faţă de Katherine. căutând să-şi facă mai mult timp pentru ea. Când formele ei deveniră mai evidente. Îi propuse într-o zi:

— Cred c-ar fi mai bine dacă ai pleca la San Francisco. Sunt spitale mai bune acolo, iar primăverile sâni cu adevărat minunate în California.

Katherine îl privi bănuitoare. „El care… Nu cumva De mai multă vreme, se îndoia că îşi petrece toate serile la cursuri, după cum spunea. Nu fusese niciodată geloasă, dar acum, şi datorită sarcinii, acest sentiment începuse să-şi facă loc în sufletul său. Se convinsese că moaştele Francescăi Gabrini nu săvârşiseră minunea aşteptată – Gill era la fel de nelinişţit, de taciturn, de îngândurat şi cu toate că speranţa n-o părăsise definitiv începuse să pună în fiecare seară câte un somnifer în paharul de lapte pa caic soţul sau obişnuia să-l bea înainte de culcare. Nu bănuia că el folosea de mult pastilele, pentru a risipi coşmarurile nopţii.

— Watson este la fel de competent ca orice mamoş din San Francisco – argumentă.

— Du, dar prezenţa mamei tale ţi-ar folosi foarte

mult. Vezi ce puţin timp am cu…

— Da, observ că ai foarte puţin timp pentru mine…

— Kat, ştii că…

— Ştiu! Ştiu, ştiu, ştiu, pentru că mi-o spui mereu! Studii… serviciu… viitor… Doamne, cât de bine cunosc toate astea!

— O.K., atunci hotărşte singură. Fă cuiu crezi! Nu vreau să na certăm.

— O voi chema pe mama la noi. Era hotărâtă să nu-şi lase soţul Mugur şi asta nu numai din gelozie.

— Foarte bine, Kat.

A doua zi, Gill telegrafia la San Francisco, rugând-o pe Ann Verlotli să vină la Grecn.

Vânzările pompelor din districtul Ilouston crescuseră cu aproape optsprezece la sută în comparaţie cu anul precedent şi Sam Cormick se ţinu de cuvânt. „Scheletul” fu mutat la conducerea unui alt oficiu, iar Teserly numit în locul său. Centrala pentru vânzări a companiei era mulţumită de el: de când ocupase funcţia de director adjunct, se făcuse simţit un reviriment în întreaga activitate a oficiului. Avea aptitudini de organizator şi toate – acţiunile, chiar de minimă importanţă, le analiza minuţios înainte de-a le transpune în practică. Acest fapt. ca şi inteligenţa lui mereu trează, înlocuiseră de multe ori lipsa de experienţă. Toţi se mirau cât de repede asimila şi mulţi începuseră să-l considere „al naibii de competent”.

Atitudinea lui faţă de ceea ce făcuse la Hiroşimn era acum unanim cunoscută. Aproape că nu exista funcţionar căruia Teserly să nu-i fi arătat scrisorile. Se făceau chiar glume în legătură cu aceasta. O anecdotă, sub formă de întrebare şi răspuns, suna astfel: „Ce trebuie să facă în primai rând un funcţionar atunci când se angajează la oficiul de vânzări tar răspunsul era: Să citească scrisorile japonezilor către director!”. Unii înţelegeau adevăratul substrat al manifestărilor sale şi se situară de partea lui:

majoritatea însă. Ie considera simple ciudăţenii.

l rintrp scrisorile primite de Gill din Japonia era şi cea a unei profesoare. care nici ca nu-l cnvâdrra vinovat t înmresioriasc atât de profund1 incit i-o dăduse lui taică-său s-o citească şi acesta o rupse.

Sir.

Vă *mărturisesc că de la început am fost împotrivă ca municipalitatea oraşului să vă comunice adresa mea Am avut ocazia, cunoscând bine limba engleză, să citesc în ziarele americane critici şi declaraţii de regret pentru u ceea ce s-a săvârşit la Iiiroşima şi Nagasaki. Am să vă istorisesc în legătură cu aceasta o povestire din folclor. Dar vă fac atent că ea nu să referă* cu *nimic la scrisoarea dumneavoastră.*

Într-una din zile, crocodilul Salia, gândindu-se să-şi schimbe locul de vieţuire, părăsi râul şi o luă târâş-grăpiş încotro văzu cu ochii. După multe ore de mers pe jos, se pomeni sleit de puteri într-un loc secetos şi nisipos, fără pic de viaţă. Soarele hain îl ardea de sus, nisipul fierbinte al pustiului îl cocea de jos. Setea îl chinuia amarnic.

Astfel, mai mult mort decât viu, Saha se gândea cu jale la ultimele ceasuri ce le mai avea de trăit. Deodată însă ochii i se înveseliră de bucurie: *un băieţaş venea prin pustiu drept spre el. Întrezărind o speranţă de scăpare, Saha i se adresă*:

— Ei, prietene, apropie-te, te rog!

Tânărul nu se sperie şi se apropie de crocodil, pe care-l întrebă's

— Ce doreşti de la mine?

Saha îi răspunse cu *blândeţe prefăcută*:

Ajută-mă să ajung la o apă. Fă-mi acest bine (e voi răsplăti regeşte.

Tânărul era sărac şi acceptă propunerea crocodilului, gândindu-se a va putea cumpăra cu banii câştigaţi o mină

de orez, cu care să-şi astâmpere foamea.

— Bine, unchiule Saha, te voi duce.

— Băiatul îi luă pe crocodil în spinare şi încordându-şi toate puterile, îl duse piuă la malul unui râu, unde îi dădu drumul în apă.

— Ei, şi acum aş vrea să-mi primesc răsplata – spuse băiatul.

Crocodilul lepădă câteva lacrimi din ochii-i bulbucaţi şi zise:

— Vezi cât sunt de emoţionat? Nu poţi să nu recunoşti, drugă băiatule, că eu răsplătesc binele prin bine. Mi-ar fi foarte uşor să te mănânc Dar nu voi face acest lucru, ci mă voi mărgini să-ţi înhaţ numai un picior.

Tânărul exclamă atunci plin de indignare:

— Cum? Eu ţi-am salvat viaţa aducându-te aci după eforturi înzecite şi în loc de răsplată tu vrei...

— Ah – îl întrerupse crocodilul şi din ochi i *se rostogoliră alte câteva lacrimi. Tu nu apreciezi bunătatea sufletului meu. Eu pot să te înghit dintr-odată cu piele, cu oase cu tot, însă nu vreau să fac acest*

— Văd că eşti un băiat curajos. Picioarele tale sunt zvelte ca trunchiul de palmier, iar muşchii mâinilor – tari ca lianele junglei. Se vede că eşti puternic şi n-ai să te dai în lături să mă ajuţi. Drumul lung m-a istovit, soarele nemilos a secat şi ultima picat de vlagă din mine.

lucru. Dacă mă mulţumesc numai cu un picior, nu este oare o mărinimie nemaiauzită?

Şi de atunci lacrimile celor prefăcuţi au început să fie numite „lacrimi de crocodil".

*Dar aceasta a fost doar & poveste. Iată ce se întâmplă în realitate*i *în timp ce ziarele americane publică câte o declaraţie de regret pentru cale ce au fost săvârşite la Hiroşima, autorităţile de ocupaţie ne lasă să murim de cele mai groaznice boli provocate de bomba atomică. Suntem interogaţi, examinaţi, studiaţi, dar nici unuia din*

noi nu i se acordă cea mai neînsemnată îngrijire medicală. Poate nu mă credeţi – sunt o japoneză Dar ziaristului Normau Cousins şi – revistei americane „Saturday Review", o să trebuiască să le daţi crezare. Citez: „Statele Unite cheltuiesc pentru funcţionarea organizaţiei „Atomic Bomb Casualty Commission" milioane de dolari. Dar din aceste sume fabuloase nu este repartizat nimic care ar putea îngădui îngrijirea victimelor bombei. Comisia examinează pacienţii: ea nu-i tratează. Şi ne aflăm în faţa spectacolului paradoxal al unui organ care cheltuieşte mii de dolari ca să examineze un om suferind de boala radiaţiilor. dar nu sacrifică un singur cent măcar pentru a-l vindeca

Tatăl meu se îndrepta spre serviciu când a *explodat bomba. Se părea la început că el se număra printre cei favorizaţi de a fi scăpat doar cu arsuri. Apoi, treptat-treptat, îi era tot mai rău şi mai rău. Se ducea de două ori pe săptămână la clinica lui „Atomic Bomb Casualty Commission" şi de două ori pe săptămână era examinat şi trimis acasă fără să i se facă nimic. Medicii americani studiau pur şi simplu pe cobaiul cu numele de „Mizuko" cum evoluează boala A murit în chinuri pe care o minte Omenească nu le poate concepe şi nici descrise. În ziua înmormântării, am văzut sosind* acasă un *„Jeep" cu iniţialele „A.B. C.C". Medicul american mea cerut trupul tatălui meu pentru a-l diseca şi mi-a spus că această disecţie va fi făcută spre binele omenirii. Nici mort nu-l lăsau în pace.*

Mi-aţi scris că ştiaţi ce armă infernală avea pe bord „Enola Gag", dar sunt sigură că nu v-aţi imaginat ce torturi va aduce ea oamenilor. Filmele şi fotografiile vor înfăţişa o dată lumii uriaşa ruină fumegândă a înfloritoarei Hiroşime, martorii oculari vor povesti cum s-a întâmplat, ziariştii vor scrie zguduitoare reportaje. scriitorii – cărţi Dar nimic şi nimeni nu va putea transmite suferinţa –

imensa, necuprinsa suferinţă.

Ce cuvinte ar putea reda strigătele disperate ale victimelor care e găseau *departe de orice ajutor*?! *Ele* nv vor *arăta praful şi cenuşa – are se ridicau deasupra trupurilor arse şi în chinurile agoniei*! *Nu există cuvinte, oricât ar fi ele de expresive, care să facă pe alţii să-şi imagineze, chiar şi aproximativ, căutările disperate de apă ale unor fiinţe cu pu*; *în înainte omeneşti*! *Ele nii vor putea transmite mirosul sufocant pe care-l emanau şi morţii şi viii*!

Am citit printre rânduri zbuciumul conştiinţei dumneavoastră şi vreau să vă încredinţez că eu personal nu văd în *dumneavoastră pe cel vinovat* de *suferinţele noastre*.

Mizulco bogata

Dimineaţa, după co citi adresa centralei prin care i se aducea fa cunoştinţă numirea în postul de director ca o apreciere a activităţii depuse, Gill o mototoli şi o aruncă la coş. Apoi, ca şi cum şi-ar fi adus deodată aminte, întinse nervos mâna spre telefon, ridică receptorul şi formă numărul clinicii doctorului Watson. Acesta îi răspunse nedumerit, căci vorbiseră doar cu o jumătate de oră în urmă.

— Nu trebuie să vă frământaţi atât, domnule Teserly! V-am comunicat că totul se desfăşoară normal. Sunt sigur că va fi o naştere uşoară, iar dumneavoastră veţi căpăta un mic Teserly, care va fi mândru de tatăl său. Cred că naşterea va avea loc la noapte, sau mâine dimineaţă, cel târr. În Staţi liniştit. La revedere!

Puse receptorul în furcă şi îşi începu lucrul. Dar fu întrerupl de Jolin Brialdi, promovat în postul rămas liber de director adjun el.

— Vă felicit din toată inima, domnule Teserly! zise acosta, înclinându-se uşor.

Gill îl privi stânjenit.

— Da… Sigur…

— Vă spun sincer, pentru mine este o mare împlinire că am fost avansat director adjunct.

— Dintre noi doi, dumneata eşti cel care o merită cu adevărat.

— Vă mulţumesc, dar cred că…

— De când lucrezi la „Texaco Oii”?

— Peste trei luni împlinesc douăzeci de ani de muncă la această companie, domnule. Dar dumneavoastră ave (i alte merite, care… Domnolt Toserly, trebuie să aduceţi la cunoştinţa funcţionărilor schimbările survenite. Ne aşteaptă.

— Fă-o dumneata, te rog.

Nu cred că se poate, domnule. Există, ca să spun aşa, un fel de regulă… Toţi directorii pe care i-am avut au procedat astfel. Câteva cuvinte, apoi le comunicaţi numirea mea *în* postul *de* adjunct… cam as. i se face.

— Bine – acceptă Gill, fără chef.

Se ridică şi merse împreună cu adjunctul său în sala de protocol a oficiului, unde erau aşteptaţi de ceilalţi salariaţi.

— Domnul Brialdi are să vă facă o comunicare – îl puse Ţeseri» pe acesta în faţa faptului împlinit.

— Din modestie, domnul feserly mi-a dat mie cuvântul – îşi începu. Brialdi discursul. Vă anunţ deci că, apreciind munca pocarea. depus-o, centrala a decis numirea sa în funcţia de director al Oficiului nostru. IRu am fost numit director adjunct. Capacitatea domnului Teserly s-a vădit încă din prima lună a venirii sale în mijlocul nostru…

— Vă mulţumesc, domnule Brialdi! îl întrerupse Gill. Adevăratul merii vă Tevinc dumneavoastră, v-aţi câştigat avansarea prin muncă, nu prin…

Se întrerupse brusc, creând Un moment penibil. La un semn discret a) lui Brialdi, ceilalţi izbucniră în aplauze,

şi de undeva îşi făcură apariţia două sticle de şampanie. Gill mai zăbovi câteva minute, primi felicitările de rigoare, ciocni o cupă cu funcţionarii, apoi morse în birou şi-şi continuă lucrul. Se gândea doar la Katlierine şi se concentra cu mare greutate asupra lucrărilor. În cele din urmă, pretextând o inspecţie la câteva pompe de benzină, plecă spre casă.

Ann Verlotti se afla de câteva luni la Green şi în tot acest timp între ea şi Gill furtuna fusese de mai multe ori pe care să izbucnească Katlierine, i se destăinuise maniei în legătură cu starea soţului său. iar aceasta le interpreta în felul ei. Fiecare gest era categorisit ca straniu, venirea la ore târzii acasă era interpretată ca o crasă dovadă de lipsă de interes familial... far Katherinci îi era mereu amintit faptul că pentru „acest om" şi-a abandonat ea cariera artistică. Gill simţea ostilitatea Annei Verlotti, dar. din dorinţa de a o proteja pe ICatherine. făcea eforturi uriaşe pentru a se stăpâni şi a evita un scandal

Ajuns acasă, o găsi în living. la niasă, cil o ceaşcă de ce-ai în faţă. Aruncând o privire spre telefon. Întrebă:

— Vreo veste de la spital?

— Credeam eu te-ai interesai!... replică soaeră-sa.

Gill îşi încleşta maxilarele. Puse servieta lângă. cuier şi-şi dezbrăcă iiaina.

— Sigur că m-am interesat – zise, aşezându-se în fotoliu. Acum o oră Dar s-ar putea.

Nu-şi sfârşi fraza, se ridică, merse la bar să-şi toarne puţin wliisiiy. Aon Verlotti se încruntă.

— Nu cred că-i momentul cel mai potrivii să hei! spuse ca eu acreală în voce.

Fără să-i muj răspundă. Gili urcă în dormitor şi se lungi în pal. Sorbi din pahar, apoi îl puse pe noptieră, Dând cu ochii de Biblia Kntiierânei. luă încet cartea şi-o deschise îi? întâmplare... întoarceţi-vă. ni: fiţi nedrepţi: întoarceţi-vă şi mărturisii că sunt nevinovat!" (Iov, 6.20), citi şi simţi un

fior străbătând ţi-l

— Dumnezeule – şopti – chiar dacă eu am greşit, osândeşte-mă doar pe mine! Ea nu are nicio vină, nu-i drept să sufere din pricina mea!

CAPITOLUL XI

1

Aşa cum. Patterheimer îşi legase soarta de bomba atomică, Edivard Seller şi-o legă pe a sa de bomba cu hidrogent în rândul savanţilor de frunte câştiga cu greu adepţi, în schimb găsi sprijin nelimitat la oamenii politici. Principalul său aliat deveni amiralul Lewis Krauss, unul din directorii Comisiei pentru energia atomică *a* S.U.A. Informaţiile pe care le culesese cu privire la orientarea politică a amiralului îl făcuseră să-i pună problema direct:

— Duc o luptă cu adevărat donquijotescă, oamenii de ştiinţă despre care v-am vorbit sunt atraşi de pacifism. Se simt copleşiţi de sentimente vinovăţiei pentru ceea ce s-a întâmplat la I-Iiroşima şi Nagasaki... Dar cânt putea crede pe atunci că bombele atomice erau construite pentru a fi pust la naftalină?! Ele înghiţiseră aproape două miliarde de dolari! Din păcate, ruşii au reuşit să construiască şi ei bomba iar explozia lui „Joe”...!

— Ştiţi însă că sunt unele presupuneri în sensul că a explodat nu o bombă, ci un laborator de cercetări atomice!

— A da crezare unei asemenea versiuni înseamnă a-ţi lua dorinţele drept realităţi. Nu, eu nu sunt omul care să mă amăgesc închizând ochii., Dacă informaţiile cu privire la acest eveniment ar fi provenit de la serviciile noastre secrete, aş fi fost în dubiu Ele ne-au fost însă furnizate de instrumentele ştiinţei, care sunt mult mai sigure decât ochii şi urechile omului Nicio bombă atomică nu poate să explodeze în vreun punct al globului pământeăc fără să lase în atmosferă urme evidente de radioactivitate Dovadă că tocmai aşa am detectat explozia bombei sovietice! Cu toate că am împărtăşit părerea generală că adversarii

noştri nu vor reuşi să construiască bomba atomică până în 1960, eu mi-am făcut datoria avertizând neîncetat, chiar de la instaurarea păcii, că obligaţia noastră nemijlocită, a tuturor acelora care ne-am consacrat producerii primei bombe atomice, este de a prevedea întregul pericol pe care-l implică descoperirea noastră. Încă în 1944 am hotărât să-l sesizez pe ministrul de război Stimson de posibilitatea practică a producerii unei bombe cu o forţă explozibilă[13] de o mie de ori mai puternică decât a celei atomice. Acest lucru l-am repetat de câteva ori în alocuţiunile mele rostite la Congres. Afirmam şi afirm că însemnătatea primordială *o* va avea numai fora militară

— Sunt întru totul de acord cu dumneavoastră...

— Mi-am dat foarte bine seama că explozia de la Hiroşima a constituit startul competiţiei atomice şi chemam la mărirea avansului pe care-S cişt âgasem. America nu are voie să piardă situaţia dominantă. Comunismul nu poate fi învins decât prin forţă!

— Găsiţi în mine un sprijin ferm.

— Vă mulţumesc Avem o singură cale: mobilizarea întregului unstru potenţial ştiinţific şi industrial pentru construirea bombei cu hidrogen. Puterea ei va.fi măsurată la megatone! în megatone!...

— Da. aveţi dreptate Trebuie acţionat cu hotărâre şi repeziciune.

— Avem adversari puternici... – insinua Seller.

— Îi vom anihila!

— Nu mă refer numai la apologeţii conştiinţei... Aceştia, şi în special Ilons lâethe. Szillard, Fermi, trebuiesccă. ştigaţi de partea noastră. Co orice preţ. Nu ne putem lipsi de aportul lor. Pe acest front o să lupt eu. Însă...

— Sóller desfăcu mâinile în semn de neputinţă

— Vă referiţi la comisie?

---

13 Aşa a fost denumită în S.U.A. prima -bombă atomică sovietică.

— O să fiu sincer: domnul Patterheimer nu împărtăşeşte ideile noastre cu privire la bomba cu hidrogen. El n-o declară direct, dar într-o convorbire de sondaj am înţeles aceasta. O să îndrăznesc să merg mai departe: el îşi da seama că succesul nostru va face ca gloria lui să pălească... Odată creată, bomba cu hidrogen va împinge pe planul al doilea pe cea atomică. Iar împreună cu ea şi pe „părintele" ei. Nu se va mai vorbi de Patty, ci de amiralul Krauss. de Seller... Dacă lucrurile s-ar opri aci – continuă el după o pauză – n-aş fi atât de îngrijorat. Despre Patterheimer domnul David Lilienthal i se exprimă astfel: „Dintre toţi oamenii geniali pe care-i cunosc, el singur este un mare geniu". Nu vreau să fac nicio asociaţie, dar când doctorul Lawrence şi Luiz Álvarez au insistat pe lângă el, declarându-i că posibilităţile de construire a bombei cu hidrogen sunt întru totul reale. Lilienthal le-a întors spatele fără a spline un cuvânt.

— Voi lupta cu toţi aceia care se vor împotrivi bombei noastre! Şi voi găsi forţe care să n-o sprijine!

După plecarea lui Seller, Krauss făcu o piruetă şi se adresă secretarului său:

— Bill, fac de azi înainte din bomba cu hidrogen un scop în viaţă şi nimic nu mă poate opri... Ea a devenit pentru mine oul lui Columb![14]

Asigurând ideii sale sprijinul politic al amiralului Krauss, Sciler *continuă* goana după cel ştiinţific. Primul obiectiv îl constituia Hans Bethe, care după plecarea de la Los Alamos, organizase la universitatea Cornell ţinui din cele mai de seamă institute de fizică nucleară din S.U.A. Şi iată-l pe Seller, după puţin timp de la vizita făcută lui Krauss, în cabinetul ştiinţific al lui Bethe. Dar aici terenul nu mai era acelaşi.

— Dacă în timpul războiului, Lucrând la realizarea bombei. atomice, n-am prea stat de vorbă cu conştiinţa

14 Preşedinte al Comisiei pentru energia atomică a S U.A,

mea – adevărul este că nici nu dispuneam de timp şi dumneata ştii ce muncă grea a fost – acum nu mai am de gând să procedez astfel. Iliroşima a arătat ce. uriaşă răspundere incubă o asemenea armă. Mi se pare îngrozitor să particip la crearea unei bombe şi mai puternice!

— Dar ea nu va fi folosită! Dimpotrivă, va constitui un mijloc de prevenire a războiului! – Experienţa este amară. S-a dovedit că atunci când descoperirile savanţilor intră pe mina militarilor… Uitaţi-vă ce se întâmplă acum: în universităţi, în aceste cetăţi ale-creaţiei, pot fi văzuţi din ce în ce mai des reprezentanţi ai Ministerului de război. Şi flota, şi forţele aeriene se oferă să finanţeze laboratoarele, crijându-se în tutori ai ştiinţei. Doar nu suntem copii!

— Departe de mine gândul de a vă tenta… savanţii de la Los Alamos câştigă astăzi sume uriaşe. Suntem cu toţii ţie părere că absenţa eminentului Hans Bethe va aduce mari greutăţi cercetărilor. Nimeni nu va fi capabil să vă înlocuiască.

„Îţi lipseşte o competenţă… Simţi nevoia să te verifice cineva. Îţi trebuie un control, o competenţă care să selecţioneze rezultatele cu adevărat ştiinţifice de cele iluzorii, principalul de secundar, esenţialul de neesenţial!”. Bethe îşi dădea seama că Seller nu-l flata gratuit, că într-adevăr nu se putea lipsi de el. Îşi cunoştea bine valoarea.

Fiindu-i teamă de un nou., nu”, de data aceasta poate şi mai categoric, Seller, înainte ca Bethe să răspundă, aruncă în joc atuul – cel mai însemnat de care dispunea faţă de acesta.

— Veţi lucra împreună cu Fermi, Lawronce, Sompton. Álvarez…

— Fermi este de acord? întrebă repede Bethe.

— Nouăzeci la sută da – riscă minţind Seller. Veţi avea la dispoziţie noile maşini electronice de calcul, construite special pentru Los Mânios… Veţi realiza – gândiţi-vă – ceea ce de milioane de ani nimeni n-a îndrăznit

măcar să viseze – un soare în laborator! Prometcu a furat focul. Titanul Bethe îl va crea!

— Să vorbim cu Patty, să vedem ce spune şi el.

Sciler ţintise bine. Pentru Bethe era deosebit de ispititor să-şi verifice teoriile rapid şi sigur cu ajutorul maşinilor electronice de calcul, ca rare numai Los Alamos-ul era dotat, să înfăptuiască ceea ce fundamentase teoretii reacţia termonucleară, să lucreze împreună cu alţi savanţi eminenţi, printre care îi includea şi pe interlocutorul său. Era mai mult decât ceea ce el şi colegii săi numeau „teclinical sweef. Ceru secretarului să-5 facă legătura telefonică cu Patccrheimer. care-şi stabilise sediul ştiinţific la Universitatea Princeton

— Vom merge să stăm de vorbă cu Patty… – acceptă neavând încotro Şeilor şi fără să vrea dădu glas temerilor sale: Însă după aceasta nu veţi mai veni la noi…

— Patty este, prin funcţiile sale şi prietenii săi, cel mai în măsură să aprecieze situaţia internaţională, să-mi dea un sfat calificat. Eu ştiu: astăzi este aproape o imposibiltato să eliminăm din programul american al înarmărilor bomba atomică. Strategia americană se bazează în primul rând pe ea. Dar dacă o situaţie asemănătoare va fi creată şi cu bomba cu hidrogen? Nu pot fi indiferent faţă de o armă capabilă să facă zeci de milioane de victime, să extermine naţiuni întregi, să prefacă totul – şi prieteni şi duşmani, şi vinovaţi şi victime – într-o masă amorfă, într-un morman de cenuşă! Ş

— Am mai spus-o şi o repet: bomba cu hidrogen va constitui doar un mijloc de prevenire a războiului!

— Chiar aşa fiind… Cum putem noi, care preconizăm întotdeauna inspectarea principiilor moralei şi demnităţii omeneşti, să începem producerea unei arme de distrugere nelimitată 7 Cred că, mai înainte de toate, trebuie să avem în vedere, mai ales noi, savanţii, caracterul moral al faptelor noastre Am gustat din pomul cunoaşterii! Am

câştigat războiul – spunea

Einstein – dar n-am câştigat pacea!”. N-am câştigat-o încă… Nu descopăr un adevăr, este un lucru notoriu, îl enunţ numai spunând că pacea nu poate fi instaurată în lume decât în baza unei încrederi reciproce. Dar contribuim noi oare la construirea unei astfel de încrederi prin producerea unei arme de o cruzine nemaiîntâlnită în decursul istoriei? Aceasta este problema la care, după părerea mea, trebuie să răspundem!

— Dacă n-o s-o producem noi, o vor produce ruşii! Ştiţi mai bine decât mine că principiu) fuzionării nu constituie un secret şi că secretul bombei cu hidrogen se va dovedi tot atât de fictiv ca şi secretul bombei atomice. Există desigur secrete de producţie pe care nici noi nu le-am descifrăt încă şi vom munci mult până să le aflăm, dar rapiditatea cu care ci au construit bomba atomică dovedeşte că posedă şi mijloacele şi cadrele ştiinţifice la nivelul necesar. Având bomba cu hidrogen, ne vor impune comunismul. Trebuie să le-o luăm cu orice preţ înainte!

— Bine. le-o vom lua înainte. Şi ei ne vor ajunge. Din înseşi spusele dimiitale reiese aceasta. Vom face un nou pas. Şi ei încă unul. Paşi spre distrugerea totală-Soneria telefonului întrerupse convorbirea. La celălalt capăt al firului era Patterhelmer. Bethe îl informă că Seller se afla la el şi îi solicită o întâlnire în tre-i. Patty, curios să cunoască atitudinea lui Bethe faţă de ideea lui Seller. acceptă imediat-Peste două zile. toţi trei se găseau reuniţi în cabinetul elegant al lui Patty. mobilat cu rafinament. Fostul director de la Los Alamos care altă dată. cu mânecile suflecate, defrişa alături de constructori platoul muntos, arăta ca un lord.

Hans Bethe îi expuse motivul vizitei lor şi în sfârşit îl întrebă direct:

— Ce credeţi în legătură cu aceasta?

— Am primit de curând o scrisoare de la doctorul

James. Este foarte alarmat de proiectul noii bombe… Declară categoric că în cazul, când cineva va încerca s-o construiască, va trebui să treacă peste cadavrul. său. Patty scoase scrisoarea din sertarul biroului şi i-o întinse lui Bethe.

— Eu voi încerca! rosti Seller hotărât.

În cameră se lăsă o tăcere jenantă. Pentru a evita să vorbească între ei, şi Patty şi Seller se prefăceau că-l urmăresc cu nerăbdare pe Bethe. Acesta parcurse rândurile în fugă şi când termină de citit, îl întrebă pe Patterheimer:

— Fermi ce zice?

— Fermi, Szillard, Iiabi… fac poziţie comună: sunt împotrivă. De altfel, după câte ştiu, şi prietenul dumneavoastră Weiskopf are aceeaşi atitudine…

— Da… Am hotărât, Edtvard – se întoarse Bethe spre Seller – nu pot să fiu alături de dumneata.

Două luni de la întâlnirea cu Edward Seller. amiralul Lewis Krauss reuşi să obţină întrunirea Comitetului general consultativ al Comisiei pentru energie atomică a S.U.A. Pe ordinea de zi figura o singură problemă – problema din care Krauss făcuse, un scop în viaţă” – construirea bombei cu hidrogen. Deschise şedinţa preşedintele Comitetului, Robert Patterheimer:

— Vă rog să vă exprimaţi părerea în legătură cu întrebarea care a fost ridicată Comitetului general consultativ: „Este indicat ca Statele Unite să treacă neîntârziat la construirea bombei cu hidrogen?”

Se conturară două poziţii – una mai radicală, cealaltă mai moderată.

Enrico Fermi şi un alt membru al Comitetului. 1.1. Rabi, se situară pe prima. În declaraţia lor comună se spunea:

„Criteriile ştiinţifice arată că puterea de distrugere a noii arme este nelimitată şi tocmai de aceea ea este

deosebit de periculoasă pentru omenire. În orice împrejurări bomba cu hidrogen trebuie privită ca un rău potenţial maxim. Credem că este imperios necesar Ga preşedintele Statelor Unite să ia poziţie în faţa opiniei publice şi *M* lumii întregi (şi să declara că noi, călăuzindu-ne după principiile de bază ale moralei, nu ne vom manifesta ca iniţiatori ai construirii Unei astfel de arme".

Ceilalţi membri ai Comitetului se dovediră mai moderaţi:

„Suntem cu toţii convinşi că putem evita – printr-o metodă sau alta – Producerea bombei cu hidrogen şi nu este de dorit ca Statele Unite că apară ca iniţiatori în această direcţie. Suntem de acord că în prezent ar fi inoportună o compromitere prin acţiuni hotărâtoare de creare a superbombei. Noi vedem în refuzul de a produce bomba cu hidrogen singura posibilitate de a preveni războiul şi în felul acesta a înlătura sentimentul de teamă".

Cuvântul fiecăruia din membrii Comitetului nu dură mai mult de cinci minute. Era acum rândul lui Patterheimer.

— Suntem cu toţii de acord că în stadiu] actual al cercetărilor, procesul fabricării bombei cu hidrogen este prea riscant şi, în general, din punct de vedere tehnic nu se poate şti dacă ea va putea fi construită. Tocmai de aceea am acordat atenţie aspectului moral al problemei. V-aţi exprimat aici părerea că a ne manifesta ca iniţiatori ai producerii bombei cu hidrogen înseamnă a ne manifesta ca iniţiatori ai distrugerii totale, ai exterminării fiinţei umane. Ce principii de morală ne îndreptăţesc să creăm acest groaznic pericol? Niciunul! Considerentele politice care sunt în vederile melc nu justifică nici ele construirea acestei arme. O să-mi permit deci: „Jee-l" a arătat în mod Incontestabil că partea adversă a reuşit, într-un termen uimitor de scurt, să-şi doteze arsenalul cu arma atomică. Da, noi nu maj deţinem monopolul. Dar constituie acest

fapt un argument strategic sau politic în favoarea producerii bombei cu hidrogen? Voi răspunde: Nu! Securitatea ţării noastre este asigurată. Ştiu: există obiecţia că Rusia ne va ajunge din urmă şi din acest punct de vedere. Această posibilitate este pe deplin reală. Ea ne atrage însă în acelaşi timp atenţia asupra falsităţii iluziilor unora în sensul păstrării unui viitor monopol al bombei cu hidrogen. Îşi ia cineva răspunderea să garanteze poporului american că ruşii nu vor crea propria lor armă termonucleară? Dacă, animaţi de interese de moment, de o anumită conjunctură, de considerente particulare, se vor găsi asemenea persoane, ele vor săvârşi cea mai gravă inducere în eroare a opiniei noastre publice. După părerea mea, construirea superbombei ar fi justificată numai în cazul când noi am fi convinşi că ea ne va furniza o superioritate îndelungată, o superioritate atât de mare, încât să-l silim pe adversar să accepte fără război pretenţiile noastre. Nu suntem convinşi. Ca oameni de ştiinţă ne dăm foarte bine seama cât de fictiv poate deveni şi secretul bombei cu hidrogen. „Jce-i* spulberă orice iluzii de acest sens. Discutând cu doctorul Robert Bancher, am ajuns la concluzia că producerea bombei cu hidrogen nu va contribui deloc la întărirea securităţii Statelor Unite. Dimpotrivă: că o va slăbi. Este suficienţi să privim o simplu hartă şcolară pentru a ne putea da seama (le acest adevăr. Dincolo nu veţi găsi prea multe obiective pentru bombele cu hidrogen americane, în timp ce în Statele Unite exista numeroase obiective admirabile pentru eventualele bombe cu hidrogen sovietice. Dacă vom lua în considerare faptul cu potenţialul industrial principal al ţării noastre este concentrat într-un spaţiu cu o rază de şase sute de mile. În jurul oraşului Chicago, că în această regiune sunt stabiliţi o treime din locuitori – în general suntem o ţară cu o mare concentraţie a populaţie» – Veţi vedea ca de fapt arma termonucleară ne stabileşte poziţiile faţă de ruşi.

La sfârşitul şedinţei, Comitetul general consultativ ajunse la concluzia unanimă că bomba cu hidrogen nu era Justificată din niciun punct de vedere.

Dar amiralul Krauss şi forţele care stăteau în spatole său nu se încurcară în părerile Comitetului general consultativ. În scurt timp de la şedinţa acestuia, Ia 31 ianuarie 1950, în clădirea Ministerului Flotei Maritime Militare a fost convocat Comitetul Securităţii Naţionale, compus din ministrul Apărării, Johnson, secretarul Departamentului de Stat, Acheson, şi preşedintele Comisiei pentru energia atomică, Lilienthal. După o discuţie scurtă s-a trecut la vot Johnson şi Acheson s-au exprimat în favoarea construirii bombei cu hidrogen. Lilienthal a votat contra. În după-amiaza aceleiaşi zile, preşedintele Truman anunţă la posturile de radio hotărârea de n se trece la producerea bombei cu hidrogen-Katheriiie născuse o fetiţă şi Gill o vizită ta clinică împreună cu Ano Verlotti.

— Aproape patru kilograme! îi întâmpinu Katherine bucuroasă, de când îi văzu intrând pe uşă. O adevărată texancă voinică, Gill!

Acesta se oprise în mijlocul încăperii, căutând copilul cu ochii plini de teamă.

— Vreţi, desigur, să vă vedeţi fiica… zise doctorul fvatson, bătându-i iie spate pe Gill. Va fi adusă imediat.

Eliberat parcă de o greutate, Gill se repezi la Katherine şi după cs-şi eliberă braţele de pachetele cu care venise încărcat, o potopi cu săruturi. Punea o nemărginită recunoştinţă în ele.

— Să n-o înăbuşiţi, domnule Teserly ţ glumi doctorul. Este la mina în clinică şi răspund de sănătatea ei.

Pe. când Ann Verlotti îşi săruta şi că fiica, o asistentă intră în salon, înlungimi im pătuţ pe rotile, Gill îi ieşi înainte, cu faţa radiind de fericire.

— Mary! exclamă el, privind pruncul care începuse să

ţipe, dar deodată avu o viziune apocaliptică: salonul se transformase într-o ruină. Înnegrită de fum, iar locul asistentei fusese luat de o arătare cumplită, hidoasă, cu faţa acoperită de plăgi purulente, care împingea spre el cadavrul deformat al unui copil. Îşi acoperi ochii cu palmele, strigând:

— Dumnezeule, nu eu l-am ucis! Pentru Dumnezeu, luaţi monstrul de aici! urla, plângând cu sughiţuri.

Doctorul Watson îşi reveni primul din înmărmurirea care-i paralizase. pe toţi. Gill se lăsă scos din cameră, dus în cabinet, în timp ce plângea cu suspine. I se făcu o injecţie, fu întins pe canapea şi în curând adormi, unirmurând fraze incoerente. Se trezi abia seara târziu, simţindu. şi trupul trudit, mintea înceţoşată. Se întoarse în salonul soţiei, după ce se asigură că fetiţa nu se afla acolo. Katherine se comportă de parcă nir s-ar fi întâmplat nimic.

— Iubitule – spuse privindu-i chipul răvăşit – acum cred că ai> fi mai bine să th duci acasă.

— Sigur, Kat, aşa o să fac.

Rătăci pe străzi în neştire şi abia într-un târziu îşi dădu’ seama că lăsase maşina în parcarea clinicii doctorului Watson. Ajungând la G.reen, se opri la drugstore-ul de lângă casă, bău un whisky, după care băgă maşina în garaj. Luminile erau stinse, Ann. Verlotti se culcase.

Începu să rătăcească iarăşi pe străzi, obsedat tot timpul de cele petrecute la clinică şi rea, liză mai mult ca oricând că nu va reuşi vreodată să uite, că era blestemat să-şi aducă aminte mereu, că nu se va putea împăca niciodată în sine, că destinul voia, ca el să plătească, poate şi pentru ceilalţi, mult mai vinovaţi decât el. „Şi-atunci, la ce-mi mai trebuie viaţa asta nenorocită?! Ca să mă chinui… Eliberându-mă, o voi elibera totodată pe Kat. Da, o voi elibera, cum, naiba, nu jn-am gândit?! Cum de nu m-am gândit că ea trăieşte un adevărat calvar alături de

mine? 1 Cum de-am putut să fiu’ atât de crud cu ea. care – mă iubeşte aşa cum numai mom m-a iubit?! Că şi-a sacrificat caribraartistică pentru mine, iar eu…”

Se răsuci pe călcâie, podul Să, n Antonio era la câteva minute de locul în care se afla, iuţi din ce în ce mai mult paşii, când ajunse la mijlocul podului, escaladă cu mişcări febrile plasa de sârmă, apoi se strecură printre traversele încrucişate. În clipa în care se arunca în gol se auzi strigat pe nume „Gill!”. Recunoscu vocea băieţelului, care semăna atât de bine cu el, când fusese copil. Înainte de a se cufunda în întunericul râului, îl văzu dus de ape, cu o mână ridicată, ca şi când i-ar fi făcut semn, ca şi cum şi-ar fi semnalizat prezenţa acolo.

321

— Nebunul din Brent – c. 11

„Dar dacă m-a chemat în ajutor? îi fulgeră prin minte. Ce să caute el pe râu în toiul nopţii?”. Cabrându-se, încercă să evite ciocnirea cu fundul. Nu reuşi – înălţimea de la care se aruncase fusese prea mare. De îndată ce simţi însă cu vârful degetelor mâlul, amortiză impactul cu palmele şi îşi făcu vânt în sus. Era un înotător redutabil, ieşi la suprafaţă, dar băiatul nu se vedea nicăieri. Câteva secunde mai târziu se auzi semnalul unui fluier şi raza unei lanterne începu să mături suprafaţa apei, după care aţinti asupra sa

— Hei! despică o voce liniştea nopţii. Ia ieşi din apă şi vino la mal!

Şi imediat se auzi bocănitul unor paşi. Kealiză că erau doi poliţişti, care alergau în josul râului, să-l întâmpine. Înotă într-acolo. Apropiindu-se de scări, spre care îl călăuziseră lanternele lor, le văzu uniformele. Ieşi din apă ajutat de cei doi.

— Domnul Teserly! exclamă unul din ei, recunoscându-l. v sunteţi teafăr? E-n ordine? Ce-aţi păţit? Cum de-aţi ajuns în apă?

Şi cum Gill tăcea, celălalt poliţist se temu:

— V-a lovit cineva? Sau ce, Dumnezeu, s-a putut „întâmpla?

— Când treceam pe pod am văzut un băieţel şi-am crezut că pot să-l salvez – spuse Gill aproape în şoaptă. Era dus de ape. Sau poate doar mi s-a părut... – adăguă.

— Formidabil! Grozavă chestie!

— Nu ştiu, poate doar mi s-a părut.

— Oricum, aţi făcut un gest nemaipomenit! Să fi strigat, că eram în preajmă. V-am.fi auzit... Domnule Teserly, eu sunt Bob, aşa-mi zile lumea, Bob O'Patrick. Şi el – *e* colegul meu Jim Nathorne. împreună, el şi cu mine l-am prins anul trecut pe „Şchiopul", au vuit ziarele... Asta, domnule Teserly, era un tip de nici poliţia din New York nu-i dăduse de cap! Eu cu Jim am pus laba pe el, chiar aici, în Green, cum mă vedeţi şi vă văd! Iar „Şchiopul" purta tot timpul la el un „Magnum 45", de băgai mâna în gaura glontelui. Când să punem laba pe el...

— Bob – îl întrerupse celălalt – tu nu vezi cum arată domnul Teserly?! Crezi că are chef să te asculte pe tine?! mai bine să-l conducem până la spital.

— Nu-i nevoie! se grăbi Gill să spună. Totul este în regulă. Vă mulţumesc, băieţi.

Se despărţi de poliţişti şi porni spre casă. Odată ajuns, se strecură în camera de baie, atent să nu o trezească pe Inn Verlotti, îşi dezbracă hainele ude şi murdare de mâl şi făcu un duş fierbinte, după care îmbrăcă un halat, coborî în bucătărie, turnă lapte într-un pahar şi dizolvă în el două pastile de somnifer. Mai avea doar trei oro de somn. dar nu era sigur c-ar fi reuşit să adoarmă

— Laş nenorocit! şopti, privindu-şi chipul în oglinda din dormitor, în timp ce sorbea din paharul cu lapte. Laş nenorocit!

Scoase dintr-un sertar o fotografie veche, pe care i-o

făcuseră la târgul din Vegas City, cirul avea vreo zece ani. „N-ai vrut să mor – şopti chipului din fotografie – dar mă voi pedepsi pentru asta. Ştiu ce am de făcut”.

În ziua următoare, ziarul „Green Times” publica o ştire pe prima pagină, sub titlul: „O nouă faptă de eroism a pilotului de la Hiroşima”, însoţind-o de declaraţiile detaliate ale lui Bob O’Patrick. Când reporterul încercă să obţină un interviu, Teserly îl dădu pur şi simplu afară.

Pentru a scăpa de manifestările de admiraţie ale celor care auziseră de întâmplare şi pentru că Sam Cornick îl convocase la el, plecă la Dallas.

Conducea cu viteză. Pe dreapta licăreau stâlpii liniei de înaltă tensiune; încercă să se imagineze intrând cu maşina într-unul din ei: stâlpul se frânse în două şi el se îndreptă spre următorul, apoi spre al treilea, al patrulea… îi secera, simţindir-se un colos de putere izbucni într-un hohot necontrolat de râs şi apăsă pedala acceleratorului la refuz.

Îl găsi pe Sam Cornick în birou, împreună cu alţi funcţionari.

— Teserly, pilotul de la Hiroşima şi noul nostru director la Iâouston – îl prezentă el celor din cameră.

Gill se înclină încruntat.

Sam Cornick îl cercetă cu coada ochiului, spuse funcţionarilor, că va discuta cu ei mai târziu şi, după ce aceştia părăsiră biroul, îi făcu semn să ia loc.

— După cele ştiu, nu tu, ci eu te-am chemat – i se adresă Cornick inexpresiv, ca şi cum ar fi constatat acest fapt printre altele. Bine, să zicem că am trecut cu vederea… Ei, cum te simţi ca director? Cred că îţi dai seama că n-a fost atât de simplu. Au existat obiecţii că eşti prea tânăr, că avansarea este prea vertiginoasă, s-a invocat lipsa ta de experienţă… Sper c-ai să ştii să răsplăteşti încrederea acordată! I-am promis asta domnului Boston. Uite ce ne-am gândit: vom da’ amploare

reclamei, adică vom avea panouri în toată ţara şi mai ales vom folosi pe larg reţeaua de televiziune.

Gill vru să spună ceva, dar celălalt îl întrerupse.

— La televiziune nu vom lansa un simplu spot publicitar, în care să chemi oamenii să cumpere excelenta benzină „Texaco Oil". L-am contactat pe Bill Foremann, unul dintre cei mai inteligenţi comentatori la ora asta. Îţi va lua o serie de interviuri, în care vei povesti despre cariera ta de pilot, despre Iliroşima, iar apoi Foremann va face legătura cu „Texaco Oil". Este un moment de răscruce în economia americană, Teserly. Politica lui Koosevelt, bazată pe doctrina lui Keynes, este înlocuită acum, sub Truman, de cea „monetaristă", a lui Frţedman. Oamenii îşi vor chibzui mai bine banii datorită plafonării veniturilor şi va fi mai greu să măreşti vânzările. Trebuie să ne gândim serios la treaba asta…

Gill se ridică şi, fără să spună un cuvânt, se îndreptă spre uşă, apoi, spre stupefacţia lui Cornick, ieşi din birou".

Când ajunse la Green, la oficiu, funcţionarii se pregăteau de plecare-Ceru secretarei să-l poftească pe directorul adjunct la el.

— Aţi fost căutat de domnul Cornick şi de un reporter de la „Dallas News" – îl informă Brialdi, intrând. Domnul Cornick a cerut să-l sunaţi imediat.

— Un moment, te rog – se scuză Gill. După ce termină de scris îi întinse foaia de hârtie. De astăzi mă consider demisionat. Înainteaz-o dumneata la centrală.

— Domnule Teserly!… Refuzând să-şi creadă ochilor, Brialdi parcurse în grabă cele câteva rânduri. Vă daţi demisia?… Din considerente de morală? Dar… *

— Da, domnule Brialdi! Avansarea mea se datorează doar unor fapte care nu au nicio legătură cu acest oficiu, fapte care-Hotărârea mea este definitivă.

— Domnule Teserly, cum puteţi…?

— Domnule Brialdi, am vândut lui „Texaco Oil"

imaginea mea de erou, o imagine falsă! Acum. mi se cefe… Nu, ajunge!

Câteva clipe domni tăcerea.

— Şi din ce-o să trăiţi? întrebă încet Brialdi

— Voi munci! Dacă nu aveţi nimic împotrivă, o să depun o cerere pentru a mi se repartiza o pompă de benzină. Leafa de vânzător îmi va fi suficientă până când îmi voi termina studiile.

— Da… desigur… domnule Teserly.

După o săptămână, simţindu-se întremată, Katherine hotărî să iasă din clinica doctorului Wtson şi-l chemă pe Gill s-o ia cu maşina.

Văzând că rămâne în stradă în loc să urce la ea, înţelese cu durere că soţul ei evâta să-şi vadă copilul.

Îi surprinse privirea neliniştită în oglinda retrovizoare, căutând copilul. Era ceva în ochii lui care p sperіa.

— Să conduci cu grijă, Gill – îl preveni.

— Desigur – se grăbi s-o liniştească.

O vreme merseră tăcuţi

— Iartă-mă, Kat. Ai să vezi, o să mă obişnuiesc…

— Sunt sigură „iubitule – zise Katherine, căutând să pună cât mai multă căldură în glas.

Din nou se aşternu tăcerea.

La un moment dat, Gill frână brusc.

— Vreau să-l văd! strigă, ca şi cum Cineva i-ar fi interzis aceasta. Vreau să-mi văd copilul!

Opri automobilul, coborî şi deschise înfrigurat portiera din spate. Maxilarele îi erau încleştate, faţa suferindă, ochii plini de teajnă, de parcă s-ar fi pregătit pentru o viziune înfricoşătoare. Dar nu zări decât faţa mică şi delicată ca o petală a pruncului, care dormita printre scutece în braţele Katherinei. Se destinse dintr-odată şi zâmbi.

— Mary! exclamă el timid. Apoi, cu bucurie

crescândă: Mary! O fericire nemărginită îl cuprinse, Fetiţa mea, zise el cu duioşie. Mary.

Soţia sa întinse braţul şi-l mângâie pe cap.

— N'a-i aşa, Gill, că-i un copil minunat? O să-l iubeşti mult, sunt sigură de asta.

— Bineînţeles, Ieat – spuse printre lacrimi. Mă bucur, Kat şi sunt fericit.

Urcă la volan şi goni tot restul drumului, nerăbdător să-i arate surpriza pe care i-o pregătise acasă.

Ann Verlotti îi întâmpină în pţag, conducându-i direct în dormitor, aşa cum se „înţelesese cu Gill. Katherine remarcă imediat televizorul, instalat în faţa patului, pe o măsuţă.

— Ooo! exclamă fericită. Ce drăguţ eşti, Gill, că te-ai gândit! Şi-l. îmbrăţişa, sărutându-l.

— „Sta. r", ultimul tip – o lămuri, mândru. Ai toate comenzile în faţă, opt butoane. Diagonala 58 de centimetri. Grozav, nu-i aşa?!

— O

În timp ce Katherine se instala în pat, Gill dădu drumul televizorului. O cântăreaţă de jazz făcea reclamă unei firme de lenjerie. Apoi ecranul fu invadat de imaginea unei gospodine rumene care, amestecând cu o lingură într-o oală pusă pe foc şi cu ochii daţi peste cap a e fetaz, încerca să-i lămurească pe telespectatori că viaţa lor va fi insuportabilă dacă nu vot folosi deliciosul sos picant „Bell". După ce programul de publicitate luă sfârşit, un prezentator anunţă că invitatul acelei săptămână este celebrul savant Albert Einstein, întemeietorul fizicii moderne şi pe ecran apăru, stând într-un fotoliu, un bărbat spre 70 de ani, cu părul lung şi alb, cu faţa brăzdată de cute adânci, dar cu o privire plină de vitalitate, emanând un puternic flux magnetic, îmbrăcat neglijent, într-un, sveter larg şi pantaloni fără dungă.

— Am fost invitat – începu acesta – să vorbesc pe o

temă pe care o voi crede mai interesantă, atât pentru mine cât şi pentru dumneavoastră. Socotesc că problema numărul unu a lumii de azi este pacea. Căci, pe ea aşa cum am mai spus, n-am câştigat-o, cu toate că războiul l-am câştigat. Năzuim cu toţii spre securitate, dar atât Washingtonul cât şi Moscova văd asigurarea ei printr-o înarmare cât mai intensă, o adevărată cursă contra cronometru, a cărei apogeu a fost atins în prezent prin construirea bo. mhei.cu hidrogen. Faţă de cea aruncată la Hiroşima, această nouă bombă…

Ridicându-se brusc din fotoliu, Gill schimbă canalul şi pe ecran apăru un grup de cowboys galopând nebuneşte în urmărirea unui bărbat mascat. Katherine şi mă.mă sa îşi exprimară dorinţa de-a vedea filmul. Gill-înccrcă să urmărească scenele de pe ecran, dar nu reuşi. Îşi luă fruntea în mâini şi începu să şi-o maseze cu degetele, de parcă ar fi vrut să-şi ajute creierul să găsească o licărire de lumină în labirintul minţii. „Bomba cu hidrogen”, îi răsuna în urechi ca un ecou îndepărtat.

Ann Verlotti îl întrerupse gândurile, rugându-l să regleze sonorul Rămase în picioare lângă ecran, privind cum lasoul aruncat de unul dintre urmăritori şuieră prin aer, prinse pieptul mascatului şi-l smulse din şa-Strunindu-şi caii şi ţinându-l sub ameninţarea pistoalelor, cowboys făcură cerc în juru-i în timp ce un alt grup de călăreţi, mult mai numeros decât primul, se apropia în galop, unul din cowboy sări din şa şi, aplecându-se, smulse masca de pe chipul celui căzut.

„Voi sfărâmî monumentul de erou! izbucni lăuntric Gill”. Îl voi sâarâma!”. Ieşi din dormitor, coborî în liwing şi începu să se plimbe prin cameră, cufundat în gânduri.

A doua zi, intrigată, Katherine îl întrebă:

— Nu te duci la serviciu?

— Gill fusese hotărât să-i spună adevărul. Cu o zi înainte renunţase pentru a nu-i umbri bucuria venirii acasă

Acum îi lipsea curajul.

— Rămân acasă o zi; n-o să fie nicio nenorocire. Şi schimbă vorbai-Apoi se duse în liwing, îşi turnă puţin whisky şi îşi spuse că n-are niciun rost să o mintă. Îşi chemă soţia la el.

— Katherine, trebuie să-ţi mărturisesc că am demisionat – spuse repede, evitându-i privirea. Stătea de cealaltă parte a mesei, ca un copil care se teme de admonestarea mamei.

Katherine înmărmuri.

— Ţi-au cerut-o ei?

— Nu

— Nu?

— Kat, conştiinţa nu-mi permite să mai apar în faţa semenilor ca un idol fals. Nu mai pot accepta

— Conştiinţa? Soţie n-ai?! Do copil ai uitat?! Te gândeşti doar la tine! Uiţi că ai soţie, copil!…

— ICat!

— Am existat eu vreodată pentru tine, Gill? Te-ai întrebat vreodată ce-mi oferi, pentru ce m-ai chemat în viaţa ta?! Iar în ultimul timp. m-ai transformat într-o mobilă! De pe care ştergi din când în când praful!

— Cum poţi să…

— Da, asta-i făcut din mine: o mobilă! De la actriţa aclamată a lui „Pasadena Playhouse”, la o mobilă în dormitorul şomerului Gill Teserly!

— Kat!

— Cei mai frumoşi – ani m-ai închis la Cranston Falls! apoi m-ai înfundat în acest Grecii! Crezi că nu mi-am dat seama?! în mod deliberat nu ai vrut să ne mutăm la San Francisco! Ca să nu mai urc niciodată pe scenă. Nu-i aşa, asta-i vrut? Dar află că mă voi întoarce. Asta voi face!

— Eşti hotărâtă, Kat? întrebă Gill, parcă obosit.

— Da. Mama a aranjat ceva…

— Indiferent de… de mine?

— Tu ai vrut-o, Gill. Am suportat mai mult decât era omeneşte. Nu mai pot. S-a sfârşit.

— E-n ordine. Ai dreptate: n-am ce să-ţi ofer şi eu m-am gândit. Adăugă în şoaptă, în timp ce ieşi: „Dar să mori nu-i atât de uşor”!

Scoase maşina din garaj şi porni spre Dallas. Conducea încet, încercând să-şi aducă în minte scene din povestea sa de dragoste. O revăzu în rolul midinetei pariziene, o auzi vorbindu-i exaltată despre planurile ei de viitor, îşi aminti de incidentul pe care-l provocase, ratând participarea la concursul de frumuseţe-... De scena dintre ei, de pe malul lacului Tulare, de scrisoarea pe care-o primise când era internat în spitalul bazej aeriene de la Port Darwin, apoi de explicaţiile pe care i le dăduse în holul hotelului new-york-ez: „Am renunţat la teatru pentru tine!”. Retrăi scena de la restaurantul din apropierea hotelului: „Kat, nu vrei să fii soţia mea?” „Nu ştiu”. „De ce?”. „Pentru că nu ştiu! Nu ştiu... nu ştiu... Pregătim „Antoniu şi Cleopatra”. Mergem la sigur. Tu şi teatrul sunteţi ou. O să mă gândesc, Gill, mi-e foarte greu să renunţ la teatru”.

Gill nu ştia că Ann Verlotti o îndemnase să divorţeze încă de când îşi dăduse demisia din armată şi că încercase să-i obţină un angajament. Acum îi ceruse imperios să vină la San Francisco şi, cu banii strânşi, să participe la montarea unei piese în care ea să deţină rolul principal.

Simţi la un moment dat că nu mai poate să conducă. Opri şi, lăsându-şi capul pe volan, începu să plângă încet. Ştia incontro merge, ştia că hotărând să distrugă imaginea creată şi dorită de alţii, se distrugea pe sine. Dar simţea că trebuie să o facă.

Parcurse restul drumului până la Dallas frământat de gânduri contradictorii. La locuinţa fratelui său, o găsi, aşa cum sperase, numai pe Jenny. Pentru a rămâne singur, o rugă să-i pregătească ceva de mâncare. După ce Jenny

părăsiâncăperea, Gill trase sertarul de la biroul lui Jo, luă revolvenul care se găsea acol Oj îi goli magazia de cartuşe şi îl băgă în buzunar.

…A doua zi, ziarele anunţau cu titluri senzaţionale că „Pilotul de la Iliroşima a săvârşit în seara precedentă cu atac armat asupra casierului unuia din magazinele „Woodward & Co". Ştirea fu preluată şi de alte ziare şi timp de câteva zile fapta lui Gill constitui capul de afiş al evenimentelor: „Pilotul de la Iliroşima a făcut mărt Orisiri complete la interogatoriu!"

w Şi

Deodată însă, cu toate că înseraseră promisiuni" de-a reveni cu noi relatări, ziarele amuţiră. Procurorul Henry Sader casase dosarul, refuzând să dea presei vreo explicaţie. Dar reporterul lui „Dallas Newş", reuşi să limpezească peste câteva zile misterul: „O intervenţie „de sus" l-a obligat pe procuror să cissese dosarul atacului armat săvârşit de Pilotul de la Iliroşima. Informaţiile noastre, provenind din mai multe surse competente, ne îndreptăţesc să tragem concluzia că acest „sus" nu este qltul decât Pentagonul, în speţă comandamentul „Air Force" care nu poate admite ca un erou de război, unul din glorioşii „Victory boys", decorat cu „Distinguisijed Flying Cross" să apară în faţa opiniei publice ca infractor de drept comun.

Influenţa lui Patterheimer în cercurile guvernamentale începu să scadă vertiginos. Renunţă la o serie de funcţii, dar se cramponă cu îndârjirc de Consiliul general consultativ, al. cărui preşedinte era. Acum însă.

rar se mai întâmpla ca Washingtonul să-l solicite pentru consultaţii, căci figura numărul unu devenise Edward Seller. Iar când. Lewis Intrauss fu numit, odată cu instalarea la Casa Albă a lui Eisenhower, consilierul personal al acestuia pentru problemele atomice, Patty se văzu de-a dreptul ignorat. Rămânea însă savantul de frunte

al Americii, aureolat cu titlul de „părinte al bombei atomice* membru a numeroase consilii ştiinţifice.

Deodată deveni cunoscut că şi monopolul bombei cu hidrogen fusese anihilat. Explicaţia o găsi amiralul Lewis Krauss, promovat între timp ca4 preşedinte al Comisiei pentru energia atomică.: lipsa de entuziasm a oaarienilor de ştiinţă faţă de construirea armei termonucleare. „Prin această condamnabilă lipsă de entuziasm – spunea Krauss – lucrărjiic au fost tărăgănate, ceea ce a permis ruşilor să ne ajungă din urmă”. Dar senatorul McChartyl nu se mulţumi cu această explicaţie. Într-o cuvântare rostita la radio, el întrebă, în auzul întregii lumi: „Dacă în guvernul nostru nu este niciun comunist, de ce a întârziat timp de nouăsprezece luni activitatea în domeniul bombei cu hidrogen?”

şi Patfy se trezi cu un telefon de la amiralul Krauss. Şeful Comisiei pentru energia atomică insistă ca el să vină imediat la Washington, într-o chestiune care nu suferea amânare. Cu toa.tc că peste câteva zile – începeau sărbătorile Crăciunului, Patterheimer se supuse.

Rămase surprins când, intrând în cabinetul lui Krauss, îl văzu pe fioris Nash aşteptându-l împreună cu amiralul. Toţi trei luară loc la masa lungă de şedinţe.

— Aţi auzit probabil: a murit amiralul La. rsons.

Era vorba de acelaşi Larsons care pregătise pe Tinian, pentru explozie, cele două bombe atomice şi zburase pe bordul lui „Enola Gay” împreună cu „Băieţelul”.

— Nu, n-am auzit. Când? Cum? se arătă Patty intrigat, deşi ştia că nu pentru a i se aduce la cunoştinţă a, coastă veste fusese chemat. „Ce caută însă Boris Nash?”, se întreba. Presimţea că în aer plutea ceva împotriva sa, dar în acelaşi timp se liniştea spunându-şi că nimic rfu i se putea imputa, că vremurile când fusese nevoit să devină colaborator al JF. B.I.-ului, să-şi sacrifice cel mai bun prieten pentru a-şi demonstra loialitatea şi a se menţine la

postul de director al lui Los Alamos erau de mult, de mult, depăşite, că odată devenit „părintele bombei atomice” era de fapt intangibil

— Acum câteva zile... O moarte stupidă... Domnule Patterheimer, trebuie să vă spun – trecu Krauss la subiectul propriu-zis – că s-a pus chestiunea să vi „se interzică accesul la documentele secrete ale Comisiei – Deoarece ne îndoim de loialitatea dumneavoastră.

Faţa lui Patterh. cimer deveni albă ca varul şi câteva clipe nu fu în stare să scoată un cuvânt. Dar indignarea luă locul stupefacţiei.

— Cum se îndrăzneşte...”

Krauss îl întrerupse calm:

— Avem sancţiunea preşedintelui Eisenhowc-i.

— Voi demisiona!

Boris Nash îi întinse o mapă, zâmbind subţire:

s Iniţiatorul „vânătorii de vrăjitoare” din acea perioadă, de tristă amintire pentru democraţia americană.

— Aveţi aici un proiect de scrisoare care vă este adresată de către Comisie. În cazul că nu acceptaţi să demisionaţi în baza ei, cazul dumneavoastră va fi înaintat. Comisiei pentru verificarea loialităţii.

Patterheimer parcurse în grabă scrisoarea. Câteva paragrafe se refereau la legăturile sale din trecut cu cercurile de stânga, iar ultimul! imputa lipsa de entuziasm” faţă de construirea bombei cu hidrogen, nu numai înainte de hotărârea preşedintelui Truman, dar şi după aceea.

— Noi vă considerăm neloial – rupse Krauss tăcerea după ce Patterheimer termină de citit – şi ca atare vă interzic accesul la documentele secrete. Ca preşedinte al Comisiei, am dreptul la această măsură administrativă

— Sunt întru totul de acord cu Machiavelli că ingratitudinea constituie îndatorirea de frunte a suveranului – rosti Patterheimer trist.

— Nu mă interesează ce a\ spus Machiavelli… Aveţi timp douăzeci şi patru de ore pentru a ne da răspunsul.

Şi se ridică în picioare în senyi că întrevederea luase sfârşit.

Ajuns acasă, Patterheimer analiză în amănunt neaşteptata sa situaţie r Devenise un Dreyfus al orei atomice. Îi scrise amiralului Krauss o scurtă» scrisoare în care arăta că nu poate accepta calea demisiei în condiţiile impuse!

Patterheimer îşi dădea seama că a demisiona însemna a recunoaştecapetele de acuzare ce i se aduceau, a fi de acord că nu corespunde unui serviciu guvernamental. Însemna, în ultimă – instanţă, să servească o prob* de necontestat împotriva lui însuşi.

Acceptase deci cealaltă alternativă – ra fi cercetat de Comisia pentru verificarea loialităţii. Spera să obţină „aci câştig de cauză? Nu. El intuise şi conjunctura neravorabilă şi forţele contra cărora trebuia să lupte. Şi tocmai aceste clemente îl determinară să aleagă ultima cale. Ştia că acuzaţia în legătură cu fabricarea bombei cu hidrogen îi va aduce simpatia opiniei publice, că acţiunea îndreptată împotriva lui îi va face pe oamenii de ştiinţă să se alarmeze şi să treâcă, din solidaritate, de partea sa, deoarece ei vor înţelege că dacă savantul care ajunsese în sfere atât de înalte, care făcuse din punctele de vedere guvernamentale propriile-i puncte de vedere, care era socotit „părintele bombei atomiqe”, poate fi tras la răspundere din pricina modului său de a gândi şi am citinţat cu o izgonire ruşinoasă, aceeaşi soartă i-ar aştepta şi pe ei într-o zi în Ajunul Crăciunului, la Institutul de fizică nucleară de la Princcton, al cărui director era Patty, sosiră oamenii lui Boris Nash. Ei goliră î; seif-urile de toate hârtiile care purtau menţiunea „secret** sau „strict secret”, iar peste puţin timp „părintele bombei atomice** era chemat la Washington pentru a se înfăţişa Comitetului de securitate

al Comisiei pentru energia atomică, creat special în acest scop.

Procesul începu într-un birou spaţios din corpul nordic al unei clădiri administrative. Completul de judecată era format din Gordon Bray – fost ministru de război, proprietar al mai multor ziare – în calitate de preşedinte, doi asesori populari – Thomas Norman, industriaş, fost preşedinte al societăţii „Sperry Corporation”, şi doctorul ivard Adams, profesor de chimie. Avocatului Bob Rogers, aflat în serviciul senatorului McCharty, i se încredinţase funcţia de consilier al Comitetului – de fapt acccea de acuzator.

Nu era un tribunal, dar nicio cercetare administrativă, aşa cum ţinuseră să specifice organizatorii – procesului: Dezbaterile se desfăşurau cu uşile închise, erau audiaţi şi confruntaţi martori, informatori, oameni de ştiinţă, experţi militari… F.B.X.-ul prezenta documente, filme, fotografii, înregistrări pe bandă de magnetofon.

Principala învinuire care i se aducea lui Patterheimer era că el nu manifestase suficient entuziasm faţă de arma termonucleară, iar legăturile sale din trecut cu cercurile de stânga erau dezgropate pentru a demonstra că procedase astfel din neloialitate Bob Rogers îi întindea curse, îl atrăgea în declaraţii contradictorii, apoi îl încolţea:

— Va să zică v-aţi opus ca noi să producem bomba cu hidrogen.

— Inexact! – Dar este un fapt dovedit că v-aţi exprimat rezerve faţă de fabricarea armei termonucleare.

— Din punct de vedere al posibilităţilor tehnice…

— Ca specialist trebuia să ştiţi că aceste posibilităţi există.

— Einstoin n-a crezut că nucleul atomic va putea fi vreodată dezintegrat…

Aţi fi avut capacitatea de a construi arma

termonucleară?

— Nu.

— Nu în sens de unul singur.

— Aş fi putut lucra la ea

* w.**

— Dar dacă vi s-ar fi dat sarcina să construiţi bomba cu hidrogen? nucleare, l-aţi fi descoperit?

— Da, desigur.

— Dar dacă vi s-ar fi dat sarcina să construiţi bomba cu hidrogen?

— Dacă aş fi fost convins că din jfunct de vedere tehnic este posibil…

Cred că aş fi îndeplinit sarcina care mi-ar fi fost încredinţată… În cazul că existau posibilităţi tehnice…

Patterheimer, care nu de mult se închipuise un mesia, se menţinea acum într-o defensivă prudentă; el, care prin elocinţa sa ştiuse să înfrângă orice argument al adversarilor, era acum „când excesiv de concis, când echivoc, când derutant de absent. Ştia că fusese distribuit în rolul de victimă şi intenţionat nu folosea darul său oratoric. victimele plac publicului. Prefera ca marele savant, „părintele bombei atomice”, să apară mai degrabă un om, un om simplu, cu slăbiciuni şi greşeli inerente, pradă unor tendinţe contradictorii, ca un om ca, re fusese frământat de dorinţa de a gusta din pomul cunoaşterii şi aflase ce este păcatul – decât să apară ca un individ fără conştiinţă şi chiar fără scrupule. Căci în timpul dezbaterilor se vorbise şi de sinuciderea lui Jeanne Matlock, şi de recrutarea lui ca informator al F.B.I.-ului, şi de sacrificarea prietenului său cel mai bun – profesorul de limbi romanice Chevillard. Or, el intenţiona să transforme înfrângerea în victorie, să recâştige tot ceea ce pierduse: simpatia de care se bucurase înainte de a se angaja ca „slujitor al diavolului”, aşa cum el însuşi spunea uneori.

1 La capătul celor trei săptămâni şi mai bine de

dezbateri, se văzu că Boris Nash, cu toate eforturile depuse, nu putuse dovedi că Patterheimer fusese neloial, aşa cum nici amiralul Krauss nu putuse dovedi că sabotase con truirea bombei cu hidrogen. În concluzia sa, Comitetul de securitate fu nevoit să aprecieze ca pozitivă, în ansamblu, loialitatea lui Patterheimer, dar hotărî să-l îndepărteze. din serviciul Comisiei pentru energia atomică şi să nu-i mai acorde încredere. Verdictul fu motiva. t prin faptul că „Patterheimer, nici după hotărârea preşedintelui S.U. A –, n-a manifestat faţă de proiectul construirii bombei cu hidrogen entuziasmul care era de aşteptat de la principalul consilier al guvernului…”

,.

4

Când Gill reveni la Green, Katherine plecase. Nu-i lăsase nici măcar un bilet. Rămase pân’. a ce vându casa cu mobilier cu tot, apoi se mută la o pensiune din Houston. Începu să bea, colindând localurile cele mai rău famate şi decăzu vertiginos. Într-o speluncă de la periferia de vest, numită. „Crazzy dog”, îl cuposcu pe James Slyney. Înainte de război, acesta lucrase într-o întreprindere din Dallas ca lăcătuş, apoi în timpul campaniei din Africa din Nord, suferise Un traumatism cranian, care-l imobilizase un an de zile pe patul unui spital neurologic. Cum legea îi absolvea de responsabilitate pe debilii mintali, Slyney se apucase de spargeri, profitând de vechiul său diagnostic.

Teserly îi povesti la rândul său, cu înfloriturі, despre atacul asupra casierului, firmei „Woodward & Co”. Spărgătorul se arătă entuziasmat de curajul lui Gill şi când acesta îi propuse să opereze împreună, acceptă fără nicio ezitare.

s

Luându-şi obligaţia de a alege obiectivele loviturilor, Gill porni la „vânătoare”. Sq opri asupra oficiilor poştale din Views şi Avoca. După ce cumpără de la fiecare câte un

cupon de douăzeţi de dolari – pentru a vedea unde sunt păstrate efectele – şi după ce făcu recunoaşterile necesare, se întâlni din nou cu Slyney. Îi explică planul său şi-i ceru să mai racoleze un complice, care se pricepea la deschiderea caselor de fier. Slyney se opuse, spunând că aceasta însemna constituirea în bandă, dar Teserly insistă. Voia să pună între el şi lege ireparabilul: elementul „bandă”.

În cele din urmă, Slyney i-l prezentă pe John Hastings, recidivist notoriu. Ca cel mai experimentat, Hastings luă conducerea, repartizând fiecăruia în amănunt ce are de făcut.

Într-una din nopţile următoare, Slyney deschise cu chei potrivite uşa oficiului din Views, apoi rămase la pândă. Teserly şi Hastings intrară înăuntru. Gill arătă un fişet şi Hastings îi deschise cu îndemânare, tăind o ga. ură în uşă. Dar fişetul era gol.

— Le-or fi pus în altă parte – sugeră Gill.

— Mai încet, ce dracu’! îl repezi Hastings

— Să încercăm la casa de fier din colţ.

— Nu, am pierdut prea mult timp, S-o ştergem

Teserly nu avu încotro şi se supuse.

După o oră şi ceva, ajunseră la Avoca. Însă Slynqy nu rquşi să deschidă uşa oficiului de aici. Gill se întoarse la automobil, luă o bucată mare de plastilină şi înainte de-a se-ntoarce, sparse cu şurubelniţa anvelopa din spate.

Întinsă pe asfalt până se transformă într-un plasture uriaş, plastilina fu lipită de cristalul vitrinei şi Slyney începu să ia, ie cu diamantul în jurul plasturelui. După ce termină operaţia, marginile plastilinei fură întinse în aşa fel încât să treacă peste tăietura circulară. Apoi Slyney izbi porţiunea tăiată cu podul palmei. Plastilina amortiză zgomotul şi tot ea opri din cădere bucata decupată. O scoaseră cu uşurinţă afară – acum breşa putea fi uşor lărgită.

Când deschizătura fu destul de mare pentru a permite trecerea unui om prin ea, Hastings pătrunse în oficiu. Teserly îl urmă, dar prefăcându-se că se împiedică, lovi cu umărul marginea geamului de cristal şi acesta se sparse, producând în liniştea nopţii un zgomot infernal. Slyney o rupse la fugă spre maşină. Gill rămase cu jumătate de corp înăuntru, blocând vitrina.

— Idiotule! O să fim prinşi! şuieră Hastings.

În casa de peste drum se aprinse o lumină, un bărbat deschise fereastra şi dispăru repede înăuntru. Hastings îl îmbrânci pe Gill, sări în stradă şi se îndreptă în fugă spre automobilul care pornise, cu Slyney la

— Volan Dar se auzeau deja sirenele poliţiei, şi o maşină le bară „calea. Răsunară somaţiile şi ţevile a. trei carabine se îndreptară spre ei.

La interogatoriu, Gill făcu mărturisiri complete, arătând că el era cel care îi – instigase la săvârşirea spargerilor de la cele două oficii poştale. După aceea, timp de o săptămână nu se mai interesă nimeni de el. Se părea că procurorul îl uitase. Într-o dimineaţă însă „un gardian îl conduse într-unul din birourile de la etaj. Acolo îl aştepta Stuart Lasdalc.

— Din nou „îngerul păzitor1… – constată Gill, luând o ţigară din tabacherea oferită de prietenul său.

— Căruia îi vine tot mai greu să te scoată din belele – zise Stuart. Nici puterea noastră nu este nelimitată.

— Nu te-am rugat nimic, Stuart. Fiecare are destinul său şi nimeni, chiar dacă vrea să-l ajute sau crede că-l ajută.

— Las-o baltă şi du-te acasă! îl întrerupse Stuart… Te aşteaptă ai tăi la Cranston Falls-Teserly zâmbi cu amărăciune, strivi ţigara în scrumieră şi părăsi încăperea fără să mai zică ceva.

Câteva zile mai târziu, la ieşirea din localitatea natală, fu oprit de-o maşină a poliţiei, care îl depăşise şi-i

barase calea.

— De ce-ai trecut pe roşu? îl interogă răstit „unul din cei trei poliţişti care se apropiară de el.

— Nu este adevărat! Semaforul indica verdele! protestă Gill, indignat

— Noi te-am văzut c-ai trecut pe roşu, eram în spatele tău! Conduci în stare de ebrietate! Coboară de la volan!

— Gill izbucni în râs.

— Ei, asta-i!... Nu ştiu cum s-a făcut, dar azi n-am pus strop de băutură în gură – spuse ieşind din maşină. Na, mirosiţi-mă! Şi suflă spre faţă unuia din poliţişti.

Acesta se dădu la o parte, în timp ce un altul îi ceru:

— Vino cu noi, să-ţi luăm sângele la analiză!

Se supuse.

Jo Teserly depusese la Tribunalul districtual o cerere de punere sub supraveghere medicală a fratelui său. Urmă o anchetă, în timpul căreia fură audiaţi ca martori Jo şi Jenny Teserly, Stuart Lasdalc, câţiva din foştii colegi de birou, James Slyney şi John Hastings, Mathilde McKoy, proprietara pensiunii la care locuise Gill în ultimele luni, casierul magazinului firmei „Woodward & Co doi psihiatri care-l consultaseră. În timpul dezbaterilor, Gill rămase tot timpul tăcut, refuzând să răspundă la întrebări:

După o pauză, judecătorul reintră în sală şi dădu citire sentinţei:

— Din punct de vedere mintal, Gill Teserly este în măsură să se ocupe de afacerile sale patrimoniale. Dar pentru a nu cauza un mare rău lui însuşi, ca şi altora, va.fi internat, cu scopul de a beneficia de tratament medical, la spitalul militar de boli nervoase din Brent.

Întrebat dacă are ceva de spus, Gill, fără să se ridice de pe scaun, zise mai mult pentru sine:

— Se vede că destinul aşa a hotărât să plătesc.

SFÂRŞIT

Eforie-Nord, iunie 1961.

N. acel care a fost cunoscut sub numele de „Pilotul de la Hiroşima” a murit la 18 august 1967, la Dallas, de cancer la corzile vocale.

Apărut 1992.
Bun de tipar: 20. III. 1992.
Coli tipo: 21. Format: 1/16 din.54 x 84.
Tiparul. executat la „Grafica Prahoveană” S.A. – Ploieşti.